

Det nye
Teſtamente
paa Islandſk
ved GOTSKALKSEN
Roeſkilde 1540

No. 44.

M. Tuscher fecit

Þ̃tta er hid nya
Testament/ Jesu Christi
eigenlig ord ꝛ Euangelia huer hañ
sialfr predikadi ꝛ kendi/hier i hei-
me/ Sem hñs postular ꝛ Gudz spi
alla m[illegible] sidan skrifudu. Þau
eru n[illegible] hier vtlogd a Nor
rænu/ Gudi til lofs ꝛ
dyrdar/ eñ almuga-
nũ til sæmdar ꝛ
Salu hialpar.

VI Chreſtiann met-
gudz naade Dan
marckis Norges
Wenndis oc Gottis
Konning/ Hertugh
vdi Sleſwigh Hol-
ſten Stormarn och Dytmarſken/
Greffue vdi Oldenborig och Del-
menhorſt Giører alle witterligt at
thenne breffuiſſer oſſ elſkelige Ot-
the Norſke haffuer beret for oſſ at
hand haffuer wdſett ther nye teſta-
mente paa iſlands tunghe/ paa thz
then menige mand ther ſameſthet/
Som wille leſſe oc wide then helli-
ge Scrifft mue then ſelff forſtaa.
Oc effter thii at hoglærde mend oſſ
elſkelige Rector/ Doctores oc Leſe
meſtere vdi then høye Skole her vdi
wor Stad Kiøbnehagen haffue off-
ner ſeet ſamme hans arbeyt/ oc ther
befundet ath kand rettheligen ath
were vdſett effther then latiniſke

Aij transſ

translation. Tha paa thet ath
then almechtigste gudz loff och ære
maa formeres/ och then menighe
mand/som bygge och boo paa wort
land islandt/ och icke fuldkommeli-
gen kuude forstaa andre tungemall
mue thes bedre bliffue vnderwist och
then hellige Scrifft/ Som thennẽ
er nytteligt til theris salighed. Haff
ue wij sammẽ ny testamenthe befa-
ledt at lade trycke. Bethendis och
biudendis alle wore vndersáathe/
Bisper/prelather/ Fogether/emedz
mend/och alle andre Geistlige och
werdzlige/ oc besynderligẽ thennem
sõ bygge oc boo paa forneffde wort
landt Island at i tilstede sammẽ bø-
ger at sellies/kiøbes/och bruges/ oc
icke tilstede noger ther emod hinder
eller forfangh/att giøre eller skee la
de vnder wortt hylleste och naade.
Geffuet

Geffuett paa wort Sloth Kiøbne-
hagen otthende dagen effther alle
Helgen dagh Aar etc. M.D.xxxix
vnder worth Signet.

De mandato Proprie
regie M.

Þat væri nu riettazt ꝛ til heyriligazt þat þſſi bok vtgeinge an nockrs ꝼormala eda vader nockru añarligu naꝼni / eñ ꝼærdi helldr ſitt heite ꝛ eigenliga ord rædu þat ꝼyrer marghattadar vtſkyringar ꝛ ymiſligar ꝼortolur eru kriſtiña maña hug/ kot nu þangat dreiꝼd at nalegan na vita meñ eige leingr/ huad Euangelion/ eda Logmal/nytt edr gamalt Teſtamentũ kallazt/aꝼ þui kreꝼr nauſyn til/ at ſamſetia eirn ꝼormala ꝛ vnderuiſan a at giora/huar med þat hiñ einꝼalldi mañ mætti vnderuiſan ꝼa ꝛ ꝼra leidazt ſinũ ꝼormũ o vana/a riettañ ſtig/ ꝛ huat hñ ſkal hallda aꝼ þſſari bok. So at hñ leitadi þᵛ ongra bodorda nie logmals/er hñ ſkylldi leita Euangelia ꝛ gudz ꝼyreheita.

Þa er i ꝼyrſtu þ vel vitanligt at ſa vane edr meining er aꝼ takandi at eigi ſie vtan ꝼiogr Euangelia ꝛ ꝼiorer gudzſpialla meñ/eñ þ er me ollu ꝼyre biodanda. At nockrer ſkipte nya teſtamenz bokum. J Legales/Hiſtoriales/ prohetales/ꝛ Sapientiales/þ er i Laga bækr/ſogu bækr/i ſpadoms ꝛ Wiſinda bækr/meina þar medr (eg veit eige at huernen) at ſamlikia hid nyia hinu gamla teſtamento/Helldr er þ/ꝼaſtliga halldandi/ at lika. So ſem hid gamla teſtament er ein bok huar gudz logmal ꝛ bodord ꝛ eirnen ꝼr

giorningar bædi þr ſem þr hielldu ꝛ eigi hielldu / eru inn ſkrifader Lika ſo er hid nyia teſtament ein bok þ͛ ed Euangeliũ ꝛ gudz fyrirheit ꝛ eirnen̄ þragiorningar ſem þ͛ a trua ꝛ eigi trua / eru in̄ſkrifader / ſo at vier ſieũ nu ꝛ fulluiſer i at þar er eigi meir en̄ eitt Euangelion. Lika So ſem at þ͛ er eigi meir en̄ ein bok hins nya teſtamentis. Ein trua / ꝛ ein̄ Sa gud ſem fyrerheitid til ſeiger.

Þat Euangeliũ er eitt girzkt ord / ꝛ þydizt a norrænu / glediligr bodſkapr / godr grodi ny liuf lig tidinde / eitt æſkiligt ſigr op / vm huert at vier ættũ at ſyngia / ſeigia ꝛ fagna. Lika So ſem þa er Dauid yfuer van̄ hin̄ myckla Golianth / kom eitt æſkiligt ſigr op ꝛ ny huggun͛ tidendi a medal Jraels ſona af þui at þra hin̄ ogrlige fiando man̄ vard yfuerſtigen̄ / en̄ þr til frelſis ꝛ fagna dar leyſter ꝛ ſkickader / af hueriu þr ſungu dou zudu ꝛ næſta fegner vrdu. Lika So er nu þtta gudz Euangelion ꝛ nyia teſtament / ein̄ godr grodi ꝛ ſigr op / huert er fyre poſtulan̄a framburd hliodar vm allan heim / af einum riettferdugũ Dauid / Sa er vid ſynder / dauda / ꝛ dioffulin̄ barizt / ꝛ yfuer van̄ / Sa ſem at þ͛ med hefer / alla þa ſem i ſyndũ voru hertekner / med daudanum plagader / ꝛ af diofflinũ yfuer bugader (an þra verdleiks) endr leyſt / riett lætt / lifgat og farſælliga giort / So ꝛ til fridar ſkickad / ꝛ gudi heim færet huar fyre þr ſyngia / ꝛ gudi þacker giora / fagna ꝛ at eilifu / lofa ef þr trua an̄ars ovuggu liga ꝛ ſtadfaſter blifa i trun̄e.

Þlickt ſigr op ꝛ huggun͛ grodi / eda Euangelist ꝛ gudlig ny tidinde kallazt ꝛ eitt nytt teſtamentum

mentū aꝼ ꝥ at lika s° sem eitt testament er ꝥ/ nær
at banuænn madr til greiner sitt gozt ꝥ sem ep-
ter hn̄s dauda/ skal eꝼ til einſ̃udū orꝼū vt skip-
tazt/ Lika s° heꝼer kristr ꝼyrer sitt liꝼ lat biꝼalat
⁊ til greint slickt Euangeliū epter sin̄ dauda/ vt
at kalla/ vm allan̄ heim/ ⁊ þar medr ollū þm er
trua/ til eignar geꝼit allt sitt gozt/ ꝥ er sitt liꝼ/ mz
hueriu hn̄ daudanū mygdi. Sitt riettæite/ huar
medr hn̄ syndirner aꝼmadi/ ⁊ sina þarsælu þ'
hn̄ eiliꝼa ꝼyrer dæming mz yꝼuer van̄. Nu þær
sa hm̄ voladi madr/ sem i syndū dauda/ ⁊ heluite
er reyrdr) eckert liuꝼligar heyrt en̄ slikan dyrligan
huggunar bodskap aꝼ kriste þui ma hans hiar
ta aꝼ inztu rot ꝼagna ⁊ vid glediazt eꝼ hn̄ truer
an̄ars at ꝥ sie sanninde.

Nu heꝼer. Gud/ slikre tru til styrktar. ꝥtta sit
Euangeliū ⁊ nyia testament margꝼalldliga ꝼyre
heitid/ i hinu gamla testamento ꝼyrer mun̄ sin̄a
spaman̄a/ epter ꝥ sem Pall postuli seiger. Rom.
j.ca. Eg ein vtlesin̄ til at predika gudz Euangeliū
hueriu hn̄ heꝼer adr ꝼyre heited/ ꝼyrer sina spa-
men i heilagre skript aꝼ sinū syne/ sem ꝼeddr er
aꝼ Danidz sædi ⁊ c̃. ⁊ þat vier vt skyrū nockr'
þær greiner/ ⁊ hn̄ haꝼdi i ꝼyrstu ꝼyre heitid/ ep-
ter ꝥ sem hn̄ sagdi til hoggormsins. Gn̄. iij. ca. Eg
mun ꝼiandskap Setia milli þin ⁊ konun̄ar mil-
le þins sædis ⁊ hn̄ar sædis/ ꝥ sama skal þitt ho-
ꝼut i sundrmeria / ⁊ þu munt þss hælbeine vm
sat veita. Kristr er ꝥ sædi þssarar konu. Saer
Dioꝼulsins hoꝼut (þ er synden/ Daudin̄/ heluite
⁊ allan hn̄s kraꝼt) heꝼer sundr marit þuiat en
þssa sædis ꝼær eingen man̄a/ Syndina/ Dau-
dan/

dan/ vtle Heluite/ fordazt. Jtem Gene. xxij. sagdi hn̄ til Abrahams. J þino sædi skulu allar kynkuisler a Jordu blezadar verda/ Kristr er þ Abrahams sædi/ seiger pall postule Galatas iij. Huer ed blezat hefr allan heim medr þessu Euangelio/ Þui huar som kristr er eigi þar er enn su boluan sem fiell yfuer Adam ꝛ all born hn̄s/ þa er hn̄ hafdi syndgazt/ þat aller hliota sidan/ synd̄/ Dauda ꝛ heluiti eigenliger ꝛ seker at vera. Enn i giegn þessari boluan blezar nu þetta hid dyrmæta Euangeliū alla verolld med þui at þ opinbarliga kallar/ Huer hn̄ truer a þetta Abrahams sædi/ Sa skal blezadr vera/ þ er af Syndum/ Dauda ꝛ Heluite kuittadr/ blifandi so eiliflica riettlatr. Sæll ꝛ lifandi/ So sem sialfr kristr seiger/ John̄es xi. Huer hn̄ truer a mig sa mun alldreige deyia.

Jtem so sagdi hn̄ þ Dauid til ij. Regū vij. þa er han sagdi/ eg mun vpp vekia þitt sædi epter þig/ þ skal mier vpp byggia eitt hus/ ꝛ eg mun at eilifu hn̄s riki stadfesta/ eg vil hn̄s fader vera enn hann skal minn sonr vera ꝛc. Þ er nu þ riki kristz sem þetta Euangelion af seiger/ huert at er eitt eilift riki/ eitt riki riettlætisins/ salu hialparin̄ ꝛ lifsins/ þangat koma ꝛ (vr herteknu syndarin̄ ꝛ daudans) aller þ er riett trua/ Þuilik fyrheit ꝛ gudz Euangeliō/ finnazt enn vidara hia spamōnum/ so sem. Micheas. v. ca. seiger/ ꝛ þu Bethlehem ertt eigi hin minzta/ bland þusunder Juda. vt aff þier skal mier koma einn hertogi mins lyds Jraels. Jtem Osee xiij. Eg vil þa leysa vr daudans hendi/ þar daudanū vil eg þa frelsa.

Af þui megu vęr nu ſia/at þu er eigi meir eñ eitt. Euangelion/Lika s° ſem at eigi er meir eñ eiñ kriſtr/fyrer þui er Euangeliũ eigi añat nie vera kañ/eñ ein predikan af kriſti Gudz ⁊ Dauidz ſyne/ſem er ſañr Gud ⁊ mañ/Sa er fyre oſſ hefr mz ſinũ dauda ⁊ vpp riſu/allra maña Synder/Dauda/⁊ Heluite yfuer ſtigit. Fra ſem ahñ trua. Nu þo at Euangeliũ kuñe at vera ſtutt edꝛ long oꝛdręda/ eda kuñe eiñ at ſkrifa lang oꝛdt eñ annar fa oꝛdt/ Sa ſkrifar lang oꝛdt ſem oꝛd kriſtz ⁊ margar gioꝛder vt ſkrifuar/S° ſem at gioꝛa fioꝛer Gudz ſpialla meñ. Eñ ſa ſkrifar ꝥ ſtutt ⁊ fa oꝛdt ſem ecki talar vm vercken eda gioꝛdir kriſtz/helldꝛ ſtutligaña til teiknandi/ Huerneñ at hñ hefꝛ fyrer ſiñ dauda vpp riſu/Synder/Dauda ⁊ Heluite/yfuer vnnit/fyre þa ſem a hañ trua. S° ſem poſtularner Petr ⁊ Pall vt ſkyra.

Af þui athuga ꝥ vandliga/at þu gioꝛ eigi kriſt at Moyſen/ nie af Euangelio eina logmals edꝛ ſetninga bok/Sem hingat til ſkied hefr /⁊ eñ heyrizt i nockrũ formalũ hins helga Jeronimi/þat Eeuangeliũ krefꝛ eiginliga eigi voꝛra vercka þatvier verdum þu fyrer fromer ⁊ þu ſęler / helldꝛ foꝛdęmer ꝥ ſlik voꝛ verck/ eñ krefꝛ riettrar truar a kriſtũ/at hñ ſialfr hafi fyrer oſſ/ Synder/ Dauda/⁊ Heluite yfuer vñit/⁊ hefꝛ s° (eigi fyre voꝛra vercka ſaker/helldꝛ fyre ſinu eignu gioꝛder ſem er daudi ⁊pina) gioꝛt oſſ froma lifandi ⁊ far ſęla/S° at vier megũ oſſ til reikna hñs dauda ⁊ ſigr ſęlld/lika ſem at ꝥ vęri voꝛ eigeñ til verckñadꝛ.

Eñ þo at kriſtr i Euangelio / lika ⁊ eirnen þr Petr ⁊ Pall / gefi moꝛg bodoꝛd / ⁊ kenningar vt Leggiandi s° logmalit / þa ſkulu vęr ꝥ þo at iofnu reikna/ollũ odrum verckũ ⁊ velgioꝛdum kriſtz/ ⁊ li-

ka ſem ꝥ er at vita hn̄s verck ꝛ giorder/ er eñ eigi at vita hid rietta Euangeliō/ þuiat þᷓ med veizt þu eñ eigi at hn̄ hafi Synd/ Dauda/ ꝛ Dioful-liñ yfuer vn̄it/ Sᵒ er ꝛ eñ eigi riettliga ſkilit ꝥ Euangeliō þott þu viter ꝥlik bodord/ ꝛ keñingar/ fyrr eñ roddiñ kemr. Su er ſeiger at kriſtr ſie þiñ eigeñ medr ſinu lifuerne lærdome/ verckū/ lif lati/ vpp riſu/ ꝛ allt ꝥ hn̄ er/ hefer giorit ꝛ forma

Sᵒ ſiau vier nu at eigi þreynger hn̄/ helldr hyrliga til ſin ladar þᷓ hn̄/ ſeiger/ Sæler eru þier volader/ Eñ poſtulᷓ ner tidka ꝛ þſſi ord/ eg amiñe eg bid ꝛ beide ydr/ ꝥ er fyre gudz ſaker edr noc-krs konar añars at bidia/ þ megu vær allzſtadar vel ſia at Euangelō er eingen logmals bok. Helldr ein eigenlig predikan af kriſtz velgerningum. Su oſſ kuñgerizt ꝛ til eignar er gef in/ ef vier truū/ eñ Moyſes i ſinū bokum/ þiar/ þreynger/ ſlær/ ſkel-fer/ ꝛ ogrliga ſtraffᷓ þuiat hn̄ er logmals ſkri-fare ꝛ þianingᷓ madr. Þadan kemr ꝛ ꝥ/ at riett ferdugum er eckter logmal ſett/ epter ꝥ ſem Pall poſtuli ſeiger (i Thimothi) af ꝥ at hn̄ er fyre tru-na/ riettlætir lifgadr/ ꝛ farſæll giordr þurfe eigi añars vid/ eñ at auglyſa ſlika tru mz nytſamligū verckū. Nu huar ed ſlik trua er/ þa fær hun ſig eigi folgit. Helldr auglyſer hun ſig/ vt ſprettande mz godū verckū. Jatar ꝛ vidr keñer þtta Euange-liō fyre alþydu/ hættandi ſinu lifeþᷓ vt fyrer/ ꝛ allt huat hn̄ ſtundᷓ edr giorer/ þa ſueiger hn̄ allt til naungſins nyttſemdᷓ/ ꝛ hm̄ til hialpᷓ/ eigi ei nazta i þui at koma hm̄ til þuilikrar nadar hell-dr iafn vel ſtyrkiañdi hañ medr gozt lif og tru/ Lika ſem at hañ ſier at kriſtr hefer vidr ſig giort/ epter fylgiandi sᵒ dæmum kriſtz.

Þat var og kristz mening þañtid hñ gaf oss i
skilnad eckert añat bodord/ eñ kęrleikañ/ huar af
at vier skylldum þeckia huerier hans lęrisueinar
⁊ riett truader vęre þui at þ͛ sem verckin ⁊ kęr
leikuriñ vt fliota eigi þa er þ͛ eingen riett trua/
þ͛ hreiñer ⁊ Euangelioñ eñ ei/ þ͛ er ⁊ krister eñ
eigi riettliga Jatadr/ þui sia nu til / at þu haga
þier s° i þssm nyia testamentz bokũ/ at þu kuñer
þęr at lesa a þñan hatt.

Hueriar ed eru hinar riettuztu og dyrmętuztu bękur hins nya testamentes

Af þessu ollu þa kant þu (amedal allra
boka) riett at orskurda / ⁊ eina grein
af at taka/ hueriar at bezter eru/ Þein
kanliga eru (Johñs Euangelia ⁊ S.
Pals pistlar /Sierdeiles sa sem er
til Rom veria ⁊ hiñ fyrre Petrs pistell) riettr ki
arne ⁊ takmark a medal allra añara boka/ huer
iar med riettu ęttu fyrstar at standa/ þui vęri
hueriũ kristnũ mañi þ rad vpp takanda/ at hñ
lęse þęr sonnu bękr yfuer sem fyrst ⁊ tidazt/
gerandi sier þęr fyre dagligan lesning s° al kun
nar/ Sem sitt añat dagligt braud/ þat i þeim
finnur þu eigi morg verck nie iarteikna giorder
christz vpp stradar/ helldr fiñr þu i þeim nęrs
ta meistarligañа vt breitt þ at trua a Christũ yf
uer viñe/ Synd/ Dauda ⁊ Heluite/ ⁊ gefi oss lif
riettlęti ⁊ farsęlld/ huer at er/ hin sañа art gudz
Euangelia sem þu hefer adr heyrt.

Þui

Þui ef at eg skylldi aňars huors vid missa verka kristz edr predikunar/ þa villdi eg liuꝼar verkaňa a miss fara eň predikunariňar/ ꝼ ꝥ vercken stoda eigi/ eň hans ord gefa mier eilift lif/ epter ꝥ sem sialfr hň seiger. Og af þui at Joaňis skrifar fatt af kristz verckū. eň margt vm hňs predickan. Eň hiner þeir euāgelistar skrifa margt hans vercka eň fatt hans orda/ þui er Joaňis Euangeliō/ þan eincka ⁊ skæru riettu hofut Gudz spioll/ sem langt yfuer þa adra þria eru fram takandi/ stundandi ⁊ hærra vpp hefiandi/ lika s° ganga ⁊ S. Pals ⁊ Petrs pistlar langt fram ⁊ vpp yfuer þan þriu Euangelia sem Matthens/ Marcus/ ⁊ Lucas skrifa.

Eň allz þa eru S. Joaňis Euangelion/ ⁊ hans hiň fyrste pistell/ ⁊ S. Pals pistlar einkanliga sa er til Romueria ⁊ til Galatos ⁊ Ephesiomaňa. S° ⁊ S. Petrs pistell/ hiň fyrre/ þær bækr sem þier visa a Christum/ ⁊ keňa allt ꝥ er þier er fraszllo/ ⁊ þorf a at vita/ þo at þu sæer alldre adrar bækr nie heyrder adrar keňingar eň þra/ Af þui er S. Jacobs pistell eiň staur gresis pistell hia þiň/ þuiat hň hefr/ nær aungua euangelista art medr sier/ sem sidar man greint verda i odrū formala.

¶ Þessar eru bækr hins nya testamentis

i S. Mattheus gudz spioll
ij S. Marcus gudz spioll
iij S. Lucas gudz spioll
iiij S. Johaňis gudz spioll

Þess

ÞEssi N er Fedingar bok Je-su Christi/sonar Davidz/so-nar Abrahams.

Marie sur S. nu dag Luce 1.

Abraham gat Isaac
Isaac gat Jacob
Jacob gat Judam ꝛ brędr hans
Judas gat pharem ꝛ Zaram (aꝫ Thamar
Phares gat Hezron
Hezron gat Ram
Ram gat Aminadab
Aminadab gat Naasson
Nahasson gat Salma
Salma gat Boas aꝫ Rahab
Boas gat Obed aꝫ Rhath
Obed gat Jesse
Jesse gat kongin̄ David
En̄ David kongr gat Salamon aꝫ Fre sem var husfru vrie
Salamon gat Roboam
Roboas gat Abia
Abia gat Assa
Assa gat Josaphat
Josaphat gat Joram
Joram gat Osia
Osia gat Jotham
Jotham gat Achas
Achas gat Ezechia
Ezechia gat Manases
Manases gat Amon

Amon gat Josia
Josia gat Jechonia ⁊ brædr hans vm Babilo-
neskan herleidingar tima/ ⁊ epter Babilonesk-
herleiding gat Jechonia Sealthiel
Sealthiel gat Zorobabel
Zorobabel gat Abiud
Abiud gat Eliachim
Eliachim gat Asor
Asor gat Zodoch
Zodoch gat Achin
Achin gat Eliud Eliud gat Eleasar
Eleasar gat Mathan
Mathan gat Jacob
Jacob gat Joseph man Mariu / af hverre er
fæddr er Jesus Sa er kallazt Kristr. *

Aller ættlider fra Abraham allt at Dauid
eru fiortan lider/ ⁊ fra Dauid allt til Babilo-
neskrar herleidingar eru fiortan lider/ ⁊ fra Ba-
bilonesk*re* herleiding allt til Christum eru fiortan
(Upphang gin fyre) lider/ en * Kristz hingat burdr var so / nær ed
Maria hans moder var fastnud Josep ⁊ adr en
þau skyllou saman koma/ fanzt hun olett af hei-
logum anda/ en Josep madr hennar var riett vis/
villdi þar eigi opinbera hana/ en þeinkte sier þo
leyniliga at forlata hana/ en sem hann hugsadi þet-
ta. Sia þa vitradizt honum eingel drottins i drau-
mi/ ⁊ sagdi/ Josep sonr Dauidz þu skalt eigi otta-
zt at taka Mariam þina festar kuon til þin þuiat
huat inz henne alit er þat er af helgum anda/ ⁊ hun
mun son fæda ⁊ hans nafn skaltu Jesus kalla/
þuiat hann mun frelsa sitt folk af fra syndum. *

En

..dat þ þr eru i heliu sem leitudu at lifi suein-
ins/ hn̄ stod vpp ꝛ tok sueinin̄ ꝛ modr hn̄s til sin/
kom til Jraels Jardar/ en̄ þa hn̄ heyrdi þ Archi-
laus rikti i Judea/ i stadin fodur sins Hero-
dis/ ottadizt hn̄ þangat at fara/ ꝛ i draume fieck
..n̄ vnderuisan af gudi/ ꝛ for i alfr Galilea lan
../kom ꝛ bygdi i þre borg sē hiet Nadareth/ So
.. vppfylldizt huat sagt er fyre spamen̄ina /at
..n̄ skylldi Naduerski kallazt. *

Esaie xl.
Judi. xiii.

Pridie Capituli

En̄ a þm dogū kom Jon Baptista ꝛ pre-
dikadi i eydi mork Judea landz og
sagde/ Giorit Jdran þat gudz riki tekr
at nalgazt/ hn̄ er ꝛeirnen Sa/ af þm
at sagt er fyre Esaiā spaman̄/ sē seiger
.. ropandi raudd i eydi morkū/ reidit til gotu drot-
..ns ꝛ giorit hans stigu rietta.

Luce iii.
Johan̄ i.
Esaie xl.
Marci i.

En̄ Johan̄is hafdi klædnad af Vlfballdz
..ars ꝛ olar bellti vm sinar lendar hn̄s matur voru
..gesprettr ꝛ skogar hunang/ þa gieck ꝛ vt til hn̄s
..dr hierusalē borgar ꝛ allt Judealand/ ꝛ aull vm-
..ggiandi hierod Jordanar ꝛ skirduzt af hm̄ i
Jordan/ Jatandi sinar synder. *

En̄ þa hn̄ sa marga Phariseis ꝛ Saduceos
koma til sinar skirnar/ sagdi hn̄ til þra þier nodru
..yn/ Huer kendi ydr at flyia fyre til komandi rei-
..i/ af þ giorit verdugan auogyt Jdranarin̄ar/ ꝛ
..erit ei þss hugar/ þ þier seigit mz sialfū ydr/ at
Abrahā hofu vær fyre fodr/ þat eg seigi ydr/ at
..mattugr er gud vpp at vekia Abrahās sonu af
..einū þssim/ af þui at nu er auxin sett til rotar vi-
..an̄a/ þui mun huert þ tre sem eigi giorer god-
..an auogyt / af snidazt ꝛ i elld kastazt.

Amon gat Joſia
Joſia gat Jechonia ꝛ brǫdr hans vm Babilo
neſkañ herleidingar tima/ ꝛ epter Babiloneſk
herleiding gat Jechonia Sealthiel
Sealthiel gat Zorobabel
Zorobabel gat Abiud
Abiud gat Eliachim
Eliachim gat Aſor
Aſor gat Zodoch
Zodoch gat Achin
Achin gat Eliud   Eliud gat Eleaſar
Eleaſar gat Mathan
Mathan gat Jacob
Jacob gat Joſeph mañ Mariu / aꝼ hverre e
ꝼǫddr er Jeſus Sa er kallazt Kriſtr. *

Aller ættlider ꝼra Abrahā allt at Dau
eru ꝼiortan lider/ ꝛ ꝼra Dauid allt til Babilo
neſkrar herleidingar eru ꝼiortan lider/ ꝛ ꝼra B
bilonefkre herleiding allt til Chriſtū eru ꝼiorta
lider/ eñ ✠ Kriſtz hingat burdr var ſo/ nær e
Maria hñs moder var ꝼaſtnud Joſep ꝛ adr e
þau ſkylldu ſamā koma/ ꝼanzt hun olett aꝼ h
logum anda/ eñ Joſep madr hñar var riett vi
villdi þn eigi obrigdia Hana/ eñ þeinckte ſier þ
leyniliga at ꝼorlata Hana/ eñ ſem hñ hugſadi þ
ta. Sia þa vitradizt hm̄ eingel drottins i dra
mi/ ꝛ ſagdi/ Joſep ſonr Dauidz þu ſkalt eigi ot
tazt at taka Mariā þina ꝼeſtar kuon til þin þuia
hvat inz Hoñe alit er þ er aꝼ helgū anda/ ꝛ hu
mun ſon ꝼǫda ꝛ hans naꝼn ſkaltu Jeſus kalla
þuiat hñ mun ꝼrelſa ſitt ꝼolk aꝼ ꝼra ſyndū. *

(margin: ...pp ꝼang / gin ꝼyre)

Ei

[illegible]dat ꝥ þꝛ eru i heliu ſem leitudu at liꝼi ſuein-
ſins/ Hn̄ ſtod vpp ⁊ tok ſueinin̄ ⁊ modꝛ hn̄s til ſin/
⁊ kom til Jraels Jardᷓ/ en̄ þa hn̄ heyrdi ꝥ Archi-
chilaus rikti i Judea/ i ſtadin ꝼodur ſins Hero-
dis/ ottadizt hn̄ þangat at ꝼara/ ⁊ i draume ꝼieck
hn̄ vnderuiſan aꝼ gudi/ ⁊ ꝼor i alꝼꝛ Galilea lan-
dz/ kom ⁊ bygdi i þre borg ſē hiet Nadareth/ So
ꝥ vppꝼylldizt huat ſagt er ꝼyre ſpamen̄ina/ at
han̄ ſkylldi Naduerſkꝛ kallazt. *

Esaie xi.
Judi. xiii

Þridie Capituli

En̄ a þeim dogū kom Jon Baptiſta ⁊ pre-
dikadi i eydi mork Judea landz og
ſagde/ Giorit Jdran þat gudz riki tekꝛ
at nalgazt/ hn̄ er ⁊ eirnen Sa/ aꝼ þeim
at ſagt er ꝼyre Eſaiā ſpaman̄/ ſē ſeiger
Hropandi raudd i eydi morku/ reidit til gotu drot-
tins ⁊ giorit hans ſtigu rietta.

Luce iii.
Johan̄ i.
Esaie xl.
Marci i.

En̄ Johan̄is haꝼdi klædnad aꝼ Vlꝼballdz
harū ⁊ olar bellti vm ſin̄ lendᷓ hn̄s matur voru
engeſprettꝛ ⁊ ſkogᷓ hunang/ þa gieck ⁊ vt til hn̄s
lydꝛ hieruſalē borgᷓ ⁊ allt Judealand/ ⁊ aull vm
liggiandi hierod Jordanar ⁊ ſkirduzt aꝼ him̄ i
Jordan/ Jatandi ſinar ſynder. *

En̄ þa hū ſa marga Phariſeis ⁊ Saduceos
koma til ſin̄ᷓ ſkirnar/ ſagdi hn̄ til þra þier nodru-
kyn/ Huer kendi ydꝛ at ꝼlyia ꝼyre til komandi rei-
di/ aꝼ ꝥ giorit verdugan auogyt Jdranarin̄ᷓ/ ⁊
verit ei þſſ hugar/ ꝥ þier ſeigit mz ſialꝼū ydꝛ/ at
Abrahā hoꝼu vær ꝼyre ꝼodꝛ/ þat eg ſeigi ydꝛ/ at
mattugꝛ er gud vpp at vekia Abrahās ſonu aꝼ
ſteinū þſſim/ aꝼ þui at nu er auxin ſett til rotar vi-
danna/ þui mun huert ꝥ tre ſem eigi giorer goda-
auogyt/ aꝼ ſnidazt ⁊ i elld kaſtazt.

Eg skire ydr i vatne til idran en sa epter mig kemr er mier sterkare/huers skokladi/at eg er eigi verdugr at bera /hn̄ mun skira ydr m̄ heilogū anda ⁊ elldi/Huers vindskupla er i hn̄s hendi/⁊ hn̄ mun hreinsa sin̄ lafa/⁊ hueitino safna i sina korn hlaudu/ en̄ agnin̄ar bren̄a i elldi oslockanligū.

R Geisla dagin̄.

I þan̄ tima kom Jesus af Galilea at Jordan til Johan̄is / at hn̄ skirdizt af hm̄ en̄ Johan̄is varnadi hm̄ þss/⁊ sagdi/mier er þorf at eg skirizt af þier/⁊ þu kemr til min/en̄ Jesus suaradi ⁊ sagdi. Lat nu so vera? þuiat so hæfer oss alla riettlæti vpp at fylla/⁊ þa liet hn̄ þ epter hm̄/en̄ er Jesus var skirdr stie hn̄ iafnskiott vpp vr vatninu/⁊ Sia! at Himnarner lukuzt vpp yfuer hm̄. ⁊ Johan̄is sa Gudz anda ofan stiga sem dufu ⁊ yfuer hn̄ koma/ ⁊ Sia! at roddin af Himne sagdi/Þssi er sonr min̄ elskuligr at huerium mier vel þocknazt. ❧

Marce i. Luce iij. Joh. i.

Fiordi capitula

...fstan̄ i ...

Þa var Jesus teygdr af anda a eydimork/vpp a þat hn̄ freistadr yrdi af dioflinū ⁊ þa hn̄ hafdi fastat i xl daga ⁊ xl natta/hungradi hn̄/⁊ freistarin̄ gieck til hn̄s ⁊ sagdi/ef þu ert sonr gudz/seig at steinar þsser verdi at braudū/hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ skrifat er / at madurin̄ lifuer eigi af einu saman braudi/Helldr af sier hueriu ordi sem fram geingr af Gudz munne.

Marce ... Lu iiij. Deut. viij.

Þa tok diofullin̄ hn̄ m; sier i borgina helgu ⁊ sette hn̄ oppa burst musterisins ⁊ sagdi til hn̄s. Ef þu ert Gudz sonr/fleyg þier hier ofan/þat skrif

þat er/ at hñ mun bioda sinũ einglũ vm þig/ at a
hondũ beri þr þig/ s° at þu steytter eigi fot þiñ
vid steine. Jesus sagdi aptr til hñs/ skrifat er/
Psal. xci
at eigi skalltu freista drottiñ Gud þiñ/ ⁊ eñ aptr
Deut. vi
flutti diofulliñ hñ mz sier vpp a ofr hatt fiall ⁊
syndi hm̃ aull riki veralldar/ ⁊ þra dyrd/ ⁊ sagdi
til hans allt ꝥtta man eg gefa þier ef þu fellur
fram ⁊ tilbidr mig/ Þa sagdi Jesus til hñs/ far
burt þu andskoti/ þuiat skrifat er drottiñ Gud
Deut. vi
þiñ skalltu til bidia ⁊ hm̃ einum þiona
Þa forliet diofulliñ hñ/ ⁊ Sia: at einglar komu
til hñs ⁊ þionudu hm̃ * Eñ er Jesus heyrdi ꝥ Jo
hañis var gripiñ/ for hñ til Galilea landz ⁊ for
liet borgina Nadareth/ kom ⁊ bygdi i borgiñe
Caphernaũ. Huer ed liggr vid siafar sidu i endi
Lu. iiii
morkũ Zabulons ⁊ Nepthalins/ s° at ꝥ vppfyll
Joh. ii
dizt/ huat sagt er fyre Esaiã spamañ sem seiger
Esa. ix
Landit Zabulon/ Landit Nepthalim vid siafar
gotu hinu megiñ Iordanar/ ⁊ Galilea hiñar Hei-
dnu þiodar. Lydr sa er sat i myrkrunũ hñ sa lios
mikit ⁊ þr sẽ satu i þre bygd ⁊ daudans skugga
þm̃ er nu lios vpprunñit/ þadan i fra tok Jesus til
at predika/ ⁊ seigia giorit Idran/ þt Himna riki
tekr at nalgazt

Eñ * er Jesus gieck med sionũ i Galilea leit hñ
Andres
two brædr/ Symon sa er kalladizt Petrus ⁊ An
dream brodr hñs/ huerier ed voru at varpa nett
Mat. iiii
i siofñ þat þr voru fiski meñ/ ⁊ hñ sagdi til þra
fylgit mier epter ⁊ mun eg giora ydr at fiskorum
maña/ eñ þr forlietu/ Jafnsnart netin ⁊ fylgdu
hm̃ epter *

Og er hñ gieck fram leingra burt þadan sa

hn̄ two adꝛa bꝛǽdꝛ/ Jacob ſon Zebedei ⁊ Johan nem bꝛodꝛ hn̄s vera a ſkipi med ꝼedꝛ ſinū Zebe deo/ net ſin at bǽta ⁊ hn̄ kalladi þa/ en̄ þr ꝼoꝛlie tu ſtragx ſkipit ⁊ ꝼaudꝛ ſin̄/ ⁊ ꝼylgdu hm̄ epter.

Jeſus ꝼor ⁊ vm allt Galileā ken̄andi i þra ſā kundu huſū ⁊ predikadi Euangeliū rikiſins ⁊ lǽk nadi aull ſottar ꝼerli ⁊ aull kranckdǽmi med ꝼol kino/ ⁊ hn̄s ryckti barſt vt vm allt Syriam/ ⁊ þr ꝼǽrdu hm̄ alla þa sē krenkter voru aꝼ margviſ ligū ſottar ꝼerlū ⁊ i ymiſligū piſlū hōdlader/ ⁊ þa er dioꝼul hoꝼdu tungla mein/ eda ickt ſiucker vo ru/ ⁊ hn̄ lǽknadi þa alla ⁊ margt ꝼolk ꝼylgdi hm̄ epter vt Galilea/ ⁊ vr þm̄ tiu boꝛgū/ ⁊ aꝼ Jeru salē ⁊ Judea ⁊ aꝼ þm̄ hierodū er voru hinu mei gin̄ Joꝛdanar

Fimte Cap

Allra hei
[..]a meſſu
s° piſlar
[..]ta
[..]. vi

En̄ er Jeſus sa ꝼolkit gieck hn̄ vpp a ꝼiallit ⁊ þa han̄ ſetti ſig nidꝛ geingu hn̄s lǽriſuein̄ til hn̄s hn̄ lauk ſin̄ mun̄ vpp ⁊ tok at ken̄a þm̄ ⁊ ſagdi/ Sǽler eru þr ſē andliga eru volader þt þra er himna riki/ Sǽler eru þr ſem harma þat þr muna huggader verda/ Sǽler eru hogvǽrir/ þat þr munu Jardriki erꝼa/ Sǽler eru þr/ ſem hungra ⁊ þyrſta epter riettlǽtino/ þuiat þr ſku lu ſadder verda/ Sǽler eru miſkunſamer/ þat þr munu miſkun̄ hliota/ Sǽler eru hrein hiarta der/ þat þr munu gud ſia/ Sǽler eru þr/ ſem ꝼridin̄ gioꝛa/ þuiat þr munu gudz ſyner kalla der verda. Sǽler eru þr ſem ꝼyrer riettlǽtiſins/ ſaker oꝼ ſokter verda/ þuiat þra er himna riki/ Sǽler eru þier/ nǽr ed lydꝛin̄/ ꝼoꝛmǽlerꝛ ydꝛ/ ⁊ oꝼ ſokn veiter/ ⁊ talar i giegn ydꝛ alla vondſku ꝼyre

fyre minar ſaker/ þa liugandi/ fagni þier ⁊ verit
glader þuiat ydar verd kaup eru myckel a him-
nũ/ þuiat s° hafa þr ofſokt ſpamēñina þa er fy-
re ydꝛ voru *

Þier erut Sallt Jardar nu ef ſalltid dey-
fizt i hueriu verdꝛ þa ſalltad/ þa duger ꝥ til ein-
ſkiſ meir/ nema at ꝥ verdꝛ vt ſnarat s° ꝥ ſie fot-
trodit af mm̃ þier erut lioſ veralldar/ ſu borg ſē
a fiallino er ſett fær eigi folgizt/ ⁊ eigi tendra þr
lioſit ⁊ ſetie/ ꝥ vnder mælearſt/ helldꝛ yfuer lioſ
hallidiñ/ s° at ꝥ lyſi ollm̃ þm ſem i huſino eru/ li-
ka ſkal ydvart lioſ lyſa fyre mōm/ s° at þr ſiae
ydar goduerck/ ⁊ dyrcki faudꝛ ydvarn a himnũ.

Mar.
Mar.
Lu.
⁊ xj

Þier ſkulut eigi meina at eg ſie komiñ laugma-
lit edꝛ ſpamēñina vpp at leyſa/ eg em eigi komiñ
at leyſa/ helldꝛ vpp at fylla/ þt eg ſeigi ydꝛ fyre
ſañ þangat til himiñ ⁊ Jord forgeingꝛ mun eigi
hiñ minzti bokſtafꝛ edꝛ titil af logmalino for-
gangꝛ þar til/ at allt þtta ſkiedur

Þui huer hñ vppleyſer eitt af þſſm minztu
bodoꝛdũ/ ⁊ keñer ꝥ lydnum s°/ sa mun kallazt
minſtꝛ i Himna riki/ eñ huer ꝥ gioꝛer ⁊ keñer/ hñ
mun myckell kallazt i Himna rike.

Þat * eg ſeigi ydꝛ nema s° ſie at ydvart riett-
læti ſie betra/ eñ hiña ſkriptlærdu ⁊ Phariſeis/ þa
munu þier eigi iñ ganga i himna riki

Þier hafit heyrt huat ſagt er til iña gomlu/
þu ſkalt eigi mañ vega/ eñ huer ed mañ vegꝛ/ hñ
verdꝛ doms ſekꝛ/ eñ eg ſeigi ydꝛ/ huer ed reidizt
brodꝛ ſinũ/ at hñ verdꝛ dōs ſekꝛ/ eñ huer ſem til
brodꝛ ſins ſeiger ✝ Racha/ hñ verdꝛ radz ſekꝛ/ eñ
huer ed ſeiger/ þu affglape/ hñ verdꝛ ſekꝛ heluitiſ
elldz.

* Þñ
ta ſuñ

Exo.
Le.

ꝼyre þui/ nær þu opprar þina gaꝼu a alltarit ⁊ þier kemꝛ þar til hugar ꝥ broder þiñ haꝼi noc kut a moti þier/ þa lattu þar þina gaꝼu ꝼyre al tarino ⁊ gack adꝛ at ſætta þig vid brodꝛ þiñ/ ⁊ kō þa at oppra þina gaꝼu ✻

Vertu ſnarliga ſam þyckꝛ þinū motſtodu mañi/ a medan þu ert eñ a vegie mꝫ hm̄/ ſ° at eigi ſelie þig þiñ motſtodu madꝛ domaranū/ ⁊ domariñ ſelie þig þienaranū/ ⁊ verder þu i dyppliztſu ka ſtadꝛ/ at ſoñu ſeigi eg þier/ at þu munt eigi þa dan vt ꝼara þar til þu borgar hiñ ſidaſta pening þier haꝼit ⁊ heyrt ꝥ ſagt er til hiña gomlu/ þu ſkalt eigi hordom drygia/ eñ eg ſeigi ydꝛ/ at huer hñ litꝛ konu til at girnazt hñar/ ſa heꝼer þegar drygt hor med hñe i ſinu hiarta

Þui eꝼ þitt hægra auga hneyckſlar þig/ þa kipp þui vt/ ⁊ kek ꝥ ꝼra þier/ þui at ſkarra er þi er at eiñ þiña lima ꝼarizt/ helldꝛ eñ allꝛ þiñ lika me kaſtizt i heluitzſkan elld/ ⁊ eꝼ þin hægra hōd hun hneyckſlar þig/ þa ſnid hña aꝼ ⁊ kek ꝼra þier/ þui at ſkarra er þier at eiñ þiña lima torty nizt eñ at allꝛ likame þiñ ꝼari i heluitzkan elld

S° er ⁊ eñ ſagt/ at huer hñ ſkilꝛ ſig vid ſina eigin konu/ ſa ſkuli geꝼa heñe ſkilnadar ſkꝛa/ eñ eg ſeigi ydꝛ/ huer hañ ꝼorlætꝛ ſina eigin konu (at vndan tekiñe/ horunar ſok) ſa giorir ꝥ at hun ver dꝛ hordomſ kona/ ⁊ huer ed ꝼaſtnar þa ſem ꝼra mañe er ſkiliñ/ Sa dryger hor

Þier haꝼit eñ ꝼramar heyrt huat ſagt er til hi ña gomlu/ at eigi ſkulꝛ þu rangt ſueria/ ⁊ þu ſkallt gudi þin ſæri luka/ eñ eg ſeigi ydꝛ at þier ſkulut olldungis ecki ſueria /huorki vid himiñ

þuiat

þuiat hñ er gudz sæti/eigi helldr vid iord þuiat hun er skaur hñs fota/eigi vid Jeru salem þuiat hun er borg hins myckla konũgs/ þu skallt ꝛ eigi sueria vid hofut þitt ꝧ þu formatt eigi at giora eitt haar huitt edr suart/ þui sie ydar ræda Ja Ja nei/nei/eñ huat frã yfer ꝧ er/ þa er af hinu võda

Þier hafit ꝛ heyrt huat sagt er/auga fyre auga/tauñ fyre tauñ/eñ eg seige ydr/at þier skulut eigi briotazt i giegn illu/helldr ef nockr slær þig a þina hægri kiñ/ þa biod hm̃ hina adra ꝛ þ̄m sẽ vid þig vill laug þreyta/ ꝛ þiñ kyrtil af þier hafa þa lat hm̃ ꝛ þiñ mottul lausañ ꝛ huer þig neyder vm milu eina þa gack mz hm̃ ꝛ twær adrar gef ꝛ þ̄m er þig bidr/ ꝛ vert eigi af vndiñ þeim er af þier vill lan taka

Þier hafit heyrt at sagt er/elska skalltu naũga þiñ ꝛ o vin þiñ at hatre hafa/eñ eg seigi ydr elski þier o vine ydra blezit þa er ydr bolua/giorit þ̄m gott sẽ ydr hata/ ꝛ bidiet fyre þ̄m er ydr lasta/ ꝛ ofsockn veita/so at þier sieut syner fodrs ydvars þess a hinũ er huer sina sol lætr vpp gãga yfer võda ꝛ yfuer goda/ ꝛ rigna lætr yfuer riettlata ꝛ rãglata/ þui ef þier elskit þa sẽ ydr elska/huert verd kaup hafi þier fyre ꝧ/ giora ꝧ eigi lika toll heimtu meñ/ ꝛ þo þier latid kært at eins vid brædr ydra huat giore þier þ̄m meira/giora ꝧtta ꝛ eigi lika heidnu/fyre þui verit algiorder/so sem ydar himneskr fader er algiordr.

Siette capit

Gætid at/þat eigi giori þier ydrar olmusur fyre miõm so at þier siaezt af þ̄m añars hafi þier eckert verdkauphia ydrã fødr sẽ a hinũ er þui nær þu gefr olmusu

olmusu skallt þu eigi ludr þeyta lata fyrer þier/
so sem hræsnarar giora i radhusum ⁊ a strætum
so at þr heidrizt af mõm Sañliga seigi eg ydr
at þr hafa sin laun vt tekiñ/ eñ nær þu gefr ol-
musu/ þa lat þina vinstri hond eigi vita huat hin
hægre giorer/so at þin olmusa sie i leyne/ ⁊ fader
þiñ sa er i leynũ sier/gialldi þier opinskatt aptr

Og nær þu bidr/skalt þu eigi vera so sẽ hræ-
snarar/Hueriũ kært er at standa ⁊ bidiazt fyrer
i samkundu husum ⁊ a gatna hornũ/so at þr si-
aezt af mõm/Sañliga seigi eg ydr at þr hafa sin
laun vt tekin/eñ nær þu bidzt fyrer gack iñ i þiñ
suefn kofa ⁊ at lucktũ þinũ dyrũ/ bid þu fandr
þiñ sem i leynũ er/ ⁊ fader þiñ Sa i leyne sier/
man þier ꝥ opinskarliga aptur giallda

* Og nær þier bidiet/skulu þier eigi fiolmalu-
ger vera/so sem Heidingiar giora/ þat þr meina
at af siñe fiolmælgi munu þr heyrder verda/ fy-
re ꝥ skulu þier eigi þm̃ likiazt/ þat fader ydar
veit huers ydr er þaurf adr/ eñ þier bidiet hñ/
af þui skulu þier svo bidia.

Matt xiii

Fader vor Sa þu ert a himnũ/Helgize nafn
þitt/ til kome þitt riki verdi þiñ vilie so a Jordu
sem a himne/gef oss i dag vort dagligt braud/ ⁊
fyrelat oss vorar skullder/so sem vier fyrelatum
vorũ skulldu nautũ/ ⁊ iñ leid oss eigi i freistne hell
dr frelsa þu oss af illu/ þat þitt er rikit/mattr ⁊
dyrd vm allder allda amen/Þuiat ef þier fyrer
latid mõm sinar af giorder/ þa mun ydar him-
neskr fader fyre lata ydr ⁊ ydar brot/eñ ef þier
fyrer latid eigi mõm sinar misgiorder þa mun yd-
ar fader ⁊ eigi fyre gefa ydr ydrar synder

Nær ꝥ þier fastid skulu þier eigi vera so sẽ

ſamleiter hrœſnarar/ þt þr ſyrta ſina aſianu/ſo at ſkine fyre mōm þ þr faſte/ Sañliga ſeigi eg ydr/at þr hafa vt tekit ſin laun/eñ nær þu faſ⸗tar ſmyr hofut þitt/ꝛ þwo þitt andlit/ſo at eigi ſkine fyre mōm þ þu faſter/ helldr fyrer faudr þinũ ſem er i leyne ꝛ fader þiñ ſa er i leynũ ſier hñ mun þier þ opinſkart aptr giallda

Eigi ſkulu þier ſlar ſiodũ ſafna a iordu/huar þm mai molr ꝛ ryd granda/ ꝛ huar ed þiofar inegu epter grafa ꝛ ſtela/ Helldr ſafnit ydr ſiat ſiodum a hiunne/huar ed huorki ma molr nie ryd grandа/ꝛ huar þiofar fa eigi ſtolit nie epter grafit þt huar ydar ſiodr er þar er ydvart hiarta ✱

Lioſ þins likama er þitt auga/ꝛ ef auga þitt er ein falllt/ þa er allr likami þiñ ſkær/eñ ef auga þitt er ſkalckr/þa er allr likami þiñ myrkr/Þui ef þ lioſ ſem at er i þier/er myrkr/Hue myckell mu⸗nu þa myrckrin ſialf

Eingen ✱ kañ tueimr herrũ i ſeñ at þiona/añat huort hñ af ræktr/þñ eina eda elſkar hñ/añan elligar hañ þydizt þañ eina/ ꝛ forlitr hiñ añan/ þier getid eigi gudi þionat/ ꝛ hinũ Mammon/ Fyre þui ſeigi eg ydr verit eigi hrygguer fyre ydru life huat þier ſkulut eta edr drecka/ ꝛ eigi fyre ydrũ likama/hueriu hñ ſkal klædazt/er eigi lifit meir eñ fædan/ ꝛ likamiñ meir eñ klædin/ Siait fugla himins/ þr ed huorki Sa nie vpp ſkera/ ꝛ eigi ſafna þr i korn hlaudr/ ꝛ ydar him neſkr fader hañ fæder þa eru þier eigi mycklu framar eñ þr eda huer ydar getr aukit med ſiñe a hyggiu alin eina at leingd ſiñe

Og huat fyrer eru þier hugſiukrr fyre klædnad

þins

✱ Þñ xi hu dag

Lu. xi

Lu. xii

dinn hyggit at akrsins liliu grausũ huernen þau
vagra þau viña huorki nie ſpinna/ eñ eg ſeigi ydr
ꝥ Salamon i allri ſiñ dyrd var eigi ſo ſkryddr
ſo ſem eitt af þm/ þuiat ef Gud/ ſkryder svo
grasit ꝥ i dag er a akre ⁊ a morgun verdr i ofn⸗
kaſtad/ ſkylldi hñ eigi myklu framar vid ydr
giora/ o þier litil truader

Fyrer þui ſkulu þier ecki hrygguer vera ⁊
ſeigia/ huat munu vær eta/ eda huat munu vier
drecka/ eda hueriu munu vier klædazt/ þat epter
þeſſu ollu ſæker heidin þiod ⁊ ydar hĩneſkr fa⸗
der veit at þier þurfit allz þeſſa vid/ fyrer þui
leitid fyrſt gudz rikis ⁊ hñs riettlætis/ ⁊ mũ ydr
allt ꝥtta til leggiazt/ ⁊ fyrer þui ſkulu þier eigi
auñ ala añars morguns/ af þui at morgun da⸗
gr mun kuidu fyrer ſialfum ſier bera/ huerium
deigi nægir ſin o værd

Siounda Capitule

Eigi ſkulu þier dæma/ ſo at þier ver⸗
dit eigi dæmder/ þuiat med huerium
domi þier dæmit/ munu þier dæmder
verda/ ⁊ nz huerri mælingu þier mæ⸗
lit/ mun ydr endr mællt verda/ eñ huad ſier þu
Lu.viii augn i auga brodr þins/ ⁊ at þm̃ vagli ſem er i
ſialfs þins auga gair þu ecki/ eda huernen dir⸗
firſt þu at ſeigia brodr þinum/ broder leyf at eg
dragi vt augnina af auga þino/ ⁊ Siar at vagl
er þoi ſialfs þins auga/ þu hræſnare/ drag
fyrſt vt vagliñ af þinu auga/ ⁊ gef þa gætr at/
at þu faer vt dregit augnina af þins brodurs
auga

Eigi ſkulu þier gefa hundum huat Heilagt er

⁊ varpit eigi helldꝛ perlū ydar fyrer suin / s° at eigi trodi þau þær med fotum sier / ⁊ at snuizt þau / ⁊ ydꝛ i sundꝛ slite.

Bidiet ⁊ mun ydꝛ gefazt / Leitid ⁊ munu þier finna / Knyit a ⁊ mun fyrer ydꝛ vpplokit / þuiat huer ed bidꝛ / hañ audlazt / Huer ed letꝛ hañ / finnur / ⁊ fyrer þm ed a knyꝛ mun vpplokit / eda huer er þañ mañ af ydꝛ sa / ef soñriñ bidꝛ hñ vm braud / at hñ biodi hm̄ stein / elligꝛ ef hñ bidꝛ vm fisk / at hñ biodi hm̄ þa hoggoꝛm / þui ef þier sem þo eru vonder / kuñit atgefa godꝛ giafer sonum ydꝛ / micklu meir mun ydꝛ fader sa a Himnum er gefa þm gott er hñ bidia. Þui allt huat þier viliet / meñirner giori ydꝛ / þ skulu þier ⁊ þm giora / þuiat þtta er logmalit ⁊ spameñirner.

Gangit iñ vm hid þrongua hlid / þuiat þ hlid er vitt ⁊ sa vegꝛ er breidꝛ sem leider til fortaupunar ⁊ þꝛ eru marger sem a hiñ reika / ⁊ þ port er þraungt ⁊ sa vegꝛ er mioꝛ sem til lifs leider / ⁊ þꝛ eru faer er hñ rata.

Vacktid ydꝛ fyrer fals spamoñi / sem til ydar koma i klædū saudaña / eñ iñra eru þꝛ glefsondi uargꝛ. af auogytū þra meigi þier þa kenna / verda nockut vinber samen lesin af þyrnum elligar fikiur af þistlum / s° man huert gott tre giora godan auogyt / eñ huert vondt tre vondan auogyt / gott tre getꝛ eigi fært vondan auogyt / ⁊ eigi helldꝛ getꝛ vondt tre fert godan auogyt / ⁊ huert þ tre sem eigi færir godan auogyt mun af hogguit verda ⁊ i elld kastazt / fyre þui meigi þier af þra auogytū þa kenna.

Þꝛ munu eigi aller sem til min seigia / Herra /

[H]erra/inngangi i gudz riki/Helldr þr ſē giora vi[lia] minns hiñeſka ꝼodrs/marger munu til min ſeg[ia] a þm degi. Herra/Herra/hoꝼū vier eigi ſpad i þinu naꝼni/hoꝼū vær eigi i þinu naꝼni dioꝼla vt rekit/ꝛ i þinu naꝼni giordu vær morg krapta verck/ꝛ eg mun þa Jata þm/at alldre þeckta eg ydr ꝼarit ꝼra mier aller illgiordar menn. ✱

Ꝼyrer þ huer hn̄ heyrer þſſi min ord ꝛ giorir þau/ þann mun eg likia þm vitrū mañe ſem bygdi vpp ſitt huſ yꝼuer hellu ſtein/ꝛ er hrid vidri giordi ꝛ vazt ꝼlodit kom/ꝛ vindar bleſu ꝛ dundu at huſino/ꝛ huſit ꝼiell eigi at helldr/þuiat þ var grunduallat yꝼuer hellunar ꝛ huer hn̄ heyrer þſſi min ord/ꝛ giorer þau eigi. Hn̄ er likr þm ꝼauiſa mañe ſem vpp bygdi ſitt huſ a ſande/ꝛ er þeyſi daugg giordi ꝛ vatzꝼlod kom ꝛ vindarbleſu ꝛ dundu. at þui huſi ꝛ þ hrapadi ꝛ þſſ hrapan vard myckel.

Og þ ſkiedi/ þa Jeſus haꝼdi lycktat þſſa ſina rædu/at ꝼolkino ægdi hans Keñing/ þuiat hn̄ſ predickan var volldug/ꝛ eigi likaſem hiña ſkrip lærdra ꝛ Phariſeis.

viij capitule.

En ✠ er Jeſus gieck oꝼan aꝼ ꝼiallino ꝼyl gdi hm̄ margt ꝼolk epter/ꝛ Sia þar at likþra madr kom/til bad hn̄ ꝛ ſagdi. Herra/ eꝼ þu villt getr þu mig hreinſat. ꝛ Jeſus vt riettí hondina/ ſnart hañ/ꝛ ſagdi/eg vil/vert hreiñ/ꝛ iaꝼn ſnart vard hn̄s likþra hrein ꝛ Jeſus ſagdi til hans. Sia til/at þu ſeiger þ eigi neinū. Helldr ꝼar þu ꝛ ſyn þig keñe mañinū/ ꝛ oppra þina

gaꝼu

kuelia oſſ adr time er til/ en̄ þᵗ var lāgt i burt fra
þeim/ hiord margra ſuina i geymſlu/ dioflarner ba-
du hn̄ ꝛ ſogdu/ ef þu rekr oſſ vt hedan/ þa lyf oſſ
at fara i ſuina hiordina ꝛ hn̄ ſagdi til þra/ fare
þier/ en̄ þr foru vt ꝛ hlupu i Suinin/ ꝛ Sia þ at
aull ſuina hiordin fleygdi ſier med auſ myckille
i ſiotū ꝛ þau drecktuzt i vatninu. En̄ hiedarner
flydu ꝛ komu i borgina/ kun̄giordu allt þtta/ ꝛ
huat þm diofulodū hafdi verit ꝛ Sia þ at allr
borgar mugr gieck vt i mot Jeſu ꝛ er þr Sau hn̄
badu þr hn̄ burt fara af ſinū landa merckiū.

✠ Þm̄ xix ſun̄u dag

Niundi capitule

OG er Jeſus ſtie a ſkip/ for hn̄ yfuer
um aftr/ ꝛ kom i ſina borg/ ꝛ Sia þ at
þr færdu til hans Icktſiukan man̄/
ſa er i ſæng la/ en̄ ſem Jeſus leit þra
tru/ ſagdi hn̄ til hins icktſiuka/ þinar
ſynder eru þier fyre gefnar/ ꝛ Sia þ at nockrer
af ſkriptlærdum ſogdu med ſialfum ſier þſſi
guod laſtar/ ꝛ ſem Jeſus ſa þra hugſaner/ ſag
di hn̄/ huar fyre hugſe þier ſo vondt i ydrū hior
tum/ Huort er auduelldara at ſeigia/ þier eru þi-
nar ſynder fyrer gefnar eda at ſeigia ſtatt vpp ꝛ
gack/ en̄ ſo at þier vitid/ þr manzins ſon hefer
mackt a Jordu ſynder at fyrer gefa/ þa ſagdi hn̄
til hins icktſiuka/ ſtatt vpp/ tak ilegu þina/ ꝛ gack
i þitt huſ/ ꝛ hn̄ ſtod vpp ꝛ for i ſitt huſ/ en̄ þa
folkit ſa þtta vndradizt þ ꝛ priſadi Gud/ Sa er
þui lika mackt hafdi mōm gefit. ✱

Mar. ij
Luce v

Og er Jeſus gieck þadan/ ſa hn̄ man̄ ſitia i toll
budin̄e Mattheū at nafne ꝛ ſagdi til hn̄s/ fylg þu

✱ Matthe[illegible] meſſu

Mar. ij. Luce v

mier/ ⁊ hñ stod vpp ⁊ fylgdi hm̃ epter ⁊ þ skiedi er hñ sat til bordz i husino/ Sia? At marger toll heimtu meñ/ ⁊ ber syndarar komu ⁊ settu sig til bordz med Jesu ⁊ hñs lærisueinũ/ ⁊ er Pharesei sau þ/ sogdu þr til hñs lærisueina/ þui etr ydar Meistare med tollheimtorũ ⁊ glæpa mõm/ eñ þa Jesus heyrdi þ sagdi hñ til þra/ megendr hafa eigi læknarans þaurf/ helldr þr sem vanmegna eru/ eñ fari þier ⁊ nemit huat þ er (at miskuñ hefe eg þocknan ⁊ eigi at offre) þuiat eigi kom eg at kalla riettlata/ helldr synduga til idranar. ✠

Osee vi.

Mar. ii Luce v

Þa geingu Johñis lærisueinar til hñs/ ⁊ sogdu/ Huar fyrer fostu vier ⁊ pharisei s° tidũ/ eñ þiner lærisueinar fasta eigi. Jesus sagdi til þra/ eigi mega brudguma bornin þuingan lida s° leinge sem brudgumiñ er med þm/ eñ þr dagar munu koma/ ed brudgumiñ mun fra þm takazt/ ⁊ þa munu þr fasta. Eingeñ setr bot af nyu klædi a gamallt fat/ þui at botiñ glidnar fra fatino aptr/ ⁊ verda s° slitin verre/ ⁊ eigi lata þr nytt vin i forna ledr belge/ añars spreingiazt belgerner/ ⁊ vinit spillizt ⁊ belgerner fordiarfazt. Helldr lata þr nytt vin i nyia belge ⁊ verde s° hædi samt foruarat.

Þñ xxiiij. m dag/

Og sem ✠ hñ var þtta at tala vid þa/ Sia? at foringe nockr gieck at ⁊ kraup fyre hm̃ nidr/ ⁊ sagdi/ Herra/ dotter min er ny salut/ þo kom ⁊ legg þina hond yfuer hana/ ⁊ mun hun lifna/ Jesus stod vpp/ ⁊ fylgdi hm̃ epter/ ⁊ s° hans lærisueinar/ ⁊ Sia ? at kona/ huer ed i tolf ar hafdi blodfall haft/ gieck a bak til vid hañ/ ⁊ snerti falld hñs klæda/ þuiat hun sagdi med sialfre

Mar. vi Luce viii

ſter/ef eg mætta at eins ſnerta hn̄ſ klædnad inun
da eg heil verda/ en̄ Jeſus ſnerizt vid/ leit a ha-
na ꝛ ſagdi/ vert glaud dotter þin trua giordi þig
holpna ꝛ konan vard heil a þri ſomu ſtundu.

Og er Jeſus kom i foringians huſ/ ꝛ Saa
ſpilmennina ꝛ yſ folkſins ſagdi hn̄ til þra/ farit
fra? þuiat ſtulkan er eigi daud/ helldr ſefr hu̅ ꝛ
þr darudu hn̄/ en̄ er folkit var vt drifit/ gieck hn̄
þᵘ in̄/ ꝛ greip vm hond hn̄ar/ ꝛ ſtulkan ſtod vpp
ꝛ þtta ryckti barſt vt vm allt ꝥ ſama land./*

Og er Jeſus gieck burt þadan/ fylgdu hm̄
epter tueir men̄ blinder/ þr ed kolludu ꝛ ſogdu
O þv ſom Davidz miſkun̄a oſſ/ en̄ er hn̄ kom in̄
i huſit geingu hiner blindu til hn̄s/ Jeſus ſagdi
til þra/ trui þier at eg kun̄e at giora ydr þtta/ þr
ſogdu til hn̄s/ atuiſu lavardr/ þa ſnart hn̄ þra au
gu ꝛ ſagdi/ verdi ydr epter tru yckari/ ꝛ þra augu
lukuzt vpp/ ꝛ Jeſus ognadi þm ꝛ ſagdi/ Siaet
til/ at ꝥ viti eigi nockr/ en̄ er þr geingu burt þadan
baru þr hans ryckti vt vm allt ꝥ land.

En̄ þa þſſer voru vt geingner Sia! hofdu
þr til hans þan̄ man̄ ſem dumbi var ꝛ diofulodi/ ꝛ at vt recknu̅ diofli̅nu̅ taladi hin̄ mallauſi/
ꝛ folkit undradizt ꝥ/ ꝛ ſagdi alldre hefer ſlickt
ſied verit i Jrael/ en̄ phariſei toku at ſeigia ꝥ hn̄
ræki diofu̅l vt fyre diofla hofdingian̄.

Og Jeſ⁹ gieck vm kring i ollu̅ borgu̅ ꝛ kauptunu̅/
ken̄andi i þra ſa̅kunduhuſu̅ predikadi euangeliu̅
rikiſins

Mat vi
Luce xi.

ꝛikiăns/ꝛ læknadi allar ſotter ꝛ aull kranckdæmi med folkino ꝛ er hñ leit folkit/ sa hñ aumꝛ a þui þuiat þꝛ voru hungꝛ morda vordner ꝛ tuiſtra-der/ſē þꝛ ſauder er onguañ hirdi hafa/hñ ſagdi þa til ſiña læriſueina/at ſoñu er kornſkeran myc kel/eñ verckmeñiruer faer/ fyrer þui bidiet Her-ran korn ſkerañar/ at hañ ſendi verckmeñ i ſina kornſkeru.

Tiunde capitule

OG hñ kalladi tolf ſina læriſueina til ſin ꝛ gaf þm mackt yfuer o hreinaan da at þꝛ ræki þa vt/ ꝛ at þꝛ læknudu allz kynſ ſotter/ꝛ aull meinlæti.

Eñ þra tolf poſtulaña nofn eru þſſi/fyrſtꝛ er Symon. Sa er kalladizt Petr⁹/ꝛ Andreas bro der hñs/Jacob ſon Zebedei/ ꝛ Johañis hñs bro der/Phillippus/ꝛ Bartolome⁹/Thomas/ꝛ Mat-theus tollheimtare/ꝛ Jacob alphei ſon/ Lebbeus er at vidꝛ nefne hiet Tadde⁹ Symon cananeus ꝛ Judas ſcarioth/sa er for ried hñ.

[margin: ...bbeus er / ...udas/hiñ / ...lage.]

Þiſſa tolf vt ſendi Jeſus Biodandi þm/ꝛ ſag-di/farit eigi a gautu Heidiñar þiodar ꝛ gangit ei gi iñ i borger ſamuerſkra maña. Helldꝛ gangit til þra fortapadra ſauda af huſi Jſraels/eñ fa-rit vt predikit/ꝛ ſeigit þ hiña riki tekꝛ at nalgazt/ Læknit ſiuka/hreinſit likþraa/ vppuekit dauda/ ut rekit diofla/fyre eckert hafi þier þ feingit/ge fit þ ꝛ/ vt fyrer eckert/þier ſkulut eigi eignazt gull edꝛ ſilfꝛ nie peninga hafa i lindū ydar nie taſka til vegᷓ/ ꝛ eigi tuo kyrtla eingin ſkoklædi/ aungu m ſtaf/ þuiat verdꝛ er verckmaduriñ ſin-nar fædu.

Eñ

En̄ i hu̅eria borg edꝛ kauptum þier in̄gangit/
ſpyriet at huer i hen̄e verdugr ſie/ ⁊ þar hia þm̄ ſa-
ma blifit/ þar til þier farit burtu þadan.

Luce x

En̄ nær þier in̄ gangit i huſit heilſit þui/ ⁊ ef þ
ſama huſ er þess verdugt/ mun ydar fridꝛ koma y-
uer þ/ en̄ ef þer þess eigi verdugt mun ydar fridꝛ
/ til ydꝛ aftꝛ huerfa.

Og huer hn̄ medtekꝛ ydꝛ eigi/ ⁊ eigi heyrer yd-
uare rædu/ gangit vt af þui huſi eda borg/ ⁊ hriſ
tid duftid af fotū ydrum. Sañliga ſeige eg ydꝛ
at bæriligra mun verda landino Sodome ⁊ Go-
morre a doms deige/ helldꝛ en̄ þꝛi ſomo borg.

Siaet ✠ eg ſendi ydꝛ ſo ſem ſaudi i millum
varga/ fyrer þui verit forſialer ſo ſem hoggor-
mar ⁊ einfallder/ ſem dufꝛ/ en̄ varit ydꝛ vid þm̄
mōm/ þuiat þr munu ofꝛ ſelia ydꝛ fyrer ſin rad
huſ/ ⁊ i ſinū ſamkundu huſum munu þr ydꝛ ſtry
kia/ þier munut leidder verda fyrer kongar landz
hofdingia til vitnis yfuer þa ⁊ fyuer heidin̄ lyd.

En̄ nær ed þr fram ſelia ydꝛ verit eigi hugſiu
ker fyrer huernen/ eda huat þier ſkulut tala þat
þ mun ydꝛ a þꝛi ſtundu gefit verda/ huat þier ei
git at tala/ þuiat þier erut eigi þr ſem tala/ helldꝛ
andi yduars fodꝛſ/ Sa er talear fyrir ydꝛ.

En̄ broder mun ſelia brodur i dauda/ ⁊ fader ſo
nin̄/ ⁊ nidiarner munu uppꝛiſa i moti forelldrunū
⁊ þm̄ fiorꝛ rædi veita/ ⁊ þier verdit at hatri haf
der af ollm̄ mōm fyrer minſ nafns ſaker en̄ huer
hn̄ er ſtadfaſtꝛ allt til enda/ Sa mun holpin ver
da. ✱

En̄ nær þr ofſækia ydꝛ i þꝛe borg flyit iadra
Sañliga ſeigi eg ydꝛ/ at þier munut eigi full kō-

 nat geta

nat geta borgernar i Jrael þar til at manzins ſonr hn̄ kemr/ eigi er lærisueinīn yfuer meiſtara-nū ⁊ ecki þionīn yfuer ſinū Herra/ nægiezt læri-ſueininū at hn̄ ſie ſo ſem hans Meiſtare/ ⁊ þione nū ſem hans Herra/ ef þr hafa huſfodrin̄ beel-zebub kallat. Hue micklum mun meir munu þr þa hn̄ſ heima mē̄n ſo kalla af þui ottizt þa eigi.

Þuiat Neckert er ſo hulit/ at eigi verdi aug-lioſt/ ⁊ eigi ſo leynt at ei vitizt/ huat eg ſeigi ydr i myrkri þ talit i lioſi ⁊ huat þier heyrit i eyra/ þ predikit a ræfrum.

Hrædizt eigi þa ſem likaman aflifa/ ⁊ ſalina geta eigi liflatid/ Helldr hrædizt þan̄ framar ſem ſalu ⁊ likama getr tortynt til heluitis/ kau-pazt eigi tueir ſkogar þreſter fyrer pening/ ⁊ eigi fellr ein̄ af þm a Jord/ an ydvarſ fodrs villd/ ſo eru eirnen aull ydr hofut har talin/ fyre þui ottizt eigi þier erut morgum ſkogar þroſtū betre.

Fyrer þui huer hn̄ med ken̄ir mig fyrer mōm þan̄ mun eg med ken̄a fyre minū faudr ſem a himnū er/ en̄ huer hn̄ afneitar mig fyrer mōm/ þm mun eg afneita fyrer minū faudr ſem a him-num er.

Marci viij
Luce ix

Þier ſkulut eigi meina/ at eg ſie komin̄ frid at ſenda a Jordina eigi kom eg frid at ſenda helldr ſuerd/ þuiat eg ein komīn at yfua man̄in̄ i moti faudr ſinū/ ⁊ dotturina i giegn modr ſin̄e/ ⁊ ſonar konuna i giegn modr manz ſins/ ⁊ manzins oui-ner eru hans eigin hiu.

Luce xij

Huer han̄ elſkar faudr ⁊ modr meir en̄ mig/ ſa er min eigi verdugr/ ⁊ huer hn̄ elſkar ſon edr dotter yfuer mig/ Sa er min eigi verdugr/ ⁊ huer hn̄

tekr

tekꝛ eigi siñ krossa sig ⁊ fylgi mier epter/ sa er miñ eigi verdugꝛ/huer ed finnꝛ sitt lif/sa mun tyna þui/ ⁊ huer sinu life tyner miña vegna/hañ mun þat fiña.

Luce xi

Huer hñ medtekꝛ ydꝛ sa medtekꝛ mig/ ⁊ huer mig medtekꝛ/ hañ med tekꝛ þañ sem mig sendi/ huer hñ medtekꝛ spamañ i spamanz nafni/sa fær spamanz laun/ ⁊ huer hñ medtekꝛ riettlatañ/ i riettlatz nafne/sa fær riettlatz laun/ ⁊ huer hñ gefꝛ einñ af þssm vesalingum/kalldan vatzt bikar at drecka i lærisueins nafni/Sañliga seigi eg ydꝛ at eigi misser hañ sin verdlaun.

Marci
Luce x.

Ellifta capitule

Og þat skiedi er Jesns hafdi lycktad þssu bodaner til siña tolf lærisueina/ gieck hañ þadan at keña ⁊ predika i þra borgum.

Eñ er þa Johañis heyrdi i fiotriñ verck kristz/sendi hñ tuo af sinñ lærisueinñ ⁊ liet segia hm/ ertu sa sem koma mun/eda eigu vier añars at bida. Jesus suaradi ⁊ sagdi til þra/fari þier ⁊ kuñgiorit Johañe aptꝛ huat þier siaet ⁊ heyrit blinder sia/ hallter ganga/ lik þraer hreinsazt/ Daufer heyra/Dauder vpprisa/ ⁊ fatækum ver da Gudzspiolliñ bodut/ ⁊ sæll er Sa sem eigi hneyckslar sig a mier.

Þri
Iuñu d
Iolaf
Esaie

Eñ at þm burt geingnñ/Hof Jesus at seigia til folksins af Johañi/ Huat foru þier a eydimork at sia? Villdu þier sia reyꝛ vindi skekiñ/eda huat foru þier vt at

at sia/ villdu þier sie miuk klæddañ/ Siaet/ þr ed
miukañ klædnad bera eru i konga husũ/ eda huat
foru þier vt at sia/ villdu þier spamañ sia/ eg sei
gi ydr fyre sañ/ hañ meire er eñ nockr spaman/ ꝥ
þssi er af hueriũ skrifat er Sia: eg sendi miñ ein
gil fyrer þinu auglite/ sa er þiñ ueg skal til reida
fyrer þier. *

Sañliga ✠ seigi eg ydr amedal þra sem af ko
nũ eru fædder er eigi añar vpp vm komiñ sa me
tre sie eñ Jon Baptista/ eñ hñ sẽ minstr er i hĩna
riki er hĩm meire eñ i fra dogũ Johñis baptista
allt til þssa nu er komit þoler hĩna rike ofr efli ⁊ þr
sem ofr eflit giora hripsa ꝥ til sin/ þuiat aller spa
meñ ⁊ logmalit spadu til Johañez ef þier viliet
ꝥ medtaka þa er hñ Elias/ sa er koma skal/ huer
eyru hefer at heyra hñ heyre. *

(ce xvi. / Mat. xvij / Mar. ix / Mal. iiij.)

Eñ hueriu skal eg þssari kyndslod forlikia/ lik
er hun þm bornñ sem Satu atorge hꝥer ed kollu
du til siña lika ⁊ saugdu/ vær hofũ ydr i pipr bla
sit ⁊ þier villdut eigi danza/ vær þuldũ ydr vor
kañner ⁊ þier grietud eigi/ Johñis er komiñ ath ei
gi ⁊ drack eigi/ ⁊ þr seigia hñ hafi diofl Man
zins son er komiñ ath ⁊ drack ⁊ þr seigia/ Siaet ⁊
of atz mañiñ ⁊ vm suelgiarañ viniñ tollheimtu
maña ⁊ syndugra ⁊ spekin hlytr so at riettlætaz t
lata af sinũ nidium.

(Luce vij)

Þa tok hñ at formæla borgunũ i hueriũ giord
voru flest hñs krapta verck ⁊ hofdu þo eigi be
trad sig ve þier Chorazin ve þier Bethsaida/ þat
ef i Tyro ⁊ Sidon hefde giorzt þau krapta verck
sem i ydr hafa giorzt hefdi þr fordũ i seck ⁊ au
sku idran giort/ eñ þo seigi eg ydr at Tyro ⁊ Si
don

don mun bæriligra vera a doms deigi helldr eñ ydr/ ⁊ þu Capernaum ſem allt til himins ert vpp hafin munt nidr þryckiazt allt til heluitis/ þuiat ef i Sodoma hefde þau krapta verck giorzt ſem i þier hafa giord verin/ kañ vera/ at þ ær hefdi ſta dit allt til þeſſa dags/ eñ þo ſeigi eg ydr ꝥ at bæri ligra mun vera landi Sodomu a doma deigi / eñ þier ✠

A þeim ſamatima andſuaradi Jeſus ⁊ ſagdi ✠ eg priſa þig fader herra himīs ⁊ Jard͛ at þu dul der þetta fyre ſpekingū ⁊ foruitringū/ ⁊ opinbe- radir ꝥ ſmælingiū/ at ſoñu fader/ þuiat ſo var ꝥ þeckt fyre þier/ aller hluter eru mier ofr gef- nir af minū fodr/ ⁊ eingen keñer ſoniñ nema fa deriñ ⁊ einginn keñer faudurinn nema ſonriñ ⁊ hueriñ ed ſonriñ vill ꝥ opiubera

✠ Þañ ... ta ſuñudag

Lucę x

Joha. i.

Komit til min aller þier ſem erfedi drygit/ ⁊ þunga ernt hladner/ ⁊ eg mun endr nęra ydr/ ta- kit a ydr mitt ok ⁊ lærit af mier þuiat eg em hog uær ⁊ af hiarta litelatr ⁊ munu þier huild fiña ſalum ydrum/ þuiat mitt ok er Sætt ⁊ miñ þun- ge er lietttr. ✱

Tolfti capitule

Iþm ✠ tima gieck Jeſus vm kornſædi a þuott deigi/ ⁊ hūs lærisueinar voru hungrader toku at tina ayin af/ ⁊ at eta/ eñ er pharisei sau ꝥ/ ſogdu þr til hūs/ Siar þiner lærisuein͛ giora huat þm leyfizt eigi a þuottdogū at giora/ eñ hū ſagdi til þra Hafi þier eigi leſit huat Dauid giordi/ nær hū/ ⁊ þa er med hm̄ voru hungradi/ Huer-

Mar. ij

Lucę vi

nen ed hñ gieck iñ i Gudz huſ/ ⁊ ath þan for-
nunar braud/huer hm̃ leyfduzt eigi at eta/ne
helldꝛ þm ſem med hm̃ voru nema einũ ſaman
keñi mõm/eda hafi þier eigi leſit/þ keñe meñir-
(i. Reg. xxi) ner a þuottdogũ i muſtermo briota þuottdagiñ/⁊
eru þo an ſakar/eñ eg ſeigi ydꝛ at ſa er hier ſem
muſterino er meire/eñ ef þier viſſut huat þ væri
(Oſee vi) (at miſkuñ hefi eg þocknan/⁊ eigi at offre)hef
di þier alldri ſaklauſa fordæmt/ þui manzins
ſon er Herra/eirnin þuottdagſins *

Og er hñ gieck burt þadan/kom hñ i þra ſam
kundu huſ/⁊ Siaꝛ at madꝛ var þar/ſa er haf
di viſnada hond/⁊ þꝛ ſpurdu hñ at ⁊ ſogdu/Er
(Mar. iij) eigi leyfiligt at lækna a þuott dogũ ſᵒ at þꝛ gæ
(Luce vi) tu aklagat hñ/eñ hñ ſagdi til þra/ Huer madꝛ er
ſa af ydꝛ/ſem hefer eirn ſaud/⁊ ef hañ fellꝛ a
þuottdogũ i gryfiu/gripꝛ hñ eigi hañ ⁊ vpp dre
gꝛ/Hue mycklu meir er madꝛin/ ſaudnũ betri/
fyrer þui leyfizt a þuottdogum gott at giora/
þa ſagdi hñ til manzins riett vt hond þina/⁊ hñ
rietti hana vt/⁊ hun vard heil/ſem hin oñꝛ. *

Eñ Phariſei geingu vt ⁊ toku at hafa rada
giorder i moti hm̃/ huernen þꝛ mættu hm̃ hellzt
fyre fara/eñ er Jeſus fornam þ veik hñ þadan
Hm̃ fylgdi ⁊ margt folk epter/⁊ þa alla lækna
di hñ ⁊ bañadi þm̃ at þꝛ giordi hñ eigi opinſka-
rañ/ſᵒ þ vppfylldizt huat ſagt er fyre Eſaiam
ſpamañ er ſeiger/ Siaetꝛ þion miñ huern eg vt-
(Eſaie xlij) nalda/ ⁊ miñ elſkuligañ/ a hueriũ ſala min he-
fer þocknan/ yfuer hñ mun eg anda miñ ſetia/
⁊ ſa ſkal Heidnũ domeñ kuñgiora/eigi mun hañ
kifa nie kalla/ ⁊ eigi man nockꝛ heyra hñs kall

a ſtrætũ

astrætum/ marin reyr man hn̄ eigi sundr mylia/ ⁊
reykiandi haur eigi vt slockua/ þar til hn̄ vt drifr
dom til sigranar/ ⁊ heidner munu a hans nafn
vona ✱

Mar. iij
Luce xi.

Þa vard til hn̄s hafdr diofulóda madr sa er
blindr var ⁊ mallaus ⁊ þu læknadi hn̄/ so at hin̄
dumbi ⁊ blindi taladi ⁊ sa/ allt folkit ottadizt
⁊ sagdi/ er þssi eigi sonr Dauidz/ en̄ er Pharisei
heyrdu þ sogdu þr/ eigi rekr þssi diofla vt/ ne-
ma fyre beelzebub diofla hofdingia.

En̄ Jesus fornam þra hugsaner ⁊ sagdi til
þra. Huert riki i sialfu sier sundrþyckt man ey-
dazt ⁊ huer borg edr hus sem misþyck er i sialfre
sier fær eigi stadit/ ⁊ ef andskotin rekr andsko-
tan̄ vt þa er han̄ sundrþyckr i moti sialfum si-
er/ Huernen fær hans riki þa stadit/ ⁊ ef eg vt
rek diofla fyre Beelzebub/ fyre huern verda
þr þa af ydrum sonum utrekner/ af þui ver-
da þr ydrer domendr/ en̄ ef eg vt rek diofla/ med
Gudz anda þa er þo Gudz riki til ydar komit.

Eda huernen fær nockr in̄ geingit/ i oflugs
hus ⁊ hans bordbunat i burt gripit/ nema han̄
bindi adr hin̄ ofluga ⁊ ræni þa hans hus/ Huer
han̄ er eigi med mier sa er i moti mier ⁊ huer
eigi med mier safnar/ Sa sundur dreifer/ Fyr-
er þui segi eg ydur/ aull synd ⁊ lastaner verda
mon̄um fyrer gefnar/ en̄ lostun i mot andanum
fyrer gefzt eigi/ ⁊ huer han̄ talar nockrt ord i mo-
ti manzins syne/ hm̄ mun fyre gefazt en̄ huer ed-
talar nockurt ord i mott helgum anda/ hm̄ mun
huorki fyre gefazt i þssm heime nie ødrū.

An̄at

Luce vi

Annat huort ſetied gott tre/ ⁊ mun auogxtorinn go dr/elligar ſetied vondt tre ⁊ mun auogxtorinn von dr/ þuiat/ af auegxtinū þeckizt treid/ Þier nodru kyn huernen meigi þier gott mæla/ a medan þier erut ſialfuer vonder/ Þat munnr mæler af gnægd hiartans/ godr madr/ fram flytr gott/ af godum ſiod ſins hiarta/ enn vondr madr af vondum ſiod ſins hiarta fram flytr vondt/ Enn eg ſeigi ydr/ at af hueriu þui fafeingu ordi þ ſem mennirner ta la munu þr reikningſkap af gialldа a domſ deigi þuiat af þinum ordū muntu reitlætazt/ ⁊ af þinū ordū muntu fordæmazt *

uu þ: i Ingafs: lu vv. ſa el 8: 7 oſku dg·

Þa ſuorudu hm̄ nockrer vt af ſkriptlærdū ⁊ Pha riſeis/ ⁊ ſogdu Meiſtare vier villdū teikn af þier ſia/ Hann ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ þtta vonda ⁊ hor unar ſleckti leitar teikns ⁊ þui mun eigi teik'n ge fazt nema teikn Jona ſpamanz/ ſo ſem Jonas var i kuidi Hualſins þria dag ⁊ þriar nætr/ ſo mun manzins ſon vera i fylſne Jardar/ þria da ga ⁊ þriar nætr. menn Niniue borgar munu vpp riſa a efſta dome med þſſare kyndſlod og munu hana fordæma/ þuiat þr giordu idran epter pre dikan Jonas/ ⁊ Sia! Hier er meir enn Jonas/

Jonæ. viij. Luce xi. Jona ij. Joha. ij. iij Reg. x

Drottningin af ſudri mun vppriſa a efſta doml med þſſari kynſlod ⁊ mun hana fordæma/ þ hun kom af endimorkum Jardar at heyra ſpeki Sa lamonis/ ⁊ Sia! Hier er meir enn Salamon.

Enn nær ohreinn andi ferut af manninū/ reikar hn̄ vm þurlendr/ leitandi huilldar ⁊ finnr eigi/ þa ſei ger hn̄/ aftr mun eg ſnua i mitt huſ/ þadan eg for vt/ ⁊ nær hn̄ kemr finnr hn̄ þ tomt ſoplimū hreinſat ⁊ fagat þa fer hn̄ ⁊ tekr vij adra anda med ſier

þr

Þr ed verre eru eñ sialfur hñ/ ꝛ nær Þr eru iñ komner byggia Þr þᵘ ꝛ verdr þa Þss manz hid sidara verra hinu fyrra sᵒ mun ꝛ skie Þssa von du kynslod.

Sem hñ var eñ Þtta at tala til folksins. Sia? At moder hñs ꝛ bræðr stodu þar fyrer vtan/ ꝛ sockttu at tala vid hñ/ eñ nockr sagdi til hñs/ Sia? At modr þin ꝛ bræðr þinct standa vti ꝛ vilia þig finña/ eñ hñ suaradi/ ꝛ sagdi til Þss sem til hñs taladi Huer er min moder ꝛ huerier eru miner bræðr/ ꝛ hñ riette vt sina hond yfuer sina lærisueina ꝛ sagdi/ Siact? mina modr/ ꝛ mina bræðr þuiat huer hñ giorer mins fodrs vilia Þss a himnũ er/ sa same er miñ broder syster ꝛ moder

Mar. iii
Luce viii

Þrettandi capitule

A þm̃ sama deige/ gieck Jesus vt af husino ꝛ sat vid sioiñ ꝛ margt folk safnadizt at hm̃/ sᵒ hñ stie a skip/ setti sig ꝛ allt folkit stod i fiorunñe/ ꝛ hñ taladi margt til Þra i epter likingum ꝛ sagdi/ Sa er sadi gieck vt at saa sinu sæði/ ꝛ þa hñ sadi fiell sumt vid vegiñ/ ꝛ fuglar komu ꝛ atu Þ. Eñ sumt fiell i grytta iord huar Þ hafdi eigi myckla Jord ꝛ rañ fliotliga vpp þuiat Þ hafdi eigi Jardᵃʳ dypt/ eñ se soliñ rañ vpp skrældizt Þ/ ꝛ af þui at Þ hafdi eigi rot neina visnadi Þ/ eñ sumt fiell a millum þyrna/ ꝛ þyrnarner spruttu vpp ꝛ kæfdu Þ/ Eñ sumt fiell i goda Jord/ ꝛ færdu auogxt/ sumt hundrafalldañ sumt sex tugfalldan / sumt þritugfalldañ huer eyru hefer at heyra sa heyre

Mar. iiii
Luce viii

Og lærisueinarner geingu til hñs ꝛ sogdu/ fyrer

hui

Hui talar þu til þra i epter likingum/ Hañ ſuararadi et ſagdi/ ydꝛ er vnt at vita leynda doma
Mat.xxv himnarikis/ eñ þm er ꝥ eigi veitt/ þuiat huer ed
Esaie vi hefur hiñ mun gefazt/ S° hañ gnog hafi/ eñ
sa er eigi hefꝛ/ af hiñ mun et takazt ꝥ hñ hefer/
fyre þui tala eg til þra i epter likingum/ at med
ſiaanda augum/ Siae þꝛ eigi et heyranda eyrũ/
heyri þꝛ eigi. þuiat þꝛ ſkilia ꝥ eigi/ S° at a þm
Johan.xij vppfylldizt ſpadomur Esaia/ er hñ ſeiger/ Eyru
num munu þier heyra/ et þu munu þier ꝥ eigi
ſkilia/ et med ſiaandi augum munu þier ſia et
eigi ſkyniat geta/ þuiat þſſa folks hiarta er
forhardnad et þra eyru eru þungheyrd/ et
augu þra ſaman luckt/ s° at þꝛ eigi med augum
Siae/ et eyrũ heyre nie med hiartano ſkilie/ til a
leidrietta ſig s° at eg lækne þa.

Eñ ſæl eru ydar augu ꝥ er þau ſia/ et ydar
eyru ꝥ er þau heyra/ Sañliga ſeigi eg ydur ꝥ
marger ſpameñ et riettlater fyſtuzt at ſia/ huat
þier ſiaet et hafa ꝥ eigi ſied/ et at heyra huat þier
heyrit et hafa ꝥ eigi heyrt/ af þui heyrit þſſa epter
liking Sædarans/ þa er nockur heyrer ordit rikiſ
ſins/ et vnderſtendur eigi/ kemꝛ hiñ vondi/ et hrip
ſar burt huat ſad er i hans hiarta/ þtta er ꝥ/ huat
vid vegiñ er ſad/ eñ sa ſem i grytta Jord er ſadur
er sa/ huer ordit heyrer/ et fliotliga af fagnadi
medtekur ꝥ/ eñ hañ hefuer eigi rot i ſier helldur
er hañ fra huerfꝛ/ nær ed hrellingar et offſok-
ner hefiazt fyrer ordzins ſaker/ ſkañ fyllizt hañ
iafn ſkiott/ eñ hñ a millum fyrna er ſadꝛ/ er hañ
ſem heyrer ordit et a hyggia þſſarar veralldar et
flat/ kæfꝛ fiedrattar kefur ordit/ et verdꝛ s° an

auagrtar| eñ sa i goda Jord er sadr er hñ sem heyrer ordit ⁊ vnder stendr ꝥ/ ⁊ ꝥ færer auagit/ su-mer hundrat palldan/ Sumer sextugpalldan sumer þritugpalldañ

Adra ✠ epter liking lagdi hñ þm pyrer ⁊ sagdi/ himnariki er lickt þm mañe/ sa er Sadi godu sade i akr siñ/ eñ þa meñ suapu/ kom hans o-vin/ ⁊ sadi illgresi med i bland hueitid/ ⁊ por i burt/ eñ er grasit spratt vpp ⁊ bar auogrt/ þa auglystizt ⁊ illgresit/ eñ þienararner geingu til huspaudrsins /⁊ sogdu/ lauardr/ Sader þu eigi godu sadi i akr þiñ/ huadan keimr hm̄ þa illgre-sit/ ⁊ hañ sagdi til þra/ ꝥ heper piandmadr giort þionarner sogdu þa/ villtu at vær porum ⁊ vt-lesum ꝥ/ hañ sagdi nei/ s° at þier vpprætid eigi hueritid vnder eins/ nær þier vtlesit illgresit/ la-tid huortueggia vagra allt til kornskurdar/ ⁊ a kornskeru tima/ skal eg seigia til kornskurdᵃ man-na/ lesit pyrst illgresit saman ⁊ bindit ꝥ i sina byndini til brenzlu/ eñ hueitino saman sapnit i mi-na korn hlaudu ✱

Adra epter liking lagdi hñ eñ pram pyrer þa ⁊ sagdi/ Himna riki er lickt mustardz korne/ ꝥ madr tok ⁊ sade i akur siñ/ Huat ed minst er allra sæda/ eñ nær ꝥ sprettr vpp er ꝥ stærst al-lra kal grasa/ ⁊ verdr ꝥ tre/ at puglar loptzins koma ⁊ byggia vnder þss kuistum.

Eñ adra epter liking taladi hañ til þra/ lickt er Himna riki surdeige/ ꝥ kona tok ⁊ paldi i þri-mr mælum miols/ þar til/ at þat syrdizt allt til sama.

Þetta allt taladi Jesus i epter likingum til polksins

✠ Þñ iiij sunu dag

folksins ꝛ fyrer vtan epter likingar taladi hn̄ ei-
gi til þra s° at vppfylldizt huat sagt er fyre spa-
mañin̄ þañ er ſeiger/muñ mīn̄ mun eg vppluka i
epter likingū ꝛ leyndan dom mun eg vtmęla af
vpphafi veralldar

Psal. lxxviij

Þa liet Jeſus folkit fra ſier/ꝛ kom in̄ i huſit ꝛ hn̄s lærisuein̄ giengu til hn̄s ꝛ ſogdu/ken̄ þu oſſ likingina illgreſis akrsins/Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/Hañ ſem ſaar godu ſædi er manzins ſonr en̄ akrin̄ er Heimrin̄/goda ſædit eru þr rikiſins ſyner/en̄ illgreſit eru illzkun̄ar ſyner/en̄ ouinrin̄ ſa er ſadi þui er diofullin̄ en̄ kornſkeru timen̄ er endirg þſſarar verallder /korrſkurdar men̄irner eru einglarner/þui lika ſem nu verdur illgreſit vtleſit ꝛ elldi brent/s° man ꝛ ſkie i enda þſſarar veralldar þuiat manzins ſon mun vt ſenda ſina einglа/ꝛ þr munu ſaman leſa af hn̄ſ rike aull hneyckſle ꝛ þm er ranginde giora/ ꝛ þr munu s° kaſta þm i ellzdins ofn/ þar man vera gratr ꝛ tan̄a gniſtran/en̄ þa munu riettlater lioma ſē ſol i riki faudrſ þra. Huer eyru hefer at heyra/ hn̄ heyre

Og en̄/ þa er hīnariki lickt folgnū fiar ſiod a akre/hueru er madr fan̄ ꝛ faldi hn̄/ꝛ af þm fagnadi er hn̄ hafdi yfuer hm̄/ gieck hn̄ burt ꝛ ſelldi allt huat hn̄ hafdi/ꝛ keypti þan̄ ſama akr

Og en̄ aptr er hīna riki lickt þm kaupman̄i/ er godrar perlu leitadi/ꝛ þa hn̄ fan̄ eina forkoſtuliga perlu/for hn̄ til ꝛ ſelldi allt huat hn̄ hafdi ꝛ keypti þa ſomu/ꝛ en̄ aptr er hīnariki lickt neti þui ſem i ſio er kaſtad ꝛ med hueriu af ollu fiſka kyne dr egit verdr/en̄ nær þ er fullt draga þr þat at landi ſitia ſidan ꝛ ſaman leſa hina

godu

godu i kerolld/ eñ uondū snara þr vt/s° man z skie i enda/verallđ /at eingl munu vtfara/z hina vondu mitt fra riettlatū skilia/z þm munu þr kasta i elldzins ofn/ huar vera man op z tañs gnistran.

Og Jesus sagdi til þra/ hafi þier allt ꝥtta vnderstadit/ þr sogdu/eirnen Herra þa sagdi hñ/ fyre þui/Huer sa skriptlærdr sem til himnarikis mentad er hñlikizt þm husfaudr/sem framber af sinū thesaur nytt z gamallt. *

(Gamalt) ꝥ er logmalit (nytt) ꝥ er euangelion

Og ꝥ skiedi þa Jesus hafdi lycktad ꝥssar epter liking /at hñ gieck þadan z kom til sin fostr Jardar/z kendi þm i þra samkundu husū/s° at þm gruadi z sogdu/ Huadan kemr ꝥssm slik speki og kraptar/ er ꝥssi eigi timbr smidsins son/ Heiter hñs moder ecki Maria/ z brædr hñs Jacob z Joseph. Symon z Juda/ z eru hñs systr eigi hier hia oss. Huadan keimr ꝥssm allt ꝥtta/z s° skamfylldozt þr vid hñ. Eñ Jesus suaradi z sagdi til þra/spamadr er eigi an vegsemda nema a siñe fostr Jord z i sinu husi/z eigi giordi hñ þar morg krapta verck fyrer saker vantruar þra.

Mar. vi

Fiortandi capitule

Mar. vi. Luce ix.

Aþm tima heyrdi Herodis tetrarchas rycktid af Jesu/z hañ sagdi til siña hirdsueina ꝥssi er Jon baptista/huer af dauda er vpp aptr risiñ/z þui giorazt þesse krapta verck af hm̄/ þuiat Herodis hafdi fanga latid Johañem bundit z i vard holld sett fyrer saker Herodiadis husfreyiu Philippi brodr hñs. Þuiat Johñis hafdi til hñs

sagt/eigi hæfer þier hana at hafa/ ⁊ þui villdi hn̄ hafa liflatid hn̄ en̄ þordi þo eigi fyrer folkino/ þuiat ꝥ hiellt hn̄ fyrer spamān.

En̄ at artidar deigi Herodis/ danzadi dotter Herodiadis mitt frame fyrer hm̄ ⁊ ꝥ hagadi Herodes ofr vel/ af þui lofadi hn̄ mz eidi/ at gefa hen̄e huers hun æskti af hm̄ ⁊ epter þui hun var adr til eggiud af modr sin̄e/ sagdi hun/ gef mier hier a diski hofut Jons Baptista/ ⁊ konungrin̄ vardhryggr/ en̄ þo fyrer Eidsins saker ⁊ þra er mz hm̄ til bordz satu/ baud hn̄ at ꝥ gefizt hen̄e/ sendi vt ⁊ liet af hofda Johan̄e i myrkua stofu ⁊ var hofut hn̄s borit a diski ⁊ gefit stulkun̄e/ ⁊ hun færdi modr sin̄e/ þa foru lærisueinar hans ⁊ toku hn̄s likama ⁊ grofu komu sidan ⁊ kun̄giordu ꝥ Jesu.

Luce ix

En̄ er Jesus heyrdi ꝥ/ for hn̄ þadan a skipi alleina til eydimerkr/ ⁊ þa folkit heyrdi ꝥ vr stodunū/ fylgde ꝥ hm̄ epter a fæti/ ⁊ Jes⁹ gieck fram vndan̄ ⁊ leit þan̄ myckla mug/ ⁊ saa aumr a þm/ ⁊ læknadi þa af þm sem krancker voru/ en̄ at kuelldi geingu hn̄s lærisueinar til hn̄s ⁊ sogdu/ þssi stadr er i eydi/ timin̄ tekr at lida/ lat folkit fra þier/ at ꝥ gangi i kauptunin ⁊ kaupi sier þᵃ̃ fædu/ en̄ Jesus sagdi til þra/ þr hafa þss eigi þaurf at þr gangi i burt/ gefi þier þm at eta/ þr sogdu vær hofū ecki hier nema/ fim̄ braud ⁊ two fiska hn̄ sagdi / færit mier þau hingat/ ⁊ hn̄ baud folkiuo nidr at setiazt a grasit/ ⁊ tok þau fim̄ braud ⁊ two fiska/ leit til himins/ blezadi ⁊ braut þau/ ⁊ gaf sinū lærisueinū braudin/ en̄ lærisueinarner gafu þau folkino ⁊ þr snæddu aller ⁊ vrdu sadder

Mar.vi
Luce ix
Joha.vi

du ſadder/ ꝛ toku vpp þęr leifar er af geingu/ tolf karfuer fullar/ eñ þꝛ ed etid hofdu voru tals fim þuſund maña vndan teknũ konum ꝛ bornum.

Og iafn ſnart kom Jeſus ſinũ lęriſueinũ til at þꝛ geinge a ſkip ꝛ fęru fyrer hm̃ yfuer vm ſiañ/ þar til hñ lieti folkit fra ſier/ ꝛ er hñ hafdi folkit fra ſier latid gieck hñ eiñ ſaman vppa fiallit/ at bidiazt fyrer/ ꝛ vm kuelldit var hñ þar all eina/ eñ ſkipit var þa mitt a ſianũ/ ꝛ hracktizt i bylgiunũ þuiat vindriñ var þuert i moti/ eñ vm fiordu eyckt nętr/ kom Jeſus til þra gangandi a ſianũ/ eñ er lęriſueinarner sau hñ a ſianũ ganga hręddduzt þꝛ ꝛ ſogdu/ at þ vęri ſkrimſl/ ꝛ kolludu vpp af hręzlu/ eñ Jeſus taladi ſtragx til þra/ ꝛ ſagdi verit ſtoduger eg em hñ ottizt eigi.

Mar. vi.
Joha vi.

Eñ Petr ſuaradi hm̃ ꝛ ſagdi/ ef þu ert þ Herra þa biod mier at koma til þin a vatninu/ ꝛ hñ ſagdi/ kom/ ꝛ Petr ſtie af ſkipino/ ꝛ gieck a vatnino at hñ kęmi til Jeſu/ eñ er hñ leit megnañ vind/ ꝛ oadi hm̃/ ꝛ tok at ſockua/ kalladi ꝛ ſagdi/ Herra hialpa þu mier/ eñ Jeſus riette iafn ſnartt hondina vt ꝛ greip hñ/ ꝛ ſagdi til hñs/ þu litil truadr/ fyrehui efader þu/ ꝛ er þꝛ voru a ſkipit kõner/ kyrdi vindiñ/ eñ þꝛ ſem a ſkipino voru komu ꝛ fielln frã fyre hm̃/ ꝛ ſogdu Sañliga ertu gudz ſonr/ ꝛ þꝛ foru yfuer vm ꝛ komu til Geneſareths Jardar/ ꝛ er hañ þecktu þar ſueitar meñ/ ſendu þꝛ vt vm allt þat bygdar lag ꝛ fęrdu til hans alla vanfęra meñ/ ꝛ badu hañ vm/ at þꝛ męttu at eins ſnerta faull hans fata/ ꝛ ſo marger ſem at hñ ſnertu urdu aller heilbrigder.

Dũ fimta

Fimtandi capitule

Mar. vij
14. p. oct.

Þa giengu til hn̄s skriptlærder ꝛ phari sei af Jerusalem ꝛ sogdu fyrer ꝥ oftrodaꝛ þiner lærisuein̄ olldūgañ vpp settninga/ mz þui þr þuo eigi sin̄ hendr er þr braud eta/ hn̄ suaradi ꝛ sagdi til þra fyrer hui oftrodi þier gudz bodord/ fyrer ydvarn vppsettning/ þui gud sagdi/ Heidra skalt þu fodr þiñ ꝛ modr ꝛ huer hn̄ boluar fodr edr modr/ sa skal dauda deyia/ eñ þier seigit at huer skali seigia til faudr eda til modr ꝥ er gudi gefit/ huar med eg skyllda þier hialpa/ af þui skier ꝥ at nær eingen heidrar meir faudr siñ nie modr ꝛ hafit s° o nyt giort gudz bodord/ fyrer ydvars vppsettnings saker/ þier hræsnar̄ vel hefer Esaias spad af ydr/ er hn̄ seiger ꝥssi lydr nalægizt mig med sinū muñe ꝛ heidr̄ mig med vorū sinū/ eñ þra hiortu eru langt fra mier/ at ongu dyrcka þr mig/ a medan þr keña þær keñingar sem ecki eru añat eñ bodord maña.

Ero. xx.
Leui. xxix
Deut. v

Esa. xxv.

Og hn̄ kalladi folkit til sin ꝛ sagdi til þra/ heyrit þier ꝛ vnderstandit ꝥ huat er iñ geingr i muñiñ/ ꝥ saurg̊ eigi mañiñ/ Helldr huat er frā af munū inū geingr ꝥ saurgar mañiñ.

Þa geingu hn̄s lærisueinar at hm̄ ꝛ sogdu veizt þu/ at þa er þr pharisei heyrdu ꝥ ord skamfylldutz þr/ eñ hn̄ suaradi ꝛ sagdi/ aull plantan/ hueria miñ himneskr fader plantar eigi/ mun vpp ræ tast/ latid þa fara/ þr eru blinder/ ꝛ blindra leidtogarar þui ef blindr leider blindañ/ þa falla þr bader i grofina.

Luce vi

Þa suaradi Petr ⁊ sagdi til hn̄s/ þyd oss þssa epterliking/ Jesus sagdi til þra/ eru þier en̄ sᵒ skil nings lauser/ skymet þier eigi/ at allt huat i mun̄in̄ in̄ geingr/ þ huerfr i magan̄ ⁊ verdr fyrer edleliga raas vt skufat/ en̄ huat af mun̄inū fram geingr/ þ kemr vt af hiartano/ þat vt af hiartano koma vond̄ hugsaner/ man̄drap/ hordomr/ frillu lifi/ þiofnadr/ liuguitnan/ lastaner/ þtta er þ huat man̄in̄ saurgar/ en̄ med o þuegnū hondum at eta saurgar eigi man̄in̄. ✱

Jesus ✠ gieck burt þadan ⁊ for i landz alfr Tyro ⁊ Sidonis ⁊ Sia? at Canuersk kona/ gieck vt/ af þm somū takmorkū/ kalladi ⁊ sagdi O Herra/ Sonr Dauidz miskun̄a þu mier/ min dotter kuelzt illa af dioflinū/ ⁊ hn̄ suaradi hn̄e eigi ordi hn̄s lærisueinar geingu til hn̄s ⁊ sogdu/ lat hana fara/ at þ hun kall̄ epter oss/ en̄ hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ eg em eigi sendr/ nema til fortapadra sauda af husi Jrael/ en̄ hun kom ⁊ fiell nidr/ fyrer hm̄ ⁊ sagdi/ hialpa þu mier Herra/ en̄ hn̄ suaradi hn̄e ⁊ sagdi/ þ er eigi tierligt/ at taka braudit/ þ barn̄a er/ ⁊ kasta þ fyrer hundana/ en̄ hun sagdi. Satt er þ Herra en̄ þo eta hundar af molū þm sem detta af bordū drottna þra/ þa suaradi Jesus ⁊ sagdi til hn̄/ þu kona/ myckel er trua þin verdi þier sᵒ sem þu villt/ ⁊ a þre somu stundu vard hn̄ar dotter heilbrigd. ✱

Og er Jesus gieck þadan kom hn̄ at sianum i Galilea/ gieck vppa fiallit/ setti sig þar/ ⁊ margt folk dreif til hn̄s/ hafandi mz sier/ hallta/ blinda mallausa/ vanada/ ⁊ marga adra/ ⁊ snor fudu þm fram fyrer fætr Jesu/ ⁊ hn̄ læknadi þa/ sᵒ

✠ Annat ...
nu dag ...
ga fan ...
Mar. vi ...

nota ✱

folkit/vndradizt/er þ sa mallausa mæla/ ⁊ vanada
heila/halta ganga/blinda siaandi/ ⁊ veg somudu gud

Mar. viij.

Og Jes⁹ kalladi sina lærisueina til sin/ ⁊ sag⁹ (Jsraels
di/mig aumkᵃ folk sins þat þr hafa þria daga hia mi
er verit ⁊ hafa ecki til matar/ ⁊ fastandi vil eg þa eigi
fra mier fara lata/ s° at eigi verdi þr hungr morda a
veginũ/ lærisueinarner sogdu til hñs/ huadã toku vær
s° morg braud/ Hier a eydi morku/ at vier sediũ mz
iafn margt folk. Jesus sagdi til þra/ Huersu maurg
braud hafi þier þr sogdu (vii) ⁊ faa fiska korn/ ⁊ hñ
baud folkino at þ settizt nidr a Jordina/ ⁊ tok þau vij
braudẽ ⁊ fiskana/ ⁊ er hñ hafdi þacker giort/ braut hñ
þau/ ⁊ gaf lærisueinunũ/ hñs lærisueinᵃ gafu þau fol
kino/ ⁊ þr atu aller ⁊ vrdu sadder ⁊ toku vpp þ sem yf
uer var molañ (vii) karfuer fullᵃ/ eñ þr sem matazt
hofdu voru fiorar þusunder mañ/ fyre vtan konr ⁊
born/ ⁊ er hñ hafdi folkit fra sier latid/ stie hñ a skip/
⁊ kom i endr merkr Magdala landz,

Sextandi capitule

Mar. viij Luce xij

DA geingu Pharisei ⁊ Saducei til hñs freist
andi hñs/ ⁊ badu hñ at syna sier teikn af
himne/ eñ hñ suaradi þm ⁊ sagdi/ a kuell
din seige þier/ þ verdr fint vedr/ þat Himiñ
rode er/ ⁊ amorna seigi þier i dag verdr hregguidre/
þuiat Himiñiñ er raudr ⁊ dimr/ þier hræsnarar/ Himin
nins a sian/ kuñe þier at dæma/ eñ at vita teikn þssara
tima kuñe þier eigi/ þssi vonda/ hordoms kynslod æsker
teikns/ ⁊ hñe skal eckert teikn gefit verda/ nema teikn
Jona spamanz/ ⁊ hñ forliet þa ⁊ gieck i burt

Mar. viij. Luce xij

Og er hans lærisueinar voru yfuer vm farner
hofdu þr gleymt braud med sier at taka/ eñ Jesus sag
di til þra/ Siaet til/ ⁊ vacktid ydr vid surdeigi fra pha
rise

riſeis ꝛ Saduceis/ þa þenncktu þꝛ mz ſier ꝛ ſogdu þ mun vera þ vær hoꝼũ eigi braud mz oſſ tekit/ eñ er Jeſus ꝼornã þ/ ſagdi hñ til þꝛa/ þier litil truader/ huar ꝼyrer hugſe þier vm þ þo þier haꝼit eigi brauden mz ydꝛ haꝼt ſkiliet þier eñ ecki/ muñizt þier eigi a þau ꝼim̃ braud a medal ꝼim̃ þuſunda eda huerſu margar karꝼuer at þier tokut þa vpp ꝛ eigi eñ a þau vii braud/ a medal ꝼiogra þuſanda/ ꝛ huerſu margar karꝼuer ed þier tokut þa vpp/ huar ꝼyrer ſkilie þier eigi/ at eg ſagda ydꝛ ecki aꝼ braudino/ eñ eg ſeigi vacktid ydꝛ vid ſurdeige þꝛa Phariſeis ꝛ Saduceis/ þa vnder ſtodu þꝛ at hñ haꝼdi eigi ſagt þm/ þ þꝛ ſkylldi vara ſig vid ſurdeigi braudzins/ helldꝛ vid lærdome/ þꝛa phariſeis ꝛ Saduceis.

✠ Petmeſſu.

Þa ✠ kō Jeſꝰ i landz Alꝼꝛ borgariñ Ceſaree Philippi ꝛ ſpurdi ſina læriſueina at ꝛ ſagdi/ huat ſeigia meñ til huer manzins ſonꝛ ſie þꝛ ſogdu/ ſumer ſeigta þu ſiert Johañis baptiſta/ eñ adrer þu ſiert Elias/ ſumer at þu ſiert Jeremias/ edꝛ eiñ aꝼ ſpamōm/ Jeſꝰ ſagdi til þꝛa. Huern ſeigi þier mig vera/ þa ſuaradi Symō Petrꝰ ꝛ ſagdi. þu ert kriſtꝛ ſonꝛ Gudz liꝼanda/ eñ Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til hñs/ Sæll ertu Symō Jonas ſon/ þat holldꝛ blod birti þier þ eigi/ helldꝛ miñ hīneſkꝛ ꝼader/ eg ſeigi þier ꝛ at þu ert Petrꝰ/ ꝛ yꝼuer þeñañ hella ſtein mun eg vppa byggia mina ſamkund/ ꝛ hlidiñ helvitañа ſkulu eigi magn haꝼa i giegn hñe/ ꝛ þier mun eg geꝼa lyckla himnarikis/ ꝛ allt huat þu bindꝛ a Jordu/ ſkal a himnu̅ bundit vera/ ꝛ allt huat þu leyſer a Jordu/ ſkal a himnum leyſt vera.

Marci ; Luce ix.

Þa fyrerbaud hn̄ sinū lærisueinū/at þr segdi þ ongū/ at hn̄ væri sa Jesus Kristr/þadan i fra tok Jesus til at auglysa fyrer sinū lærisueinū/ þ hn̄ byriadi at ganga til Jerusalē/⁊ margt at lida af olldungū skriptlærdū/⁊ keñi maña hofdingiū ⁊ liflatiñ verda/⁊ a þridia deigi vpp at risa/ eñ Petr tok hn̄ vt af/a taldi hn̄ ⁊ sagdi. Herra fyrm sialfū þier/at eigi hendi þig þtta/eñ hn̄ snerizt vid ⁊ sagdi til Petrs/far fra mier andskoti/ þu ert mi er hneycksłanligr/ þuiat þu skilr eigi huat Gudz/ helldr huat mañaña er.

Mat. viij. Luce ix.

Jesus sagdi þa til siña lærisueina/ef nockr vill mier epter fylgia/þa afneite hn̄ sialfū sier/⁊ taki siñ kross a sig/⁊ fylgi mier epter/ þat huer hn̄ vill sitt lif for vara. Sa man þui tyna/eñ huer sinu life tyner fyrer minar saker/sa mun þ fiña/ þ huat stodar þ maninū/þo hn̄ hrepti allañ heimeñ eñ giordi tion siñar salu edr huat mun madriñ faa gefit/þ hn̄ salu sina med endr leyse/ þuiat þ man skie/at manzins son mun koma i dyrd sins fodrs/med sinū einglū/⁊ þa mun hn̄ giallda/hueriū sem einū epter sinū verckū. Sañliga seigi eg ydr/at nockrer standa þr hier sem daudan munu eigi smacka/ þar til/at þr sia manzins son komanda i sinu riki.

Mat. viij. Luce ix.

Seytiandi capitule

Mat. ix. Luce ix.

OG eptir sex dogū þar epter tok Jesus mz sier Petrū ⁊ Jacobū/ ⁊ Johañem brodr hn̄s/⁊ hafdi þa afsidis vppa hatt fiall/⁊ auglystizt fyrer þm/ ⁊ hn̄s asian skein sem sol/eñ hn̄s klædi vrdu so biort sem lios/⁊ Sia! at þm birtuzt þr Moyses ⁊ Elias/ ⁊ toludu

⁊ toludu vid hn̄/ en̄ Petꝛ anzadi ⁊ sagdi til Jesu. Herra/hier er oss gott at vera/ef þu villt/þa viliu vær giora hier þriar tialldbuder/ þier eina/ Moyse eina/ Elye eina/ ⁊ þa er hn̄ var þtta at tala Sia þ at biart sky vm skygdi þa/ ⁊ Sia þ at raunddin vr skyino sagdi/ Þessi er sonꝛ min̄ elskuligꝛ/ at hueriū mier vel þocknazt/heyrit hm̄/ ⁊ er lærisueinarner heyrdu ꝥ fiellu þr fram a sinar asiaaner ⁊ urdu miog hræddir/en̄ Jesus gieck til þra/ toka þm ⁊ sagdi/standit vpp/ ⁊ verit eigi hræddir/ en̄ er þr litu vpp. Sau þr aunguan̄ nema Jesū eirnsamau

Og er þr geingu ofan af fiallino/baud Jesus þm ⁊ sagdi/ þier skulu ongū þssa Sion seigia/ þar til at manzins son er vpp aptꝛ risin̄ af dauda ⁊ hn̄s lærisuein spurdu hn̄ at ⁊ sogdu/hu fyrer seigia hiner skriptlærdu þa ꝥ Elias hliott adꝛ at koma. Jesus suaradi ⁊ sagdi til þra. Elyas at son̄u adꝛ at koma ⁊ alla hluti at lagfæra/en̄ eg seigi ydꝛ ꝥ Elyas er nu komin̄/ ⁊ þr kendu hn̄ eigi. Helldꝛ giordu þr vid hn̄ huat hellzt þm lika di so man ⁊ manzins son verda af þm at lida. Þa vnderstodu lærisueinarner ꝥ han̄ hafdi sagt af Johan̄i baptista.

Og er þr komu til folksins/gieck madꝛ til hn̄s fiell ⁊ a knein̄ fyrer hm̄ ⁊ sagdi. Herra myskun̄a þu syne minū/ þuiat hn̄ er tungl sinkꝛ/ ⁊ er herfiliga pyngadꝛ/ þui opt fellꝛ hn̄ a elld ⁊ þrattsinis i vatn/eg hafda hn̄ ⁊ til þin̄a lærisueina ⁊ þr gatu hn̄ eigi læknat/en̄ Jesus suaradi ⁊ sagdi/ o þu vantruud ⁊ rangsnuin̄ kynslod/huersu leingi skal eg hia ydꝛ vera. Huersu leinge a eg ydur at lida. Hafit hn̄ hingat til min/ ⁊ Jesus hastadi a hn̄ ⁊ dioful-

Mar. ix.
Luce ix.

diofullin̄

diofullinn fór vt af hm̄/ ꝛ sueinīn vard heilbrigdr a samre stundu.

Þa geingu lærisueinarner heimoliga til Jesu ꝛ sogdu/ fyre þui gatu vær eigi rekit hn̄ vt/ Jesus suaradi ꝛ sagdi til þra/ fyrer ydvar vantruar saker/ þui eg seigi ydr fyrer sann/ ef þier hefdut tru s° sem mustardz korn/ mætti þier seigia fialli þssu/ far þu hedan ꝛ þangat ꝛ mundi þ fara ꝛ eckert mundi ydr o mattugt vera/ enn þtta kyn rekzt eigi vt nema fyre bæn ꝛ faustu.

Mar. ix — Enn sem þr sysluduzt vm i Galilea sagdi Jesus til þra/ epter komande er/ þat manzins son man ofrselldr verda i manna hendr/ ꝛ liflatinn verda/ ꝛ a þridia deigi mun hn̄ vpp risa/ ꝛ vid þat vrdu þr nærsta hrygguer.

Og er þr komu til Capharnaum/ geingu þr at petre sem skatt gialldit vpp baru ꝛ sogdu/ ydar meistare gelldr hn̄ eigi skattpeninginn / hn̄ sagdi/ Ja/ ꝛ er hn̄ gieck inn i husit/ kom Jesus fram at hm̄ ꝛ sagdi/ huat lizt þier Symon/ af huorum taka Jardliger konungar toll edr skatt pening/ af sinum sonum edr af annarligum/ Petr sagdi/ af annarligū

Mar. ix, Luce ix — Jesus sagdi til hans/ þa eru synerner fri enn s° at vier steytum þm eigi at hneyckslan/ þa far til siafar ꝛ varpa vt onglinum/ ꝛ þann fisk sem fyrstr kemr vpp tak þu/ ꝛ er þu opnar hans gin mun tu finna eina stateram/ þa sannmu tak ꝛ gef hm̄ fyrer mig ꝛ þig.

(Statera) er eitt lod at vickt/ enn nær lod silfr er þa gilldet þ halft rinske gylline ii lod .... eyre.

Atiande capitule

A þañ ✠ sama tima/ geingu lærisuei-
narner til Jesu ⁊ sogdu/huer er mestr
i Himna riki/Jesus kalladi barn til sin
⁊ setti ꝥ mitt a millū þra ⁊ sagdi Sañ
liga seigi eg ydr/nema þier snuizt ⁊ verdit s° sem
sm̄a born munu þier eigi iñ ganga i himna riki/
Huer sialfr sig lægkar s° sem vng berni þtta/ sa
er mestr i himnariki/ ⁊ huer sem medtekr eitt þui
likt vngmeñi i minu nafni/ sa medtekr mig/eñ
huer hñ hneyckslar eiñ af þm vesalingū/ sem a
mig trua/ þarfara være hm̄ at mylnu steiñ heng
dizt a hals hm̄/ ⁊ være i siafar diup sockt.

✠ Michaels messa.

Mar. ix

Luce ix.

Luce xvij

We sie heimenū fyrer hneyckslaner/ þ^r hliota
hneyckslaner at koma eñ þo we sie þm mañi fyrer
huern ed hneyckslunin kemr/ eñ ef þin hond edr
þiñ fotr hneyckslar þig/ Snid hñ af ⁊ snara hm̄
fra þier/betra er þier iñ at ganga til lifsins /hall
tr ⁊ handar vani/ eñ ꝥ þu hafer tuær hendr/⁊
tuo fætr/⁊ verder i eilifan elld kastadr/⁊ ef auga
þitt hneyckslar þig/ þa slit ꝥ vt ⁊ snara þui fra
þier/ betra er þier ein eygdum iñ at ganga til lif
sins/ eñ ꝥ þu hafer tuo augu ⁊ verdir i heluizt
skan elld kastadr.

Siaet til at þier forsmaet ecki eiñ af þssim ve
salingū/þuiat eg seigi ydr/at þra einglar a him-
num/ sia Jafnan mins faudrs auglit a him-
nū ✱ þat manzins son kom at frelsa huat forta
pat er huat virdizt ydr/at ef eiñ huer hefdi hun
drat sauda/⁊ villizt eiñ af þm/skilzt hñ eigi vid
þa niu ⁊ niutigi a fiollum vppi ⁊ fer at leita hins

Luce xv

sem

ſem villizt/⁊ eꝼ s° ſkier/at hn̄ ꝼiñr þan̄ Sañlie ga ſeige eg yðr/ at hn̄ ꝼagnar meir yꝼuer þm en̄ yꝼuer hinū niu ⁊ niutigū/ſem eigi villtuzt/s° er ei gi vilie ꝼyre ꝼaudr ydrum ſem a himnū er at ein̄ aꝼ þſſm veſalingum ꝼarizt.

ꝼia. 3. pˢt octi

Luce xvij
Deut. xix

En̄ eꝼ Ꝝ broder þiñ brytr vid þig/ꝼar þu/⁊ ſtraꝼ ꝼa hn̄ mille þin ⁊ hn̄s eins ſamans eꝼ hn̄ heyrer þig/ þa heꝼr þu þiñ broder vñit en̄ eꝼ hn̄ heyrer þig eigi/ þa tak en̄ eirn edr tuo til þin/s° at i mun ne tueggia edr þriggia vitna ſtandi aull ord/nu eꝼ hn̄ heyrer eigi þm/ þa ſeig þ ſamkunduñe/en̄ eꝼ hn̄ heyrer eigi ſamkunduñe þa hallt hn̄ ſem añan heidingia ⁊ tollheimtu mañ. Sañliga ſeigi eg ydr huat hellzt þier bindit a Jordu/ſkal ⁊ a hīnu bun dit vera/ ⁊ huat hellzt þier leyſet a Jordu/ ſkal leyſt vera a himne/⁊ en̄ ſeigi eg ydr þ/huat eꝼ tue ir aꝼ ydr ſamtaka a Jordu vm huern hlut ſem þ er/ed þr vilia bidia/ſkal þm veitaz vera aꝼ minū ꝼaudr ſem a himnū er/ þat huar tueir edr þrir ſa man ſaꝼnader eru i minu naꝼni/ þᵃʳ em eg mitt i millum þr̄.

Þa gieck Petr til hn̄s ⁊ ſagdi. Herra/huerſu opt hlyt eg/minūt brodr / þm ſem vid mig brytr/ at ꝼyrer geꝼa/er þ nog/vij. ſiñū/ Jeſus ſagdi til hn̄s/eg ſeigi þier eigi vij ſiñum/helldr ſiotigi ſiñū ſio ſiñū ✱ ꝼyrer þui Ꝝ er Himnariki lickt þm konūngi ſē reikna villdi vid þiona ſina ⁊ er hn̄ tok til at reikna/kom ein̄ ꝼyre hn̄/ſa er hm̄ var ſkyll dugr tiu þuſund punda/en̄ þa hañ/haꝼdi eigi til huat hn̄ ſkylldi giallda baud/Herrañ/at ſelia hn̄ ⁊ hn̄s huſꝼreyiu/s° ⁊ borniñ/⁊ allt huat hn̄ atti ⁊ borga med/en̄ ſa þion ꝼiell ꝼram/til bad hn̄ ⁊

Ꝝ Seytiande ſuñudag

ſagdi

ſagdi/ Herra/haf þolinmǽdi vid mig/allt ſkal eg þier giallda/en̄ Herran̄ sa aumr ꝥſſ þionſ ⁊ liet hn̄ lauſan̄ ⁊ gaf hm̄ vpp ſkulldina.

Þa gieck ſa ſami þion vt ⁊ fan̄ ein̄ af ſinū ſamlags þionū/sa var hm̄ hn̄drat peninga ſkyll dugr/ þan̄ grep hn̄ ⁊ tok fyrer kuerck̄ hm̄ ⁊ ſagdi giallt huat þu ert mier ſkulldugr/ þa fiell hn̄s ſamlags þion fram/bad hn̄/⁊ ſagdi haf þolin mǽdi vid mig/ ꝥ allt ſkal eg þier giallda/ en̄ hn̄ villdi eigi/helldr for hn̄ til ⁊ liet hn̄ i dyflytzſu/ þar til hn̄ hefdi borgat ſina ſkulld/en̄ er hn̄ſ ſam þion̄ ſau huat ſkiedi/vrdu þr miog hryguer vid komu/ ⁊ vnderuiſudu ſinū Herra/allt huat giort hafdi/ þa kalladi hn̄s Herra a hn̄ ⁊ ſagdi til hn̄s/ þu hin̄ ſtraklige þion/ alla ꝥſſa ſkulld gaf eg þier til/med þui þu badzt mig/byriadi þier eigi miſkunſamr at vera vid þin̄ ſamlags þion/ lika ſē eg var þier miſkun̄ſamr/⁊ hn̄s Herra vard reidr/⁊ ofr ſelldi hn̄ kuolurunū/ þangat til at han̄ hefdi borgat allt huat hn̄ var hm̄ ſkulldugr/ſo mun min̄ hīneſkr fader giora ydr/ef þier fyrer gefitt eigi af ydrū hiortū/huer ein̄ ſinum brodur misgiorder ſinar. ✱

Nitiandi capitule

Og ꝥ ſkiedi ſem Jeſus hafdi lyktad ꝥſſa rǽdu/ at han̄ for af Galilea ⁊ kom i endi merkr gydinga landz/odru megin Jordan̄ ⁊ margt folk fylgdi hm̄ epter ⁊ þar lǽknadi hn̄ þa. Mar. x

Þa geingu Phariſei til hn̄s freiſtudu hn̄s ⁊ ſogdu/leyfizt nockut man̄inū at forlata ſina eigin kon

Gene.i.z ij — kon fyrer hueria sem eina ſauk/eñ hñ ſuaradi z ſagdi til þra/ hafi þier eigi leſit/ at sa er i vpp hafi ſkapadi mañiñ/hñ giordi þ/at vera ſkylldi madr z kona z ſagdi/fyrer þui mun madriñ for lata fadðr z modr z vidteingiazt eigin konu ſiñe z þau two munu eitt holld vera/s° eru þau nu eigi two helldr eitt holld/ þui huat gud hefer ſa man teingt þ ſkal madriñ eigi i ſundr ſkilia.

Deut.xxiiij — Þa ſogdu þr fyrer hui baud Moyſes þa/at ge fazt ſkylldi ſkilnadar ſkra/z hana at forlata/ hñ ſagdi til þra Moyſes hefer fyrer hardud ydvars hiarta leyft ydr at forlata huſfreyiur ydrar/eñ af vpphafi var þ eigi s° /eñ eg ſeigi ydr þ/ huer ſina eigin konu forlatr (nema þ ſie fyrer horunar ſauk) z giptizt añare. Sa dryger hor/z huer ſē fraſkiliñe giptizt/sa dryger z hor.

Þa ſogdu lærisueinarner til hñſ/ef s° er hattad manzins malefnū vid eignar/konuna þa er eigi gagn i at giptazt/eñ hñ ſagdi til þra/ þtta ord fa eigi aller hondlat/helldr þr hueriū þ er gefit/ þuiat þr eru þr gelldingar/ſem s° verda af modr kuide fædder/z þr gelldingar eru huerier af mōm eru gellder/z þr eru lika þr gelldiugar ſem ſialfua ſig hafa gellt fyrer himnarikis ſaker/ sa grifit getr hñ gripi þ.

Mar. x / Luce xviij — Þa voru ſmaborn til hñs hofd/s° at hñ legdi hñdr yfuer þau/z hñ bædizt fyrer eñ lærisueinarner auitudu þa/Jesus ſagdi til þra/lated bornin kyrr fyrer biodit þm eigi til min at koma/ þuiat ſlikra er hīnariki/ z er hñ hafdi hendr yfuer þau lagt gieck hñ þadan.

Og Sia ar eirn gieck at hm̄ z ſagdi til hñs godi

godi meiſtare/ Huat ſkal eg ꝥſſ gott giora at eg
hafi eilift lif/Hueriū hn̄ ſuaradi/Huat kallar þu
mig godan̄/ eingen̄ er godꝛ nema/eirn/ſan̄arligꝛ
gud/en̄ ef þu villt til lifſins in̄ganga/ſ° vardu-
eit þu bodordin/han̄ ſagdi þa til hn̄s/huer hellzt
En̄ Jeſus ſagdi eigi ſkalt þu man̄ vega eigi ſkalt
þu hordom drygia/ eigi ſkali þu an̄an̄ ſtela/eigi
ſkalt þu liuguitne mæla. Heidra ſkalt þu faudꝛ
þin̄ ꝛ modꝛ/ꝛ elſka ſkalt þu naunga þin̄ ſ° ſem
ſialfuan þig/ þa ſagdi vngi madrin̄ til hn̄s/ ꝥtta
allt hefi eg vardueitt i fra barn æſku min̄e/huat
breſtꝛ mig ꝥa/Jeſus ſagdi til hn̄s/ef þu villt al-
giordꝛ vera far burt ꝛ ſel allt huat þu hefuer ꝛ
gef fatækum/ꝛ munt þu þa ſiod hafa a him-
ne/kom þa ꝛ fylg mier ſ° epter/ꝛ er hin̄ vnge ma-
dꝛ heyrdi ꝥ ord/gieck hn̄ hryggꝛ i burt/ þuiat hn̄
hafdi mycklar eigur.

En̄ Jeſus ſagdi til ſin̄a lærisueina San̄liga
ſeigi eg ydꝛ / at toruellt er rikum in̄ at ganga i
himnariki/ꝛ en̄ ſeigi eg ydꝛ ꝥ auduelldara er vlf-
alldanum at ſmiuga i giegnum nalar auga/ en̄
rikum in̄ at ganga i gudz riki/ꝛ er lærisuenarner
heyrdu ꝥ/vrdu þꝛ miog otta ſlegner ꝛ ſogdu/huer
kan̄ þa hialpazt/ en̄ Jeſus leit vid þm ꝛ ſagdi
til þra hia mōm er ꝥ o moguligt/en̄ hia gudi er
allt moguligt.

Þa ſuaradi Petꝛ ꝛ ſagdi til hans/Siadu ꝛ at
vier forlietum allt ꝛ fylgium þier eptir huat
kier oſſ þar fyrer/en̄ Jeſ⁹ ſagdi til þra/San̄liga
ſeigi eg ydꝛ/at þier huerier mier hafit epter fylg-
endur (i endurfædingun̄e) þa er manzins ſon ſitꝛ a ſtole

Mar. x
Luce xviij

ſin̄ar

ꝼñar tign muñu þier ꝛ sitia a tolꝼ stolũ/ dæmā
di tolꝼ kynkuisler Iraels/ ꝛ huer hñ ꝼorlæt hus/
edr brædr systor/ ꝼaudr eda modr/ edr eigin kon
da born eda akra/ ꝼyrer mins naꝼns saker/ sa
mun hundrat ꝼallt i stadin taka/ ꝛ erꝼua eiliꝼt
liꝼ eñ marger þr sem/ eru ꝼyrster/ verda sidarſ
ter ꝛ þr sem sidarster eru verda hiner ꝼyrstu. ☙

xx capitule

☙ Sunu da giñ þañ sem nu vikna fastan by/ riazt.

Himnariki ☙ er lickt þm hausꝼaudr sem vt gieck snemã morgũs verck meñ at leiga i vingard siñ/ eñ at giordũ sam ninge vid verckmeñina aꝼ dagligu pe/ nigs gialldi/ sendi hñ þa i siñ vingard ꝛ nær þridiu stund gieck hñ vt ꝛ leit adra idiu/ lausa standa a torgeno ꝛ sagdi til þra/ ꝼari þier i miñ vingard/ ꝛ huat riettuist er mun eg geꝼa y/ dr/ þr geingu ꝛ þangat/ ꝛ eñ gieck hñ vt aptr vm siettu ꝛ niundu stund ꝛ giordi s° lika/ eñ vm el/ liꝼtu stund gieck hañ vt ꝛ ꝼañ eñ adra standa i diulausa ꝛ sagdi til þra/ huat ꝼyrer standi þier hier allan dag i diulauser/ þr sogdu til hñs/ þat eingeñ heꝼer leigt oss/ hñ sagdi til þra/ ꝼari þier ꝛ i miñ vingard ꝛ huat riettuist er skulu þier ꝼa.

Eñ þa kuelld var komit sagdi Herrañ vingar dzins/ til sins rada manz/ kalladu verckmeñina ꝛ giallt þm verdkaupit/ ꝛ hñ tok til i ꝼra enũ seinarſ ta ꝛ allt til hins ꝼyrsta/ þa komu þr sē vm ellip/ tu stund leigder voru/ ꝛ huer þra medtok siñ pe/ ning/ eñ er hiner ꝼyrstu komu/ meintu þr/ þat þr mundu ꝼaa meira/ ꝛ huer þra ... dtok siñ pening ꝛ þa er þr hoꝼdu hñ medtekit/ m... gludu þr imoti

husꝼo

huſfodꝛnum ꝛ ſogdu/ ꝥſſer ſeinurſtu hafa eina
ſtund erfidat ꝛ þu giordir þa oſſ iafna/vier ſem
borit hofum þunga ꝛ hita dagſins.

Eñ hñ ſuaradi ꝛ ſagdi til eins ꝥꝛa/vinꝛ/eigi gio
ri eg þier oriett/ ertu ecki aſattꝛ vordin vid mig
vm peningiñ/tak huat þitt er ꝛ far burt/eñ ꝥ ſſim
ſeinaꝛſta vil eg gefa ſ° ſem ꝥter. Eda lofazt mier
ecki at giora af mino huat eg vil/ eda ertu vm
þ rangeygdꝛ/ ꝥo at eg ſie god giarn/ſ° verda nu
ſidarſter hiner fyrſtu / ꝛ fyrſter hiner ſidurſtu/
þuiat marger eru kallader eñ faer vtualder. *

Mar. x
Luce iij.

Og hñ ferdadizt vpp til Jeruſalem/ꝛ tok ꝥa
tolf lęriſueina heimogliga til ſin auegimũ ꝛ ſag-
di til ꝥꝛa/Siaet ꝛ vier reiſũ nu vpp til Jeruſalẽ
ꝛ manzins ſon mun ofꝛ ſeliazt keñi mañа hof-
dingiũ/ꝛ ſkriptlęrdũ/ꝛ ꝥꝛ munu hñ fordęma til
dauda/ꝛ ofꝛ ſelia hñ heidingiũ til ſpottun ꝛ hud
ſtrokunar/ꝛ til kroſſfeſtun ꝛ a ꝥridia deigi mun
hñ vpp aptur riſa *

✠ Jacobs meſſu

Þa gieck ✠ modꝛ ſona Zebedei til hñs medꝛ
ſyne ſina fallandi fyre hñ fram/ ꝛ bad nockꝛs
af hm̃/ꝛ hñ ſagdi til hñar/ huat villt þu/ Hun
ſagdi til hñs/Lat ꝥſſa mina tuo ſonu ſitia i riki
þino/ þañ eina til þiñar hęgre hand/ꝛ añañ til
þiñar vmſtre handar. Eñ Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi
þier vitid eigi huat þier bidiet/gete þier þañ ka-
lek druckit/ Huern at eg mun drecka/ ꝛ ꝥꝛi ſkirn
ſkirazt latid/huerri eg mun ſkirazt/ ꝥꝛ ſogdu til
hñs/ ꝥ getu vid/ꝛ hñ ſagdi til ꝥꝛa/Miñ kalek mu
nu þier at ſoñu drecka/ꝛ ꝥre ſkirn/huerre eg ſkir
unzt/munu þier ſkirazt/eñ ꝥ at ſitia til miñ hę
gri ꝛ vinſtri handar er eigi min at gefa ydꝛ/hell

drþin/huerium þ er fyrer buit af minu̅ faudr.

Og er þr tiu heyrdu þ/ þycktuzt þr þm tuei-
mr brædru̅/ en̅ Jesus kalladi þa til sin ⁊ sagdi/
þier vitid at veralldar man̅a hofdingiar drott-
na yfuer þm ⁊ þr eo valldugr eru̅ hafa yfuer
volld/ so skal eigi vera ydar a mille/helldr/huer
hn̅ uill ydar a mille volldugr vera/ sie sa ydar
þienare/ ⁊ huer ydar sem fremstr vill vera/ vere
sa ydar þion/ so sem manzins son kom eigi at hn̅
lieti sier þiona/helldr vpp a þ hn̅ þionadi/ ⁊ gæfi
sitt lif vt til endr lausnar fyrer marga.

Mar. x
Luce xxij.

Og þa er þr geingu vt af Hiericho/ fylgdi hm̅
margt folk epter/ ⁊ Siaetu at tueir blinder satu
vid vegin̅/ ⁊ þa þr heyrdu þat Jesus gieck þar
fram hia/kolludu þr ⁊ sogdu/ O Herra sonr Da-
uidz/ miskun̅a þu oss/ en̅ folkit hastadi a þa at
þr þegdi/ en̅ þr kolludu þui mier ⁊ sogdu/ O
Herra sonr Dauidz miskun̅a þu oss/ ⁊ Jesus stad
næmdizt/kalladi a þa ⁊ sagdi/ Huat vilie þid at
eg skuli giora yckr/ þr sogdu til hans/ Herra þ at
ockr augu vpplukizt/ en̅ Jesus sa aumor a þm/
snart augu þra/ ⁊ þr sau iafnskiott/ ⁊ fylgdu
hm̅ epter.

xxi capitule

Sun̅u da[gin̅] i fyrstan̅ Jola fau-
u.

Mar. xi
Luce xix
Johan. xij

Og er þr toku at nalgazt Jerusalē ⁊ komu til Bethphage vid fiallit ol-
ueti/sendi Jesus vt two sina lærisuei-
na ⁊ sagdi til þra/ fare þier i þ kaup-
tun sē fyre ydr er/ ⁊ stragr þa munu
þier fin̅a ausnu bundna ⁊ fola hia hn̅e/ leyset
hana ⁊ leidit til min/ ⁊ ef ein̅ huer seiger nockut til
ydar/ þa seigit/ þ Herran̅ hafi þra þaurf/ ⁊ iafn
snart mun hn̅ lata þa laus/ en̅ þ skiedi so at vpp
fylldizt

pylldizt huat ſagt er pyrer ſpamañiñ er ſeiger/ Seiget dottriñe Syon/ Sia þiñ konungr kemr til þin hoguær ſitiandi a auſnu ꝛ a pola klyp bæreligrar auſnu/ eñ læriſueinarner geingu burt ꝛ giordu ſo ſē Jeſus hapdi bodit þm/ ꝛ leiddu mz ſier auſnuna ꝛ polañ/ ꝛ laugdu ypuer þau ſin klædi ꝛ ſettu hñ þar vppa/ eñ margt polk breiddu ſin klædi a vegiñ/ ꝛ adrer hiuggu kuiſtu ap trianū/ ꝛ dreipdu þm a vegiñ/ eñ ꝥ polkit ſem pyrer gieck ꝛ epter pylgdi kalladi ꝛ ſagdi Hoſianna ſyne Dauidz/ blezadr ſie ſa ſem kemr i napne drottins. Hoſianna i hæſtum hædum!

Zacha. ix

(Hoſianna) þydizt a norrænu/ æi hialp þu elligar æi gep heill ꝛ hamingiu

Og er hñ por iñ i Jeruſalem/ varaull borgiñ a ridu ſkialpue/ ꝛ ſagdi/ huer er ꝥſſi/ eñ polkit ſagdi ꝥtta er Jeſus ſpamadriñ ap Nazareth vr Galilea ꝛ Jeſus gieck iñ i gudz muſtieri ꝛ rak vt alla ſeliendr ꝛ kaupendr i muſtierino ꝛ bordū veſluuar maña/ ꝛ ſtolum ꝥra er dupr ſelldu hratt hñ vm ꝛ ſagdi til ꝥra/ Skripat er/ Mitt huſ ſkal bæna huſ kallazt/ eñ þier hapit giort ꝥ at ſpillmirkia iñe/ ꝛ til hans geingu blinder ꝛ hallter i muſtierit/ ꝛ hñ læknadi þa.

Eſaie lvi.

Eñ er keñe maña hopdingiar ꝛ ſkriptlærder/ ſau þær vndraner ſem hñ giordi/ ꝛ ꝥ bornin kolludu i muſtierino ꝛ ſogdu Hoſianna þm ſyne Dauid/ reidduzt þr ꝛ ſogdu til hñs/ heyrer þu huat ꝥſſer ſeigia/ Jeſus ſagdi til ꝥra/ Ja vite meñ/ hapi þier alldri leſit/ ꝥ ap muñe vngbarna ꝛ brioſtmylkinga/ hapder þu lopit til riett ꝛ hñ porliet þa ꝛ gieck vt ap borgiñe til Bethania ꝛ bletp þar.

Pſal. viij

Eñ at morne er hañ gieck aptr til borgariñar/ hungradi hañ/ ꝛ ſem hañ ſa eitt piku tre

Mat. xi

Marci x.

vid vegin̄/ gieck hn̄ þangat at/ ⁊ fan̄ eckert a þui/
nema einazta blaudin/ ⁊ sagdi til ꝥſſ/ hiedan i fra
vagxe alldreigi a vogtr af þier at eilifu/ ⁊ ꝥ fi
kiu tre visnadi vpp iafn snart/ ⁊ er lærisuein̄ner
sau ꝥ vndruduzt ꝥr ⁊ sogdu/ huernen er fikiu tre
eit s° snart vpp þornat/ en̄ Jes⁹ suaradi ⁊ sagdi til
ꝥra/ San̄liga seigi eg ydr/ ef þier hafit truna ⁊
efit eigi munu þier eigi einazta giora ꝥtta vid fi
kiu treid/ Helldr/ ⁊ ef þier segdut ꝥſſu fialle/ tak
þig vpp ⁊ fleyg þier i sioin̄/ þa mundi ꝥ skie/ ⁊
allt huat þier bidiet/ i bæn̄iñe/ ef þier truit þui/
þa munu þier ꝥ audlazt.

Mar. xi
Luce xx

Og sem hn̄ kom i musterit/ geingu til hn̄s (sem
hn̄ var at ken̄a) presta hofdingi̋ ⁊ olldung̋ lyd
sins ⁊ sogdu/ vt af huada mackt giorir þu ꝥtta/
⁊ huer gaf þier ꝥſſa mackt/ en̄ Jesus suaradi ⁊ sag
di til ꝥra/ eg man spyria ydr ⁊ at einu ordi/ ef þi-
er seigit mier ꝥ/ mun eg ⁊ seigia ydr/ vt af huat
mackt eg giori ꝥtta/ Skirn Johan̄es huadan var
hun/ huort af hīne edr af mōm/ en̄ ꝥr hugsudu
med sier/ ef vier seigiū af hīnne/ seiger hn̄ til vor
fyrer þui trudu þier hn̄i eigi/ en̄ ef vier seigiū af
mōm/ þa megu vær ottazt folkit/ þat aller hiell-
du Johan̄em fyrer spaman̄/ ⁊ ꝥr suorudu Jesu
⁊ sogdu/ vier vitū egi/ hn̄ sagdi þa til ꝥra/ s° seigi
eg ydr eigi helldr vt af huat mackt eg giori ꝥtta.

En̄ huat lizt ydr/ Madr nockr hafdi two sonu
⁊ gieck til eins fyrsta ⁊ sagdi son̄/ far þu i dag at
vercka i vingardi minū/ en̄ hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ ei
gi vil eg/ epter a idradi hn̄ ꝥſſa/ ⁊ gieck burt/ en̄ hn̄
gieck ⁊ til hins an̄ars ⁊ sagdi slickt hid sama/ en̄ hn̄
suaradi ⁊ sagdi/ fara skal eg/ ⁊ for ecki/ Huor af

ꝥm

Þm̄ tueimꝛ giordi faudꝛſins vilia/ Þꝛ ſogdu til hn̄s/hin̄ fyrſti/Jeſus ſagdi til þꝛa/Sañliga ſeigi eg ydꝛ/at tollheimtatar ꝛ putꝛ munu fyrꝛe komazt i gudz riki eñ þier/ Þuiat Johan̄is kom til ydar ꝛ lærdi ydꝛ riettlætis gotu ꝛ eigi trudu þier hin̄/eñ tollheimtu meñ ꝛ putꝛ trudu hm̄/eñ þo at þier litud þtta/giordu þier aungua yfuerbot/ſo at epter a hefdi þier hm̄ truat.

Heyrit þ eñ adra epter liking/huſfader nockꝛ var þar/ſa er plantadi vingard ꝛ girti i kring vm hn̄ ꝛ grof i hm̄ vin þrugu/ꝛ vpp bygdi turn/ꝛ leigde hn̄ vingardz mōm/ꝛ ferdadizt ſidan langt burt/eñ þa er friofgun̄ time tok at nalgazt/ſendi hn̄ ſina þiona til vingardz mañaña/ at þꝛ medtæku hn̄ſ auogxtu/þa toku vingardz meñirner hn̄ſ þiona/þañ eina ſtrycktu þꝛ/añañ aflifudu þꝛ/ hin̄ þridia gryttu þꝛ/ Og i añat ſiñ ſendi hn̄ adra þiona vt ſē meire voru hinū fyrꝛū/ꝛ þm giordu þꝛ ſlickt hid ſama. Eñ ſidarſt ſendi hn̄ ſon ſiñ til þꝛa ꝛ ſagdi/ ma vera/at þꝛ feile ſier fyrer ſyne minū/eñ er vingardzmeñirner ſau ſoniñ/ ſogdu þꝛ med ſier þſſi er erfingiñ/komi þier/ ꝛ aflifu vær hn̄ ꝛ leggiū ſo vnder oſſ hūſ arfleifd/ꝛ þꝛ gripu hn̄/ꝛ raku hn̄ vt af vingardinū/ꝛ af lifudu hn̄/ Eñ nær Herrañ vingardſins kemꝛ huat man hn̄ giora vid þſſa vingardzmeñ/ þꝛ ſogdu til hans/ Þm vondū mun hn̄ uondzliga fyrer fara/ꝛ ſiñ vingard byggia/ odrū vingardz mōm þꝛ ed hm̄ a vogxt gialllda i riettañ tima,

Mar. xij. Luce

Jeſus ſagdi til þꝛa/Hafi þier alldri leſit i ritningunū/at þañ ſtein ſē byggendꝛ hofdu vt kaſtad/ hn̄ er nu wordiñ at hofdi hyrningar/af drott

Psal. cxvij

ne er ꝥ giort ⁊ er vndarligt ꝼyrer vorũ augũ/ ꝼy
rer þui seige eg ydr/ at gudz riki mun ꝼra ydr ta
kazt ⁊ heidnũ geꝼit verda/ þm sẽ ꝥſſ auogrt ꝼæ
ra. eñ huer yꝼer þñan stein ꝼellr hñ mun sundur
myliazt/ eñ yꝼuer huern hñ ꝼellr/ þañ man hañ
sundr meria/ ⁊ þa er keñi maña hoꝼdingiar ⁊ pha
risei heyrdu hñs epter likingar/ ꝼormercktu ꝥr/ ꝥ
hñ sagdi aꝼ þm/ ⁊ socktu at gripa hñ/ eñ ottuduzt
þo ꝼolkit/ þuiat ꝥ hiellt hñ ꝼyrer spamañ. ✱

xxij capitule

✤ Þañ xx. suñu dag.

Luce xiiii

DOg ✤ Jesus suaradi ⁊ taladi i añat siñ i epter likingũ til þra ⁊ sagdi/ Himna riki er lickt þm konungi sem brudkaup giordi syne sinũ/ ⁊ sendi vt sina þiona at kalla bodzmeñina til brudkaupsins ⁊ þr villdu eigi koma/ J añat siñ sendi hañ adra þiona vt ⁊ sagdi/ seigit bodzmoñuuũ. Siaet ꝫ mina maltid heꝼi eg til buit/ miner vxar ⁊ alet ꝼie eru slatrader/ ⁊ allt er reidubuit/ komit til brudkaupsins/ eñ þr ꝼorsmadu ꝥ/ ⁊ geingu i burt/ eiñ a siñ bustad/ eñ añar til siñar syslunar/ eñ sumer gripu hans þiona/ ⁊ arudu þa ⁊ drapu/ eñ þa konungriñ heyrdi ꝥ vard hñ reidr ⁊ sendi vt siñ her ⁊ ꝼyreꝼor ꝥſſm mordingiũ/ ⁊ brendi vpp borg þra.

Mar. xii. Luce xx.

Þa sagdi hñ til siña þiona/ brullaupit er at soñu reidubuit/ eñ þm sem bodit var voru ꝥſſ eigi verduger/ ꝼyrer þui ꝼarit vt a strætin/ ⁊ biodit til brudkaupsins huerium sem þier ꝼiñit/ ⁊ hans þionar geingũ vt a strætin/ ⁊ saman soꝼnudu olliñ þm þr ꝼundu/ vondũ ⁊ godũ/ ⁊ brudlaupit vard alskipat aꝼ mẽm/ þa gick konungriñ iñ

gum iñ at sia gestina. ⁊ þñ saa þar mañ/eigi klæddañ med brullaups klædũ/ ⁊ sagdi til hñs/ Vinr! Huernen giecktu iñ hingat hafandi eigi brudlaups klædi/ eñ hñ þagdi. Konunguñ sagdi þa til siña þienara bindit hans hendr ⁊ fætr/ ⁊ varpit hm̃ i yztu myrkr/ þar man vera op ⁊ taña gnistran. Þuiat marger eru kallader/ faer vtualder. ✻

Þa ✠ geingu pharisei burt ⁊ settu rad saman at þr gætu veitt hñ i ordũ ⁊ sendu til hñs sina lærisueina med Herodis þtenurũ/ ⁊ sogdu Meistare vær vitum at þu ert sañsogull ⁊ keñer gudz gotu i sañleika/ skeyter eigi nockrũ/ þuiat þu fer eigi at yfuerlitũ maña/ fyre þui seig oss huat þier lizt. Huort leyfizt at gefa keisaranũ skatt edr eigi/ eñ Jesus formerckti þra flatskap/ sagdi hñ. Huad freiste þier min hræsnarar. Synit mier myntina peningsins/ ⁊ þr feingu hm̃ peningiñ. Jesus sagdi til þra Huers er þssi mynt ⁊ yfuerskript/ þr sogdu hm̃ Keisarans! þa sagdi hñ til þra/ gefit Keisaranũ huat keisarans er ⁊ þ Gudi huat Gudz er. Og er þr heyrdu þ vndrudust þr/ forlietu hñ ⁊ geingu i burt. ✻

A þm sama deigi geingu Saducei til hans/ huerier ed seigia vpprisuna eigi vera/ spurdu hñ at ⁊ sogdu. Meistare Moyses hefer sagt at ef nockr andadizt ⁊ hefdi eigi barn epter þa skylldi broder hñs eiga hñs eigin konu/ ⁊ vpp vekia sinũ brodr sædi/ eñ hia oss voru (vij) brædr/ hiñ fyrsti fastnadi sier konu/ ⁊ hñ andadizt/ ⁊ af þui hñ hafdi eckert sad/ liet hañ brodr siñ epter/ eigin konu sina/ lika sa añar/ ⁊ hiñ þridie/ allt til ins siounda.

✠ Þũ xx sunnu dag

Marci xij
Luce xx.
Deut. xxv

eñ sidarst allra andadizt ⁊ konan/huers þꝛa sko verdꝛ hun nu eignᵛ kona i vpp risuñe/ þuiat aller þꝛ hafa hana haft/eñ Jesus suaradi ⁊ sagdi til þꝛa/ þier villizt ⁊ vitid eigi ritningarnᵛ /nie helldꝛ gudz krapt/ þuiat i vpp risuñe munu þꝛ huorki kuænazt/nie sig kuæna lata/helldꝛ eru þꝛ sem einglar gudz a himne.

Eñ hafi þier eigi lesit/huat af gudi er sagt/ af vpp risu framlidiña/ er hñ seiger eg em gud Abꝛahams/⁊ Gud Jsaacs/⁊ Gud Jacobs/ þui Gud er eigi gud daudra/helldꝛ lifandra maña/ ⁊ er folkit heyrdi þtta vndradizt ꝥ hans keñing.

þañ xviij añu dag.

Eñ ✠ er Pharisei heyrdu ꝥ hañ hafdi þaggat Saduceis sofnuduzt þꝛ saman i eitt/⁊ eiñ laug vitringꝛ af þm spurdi hñ at/freistandi hñs Meistare huert er hid mesta bodoꝛd i logmalino/ eñ Jesus sagdi til hñs/ elska skalt þu drottiñ Gud þiñ/af ollu þinu hiarta/⁊ af allri ond þiñe/⁊ af ollu þinu hugskoti þtta er hid fyrstaꝛ mesta bodoꝛd/eñ añat er þssu lickt/ elska skalt þu naunga þiñ s° sem sialfañ þig/J þssm tueimꝛ bodoꝛdū heingꝛ allt laugmal ⁊ spameñ

Exo. iij

Eñ þa Pharisei voꝛu til samans kōner/spurdi Jesus þa at ⁊ sagdi/huat virdizt ydꝛ af kristi/ huers son ed hñ sie/þꝛ sogdu hm̄/Dauidz/hñ sagdi til þꝛa/Huernen kallar Dauid hñ þa i andanū Herꝛa/er hñ seiger/ Drottiñ sagdi minū drottne/ sit þu til miñar hægri handar/ þᵛ til/eg set o vine þina til skarar þiña fota/Nu ef Dauid kallᵛ hñ Herꝛa/ huernen er hñ hñs sonꝛ/⁊ eingeñ gat hm̄ ordi suarat/⁊ eigi dirfdizt nockur vpp fra þ m̄ deigi/hñ framar at spyria ✱

Psal. cx.

Fra 3. post.

Exo. xiij
Deut. vi

DA Þ taladi Jeſ9 til ꝼolkſins ⁊ til ſiña lærisueina ⁊ ſagdi a Moyſes ſtoli ſitia ſkriptlærder ⁊ phariſei/ allt huat þr ſeigia ydr / þier ſkulit hallda/ ꝥ halldit ⁊ giorit/ eñ epter þra verckũ ſkulu þier eigi giora/ ꝼuiat þr ſeigia ꝥ/ ⁊ giora eigi/ ꝥ þr ſamanbinda ꝥungar byrder ⁊ obæriligar/ ⁊ leggia þær mõm a herdar/ eñ ſialꝼuer þr vilia ei ai a hræra þær ꝼingri ſinũ ꝥ aull ſin verck giora þr at þr ſiaizt aꝼ mõm/ ſin miñing᷍ blaud vt þe nia þr/ ⁊ ꝼalld ſiña klæda myckla þr/ kær haꝼa þr hin ꝼremſtu ſæti at kuelld verdũ/ ædztu ſeſſa i ſamkundu huſũ/ ⁊ kuediur a torgum/ ⁊ aꝼ mõm Rabbi kallader verda.

Eñ þier ſkulut eigi Rabbi kallazt/ þat eiñ er ydar Meiſtare / kriſtr/ eñ þier aller erut brædr ⁊ onguan ſkulu þier ydr ꝼaudr kalla a Jordu/ ꝥ eiñ er ydar ꝼader ſa ſem a himnũ er/ ⁊ þier ſkulut eigi Meiſtarar kallazt/ ꝥ eirn er ydar meiſtare kriſtr/ ſa ſem at meſtr er ydar/ ſie hañ ydar þienare/ ꝼuiat huer ſig vpphefr/ ſa man nidr lægiazt/ ⁊ huer ſialꝼuañ ſig nidr læger/ hñ man vpphaꝼiñ verda. *

Wei ydr ſkriptlærdũ ⁊ phariſeis/ þier hræſnarar/ huerier himnarikit aptr lokit ꝼyrer mõm/ ꝼuiat eigi gangi þier þar iñ/ ⁊ þm er iñ vilia ganga i ꝥ/ þa loꝼe þier eigi.

Wei ydr ſkriptlærdũ ⁊ phariſeis/ þier hræſnarar/ huerier eckna huſin vpp etid/ med yꝼuer hylmingu langra bæna/ ꝼyre ꝥ munu þier þꝥ meire ꝼordæming audlazt.

Wei ydr ſkriptlærdum ⁊ phariſeis/ þier hræſ-

narar/ huerier vm kring farit sio ⁊ lond/s° at
þier giorit eiñ at samlendings Gydinge / ⁊ nær
hañ er ꝥ wordiñ/giori þier hñ at heluitz skũ syne
tuefallt meir eñ þier erut.

Wei ydr blindũ leidtogurũ þier sem seigit/ huer
hñ suer vid musterit/ ꝥ sie eckert/ eñ huer suer
vid gullit musterisins/ sa er sekr/ þier fifl ⁊ for
blindad er/huort er meira gullit eda musterit/ ꝥ
er gullit helgar/ ⁊ huer ed suer vid alltarit/sie ec-
kert. Eñ huer hñ suer vid ꝥ offr sem a þui er/
sa sie sekr/ þier heimsker ⁊ blinder/Huort er mei-
ra offret eda alltarit/ ꝥ sem offret helgar/ fyre
þui huer hñ suer vid alltarit / sa suer vid ꝥ ⁊
vid allt huat þar er vppa/ ⁊ huer hañ suer vid
musterit/sa suer vid ꝥ/ ⁊ vid þañ sem þar byg
ger iñe/ ⁊ huer suer vid himiñiñ/sa suer vid gudz
sæti ⁊ vid þn sem þar vppa situr.

Luce xi

Wei ydr skriptlærdũ ⁊ Phariseis þier hræs-
narar/ huerier tiundit myntu Aneth Ciminũ/ ⁊
yfuer gefit ꝥ huat þyngst er i laugmalino einkũ
domiñ/miskunsemd ⁊ truna/ ꝥtta byriadi at gio-
ra/ ⁊ hitt eigi epter at skilia/ þier blinder leidto-
garar Sem Sied/myfluguna/ eñ gleypit vlf-
balldañ.

Wei ydr skriptlærdũ ⁊ phariseis þier hræs-
narar/ sẽ hreinsit hid ytra bikara ⁊ diska/eñ iñan
eru þier fuller rans ⁊ ohreininda. Þu blindr pha
riseare hreinsa fyrst ed iñra a bikorũ ⁊ diskũ/s°
at id ytra verdi ⁊ hreint

Luce xi

Wei ydr skriptlærdũ ⁊ Phariseis/ þier hræs
narar/ huerier liker erut forfagudũ leidũ fram
lidiña/huer ed vtan synazt mõm faugr/ eñ iñan

eru þau full af daudra maña beinũ/ ꝛ allri o
þeckt/ so ꝛ þier skinit at soñu vtan fyrer mõm
riettlater/ eñ fyrer iñan eru þier fuller hræsne/ ꝛ
ranginda.

Wei ydr skriptlærdũ ꝛ Phariseis þier hræs
narar/ hueriet vppbyggit spamaña leidin/ ꝛ pry-
dit grafuer riettlatra maña/ ꝛ seigit/ ef vier hef-
dũ verit a dogum fedra vorra/ skylldu vær eigi
verit hafa samlags meñ þra i blodi spamañaña
þui so beri þier ydr sialfum vitne/ at þier erut
syner þra/ sem spameñina aflifudu/ ꝛ so vpp-
fylli þier mæling fedra yduarra/ þier eitr orm-
ꝛ nodru kyn/ huernen vm flye þier heluitz ska-
fyrer dæming

✱ Stephanus dag. Luce x. ij. Parli. xxiiij.

Fyrer þui Siaetꝛ eg sendi til ydar spameñ/
spekinga/ ꝛ skriptlærda meñ/ ꝛ nockra af þm mu
nu þier aflifa ꝛ krossfesta/ ꝛ suma munu þier
hudstrykia i samkundu husum ydar/ ꝛ af añare
borg i adra munu þier þa ofsækia so at yfuer
ydr kome allt riettlatt blod/ sem a Jordina vth er
hellt/ i fra blodi Abels riettlata allt til blodz
Zacharie sonar Barachia/ huern þier draput a
millũ musteris ꝛ alltarisins. Sañliga seige eg y-
dr at allt þtta man koma yfuer þssa kynslod/ Jeru
salem Jerusalem/ þu sem aflifuar spameñina/
ꝛ gryter þa er til þin eru seuder/ huersu opt hefi
eg viliat saman safna sonũ þinũ/ lika ed hæna
safnar vngum sinum vnder vængi sier/ ꝛ þier
hafit eigi viliat. Siaet ꝛ yduart hus skal ydr i
eydt latid verda/ þuiat eg seigi ydr at þier mu
nut eigi sia mig vpp fra þssu þartil þier sei-
git/ Blezadr sie sa sem kemr i nafne drottins. ✱

xxiiij capitule

Mat. xiij
Luce xxi

OG sem Jesus gieck vt af musterino þa geingu hn̄s lærisueinar til hn̄s/at þr syndu hm̄ bygging musterisins/en̄ Jesus sagdi til þra. Siae þier ecki allt ꝥtta / San̄liga seige eg ydr / at hier mun eigi epter latazt stein̄ yfuer steine/sa er eigi man nidr brotin̄ verda.

En̄ sem hn̄ sat i fiallino oliueti/geingu hans lærisueinar at hm̄ heimogliga ꝛ sogdu/ seig þu oss huenar ꝥtta mun skie/ꝛ huert teickn er þin̄ar til komu ꝛ veralldarin̄ar enda/ en̄ Jesus suaradi ꝛ sagdi til þra/ Siaet til: at eingen̄ ville ydr Þuiat marger munu koma vnder minu nafni ꝛ seigia/eg em kristr/ꝛ þr munu marga villa.

Þ þier munut heyra bardaga ꝛ hernadar tidinde/Siaet til: at þier skelfizt ecki/ þuiat allt ꝥtta hlytr at skie/ þo er þa en̄ eigi enderin̄ komin̄ Þ man ꝛ ein þiod hefia sig vpp i mot an̄are/ ꝛ riki i mot riki/ drepsotter ꝛ hungr/ꝛ iardskialftar munu þar verda i sumū hueriū staudū/en̄ allt ꝥtta eru vpphof harmkuælan̄a.

Þa munu þr ofr selia ydr i hardkuæli ꝛ ydr munu þr lifi firra/ꝛ þier verdit hatader af ollū þiodū/ fyrer mins nafns saker/ꝛ þa munu marger hneycksluz fyllazt ꝛ in̄byrdis huer an̄an̄ tæla/ꝛ huer an̄an̄ at hatri hafa/ꝛ marger fals spamen̄ munu sig vpp hefia/ ꝛ margan̄/afuega leida/ꝛ af þui at ranglætid man yfuer gnæfa/ mun kærleikrin̄ margra vtkolna/ en̄ huer ed stadfastr blifr allt til enda/sa mun holpen̄ verda/ꝛ ꝥtta Euangelin̄ rikisins mun predikat verda vm allan̄ heim

til

til vitniſburdar yḟuer allar þioder/ꝛ þa mun endirīn koma,

XXV. Sun dag.

Þ nær þier ſiaet Suiuirding eydzlunᷣ/aḟ huerre ed ſagt er ḟyre ſpamañin Daniel/þa er hn̄ ſtod i helgū ſtad/huer þ leſ/hn̄ hyggeþᷣ at/huerier þa eru a gydinga landi/ ḟlye þr a ḟioll/ꝛ huer hn̄ er a ræḟri/ḟari ſa eigi oḟan/nockut at taka vr ſinu huſi/ꝛ sa ſem a akre er/snue hn̄ eigi aptr at taka vpp kyrtil ſiñ/eñ wei þungudū ꝛ brioſt mylkingū a þm dogū/aḟ þui bidiet at ydar ḟlotti ſkie eigi vm vetr edr a þuott deigi/þat þa man verda s° ſtor hormung/huilik at eigi var i ḟra vpp haḟi verallᷣ/allt til þſſarᷣ ſtundar/ꝛ eigi helldr verda mun/ꝛ nema þ at þſſer dagᷣ ſiē ſtytter/verdr eckert hollð holpit/eñ ḟyrer vtualdra ſaker þa eru þſſer dagar ḟorſtytter. *

Daniel ix

Eñ eḟ nockr ſeiger þa til ydᷣ/Siaet ? hier er kriſtr/edr þᷣ/ſkulu þier eigi þui trua/þuiat vpp munu riſa/ḟalſ kriſtar/ꝛ ḟalſ ſpameñ/ꝛ þr munu giora ſtortackn ꝛ vndr/s° at i villa munu leidazt (eḟ ſkie mætti) eirnen vtualder/ Siaet ? eg ſagdi ydr þ ḟyrer/nu eḟ þr ſegia til ydᷣ. Siaet ? hn̄ er a eydimork þa gangit eigi vt. Siaet ? hn̄ er i launkoḟū þa truit eigi/þuiat s° ſem ellding vt geingr aḟ vpp gongu ꝛ ſkin allt til nidr gongu/lika s° man vera til koma manzins ſonar/ þ huar hellzt at hræit er/þangat munu erner ꝛ ſaḟnazt.

(Vm vetr) þ heḟer s° mikit at ſeigia Siaet ? s° til at þier ḟlyit i riettā tima/ þuiat vm vetr er eigi gott at ḟerdazt eñ a þuott dogū var þat gydingū ḟyre bodit. Mar. xiij. Mat. xvi

Eñ ſtrægr epter hormung þſſarra daga man ſolin ſortna/ꝛ tunglit eigi ſitt lioſ geḟa ꝛ ſtiornꝛ a ƒ hīne hrapa/ꝛ kraptᷣ hīnaña munu hræraz t/ꝛ þa mun ſkina teickn manzins ſonᷣ a hīne/ꝛ munu ſt er þa kueina allar kynkuiſler Jardᷣ/ꝛ þr munu ſia

manzins

manzins son komanda i skyū himins mz krapti micklū ⁊ tignar velldi/ ⁊ sina eingla man hn̄ vtsenda med ludra þeytingu myckille/ ⁊ hn̄s vtuoldū munu þr saman safna af fiorū vindū/ fra ydztu alfū himnanā/ ⁊ allt til þra endi marka.

Mar/ xiij
Luce xxi.

Af fikiu ternu lærit epter liking/ nær ed þſſ kuistr giorizt frior ⁊ laufin vt spretta þa vite þier/ þat sumarit er i nand/ lika s° / nær þier Siaet allt þtta þa vitid/ at þ er nærri fyrer dyrū/ Sannliga seige eg ydr/ at þſſi kyndslod mun eigi forganga þ^r til at allt þtta skier. Himnin̄ ⁊ Jord munu forganga/ en̄ min ord munu eigi forganga. En̄ af þm deige edr stundu veit eingin̄/ ⁊ ecki einglar af himnū/ nema min̄ fader ein̄saman̄.

Luce xvij

En̄ lika sem var vm daga Nohe/ s° mun ⁊ verda i tilkomu manzins son^r/ þui s° sem þr voru a þm dogum fyrer flodit/ at þr atu/ þr drucku/ þr giptuzt/ ⁊ lietu sig gipta allt til þſſ dags/ a huerriū Nohe gieck i Orkina/ ⁊ þr sættu þ ecki/ þ^r til at flodit kom ⁊ tok þa alla i burt/ s° man ⁊ vera i tilkomu manzins son^r/ munu þa tueir a akre vera ⁊ mau ein̄ medtekin̄ en̄ an̄^r forlatin̄ verda/ ⁊ tuær munu i kuernhuse malandi vera/ ⁊ mun ein medtekin ⁊ on̄r forlatin̄ verda

Mar. xiij
Luce xii.

Fyrer þui vaket/ þuiat þier vitid eigi/ a huerre stundu yd^r Herra mune koma/ en̄ þ skulu þier vita/ at ef husfaderin̄ visse a huerre stundu ed þiofrin̄ kæmi muudi hn̄ vaka/ ⁊ lata eigi sitt hus i sundr grafua/ fyrer þui verit þier ⁊ reidu buner/ þuiat manzins son mun koma/ a þre stundu þier meinit ecki/ en̄ huer hn̄ er trur þiou ⁊ forsiall/ sem herran̄ hefuer sett yfuer sin heima hiu/

at hn̄ gæfi þm fædi i riettan tima. Sæll er saa
þion nær hn̄s herra kemr ꝛ finnr hn̄ s° giorandi
Sañliga seige eg ydr/at hn̄ mun þañ setia yfuer
aull sin andæfi/eñ ef sa vondi þion seiger i sinu
hiarta/miñ herra giorir duol a at koma/ꝛ tekr at
sla sina samlags þiona/ etr ꝛ dreckr med dryckiu
rutaru̅/eñ herra þss þions mun koma a þm deigi
sem hn̄ von̂ eigi/ꝛ a þre stundu er hn̄ grun̂ eigi/
ꝛ i sundr partar hn̄ ꝛ setr hn̄s hlut skipte mz hræs
noru̅/ þar man vera op ꝛ tañа gnistran.

xxv capitnle

ÞA man þ hīnariki lickt vera tiv meyiar
hueriar ed toku sina lampa/ ꝛ gein-
gu vt i moti brudgumanu̅/eñ fim af
þm voru fa visar/ ꝛ fim forsialar/
þær sem fauisar voru toku sina lampa/ eñ toku
þo eckert vidsmior med sier/eñ hin̂ forsialu to-
ku i sinu̅ keru̅ vidsmior/med lampunu̅/ꝛ er brud
gumiñ giordi duol a at koma syfiadi þær allar/
ꝛ sofnudu/eñ vm midnætti kō kall/Siaetꝛ brud
gumiñ kemr/ gangi þier vt i moti hm̄/þa stodu
vpp allar þssar meyiar/ ꝛ pryddu sina lampa/
eñ þær fauisu sogdu til hiña forsialu/ gefit oss
af vidsmiore ydru/þuiat vorer lāpar slockna vt
Hinar forsialu suorudu ꝛ sogdu/ ma vera/at ei-
gi sie nog fyrer oss/ꝛ s° ydr/fare þier helldr til
solu mañа ꝛ kaupit ydr/eñ er þær geingu at kau-
pa/kom brudgumiñ/ ꝛ þær sem reidubun̂ voru
geingu med hm̄ iñ til brullaupsins/ꝛ hurdiñe var
aptr lokat/

Eñ at ſidurſtu komu ⁊ hinar adrar meyar ⁊ ſog-
du/Herra/Herra/luk þu vpp ꝼyrer oſſ/eñ hñ ſua-
radi ⁊ ſagdi til þra. Sañliga ſeigi eg ydꝛ/ at eg
þecki ydꝛ eigi/ꝼyre þui vakit/at þier vitid eigi þañ
dag nie ſtũd/a hyerꝛe manzins ſon mun koma.*

Lika ſē ſa madꝛ/er ꝼerdadizt langt burt/ kalla-
di ſina þiona ⁊ ꝼieck þm ſitt gozt/⁊ einũ ꝼieck hi-
ꝼim̃ pund/eñ odꝛũ two/hinũ þridia eitt hueriũ
einũ epter ſinũ ꝼormætti/ ⁊ ꝼerdadizt ſtragr aꝼ
ſtad/þa gieck ſa til ſē ꝼim̃ pund haꝼdi medtekit/
⁊ verckadi med þm ſomũ/ ⁊ vañ þar a oñr ꝼim̃
pund. Lika eirnen ſa ſē two pund haꝼdi medtekit/
vañ ⁊ a two oñr. Eñ ſa er eitt haꝼdi medtekit ꝼor
burt/groꝼ i Jord ⁊ ꝼaldi þar ſins Herra ꝼie. Eñ
epter langan tima lidiñ/kom herrañ þſſarra þio-
na/⁊ hiellt rekningſkap vid þa/⁊ ſa gieck til ſem
ꝼim̃ pund haꝼdi medtekit/ ⁊ ꝼærdi hm̃ oñr ꝼim̃
pund/⁊ ſagdi/ Herra/ ꝼim̃ pund ꝼieckſtu mier.
Sia ? oñr ꝼim̃ heꝼe eg a vñit/ hñs Herra ſagdi
hm̃/ey þu hiñ godi ⁊ trulyndi þion/aꝼ þ þu vart
truꝛ yꝼuer litlu þa man eg ſetia þig yꝼuer mickit
gack iñ i þins Herra ꝼognut. Þa gieck ⁊ ſa at
ſem two pund haꝼdi medtekit ⁊ ſagdi/ Herra/
two pund ꝼieckſtu mier. Sia ? oñr two pund heꝼi
eg a vñit. Hñs herra ſagdi til hñs/ey þu hiñ godi
þion ⁊ trulyndi/þat þu vart truꝛ yꝼuer ꝼau/mun
eg ſetia þig yꝼuer mikit/ gack iñ i þins herra ꝼo-
gnud.

Þa gieck ſa at ſem eitt pund haꝼdi medtekit/⁊
ſagdi. Herra/eg veit at þu ert hardꝛ mañ/vppſker
huar þu ſader eigi/⁊ ſaman ſaꝼnar huar þu dreiꝼ-
der eigi/⁊ otta ſleigiñ ꝼor eg burt/ ⁊ ꝼaldi pund
þitt

Luce xix.

þitt i Jordu. Sia : þar hefer þu ꝥ huat þitt er/
en̄ hn̄s herra ſuaradi ⁊ ſagdi til hn̄s/ þu vondr
þion ⁊ latr viſſer þu/ at eg ſker upp/ hu͛ eg ſadi
eigi/ ⁊ ſaman ſafna huar eg dreifda eigi/ þui by
riadi þier at fa min̄ pening veſlun͛ mōm/ ⁊ nær
eg kæma hefda eg huat mitt er til min tekit mz a
bata/ fyre þui takit af hm̄ ꝥ pund/ ⁊ gefit hm̄
ſem tiv pund hefr/ þuiat hueriū ſem hefr hin̄
mun gefit verda/ ⁊ mun hn̄ nægd hafa/ en̄ huer
ed eigi hefr fra hm̄ mun tekit verda/ ⁊ ꝥ hn̄ ſy
nizſt hafa/ ⁊ þm onyta þion kaſti þier i hin ydz
tu myrkr/ þar mun vera op ⁊ tan̄a gniſtran.

Math. iij
Mar. iiij
Luce viij

En̄ ✠ þa manzins ſon mun koma i ſinu tign͛
velldi/ ⁊ aller helger Einglar mz hm̄/ hn̄ mun þa
ſitia i ſæti ſins velldis/ ⁊ allar þioder munu ſa-
man ſafnaſt fyre hm̄/ ⁊ hn̄ mun þa ſundr ſkilia
huora fra odrū ſo ſem hirder ſundr greiner ſau-
di fra kidū/ ⁊ ſaudina mun hn̄ ſkipa til ſin̄ar hæ-
gri hand͛/ en̄ kidin til vinſtri/ þa mun konungr
in̄ ſeigia til þra ſem a hn̄s hægri hond eru/ ko-
mi þier blezader fodur mins/ ⁊ eignizt ꝥ riki ſem
ydr var til buet fra vpp hafi veralld͛/ þat hun-
gradr var eg ⁊ þier gafut mier at eta/ þyrſtr var
eg ⁊ þier gafut mier at drecka/ geſtr var eg ⁊ þi-
er hyſtud mig. Naken̄ var eg/ ⁊ þier klæddut
mig/ Siukr var eg ⁊ þier vitiudut min/ i myrkua
ſtofu var eg ⁊ þier komut til min.

✠ Salu M
dagin̄

Þa munu hiner riett latu ſuara hm̄ ⁊ ſeigia/
Herra/ huenar ſau vær þig hungradan/ ⁊ ſaud-
dum þig/ eda þyrſtan/ ſo vier gafū þier drecka
eda huenar ſau vær þig geſt komin̄ ⁊ hyſtū þig
Eda naken̄ ⁊ klæddū þig/ eda huenar ſau vær

þig siukañ eda i myrkua stofu / komu̅ til þin / Kōngrin̄ mun suara / seigia til þra. Sañliga seige eg ydr/ Huat þier giordut einum af þssim minu̅ minztum brædrum/ þ giordu þier mier

Þa mun hn̄ / seigia til þra sem til vinstri handar eru/ farit burt fra mier þier boluader i eilifan elld/ þañ sem fyre buen̄ er fiandanu̅/ / hn̄s aru̅/ Þat hu̅gradr vᵃ eg/ / þier gafut mier eigi at eta/ þyrstr var eg / þier gafut mier eigi at drecka gestr var eg / þier hystud mig eigi/ naken̄ var eg / þier klæddut mig eigi/ siukr / i myrkua stofu var eg/ / þier vitiudut min eigi

Þa munu þr suara / seigia/ Herra/ huenar sau vær þig hungradan/ edr þyrstan/ gest eda naken̄/ siukañ/ eda i myrckua stofu/ / hofu̅ þier eigi þionat/ þa mun hañ suara þm / seigia. Sañliga seigi eg ydr/ Huat þier giordut eigi einu̅ af þssim enu̅ minztu̅/ þ giordut þier mier eigi/ / munu þr þa ganga i eilifar pisler/ en̄ riettlater i eilift lif

✱ Palma sunnu dag ✱

xxvi capitule

Mar. xiiii
Luce xxii
Joha. xii

OG þ giordizt þa Jesus hafdi lyktad oll þssi ord/ sagdi hn̄ til siña lærisueina/ þier vitid/ at epter two daga verda paskar/ / manzins son mun offrseliazt/ at hn̄ kross festr verdi þa saman sofunduzt keñe maña hofdingiar skriptlærder/ / olldungar lydzins i fordbyrge keñe maña hofdingians/ þss er Cayphas hietr / sam settu rad huernen þr gæte med slægd gripit Jesum / liflatid/ en̄ þr sogdu/ eigi a hatidar deiginu̅/ so at eigi verdi vpphlaup med folkino

En̄ þa Jesus var nu i Bethania i husi Symonar van heila/ gieck kona at hm̄ hafandi budk dyr

kigs ſmyrſla vatz/ ⁊ hun hellti þui yfuer hofut
hm̄ er hn̄ ſat vid bordit/ eñ er þ ſau hn̄s lęriſuei-
nar/ þycktuzt þr ⁊ ſogdu/ til huerſ er þſſe ſpilling/
þui þ hefdi matt ſeliazt fyre mikit ⁊ gefizt fa-
tękū/ eñ er Jeſus fornam þ ſagdi hn̄ til þra/ huat
erut þier yfnet vid þſſa konu/ þui gott verck gior-
di hun a mier/ fatęka hafi þier iafnan hia ydr
eñ mig hafi þier eigi alla tima/ þ hun hellti þſſu
ſmyrſla vatne yfuer miñ likama þ giordi hun
mier til greftrun̄ Sañliga ſeige eg ydr hu̅ hellzt
þtta Euāgeliū prediḱat verdr i ollm̄ heime/ mun
ſagt verda/ i hn̄ar miñing/ huat hun hefer giort.

Þa gieck burt eiñ af tolf/ ſa er Judas ſcarioth
hiet til keñe mañа hofdingia ⁊ ſagdi til þra/ huat
vilie þier gefa mier/ ⁊ mun eg ſelia ydr hn̄/ eñ þr
budu hm̄ þriatige ſilfr peninga/ ⁊ þadan i fra lei-
tad hn̄ lęgis þat hañ ſuike hn̄

Eñ a fyrſta dętu braudz deigi geingu lęri-
ſueinarner til Jeſu ⁊ ſogdu til hn̄s/ huar villtu at
vier til reidū þier Paſka lambit at eta/ eñ Jeſus
ſagdi/ farit þier i borgina til nockurſ/ ⁊ ſeigit hm̄
Meiſtareñ liet ſeiga þier/ miñ time er i nand/ hia
þier vil eg Paſcha hallda med lęriſueinū minū
⁊ lęriſueinarner giordu ſo ſem Jeſus hafdi þm
bodit/ ⁊ reiddu til Paſcha lambit.

Eñ at kuelldi kōnu ſetti hn̄ ſig til bordz mz ſi-
nū tolf lęriſueinū/ ⁊ er þr atu ſagdi hn̄/ Sañliga
ſeige eg ydr/ at eiñ ydu̅ mun ſuikia mig/ þr hryg-
duzt miog vid þ ⁊ toku aller til at ſeigia/ er eg þ
nockut Herra? eñ hn̄ ſuaradi ⁊ ſagdi/ ſa er hēdiñe
drepr i fatid mz mier/ hn̄ mū mig forrada man-
zins ſon mun at ſoñu fara ſo ſē ſkrifat er af hm̄

 Eñ wel

Eñ wei þm mañe fyrer hvern manzins son myn forradinn verda/betra væri hm̄/at sa sami madr hefdi alldri fæddr verit/eñ Judas svaradi/sa er forried hn̄ ꝛ sagdi/er eg ꝥ nockut Rabbi hn̄ sagdi til hans/þu sagder ꝥ.

Mar/ xiiij
Luce xxij
i. Cor. xi

Eñ þa þr neyttu tok Jesus braudit/blezadi/ꝛ braut ꝥ/gaf sinū lærisveinū ꝛ sagdi/takit/ꝛ etid ꝥtta er mitt hollð. Hn̄ tok ꝛ kalekinn/giordi þacker gaf hn̄ þm ꝛ sagdi/dreckit aller hier vt af/þuiat ꝥ er mitt blod ens nyia testamentz/ huert ed vt hellizt fyrer marga til syndaña fyrer gefningar/ eñ eg seige ydr/at eg mun eige hedan i fra drecka af ꝥssu vinuidarins avegxti/allt til ꝥss dags/er eg mun drecka ꝥ nytt med ydr i mins fodrs riki ꝛ at lofsongnū sogdū geingu þr vt i fiallit oliveti

Zacha. xiij

Þa sagdi Jesus til þra/a ꝥssari nott munu þier aller hneyckslan lida a mier/þuiat skrifat er/Hirdirinn man eg sla/ꝛ Sauder hiardariñar/munu i sundr tvistrazt/ eñ epter ꝥ ed eg er vpprisinn mun eg ganga fyre ydr i Galileā/ Petr svaradi ꝛ sagdi til hans/ ꝛ þo aller skām fyllizt vid þig/þa skal eg þo alldri skām fyllazt þier/Jesus sagdi til hn̄s. Sañliga seige eg þier/at a ꝥssari nott adr eñ haneñ gelr munntu af neita mig þrysvar/Petr sagdi til hn̄s/eirnen þo mier byriadi med þier at deyia/skyllda eg eigi neita þier/slickt hid sama sogdu ꝛ aller lærisveinarner.

Jesus kom þa med þm/ i ꝥ gerdis tun sē kalladizt Gethsemani ꝛ sagdi til siña lærisveina/Sitied hier/amedan eg fer þangat ꝛ bid/ꝛ tok med sier Petrum ꝛ two sonu Zebedei/ tok sidan til at hrygguazt ꝛ harm þrungin̄ at verda/hañ sagdi

þa

þa til þra/Hrygg er ſala min allt til dauda/bli-
þit hier ⁊.vakit mz mier/hn̄ gieck litlu eina þram
leingra/þiell þram a ſina a ſionu/bidiandi ⁊ ſag-
di. Þader miñ/ eþ moguligt er þa lide aþ mier
kaleḱr ꝥſſi/eñ eigi þo ſem eg vil/ helldr s° ſem þu
villt/ ⁊ hn̄ kom til ſiña lęriſueina ⁊ pañ þa ſo-
þandi/⁊ ſagde til Petrſ/matter þu ecki eina ſtund
vaka med mier/vakit þier ⁊ bidiet/s° at þier þal
lit eigi i þreiſtne /andiñ er at ſoñu reidubuiñ eñ
holldit er breyſkt.

J añat ſiñ gieck hū eñ burt ⁊ bad ſeigiandi þa-
der miñ/eþ ꝥſſi kaleḱr ma eigi aþ mier lida/vtan
eg drecki hn̄ þa verdi þiñ vilie/ ⁊ hn̄ kom aptr ⁊
pañ þa ſoþandi/⁊ þra augu voru þrungen/⁊ hañ
liet þa kyrra ⁊ gieck i burt aptr ⁊ bad i þridia ſiñ
ſeigiandi en ſaumu ord/ þa kom hañ til ſiña lęri-
ſueina ⁊ ſagdi til þra. O ia vilie þier nu ſoþa ⁊
huilazt/Siaet! Su ſtund tekr at nalgazt eþ man-
zins ſon mun oþr ſeliazt i ſyndugra hendr/ſtan-
dit vpp/þoru vęr. Siaetr hn̄ tekr at nalgazt ſa
er mig þorrędr

Og ſem hn̄ var ꝥtta at tala. Siar at Judas
eiñ aþ tolþ/kom ⁊ med hm̄ þlockr myckell mz ſuer-
dū/⁊ ſtongū/vt ſender aþ keñe maña hoþdingiū
⁊ olldungū lydſins/eñ ſa er hn̄ þorried/ gaþ ꝥm
teickn til ⁊ ſagdi huern hellzt ed eg kyſſe/ ſa er ꝥ
halldit hm̄/ ⁊ iaþn ſnart gieck hn̄ at Jeſu ⁊ ſag-
di Heill ſiert þu Rabbi ⁊ hn̄ kyſti hn̄/eñ Jeſ° ſagdi
til hn̄s /miñ vin hu° til komt þu hingat ꝥ ageingu
þr þangat at/⁊ logdu hendr a Jeſū ⁊ gripu hn̄,

Og Siar at eiñ vt aþ ꝥm ſem mz Jeſu voru
riette hōdina ryckti ſinu ſuerdi ⁊ ſlo þion keñeman-

a hoꝼdingians ⁊ hio aꝼ hn̄s eyra/ þa ſagdi Jeſ⁹ til hns/ Snu þu ſuerdi þinu aptr i ſina ſlidr/ þui at huerier ſem suerdit taka þr munu ꝼyre ſuerdi ꝼarazt/ edr meinar þu at eg kuñe eigi at bidia ꝼodr min̄ at hn̄ ſkickadi mier meir en̄ tolꝼ legion einngla/ eda huernen vpp ꝼyllazt þa ritningarn̄ s° byriar at ſkie ſkuli.

(Legion) legion er ein tala at meſ-tu nær ſex þuſunder.

A þm tima ſagdi Jeſus til ꝼlockſins/ þier erut vt geingner/ lika ſem til añars ſpilluirkia mz ſuerdū ⁊ ſtōgū at hōdla mig/ dagliga heꝼi eg þo hia ydr ſetid/ ⁊ kent i muſterino/ ⁊ þier haꝼit mig eigi gripit/ en̄ allt ꝥtta er ſkied s° at vppꝼylldu⁊t ritningar ſpamañaña/ þa ꝼor lietu hn̄ aller lærisuei-narner ⁊ ꝼlydu/ en̄ þr ſē Jeſum hoꝼdu gripit/ leiddu hn̄ til Caiphas keñe maña hoꝼdingia/ hu͛ ed ſkripilærder ⁊ olldungar voru ſaman kōner/ en̄ Petr ꝼylgdi hm̄ epter/ langt i burt ꝼra/ allt i ꝼorbyrgt keñe maña hoꝼdingians/ ⁊ gieck in̄/ ſetti ſig hia þienurunū s° at hn̄ sæi huer ender a yrdi.

Mar. xiiij
Luce xxij
Joh. xviij.

En̄ keñe maña hoꝼdingiar/ ⁊ allt radit/ leitudu liuguitna i giegn Jeſu/ s° at þr gætu ſellt hn̄ i dauda/ ⁊ ꝼundu eingen/ ⁊ þo at morg ꝼals vitne geingu ꝼram̄ at/ þa ꝼundu þr eingen/ en̄ at ſidurſtu geingu tueir ꝼals vottar til ⁊ ſogdu/ ꝥſſe ſagdi/ eg get nidr brotid muſteri gudz/ ⁊ epter þria daga þat vpp aptur byggt

Joha. ij

Keñe maña hoꝼdingin̄ ſtod vpp ⁊ ſagdi til hn̄ſ ſuarar þu ongu til ꝥſſa ſem þr vitna i moti þier En̄ Jeſus þagdi/ Keñe maña hoꝼdingin̄ anzadi ⁊ ſagdi/ til hn̄ſ eg ſæri þig ꝼyrer liꝼanda Gud/ at þu ſeiger oſſ/ eꝼ þu ert kriſtr ſonr Gudz. Jeſ⁹ ſagdi þu ſagder ꝥ/ en̄ þo ſeige eg ydr/ hier epter man

ꝥſkie

ꝥ ſkie at þier munut ſia manzins ſon ſitia til hœgre handar Gudz kraptar ⁊ komandi i ſkyum himins

Þa reif ken̄eman̄a hofdingin̄ ſin klædi ⁊ ſagdi / hn̄ Gud laſtadi? Huat þurfu vær vitnan̄a vid / Sia! þier heyrdut nu ſialfuer hans Gud laſtan / Huat virdizt ydr / Þꝛ ſuorudu ⁊ ſogdu / hn̄ er daudans ſekr / þa ſpyttu þꝛ i hn̄s a ſian / ⁊ bordu hn̄ med hnefum / en̄ adrer gafu puſtra i hn̄s andlit / ⁊ ſogdu ſpa þu oſſ Kriſtr huer ſa er / ſē þig ſlo

En̄ Petr ſat vti i fordyrino / ⁊ ambatt ein gieck at hm̄ ⁊ ſagdi / ⁊ þu vart med hinum Jeſu af Galilea / en̄ hn̄ neitadi fyrer ollm̄ ⁊ ſagdi / eg veit eigi huat þu ſeiger / en̄ ſem hn̄ gieck vt vm dyrnar / leit hn̄ ein on̄r ⁊ ſagdi til þra ſem þar voru / Þſſi var ⁊ med Jeſu af Nazareth / ⁊ i an̄at ſin̄ neitadi han̄ med eidi / at eigi þeckti eg þan̄ man̄ ⁊ in̄an ſkams geingu þꝛ at ſem þar ſtodu ⁊ ſogdu til Petro / at ſon̄u ertu ⁊ af þm / þuiat þitt mal opinberar þig / þa tok han̄ at formæla ſier ⁊ ſueria at eigi þeckti hn̄ þn man̄ / ⁊ iafn ſnart gol haninn ⁊ þa mintizt hn̄ orda Jeſu / er hn̄ ſagdi til hn̄s adr en̄ hanen̄ gelr neitar þu mier þryſuar gieck vt / ⁊ gret beiſkliga

Mar. xiiij
Luce xxij
Joha. xviij

xxvij capitule

Þa at morne geingu aller ken̄e man̄a hofdingiar ⁊ olldung[er] lydſins ſaman i rad / moti Jeſu / ſo at þꝛ gætu hn̄ lifſlatid / þꝛ bundu hn̄ ⁊ leiddu i burt / ⁊ ofr ſelldu han̄ pontuerſkum Pilato landz domara.

Þa er Judas sa er forried hn̄/leit ꝥ at han̄ var til dauda dæmdr/idradizt han̄ þss ⁊ færdi aptr ken̄e man̄a hofdingiū ⁊ olldungū lydsins þa xxx silfr peninga/⁊sagdi/Misgiorda eg/ꝥ eg forried saklaust blod /en̄ þr sogdu huat kemr ꝥ vid oss/Sia þu þar fyre/⁊ hn̄ snaradi þm silfr peningū i mustierit/ for þadan gieck i burt/⁊ heingdi sialfan sig i snoru.

En̄ ken̄eman̄a hofdingiar toku silfr peningana ⁊ sogdu/Eigi hæfer at vier latū þa i gudz kistuna/þuiat ꝥ er blodsolu verd/en̄ at samteknu radi/keyptu þr medr þm leirkerarans akr vegfor-

Zacha. xi

undū til greftrunar/fyre ꝥ er sa akr kalladr blod akr allt til þssa dags. Þa er nu vppfyllt huat sagt er fyrer Hieremiā spaman̄/seigianda. Og þr toku þa xxx silfr peninga er hin̄ selldi med bitaladr vard/huern þr keyptu af sonū Jsraels/ ⁊ hafa gefit þa fyre lerikerarans akr/epter þui sem drottin̄ hafdi mier vmbodit

En̄ Jes⁹ stod frā fyre landzdomaranū ⁊ landzdomarin̄ spurdi hn̄ at ⁊sagdi/ertu konūgr gydinga/en̄ Jesus sagdi til hn̄s/þu seiger ꝥ/ ⁊ sem hn̄ klagadizt af ken̄i man̄a hofdingiū ⁊ olldungū suaradi hn̄ ongu/ þa sagdi Pilat⁹ til hn̄s/heyrer þu ecki huemorg vitne þr seigia i moti þier/⁊ eigi suaradi hn̄ hm̄ til nockurs ords/s° at domarin̄ vndradizt ꝥ nærsta.

Mar. xv
Lu. xxiii.
Joh. xviii

En̄ a hatidar deiginū var landz domarin̄ vanr folkino lausan̄ at lata ein̄ bandingia huern hellzt þr villdu /en̄ þa hafdi hn̄ ein̄ formærtan̄ bandingia sa er Barrabas hiet/ sem þr voru til samans kōner/Sagdi Pilat⁹ til þra/huorn vilie þier at eg lati ydr lausan̄/ Barrabam eda Jesū

sa er kallazt kristr/ þuiat hn̄ visse vel at þr hofdu fyrer aufundar saker ofr sellt hn̄.

Og sem hn̄ sat a domstolenū sende hn̄s husfru til hn̄s/seigiandi/haf þu eckert med þ̄nan̄ riett lata/þuiat margt hefi ef lidit i dag i suefne fyrer hn̄.

Ken̄e man̄a hofdingiar ⁊ olldungar riedu folkino at þ skylldi bidia vm Barrabam/en̄ Jesu skylldu þr fyrer fara. Landzdomarin̄ suaradi ⁊ sagdi til þra. Huorn af þſſm tueimr vilie þier at eg lati ydr lausan̄ / þr sogdu Barrabā. Pilatus sagdi til þra/Huad skal eg þa giora af Jesu huer ed kristr kallazt/ þr sogdu honū aller/krossfestizt hn̄/en̄ landzdomarin̄ sagdi/huad hefer hn̄ þſſ illt giort/en̄ þr kolludu þui meir seigiandi/krossfestizt hn̄.

Og er pilatus saa þ hn̄ fieck ecki at giort/helldr þ at þar yrde en̄ meira vpphlaup af/tok hn̄ vatn/þwo hendrnar fyrer folkino ⁊ sagdi/Saklaus em eg af blodi þſſa ins riettlata/siae þier til. Allr lydrin̄ suaradi ⁊ sagdi. Hn̄s blod komi yfuer oſſ ⁊ yfuer sonu uora/ þa liet hn̄ þm Barrabam lausan̄/ en̄ hudstrycktan Jesum gaf hn̄ þm ofr/at hn̄ krossfestizt

Þa hofdu stridzsueinar landz domandans Jesum medr sier in̄ i þinghusit/ þr sofnudu saman at hm̄ allt lidit/⁊ af klæddu hn̄/ þr logdu yfuer hn̄ purpura mottul/⁊ fliettudu koronu af þyrnū ⁊ settu vppa hn̄s hofut/⁊ reyr i hn̄s hægri hond ⁊ beygdu knein fyre hm̄ spieudu han̄ ⁊ sogdu. Heill siert þu konūgr gydinga ⁊ hræcktu a hn̄/toku reyr vondin̄/⁊ bordu vm hofut hm̄.

Mar. xv
Lu. xxiij
Joh. xix

 Og

Og epter ꝥ þr hofdu spottad hn̄/ færdu þr hn̄ vr mottlenū/ ꝛ færdu hn̄ aptr i sin̄ klædnad/ ꝛ leiddu hn̄ vt at þr krossfestu hn̄/ en̄ er þr geingu vt/ fundu þr man̄ af Cirenia Simonē at nafne hm̄ þreyngdu þr til at hn̄ bæri hn̄s kross/ ꝛ er þr komu i þan̄ stad sem kalladizt Golgatha/ huat er þydizt aftoku stadr/ gafu þr hm̄ edik at drecka galle blādat/ ꝛ er hn̄ smackadi ꝥ villdi hn̄ eigi drecka.

En̄ sē þr hofdu krossfest hn̄/ skiptu þr klædū hn̄s/ kastandi þar vm hlaut kesti/ so at vppfylldizt huat sagt er fyrer spaman̄in̄/ er hn̄ seiger/ þr skiptu sier klædū minū/ ꝛ yfuer minu fate kostudu þr hlut keste/ ꝛ þar satu þr ꝛ vardueittu hn̄/ ꝛ vpp yfuer hn̄s hofud settu þr hn̄s saukskrifada Þessi er Jesus konūgr gydinga/ þa voru ꝛ krossfester med hm̄ tueir spilluirkiar ein̄ til hægri handar ꝛ ein̄ til hin̄ar vmstre.

Psal. xx.

Og þr sē þar geingu hia/ hæddu hn̄/ skakandi hofut sin ꝛ sogdu/ þu sa sē nidr brytr musterit ꝛ vppbygger ꝥ aptr a þrimr dogū/ frelsa þu sialfuan þig/ ef þu ert gudz sonr/ þa stig þu ofan af krossinū/ Lika eirnen spottudu hn̄ ken̄emān̄a hofdingiar mz skriptlærdū ꝛ olldungū ꝛ sogdu adra frelsadi hn̄ sig sialfuan̄ getr hn̄ eigi frelsat/ ef hn̄ er kōungr Jsraels/ stigi hn̄ nu af krossinū/ ꝛ munu vier trua hm̄/ hn̄ trudi a gud/ hn̄ frelsi hn̄ nu ef hn̄ vill/ þuiat hn̄ sagdi/ eg em gudz sonr/ ꝛ vm ꝥ sama hæddu hn̄ ꝛ spillauirkiarner/ þr med hm̄ voru krossfester.

Psal. xx

En̄ i fra siettu stund giordizt myrckr yfuer allt til niundu stundar ꝛ nærri niundu stund kalladi Jesus harri roddu ꝛ sagdi/ Eli Eli lama asabytha

Psal. xxi

tha

thani/ ꝥ er Gud miñ Gud miñ huar þyrer þor-
liezt þu mig/ eñ nockꝛer aþ þm sem stodu þar ⁊
heyrdu ꝥ/ sogdu/ þssi kallar Eliam/ ⁊ iaþn snart
hliop eirn aþ þm til tok niardar vott/ þylldi aþ e-
diki ⁊ setti hñ oþan a reyꝛ legg ⁊ gaþ hm̄ at drecka
eñ adꝛer sogdu/ vert kyrr/ siaum huort Elias ke-
mꝛ at þrelsa hañ/ Jesus kalladi eñ vpp i añat siñ
harri roddu ⁊ gaþ vpp andañ.

Og Siaetꝛ at tialldit musterisins er i sundꝛ
riþnad i two parta þra oþan verdu ⁊ allt nidꝛ
i gegnñ/ ⁊ iordin skalþ/ ⁊ hellurnar kloþnudu/ ⁊
graþuer þramlidiña lukuzt vpp/ ⁊ marger lika-
mar heilagra risu vpp þꝛ ed sñaþu ⁊ geingu vt
epter hñs vpp risu vr groþuñ/ komu ⁊ i hina
heilogu borg ⁊ auglystuzt þar morgum.

Eñ hoþudz madꝛeñ ⁊ þꝛ sem med hm̄ voru/ at
varduetta Jesum/ þa þꝛ sau Jardskialþtañ ⁊ ꝥ
huat þar sꝛiede/ vrdu þꝛ miog otta slegner sog-
du. Sañliga var þssi gudz sonꝛ/ þar voru ⁊ mar-
gar konꝛ/ langt i þra sẽ sau aþ/ hueriar Jesu hoþ-
du epter þylgt aþ Galilea ⁊ hm̄ þionat/ medal
huerra var Maria magdalena/ ⁊ Maria moder
Jacobs ⁊ Joseph ⁊ moder þꝛa Zebedei sona.

Mar. xv
Luce xxiij
Joha. xix

Eñ at kuelldi kom nockꝛ mañ rikꝛ aþ Arima-
thia Joseph at naþni huer ed sialþꝛ var ⁊ lęri-
sueiñ Jesu. Hñ gieck til Pilato ⁊ beidde hñ vm li-
kama Jesu/ þa skipadi Pilatus at hm̄ skylldi
þazt likit/ ⁊ er Joseph haþdi tekit vid likenu
sueipadi hñ ꝥ i hreinu lierepti ⁊ lagdi ꝥ i sitt eigit
nytt leidi/ huert hñ haþdi vt hoggua latid i hellu

steine

steine / ⁊ vellti at dyrũ leidisins storũ steine ⁊
gieck i burt. Þar var Maria Madalena ⁊ oñr
maria/sitiandi giegnt yfuer fra grofiñe.

Eñ añan dag þñ sem epter at fanga dagiñ
er sofnuduzt saman keñe maña hofdingi ̃ ⁊ pha
risei til pilato ⁊ sogdũ. Herra/vær miñunzt a ꝥ/at
þssi falsare sagdi þa er hñ lifdi/ epter þria daga
mun eg vpp risa/af þui skipa þu at fornara gro
fina allt til hins þridia dags/s° at eigi kome hñs
lærisueinar ⁊ stele hm̃ i burt ⁊ seigi folkiuo at
hñ sie vpp risiñ af dauda/⁊ verdi s° hin sidare
villan argare iñe fyrre. Pilatus sagdi til þra. þ̃
hafi þier vardmeñiua/farit ⁊ forvaret sem þier
kuñet. Eñ þr geingu i burt ⁊ foruorudu grofina
medr vardmoñunũ ⁊ morkudu steiñen

xxviij capitule.

Eñ Hat aptne þuottdagsins/sa er hefzt
at morne hins fyrsta dags þuottda-
gaña kom Maria magdalena ⁊ hin
oñr maria at sia grofina.

Mar. xvi
Lu. xxiiij.
Joha. xx

Og Siar þar vard Jardskialfti mickill/þui
at eingell drottins stie af himne/gieck til ⁊ vell-
ti steineñũ fra dyrunũ ⁊ sat a hm̃/Eñ hñs asian
var sem elldíng/⁊ hñs klædi huit sem sniar/eñ
fyrer ogneñe er af hm̃ var vrdu vardhalldz
meñirner sem være þeir dauder.

Eñ Eingelliñ suaradi ⁊ sagdi til kueñaña/
eigi skulu þier ottazt/þuiat eg veit at þier spy-
riet at Jesu sem krossfestr er/ei er hñ hier/vpp er
hñ risiñ/s° sem hñ sagdi/kome þier hier/⁊ Siaetr
þañ stad hũ herrañ var lagdr/gangit skyndiliga
⁊ seigit ꝥ hñs lærisueinũ at hañ sie vpp risiñ af
dauda/⁊ Siar at hñ geingr fyrer ydr i Galile-

am þᵘ munu þier ſia hn̄/Sianu? eg ſagda ydꝛ ꝥ *

Og þęr geingu ſkyndeliga fra grofinē medꝛ otta ꝛ fagnadi myckl/ ꝛ hlupu ſo at þęr vn‑der viſudu ꝥ hn̄s lęriſueinū/en̄ medan̄ þęr gein‑gu at kun̄giora þat hn̄s lęriſueinum. Sie? þa męttí ꝥm Jesus ꝛ ſagdi/heilar ſieu þier/en̄ þęr geingu til hn̄s/ꝛ hielldu hn̄s fotū/ꝛ krupu fyrer hm̄. Þa ſagdi Jeſus til ꝥra/eigi ſkulu þier ottazt farit ꝛ kun̄giorit minū brędrū/ at ꝥꝛ gangi i Ga‑lileam ꝛ þar ſkulu ꝥꝛ mig ſia.

En̄ medan þęr geingu a burt. Sia? þa komu no‑ckꝛer af vardhalldz mon̄unū i borgina/ꝛ vnder‑uiſudu ken̄eman̄a hofdingiū allt huat til hafdi borit/ꝛ ꝥꝛ ſofnuduzt ſaman mz olldūgun̄/ halle‑dandi radſkefnu /ꝛ gafu ſtridzmon̄unū ęrna pe‑ninga ꝛ ſogdu/ſeigit/at hn̄s lęriſueinᵘ kęmu vm nott ꝛ ſtęle hm̄ a medā vier ſuafū/ꝛ ef ꝥ kan̄ at heyrazt fyrer domaran̄/ſkulu vier ſtilla hn̄/ ꝛ giora at þier ſieut trauſter/ꝛ ꝥꝛ toku peninga‑na/ꝛ giordu ſo ſē ꝥm var kent/ꝛ ꝥſſe oꝛdꝛomꝛ er vidfręgꝛ oꝛdin̄ medal gydinga allt til ꝥſſa dags

En̄ ꝥꝛ ellifu lęriſueinar geingu burt i Galileā a eitt fiall/ þar ed Jeſus hafdi ꝥm fyre ſkipat/ ꝛ er ꝥꝛ ſau hn̄/hnekrupu ꝥꝛ hm̄/en̄ nockꝛer efudu ꝥ/Jeſus gieck til ꝥra taladi vid þa ꝛ ſagdi. Allt valld er mier gefit a himū ꝛ a Joꝛdu/fyrer þiu gangi þier vt ꝛ lęrit allar þioder ꝛ ſkirit þęr i nafni faudꝛ ꝛ ſonar/ ꝛ heilagꝛ anda/ ken̄it ꝥm ꝛ at geyma allt huat eg baud ydꝛ/ og Siaet? at eg em med ydꝛ alla daga allt til enda veralldar.

Hier er ende S. Mattheus Gudzſpialla.

fyrste captuile

ÞEtta er vpp haf Euangelia Jesu Christi Gudz sonar/s° sē skrifat er af Esaia spamañe eg sēde miñ eingel fyre þ ino auglite sa er til reider þiñ veg fyre þier ein hropandi rodd i eydimorku greidi þier vegu drottins ꝛ giorit hñs stigu rietta Johañis var i eydimorku skirdi ꝛ predikadi idrunar skirn til syndaña fyrer gefning̃ /ꝛ þar geingu vt til hñs allar Juda sueiter/ꝛ adrer fleire af hierusalem at þr skirduzt af hm̃ i Jordanar flodi Jatandi sinar synder.

Malach iij
Esaie xl
Mat. iij
Luce iij

Eñ Johañes var klæddr mz vlfballdz hari ꝛ eitt olar bellti var vm hñs lend̃ /eñ hñ aat eingе spretti ꝛ skogar hunang/hñ predikadi ꝛ sagdi sa kemr epter mig/sem mier er styrkri huers/at eg em eigi verdugr/fram fallandi vpp at leysa þueinge hñs skofata/ eg skirda ydr med vatne eñ hñ mun skira ydr med helgũ anda.

Joha. i.

Þat vard ꝛ a þm dogũ at Jes⁹ af Nazareth vr Galilea kō ꝛ skirdizt af Johañe i Jordan/ꝛ stragr þa hñ stie vpp vr uatninu saa hñ hiñana opna ꝛ helgan anda i dufu like ofan stigandi yfuer hñ/ þa vard ꝛ rodd af himnũ/ þu ert sonr miñ elskuligr at hueriũ mier vel þocknazt.

Mat. iij.
Luce iij
Joha. j.

Og þa stragr dreif andiñ hañ a eydimork/ þar var hñ i fiorutige daga ꝛ xl natta/ꝛ freistadizt/hñ var þar ꝛ mz villu dyrũ/ꝛ einglar þionudu hm̃ þar.

Eñ epter þ er Johañis var gripiñ kō Jesus i Galileam

Galilea ⁊ predikadi Euangeliū af Gudꝛ riki ſo ſeigiandi/ ſa time er nu vppfylldꝛ at gudz riki nalgazt/idrizt þier/⁊ truit Euangelio.

Mat. iiij. Luce iiij.

Eñ er hn̄ gieck med ſionū i Galilea ſaa hañ Symonē ⁊ Andream brodꝛ hn̄s latandi ſin net i ſiofin/þuiat þꝛ voru fiſkar / Jeſus ſagdi til þꝛa/fylgit mier epter/ ⁊ eg mun giora ꝥ at þier verdit fiſkendꝛ mañā/ſtragx forlietu þꝛ ſin net/ ⁊ fylgdu honum epter.

Mat. iiij. Luce v.

Og þa hn̄ var ſkamt i burt þadan geingeñ/ſa hn̄ Jacob ſon Zebedei ⁊ Johañem brodꝛ hn̄s/⁊ þꝛ voru a ſkipi/bæta at neti/⁊ ſtragx þa kalladi hn̄ a þa/⁊ þꝛ forlietu ſin̄ fodꝛ Zebedeū i ſkipinu epter hialleigu lidunū ⁊ fylgdu hin̄ epter.

Þꝛ geingu þa til Capharnaū ⁊ ſtragx vm þuott dagin̄/gieck hn̄ in̄ i ſamkundu huſit lærdi þa ⁊ þm ſagdi hn̄s keñing/ þuiat hn̄ kendi þm ſē af valldi en̄ eigi ſuo ſem hiner ſkriptlærdu.

Eirn madꝛ var þar/i þꝛa ſamkundu huſe/hall din̄ af o hreinū anda/Sa kalladi ⁊ ſagdi/Hei hei huad hofu vær mz þig/Jeſus af Nazaret/komt þu at glata oſſ? eg veit at þu ert hin̄ heilage gudz Jeſus ſtraffadi hn̄ ⁊ ſagdi/ þeige þu ⁊ far vt af mañinū/⁊ ſa hin̄ o hreine andi hreif hn̄/⁊ kal ladi vpp harri roddu ⁊ for vt fra hm̄/ þꝛ vn drudutzt aller/ſo at þꝛ ſpurdu at ſin a millū/ſo ſeigiandi/huat er þtta/ eda huer er þſſi hin nyia keñing/ þuiat af valldi ſkipar hn̄ o hreinū ondū ⁊ þꝛ hlyda hin̄/⁊ hn̄s rycktí gieck ſtragx vt vm oll Galilea hierod

Luce iiij.

Þa geingu þꝛ ſtragx vt af ſamkundu huſino ⁊ komu til huſa Symonar ⁊ Andree med Jacobo

⁊ Johañe

ꝛ Johañe. Eñ moder husfreyiu Peturs laa þar kronck i koldu/ ꝛ stragx þa sogdu þr hm̃ til hñ. hñ giecк þa til reisti hana vpp ꝛ hiellt vm hond hñ ꝛ stragx þa misti hun kolduñar/ ꝛ þionadi þm

Eñ at kuelldi kõnu þa sol sett var/ fluttu þr allz kyns siuka meñ ꝛ dioful oda til hñs ꝛ allr borgar mugr safnadizt fyrer dyrunũ/ ꝛ hñ læknadi marga sẽ kuolduzt af ymissum sottũ/ hñ rak ꝛ vt marga diofla/ ꝛ eigi leyfdi hñ þm at mæla. þuiat þr þecktu hñ.

Eñ at morne fyre dogun stod hñ vpp/ giecк vt ꝛ forburt i eiñ eydistad/ ꝛ badzt þar fyrer/ eñ Petrus ꝛ þr er med hm̃ voru/ skundadi epter hm̃/ ꝛ þa þr fundu hñ/ sogdu þr hm̃/ aller leita at þier Hñ sagdi þa til þra/ gongu vær i hinar næstu borger ꝛ bygdar log/ so at eg predike ꝛ þar þui til þss kom eg / hñ predikadi ꝛ i þra samkundu husum vm allt Galilea hierad/ ꝛ rak vt diofla.

Mat. viij
Luce v

Og eiñ likþrar mañ kom til hñs bidiandi hñ med hneigdu kne/ ꝛ sagdi/ ef þu villt þa fær þu mig hreinsat. Eñ Jesus vorkynti hm̃ rietti vt sina hond/ a hrærdi hñ ꝛ sagdi hm̃/ eg vil/ vert þu hreiñ/ ꝛ þa hñ sagdi so / huarf stragx likþrain af hm̃ eñ hñ vard hreiñ/ Jesus hastadi a hñ ꝛ liet hñ stragx fra Sier/ ꝛ sagdi hm̃/ Sia nu til/ at þu seig þongũ. Helldr far þu ꝛ syn þig presta hof dingianũ ꝛ forna fyrer þiñe hreinsun sem Moyses baud til vitnisbyrdar yfuer þa/ eñ þa hñ kõ vt hof hñ vpp ꝛ kungiordi margt þar vt af ꝛ vidfrægdi þssi ord/ so at hñ matti eigi opinberliga iñ ganga i borgina. Helldr var hñ þar fyrer vtan i eydi stodũ ꝛ marger komu til hñs vr ymsũ alfũ.

Leui. xiiij

Añar capitule

Og eñ epter þa daga þa gieck hñ aptr til Capharnaũ ꝺc þ heyrdizt at hñ var i husino soꝼnuduzt marger saman s°. at þꝛ hoꝼdu ecki rum/ ⁊ eirnin ꝼyrer vtan dyrn/ ⁊ hñ taladi ordit ꝼyrer þeim/ þar ko mo nockrer til hñs/ ꝼærandi eiñ Icktsiukañ huer ed boreñ var aꝼ ꝼiorũ/ ⁊ þa er þꝛ ꝼeinꝺu eigi ꝼyrer ꝼolkino ꝼært hm̃ hñ/ opnudu þꝛ þekiuna vpp yꝼuer hm̃/ ⁊ groꝼu þar i giegnũ/ lietu s° sængina nidr siga sem hiñ siuke lꝛ i/ Eñ er Jesũs sa þra tru/ sagdi hñ til hins Icktsiuka Son miñ þinar synder eru þier ꝼyre geꝼnar.

Math. ix
Luce v

Eñ þar voru nockrer skriptlærder sem satu þar ⁊ hugsudu i sinũ hiortũ/ huernen talar þessi slika gudlastan/ huer mat syndirnar ꝼyre geꝼa nema gud eirn/ Jesꝯ ꝼañ stragx i sinũ anda at þꝛ þeinck tu s° med sier/ sagdi hñ til þra/ þui þeincki þier þtta i ydrũ hiortũ/ huort er audvellꝺara/ at seigia til hins icktsiuka/ þier eru þinar synder ꝼyre latnar eda at seigia statt vpp tak sæng þina ⁊ gack hedan ⁊ at þier vitid þ manzins son hefꝛ valld til a Jordu at ꝼyrer geꝼa syndirnar/ þa sagdi hñ til hins icktsiuka/ eg seigi þier/ statt vpp tak sæng þina/ ⁊ gack i þitt hus/ ⁊ stragx þa stod hñ vpp/ tok sæng sina ⁊ gieck burt þadan i allra augsyn/ s° at aller vndruduzt ⁊ heidrudu gud/ s° seigiandi/ at alldri hoꝼu vær ꝼyrr slicki Sied.

Hñ gieck eñ vt aptr at sianũ/ ⁊ allt ꝼolk kõ til hñs ⁊ hñ lærdi þ/ Eñ þa er Jesus gieck ꝼram hia Leui hñ Leui son Alphei sitianda i toll budiñe/ ⁊ sagdi til hñs/ ꝼylg þu mier epter/ hñ stod vpp ⁊ ꝼylgde hm̃ epter/ þ giordizt þa er hñ satt til bordz i

Math. ix
Luce v

hans huſe/at marger toll tecktarar/ꝛ ber ſyndu=
ger ſettuzt til borðz med Jeſu ꝛ hn̄s lærisueinū/
þuiat þr voru marger ſem hm̄ fylgdu/epter/Og
er hiner ſkriptlærdu ꝛ Phariſei ſau þ/ at hañ
ath mz tollorū ꝛ ber ſyndugū/ſogdu þr til hans
lærisueina/ þui etr ꝛ dreckr yðᷓ meiſtare mz ber
ſyndugū ꝛ tollheimtorū/ Þa er Jeſus heyrdi þ/
ſagdi hn̄ til þra/ þr ſē heilbrigder eru þurfa eigi
læknarans/helldr þr ſem ſiuker eru/ þui eigi kom
eg at kalla riettlata helldr ſynduga.

Þar voru Johañis ꝛ phariſeis lærisuei=
nar huerier ed foſtudu mikit/ þr komu ꝛſogdu til
hn̄s/ Þui faſta Johañis ꝛ phariſeis lærisueinar
en̄ þiner lærisueinar faſta eigi/Jeſus ſagdi til þra
huernē mega brudlaupz bornin faſta a medan
brudgumiñ er hia þm þui sᵒ leinge mega þr ei=
gi faſta ſem þr hafa brudgumañ hia ſier/en̄ þr
dagar munu koma at brudgumiñ verdr fra þm
tekiñ/ꝛ a þm dogum þa munu þr faſta.

Eingeñ ſaumar nya klædis bot a gamallt fat
þuiat hin nya botiñ gliðᷓ fra hino forna/ꝛeru
ſlitin þa verri/ꝛ eingeñ lætr nytt vin i forna ledr
belgi añars ſpeinger vinet belgena sᵒ at vinet ſpil
lizt en̄ belgerner ſkemaꝫt/helldr ſkal nytt vin la=
taꝫt i nya belge.

Þ ſkiedi en̄ aptr at Jeſus gieck vm þuott dag
yfuer korn ekur/ꝛ hn̄s lærisueinar toku til ꝛgior=
du ſier veg þar i gegnū/ꝛ tindu axin af korninu
En̄ phariſei ſogdu til hn̄s. Sia þ huat þiner lærisu=
einᷓ giora a þuott deigi/ þ er eigi hæfer/hn̄ ſagdi
þa til þra/hafi þier ecki leſit huad Dauid giordi
þa hn̄ þurfti vid/nær hn̄ hungradi ſialfuan/ꝛ

Mat. xii
Luce vi

þa

þa er mz hm̄ voru/huernen at hn̄ gieck in̄ i gudz husit a dogum Abiathars presta hofdingia/⁊ ath þau fornar braud/sem eigi leyfduzt ath eta nema kennimōm einū/⁊ hn̄ gaf þau þm̄ sē med hm̄ voru/han̄ sagdi ⁊ þa til þꝛa/þuott dagrin̄ er fyrer manzins saker giordꝛ/en̄ ei madꝛen̄ fyrer þuott dagsins saker/þui er manzins son ꝛ eirn herra/⁊ eirnen þuott dagsins. Pridie ca

Hn̄ gieck ⁊ in̄ i samkundu husit apt ⁊ þar var ein̄ sa madꝛ er hafdi visnada hond/⁊ þꝛ geymdu at huort hn̄ læknadi a þuott dogū/ s° at þꝛ mættu a klaga han̄/⁊ hn̄ sagdi til manzins ꝥss sem visnada hafdi hondina/ statt vpp hier i midit/hn̄ sagdi ⁊ þa til þꝛa. Huort hæfer a þuottdogū vel at giora edꝛ illa/lifinu til frelsis at giora edꝛ þui at tortina/en̄ þꝛ þogdu aller hn̄ leit þa til þꝛa med reide suip ⁊ angradizt vidꝛ þꝛa hiartans blindleik/ ⁊ seiger s° til manzins riettu vt þina hond ⁊ hn̄ rietti hana vt/en̄ hans hond vard heil/lika sem hin oñꝛ

En̄ pharisei geingu vt ⁊ giordu strags sin rad mz Herodis þienurū i moti hm̄/huernen hellzt at þꝛ feingu tortynt hm̄/en̄ Jesus veik þadan til siafar/med sina lærisueina/⁊ margt folk af Galilea ⁊ vꝛ Judea þa fylgdi hm̄ epter/⁊ þꝛ sem voru af Jerusalē ⁊ vꝛ Jdumea/⁊ þꝛ hinu megin̄ Jordanar/⁊ þꝛ sem bygdu kringū Tyro ⁊ Sydonē/ myckell man̄ fioldi/ sem heyrdu huat hn̄ giordi ⁊ komu til hans.

Hn̄ sagdi til sin̄a lærisueina/at þꝛ skylldu leiga hm̄ skip/fyrer folksins saker/at ꝥ þreyngdi hm̄ eigi/ þat hn̄ læknadi margan̄/ en̄ þꝛ tradu at hm̄

[(fornanna braud) ꝥ kallazt a Ebresku panis fatierū/braud þau er iafnnā skylldu i augsyn vera lika s° skyll du gudz ord iafnan vera bædi dag ⁊ nott i vorū hiortū/Psal. xxiij parasti in conspectu meo mensā aduersus eos qui tribulant me. Pu til reidder fyrer mine augsyn eitt matbord/ i giegn þm̄ er hrella mig.]

Math. x
Lu. vi ⁊ ix

er plagadet voru at þr mættu fa at snerta hñ ⁊ nær ed o hreiner andar sau hñ fiellu þr nidr fyrer hm̃/ ⁊ kolludu vpp s° seigiandi/ þu ert Gudz son̄/ eñ hñ strapfadi þa hardliga/ s° at þr opinberudu hñ eigi.

Hñ gieck ⁊ vpp a fiallit/ ⁊ kalladi til sin þa er hñ villdi sialfr/ ⁊ þr komu til hñs/ eñ hñ hagadi s° til at þr tolf voru hia hm̃/ ⁊ hñ sendi þa vt at predika/ ⁊ gaf þm vallo til sotter at lækna/ ⁊ diofla vt at reka/ ⁊ a Symonem setti hñ Petrs nafn/ ⁊ a Jacobũ son Zebedei ⁊ Johañem brodr Jacobs/ þm gaf hañ nafnit Bnehargen/ huat at þydizt reidar þrumu syner/ ⁊ Andream/ Philippũ/ Bartholomeũ/ Mattheũ ⁊ Thomã/ ⁊ Jacobũ son Alphei/ ⁊ Thaddeũ/ ⁊ Symon af Chananea ⁊ Judas Scarioth sa er sueik hñ

(Bnehargen) þ þydizt reidar þrumu syner. Þr Johañis skylldi einckum skrifa þ hid rietta Euãgeliõ hvert at er ein volldug predikã sē alla hluti skelfer/ meyrer/ ⁊ vm vender/ ⁊ iordina friofgar.

Og þa er þr komu til herbergis/ kom folkit eñ saman aptr/ s° at þr gatu eigi matazt fyrer þui/ ⁊ þa er þr heyrdu þ sē med hm̃ voru/ geingu þr vt ⁊ villdu hamla honũ/ þat þr sogdu at hñ mundi ganga af vitinu. Eñ hiner skriptlærder sē ofan fra Jerusalē voru farner/ sogdu/ hñ hefer Beelzebub ⁊ fyrer diofla hofdingia þa rekr hñ fiandr vt/ ⁊ at þeim saman kolludũ/ sagdi hñ i epterlikingũ til þeirra.

Huernen fær andskotiñ añañ andskotañ vt rekit/ þui ef rikit skiptizt i sialfu sier þa fær þ riki eigi stadit/ ⁊ ef eitt hus tuistrazt i sialfu sier þa fær þ hus eigi stadit/ ⁊ ef andskotiñ ris vpp i moti sialfũ sier/ þa er hañ tuistradr/ ⁊ fær eigi stadit. Helldr hefr hñ þa ein enda lok/ eingeñ fær ⁊ iñ geingit i hus hins/ ofluga ⁊ burt gripit hñs

hus bunat

husbunat/nema/at hañ bindi adr/hm̃ ofluga ꝛ megi/hñ þa s° ræna hans hus.

Sañliga seige eg ydr/at allar synder fyrer gefazt mañaña sonũ/ꝛ eirnen Gud lastaner/þᵛ þr lasta Gud mz/eñ sa er lastᵛ helgan anda/hñ hefer eigi fyre gefning at eilifu/helldr verdr hñ sekr eilifrar skam̃ar/þuiat þr sogdu/hañ hefr o hreinan anda.

Math. xij
Luce xij

Þar komu þa/moder hñs ꝛ brædr/stodu þᵛ vti fyrer ꝛ sẽdu til hñs/kallandi a hñ/eñ þ folk sẽ sat kringũ hñ/ sagdi til hñs/Sia þi moder þin ꝛ bræ dr þiner eru þᵛ vti/ꝛ spyria at þier/hñ suaradi þm ꝛ sagdi/Huer er min moder ꝛ miner brædr. Þa leit hñ ꝛ vm sig til lærisueinaña er satu i kringum hñ/ꝛ sagdi s° /Siaet þ er min moder ꝛ miñ bro der/ þuiat huer er giorer gudz vilia/sa er miñ bro der/min syster ꝛ moder.

Math. xij
Luce viij

Fiorde capitule

HAñ tok eñ aptr til at keña þm vid sioiñ þar safnadizt saman ꝛ margt folk til hñs/s° at hñ vard at stiga a skipit sat s° a sianũ/ꝛ allt þ folk stod þᵛ a landi vid Sioeñ/ꝛ hñ kẽdi þ margt i epter likingũ ꝛ i siñe predikan/þa sagdi hñ til þra heyre þier/Siaet eiñ sad sædare gieck vt at Sa þ vard þa hñ sadi/at sumt fiell vtau hia vegi nũ/ꝛ þᵛ komu fuglar loptzins ꝛ atu þ vpp/Eñ sumt fiell i grytt akr lende þᵛ þ hafdi eigi myck la iord/ꝛ rañ fliotliga vpp/þuiat þ hafdi ong ua iardar dypt/ꝛ þa er soliñ gieck upp skrældizt þ/ꝛ af þui at þ hafdi ongua rot þa visnadi þ.

Math. xiij
Luce viij

a Og sumt fiell i bland þyrna en̄ þyrnarner vo-
gru vpp yfuer ⁊ kæfdu̅ ꝥ/ s° ꝥ færdi onguan
auogxt. Og sumt fiell i goda iord ⁊ færdi auogxt
huer ed vpp vogx ⁊ friofgadizt ⁊ sumt færdi
þritugfalldan̄ ⁊ an̄at sextugfalldan̄/ ⁊ sumt hun
drat falldan̄ a vogxt/ ⁊ hn̄ sagdi til þra/ huer hn̄
hefer eyru til at heyra sa heyre.

Og þa hn̄ var ein̄ saman/ spurdu þr sem hia
hm̄ voru (medr þm tolf) hn̄ at þssari epter likin-
gu/ ⁊ hn̄ sagdi til þra/ ydr er ꝥ gefit at vita leyn-
da doma gudz rikis/ en̄ til þra sem þar eru fyrer
vtan þa skier ꝥ allt i epter likingu̅/ at þr med sia
andi augu̅ siae/ en̄ skynie þo eigi ⁊ medr heyrandi
eyru̅ heyre ⁊ vnder standi þo eigi / s° þr snuizt
ecki ꝥ þra synder mættu fyre gefazt/ ⁊ hn̄ sagdi
til þra/ kun̄e þier ecki at skilia þessa epter liking/
huernen munu þier þa kun̄a at skilia allar hin̄ar.

Sad sædaren̄ sær ordinu/ en̄ þr eru ꝥ se̅ vtan
hia veginu̅ er/ huar ordit verdr sad/ ⁊ þa þr hafa
heyrt ꝥ/ kemr andskotin̄ skiott ⁊ nemr burt ordit
ꝥ sad var i þra hiortu/ Lika s° eru þr eirnen se̅ sa-
duzt i grytta Jord þiu nær þr hafa heyrt ordit/
þa medtaka þr ꝥ strax mz fagnadi ⁊ hafa þo
ongua rot i sier/ helldr eru þr fra huerfer/ nær si-
er hreyfer mot gangr ⁊ of sokn fyrer ordzins sa-
ker/ þa blygdazt þr strax/ Og hiner er i bland
þyrnana saduzt eru ꝥ se̅ heyra ordit/ ⁊ þa er þssa
heims suter/ ⁊ vnder hyggia flazt fiedrattar ⁊
adrar fleire girnder ganga in̄/ ⁊ kefia ordit/ s° ꝥ
blifr an auagxtar/ ⁊ þr eru ꝥ sem i goda Jord eru
sader er heyra ordit/ medtaka ꝥ/ ⁊ færa a vogxt/
ein̄ þritugfalldan̄/ an̄ar sextugfalldan̄/ ⁊ sumer
hundrat falldan̄

Mar. v
Luce xi.

Og hñ ſagdi til þra / kueikizt ⁊ lioſit til þſſ at ꝥ
ſetiezt vnder bord edr ſængа ſtadi / helldr at ꝥ ſe/
tiezt vpp a eirn kerta halld / þuiat þ͛ er eckert ſo *Luce viij*
hulit / at ꝥ opinberizt eigi / ⁊ þar er eckert ſo leynt
at ꝥ kūngiorizt eigi / huer hñ hefer eyru at heyra
ſa heyre / ⁊ hñ ſagdi til þra / Gætid at / huat þier
heyrit / mz þm mæli er þier mælit vt þa mælizt y/
dr iñ / ⁊ ydr ſem a heyrit ſkal vid aukazt / þuiat *Mat. xiij*
huer hñ hefr þm ſkal gefazt / ⁊ huer hñ hefer ei
gi / fra hm̄ mun takazt ⁊ eirnen ꝥ hñ hefr

Og hñ ſagdi / gudz riki er lika ſo ſem nær ed ma
dreñ kaſt͛ fræi i iordina ⁊ ſofn͛ ſidan / ⁊ hñ ſtēdr
vpp nott ⁊ dag / eñ fræit græ ⁊ vegr vpp ſo at
hñ veit eigi / þuiat iordiñ færir a vogxt af ſier *Mat. xiij*
ſialfrei fyrſtu / graſit þar næſt axit / ⁊ ſo þ͛ nær *Luce viij*
ſt fullt hueiti i axin / ⁊ er ꝥ hefer fram leidt avo
xtiñ / þa ſendir hñ ſtragx kornſigdiñ / þuiat korn
ſkurdar time er komeñ.

Og hñ ſagdi / at hueriu ſkulu vier iafna gudz ri
ki eda vid hueri͛ epter liking͛ ſkulu vier ꝥ ſam
likia / ſo ſem at eitt muſtardz korn þa þui verdr i
Jord ſad er ꝥ ollu ſædi mīna ſem eru hier a Jor
du / ⁊ þa þui er ſad / vegx ꝥ vpp ⁊ verdr ollm̄
graſ iurtrū meira ⁊ fær myckla kuiſtu ſo at fug
l͛ himens mega hreidr byggia vnder þſſ ſkugga.

Og i ſlikū morgū epter likingū þa taladi hñ fy/ *Mat. viij*
rer þm ordit epter þui ſē þr ꝥ heyrt gatu ⁊ an epter *Luce viij*
likīga þa taladi hñ ecki til þra / eñ ſierdeilis þa lag
di hñ þallt vt fyrer ſinū lærīſueinū / ⁊ ſama dagi
at kuelldi / þa ſagdi hñ til þra / fori vær hier yf/
uer vm / ⁊ þr forlietu folkit / eñ toku hñ til ſin / ſem
hñ var a ſkip komen / voru þ͛ ⁊ oñr ſkip hia hm̄

Ogþar giordizt mickill ſtorm vindꝛ/ſo bylg-
iunar ꝼiella yꝼuer ſkipit/⁊ ꝥ ꝼylldizt vpp/eñ hñ
ſialꝼꝛ var i ſkutnũ ⁊ ſuaꝼ a einũ kodda/ þꝛ vock
tu hñ þa vpp ⁊ ſogdu til hñs. Meſtare/hirder þu
ecki vm ꝥ þo vier tortynizt hier/hñ reiſ vpp vid
⁊ haſtadi a vindiñ ⁊ ſagdi til ſioꝼarins þagna
þu/ ⁊ vert hliodꝛ vindiñ kyrdi/⁊ þar vard logn
mikit/hñ ſagdi þa til þꝛa/ þui eru þier ſo hræd
der/ eda hueriu gegner ꝥ þier haꝼit ongua tru/
þꝛ ſkelꝼduzt ⁊ aꝼ otta myklũ ⁊ ſogdu ſin i mil
lũ/huern meine þier þnañ /þuiat vindꝛ ⁊ ſioꝛ hly
der hm̃.

Fimti capitule

Math viii
Luce viii

OG þꝛ komu yꝼuer vm þañ ſio i byg-
der gadarenorũ/⁊ er hñ ſtie aꝼ ſkipinu
þa hliop ſtragx i moti hm̃ vr leidunn
ꝼramlidiña eiñ dioꝼul odꝛ madꝛ
ſa er haꝼdi ſitt hybyli i groꝼũ daudra
maña/þui eingeñ ꝼieck hñ bundit ⁊ eigi mz iarn
vidiũ/ þuiat hñ haꝼdi opt bundiñ verit mz ꝼiot
rũ ⁊ iarn vidiũ/⁊ hñ haꝼdi vidiurnar aꝼ ſier ſli-
tid ⁊ ꝼiotrin i ſundꝛ nuit/⁊ eingeñ ꝼieck hñ tamit/
⁊ allt iaꝼnt nætꝛ ⁊ daga þa var hñ a ꝼiollũ eda i
daudra maña groꝼũ/kallãdi/⁊ lemiandi ſig mz
griote/Eñ þa er hñ ſa langt til Jeſu/hliop hñ ⁊
ꝼiell ꝼraiñ ꝼyrer hm̃/kalladi/harri roddu ⁊ ſag-
di/huat heꝼi eg mz þig at giora Jeſus ſonꝛ gudz
hins hæſta/eg ſæri þig ꝼyrer Gud at þu kuelier
mig eigi Eñ Jeſus ſagdi til hñs/ꝼar vt þu o hreine
ande aꝼ þſſm mañe/ ⁊ hñ ſpurdi hñ at/ huert er
þitt heite/hñ ſuaradi ⁊ ſagdi. Legio er mitt heite
þuiat vær erũ marger/⁊ ſa bad hñ myckeliga/at
hñ

hn̄ ræki þa eigi burt vr þꝛe bygd.

Eñ þar var i þm stad vid fiallit mikil suina hiord a bite vm ekrunar/⁊ andarner badu hn̄/seigiandi/lof a oss ꝥ/at vær forū i Suinin̄/⁊ Jesus leyfdi þm ꝥ stragx/þa foru ener o hreinu andar vt/ ⁊ hlupu i Suinen/ ⁊ suina hiordin fleygdi sier m3 micklū þys i Sioin̄ nær tueim þusundū ⁊ drucknudu þar i Sionū. Eñ þꝛ sem þra gættu flydū ⁊ kun̄giordu vm stadin̄ ⁊ v̄m allar grunder/ þꝛ geingu þa vt/at sia huat þar hafdi giorzt ⁊ komu til Jesu/⁊ sau þan̄ sem af dioflunū hafdi kualizt/sitianda/klæddan̄ ⁊ heiluita/⁊ þꝛ hræddust ꝥ/en̄ þꝛ sem ꝥ hofdu sied/sogdu þm/huernen giort hafdi verit vid hn̄ sem dioflana hafdi haft ⁊ so fra suinunum/ þꝛ hofu vpp ⁊ badu hn̄ at hn̄ færi burt vꝛ fra landz alfū/⁊ er hn̄ stie a skip/tok sa til at bidia hn̄ sem af dioflunū hafdi kualizt at hn̄ mætti vera hia hm̄. Eñ Jesus lofadi hm̄ ꝥ eigi/helldꝛ sagdi hn̄ til hn̄s/far þu i þitt hus til þin̄a ⁊ kun̄gior þm / huat mykit er drottin̄ giordi þier ⁊ huersu litnsamꝛ ed hn̄ var þier/hn̄ for þadan ⁊ tok til vt at hropa vm Tiærtiu borger huat mikit er Jesus hafdi hm̄ giort/⁊ aller vndrudust ꝥ.

Og þa er Jesus for yfuer vm sioen̄ aptꝛ a skipi/kō saman margt folk til hn̄s/⁊ var vid sioin̄/ þar kom ⁊ ein̄ af foringiū samkundu husins Jairus at nafni/ ⁊ þa er hn̄ sa Jesum fiell hn̄/at fotū hn̄s ⁊ bad hn̄ myckeliga/⁊ sagdi Min dotter er komin at lokū/kom ⁊ legg þina hond yfuer hana so hun verdi heil/⁊ life/ ⁊ han̄ for med hm̄/ margt folk fylde hm̄ ⁊ epter/⁊ ꝥ þreyngdi hm̄.

Math ix
Luce viii

Og su kona var þar er hafþ hafdi blod lát i tolf
ár/hun hafdi ꝛ mikit þolat af morgū læknu/haf
di ꝛ kostat þar til ollu sinu/ ꝥ stodadi hēne fo eck
kert/helldr hafdi hun þess meire kuol/ fa hū hey
rdi nu af Jesu/ kō hun mz folkinu a bak til ꝛ
snart hans klædi/ þuiat hun sagdi/ ef eg fæ at
snerta hēs klædi/ þa mun eg heil verda/ ꝛ iafn
snart þa vpp þurkadizt hēnar blod falls brunnr/ ꝛ
hun fan̄ ꝥ a sinū likama/at hun var heil ordin
af fre plagu.

Og Jesus fan̄ stragx med sialfū sier fan̄ krapt
er vt fra hō̄ gieck/ ꝛ snere sier vid til folksins ꝛ
sagdi/huer snart min klædi/hēs lærisueinar sogdu
til hēs/ þu sier at folkit þreyngizt at þier/ fo sei
ger þu/huer snart mig/ ꝛ han̄ skygndizt i kring
vm sig at sia þan̄ er ꝥ hafdi giort/ en̄ konan vᵃ
hrædd ꝛ ottaslegin/ þuiat hun visse huat hana
hafdi skied ꝛ kom/ fiell fyrer hō̄ nidr/ ꝛ sagdi
hō̄ allan̄ san̄leik/en̄ hā̄ sagdi til hēnar/dotter/þin
trua giordi þig heila/far i fridi ꝛ vert heil af
þisse plagu

Þa hā̄ taladi ꝥtta/ komu sendi bodar til sam
kundu foringians ꝛ sogdu/þin dotter er ondut/
hui omakar þu Meistaran̄ leingra/ en̄ er Jesus
heyrdi huat þar sagdizt/sagdi hā̄ til samkundu
foringians ottazt ei tru þu helldr/ ꝛ hā̄ lofadi en
gū at fylgia sier nema Petre ꝛ Jacobi ꝛ Jone bro
dr Jacobs/ ꝛ hā̄ kom i samkundu hofdingians
hus/ꝛ leit ꝥ bulldr/ꝛ þa er þᵐ gretu miog ꝛ æptu
ꝛ hā̄ gieck þangat iñar/ꝛ sagdi til þra/huat bull
drit þier ꝛ syrtid/stulkan er eigi latin/ helldur sefr
hun ꝛ þr darudu hā̄/en̄ han̄ rak þa alla vt ꝛ tok

med

med ſier faudr ꝛ modr ſtulkuñar/ ꝛ þa er med hm̄
voru/ ꝛ gieck þangat iñ er ſtulkan lꝗ/ ꝛ hñ hiellt
vm hond ſtulkuñar ꝛ ſagdi til hñar/ Taliþa ku
mi ꝥ vt legzt/ ſtulka eg ſeige þier/ riſ vpp/ ꝛ þa
ſtragx reiſ ſtulkañ vpp ꝛ gieck/ eñ hun var xij ara
gomul/ ꝛ þr vrdu af mycklū otta/ felms fuller/
hñ fyrer baud þm ſtorliga at ꝥ ſkylldi eingeñ
vita ꝛ baud at gefa hñe at eta.

Sietti capitule

Hañ gieck vt þadan aptr ꝛ for til ſiñar
foſtur Jardar/ hñs lærisueinar fylg
du hm̄ ꝛ epter/ ꝛ er þuott dagr kem/
þa tok hñ til at keña i þra/ ſamkundu
huſi/ ꝛ marger af þm er ꝥ heyrdu
vndrudruzt hans keñing ꝛ ſogdu/ Huadan kemr
þſſm allt þtta/ eda huer er ſu ſpeki ſem hm̄ er ge
fin/ ꝛ ſlik krapta verck er gioraꝫt fyrer hñſ hendr
er hñ eigi ſa treſmidr ſem er ſonr Mariu/ broder
Jacobs Joſephs/ Jude ꝛ Symon/ eru hñs ſyſtr
eigi hier med oſſ/ ꝛ þr ſkam̄ fyllduzt vid hñ/ eñ
Jeſ⁹ ſagdi til þra/ at ſpamadriñ væri eigi an veg
ſemdar/ nema a ſiñe ættleifd ꝛ hia ſinu hyſki ꝛ
kynſlod/ hñ fieck þar ꝛ eckert krapta verck giort/
nema yfuer fꝗ eina ſiuka þa lagdi hñ hendr/ ꝛ
læknadi þa/ ꝛ hñ vndradizt þra vantru.

Mar. xiij
Luce xiiij
Joha. iiij

Hañ gieck ꝛ kring vm þau kauptaun er
þar ſtodu i þyrping/ hañ kalladi ꝛ ſaman þa
tolf ꝛ tok at ſenda þa two ꝛ two til ſaman/
gaf þeim ꝛ valld yfuer o hreinum ondum/

Math x
Luce ix.

ꝛ baud

⁊ baud þm at bera eckert med sier a veg/nema eiñ stafꝼ/eigi pung/eigi braud/eigi penīg a linda eigi helldr skæder sko fotū/⁊ þ þr klæduzt eigi tuei mr kyrtlū. Hñ sagdi ⁊ til þra/J huert þ hus þier gangit iñ/þa bliꝼit þar til þss at þier farit þa‑ dan/⁊ huerier er eigi medtaka ydr eda heyra ydr eigi/ þa gangit vt þadan/⁊ hristid duꝼt aꝼ fotū ydᷓ til vitnisburdar yꝼuer þa/eg seigi ydr ⁊ fyrer sañ at skarr mun veita a doma deigi Sodoma ⁊ Gomorre/eñ þm stad.

(Luce x)

Þr geingu vt ⁊ predikudu/ þ meñ giordu idrā ⁊ raku vt marga dioꝼla/smurdu ⁊ marga siuka med vidsmiore ⁊ læknudu þa sᵒ.

(Luce x.)

Herodis konungr fick ⁊ at heyra þ/þuiat hñs naꝼn giordizt vid frægt/hñ sagdi at Jon baptis ta være vpp aptr risiñ aꝼ dauda/ ⁊ þui gioraz t slik krapta verck aꝼ hm̄/Eñ adrer sogdu þ hñ væ re Elias/eñ sumer sogdu at hñ være spamadr/el ligar eiñ aꝼ þm spamōm/ ⁊ er Herodis heyrdi þtta sagdi hñ/ sa Johañis sem eg liet aꝼ hoꝼda hñ er nu vppsisiñ aꝼ dauda.

(Mat xiiii / Luce ix)

Þat Herodis haꝼdi sent vt at gripa Johañem ⁊ luckt hñ i myrkua stoꝼu fyrer saker Herodiadis brodr kōu siñᷓ/þat hñ haꝼdi giptz hñe/eñ Joha ñis sagdi til Herodis/ eigi leyfizt þier at haꝼua brodr konu þina/ þui veitte Herodiadis hm̄ vm sat ⁊ villdi lata aꝼ liꝼa hñ/eñ gat þo eigi/Herodis ottadizt ⁊ Johañem þui hñ vissi hñ vera helgañ mañ ⁊ reittlatañ vardueitti hañ ⁊ hlyddi hm̄ i morgū greinū ⁊ heyrdi hm̄ giarnan.

(Leui. xviij)

Pᷓ hlotnadizt ⁊ sᵒ til tækiligr dagr at Herodis giordi a siñe artid eina knelld maltid hoꝼdingiū

⁊ hoꝼ

ꝛ hofudz mönnum ꝛ hinum fremstu mönnum vr Galilea. Þa gieck dotter hñar Herodiadis þar iñ ꝛ danzadi ꝛ þ þocknadizt Herodi ꝛ þm er med hm̃ satu til bordz/ þa sagdi konungriñ til stulkuñar/ bid af mier huers þu villt ꝛ eg skal veita þier/ hñ suor hñe ꝛ eiñ eid/ at huers þu beidizt af mier þa skal eg gefa þier/ þott þat sie helftina af minu riki. Hun gieck vt ꝛ sagdi til modr siñar/ huers skal eg bidia/ eñ hun sagdi hofut Jons baptista/ hun gieck þa ꝛ stragx iñ med skunda til köungsins/ bad hñ ꝛ sagdi/ eg vil at þu gefer mirr nu stragx hofut Jons baptista a diski/ köungriñ hryggdizt þa vid/ þo fyrer eidsins saker ꝛ þra sem til bordzins satu med hm̃/ þa villdi hñ ecki hrella hana helldr sendi hñ boduliñ vt ꝛ baud at hñ færdi hñs hofut a diski/ ꝛ hñ af hofdadi hñ i myrkua stofuñe ꝛ bar hñs hofut a diski ꝛ fieck þ stulkuñe. eñ stulkañ fieck þ modr siñe/ ꝛ er þ heyrdu hans lærisueinar komu þr ꝛ toku hñs likama ꝛ logdu hñ i Jord.

Og er postularner komu saman aptr til Jesu ꝛ kuñgiordu hm̃ allt huad þr hofdu giort ꝛ kent ꝛ hañ sagdi til þra/ komit ydr i eiñ huern afuikiñ stad i eydimorku ꝛ huilizt þar litla stund/ þuiat marger voru þr se geingu fra ꝛ til/ so þr hofdu ecki rum til at eta/ hñ stie þui a skip ꝛ for afsida i eydimorku/ ꝛ er folkit sa þa i burt fara/ þecktu hañ marger/ ꝛ hlupu þangat a fæti vr ollum̃ stodum̃/ ꝛ komu fyrr eñ þr/ ꝛ foru til hñs/ eñ er Jesus gieck fram̃ ꝛ sa þar margt folk þa vor kynti hñ þui/ þuiat þr voru sem adrer sauder er aunguan hafa hirder/ ꝛ tok þa til at keña þm margt.

Math 14.

Og þa

Og þa er alidit giordizt/ geingu lærisueinarner til hn̄s ⁊ sogdu/ þessi stadr er i eydi ⁊ fram̄ ordit er þui lat þa ganga burt i hin næstu þorp ⁊ kaup tun at þꝛ kaupi sier þar braud þuiat þꝛ hafa eckert at eta. En̄ Jesus suaradi ⁊ sagdi til þra/ gefit þier þm at eta/ ⁊ þꝛ sogdu til hn̄s/ skulu vær þa fara vt at kaupa fyrer two hundrut peninga braud/ ⁊ gefa þm at eta/ En̄ hn̄ sagdi þa til þra/ Huersu morg braud þa hafi þier gangit til ⁊ skodit/ ⁊ þa er þꝛ hofdu þ skodat/ sogdu þꝛ fim̄ ⁊ two fiska/ ⁊ hn̄ baud þm at þꝛ lægdu sig aller nidꝛ epter bord sidū a grænt gras/ ⁊ þꝛ settu sig þa nidꝛ i ti-dlum hundrat eda fimtigi saman/ ⁊ hn̄ tok fim̄ braud ⁊ two fiska/ leit vpp til himins blezadi/ ⁊ braut braudin/ fieck sinū lærisueinū/ at þꝛ legdu fyrer þa/ ⁊ þm tueimꝛ fiskum skipti hn̄ ⁊ medꝛ þm ollū/ ⁊ aller þꝛ atu ⁊ vrdu sadder/ þꝛ toku þa vpp leifarnar tolf karfer fullar ⁊ lika af fiskunū/ en̄ þꝛ voru sē etid hofdu fim̄ þusunder man̄a.

Mat. xiiij
Luce ix.
Joha. vi

in bord a
ngd en̄
n a bre-

Og iafn snart þa dreif hn̄ sina lærisueina til þ þꝛ fære a skip/ ⁊ færu fyrer hm̄ yfuer vm sio-in̄ til Bethsaida/ a medan hn̄ skilde folkit vid sig ⁊ þa er hn̄ hafdi þ fra sier latid/ for hn̄ vpp a fiallit at bidiazt fyrer/ ⁊ þa er kuellda tok/ var skipit mitt a sianū/ en̄ hn̄ var eirn a landi/ ⁊ hn̄ sa þa erfidandi i rodri/ þuiat vindrin̄ var i moti þm̄/ ⁊ nær vm fiordu eyckt nætr þa kom han̄ til þra gangandi a sianū/ ⁊ han̄ liezt vilia ganga fram hia þm/ ⁊ er þꝛ sau hn̄ gangandi a Sionū ætludu þꝛ skrimsl vera mundu ⁊ kolludu vpp þuiat at þꝛ sau han̄ aller ⁊ vrdu ottaslegner ⁊/ en̄ stragr þa taladi hn̄ vid þa ⁊ sagdi til þra/ ve-

Mat. xiiij

rit orug

rit orugger/eg em hn̄ ottizt eigi/hn̄ stie þa a ski pit til þra ꝛ vindiñ lygndi/ ꝛ þr ottuduzt þa eñ meir med sialfum sier ꝛ vndruduzt/ þuiat þeir skilduzt eñ eigi af braudunū þui þra hiortu voru for blindut.

Oger þr voru yfuer vm farner/ komu þr i landit Genesareth ꝛ lentu þar/eñ er þr stigu af skipinu þa þecktu þr hn̄ strax/ hlupu ꝛ vt i oll um liggiandi hierod/toku til ꝛ flutttu saman þar vm kring/siuka meñ a sęngum/ Huar hellzt þr heyrdu hañ vera ꝛ huar er hn̄ gieck iñ i kauptun/ þorp edr stadi/ þa logdu þr siuka meñ a stręta/ꝛ badu hn̄/at þr męttu snerta fallð hn̄s fata/ꝛ aller þeir er hn̄ snertu þa vrdu heilbrigder.

Siounde capitule

DAr komu ꝛ til hans pharisei ꝛ nockrer af hinū skriptlęrdu sem kōner voru af Hierusalem/Og þa þr sau nockra af hans lęrisueinū medr almeñings hondū/ ꝥ er medr o þuegnū/eta braudin/a vitu du þr þa/þuiat pharisęi ꝛ aller gyding᷒ atu eigi nema at þr þuęgi optsiñis sin᷒ hendr/halldandi so olldungaña setninga/ꝛ þa þr komu af torgū þa neyttu þr eigi nema þr skirudu sig adr/ ꝛ marger adrer hluter eru þr/huerier þeir voru setter at vardueita sem var hreinsun dryckiar kera/ bikara/ bugagns ꝛ borda.

Þa spurdu pharisei ꝛ hiner skriptlęrdu hañ at/þui ganga þiner lęrisueinar eigi epter settnin gū olldungaña/helldr eta þr braudit medr o þueg nū hondum:Eñ hn̄ suaradi ꝛ sagdi til þra. Męrsta vel þa spadi Esaias af ydr Hręsnurū/sem skrifat er / Folk þetta heidrar mig med vorunum

(Almeñings Hid gamla logmal kalladi ꝥ heilagt huat vt lesit v᷒ til gudz þionustu/eñ þat i mot ꝥ almēt huat saurgat var ꝛ eigi dugdi til gudz þionustu.

Esa, xxix

eñ þꝛa hiarta er langt fra mier/ ⁊ til onyzt þa dyr
ka þꝛ mig/ keñandi keñingar ⁊ bodoꝛd maña/ eñ
yfuer gefua s° gudz bodoꝛd ⁊ hallda mañaña
vppſettninga ſem er vm fægingar kruſa ⁊ drycki
ar ker ⁊ margt añat þſſu likt þa giori þier.

Exo. xx
Leui. xx

Hañ ſagdi til þꝛa/ finliga þa hafi þier/ Gudz
bodoꝛd giort o nyt/ at þier mættud geyma s° ydu
arn vppſettning/ Þat Moyſes ſagdi/ Heidra þu
fodꝛ þiñ ⁊ modꝛ/ eñ huer hñ boluar fodꝛ eda mo
dꝛ sa ſkal dauda deyia. Eñ þier ſeigit þ madꝛiñ
ſkali ſeigia til fodꝛ ⁊ modꝛ Coꝛban/ þ er/ Huer
su giof er gudꝛ ſtok ſem þier (fra mier) til gagnſ
kemꝛ/ ⁊ eigi þa leyfi þier hm̃ fram̃ nockut at gio
rꝛ fodꝛ ſinu nie modꝛ ſiñe/ af ſnidandi s° gudz
oꝛd fyrer ydaꝛ ſettninga þa þier hafit ſial fuer
vppſett ⁊ margt añat þuilikt þa giori þier.

(Coꝛban) þa kallazt su forn.

Mat. xv

Hañ kalladi þa folkit aptꝛ til ſin ⁊ ſagdi til þꝛa
Heyrit mier ⁊ vnderſtandit mig þar er eckert fyre
vtan i mañiñ iñfarandi/ þ hñ fae ſaurgat/ hell
dꝛ þ ſem vt af mañinu giengꝛ þ er þ ſem mañiñ
saurgar huer hñ hefer eyru at heyra sa heyre/ ⁊
er hñ gieck iñ i huſit burt fra folkinu/ ſpurdu
hñſ lærisueinar hñ at þſſari epter liking/ eñ hañ
ſagdi til þꝛa/ eru þier ⁊ s° ſkilnings lauſer/ ⁊ ſki
lie þier eigi/ at allt þ ſem fyre vtan er ⁊ iñ fer i
mañiñ/ þ fær eigi ſaurgat hñ/ þuiat þ fer eigi iñ
i hñs hiarta/ helldꝛ fer þ i magañ ⁊ geingꝛ s°
vt epter edleligre raſ huer ed vt hreinſar allan
mat.

Og hañ ſagdi Huat er vt fer af mañinu þ
ſaurgar mañiñ/ þuiat af iñan vꝛ hiartanu mañz
ins þa fram ganga/ vondar hugreñingar hoꝛ
domar

mar frillu lifue mandrap/ þiofnadr/ agirne/ ill vilie/ vnder hyggia/ gia life ill til lit/ gud lastaner drambseme van virding/ allt ꝥtta vont þa geingr vt at iñañ ⁊ saurgar mañiñ.

Math. xv

Hñ stod vpp ⁊ for þadan i bygdar log Tyri ⁊ Sidons/ ⁊ gieck þar iñ i eitt hus/ ⁊ villdi ꝥ aungvan vita lata/ eñ fieck þo eigi dulit sig/ þuiat ein kona stragr er hun heyrdi af hm̃/ huerrar dotter er hafdi o hreinañ anda/ gieck iñ ⁊ fiell til fota hñs/ eñ ꝥ var ein heidin kona Syrophenice ættar ⁊ hun bad hñ at reka vt diofuliñ fra dottr siñe/ eñ Jesus sagdi til hñar/ leyf þu at bornin mettizt adr þuiat ꝥ er eigi til heyriligt at taka braudit barnaña ⁊ kasta fyrer hundana/ eñ hũ suaradi ⁊ sagdi til hñs/ so er ꝥ Herra/ eñ þo eta hundar sẽ eru vnder bordinu/ af molũ barnaña/ hñ sagdi þa til hñar/ fyrer saker ꝥssa ordz/ þa far hiedan þui diofulliñ er vt fariñ fra þiñe dottr/ hun gieck ⁊ þadan i sitt hus ⁊ fañ stulkuna i sæng liggiandi ⁊ diofulin vt fariñ.

Og þa ℟ hñ gieck burt aptr vr bygdar lagi Tyri ⁊ Sidons/ kom hñ til siafar i Galilea i midiar bygder þra. (tiu) stadaña/ ⁊ þr leiddu til hñs daufan mañ/ þañ er ⁊ var eiñ dumbi/ badu hñ ⁊/ at hñ legdi hond yfuer hñ/ eñ hñ veik hm̃ af sida fra folkino/ ⁊ stack sinũ fingrũ i hñs eyru snart ⁊ hñs tũgu leit vpp til himins/ anduarpadi/ ⁊ sagdi til hans/ Hephathah/ ꝥ er/ opna þig/ ⁊ stragr þa opnuduzt hñs eyru/ þa vpp leystizt ⁊ eirnen hans tungu hapt/ so hañ taladi riett/ ⁊ hñ fyre baud þm at seigia ꝥ neinũ. Eñ þui meir er hñ fyrebaud þm ꝥ/ ꝥss meir þa vid fregdu þr ꝥ/ þr

℟ xij sunnu dag.

vndrudust ꝥ ⁊ næsta miog ⁊ sogdu/allt þa he-
fer hñ vel giort/ þui daufa lætr hñ heyra/ ⁊ ma
lausa mæla. *

[margin: ...Þñ (vij) / ...ñu dag·]

Attande capitule

I þeim timũ þa þar var eñ margt folk
saman/ ⁊ hafdi ecki til matar kalladi
Jesus sina lærisueina til sin ⁊ sagdi til
þꝛa/ eg keñe aumur a folkino/ þuiat
þꝛ hafa nu þria daga hia mier verit
⁊ hafa ecki til matar haft/ ⁊ ef eg læt þa suanga
fra mier heim fara verda þꝛ hungr morda a lei
diñe/ þuiat sumer voru langt at komner/ hñs læ-
risueinar suorudu hm̃. Huadan toku vier braud
hier a oræfũ so vier getũ þa mettad/ ⁊ hñ spurdi
þa at/ huersu morg braud þa hafi þier/ þꝛ sog-
du (vij) ⁊ þa baud hñ folkino at skipa sier nidr
a folldina/ ⁊ tok þa braudin þackadi ⁊ braut
þau ⁊ gaf sinũ lærisueinũ at þꝛ legdũ þau fram
⁊ þꝛ logdu þau fram fyrer folkit/ þꝛ hofdu ⁊
fa eina fiska/ hñ blezadi þa ⁊ baud þa fram
at leggia/ eñ þꝛ neyttu/ ⁊ voru metter/ þꝛ toku ⁊
vpp ꝥ yfuer var (vij) karfuer medr afgangs lei
far/ ⁊ þꝛ voru sem etid hofdu nær fiorũ þusun-
dum/ ⁊ hñ liet þa i burt fara fra sier·*

Og stragr þa stie hñ a skip medr sina læri-
sueina/ ⁊ kom i þær landz alfr er heita Dalma-
nutha/ Pharisei geingu vt ⁊ toku at hafa spur-
ningar vid hñ freistudu hñs ⁊ epter leitudu/ af
hm̃ eins teikns af himne/ eñ hñ vard þrungiñ
vid i sinũ anda/ ⁊ sagdi/ til huers þa sæker þssi
kynslod epter teikne. Sañliga þa seigi eg ydr at
þssari kynslod gefzt eckert teikn/ Hñ forliet þa ⁊
stie a skip ⁊ for yfuer vm aptr

þꝛ

Þr hofdu ꝛ gleymt at taka braud medr sier/
ꝛ hofdu ecki nema eitt braud medr sier i skipinu
Eñ hñ baud þm ꝛ sagdi/Siaet til ꝛ varet ydur
vid surdeige fra phariseis ꝛ sᵒ vid surdeige He-
rodis/eñ þr hugrudu allt añat ꝛ sogdu/huer vid
Añañ þ er af þui at vier hofū eingen braud/ꝛ er
Jesus fornā þ/sagdi hñ til þra/Huat hugre þier
vm þ/þo þier hafit ecki braudin/ skyme/ þier ec-
kert/nie vnderstandit/hafi þier eñ forblindat yd
uart hiarta/Hafit þo augu eñ siaet eigi/ꝛ eyru
eñ heyrit eigi/þier hugrit ꝛ eigi þar epter/at eg
braut (fim) braud i millū fim þusunda/Huersu
margar karfuer fullar mz afgangs leifᵘ toku
þier þa vpp/ þr sogdu/tolf/eñ þa eg braut þau
(vij) a millū fiogra þusunda/Huersu margᵘ karf
uer fullar med leifar toku þier þa vpp þr sogdu
(vij) Huernen eru þier þo skynsendar lauser.

Hañ kom ꝛ til Bethsaida/ꝛ þr leiddu þa
eirn blindañ mañ til hans ꝛ badu hañ vm at hñ
tęki a hm̄/eñ hañ tok i hond hins blinda/ꝛ lei
ddi hañ vt af fyrer vtan kauptunit/spytti i hñs
augu/ꝛ lagdi sinar hendur yfuer hañ/ꝛ spurdi
hañ at huort hañ sęi nockut/eñ hañ leit vm sig ꝛ
sagdi/Eg sie meñina sem skogar tre vęri/er þar
ganga/þa lagdi hañ eñ aptr sinar hendur yf-
uer hans augu/giordi ꝛ at sᵒ hañ fieck synina/
ꝛ hañ var sᵒ lagfęrdr at hñ sa allt klarliga/ꝛ
hañ sendi hñ sᵒ til sins heimelis ꝛ sagdi/gack ei-
gi iñ aptur i kaupunit/ seig þ ꝛ ei neinum þar
iñe.

Jeſus gieck ⁊ hn̄s læriſueinar in̄ i eitt kauptú/
ſtadarins Ceſaree Philippi: ⁊ a leidin̄e þa ſpurdi
hn̄ ſina læriſueina at/ Huern ſeigia men̄ mig vera
þꝛ onzudu/ þꝛ ſeigia þu ſiert Jon baptiſta/ en̄ a-
dꝛer ſeigia þu ſiert Elias/ en̄ ſumer at þu ſiert ein̄
af ſpamōm/ þa ſagdi hn̄ til þꝛa/ en̄ þier/ eda hu-
ern ſeigi þier mig þa vera/ þa ſuaradi Petꝛ ⁊ ſa-
gdi til hn̄s/ Þu ert kriſtꝛ: ⁊ hn̄ þaggadi þa/ at þꝛ
ſegdi ꝥ ei neinū vt af hm̄/ Hn̄ tok þa ⁊ til at ken̄a
þm/ ꝥ manzins ſonꝛ ſkylldi margt þola ⁊ hra-
kin̄ vera af olldungū/ hofut preſtū ⁊ ſkriptlærdū
⁊ liflatin̄ vera/ ⁊ a hinum þridia deigi vpp at ri-
ſa. Hn̄ taladi ⁊ þſſi ord berliga vt/ Petꝛ tok hn̄ þa
hondū ⁊ a taldi hn̄. En̄ hn̄ ſnere ſier vid ⁊ leit til
ſin̄a læriſueina/ Haſtadi a Petrū ⁊ ſagdi/ ꝥᵘ̃ a bak
mier aptꝛ þu andſkoti þuiat þu ſkyniar eigi ꝥ
gud ligt er/ helldꝛ ꝥ ſem likamligt er.
Og at ſaman kolludu folkinu ſāt mz hn̄ſ læriſue
inū ſagdi hn̄ til þꝛa/ Huer hn̄ vill mier epter fyl
gia/ afneite ſa ſialfū ſier/ ⁊ taki ſin̄ kroſſa ſig ⁊
fylge mier ſᵒ epter/ þui huer hn̄ ſtundᵘ̃ a at for
uara ſitt lif/ ſa mun þui tortyna/ ⁊ huer hn̄ lætꝛ
ſitt lif fyrer minar ſaker ⁊ gūdz ſpiallan̄a/ ſa he
fꝛ vardueitt ꝥ/ þuiat huat ſtodadi ꝥ man̄inum/
þott hn̄ eignadizt allan heim ⁊ giordi ſᵒ þar mz
glatan ſin̄ar ſalu/ edꝛ huad ma madꝛin̄ ꝥ gefa
at hn̄ frelſi ſina ond med/ þuiat huer hn̄ ſkam̄azt
min edꝛ min̄a orda/ Hia þſſari Hordomſins ⁊ ſyn
dugre kynſlod þan̄ mun manzins ſonꝛ ⁊ forſma
þa hn̄ kemꝛ medꝛ ſinū Einglū i dyrd ſins fodꝛs.
Hn̄ ſagdi ⁊ þa til þꝛa. San̄liga ſeigi eg ydꝛ at hier
ſtāda nockꝛer af þm̄/ huerꝛer eigi ſmacka daudan̄
þar

þar til þꝛ sia gudz riki med krapti komanda

Niunde capitule

Mat. xv
Luce ix

OG epter ſex daga tok Jeſus til ſin Pe-
trū/ Jacob ⁊ Johañis/ ⁊ veik þm ei-
nū ſomū af ſidis vppa hatt fiall/ ⁊
audbirti ſig fyrer þm/ hñs klædi vr-
du ſkinandi ⁊ nærſta huit ſē ſniar/ ſo
at eingen litunar madꝛ a Jordu/ kañ ſwo huitt
at giora/ þm birtizt ⁊ Elias mz Moyſe ⁊ voru
þr talandi vid Jeſū/ Petꝛ ſuaradi ⁊ ſagdi til Jeſu
Rabbi/ gott er oſſ hier at vera/ ⁊ giorū hier þriar
tialldbuder/ þier eina/ ⁊ Moyſe eina/ ⁊ Elie eina/
þuiat hañ viſſe eigi ſialfꝛ huat hañ ſagdi / af
þui þꝛ voru ottaſlegner/ þar vard ⁊ eitt ſky/ ſem
þa yfuer ſkygdi ⁊ rodd kom vꝛ ſkyinu/ ſeigiandi
þſſi er miñ elſkuligꝛ ſonꝛ/ heyri þier hm̄/ ⁊ ſtragx
þar epter er þꝛ litu vm ſig ſau þꝛ onguan meir
nema Jeſum eiñ hia ſier.

Og er þꝛ geingu ofan af fiallino baud hñ
þm at þꝛ ſegdi þ ongū/ huad þꝛ hofdu ſiedne
ma þa er manzins ſonꝛ væri vpp riſiñ af dau-
da/ þꝛ hielldu ⁊ þui ordi hia ſier/ ſpyriādi epter ſin
a mille/ huat þ væri er hñ ſagdi vpp riſiñ af
dauda/ ⁊ þꝛ ſpurdu hñ at ⁊ ſogdu. Huat er þ þa
ſem hiner ſkriptlærdu ſeigia at Elias byriar fyr-
re at koma. Eñ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ Elias
ſkal atuiſu fyrre koma ⁊ allt til lags færa ⁊ ſo
ſem ſkrifat er at manzins ſonꝛ ſkuli margt lida
⁊ forſmadꝛ verda/ eñ eg ſeige ydꝛ/ þ Elias er kom̄i
⁊ þꝛ hafa giort hm̄ huat hellzt þꝛ villdu/ ſo ſem
ſkrifat er af honum

Hañ kom til ſiña lærisueina ⁊ ſa þar margt

Mat. xvii
Luce ix.

þolk kring vm þa/ ⁊ hina ſkriptlærdu er ſpurduzt a vid þa/ ⁊ ſtragx er allt þolkit leit Jeſum þelm tradi þui ⁊ hræddust hlupu ⁊ heilſudu hm̃/ ⁊ hñ ſpurdi þa hina ſkriptlærdu/at hnerin ſpyriezt þi er vm vid þa/ eñ eiñ aþ þolkino ſuaradi ⁊ ſagdi/ Meiſtare/ eg þlutti ſon miñ hingat til þin/ hañ heþer mallauſañ anda ⁊ nær hellzt er hañ hondlazt aþ hm̃/ þa ſlitr hañ hñ/ ⁊ hñ þrodu þeller ⁊ niſtrar toñum ⁊ þornar vpp/ ⁊ eg taladi til þiña lærisueina at þr ræki hñ vt ⁊ þr gatu eigi.

Eñ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi/ O þu vantruada kynſlod/ huerſu leinge þa ſkal eg hia ydr vera eda huerſu leinge þa a eg at lida ydr þærit hñ hingat til min/ ⁊ þr þærdu hñ þangat til hñs/ ⁊ er andiñ leit hañ o roadi hm̃ ſtragx/ þiell a iord ⁊ velltizt vm þrodu þelldi/ hñ ſpurdi ⁊ hñs þodr at/ huerſu langr time er þra þui er hñ hrepti þtta/ eñ hñ ſagdi þra barn æſku/ ⁊ optliga þa heþuer hñ þleygt hm̃ a elld ⁊ i vatn at hñ þyrer þæri hm̃ s° / eþ þu orkar nockut þa sia aumr a ⁊ hialpa ockr/ eñ Jeſus ſagdi til hñs eþ þu gæter truat þui truudũ er alle moguligt/ ⁊ ſtragx þa kalladi þader barns ſins vpp med tarũ ⁊ ſagdi/ eg true Herra/ hialpa þu miñe vantru

Og er Jeſus sa at þolkit hliop at/ auitadi hañ hiñ o hreina anda ⁊ ſagdi til hñs/ þu dauþe ⁊ hiñ dumbi andi/ eg byd þier at þu þarer vt aþ hm̃/ ⁊ þarer eigi meir i hñ þadan i þra/ ⁊ hñ kalladi vpp/ ſleit hñ / miog / ⁊ þor vt aþ hm̃/ ⁊ hñ vard ſem væri hñ daudr/ s° at marger ſogdu ꝥ hñ væri daudr/ eñ Jeſus hiellt i hans hond ⁊ rietti hñ vpp/ Hañ reiſ þa ⁊ vpp/ ⁊ þa hñ var til huſ

gein

geingeñ ſpurdu hans lęriſueinar hñ leyncliga at
þui gatu vęr eigi drifit hñ vt/eñ hañ ſagdi/ ꝥtta
kyn fęzt med ongũ odru vt rekit/nema fyrer bę
ner ⁊ foſtu.

Þr geingu ⁊ burt þadan ⁊ ferdudzt vm Ga-
lieam/hñ villdi ⁊ eigi at ꝥ ſkylldi nockr vita/hañ
lęrdi ſina lęriſueina ⁊ ſagdi þm ꝥ manzins ſonr
ſkylldi ſeliazt i mañahendr ⁊ þr mynde aflifa
hñ/⁊ þa hñ vęri aflifadr/ mundi hañ a þridia
deigi vpp aptr riſa/ þr vnder ſtodu eigi þſſi ord/
⁊ þordu þo eigi at ſpyria hñ at.

Hañ kom til Capharnaum ⁊ ſem hñ var til
hus kõiñ ſpurdi hñ þa at:/huat handtierudu þier
ydar a millum a veginum/eñ þr þogdu/ þuiat þr
hofdu metizt vm a veginũ huer þra meſtr vę
ri/⁊ er hñ ſetti ſig/kalladi hñ þa tolf ⁊ ſagdi til
þra/ef nockr vill fyrſtr vera/ſa ſkal ollũ ſidar
ſtr vera ⁊ allra þian. Hañ tok þa eitt barn ⁊ ſetti
ꝥ mitt a mille þra/⁊ er hñ hiellt vm ꝥ/ſagdi hñ
til þra Huer ſa ſẽ medtekr eitt þuilickt barn i minu
nafne/hñ medtekr mig/ ⁊ huer hellzt hañ med-
tekur mig/ ſa medtekr eigi mig/ helldr hañ/ſem
mig ſendi.

Eñ Johañes ſuaradi hm̃ ⁊ ſagdi/Meiſtare
vier ſaum eirn þañ ſem rak vt diofla i þinu naf
ni/huer ed eigi fylger oſſ epter ⁊ vęr fyrer budũ
hm̃ ꝥ/af þui hñ fylgde oſſ eigi epter/eñ Jeſus ſa
gdi eigi ſkulu þier fyrer bioda hm̃ ꝥ/ þuiat ein
geñ ſa ef hañ giorir krapta verck i minu naf
ni ⁊ kuñe þa ſtragr illa at tala vm mig/ þuiat

Mat. xv
Luce. ix
Luce ix

hueꝛ hn̄ er eigi i moti oſſ/hn̄ er fyre oſſ þui hueꝛ
ſē yðꝛ gefꝛ at drecka eiñ bikar vazt i minu nafni
af þui/at þier erut kriſtz/ Sañliga þa ſeige eg
yðꝛ/at hn̄ tapar eigi ſinu verdkaupi.
Og hueꝛ hn̄ ſkam̄ eirn af þm enū litlu ſē a mig
trua hm̄ væri betra/at kuernar ſteiñ byndizt vid
hals hm̄/⁊ væri sᵒ i ſio kaſtat/⁊ ef þin hōd ſkam̄
fyller þig þa ſnid þu hana af/betra er þier/hā
dar vanū iñ at ganga til lifſins/eñ hafandi tuær
hñdꝛ ⁊ fara til heluitis i o ſlockueligañ elld/Huar
ed þra madkꝛ deyr eigi/⁊ þar þra elldꝛ ſloknar ei
gi/⁊ ef þig ſkam̄fyller fotꝛ þiñ/þa hogg hn̄ af
betra er þier holltū iñ at gañga i eilift lif/eñ ꝥ þu
hafer two fætꝛ ⁊ kaſtizt i heluiztſkan elld o ſloc-
kueligan. Huar at þra madkꝛ deyr eigi/⁊ þar þra
elldꝛ ſlocknar eigi. Skam̄fyller þig þitt auga/þa
rek ꝥ fra þier betra er þier ein eygdū iñ at gāga
i gudz riki/eñ ꝥ þu hafer two augu ⁊ ſendizt i hel
uitzkañ elld. Huar ed þra madkꝛ deyr eigi/⁊ þar
þra elldꝛ ſlocknar eigi

Þuiat aller hliota med elldi ✠ at ſalltazt ⁊ all
forner ſallti at ſalltazt/ Salltid er gott/eñ ef ſall
tid af ſelltizt mz hueriu krydi þier þa/hafi þier
ſalltid hia yðꝛ ⁊ hafit frid ydar a mille

Tiunde capitule

OG er hn̄ reiſ vpp þadan kom hañ i
endemork Juda landz hinu meigen
Jordanar/ þar kom ⁊ eñ aptꝛ margt
folk til hñſ ⁊ ſē hn̄ plagadi/ þa tok hn̄
eñ aptꝛ til at keña þm/Phariſei gein
gu ⁊ til hñs/ſpurdu hn̄ at/ef mañinū leyfdizt at
forlata ſina huſfru/freiſtandi hñſ sᵒ /eñ hn̄ ſua

radi ⁊

✠ (at ſalltazt)
hinu gamla
eſtamento
ar allt of-
ſalltad ⁊
ollu of-
e þa vard
ockru brent
elldi/ ꝥ ber
riſtꝛ hier
ram̄ ⁊ leggꝛ
andliga
t/ein kanli
a at fyrer
āgeliū sᵒ
fyrir an-
ñ elld ⁊ ſallt
erdi sa for
madꝛ kroſſ
ſtꝛ fortær
⁊ vel ſall
dꝛ þatvort
er hid
tta offꝛ
dz Rō rīj
huar ed
lltid af ſell
t ⁊ Euan-
liū verdꝛ
mañalæ-
gū meiſ-
t ⁊ ſpillt

radi ⁊ ſagdi til þra/ Huat hefer Moyſes bodit ydr/ þr ſogdu Moyſes leyfdi ſkilmadar bref at ſkrifa ⁊ vid at ſkilia hueriū Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi/ fyrer hardleik hiarta ydars þa ſkrifadi hn̄ ydr þtta bodord/ en̄ af vpp hafi ſkepnun̄ar/ giordi gud þau kallman̄ ⁊ konu/ af þui forlætr madrin̄ fodr ſin̄ ⁊ modr ⁊ helldr til vid konu ſina/ ⁊ eru ſo two eitt holld/ af þui eru þau nu eigi two helldr eitt holld/ þui huad gud hefuer ſamteingt/ þ ſkal madrin̄ eigi ſundr ſkilia

Þar er þa ⁊ eingen krydd/ dā meir ens forna manz helldr vellz hn̄ þa modkū/ en̄ ſalltid þ bitr af þ er oſſ forþ i at hafa frid og þolin mædi i ſolltun in̄e.

Og i huſinu ſpurdu hn̄s lærisueinar aptr at vm hid ſama/ ⁊ hn̄ ſagdi þm/ huer hellzt ſem forlætr ſina eigen konu ⁊ faſtnar adra/ ſa dryger hor a hen̄e/ ⁊ ef konan forlætr ſin̄ eigen̄ man̄ ⁊ giptizt odrum/ ſu horazt

Mat. xix
Luce xviii

Og þr færdu vng born til hn̄s at hn̄ ahrærdi þau/ en̄ lærisueinarner a toldu þa ſē þau leiddu ⁊ er Jeſus ſa þ/ likadi hm̄ þ eigi vel ⁊ ſagdi til þra Leyfit bornunū til min at koma ⁊ ban̄it þm eigi/ þuiat þuilikra er gudz riki. San̄liga ſeige eg ydr/ huer hn̄ medtekr eigi gudz riki ſem an̄at vng barn/ ſa mun eigi in̄ ganga i þ/ ⁊ hn̄ tok þau i fāg ⁊ lagdi ſinar hendr yfuer þau ⁊ blezadi þau

Exo. xx

Og þa hn̄ var vt geingin̄ vppa vegin̄/ hliop þar ein̄ fram fyrer/ bucktadi ſig fyrer hm̄/ ⁊ ſpurdi hn̄ at/ ſeigiandi/ godi meiſtare/ Huat ſkal eg giora ſo at eg eignizt eilift lif/ En̄ Jeſus ſuaradi hm̄/ Hui ſeiger þu mig godan̄/ eingen̄ er godr nema gud eirn/ bodordin muntu kun̄a/ at þu ſkuler eigi hordom drygia eigi man̄ vega/ eigi ſtela/ eigi ſkuler þu liug vitne mæla/ eigi ſuik giora/ heidra fodr þin̄ ⁊ modr/ en̄ han̄ ſuaradi ⁊ ſagdi til hans.

Meiſtare allt þtta hefeeg vardueitt i fra barnæſku miñe/ eñ Jeſus horfdi a hñ/ elſkadi hñ ⁊ ſagdi til hñs eitt þa breſtr þig far/ſel allt ꝥ þu hefer ⁊ gef fatækũ/⁊ þa munt þu hafa eiñ theſaur a himnũ/kom/⁊ fylg mier ſo epter/⁊ legg kroſſ þier a herdar/ eñ hañ vard hryggr vid þſſi ord/gieck þadan ſyrgiandi/ þuiat hñ hafdi myck lar eigner.

Mar. xix
Lu. xviij

Jeſus leit kring vm ſig ⁊ ſagdi til ſiña lærisueina/ huerſu toruellt er þm ſem peninga hafa iñat ganga i gudz riki/Eñ hñs lærisueina ſetti uiſta vid þſſi hñs ord/Jeſus anzadi eñ aptr ⁊ ſagdi til þra/Sona korn min Huerſu toruellt er þm ſem treyſtandi eru peningũ iñ at ganga i gudz riki/auduelldara er vlfballdanũ at ganga i gegnũ nalar auga/eñ rikũ iñ at ganga i gudz riki/ þr vndruduzt eñ meir ſeigiandi ſin a mille huer far þa hialpazt/eñ Jeſus horfdi a þa ⁊ ſagdi/Hia mõm er ꝥ o moguligt eñ eigi hia gudi/ þuiat hia gudi er allt moguligt

Mat. xix
Luce xviij

Og epter ꝥ tok Petr til at ſeigia hm̃/ſiadu vi er forlietũ allt ⁊ erũ þier epter fylgiandi/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi. Sañliga ſeige eg ydr/ at eingeñ er ſa/huer at fyrer lætr/huſ eda brædr eda ſyſtr eda fodr eda modr edr born eda akra fyrer minar ſaker ⁊ gudzſpiallaña/ ſa et eigi medtekr hundrat fallt aptr nu a þſſari tid/ huſ/ brædr ⁊ ſyſtr ⁊ modr ⁊ born ⁊ akra med of ſoknũ /⁊ i epter komanda heime eilift lif/ ⁊ marger verda þr ſeinazter ſem eru fyrſter ⁊ þr fyrſter ſẽ ſeinazter eru/⁊ þr voru þa eñ a veginum at fara vpp til Hieruſalẽ/⁊ Jeſus gieck fyrer þm/ þa ſetti ⁊ hlioda vid

da vid fylgiandi hm̄ þo epter ⁊ ottuduzt hn̄.

Hn̄ tok ⁊ þa tolf aptur til ſin ⁊ hof vpp at ſeigia þm/ huat yfuer hn̄ myndi koma ſiaet þ at vær forū nu vpp til Hieruſalē/ ⁊ manzins ſonr mun ſeliazt kēne maña hofdingiū ſkriptlærdū ⁊ ollo-dungū/ þr munu ⁊ fordæma hn̄ i dauda/ ⁊ ſelia Heidingiū/ þr munu ⁊ ſpotta hn̄/ ⁊ fleingia ſpyta a hn̄/ ⁊ liflata ⁊ a þridia deigi mū hn̄ vpp aptr riſa

Mat. xx
Luce xviii

Þa geingu þr Jacobus ⁊ Johañis ſyner Zebedei /til hn̄s ⁊ ſogdu/ Meiſtare/ vid viliū at þu giorir fyre ockr huers ſem vid bidiū þig/ en̄ hn̄ ſagdi til þra/ Huat vilie þier at eg ſkuli giora ydr/ þr ſogdu þa til hn̄s/ gef ockr ꝥ vid ſitiū i þiñe dyrd einn til hægre handar þier/ ⁊ añar til hiñar vinſtre/ En̄ Jeſus ſagdi til þra/ þier vitid eigi huerſ þier bidiet/ kuñe þier at drecka þañ kalek huern eg mun drecka/ ⁊ ſkirazt med þre ſkirn ſem eg mun ſkirazt/ en̄ þr ſogdu hm̄/ ꝥ getu vid/ Jeſus ſagdi þa til þra/ at ſoñu munu þier drecka þn̄ kalek huern eg mun drecka ⁊ medr þre ſkirn ſkirder verda huerri eg mun ſkirazt/ en̄ at ſetia til miñar hægre handar edr til vinſtre/ er eigi min at gefa ydr/ helldr þm ſem ꝥ er fyrer buet.

Math xx

Og þa er þr tiu heyrdu ꝥ/ voru þr gramer vppa Jacob ⁊ Johañē/ en̄ Jeſus kalladi þa til ſin ⁊ ſagdi til þra/ þier vitid ꝥ at þr ſem ſynazt hafa ſtiornan þiodaña/ þa drottna yfuer þær ⁊ þr ſem eru þra formen̄ þa hafa þr valld yfuer þm/ en̄ ꝥ ſkal eigi ſo vera ydar a mille/ Helldr huer hañ vill vera ydar a mille odrum meire ſa ſkal ydar þienare vera/ ⁊ huer hañ vill ydar a mille fremſtur vera/ Sa ſkal allra þion vera.

þuiat manzins ſonr er eigi komiñ til þſſ at hm̃
þionadizt/ Helldr ꝥ at hñ þionadi ⁊ gæfi ſina ond
vt til endrlauſnar fyrer marga
Þr komu ⁊ til Hiericho ⁊ at hm̃ burt faranda v
Hiericho ⁊ hſs læriſueinũ ⁊ mycklũ odrũ folks
fiolda/ Sat bartime⁹ blindr ſon Timei vid vegiñ
⁊ beiddi/ ⁊ er hñ heyrdi at ꝥ var Jeſus af Naza-
reth/ tok hñ til at kalla ⁊ ſagdi. Jeſus ſonr Da-
uidz miſkuña þu mier/ ⁊ marger a toldu hñ at hñ
þegdi/ eñ hñ kalladi þa mycklu meir ſonr Dauidz
miſkuña þu mier/ Jeſus ſtod vid ⁊ baud at kalla
a hñ/ Þr kolludu ⁊ a hiñ blinda ſeigiandi til hñs/
vertu med godũ hug/ ſtatt vpp/ hñ kallar þig ⁊
hñ ſnaradi ſiñe yfuer hofn af ſier ſtod vpp ⁊ kō
til Jeſu/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til hñs/ Huat vill
tu at eg ſkuli giora þier/ eñ hiñ blindi ſagdi honũ
Rabboni/ ꝥ eg ſæi/ Jeſus ſagdi þa til hñs/ gack
hedan þin trua giordi þig holpiñ/ ⁊ ſtragx ſa
ſa hñ ⁊ fylgdi hm̃ epter vppa vegiñ.

Mat. xx
Lu. xviij

Ellipti capitule

Math. xxi
Luce xix

OG þa þr komu nær Hieruſalē til Beth-
phage vid fiallit vidſmiors vidañar/
Sendi hañ two ſina læriſueina vt ⁊
ſagdi til þra/ gangit i ꝥ kauptun ſem
giegnt ydr er/ ⁊ ſtragx er þer gangit
þar iñ munu þier fiña fola bundiñ a huerium ein-
geñ madr hefer eñ ſetid/ leyſit hñ ⁊ leidit hingat/
⁊ ef nockr ſeiger til ydar/ hui þier giorit ꝥ/ þa ſeigit
at hñ er Herranũ/ þarfligr ⁊ ſtragx mun hñ ſen-
da hñ hingat/ Þr geingu burt þadan ⁊ fundu
folañ bundiñ fyrer vtan dyrnar ⁊ gatna moti-
no/ ⁊ leyſtu hñ/ ⁊ nockrer af þm̃ er þar ſtodu ſog-
du

u til þꝛa/Huad giori þier/ leyſandi folañ/eñ þꝛ
ogdu til þꝛa ſem Jeſus hafdi þm̄ bodit/⁊ þꝛ leyf
u þm ꝥ/ ⁊ fęrdu folañ til Jeſu/ logdu ⁊ a hn̄
in klędi/⁊ hn̄ sat a hm̄/ eñ marger breiddu ſin
aut a vegiñ/eñ adꝛer hiuggu kuiſtu af trianū/⁊
reifdu a vegiñ/⁊ þꝛ er fyrer geingu ⁊ hiner ſem
pter fylgdu kolludu ⁊ ſogdu. Hoſiaña blezadꝛ
ie sa ſem kemꝛ i na ni drottins/⁊ blezat sie riki
odꝛ voꝛs Davidz/ ꝥ ed kemꝛ i nafni drottins
Hoſiaña a vpphędū Drottiñ foꝛ ⁊ til Hieruſalē ⁊
gieck iñ i muſterit/⁊ vm ſkygnde alla hluti/ þa at
uelldi var nu komit gieck hañ vt mz þm tolf til
Bethania/⁊ añars dags þa hn̄ gieck vt af Beth
ania. Sueingde hn̄/⁊ er hn̄ sa a leingdar fikiu
re ꝥ er laufblaud hafdi/ kom hn̄ at vita huort
hn̄ fyndi nockut a þui/ ⁊ þa hn̄ kom þangat at
fañ hn̄ eckert nema laufblaudiñ/ þuiat ꝥ var ei-
gi fiknaña time komin/ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til
ꝥſſ/Hier epter ethe eingeñ af þier a vogꝛt at eili-
fu/ ⁊ hn̄s lęriſueinar heyrdu a ꝥ.

Þꝛ komu ⁊ til Hieruſalē ⁊ Jeſus gieck iñ i muſ
terit tok til vt at reka þa ſem ſelldu ⁊ keyftu i muſ
terino/borduñ þꝛa er reidu peningū ſkiptu ⁊ ſtolū
þꝛa er dufꝛ ſelldu/Hratt hn̄ vm/⁊ eigi lofadi hn̄
at nockꝛ bęri ker vm muſterit/⁊ hn̄ kendi ⁊ ſagdi
til þꝛa/er ꝥ eigi ſkrifat/ at mitt huſ ſkuli kallazt
bęna huſ ollm̄ þiodū eñ þier hafit giort ꝥ at ſpil-
lutꝛkia iñe.

Math xxi
Luce xix
Eſa. lvi

Þ heyrdu ⁊ hiner ſkriptlęrdu ⁊ keñe maña hof
dingar ⁊ leitudu epter huernen þꝛ męttu fyrer fa
ra hm̄/ þuiat þꝛ ottuduzt hn̄/af þui at allꝛ lydꝛ
badizt at hn̄s keñingu/ ⁊ er kuelld var komit gieck
hn̄ vt

hн̄ vt aꝼ borginne ꝛ at morne þa geingu þr þar
hiaꝛ sau ꝼikiu treit þurt ordit at rotum Petr min
tizt a ꝛ ſagdi vid hañ Rabbi siadu ꝼikiu treit/
Huerin þu ꝼorm ællter er vppuiſnat/ Jeſus ſua‑
radi ꝛ ſagdi til hн̄s/ Haꝼit tru til gudz/ ſañliga ſei
ge eg ydꝛ/ huer hellzt hн̄ ſegdi til þſſa ꝼiallz lyꝼzt
vpp þu ꝛ ꝼleyg þier i Sioiñ ꝛ eꝼadi eigi i ſinu hi
arta/ Helldꝛ trydi at ꝥ myndi ſkie/ huat hн̄ ſeiger
þa mun ꝥ ꝛ ſkie hн̄/ huat hн̄ ſeiger/ ꝼyrer þui ſei‑
ge eg ydꝛ allt huat hellzt þier bidiet i ydꝛare bæn/
truit at þier audlizt ꝥ/ þa mun ꝥ ꝛ henda ydꝛ ꝛ
nær þier ſtandit ꝛ bidiezt ꝼyrer þa ꝼyre geꝼit eꝼ
þier haꝼit nockꝛs konar aꝼ odrum ydꝛ i gegn/ ſo
at ydar ꝼader ſem er a himnum ꝼyrer geꝼi ydꝛ
ydar brot þuiat eꝼ þier ꝼyrer geꝼit eigi þa ꝼyrer
geꝼꝛ ꝛ eigi ydꝛ/ ꝼader ydar ſem er a himnū ydꝛ^m
ſynder

Mat. xxi — Þr komu ꝛ eñ til Hieruſalē ꝛ þa er hн̄ gieck i muſ
Luce xx — terino/ komu til hн̄s hoꝼut preſtar ſkriptlærder ꝛ
olldung^m ꝛ ſogdu til hн̄ſ/ vt aꝼ hueriu valldi gior
ir þu þtta/ ꝛ huer heꝼer geꝼit þier valld til at þu
giorder þtta/ eñ Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til þra. eg
vil ſpyria ydur at einu ordi/ ſuarit mier/ þa mun
eg ſeigia ydur aꝼ hueriu valldi eg giori þtta/
ſkirn Johañis var hun aꝼ himnū edꝛ aꝼ moñū
Suarit mier/ Þr hugrudu med ſier ꝛ ſogdu/ eꝼ
vær ſeigiū at hun væri aꝼ himnū/ ſeiger hañ til
vor þui trudut þier heñi þa eigi/ eñ eꝼ vær ſeigiū
at hн̄ væri aꝼ moñū Hrædunzt vær ꝼolkit/ þuiat
aller hielldu ꝥ Johañes væri ſañꝛ ſpamadꝛ/ þui
ſuorudu þr ꝛ ſogdu til Jeſu vær vitū eigi/ Jeſus
ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ þa ſeige eg ydꝛ ꝛ eigi aꝼ
hueriu valldi at eg giori þtta.

Tolfti capitule

HAñ tok ꝛ til at tala vid þa i epter likingũ/ madr plantadi vingard ꝛ girti gard vm ꝛ grof þar vin þrugu ꝛ bygdi þar vp turn ꝛ skipadi hñ mz akrkalla ꝛ ferdadizt langt i burt ꝛ er time var til sendi hñ þion siñ til akrkallaña at hñ medtaki af akrkollunũ vt af vingardzins aue-xti eñ þr hñ dtoku hñ ꝛ bordu ꝛ lietu eyrindislau sañ i burt fara ꝛ eñ aptr sendi hñ añañ þion til þra ꝛ hñs hofut lestu þr grioti ꝛ sleptu spottudũ i burt ꝛ þaeñ aptr sendi hñ añañ ꝛ þañ aflifudu þr ꝛ fleire adra suma hyddu þr eñ suma drapu þr

Mat. xxi
Luce xx

Hñ hafdi þa eñ epter eirn siñ kærastañ son/ ꝛ þañ sendi hañ seinaztañ til þra ꝛ sagdi/ þr munu feila sier fyrer syne minũ/ eñ akrkallañer sogdu sin a mille. Þssi er erfingiñ/ kame þier vegũ hñ so at uor verdi arftakan/ ꝛ þr hondludu hñ ꝛ afli-fudu ꝛ kostudu hñ vt fyrer vingardiñ/ eñ huat mun nu Herrañ vingardzins giora til. Hñ kemr ꝛ tortyner akrkollunũ ꝛ gefr vingardiñ odrũ/ Ha-fi þier eigi lesit þssa skript/ þañ stein er byggen-dr forlogdu/ hañ er vordiñ hofut hyrningar af drottni er þtta giort/ ꝛ er vndarligt fyrer vorũ au-gũ ꝛ þr leitudu vid at hand taka hñ/ eñ hræddust þo lydiñ þuiat þr fundu ꝥ hñ sagdi þssa epter li-king til þra/ þr forlietu hñ ꝛ geingu i burt.

Psal. cxvij

Þr sendu til hans nockra af pharisæis ꝛ Herodis þienara/ at þr veiddu hañ i ordum/ þr komu ꝛ sogdu til hans/ Meistare/ vier vitum at þu ert sañsogull ꝛ skeyter eigi neinum/ þuiat þu fer eige epter yfuer litum maña/ Helldr

Mat. xxij
Luce xx

kenir

keñer þu gudz gotu med sañleika. Huort leyþiz oss at geþa keisaranũ skatt eda eigi/ hañ visse þra vnder hyggiu ꝛ sagdi til þra/ Hui freiste þier min/ færit mier peningiñ at eg siae hñ/ þr ffeingu hm̃ eiñ/ þa sagdi hñ til þra/ huers er þessi mynd ꝛ iñ skript/ þr sogdu hm̃ Keisarans/ Jes⁹ suaradi ꝛ sagdi til þra/ þui geþit keisaranũ ꝥ keisarans ier/ ꝛ gudi ꝥ gudz er/ ꝛ þr vndruduzt yþuer hm̃.

Mat. xxij
Luce xx
Deut. xxv

Þa koñu ꝛ Saducei til hñs/ þr ed seigia v þ risuna eigi vera/ spurdu hñ at ꝛ sogdu Meistare Moyses skriþadi oss/ at eþ nockrs broder lietizt ꝛ heþdi eigin konu epter ꝛ lieti eingen born epter sig/ þa a broder hñs at medtaka hñs eignar konu ꝛ vppuekia sinũ brodr sædi. Nu voru þar (vij) brædr ꝛ hiñ þyrsti tok sier eigen konu ꝛ er andadr/ latandi eigi sædi epter/ ꝛ sa añar tok hana ꝛ andadizt/ liet ꝛ eigi sædi epter/ ꝛ lika hiñ þridie ꝛ eirnen þr (vij) toku hana aller/ ꝛ lietu eigi sædi epter Seinazt aþ ollm̃ andadizt ꝛ konan/ eñ i vpprisuñe þa er þr risa vpp/ huers þra eigin kona verdr hun/ þuiat þr (vij) hauþdu hana til eigiñar konu. Jesus suaradi ꝛ sagdi til þra/ er eigi s° at þier villizt/ vitandi eigi ritningarnar ꝛ eigi helldr gudz krapt/ þuiat þa þr risa vpp aþ dauda/ kuænazt þr ei nie lata sig kuæna/ Helldr eru þr sẽ Einglar Gudz a himnũ/ eñ haþi þier eigi lesit i

Exo. iij

Moyses bok aþ framlidnũ ꝥ þr munu vpp risa/ Huernen sagdi gud til hñs i skogat ruñinũ/ er hñ sagdi/ Eg em Gud Abrahams/ ꝛ Gud Ysaacs ꝛ Gud Jacobs/ eigi er hñ gud daudra/ helldr gud liþendra/ aþ þui villizt þier miog.

Og eiñ aþ skriptlærdũ gieck at sa er heyrt haþdi þa

of þa spyriazt æ/sæ ꝛ ꝥ at hn̄ hafdi suarat þui
vel/ ꝛ spurdi hn̄ at/ Huert er fyrst bodord af ollū
En̄ Jesus suaradi hm̄/ ꝥ er fyrst bodord af ollm̄ — Mat. xxij
Heyr þu Jrael/ Drottin̄ gud vor er ein̄ gud/ ꝛ els
ka skalt þu drottin̄ gud þin̄ af ollu hiarta þino/
ꝛ af allri salu þin̄e/ ꝛ af ollu þinu hugskoti/ ꝛ af
ollū krapti þinū/ þetta er hid fyrsta bodord/ En̄ — Deut. vi
an̄at er ꝛ þessu lickt elska þu naunga þin̄ sem sial — Leui. xix
fan̄ þig/ eigi eru þar on̄r bodord þessm meire.

Og hin̄ skriptlærdi sagdi til hn̄s/ Meistare i
sañleik þa sagder þu vel/ þuiat ein̄ er gud ꝛ ein-
gen̄ er þar an̄ar en̄ han̄/ ꝛ ꝥ at hn̄ skuli elskazt
af ollu hiarta/ ꝛ af ollm̄ skilninge/ ꝛ af allri ofl-
gan/ ꝛ ꝥ at elska naunga sin̄ sem sialfan̄ sig/ er
ollm̄ bren̄e fornū meira ꝛ offre/ en̄ er Jes⁹ sæ at
hn̄ suaradi vitliga sagdi hn̄ til hn̄s/ eigi ertu langt
fra gudz riki/ ꝛ eingen̄ þordi þa at spyria hn̄
Jesus suaradi ꝛ sagdi/ er hn̄ kendi i mustierino/ — Mat. xxij
huernen seigia skriptlærder kristū vera Dauidz — Luce xx
son/ en̄ Dauid seiger sialfr af helgū anda Drot- — Psal. cix
tin̄ sagdi minū drottni/ sit þu til min̄ar hægre han
dar a medan eg legg þina o vine til skarar þin̄a
fota/ þar seiger Dauid sialfr hn̄ sin̄ Herra/ Huer-
nen er hn̄ þa sonr hn̄s/ ꝛ margt af folkino heyr-
di hm̄ giarnan.

Og i sin̄e ken̄ingu sagdi hn̄ til þra/ varit ydr vid
enū skriptlærdū/ sem ganga vilia i sidū klædū/ ꝛ
heilsazt a torgum/ ꝛ sitia a fremstū stolū i sam-
kundu husum/ ꝛ hafa hin fremstu sæti at kuello — Math. xxiij
verdum/ Huerier i sig gleypa eckna husr vnder — Luce xx
hylmingu langrar bænar/ þr munu ꝛ audlazt
þess þyngra glotunar dom.

Og er Jes⁹ sat giegnt aulmusu orkiñe/sa hñ hu
ernen folkit varpadi peningũ i olmusu orkina/ ꝛ
at marger riker kostudu myckłu/eñ þa er ein ec
kia fatæk kom/liet hun two skarfa iñ ꝥ er eiñ pe
ning hñ kalladi sina lærisueina til sin ꝛ sagdi þm
Sañliga seigi eg ydꝛ/at þessi fatæka eckia liet meir
iñ/eñ aller adꝛer sẽ iñ lietu i olmusu orkina/ Þuiat
aller lietu af þui iñ er þm v᷑ at auk/eñ þessi liet af
volad siñe allt huad hũ hafdi ꝛ sina biorg all

Þrettandi capitule

Luce xxi

OG þa hñ gieck vt af musterino sagdi eiñ af
hñs lærisueinũ vid hñ/ Meistare/Skoda
huiliker steinar ꝛ þuilickt smide þetta er/
Jesus suaradi ꝛ sagdi til hñs/ sier þu allar þessar
myckłu bygging᷑/Hier mun eigi epter latazt stein
yfuer steine/ sa er eigi verdi nidꝛ brotiñ.

Mat. xxiiii
Luce xxi

Og þa hñ sat i fiallino Oliueti giegnt musterino
spurdu hñ at sier i lagi Petr ꝛ Jacob ꝛ Johañis ꝛ
Andꝛeas/seig þu oss nær þetta skal skie/ꝛ huert tei
kn verdꝛ þa þetta skal allt,til taka at fullkõnazt/Je
sus suaradi þm/ꝛ tok til at seigia/siaet til at ei fae
nockꝛ villt ydꝛ/ þuiat marger munu koma i minu
nafni ꝛ seigia/eg er kristꝛ/ ꝛ munu marga villa

Eñ þa þier heyrit af bardogũ ꝛ hernadar ti
dindũ ottizt eigi/þuiat þessu byriar at skie/endiñ er
þo eñ eigi þa/ein þiod mun reisa sig ꝛ vpp i mot
añare/ ꝛ riki a moti riki/ ꝛ land skialpt᷑ munu ver
da i sier hueriũ stodũ/hungꝛ ꝛ hrellingar munu
ꝛ verda/ þetta er vpp haf hrygdaña.

Og siaet til vm sialfa ydꝛ þuiat þꝛ munu fa
ra ydꝛ a radstefnꝛ ꝛ i sãkundu hus/ ꝛ þier munut
stryckter verda/ ꝛ fyrer kõungũ ꝛ hofdingiũ mu
nu þier st[...] miña vegna til vitnis burdar yf

ner þa / ꝛ gudzspiollũ byriar adr at predikazt a
medal allra þioda.
Og þa þr leida ydr ꝛ fraselia skulu þier eigi hugr
sa fyrer huat þier skulut tala/helldr huat ydr ge-
fzt a þri stundu ꝥ skulu þier tala/ þuiat eigi tale
þier helldr heilagr andi/ Eñ broder mun selia bro
dr i dauda ꝛ fader soniñ/bornin munu ꝛ reisazt
vpp i mot forelldruñ ꝛ styrkia þa i dauda/ꝛ þi
er verdit ollm̃ at hatre fyrer mins nafns saker/
eñ huer hñ er stadfastr allt til enda sa hialpazt

Math. x
Luce xii

Eñ þa þier siaet suiuirding eydzluñar/af huer
ri Daniel spamadr seiger/standandi huar eigi by
riadi/huer ed les/hñ vnderstandi ꝥ /Huerier þa
eru a gydinga landi/ flye þr a fioll/ ꝛ huer hañ
er vpp a ræfrino fare sa eigi iñ at taka burt noc
kut vr sino huse/ꝛ sa sem er a akre/hñ snuizt eigi
a bak sier aptr/at taka vpp faut sin/ꝛ we þungu
dũ konũ ꝛ briost mylkingũ a þm timũ/bidiet hell-
dr at flotti ydar verdi eigi vm vetr/ þuiat a þm
dogũ verda slikar hormungar/ hueriar eigi ha-
fa verit fra vpp hafi skepnuñar/ þa sẽ gud ska
padi ꝛ allt til þssa/ꝛ eigi Helldr mun verda/ꝛ ef
drottiñ stytti eigi þssa daga yrdi eckert holld frel
sat helldr fyrer vt valdra saker hueria hñ vtual
di hefer hñ stytt þssa daga.

Mat. xxiiii
Daniel ix

Og ef nockr seiger þa til ydar sie hier er kristr
sie þar er hñ/ þa truit þui eigi/ þuiat vpp mu-
nu risa fals kristar ꝛ falsker spameñ ꝛ munu gio-
ra teikn ꝛ stormerki til at villa/ ef verda mætti/
eirnen vtualda/ þui siaet til vm ydr/sie eg sagdi
ydr nu allt þtta fyrer.

Eñ a þm dogũ epter þssa hormung/mun So
lin sortna/ ꝛ tunglit eigi gefa sitt skin/ ꝛ stiornr

munu hrapa aꝼ himne/ kraptar himins munu
Mat. xxiiij. Luce xxi
hræraz/ ⁊ þa munu þr ſia manzins ſon kōandi i
ſkyiunū mz dyrd ⁊ krapti myclū/ ⁊ þa mū hn̄ vt
ſenda ſina eingla/at ſamā ſaꝼna ſinū vt uoldū aꝼ
ꝼiorū vindū/allt aꝼ enda iardᵃʳ ⁊ til hæd himins.
Aꝼ ꝼikiu trenu þa lærit eina epterliking/ þui þa
er þeſſ kuiſtr giorizt ꝼrior ⁊ lauꝼin ſpringa vt/viti
þier at ſumarit er i nand/ſo ⁊ nær þier ſiaet þetta
ſkie/vitid at þ ſie þa nalægt ꝼyre dyrū/ Sañli-
ga ſeigi eg ydr/at þeſſi kynſlod ꝼorgeingr eigi þar
til allt þetta ſkier himiñ ⁊ iord munu ꝼorganga/
eñ min ord munu ecki ꝼorganga/ eñ aꝼ þeim deigi
edr ſtundu veit eingeñ/eigi Einglar a himnum ⁊
eigi ſonriñ/nema ꝼaderiñ eiñ.
Siaet til/ vaket ⁊ bidiet þuiat þier vitid eigi
nær tid er/ſo ſē ſa madr er ꝼerdadizt langt burt/
ꝼorliet ſitt huſ/gaꝼ ⁊ ſinū þionū yꝼuer valld ſier
huerſ vercknadᵃʳ/⁊ baud dyra verdinū at hn̄ veck-
ti/Waket ⁊ þuiat þier vitid eigi nær Herrañ huſ
ſins kemr/Huort at kuelldi eda vm midnætti/edr
þa hanen gelr elligar at morne/ſo at eigi komi hn̄
Mat. xxvi. Luce xxij
ſkyndiliga ⁊ ꝼiñe ydr ſoꝼandi/eñ huat eg ſeige y-
dr þ ſeige eg ollū/Waket þier.

Fiortandi ca.

En epter two daga þa voru Paſchᵃʳ/⁊ ſætu braudz dagar/⁊ hoꝼut preſtᵃʳ ⁊ ſkriptlær-
der ſocktu epter huernen þr gætu hondlat
hn̄ med vielū ⁊ liꝼlatid/eñ þr ſogdu/eigi ꝼo vm ha-
Jo. xiij.
tidina/ſo at ei verdi vpp hlaup med ꝼolkino
Og þa hañ var i Bethania i huſ Symonar
van heila ⁊ sat vid bord/kom kona haꝼandi A-
labaſtrū/budk med omeingat ⁊ koſtuligt ſmyrſla
vatn/Hun braut budkiñ/⁊ hellti yꝼuer hoꝼut hn̄ſ
eñ þar voru nockrer ſē ſtugugduzt vid i/ſialꝼū ſi-

er ⁊ ſogdu/til huerſ er þſſi ſmyrſla ſpilling gior/ þat þtta ſmyrſla vatn mętti ſeliazt meir eñ þriu hūdrut peninga ⁊ gefazt fatękū ⁊ deilldu a hana

Eñ Jeſus ſagdi/ latid hana kyrra/til huerſ ſtyg ge þier hana/gott verck giordi hun a mier/ þuiat fatęka hafi þier iafnan hia ydr/ ⁊ nęr þier vil iet meigi þier giora þm gott/eñ mig þa hafi þier eigi iafnan / Huat hun hafdi til/ þ giordi hun/ Hun kom ⁊ fyrefram at ſmyria miñ likama til graptrar/ Sañliga ſeige eg ydr/ Huar hellzt i hei me ollū er þtta gudz ſpiall verdr predikat þa mū ſeigiazt i hñar miñing / huat hun giordi.

✠ Huer eiñ [...] ſarra pen[...] ga hefer [...] rit ſ° ga[...] ſeigia doc[...] res/ſē (iiii[...] lybuſker [...] engelſkr [...] tare.

Og Judas ſcarioth/ eiñ af tolf gieck burt til hofut preſtaña/at hñ forriedi hñ fyre þa/ ⁊ er þr heyrdu þ gloddazt þr/ ⁊ þr lofudu at gefa hm̄ peninga/ Hñ leitade ⁊ epter huernen ſkapferlli gazt hñ gęti forradit hñ .

Ma.t xx[...]
Luce xx

Og a hinū fyrſta dęta braudz deigi þa Paſka lambit fornadizt/ſeigia hñſ lęriſuein til hñſ Huert villtu vier forum ⁊ reidū til at þu neyter Paſchaña/ ⁊ hñ ſendi two af ſinū lęriſueinū ⁊ ſagdi til þra. Gangit iñ i ſtadiñ/madr mun reña i mot ydr/berandi vazt ſkiolu/fylgit hm̄ epter/ ⁊ huar hellzt hñ geingr iñ/ſeigi þier/huſ Herranū/ at Meiſtariñ ſeiger Huar er þ herbergi/er eg ſkal neyta Paſkaña i medr minū lęriſueinū/ ⁊ hñ mū ſyna ydr aſtrakadan ſaal ſtorañ til bueñ / reidi þier þar til fyrer oſſ/ ⁊ hñs lęriſuein geingu burt ⁊ komu iñ i ſtadiñ ⁊ fundu ſ° ſem hñ hafdi ſagt þm/ ⁊ biuggu til Paſcha lambit.

Og er kuellda tok kom hñ medr þa tolf/ ⁊ er þr voru nidr ſeztir ⁊ atu/ ſagdi Jeſus/ Sañliga

seigi eg yðr/at eiñ af yðr Sa er etr med mier for
Mat. xvii rædr mig/eñ þr vrdu hryggner vid ⁊ sogdu huer
Luce ix. epter odrũ til hñs/er eg þ nockut/eñ hñ suaradi ⁊
sagdi til þra/eiñ af tolf sa er drepr hendiñe i fa
tid medr mier/at soñu fer manzins som hedan so
sem skrifat er af hm̃/eñ we þm mañi af hueriũ
manzins som framsellzt/betra være þm mañi at
eigi hefdi hñ fæddr verit.

Og er þr neyttu/tok Jesus braudit/blezadi/⁊
braut þ ⁊ gaf þm ⁊ sagdi/take þier/neytid/þtta
er mitt holld/Hañ tok ⁊ kalekiñ/blezadi ⁊ gaf þm
⁊ þr drucku aller af hm̃/Hñ sagdi til þra/þtta er
mitt blod eins nyzt testamenzt/sem fyrer marga
vt hellizt. Sañliga seige eg yðr/at eg mun ei he
dan i fra drecka af þssm vin vidar auegrti /allt
til þss dags/þa at eg dreck þ nytt i gudz riki/⁊ at
sogdum lofsongnum geingu þr i fiallit oliueti

Jesus sagdi til þra/aller munu þier skampyl
lazt vid mig a þssari nott/ þuiat skrifat er/eg mũ
Zach. xiij sla Hirdiriñ ⁊ Sauderner skulu tuistrazt/eñ ep-
ter þ er eg ris vpp/skal eg ganga fram fyre yðr i
Galileam/eñ Petr sagdi til hñs/⁊ þ aller skampyl
lizt þier/þa skal eg þo eigi/Jesus sagdi til hñs
Sañliga seige eg þier/at i daglangt a þssari nott
adr eñ hanẽ gelr tuysuar munt þu neita mier þrys
uar/Hñ taladi þa eñ framar/þo at mier byriadi
at deyia iafn framt þier skylldi eg þo eigi neita
þier ⁊ lika eirnen sogdu aller þr

Og þr komu i þ gerdis tun er hiet Gethsemani/⁊
hñ sagdi til siña lærisueina/sitie þier hier a medã
eg bidz fyrer/⁊ tok med sier Petrũ/ Jacob/ ⁊ Jo-
hañem/⁊ tok til at skialfa /⁊ angrazt ⁊ sagdi til

þra. Sæla min er hrygg allt i daudan̄/ blifit hier ⁊ vaket/ ⁊ þa gieck hn̄ litlu einu leingra fra̅ fiell a iord/ ⁊ tok at bidia ef ꝥ væri moguligt at su ſtund lidi hia hm̄/ ⁊ ſagdi/ Abba fader min̄ allt er þier moguligt/ tak burt þen̄a kalek af mier en̄ eigi ſem eg vil helldꝛ ſem þu villt.

Han̄ kom ⁊ fan̄ þa ſofandi ⁊ ſagdi til Petrs Symon ſefr þu/ kun̄er þu eigi at vaka eina ſtund medꝛ mier/ vakit/ ⁊ bidiet/ at þier fallit eigi i frel ſtni/ andin̄ er at ſon̄u reidubuin̄/ en̄ holldit er breyſkt. Hn̄ gieck ⁊ en̄ burt aptr ⁊ badꝛ ⁊ taladi hin ſo̅ ord/ hn̄ kom aptr ⁊ fan̄ þa en̄ ſofandi/ þuiat þra augu voru bolgin af ſuefni ⁊ eigi viſſu þr huerıu þr ſuorudu hm̄/ ⁊ hn̄ kom i þridia ſin̄ ⁊ ſagdi til þra/ ſofit nu ⁊ huilit ydꝛ ꝥ nægizt/ ſtundin er komin/ ꝥ manzins ſon frām ſelltzt i ſyndu̅gra hendꝛ/ ſtandit vpp gongum hedan/ ſiaet at ſa er mig forrædꝛ hn̄ er i nand.

Og ſtragx ſem hn̄ var at tala vm þtta/ ko̅ Judas ſcarioth ein̄ af tolf ⁊ mz hm̄ mikel ſueit medꝛ ſuerdu̅ ⁊ ſtongum/ vt ſender af hofdings preſtum/ ſkriptlærdu̅ ⁊ olldungu̅/ en̄ ſuikarin̄ hafdi gefit þm teikn ⁊ ſagt/ huern hellzt eg kyſſi ſa er ꝥ/ halldit hm̄ ⁊ leidit varygdarliga/ ⁊ þa hn̄ ko̅ gieck hn̄ ſtragx til hn̄s ⁊ ſagdi/ Heill ſiert þu Rabbi/ ⁊ kyſti hn̄/ en̄ þr logdu ſtragx hendꝛ a Jeſu̅ ⁊ hielldu hm̄/ ⁊ eirn af þm ſe̅ hia ſtod dro vt ſuerd ⁊ ſlo hofut preſtzins þion ⁊ ſneid af hm̄ eyrat.

Mat. xx
Luce xx
Joh. xi

Jesꝰ suaradi ⁊ sagdi til þra/ þier erut vt geingner sᵒ sem til añars spilluirkia med suerdū ⁊ stongū at gripa mig / Huers dagliga var eg i musterino hia ydr ⁊ kendi/ ⁊ eigi gripu þier mig/ Helldr ꝥ ritningin vpp fylldizt/ ⁊ þa forlietu hn̄ aller hn̄s lærisueinar ⁊ flydu/ eñ nockut vngmeñi fylgdi honū epter klæddr linklædi yfuer bert horund/ ⁊ hn̄ gripu oñr vngmeñi / eñ hn̄ snaradi linklædinu ⁊ flydi nakeñ i burt fra þm.

Þr leiddu Jesum til hofut prestzins/ þar komu saman aller, keñe meñ skriptlærder ⁊ olldungar/ eñ Petr fylgdi epter/ þo langt burt fra/ iñ allt i hofut prestzins for dyre/ ⁊ sat hia þienurunñ vid elldiñ ⁊ bakadi sig vid logañ.

Eñ hofut prestarner ⁊ allt radit leitudu vitna i giegn Jesu sᵒ at þr gætu sellt hañ til dauda/ ⁊ fuudu eingin/ marger toludu falsuitne i giegn hm̄. Eñ þra vitnis burdar voru eigi samlatandi ⁊ þa stodu nockrer vpp ⁊ baru fals vitne i moti hm̄ ⁊ sogdu/ vier hofum heyrt hn̄ seigia/ eg mun þtta musteri nidr briota sem hondū er giort/ ⁊ a þrim dogū vpp byggia añat ꝥ eigi er med hondū giort eñ þra vitnis burdar komu ⁊ eigi saman.

Og hofut prestriñ reis vpp i midit/ spurdi Jesum at ⁊ sagdi/ suarar þu ongu til þss/ sem at ꝥ sise ser leggia i moti þier/ eñ hn̄ þagdi ⁊ suaradi ongu/ þa spurdi hofut prestriñ hañ/ eñ aptr at ⁊ sagdi til hn̄s/ Ert þu Kristr son gudz ins blezada/ eñ Jesus sagdi hm̄/ Eg em hn̄/ ⁊ þier munut sia manzins son sitia a hægre hond gudz kraptar/ ⁊ komandi i skyum himens/ eñ hofut prestriñ reif þa klædi sin ⁊ sagdi/ Huat þurfu vær nu at gie-

Mat. xxvi
Luce xxii
Joh. xviii

nazt vitnana/ þier heyrdut gudlostunina/ huat synizt ydr/ eñ þr fordæmdu hñ aller sekan vera daudans/ ⁊ nockrer toku at spyta a hñ/ ⁊ byrgia hñs a sianu ⁊ at dusta hñ med hnefum/ ⁊ at seigia til hans/ spadu ⁊ þienararner slogu hñ pustra i andlitid.

Og er Petr var nidri i fordyrunũ/ kom ein af ambattũ hofut prestzins/ ⁊ þa hun leit Petrũ verma sig/ horfdi hun a hñ ⁊ sagdi/ vart þu ⁊ mz Jesu af Nadareth/ eñ hñ neitadi ⁊ sagdi/ eg þecki hñ eigi/ ⁊ ei veit eg huat þu seiger/ ⁊ er hñ gieck vt fyrer dyrnar gol haniñ/ eñ er ambattin sa hañ aptr tok hun at seigia þm er kringũ stodu/ þssi er af þm/ eñ hañ neitadi nu eñ aptr/ ⁊ litlu einu þar epter sogdu þr aptr er hia stodu til Petrs/ Sañliga ertu eiñ af þm/ þuiat þu ert eiñ Galileare/ ⁊ þitt mal liodar s°/ Eñ hñ tok at formæla sier ⁊ sueria/ ꝥ ei þecki eg þañ mañ af huerium þier seigit/ ⁊ stragr gol haniñ aptr/ ⁊ Petr mintizt þss ordz sem Jesus hafdi sagt til hans/ adr hanen gelr tuysuar/ muntu neita mier þrysuar ⁊ tok at grata.

Fimtandi capitule

OG stragr vm morguniñ hielldu hofut prestarner mz olldungunũ ⁊ skriptlærdũ ollu raduneytino radstefnu ⁊ bundu Jesum/ leiddu hñ ⁊ framselldo Pilato/ ⁊ Pilatus spurdi hañ at/ ertu konungr gydinga/ eñ hñ suaradi ⁊ sagdi til hñs/ þu seiger ꝥ/ ⁊ hofut prestarner aklogudu hñ vm margt/ Pilatus spurdi hñ eñ aptr at ⁊ sagdi/ suarar þu ongu/ sia i huersu morgu þr a kæra þig/ eñ Jesus suaradi hm̃ ongu þadañ i fra s°. ⁊ Pilatus vndradizt.

Mat. xxvii
Luce xx.
Joh. xviii

Eñ hñ var vanr at lata þm lausañ vm hatidina
eiñ af bādingiunū/ ept᷒ hueriū hellzt þr beiddizt
eñ þar var sa er nefndizt Barrabas medr illræ
dis mōm bundiñ huer mz illrædi hafde vig vñit
⁊ þa folkit gieck vpp tok ꝥ at bidia/ at hañ veitte
þui sem hñ plagadi iafnan/ eñ Pilat᷒ suaradi þm
⁊ sagdi/ vilie þier at eg lati ydr gydinga kōun-
giñ lausañ/ þuiat hñ vissi at hofut prestarner
hofdu af ofund framsellt hñ/ eñ byskuparner eg
giudu lydiñ at hñ gefi þm helldr Barrabā lausañ

Pilatus suaradi eñ aptr ⁊ sagdi til þra/ Huat
vilie þier þa at eg skuli giora hm̄/ huern þier sei
git kōung gydinga/ eñ þr kolludu þa aptr/ krossfes
tu hñ/ Pilatus sagdi til þra/ Huat illt hefer hañ
giort/ eñ þr kolludu þui meir/ krossfestu hñ/ eñ Pi
latus villdi folkino fullnægiu giora/ liet þm lau-
san Barrabam/ ⁊ framselldi Jesum suipū bar-
dan/ at hñ krossfestizt

Eñ stridz þienararner leiddu hñ i fordyr þing
hussins/ ⁊ kolludu saman allañ hopiñ/ ⁊ færdu
hñ i purpura klædi/ flettandi þyrne korono/ ⁊ set
tu a hñ/ ⁊ toku at heilsa hm̄. Heill siert þu kōungr
gydinga/ ⁊ slogu hñs hofut med reyr vendi/ ⁊ hræ
ktu a hñ fiellu ⁊ a hne ⁊ til badu hñ.

Og þa þr hofdu spottad hñ/ færdu þr hñ vr
purpuranū ⁊ færdu hñ aptr i sin klædi/ ⁊ leiddu
hñ vt at þr krossfrstu hñ/ þr þreyngdu ⁊ þm sem
fram/ hia gieck Symone hinū syrneska/ er ko-
miñ var af akrlendi/ fodr þra alexandru/ ⁊ Ruffi/
at hñ bæri hñs kross/ ⁊ þr hofdu hñ i þañ stad er
heiter Golgatha ꝥ þydizt galga klettr/ ⁊ þr gafu
hm̄ myrrath vin at drecka/ ⁊ hñ tok ꝥ eigi til sin.
Og þa er þr hofdu krossfest hñ skiptu þr kl

dum hn̄s/ ꝛ kostudu lut verpi yfuer þm. Huat
huer tęki/ eñ ꝥ var vm þridiu stund/ er þr kross-
festu hn̄/ ꝛ titill hn̄s sakferlis var yfuer hm̄ skri
fadr/ ꝥ hn̄ vęri köungr gydinga/ ꝛ med hm̄ kross
festu/ þr two spilluirkia/ eiñ til hęgri handar/
eñ añañ til vinstri / ꝛ su ritninger vpp fylld
sem seiger/ medr ill virckium- er hn̄ reiknadr.

Og þr geingu þar fram hia/ ꝛ hęddu hn̄/
skokū hofut sin ꝛ sogdu/ Swei/ hueernen nidr bry
tr þu musteri gudz/ ꝛ bygger vpp a þrim dogū
aptr? frelsa nu sialfañ þig ꝛ stig nidr af krossi
num/ lika eirnen spieudu hn̄ hofut prestarner sin-
a medal medr skriptlęrdū ꝛ sogdu adra frelsadi
hn̄/ sialfañ sig getr hn̄ eigi frelsat/ sie hn̄ kristr
köungr Jsraels stigi hn̄ nu nidr af krossinū/ at vier
siaum/ ꝛ megum sᵒ trua/ ꝛ þr er med hm̄ voru
krossfester a toldu hn̄ eirnen.

Og at lidiñe siettu stund vrdu myrkr vm allt
landit/ allt til (ix) stundar ꝛ a hiñe niundu stund
kalladi Jesᵒ vpp Harri roddu ꝛ sagdi/ Eloy Eloy
lam̄a a sabthani/ Huat er vtlegzt/ Gud miñ gud
miñ Hui forlieztu mig/ ꝛ þa nockrer af þm er þʳ
stodu hia heyrdu ꝥ/ sogdu þr/ sia hn̄ kallar a
Elyam/ eñ eiñ hliop at ꝛ fyllti vpp niardar vott
med edik/ latandt vppa eiñ reyr legg/ gaf hm̄ sᵒ
at drecka ꝛ sagdi/ lat fara/ siaum huort ef Eli-
as kemr at taka hn̄ ofan

Eñ Jesus kalladi vpp Harri roddu ꝛ andadizt
ꝛ tialldit musterisins rifnadi sundr i two fra o-
fan verdu allt nidr i giegnū/ eñ er hundradz hof
dingiñ sa ꝥ huer þʳ stod gegnt at hn̄ kalladi sᵒ
þa er hn̄ liezt sagdi hañ/ Señeliga hefer þssi ma-
dr verit gudz sonr/ ꝛ konr voru þar ꝛ langt fra

✠ (vm þridi[...] stund) ꝥ er at þr bigirn[...] tu vm hin[...] þridiu stūd[...] at hafazt handa at h[...] yrdi kross[...] tr/ eñ vm h[...] na siettu st[...] nd var hn̄ [...] str a krossi[...] sē hiner gu[...] spialla m[...] styra.

Mat xxv
Luce xxiij
Joh. xix

sem horꝼdu ⁊ aꝥ/a medal huerꝛa/var Maria Magdalena/⁊ maria miña Jacobs ⁊ Joseps moder/⁊ Salome/⁊ þa hñ var i galilea hoꝼdu þær ꝼylgt hm̃ epter ⁊ þionat hm̃/⁊ margar adꝛar hueriar vnder eins inz hiñ hoꝼdu vpp farit til Hierusalem

Og þa er kuelld var komit/aꝼ þui ꝥ var at ꝼanga dagꝛ/ huer at er nærstr ꝼyrer þuott dagiñ/kom Joseph aꝼ Arimathia eiñ edlu boriñ rad herra/sa er ⁊ stundadi epter gudz riki/⁊ gieck diarꝼliga iñ til Pilato ⁊ bad vm likama Jesu/ eñ Pilatus vndradizt at hñ væri þgar latiñ/⁊ kalladi hundraz hoꝼdingiañ til sin/spurdi hñ at eꝼ hñ væri þgar andadꝛ/ ⁊ er hñ var þſſ viſ ordiñ aꝼ hoꝼudzmañinũ/gaꝼ hñ Joseph likamañ/eñ Joseph keypti linduka/tok hñ oꝼan/⁊ sueipadi hñ i lereptinu/ ⁊ lagdi hñ i groꝼina huer ed klopput var i hellu stein/⁊ vellti steine at graꝼar muñanum/ eñ Maria Magdalena ⁊ Josephs maria sau huar hñ var lagdꝛ.

℞ Paska dag.

Sextandi capitule

Og er ℞ þuottdagriñ var lidiñ/keyptu þær Maria magdalena / ⁊ Maria Jacobi ⁊ Salome dyrlig smyrsl/ at þær kæmi ⁊ smyrdi Jesum/ ⁊ miog snemma morguns eiñ þuottdagaña/komu þær til graꝼariñar vm Solar vpp runa ⁊ huer þra sagdi til añarar/huer mun vellta ꝼyrer oss steininũ aꝼ graꝼar muñanũ ⁊ þær litu þangat ⁊ sau at steiñiñ var aꝼ velltr/ þuiat hñ var næsta myckell ⁊ þær ꝼoru iñ i groꝼina ⁊ sau eitt vngmeñi setia til hægri hlidar/skryddañ sidu klædi huitu

ockhulltu/ og þeim blauskradi vid.

En hann sagdi til þeirra/ eigi skulu þier fælazt/ þier leitid at hinum krossfesta Jesu af Nadareth/ hann er vpprisinn og er eigi hier/ Siaet þann stad huar þeir logdu hann/ gangit helldr burt og seigit hans lærisueinum/ og Petre/ ꝥ hann mune ganga fram fyre ydr i Galilea/ þar munu þier sia hann/ epter þui hann sagdi ydr/ enn þær geingu vt skyndeliga og flydu fra grofinne/ þuiat komin var yfuer þær vggr og skialfti/ og ecki sogdu þær neinum þuiat þær voru hræddar. *

En er Jesus hafdi snemma morguns vpprisit a fyrsta deigi þuottdaganna/ þa birti hann sig fyrst Mariu magdalena/ fra huerri hann hafdi vt rekit (vii) diofla/ Hun for og kungiordi þeim sem medr henne hormudu og gretu/ og er þeir heyrdu/ at hann lifdi/ og hann være sied af henne/ trudu þeir eigi/ enn epter ꝥ audsyndi hann sig tueimr af þeim i annare liking/ da er þeir geingu vm þorpa grundernar/ þeir geingu og burt kungiordu hinum odrum/ þeim trudu þeir og eigi

En seinazt ✠ er þeir ellifu satu til bordz/ birti hann sig/ og auitadi þeira vantru og hiartans harddud/ ꝥ þeir hofdu eigi truat þeim/ sem hann hofdu sied vpprisinn og sagdi til þeira/ faret vt vm allann heim/ predikit gudzspiollin allre skepnu/ Huer hann truer og verdi skirdr/ sa skal frelsadr vera/ enn huer eigi truer/ hann skal fordæmazt

✠ Vppstigningar dag

En teiknin er þeim munu fylgia sem trua eru þessi/ J minu nafni munu þeir diofla vt reka/ nyiar tungr tala/ hoggorma vpp taka/ og ef þeir drecka nockut banuænligt/ skal ꝥ eigi þeim granda/

yfuer

yþer siuka munu þr hendr leggia / ꝛ þa mun þm batna.

Og epter þ er drottiñ Jesus hafdi talat vid þa var hñ vpp numiñ til himins / ꝛ sitr til Gudz hægri handar / eñ þr geingu vt ꝛ prediku-du allz stadar / drottne samverckanda / ꝛ ordit styrkianda / medr epter fylgiandi teiknum

Ender gudz spialla ins heiliga Marci.

Fyrſt capitule

Af þui at marger hafa ſtundat i lag at færa þær ſagner ſem eru af þeim hlutū er a me dal vor hafa til borit/ ⁊ epter þui ed þr hafa oſſ i hēdr feingit ſem i vpphafi/ hafa ſialfuer ſied/ ⁊ þienarar ordzins hofdu verit/ synizt mier/ af þui at eg hefi ⁊ ſialfr giorualllt numit af vpp hafi/ at eg ſkrifadi þier iñeliga ⁊ ſkickanliga til/ miñ godi Theophile/ ſo at þu kyñer ſañnañ gruñ þra orda/ ſem þier eru vnderuiſut.

A dogū Herodis konungs i Judea/ var ſa keñimadr er Zacharias er nefndr af ſtiettrū Abia/ ⁊ hñs huſfru var af Dætrū Aarons/ ſu er hiet Elizabeth/ eñ þau voru bædi riettlat fyrer gudi/ ⁊ geingu i ollm̄ bodordū ⁊ riettlætingū drottins o ſtraffanliga/ þau attu ecki barn/ þuiat Elizabet var o byria ⁊ bædi voru þau olldrud.

Eñ ſo bar til/ þa Zacharias atti at flytia preſtligt embætti (fyrer gudi) epter til ſkickan ſiñar ſtiettar ⁊ ſiduenia keñi manz ſkaparins/ ⁊ er hm̄ hlotnadizt at hañ ſkylldi veifa reykelſkino/ gieck hñ iñ i muſteri drottins/ ⁊ allr folks fioldiñ var fyrer vtan/ ⁊ badz fyrer vm reykilſis veifun tiñañ/ eñ hm̄ birtizt þa Eingell Drottins ſtandandi a hægra veg altariſins/ þſſ er reykilſit var yfer borit/ ⁊ Zacharias vard hræddr er hñ ſa hañ ⁊ myckl um otta þa ſlo yfuer hñ

Eñ Eingelliñ ſagdi til hñs/ ottazt þu eigi Zacharia/ þuiat þin bæn er al heyrd/ ⁊ Elizabet ei-

gin

Kin kona þin mun þier son fæda/ ⁊ hañ skallt þu Johñis at nafni kalla/ ⁊ ꝥ mun þier fognudr ⁊ gledi/ ⁊ marger munu fagna af hñs burdar tid/ þuiat hñ mun verda myckill fyrer gudi/ vin ⁊ a feigañ dryck mũ hñ eigi drecka/ ⁊ þg̃ fra modr **Mat. xxiiii** kuide mun hñ vppfylldr verda af helgũ anda/ ⁊ marga af sonũ Jsraels/ mun hñ snua til guds drottins sialfra þra/ ⁊ hũ mun fyrer hm̃ fara i anda ⁊ krapti E'ye/ at hañ snue hiortum fedra til sona/ ⁊ vantruaudũ til kænsku riettlatra at til bua s° drottne algiort folk.

Og Zacharias sagdi til Eingelsins/ af hueriu skal eg ꝥ vita/ þuiat eg em gamall/ ⁊ husfru min er komiñ til ara siña/ Eingelliñ suaradi ⁊ sagdi til hñs/ eg em Gabriell sa er fraiñe fyrer gudi stendr/ ⁊ eg em sendr at tala vid þig/ ⁊ at boda þier þtta/ ⁊ sia ! at þu munt mal lauf verda ⁊ eigi talat geta/ allt til þss dags/ huenær þtta/ mun fraiñ koma/ fyrer þui at þu truder ei minũ ordũ þau er vpp munu fyllazt a sinom tima.

Folkit beid ⁊ epter Zacharia ⁊ vndradizt huat hñ dualdi i musterino/ eñ er hñ gieck vt/ gat hñ ei talat vid þa/ ⁊ þr þottuzt þa vita/ at hañ munde syn sied hafa i musterino hñ benti þm/ ⁊ var mal lauf.

Þ skiedi ⁊/ þa er lidner voru dagar hñs embættis/ at hñ gieck til sins heimkyñis/ eñ epter þa daga vard hñs husfru Elizabeth þungud/ ⁊ leynde at sier fim̃ manudi/ ⁊ sagdi/ Þañig giordi gud vid mig a þm dogum hñ leit til min/ er hañ villdi burt taka mitt hneycksle ꝥ eg bar a millum maña.

Eñ a hinũ siette manadi var Gabriel Eingill sendr af gudi i þa borg i Galilea sẽ nefndizt Nadareth til þrar meyiar er fostnut var þm mañi/ ed Joseph hiet/ af huse Dauidz/ ꝛ heite meyiariñar var Maria/ ꝛ Eingelliñ gieck iñ til hñar ꝛ sagdi/ Heil siert þu nadar fulla/ Drottiñ er med þier/ blezud ert þu a medal kueña.

✠ Mariu messu a langa faustu

Eñ þa hun sa hñ/ vard hun hrędd af hſs ordũ/ ꝛ hugleiddi at huilik væri þſſi kuedia/ ꝛ Eingilliñ sagdi til hñar/ ottazt þu eigi Maria/ þuiat þu fant nad hia gudi/ Sie: þu munt barn geta i kuidi þinũ ꝛ mũt Son fęda/ ꝛ hñs nafn skalt þu Jes⁹ kalla. Hñ mũ myckell verda/ ꝛ kalladz sonr ins hęzta/ ꝛ gud Drottiñ mũ gefa hm̃ sęti fins fodrs Dauidz/ ꝛ hñ mun rikia yfuer huse Jacobs at eilifu/ hñs rikis mun ꝛ eingeñ endir verda

Þa sagdi Maria til Eingilsins. Huernen ma ꝥ ske/ af þui eg hefi onguan mañ kent/ Eingilliñ suarardi ꝛ sagdi til hñar/ Heilagr andi mun koma yfuer þig/ ꝛ kraptr Ins hęzta mun vmskyggia þig/ af þui/ at ꝥ hid helga sem af þier mun fędazt skal nefnazt sonr Gudz/ ꝛ Sia þu at Elizabet frændkona þin hefer ꝛ son getid i elli siñe ꝛ þſſi er hñar siette manudr/ sem kollut var o byria/ þuiat gudi er eckert ord o mattugt/ eñ Maria sagdi/ Sia : eg em ambatt Drottins verdi mier epter ordi þino/ ꝛ Eingelliñ veik fra hñe. *

Eñ ✠ a þm dogũ/ stod Maria vpp ꝛ for med flyti til fiall bygda i borgina Juda ꝛ gieck iñ i hus Zacharie ꝛ heilsadi Elizabeth/ ꝛ ꝥ vard so þa er Elizabeth heyrdi heilsun Mariu/ at barnit spratt vpp i hñar kuidi/ ꝛ Elizabeth vard full af helgũ anda/ kalladi harri roddu ꝛ sagdi/ ble-

✠ Visitatio Marie

zut ert þu a medal kuenn̄a ⁊ blezadur er auogrtꝫ
kuidar þins/ ⁊ huadan kemr mier ꝥtta at moder
drottins mins kemr til min/siadu/ þuiat þa er
rodd þinnar kuediu kom mier til eyrna/spratt bar
nit vpp af fagnadi i minū kuidi/ ⁊ sæl ertu sem
truder/ þuiat ꝥ mun full kōnazt/huat þier var
heitid af drottni/

Og Maria sagdi/Ond min mycklar drottin̄/⁊
gladdizt andi min̄ i gudi heilsu giafara minum/
þuiat hn̄ leit a læing ambattar sinnar/Siaz af þui
munu mig hedan af sæla seigia allar ætter/þui-
at hn̄ veitti mier mykit sa er volldugr er/⁊ hans
nafn er heilagt/⁊ hn̄s miskunseind er yfuer ky-
ne til kyns/þm er hn̄ hrædazt/Hn̄ veitti matt me
dr sinne hendi ⁊ dreifdi dramblatū i fyrer hyggiu
sins hiarta ? Vollduga setti hn̄ af stoli/⁊ vpp ha-
fdi litil lata/Hungrada fyllti hn̄ audæfū/⁊ rika
liet hn̄ fafeinga/ Hann mintizt miskunnar sinnar/⁊
medtok sin̄ þion Jrael/ so sē hn̄ taladi til fedra
vorra/Abrahams ⁊ hn̄s afspringis at eilifu/en̄
Maria var hia hn̄e so nær sem þria manudu ⁊
for aptr til sins heimkynnis *

✠ Jons messu baptiste

En̄ ✠ er time var komin̄ at Elizabeth skylldi
fæda/⁊ hun fæddi son/ ⁊ er grannar hn̄ar ⁊ na-
frændr heyrdu/ at drottin̄ hafdi mycklat mis-
kun̄ sina vid hana samglodduzt þr henne

Og ꝥ skiedi/ at þr komu a hinū atta deigi at
umskera sueinin̄/⁊ nefndu hann sins fodrs nafni
Zacharias/en̄ moder hn̄s suaradi ⁊ sagdi/ Ong-
ua neim̄ helldr skal hn̄ Johnis heita/ þr sagdu til
hn̄ar/ þar er þo eingin̄ i þinne ætt sem heiter þssu
nafni/En̄ þr bentu fodr hn̄s/ Huat hn̄ villdi at

hn̄

hn̄ hiette/ en̄ hn̄ beiddizt hnefa spialldz/ skrifadi ꝛ sagdi. Heiti hn̄ John̄is : ꝛ þr vndrudust aller/ ꝛ iafnskiott lauckzt vpp hn̄s mun̄r ꝛ tunga hn̄s taladi lofandi gud/ ꝛ otti kom yfuer alla hn̄s nagran̄a/ ꝛ vm allar fiall bygder i Judea vidfrœgduzt oll þssi ord/ ꝛ aller þr er þ heyrdu settu þ sier i hiarta/ ꝛ sogdu/ huer grunar þig at þssi suein̄ verdi þuiat hond drottins var medr hm̄

Og Zacharias fader hans fylldizt af helgū anda ꝛ spadi ꝛ sagdi/ Blezadr sie Gud drottin̄ Jsraels/ þuiat hn̄ vttiadi ꝛ frelsan giordi sinu folki. Og hn̄ vpp reisti vort heilsu horn/ i hūsi þions sins Davidz/ s° sem han̄ hefer talat fyre mun̄ sin̄a heilagra spaman̄a/ þra sem nu eru af heimenum/ Hn̄ frelsadi oss i fra o vinū vorū/ ꝛ af hendi allra þra sem oss hotudu/ Han̄ giordi ꝛ miskun̄semd vid fedr vora) ꝛ min̄tizt a sin̄ Heilagan̄ sattmala. Og̃ a þat sœri er han̄ suor fodur vorū Abraham/ at han̄ gœfi oss sialfan̄ sig/ s° at vier leyster af hendi vorra o vina/ þionudū hm̄ an otta/ J heilagleik ꝛ riettlœti fyre hm̄ sialfū/ alla daga vora/ Og þu suein̄ munt kalladr vera spamadr Jns Hœdzta/ þuiat þu munt fyrer ren̄a augliti Drottins at til bua hans vegu/ og at gefa hans folki skilning Heilsun̄ar/ til fyrer gefningar synda þra/ fyrer miskun̄ar idr gudz vors i hueriū han̄ vttiadi vor/ vpp run̄en̄ af hœdum/ at birta þm sem i myrkrū ꝛ daudans skugga sitia/ at til greida fœtur vora a fridar g[illegible].

En̄ suein̄in̄ vogx vpp ꝛ styrcktizt i anda/ ꝛ var a eydimorkum allt til þss dags er hn̄ skylldi audsynazt Jsraels folki ✱

Annar capitule

✠ A Jola
nottina inatt
messuñe

EÑ ✠ ꝥ bar til a þeim dogū/at þ bod gieck vt
fra Keisaranum Augusto/ ꝥ heimrin allr
skylldi skatt skrifazt/ ꝛ þessi skattr hofz
fyrst vpp hia Cyrino sem þa var lādstiornare i
Syria/ ꝛ aller foro at tia sig/huer til siñar borgar
Þa for ꝛ Joseph af Galilea vr borgiñe Nada-
reth vpp i Judeam til Dauidz borgar su er kal-
lazt Bethelem/ af þui at hañ var af husi ꝛ kyni
Dauidz/at hū tiadi sig þar medr Mariu siñe fes-
tar kuon o liettre.

Matt. i

Eñ ꝥ giordizt/ þa þau voru þar/at þr dagar
fullnuduzt ed hū skylldi fæda/ꝛ hun fæddi siñ
frū getiñ son/ ꝛ vafdi hañ i reifū/ꝛ lagdi hañ nidr
i Jotunn/þuiat hun fieck eckert añat rum i her-
bergino.

Og fiarhirdar voru þar i sama bygdar lagi vm
grandaña vid fiarhusiñ/sem vardueittu ꝛ vocktu
yfuer hiord siñe/ꝛ Siaat at Eingell drottins stod
hia þeim/ ꝛ gudz birti liomadi kringū þa/ ꝛ þr vrdu
af mycklū otta hræddir/ꝛ eingelliñ sagdi til þra
eigi skulu þier hrædazt/Siaet/ þuiat eg boda y-
dr mykiñ fognud/ þañ er skier ollū lyd/ þui i dag
er ydr lausnariñ fæddr/ sa at er kristr Drottiñ i
borg Dauidz/ ꝛ hafit ꝥ til merckis/ þier munu
fiña barnit i reifum vafit/ ꝛ lagt vera i Jotu-
na ꝛ iafnskiott þa var þar hia Einglinū myckell
fioldi himneskra her sueita sem lofudu gud/ ꝛ
sogdu/Dyrd sie gudi i vpp hædū/ꝛ fridr a Jor-
du/ꝛ moñum goduilie. ✱

godvilie)
...r at nień
...fi þar af
ꝛ vnad
...id bædi
...e gudi ꝛ

Og ✠ þa er Einglarner foru fra þeim aptr til
himins/toludu hirdarner sin a mille/gongu vær
allt til Bethlehē ꝛ siaum þau merckí er þar ha-
fa skied

þa ſkied) ᴛ drottiñ hefer kūngiort oſſ/ ᴛ þer komu mz ſkunda ᴛ fundu Mariu ᴛ Joſeph ᴛ barnit, liggia i Jotuñe/ eñ þa er þer hofdu ꝥ ſied/ vid frægdu þer ꝥ ord vt ſem þm var ſagt af þſſu barni/ ᴛ aller þer ꝥ heyrdu/ vndruduzt þ/ huat þm var af hirdoronū ſagt/ eñ Maria vardueitti oll þſſi ord ᴛ rotfeſti i ſinu hiarta/ ᴛ fiar hirdarñer ſneru aptr dyrkandi ᴛ lofandi gud/ vm allt ꝥ huat þer hofdu heyrt ᴛ sied/ ᴛ epter þui ſem þm var til ſagt. *

Þa ✠ atta dagar voru lidner/ ᴛ at barnit ſkylldi vmſkerazt/ var hñſ nafn kallat Jeſus/ huat er kallat var af Einglinū adr eñ at hñ var medtekiñ i modr kuidi *

Og þa ✠ dagar hñar hreinſūnar fullnuduzt epter Moyſes logū/ hofdu þer hñ til Hieruſalem at þer a hñdr fælli hñ drottni/ sᵒ ſem ſkrifat er i logmali drottins at allt huat karl kyns var/ ꝥ er fyrſt opnadi ſiñar modr kuid/ þa ſkylldi kallazt drottne helgat/ ᴛ at þer gæfi offrit epter þui ſem ſeigizt i logmali drottins tuær turtil dufr edr two dufu vnga

Og sia/ at madr var þar i Hieruſalem/ sa er Symeon hiet/ ᴛ þſſi sami i mañ var riettlatr ᴛ gud hræddr/ bidandi epter huggun Jsraels/ ᴛ heilagr andi var medr hm̄/ Symeon hafdi ᴛ andſuar feingit af helgū anda/ at hñ ſkylldi eigi daudañ lita nema hñ sæi adr fyrri kriſtz drottins/ ᴛ kom af andans til ladan i muſterit.

Og þa er forelldrañer hofdu barnit Jeſum i muſterit/ ᴛ giordu fyrer hm̄ epter ſiduenıu laganña/ ᴛ hñ tok hñ þa vpp a ſina ærmleggi lofadi gud ᴛ ſagdi

so̅ iñ b yrdi ... ᴛ ꝥ mz þack ... læti at mer ... taka ᴛ alla ... hluti mz g... d fyſe þar ... Fyre at for... ta ᴛ lida.

✠ Ny ar dag.

Leui. xij

Exo. xxiij

✠ Kynd meſſu.

J fridi fa
a) Þer/nu
il eg gladr
da þinſ dey
r.

Nu lættu Drottiñ þion þiñ/ epter ordum þins j fridi fara
Þuiat min augu hafa ſied/ þitt hialpræd
Þañ þu til reidder/ fyrer augliti allra þioda
Lios til vppbirtingar Heidnum þiodum ⁊ til dyrdar þins folks Jrael. *

r Suñu da
iñ næſtan
pter Jola
agiñ

Og ✤ hñs fader ⁊ moder vndrudust þ huat af hm̃ ſagdizt/ ⁊ Symeon blezadi þau ⁊ ſagdi til Mariu modr hñs/ Sia/ þſſi er settr til fallz ⁊ vppriſu margra i Jrael/ ⁊ til merckis huerıũ i motimũ mælazt (þ suerd mun i giegnũ ſmiuga ſial fræ þiñar ond) ſo at aughioſ verdi hugſkotz hiortũ margra.

Og þar var þa Aña ſpakona dotter Phanuelſ/ af kyne Aſer/ Hun var ⁊ komin til ſiña ara ⁊ hafdi lifat i (vij ar) medr ſinũ eignar mañe fra meydomi ſinũ/ ⁊ þſſi eckia hafdi nær fiora vetr vm attrætt/ huer ed eigi gieck vr muſterino þionadi gude nott ⁊ dag med foſtũ ⁊ bæna halldi/ þſſi gieck ⁊ ſam ſtundis þangat at/ ⁊ priſadi drottiñ ⁊ ſagdi af hm̃ til allra þra/ ſem lauſnariñar bidu til Hieruſalem.

Og er þr hofdu allt algiort epter logmali drottins/ sneru þau aptr i Galileam til borgar ſiñar Nadareth/ eñ sueiñiñ voxr vpp/ ⁊ ſtyrktizt i anda fullr viſdoms/ ⁊ gudz nad var med hm̃ *

Hiñ fyr-
ſuñu dag
r hiñ xiij

Hans forelldrar geingu ⁊ arliga ars til Hierusalem i moti Paſka hatidiñe / ⁊ ✤ þa hñ var tolf ara foru þau vpp til Hieruſalẽ/ epter vana til hatidariñar/ ⁊ er þr dagar voru lidner/ ⁊ þau foru heimleidis/ bleif barnit Jeſus epter til Hieruſalẽ/ ⁊ hñs forelldrar viſſu þ eigi/ eñ meintu hñ væri hia ſelſkapnum/ ⁊ þau voru komin þa eina

dag

dag ferd/ ⁊ leitudu hñs a medal frænda ⁊ kuñin
gia/ ⁊ þa er þau fundu hñ eigi/ hurfu þau aptr
til Hierusalem/ ⁊ leitudu at hm̃/ ⁊ þ skiede s° ep
ter þria daga/ at þau fundu hñ i musterino/ si-
tiandi mitt a millum lærifedraña/ heyrandi þm
yfuer ⁊ atspyriandi þa/ eñ aller þr er hñ heyrdu
vndrudust yfuer hñs skilninge ⁊ andsuorum
Og er þau sau hñ/ bra þm vid/ ⁊ hñs moder ta
ladi til hñs/ son miñ/ þui breyttir þu s° vid ockr/
Siadu/ fader þiñ ⁊ eg leitudum hram þrungin at
þier ⁊ hñ sagdi til þra/ Huat er þ/ at þier leitid at
mier/ viti þier eigi at mier byriar at vera i þui
sem mins fodrs er/ ⁊ þau vnderstodu eigi þssi
ord sem hñ mællti til þra/ ⁊ for med þm ofan/
⁊ kom til Nadareth/ var þm ⁊ hlydugr ⁊ hñs mo-
der geymdi oll þssi ord i sinu hiarta ⁊ Jesu Jokzt
alldr ⁊ vizka ⁊ nad hia gudi ⁊ moñum *

Þridie capitule

Eñ a fimtandi ari rikis Tiberij Keisa-
ra/ þa er Pontius Pilatus var land-
stiornare i Judea/ Eñ Herodes Tet-
rarcha i Galilea/ ⁊ broder hñs Philip
p⁹ Tetrarcha i Iturea ⁊ vm Tracho-
nitidis Hierod/ ⁊ Lysanias til Abilene/ ⁊ þa þr Ha
ñas ⁊ Caephas voru hofut prestar/ kō gudz ord
yfer Johñe son Zacharie i eydimorku/ ⁊ hñ kom
vm allt bygdar lag Jordanar ⁊ predikadi idru-
nar skirn til syndaña fyrer gefningar/ s° sim stri
fat er i mala bok Esaie spamanz/ sē seiger athro
pandi raudd er i eyd morku/ reidet þier til gotu
drottins ⁊ giorit hñs stigu rietta/ huer dalr mū fyl
last/ ⁊ oll fioll ⁊ halsar munu lægiaz ⁊ þ bogit er

Mat. iij
Mar. i
Esaie xl

mun rettazt/ ⁊ huat ſnarpt er mun ſnuazt i ſlietta vegu/ ⁊ allt hold mun ſia gudz hialprad.

Eñ hñ ſagdi til folkſins þ ſſ er vt gieck at ſkirazt af hm̃/ þier nodru kyn huer kendi ydr at flyia vndan o komiñe reidi/ fyrer þ ui giorit makliga a vogrtu/ idranar/ ⁊ takit ei at ſeigia med ſialfũ ydr vær hofũ Abraham fyrer fodr/ þuiat eg ſeigi ydr at mattugr er gud vpp at reiſa Abrahãs ſyni af ſteinũ þſſm/ þui auxin er nu ſett at rot treſinſ ⁊ huert þ tre ſem eigi fæter godañ auogrt mun af hogguazt ⁊ i elld kaſtazt. *(Mat. iij)*

Og folkit ſpurdi hñ atr ſagdi/ Huat ſkulu vær þa giora/ eñ hñ ſuaradi ⁊ ſagdi til þra/ ſa ydar ſem hefer two kyrtla/ hñ gefi þm er onguan hefr/ ⁊ ſa et viſter hefer giori hñ ſlickt hid ſama.

Tollheimtu meñ komu ⁊ til hñſ at lata ſig ſkira ⁊ ſogdu til hñſ meiſtare/ huat ſkulu vær giora/ eñ hñ ſagdi til þra/ krefiet eigi meira eñ til er ſkipat.

Þa ſpurdu hñ ſtrids meñ at ⁊ ſogdu/ huat ſkulu vær giora/ hñ ſagdi til þra/ kugit aunguañ/ nie giorit oriett/ ⁊ latid ydr nægia ydvart kaup gialld.

(Mat. xviij) Eñ þa folkit grunade ⁊ at þ hugleiddu aller i ſinũ hiortũ/ ef verda mætti þ at Johanis væri kriſtr/ ſuaradi Johñis ⁊ ſagdi til allra/ eg ſkiri ydr i vatni/ eñ ſa er mier ſtyrkri/ ſem epter mig mun koma/ huerſ eg em ei verdr vpp at leyſa þueingi hñs ſkoklæda/ hñ mun ſkira ydr i heilogũ anda ⁊ elldi/ huerſ vindſkofl at er i hñs hendi/ ⁊ hñ mũ hreinſa ſiñ lafa/ ⁊ ſaman ſafna hueitino i korn hlodu ſina/ eñ agniñ breña i elldi o ſlockuanligũ ⁊ a margt añat meira minte hñ ⁊ bodadi folkino. *(Mat. iij; Mar. i; Joh. i)*

Eñ er Herodis tetrarcha ſtraffadiſt af hm̃ fyrer Herodiadem brodr konu ſina/ ⁊ fyre allt añat

allt er Herodis giordi/ þo iok hn̄ ofan a þtta allt/ ꝛ lukti John̄em i myrkua stofu.

Ein þ skiedi þa er allt folk liet sig skira/ ꝛ þa er Jesus var skirdr ꝛ badz fyrer at hiīinn̄ opnadizt ꝛ hel lagr andi stie ofan i likamligre mynd yfer hn̄/ sem du fa/ ꝛ rodd kom af himne sem sagdi/ þu ert sonr min̄ elskuligr i þier þocknazt mier.

Og Jesus var nær þria tigi ara/ þa hn̄ hof vpp ꝛ varhalldin̄ son Josephs
Sa er var sonr Ely
Sa er var sonr Mathath
Sa ed var sonr Leui
Sa ed var sonr Melchi
Sa ed var sonr Jan̄a
Sa ed var sonr Josephs
Sa ed vᷓ sonr Mathathias
Sa ed var sonr Amos
Sa ed var sonr Nahum
Sa ed var sonr Esli
Sa ed var sonr Nange
Sa ed var sonr Ma ath
Sa ed vᷓ sonr Mathathias
Sa ed var sonr Semei
Sa ed var sonr Josech
Sa ea var sonr Juda
Sa ed var sonr Johan̄a
Sa ed var sonr Resia
Sa ed var sonr Zorobabel
Sa ed var sonr Salathiel
Sa ed var sonr Neri
Sa ed var sonr Melchi
Sa ed var sonr Addi
Sa ed var sonr Kosam
Sa ed var sonr Elmadam
Sa ed var sonr Her
Sa ed var sonr Jeso
Sa ed var sonr Eliezer
Sa ed var sonr Jorem
Sa ed var sonr Mattha
Sa ed var sonr Leui
Sa ed var sonr Symeon
Sa ed var sonr Juda
Sad var sonr Jo ephs
Sa ed var sonr Jonam
Sa e var sonr Eliakim
Oa ed var sonr Melea
Sa ed var sonr Menam
Sa ed vᷓ sonr Mathathā
Sa ed var sonr Nathan
Sa ed var sonr Dauid
Sa ed var sonr Jesse
Sa ed var sonr Obed
Sa ed var sonr Boos
Sa ed var sonr Salmon
Sa ed var sonr Nahasson
Sa ed var sonr Anninadab
Sa var sonr Aram
Sa ed var sonr Esrom

Sa ed var sonr Pharem
Sa ed var sonr Juda
Sa ed var sonr Jacobs
Sa ed var sonr Jsaacs
Sa ed var sonr Abrahams
Sa ed var sonr Thara
Sa ed var sonr Nachor
Sa ed var sonr Saruch
Sa ed var sonr Ragahu
Sa ed var sonr Phalek
Sa ed var sonr Eber
Sa ed var sonr Sala
Sa ed var sonr Cainan
Sa ed var sonr Arphach-
sad
Sa ed var sonr Sem
Sa ed var sonr Noe
Sa ed var sonr Lamech
Sa ed var sonr Mathusa-
la
Sa ed var sonr Enoch
Sa ed var sonr Jared
Sa ed var sonr Maleleel
Sa ed var sonr Cainan
Sa ed var sonr Enos
Sa ed var sonr Seth
Sa ed var sonr Adams
Sa var Gudz

Fiordi capitule

En Jesus fullr af heilogũ anda/kom aptr fra Jordan ⁊ færdizt af andanũ a eydimork/ ⁊ freistadizt af dioflinũ i xl daga/ ⁊ hñ neytti inskis a þm dogũ ⁊ at þm lidnum/hungradi hñ/ Dioffullinñ sagdi þa til hñs/ ef þu ert gudz sonr/ seig steine þissum/at hñ verdi at braudi/ Jes⁹ suaradi ⁊ sagdi til hñs/ Skrifat er ꝥ madrinñ lifer eigi af braudi eino/hell dr af sierhueriu gudz ordi

Og dioffullinñ flutti hñ vpp a hátinda fiallzins ⁊ syndi hm̃ a augabragdi oll riki veralldarinñar ⁊ sagdi til hans/ allt þetta velldi ⁊ þess prydi mun eg gefa þier/ þuiat þau eru mier i hñdr feingin/ ⁊ hueriũ eg vil ma eg þau gefa/ þui ef þu fellr fram̃ ⁊ til bidr fyrer mier skulu þau aull þin vera/ Jesus suaradi ⁊ sagdi til hñs far burt fra mier þu andskoti/ Skrifat er/ Drottinñ gud þinñ skallt þu til bidia ⁊ hm̃ einum þiona

Og hñ færdi hñ þa til Hierusalem ⁊ setti hñ ofan a bust Mustęrisins/ ⁊ sagdi til hñs/ef þu ert gudz sonr/

fleyg þier hier ofan af/ þuiat skrifat er/ þ sinū Englū bifol hn̄ þig/ at þr vardueiti þig/ ꝛ a si-nū hondū beri þr þig/ so at þu dreper eigi fæti þi-nū vid steine. Jesus suaradi ꝛ sagdi til hn̄s/ sagt er? at eigi skulir þu arcita drottin̄ gud þin̄. Og er diofullin̄ hafdi lycktat allar freistaner/ veik han̄ fra hm̄ vm stundar saker.

Psal. xc

Deut vi.

Og Jesns kō aptr i anda krapti til Galileā/ ꝛ ry ktit gieck vt vm aull hierud af hm̄ ꝛ hn̄ sialfr kē di i þra samkūdu husū ꝛ af ollm̄ var hn̄ myckladr.

Og hn̄ kom til Nadareth/ þar hn̄ var vpp a lin̄/ ꝛ gieck in̄ epter vana sinū a þuott degi/ stod vpp ꝛ tok at lesa/ ꝛ hm̄ var feingin bok Esaie spa manz/ ꝛ er hn̄ fletti vm bokin̄e/ fan̄ hn̄ þan̄ stad huar skrifat var/ Andi drottins er yfuer mier ꝛ af þui smurdi hn̄ mig ꝛ sendi at boda fognut voladū/ ꝛ at græda sundrada i hiortū/ at predi ka herteknum endrlausn/ ꝛ syn blindum ꝛ kramda at kuitta til lausnar ꝛ at predika þackn̄æmiligt ar drottins

Esaie lxi

Og þa liet hn̄ saman bokina ꝛ fieck hana þie nara nū aptr ꝛ setti sig/ ꝛ aller þr sem i samkundu husinu voru settu hm̄ augu/ en̄ hn̄ hof at seigia til þra/ J dag er þssi ritning vpp fylld i ydrū eyrū ꝛ aller gafu vitnesburd af hm̄/ ꝛ vndrudust þau nadar samlig ord sem geingu fram̄ af hn̄s mun̄e ꝛ sogdu/ er þssi eigi sonr Joseps/ hn̄ sagdi til þra/ þier munut fullkomliga til min seigia/ þn̄e an ordz kund/ læknir biarga sialfū þier ꝛ þui hue mykit at vier hofū heyrt at giort var til Ca pharnan̄ gior þu ꝛ hier a þin̄e fostr Jord/ en̄ hn̄ sagdi/ San̄liga seige eg ydr/ at eingen̄ spamadr er þackn̄æmr a sin̄e fostr Jord.

iiij. Reg. xvij

I sannleik ſeige eg ydꝛ/ margar eckiur voru a dogum Elye/ i Jſrael/ þa himininn var luckti i þriu ar ⁊ ſex manadi/ þa giordizt ⁊ myckell ſulltꝛ vm

iiij. Reg. v

allt landit ⁊ til ongꝛar þꝛar var Elias ſendꝛ nema i Sareptha Sidonie til einnꝛar eckiu/ ⁊ marger likþraer menn voru i Jſrael a dogum Heliſei ſpamanz ⁊ eingenn þꝛa var hreinſadꝛ nema. Naaman af Syria

Og aller fyllduzt þꝛ vpp reidi ſem i ſamkundu huſinu voru er þꝛ heyrdu þ/ ſtodu vpp ⁊ hneptu hn̄ vt af borginne/ ⁊ leiddu hn̄ allt vpp a fiallz

Mat. vij
Marce i

gnipuna/ þa ed þꝛa borg var yfuer bygd at þꝛ hryndi hm̄ þ̃ af fram̄/ en hn̄ gieck mitt a millū þꝛa ⁊ for i burt * ⁊ hn̄ for ofan til Capharnaū borgar i Galilea ⁊ kendi þm þar a þuott dogū ⁊ aller vndruduzt hn̄s kenning/ þui hun var vollug J ſamkundu huſino ṽ madꝛ ſa er hafdi o hreinan diofuls anda/ ⁊ kalladi vpp harti rauddu

Mat. viij
Marci i.

⁊ ſagdi/ Hættu huad hofu vær med þig Jeſus af Nadareth/ þu kõt at fyrefara oſſ/ eg veit vel at þu ert hinn heilagi gudz/ ⁊ Jeſus ſtraffadi hn̄ ⁊ ſagdi/ þeigi þu ⁊ far vt af hm̄/ ⁊ diofullinn fleygdi hm̄ mitt fram̄ i milli þꝛa ⁊ for vt af hm̄/ ⁊ grandadi hm̄ at ongu/ ottaſlo ⁊ yfuer alla þa/ ⁊ toluduzt vid ſin a mille ⁊ ſogdu/ Huada ordi er

✠
Ver moder er moder konu manz

þtta/ at hn̄ bydꝛ o hreinū ondū af valldi ⁊ krapti ⁊ þꝛ fara vt/ hn̄s ryckti barzt ⁊ allz ſtadar vt vm oll nalæg hierud

Enn er Jeſ⁹ ſtod vpp af ſamkundunne gieck hn̄ inn i huſ Symonar/ enn ver moder Symoñ var halldin i myckelle koldu/ ⁊ þꝛ badu hn̄ fyre hne/ hn̄

Mat. viij
Mar. i ij

gieck til hn̄ar/ ⁊ fyrer band kauldunne ⁊ hun for liet hana/ ⁊ iafnſkiott reiſ hun vpp ⁊ þionadi þm

E

Eñ þa Solin var vnder geingin/ fluttu þr til hn̄s/ alla þa ſiuka men̄ ſem marg hattadar ſotter hofdu/ eñ hn̄ lagdi hn̄dr yfuer ſier huern ꝛ læknadi þa/ dioflar foru ꝛ vt af morgum kallandi vpp ꝛ ſogdu þu ert kriſtr ſonr gudz. Hn̄ haſtadi a þa ꝛ leyfdi þm eigi at mæla/ þuiat þr viſſu þ hn̄ var kriſtr.

Eñ ed dagr var for hn̄ ꝛ gieck vt a eitt eydibol/ folkit leitadi at hm̄/ ꝛ kom til hn̄s/ ꝛ hofdu gat a hm̄/ at hn̄ færi eigi i fra þm/ hueriū hn̄ ſagdi/ mier byriar ꝛ i odrū borgum at boda gudz riki/ þui at til þſſ em eg ſendr/ ꝛ hn̄ predikadi i ſamkundu huſum til Galilea.

Fimti capitule

Eñ ✠ þ ſkiede/ þa er folkit flycktizt at hm̄ til at heyra gudz ord/ ꝛ hn̄ ſialfr ſtod vid/ sioin̄ Geneſareth ꝛ leit two ſkip ſtanda vid ſioin̄/ eñ fiſki meñirner voru ſtigner af ſkipi ꝛ þwo net ſin/ þa ſtie hn̄ a eitt ſkipit/ þ ſem Symonar var ꝛ bad at drag ꝛ nockut fra landi/ hn̄ ſat ꝛ kendi folkino/ af ſkipino

✠ Hiñ fimta ſuñu dag.

Og ſem hn̄ gaf vpp at keña/ ſagdi hn̄ til Symonar/ drag vpp hærra ꝛ leyſit net ydar til fiſkidrættar/ Symon ſuaradi ꝛ ſagdi til hn̄s/ Meiſtare i alla nott hofu vær erfidat ꝛ feingum eckert/ eñ i þinu ordi mun eg mitt net vppleyſa/ ꝛ þa er þr hofdu þ giort luckti þr iñe myckla mergd fiſka/ ꝛ þra net rifnadi/ þr bentu ꝛ ſinū fielogū ſem voru a audru ſkipinu/ þ þr kæmi ꝛ hialpudu þm ꝛ þr komu ꝛ hlodu bædi ſkipin full/ ſ. þau ſucku at meſtu

Mat iiij
Marcl i.

Þa Symon Petr sa þ/ fiell hn̄ til kniaña Jeſu ꝛ ſagdi/ gack fra mier lauardr/ þui eg em madr

Mat. iii / Mar. i

syndugr/ af þui at felmtr var yfuer hn̄ komin̄ ꝛ yfuer þa alla sē mz hm̄ voru at þm fiski drę-ti er þr feingu saman/ Lika eirnē ꝛ Jacobo ꝛ Johan̄i sonū Zebedei/ lagsmōnū Symonꝰ/ Jesꝰ sagdi til Symonꝰ/ Ottazt þu eigi/ þuiat hiedā ifra skallt þu men̄ veida/ ꝛ þr drogu sin skip at landi/ ꝛ yfuer gafu alla hluti ꝛ fylgdu hm̄ epter *

Mat. viij

Þ skiedi ꝛ/ þa hn̄ vᵃ i ein̄e borg/ ꝛ Sia! at þᵃ var madr fullr vanheilsu/ ꝛ þa hn̄ sa Jesū fiell hn̄ fram̄ a sina a sionu/ bad hn̄ ꝛ sagdi/ drottin̄/ ef þu villt þa kant þu at hreinsa mig/ ꝛ Jesꝰ rietti vt sina hond ꝛ tok a hm̄ ꝛ sagdi/ eg vil/ vert hrein̄/ ꝛ iafnskiott huarf vanheilsan af hm̄/ ꝛ hn̄ baud hm̄ at seigia ꝥ ongū/ helldr gack ꝛ syn þig keni man̄inum/ ꝛ forna fyre þin̄e hreinsan sem Moyses baud/ þm til vitnisburdar.

Levi xiiij

Eñ er hn̄s rychti barzt vidara vt kom margt folk samā hm̄ at heyra ꝛ at læknazt af sinū sottū/ en̄ hn̄ veik sier af vega i eydimork ꝛ badz fyrer.

Mat. ix. / Mar. ij.

Og ꝥ bar til a einū deigi er han̄ sat ꝛ kendi/ ꝛ þar satu pharisei ꝛ laugspekingar sē kōner voru af ollū kauptunū vr Galilea ꝛ Judea/ ꝛ fra Hierusalē/ kraptr drottins var ꝛ medr hm̄ til at lækna þa/ ꝛ Sia! at men̄ baru þan̄ man̄ a sæng er siukur vari kueisa/ ꝛ socktu til at koma hm̄ in̄ ꝛ leggia fyrer hn̄ fram̄/ ꝛ er þr gatu eigi haft hn̄ in̄ fyrer folkino/ foru þr vpp a ræfrit/ ꝛ lietu hn̄ siga a sængin̄e nidr vm þekiuna mitt a mille þra fram fyrer Jesum/ ꝛ er hn̄ leit þra tru/ sagdi hn̄/ madr fyrer gefizt þier synder þinar/ skriptlærder ꝛ pharisei toku at hugsa mz sier ꝛ sogdu/ huer er þssi/ sem mæler gud lastan? Huer ma synder fyrer/ gefa nema gud ein̄

Enn er Jesus fornam þra hugsan/ suaradi hn̄ ⁊ sagdi til þra/ Huat hugse þier vont i ydru̅ hiortum/ huort er auduelldara at seigia/ þier eru þinar synder fyrergefnar/ eda at seigia? statt vpp ⁊ gack/ en̄ s° at þier vitid/ þ manzins sonr hefer mackt til at iordu/ at fyre gefa synditnar/ sagdi hn̄ til Jns kueisu siuka/ þier seige eg statt vpp ⁊ tak sęng þina ⁊ gack i þitt hus/ ⁊ iafnskiott stod hn̄ vpp þm at siaandu̅/ ⁊ tok sęngina vpp þa er hn̄ hafdi a leigit/ ⁊ gieck i sitt hus lofandi gud/ þm oadi ollm̄ ⁊ lofudu gud/ ⁊ fylldozt af otta ⁊ sogdu/ i dag hofu vęr sied vndarliga hluti

Epter þ gieck hn̄ vt/ ⁊ sa þan̄ tolheimtu man̄ er Leuis var at nafni/ sitia i Tollbudin̄e/ ⁊ sagdi til hn̄s/ fylg þu mier epter/ ⁊ hn̄ forliet allt/ stod vpp ⁊ fylgdi hm̄ epter/ Leuis giordi hm̄ mikit heimbod i sinu husi/ þar var ⁊ myckell fioldi toll heimtu man̄a ⁊ an̄arra þra/ er medr þm satu til bordzins/ Pharisęi ⁊ skriptlęrder mogludu vid hn̄s lęrisueina/ ⁊ sogdu/ þui eti þier ⁊ dreckit mz tollteckta mon̄m ⁊ ber synduḡu/ Jesus suaradi ⁊ sagdi til þra/ þr þurfa eigi lęknarans vid se̅ heil brigder eru/ helldr þr se̅ siuker eru/ þuiat eigi ko̅ eg at kalla riettlata helldr synduga til idranar

Enn þr sogdu til hn̄s/ þui fostudu lęrisueinar John̄is s° opt ⁊ baduzt fyrer/ s° ⁊ lika pharisęis lęrisueinar/ en̄ þiner eta ⁊ drecka/ hn̄ sagdi þa til þra/ Meigi þier nockut lata brudgumans syne fasta/ a medan brudgumin̄ er hia þm/ þuiat þr tim̄ munu koma at brudgumanu̅ mu̅ fra þm kipt ⁊ þa munu þr fasta a þm dogu̅

Og hn̄ sagde i epterliking til þra/ þ at eingen set ti bot af nyu klędi a gamallt fat/ an̄ars trefr

hid nyia

Mat. ix
Marci ij

hid nyia ꝥ vpp/ ꝛ botin aꝼ þui Jno nyia ꝼellr eigi
vid hid gamla/ ꝛ eingen lætr nytt vin i ꝼorna bel-
ge añars ſpreinger hid nyia vinit belgena/ ꝛ ꝥ ſpil
lizt/ eñ vinbelgerner tortynazt/ helldr ſkal nytt
vin latazt i nya belge/ ꝛ mun þa huortueggia
ꝼoruarazt/ ſo er ꝛ eingen ſem dreckr aꝼ hinu gam
la ꝛ vilie ſtragx ed nyia/ þuiat hñ ſeiger/ hid gam
la er betra

Siette capitule

Eñ ꝥ bar til a añañ hatid dag Jns ꝼyr
ſta þuott dags/ at hñ gieck vm sadna
kra ꝛ hñs lærisuein tindu axin oꝼan
aꝼ korninu/ ꝛ atu/ nuandi þau med
hondũ ſier/ eñ nockrer aꝼ phariſæis ſo
gdu til þra/ ꝼyrer þui giori þier ꝥ ſem eigi leyꝼizt
a þuott dogũ/ Jeſus ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ Ha-
ꝼit þier eigi leſit huat Dauid giordi/ nær hñ hun-
gradi ſialꝼañ ꝛ þa ſem med hm̃ voru/ Huernen
at hñ gieck iñ i guds huſit ꝛ tok ſkodunar braudin
ꝛ ath/ gaꝼ ꝛ þm ſem med hm̃ voru/ þau er on-
guim leyꝼduzt at eta nema kẽni mõm einum/ ꝛ hñ
ſagdi til þra/ ꝥ manzins ſonr er Herra ꝛ eirnen
þuott dagsins

✠ Lika ſẽ vær kollũ añañ dag paſka/ ſo kolludu ꝛ gydingar añ añ hatidar dag þañ nær ſtr var epter hiñ ꝼyrſta þuott dag ſẽ merckiazt ma Matth. xij.

Þat ſkiedi ꝛ eñ a audrũ þuottdeigi at hñ gieck
iñ i ſamkundu huſit ꝛ kendi/ ꝛ þar var sa madr
ſem hin hægra hond var a viſnad/ eñ ſkriptlær
der ꝛ phariſei hugdu at huort hñ læknadi a þuott
dogum/ ſo at þr ꝼyndi ꝥ huar aꝼ þr mætti hñ a
kæra/ eñ hñ merckti vel þra hugſan ꝛ ſagdi til mañz
ins þſſ ſem hondina haꝼdi viſnada/ riſ þu vpp
ꝛ ſtatt hier mitt/ Hañ reis vpp ꝛ ſtod þar/ eñ Je-
ſus ſagdi til þra/ eg ſpyr ydr at/ Huort hæꝼer a
þuott dogũ vel at giora edr illa/ liꝼinu at ꝼorda

edr fortyna/ ꝛ hn̄ leit til allra þra er i kring vm vo- ru ꝛ sagdi til manzins riettu vt þina hond/ ꝛ hann rietti hana vt/ en su hn̄s hond vard so heil sem hin on̄r/ en þr fylltuzt af heimsku ꝛ toludu til huer vid an̄an Huad þr villdu af Jesu giora

Enn þ giordizt a þm dogū at hn̄ gieck i fial lit at bidiazt fyrer/ ꝛ hn̄ var vm þa nott a bænū til gudz/ ꝛ þa ed dagr var/ kalladi hn̄ sina lærisueina/ ꝛ kiori tolf af þm/ hueria at hn̄ nefndi A postula/ Symon þan̄ hn̄ kalladi Petrū ꝛ Andreā brodr hn̄s/ Jacob ꝛ Johan̄em/ Philippū ꝛ Bar- tholomeū/ Mattheū ꝛ Thomam/ Jacobū son Al- phei ꝛ Symon sem kalladizt Zelotes/ Judam Ja- cobs son ꝛ Judam scarioth huer ed var suikarin̄.

Mat. x
Marci iij

Og hn̄ for ofan medr þm af fiallino/ ꝛ gieck a ein̄ sliettan̄ flaut i morkin̄e/ ꝛ flockr hn̄s læri- sueina/ ꝛ mickill fiolldi an̄ars lyds af allri Ju- dea ꝛ Hierusalem/ ꝛ vr sio stodunū Tyro ꝛ Sydo- nis/ Huerier kōner voro hm̄ at heyra ꝛ þ þr lækn- duzt af sinū sottū/ ꝛ at þr sem kuolduzt af ohrei- nū ondum ydi heilbrigder/ ꝛ allr lydr sockti til hm̄ at na/ þuiat kraptr gieck vt fra hm̄ ꝛ hn̄ læk- nadi þa alla

Og hn̄ hof sin augu vpp yfuer lærisueina sina ꝛ sagdi/ Sæler eru þier volader þui at ydart er gudz riki/ Sælir eru þier sē hungrader er nu/ þui at þier skulut sadder verda/ Sæler eru þier sem nu gratid/ þuiat þier munut hlæia/ Sæler eru þier/ þo at men̄ hati ydr ꝛ fra skilie ydr ꝛ hall- mæli/ ꝛ forleggi ydart nafn so sem an̄ars illuirc- kia vegna manzins sonar/ fagni þier ꝛ glediezt a þm deigi/ Siaetr þuiat ydart verd kaup er mikit a himne/ þui þ an̄in̄ giordu ꝛ þ ra fedr vid spa- men̄ina *

Mat. v

Enn

Mat. v

Eñ huat fyrer we ydr audigũ/ sem hier hafit
ydra huggan/ we ydr sem nu eru sadder/ þuiat ydr
mun hungra/ we ydr sem hlægit nu/ þuiat þier
munut æpa ꝛ yla/ we ydr nær ed huer mañ lofᵃ
ydr/ þuiat s° giordu ꝛ þra fedr vid hina folsku
spameñ

Eñ eg seigi ydr sem a heyrit/ elski þier o vine yd-
ra/ giorit þm vel til sem ydr hata/ signit þa er ydr
baulua/ ꝛ bidiet fyrer þm sem ydr misþyrma/ ꝛ
huer hñ slær þig a eiñ kiñ vangañ/ biod hm̃ ꝛ añ
añ fram̃/ ꝛ huer hñ tekr af þier þiñ mottul þa ver
hm̃ eigi þiñ kyrtil/ ꝛ huer þig bidr/ þm gef/ ꝛ hu-
er hñ tekr burt huat þitt er/ þ heimt eigi aptr/ ꝛ s°
sem þier viliet at meñ giori vid ydur giori þier lika
s° vid þa

Og ef þier elskit þa sem ydr elska/ huer er þa
ydᵃ þock/ þuiat synduger elska sina elskendr/ ꝛ þo
þier giorit þm gott sem ydr giora vel til. Huer
verdr ydᵃ þock/ þuiat þtta giora eirnen Iner syn-
dugu/ ꝛ þo þier skiptit vid þa/ af hueriũ þier væn-
tid launa/ Huer verdr þa ydar þauck/ þuiat syndu-
ger byta vid syndũga/ at þr taki likt vid liku/ huar
fyre þa elski þier o vine ydra/ giorit gott ꝛ bytid/
einskis þar fyrer væntandi/ þa mun ydart verd
kaup mikit verda ꝛ þier munut verda syner Ins
Hæzta/ þuiat hañ er god fus vidr o þacklata ꝛ
vonda

✠ fiorda suñu dag. Mat. vij

Fyrer þui ✠ verit ꝛ miskuñsamir/ lika sem ydar
fader er miskuñsamr/ eigi skulu þier dæma/ at
þier dæmizt eigi/ fordæmit eigi/ s° at þier for-
dæmizt eigi/ fyregefit/ þa mun ydr ꝛ fyrer ge-
fazt/ gefit ꝛ ydr skal gefazt/ goda ꝛ saman þry-
sta/ skekna ꝛ yfuer fliotanliga mæling mun ge-

þin vera i ydvart ſkaut/ þuiat medr þri ſomu mæ=
lingu hueꝛri þier mælit mun ydr aptr mælazt

Og hn̄ ſagdi þm eina epter liking/ pær blindr no= — Mat. xv
ckur leitt blindan̄/ palla þr eigi bader i gropina/ ei=
gi er lærisueinin̄ yꝑer sinū Meiſtara/ þui nær
ed huer er s° ſem hn̄s Meiſtare/ þa er hn̄ algiordr — Mat. vij
en̄ huat ſier þu augn i þins brodrs auga/ en̄ at
þm vagli ſem i þino auga er gair þu eigi/ eda
huernen mattu ſeigia brodr þinū/ broder leyp at
eg dragi burt augnina vr auga þinu/ er þu ſier
eigi ſialpr vaglin̄ i þinu auga/ þu hræſnare? drag
þu pyrſt vt vaglin̄ vr þinu auga/ ⁊ sia þa til at
þu drager vt augnina vp þins brodr auga ✻

Þui eckert gott tre þa ber vondan̄ auogxt/ ⁊ ec=
kert vont tre ber godan auogxt/ huert tre man ⁊
ken̄azt ap ſinū auegxti/ þuiat eigi leſa men̄ ſaman
pikiur ap klungre/ ⁊ eigi hirda men̄ vinber ap ſko
gᵃ run̄e/ godr madr ap godū ſiod ſins hiarta premr — Mat. xij
gott/ ⁊ illr madr ap vondū ſiod ſins hiarta premr
illt/ þuiat ap gnægd hiartans mælir mun̄rin̄.

Til huerſ kalli þier mig. Herra Herra/ ⁊
giorit eigi þ eg ſeige/ huer hn̄ kemr til min/ Heyrir
min ord ⁊ giorir þau/ þa man eg ſyna ydr at hue=
rium hn̄ er likr/ Hn̄ er likr þm man̄i er bygdi vpp
huſ ⁊ grop diupt/ ⁊ ſetti ſin̄ grundvoll a hellu ſtei — Mat. vij
ne/ en̄ er vaxt hridina giordi dundi vaxt plodit
at huſino/ ⁊ matti þat eigi hræra. Þuiat þat
var grunduallat a hellu ſteine/ En̄ huer han̄
heyrer þau ⁊ giorir eigi/ han̄ er likur þm̄ man̄i

er bygdi sitt hus a Jordu an grunduollz/at hue-
riu vazt flodit dundi ⁊ ꝥ fiell iafn snart ⁊ hra-
pan þessa hus vard mykell

Siounde capitule/

Mat. viij

Eñ þa hñ hafdi lycktad sina rædu fy-
re folkino/gieck hñ iñ i Capernaũ/eñ
þion eins hundradz hofdingia/La
daud vona/ huer ed hm̃ var gedfell-
dr/ ⁊ er hñ heyrdi af Jesu/ sendi hañ
meñ af olldungũ gydinga til hñs ⁊ bad hñ at kõa
⁊ giora siñ þion heilbrigdañ/eñ er þr komu til Je-
su grat bædu þr hñ ⁊ sogdu/verdr er hñ þss at þu
veiter hm̃ ꝥ/ þuiat hñ elskar vora þiod/ ⁊ hefer
vpp bygt fyrer oss vort samkundu hus/eñ Jesus
gieck med þm þadan.

Og þa er þr voru eigi langt fra husino/sendi
hofdnigiñ vine til hñs ⁊ sagdi Herra/ þiaet ydr ei-
gi þuiat eg em ei verdr at þu gãger iñ vnder mitt
þak/ þar fyre hefi eg ⁊ eigi reiknat sialfañ mig
verdugañ til þin at koma/ Helldr mæl þu ord ⁊
verdi miñ sueiñ s° heill/ þuiat eg em madr vall-
dino vnder gefiñ/ Hafandi vnder mier herna-
dar meñ/ ⁊ ef eg seige þssm far/ þa fer hñ/ ⁊ til
añars kom/ s° kemr hñ ⁊ þion minũ gior þtta ⁊ þa
giorir hñ ꝥ/ eñ er Jesus heyrdi ꝥ vndradizt hñ ⁊
sneri aptr ⁊ sagdi til folksins sem hm̃ fylgdi epter
Sañliga seige eg ydr/at eg hefi eigi fundit þuili-
ka tru i Jrael/ ⁊ er þr sem vt voru sender komu ap-
tr til hussins fundu þr þañ þion er siukr hafdi
verit heilbrigdañ.

Sextan- ⁊ suñu dag

Þat ✠ skiedi ⁊ epter ꝥ/ at Jesus gieck til þrar
borgar sem hiet Naim ⁊ marger hñs lærisueinar
fylgdu hm̃/ ⁊ fioldi añars folks/ eñ er hñ nalga-
dizt

dizt borgar hlidit/ Sie þ var framlidiñ madꝛ bo
riñ vt/ einka sonꝛ siñar mædꝛ/ ꝛ hun var eckia/ ꝛ
mickell borgar mugꝛ gieck vt med hñe/ ꝛ er drottiñ
leit hana/ hrærdizt hñ miskuñar ꝛ sagdi til hñar/
græt eigi/ ꝛ hañ gieck þar at ꝛ a hrærdi boruñar/
eñ þꝛ ed baru stodu vid/ hñ sagdi/ vngmeñi eg sei
ge þier ris vpp/ ꝛ sa reistizt vpp vid sem fram
lidiñ var ꝛ tok at mæla/ ꝛ hñ fieck hñ aptꝛ siñe/
modꝛ/ eñ yfer alla þa kom otti lofudu gud ꝛ sog-
du/ spamadꝛ myckell er a medal vor vpprisiñ/ ꝛ
gud hefer vitiad sins lyds * ꝛ þessi saga barzt vt
af hm̃ vm allt Judeam ꝛ vm oll nalæg hierud.

Og allt þetta kungiordu Johañi hñs lærisuei-
nar/ ꝛ Johañis kalladi two af sinũ lærisueinũ til
sin ꝛ sendi þa til Jesu/ ꝛ liet seigia/ ert þu sa er ko-
ma mũ/ eda eigu vær añars at bida/ eñ er þꝛ meñ
komu til hñs/ sogdu þꝛ/ Jon baptista sendi ockꝛ til
þin/ ꝛ liet seigia þier/ ert þu sa er koma/ mũ eda ei
gu vær añars at bida/ eñ a þeirre stũdu læknadi hñ
marga af sottum sinũ ꝛ meinũ/ ꝛ af o hreinũ on-
dum ꝛ morgũ blindũ gaf hñ syn/ Og Jesus sua-
radi ꝛ sagdi til þeirra/ gangit/ ꝛ kuñgiorit Johañi
huat þier hafit heyrt ꝛ sied/ ꝥ blinder sia/ Hallter
ganga/ Lik þraer hreinsazt/ dauffer fa heyrn/ dau
der risa vpp/ fatækum bodazt gudzspioll/ ꝛ sæll
er sa sem eigi skam fyller sig a mier

Mat. xi

Eñ er sendi bodar Johañis voru burt geing-
ner/ hof Jesus at seigia til folk' sins af Johañi/
Huar til foru þier vt i eydi mork eda foru þier at
sia reyr vond vindi skekiñ/ eda villdu þier helldꝛ
vt fara at sia mañ i miukũ klædũ pryddañ/ Si-
aet þꝛ at þꝛ sem dyrmæt klædi bera/ ꝛ at fysn lifa
eru i konũgs gordum/ eda huad foru þier at sia

villdu þier sia spamañ/ eñ eg kañ ydꝛ at seigia
pram̃ eñ spamañ/ þssi er sa ap hueriũ at skripat
Mal. iij er/at eg sendi miñ eingel pyrer þinu augliti/sa er
til reida skal þiñ veg pyrer þier/ þuiat eg seigi ydꝛ
at a medal þra sem ap konu eru pœdder/er eingeñ
spamaña meire eñ Jon baptista/ eñ sa ed miñe
er i gudz riki er honum meire

Og allt þ polk er a heyrdi ⁊ lika tollheimtu meñ
riettlætu gud/ ⁊ lietu sig skira medꝛ skirn Joha-
ñis/eñ pharisæi ⁊ laugspekingar porsmadu gudz
rad i strid vid sialpua sig ⁊ lietu eigi skirazt ap hm̃

Mat. xi Eñ drottiñ sagdi/ vid huat skal eg iapna mõm
þssarar kynslodar ⁊ hueriu þꝛ eru liker/ bornũ þm
eru þꝛ liker sẽ sitia a torge ⁊ klak̃ huert til añars
⁊ seigia/ vær pipudũ pyre ydꝛ ⁊ þier donzudut ei-
gi/ vær sungũ pyrer ydꝛ vor harma knædi/⁊ þier
æptud eigi/ þuiat Jon baptista er komiñ/ath eigi
braud nie drack vin/ þo seigi þier hñ hapi dio-
pull/Manzinsson er ⁊ komiñ ath ⁊ drack/⁊ þier
seigit/Siaet ? etarañ ⁊ vin dryckiu mañiñ/astuni
tollheimtu maña ⁊ ber syndugra/ ⁊ speken hlyt-
s⁹ at riettlætazt ap sinũ sonum ollm̃

Mariu mesu magdalenu Eñ nockꝛ ap pharisæis bad hñ at hñ æti med
hm̃/⁊ hñ gieck iñ i pharisearans hus/⁊ settizt til
bordz/⁊ Sia? at kona var su i borgiñe er bersyn
dug var/ ⁊ er hun visse at Jes⁹ sat til bordz i pha
risearans huse/hapdi hun þangat smyrsla budk/
⁊ por a baki hm̃ til pota hñs/ ⁊ tok at væta hans
pætr med tarum ⁊ at þurka medꝛ lockũ sins ho-
pudz/kysti ⁊ a hñs pætr ⁊ reid æ smyrslũ.

Eñ er hiñ pharise⁹ sa þ sem hiñ baud iñ/mæll-
ti hñ med sier/ ep at þsse væri spamadꝛ/ þa vissi
hñ huer ⁊ huilik væri su kona er a hm̃ tekr, þuiat

hun

huit er ein bersyndug kuiña/ Jesus suarade ꝛ sa-
di til hñs. Symeon eg hefi nockut þier at seigia.
eñ hñ sagdi/ seig þu Meistare. tueir skullda meñ
voru nockꝛs okꝛkallz/ eiñ var hm̃ skulldugꝛ fim
hundrut peninga/ eñ añar fimtigi Og er þꝛ hof-
du eigi at giallda/ gaf hñ þm badũ til/ þui seig
nu huor þꝛa er hñ elsk meir Symõ suaradi ꝛ sa-
gdi eg meina at sa sem hñ gaf meira til/ eñ hñ
sagdi til hñs/ þ orskurdader þu rieett.

Og hñ vendi sier til konuñar ꝛ sagdi til Symo-
nar/ sier þu þssa konu/ eg gieck iñ i þitt hus/ ꝛ þu
gafst eigi vatn minũ fotũ/ eñ þssi vętti mina fę-
tꝛ med tarũ ꝛ þurkadi med sinũ hofut lockum/
koss gafst þu mier onguan/ eñ þsse sidan hun gieck
hier iñ hefer hun eigi lint at kyssa mina fętꝛ/ mitt
hofut smurdir þu eigi vid smiori/ eñ þsse reid ą
mina fętꝛ smyrslum/ fyrer þ seigi eg þier at hñe
fyrer gefazt margar synder/ þuiat hun elskadi
mikit/ eñ þm sem miña fyrergefzt/ hñ elskar min-
dꝛ.

Og hñ sagdi til hñar/ þier eru þinar synder
fyrer gefnar ꝛ þꝛ toku at seigia/ sem vid bordit
satu/ med sialfum sier. Huer er þssi sa er eirnen
fyrer gefꝛ synder/ eñ hañ sagdi til konuñar/ þin
trua giordi þig holpna/ fari fridi.

Attandi capitule

O At skiedi ꝛ epter þ/ at hñ ferdadzit i gie-
gnũ borger ꝛ kauptun predikadi ꝛ bod-
adi gudz riki/ ꝛ þꝛ tolf medꝛ hm̃/ ꝛ nock-
krar þęr konꝛ sem hñ hafdi grętt af
o hreinum ondum/ ꝛ odꝛũ sottar ferlũ/

einkum Maria su er hiet Magdalena/fra huer-
re er (vij) dioflar hofdu vt farit/ ⁊ Johaña hus-
fru Chusa/forsionar manz Herodis ⁊ Susaña/
⁊ margar adrar þær hm̄ veittu/af sinū eignum.

Eñ þa er margt folk var saman komit/ ⁊ er ꝥr
drifu at hm̄ vr stodunū/ sagdi hn̄ i epter likin-
gu/ ☙ Sa gieck vt er sadi/at sa sinu sædi/ ⁊ þa
hn̄ sadi fiell sumt hia veginū/ ⁊ var fot trodit/ ⁊
fuglar himins atu ꝥ/ ⁊ sumt fiell a hellu/ ⁊ þa er
ꝥ spratt vpp visnadi ꝥ/ af þui ꝥ hafdi eigi vo-
kua/Og sumt fiell a medal þyrna/ ⁊ þyrnen sprut-
tu vpp med ⁊ kefdu þui nidr/ sumt fiell i goda
Jord/ ⁊ ꝥ voxt vpp ⁊ bar hundrad falldañ auo-
xt/ þa er hn̄ sagdi ꝥtta/kalladi hn̄. Huer eyru
hefer at heyra hn̄ heyre.

[margin: ...Annan sun- / ...dag i niu / ...kna fostu]

Eñ hn̄s lærisueinar spurdu hn̄ at/huer ed væ-
ri ꝥssi epter liking/huerium hn̄ sagdi/ ydr er vnt at
vita leynda doma gudz rikis/eñ ꝥm odrū i epter li-
king/at siaandi/ þa sia ꝥr ꝥ eigi/ ⁊ a heyrandi ski-
lie ꝥr ꝥ eigi

Eñ ꝥssi er epter likingin/sædit er gudz ord/eñ
hiner vid vegiñ/eru ꝥr sem heyra/eñ epter a þa ke-
mr diofulliñ ⁊ tekr ordit vr hiortū ꝥra/ so at ꝥr
true eigi ⁊ verdi holpner/ Eñ hiner er a helluna/
eru ꝥ/nær ꝥr heyra ꝥ/ þa medtaka ꝥr ꝥ mz fag-
nadi/ ⁊ hafa þo eigi rot neina/vm stundar saker
trua ꝥr/ ⁊ a freistinnar tima þa falla ꝥr fra/Eñ
þat sem fiell a millū þyrnaña/eru ꝥr sem ꝥ hey-
ra/ ⁊ velkiazt i sorgū/audæfū/ ⁊ girndum ꝥssar-
ra lifdaga/ kefiazt so/ ⁊ færa onguañ auoxt.
Eñ ꝥ sem i goda Jord fiell/eru ꝥr sem heyra ordit
⁊ hallda ꝥ i godu ⁊ sid somu hiarta/ ⁊ færa auo-
xt i þolinmædi. ✱

Eñ

Eñ eingeñ kueiker a liosino/ ꝛ byrgiþ i keri/ eda ſetieþ vnder ſængar ſtad/ helldr ſetr hñ þ a ker- ta halldiñ/ s° at þr ſem þar iñ ganga ſiae lioſit/ þuiat eckı er s° dulit/ at eigi verdı opin bert/ ꝛ ec- kert s° leynt at eigi kuñgioriztꝛi auglioſ kome/ ſ ſyre þui gætid at/ huernen þier heyrit til/ þuiat þm ed hefr hm̃ mun gefazt/ ꝛ huer hellzt eigi hefer/ fra hm̃ mun burt takazt/ eirnen þ hñ mei- nar ſig hafa

Mat. v
Mar. iiii
Mat x

Eñ moder hñs ꝛ brædr komu til hñs/ ꝛ gatu eigi fundit hñ fyre folkino/ ꝛ hm̃ var þ vnderui- ſat Moder þin ꝛ brædur eru hier vti/ ꝛ vilia ſia þig/ eñ hñ ſuaradi ꝛ ſagdi til þra/ min moder ꝛ mi- ner brædr eru þr ſem heyra gudz ord ꝛ giora

Mat. xij
Mar. iiij

Og þ bar til a einũ deigi/ at hñ ſtie ſialfr a ſkip litid ꝛ hñs lærisueinar/ Hañ ſagdi þa til þra/ forũ vær yfuer vm þña ſio/ ꝛ þr leyſtu fra lan- di/ eñ er þr ſigldu/ ſofnadi hñ/ ꝛ þar kom hüerfil uindr a ſioiñ/ s° at fyllti vnder þm ꝛ þm lá vid topũ/ þa geingu þr at hm̃ vocktu hñ ꝛ ſogdu Mei ſtare vær forgongũ/ eñ hñ ſtod vpp ꝛ haſtadi a vindiñ ꝛ a ſiafar olldunñar ꝛ þær ſefuduzt ꝛ gior di logn/ hñ ſagdi til þra/ huat er yd͛ tru/ eñ þr ot tuduzt þ ꝛ vndrudu/ ſeigiandi ſin a mille. Huer ætle þier at þſſi ſie/ þuiat hñ bydr vinde ꝛ vatne/ ꝛ þau hlyda hm̃/ þr ſigldu þa til þrar bygd͛ hu͂ gadareni biuggu/ huer ed liggr iafn gegnt galilea

Mat. viij.
Mar. v

Og þa hñ ſtie af ſkipi a land/ rañ i moti hm̃ madr nockr vr borgiñe ſem haft hafdi diofulvm langa tima ꝛ klæddizt eigi fautũ/ var ꝛ eigi i huſum/ Helldr i daudra mañа leidũ/ eñ er hñ leit Jeſum fiell hñ fram̃ fyre hm̃/ kalladi vpp Har ri roddu ꝛ ſagdi/ Huat á eg med þig Jeſu ſonr

gudz Jns hæzta/eg beidi þig at eigi kuelier þu
mig/ eñ hñ baud o hreinũ anda at hñ færi vt af
mañinũ þat hñ hafdi vm langa æfi hñ kualit hñ
vᷣ ꝛ bũdiñ Jarnuidiũ ꝛ i fiotrũ vardueittr/eñ at
ſlitnũ bõdũnũ vᷣ hñ rekiñ af dioflinũ i eydimork

Jeſus ſpurdi hñ at ꝛ ſagdi. Huert er nafn þitt
hñ ſagdi/Legion/ þuiat marger dioflᷣ voru i hñ
farner/ꝛ þr badu hñ at ei ſkipadi hñ þm at fara
i vnderdiupit/eñ þar var mikel ſuina hiord a bi
te vm fiallit/ꝛ þr badu hñ at leyfa ſier at fara
i þau/ꝛ hñ lofadi þm ꝥ/ þa foru dioflarner vt
af mañinũ/ꝛ hlupu i ſuinen/ ꝛ hiordiñ fleygdi
ſier med einu a hlaupi J ſiaiñ ꝛ dreckttizt þar/eñ er
þr ſau ꝥ ſem hiordina geymdu/flydu þr/ꝛ kuñ-
giordu ꝥ i borgina ꝛ vm þorpin

Þa geingu þr vt at ſia/huat ſkied var/ꝛ komu
til Jeſu/fundu mañiñ/af hueriũ dioflarner hof
du vt farit/ ſitianda klæddañ ꝛ heiluita til fota
Jeſu/ꝛ þm oadi ꝥ/eñ þr ſem hofdu ſied kyntu þm
huernen ſa hiñ diofull odi var heilbrigdr vordiñ
ꝛ allr mugr Gadareni bygdar badu hñ/at hñ vi-
ke burt fra þm/ þuiat þr voru af mycklum otta
halldner. Hñ ſtie þa a ſkip ꝛ ſneri aptr/eñ ſa ma
dr ſem dioflarner voru vt af farner bad hñ at
hñ mætti vera hia hm̃/eñ Jeſus liet hñ fra ſier/ꝛ
ſagdi/ far aptr i þitt huſ/ ꝛ ſeig hue mikit gud
veitti þier/ꝛ hñ for ꝛ predikadi vm alla borgina
hue mikit Jeſus hafdi hm̃ giort

Mat. ix
Marci v

Þat ſkiedi ꝛ er Jeſus kom aptr/at lydriñ med-
tok hñ/þuiat aller bidu hñs/ꝛ Sia at madr kom
þar er Jairus var at nafni/ꝛ ſa var ſamkundu
huſins hofdingie/hñ fiell til fota Jeſu ꝛ bad hñ/
at hñ geingi i hñs huſ/þuiat hñ atti ſier einka dot

er nær tolf ara gamla/ ⁊ hun var at dauda ko-
men/ ⁊ er hn̄ gieck þangat þreyngdi folkit at hm̄

Kona var þar ⁊ nockr sem haft hafdi blod falli i tolf ár/ huer ed vt hafdi ⁊ gefit læknorū sina alla aleigu/ ⁊ vard þo af ongum grædd/ hun gieck a bak til/ ⁊ snart falld hn̄s klæda/ ⁊ iafn snart steindizt hn̄ar blod lat. Jesus sagdi/ Huer er sa er mig snerti/ en̄ er aller neitudu sagdi Petr ⁊ þr er med hm̄ voru/ Meistare/ folkit þreynger ⁊ þiakar at þier/ ⁊ þu seiger huer snart mig/ Jesus sagdi/ ein̄huer hefuer snortid mig/ þuiat eg ken̄e krapt vt af mier geingin̄/ en̄ er konan sa/ at þ var eigi hulit/ kom hun skialfandi ⁊ fiell fram̄ fyrer fætr hans/ ⁊ kun̄giordi fyrer ollu folki/ fyrer huerja sauk ed hun hafdi hn̄ snortid/ ⁊ huersu hun hafdi iafn snart heil ordit/ en̄ hn̄ sagdi til hn̄ar vert glaud min dotter þin trua giordi þig holpna/ far i fridi.

Math. ix
Marci

Og er hn̄ taladi vm þetta/ kom nockr til samkundu husins hofdingia seigiandi hm̄/ þin dotter er latin/ o maka hn̄ eigi/ en̄ er Jesus heyrdi þ/ suaradi hn̄ ⁊ sagdi vid fauder stulkun̄ar/ hrædzt eigi þu trudu helldr/ þa verdr hun heilbrigd/ ⁊ er hn̄ kom at husino lofadi hn̄ ei nein̄ū in̄ at ganga mz sier/ nema Petre Jacobo ⁊ Johan̄i/ ⁊ fodr ⁊ modr stulkun̄ar/ en̄ þr grietu aller/ ⁊ syrgdu hana/ hn̄ sagdi þa gratid eigi/ þuiat hun er ei daud/ helldr sefr hun þa darudu þr hn̄/ þuiat þr vissu at hun v̄ latin en̄ hn̄ rak þa alla vt/ ⁊ tok i hōd hn̄ar kalladi ⁊ sagdi/ stulka statt vpp/ ⁊ hn̄ar andi kō aptr ⁊ hun stod iafn snart vpp/ hn̄ skipadi ⁊ at gefa hn̄e at eta/ hn̄ar forelldrū felmtradi vid/ en̄ hn̄ baud þm at seigia ongū fra huat giorzt hafdi.

Niunde capitule

Mat. x
Mat. vi

En Jes' kalladi saman þa tolf er Postular nefnduzt/ ꝛ gaf þm krapt ꝛ mątt yfuer alla diofla ꝛ ꝥ þr lęknudu sotter /sendi þa ꝛ vt at predika gudz riki/ ꝛ at grǽda siuka/sagdi til þra/ Þier skulut eckert bera mz ydr a veg/huorki staf/ nie tosku/ eigi braud nie peninga/ ꝛ þier skulut ei hafa two kyrtla/ ꝛ i huert ꝥ hus sem þier in̄ gangit/ þa blifit þar þangat til þier farit i burt þadan/ ꝛ sa huer er med tekr ydr eigi/ þa gangit vt vr borg þre/ ꝛ hristid dupt af fotū ydar til vitnis burdar yfuer þa/ þr geingu vt ꝛ ferduduzt i giegnū kauptū/bodaudi gudz riki/ ꝛ lęknan̄di allz stadar.

Mat. xiiii
Mar. vi

En̄ er Herodis tetrarcha heyrdi ꝥ allt/huat er hn̄ giordi/vard hn̄ efa blandin̄/af þui/at af sumū sagdizt ꝥ Johan̄is vęri af dauda risin̄/en̄ af sumū ꝥ Elyas vęri auglystr/en̄ af odrū ꝥ ein̄ af gomlu spamōm vęri vpp aptr risin̄/Herodis sagdi/Johan̄ē liet eg af hofda/eda huer er ꝥssi/af þm ed eg heyri þuilickt ꝛ hn̄ fystizt at sia hn̄.

Mat. xiiii
Mar. vi
Joha. vi

Postularner komu aptr ꝛ skyrdu hm̄ fra huat ed þr hofdu giort/ ꝛ hn̄ medtok þa/ ꝛ veik af vega i eydimork þrar borgat sem hiet Betsaida/ ꝛ er folkit vard þss vart/dro ꝥ epter ꝛ hn̄ medtok ꝥ ꝛ taladi fyrer þm af gudz riki/lęknadi ꝛ þa sem þss þurftu/ en̄ er lida tok a dagin̄ geingu þr tolf til hn̄s ꝛ sogdu hm̄/ Lat folkit i fra þier at ꝥ gange i þau þorp ꝛ kauptun er hier eru i kring/ at herbergia sig ꝛ leita sier at fǽdu/ þuiat vęr erū hier at eydimork/en̄ hn̄ sagdi gefi þier þm at eta/ þr sogdu/vęr hofum eigi meir en̄ fim̄ braud/ ꝛ two fiska/nema vera meigi/at vęr forum ꝛ kaum

pum

fum fædu þſſu ollu folki/ eñ þar var fim̃ þu-
ſund manz/ Hañ ſagdi þa til ſiña lærisueina/ La-
tid þa ſetia ſig i lag fimtigũ ſaman/ Þr giordu ⁊
ſo ſettu ſig nidr aller ſamt. Hañ tok þa þau fim̃
braud ⁊ two fiſka/ leit til himins/ blezadi þau/
⁊ braut ſundr/ fieck ſinũ lærisueinũ at þr legdi fy-
re folkit/ Þr neyttu/ ⁊ vrdu aller ſadder ꝥ var ⁊
vpptekit er þm hafdi af geingit af leifunũ/ tolf
karfuer fullar

Mat. xvi
Mar. viii.

Þat giordizt ⁊ þa hñ var eiñ ⁊ badz fyrer/ ⁊
hñs lærisueinar hia hm̃/ at hñ ſpurdi þa at ⁊ ſag-
di/ huern ſeiger folkit mig vera/ Þr ſuorudu ⁊ ſog-
du/ Þr ſeigia þu ſiert Johañis baptiſta/ eñ adrer
Elyas/ eñ ſumer ſeigia/ ꝥ eirn af Jnũ fyrrũ ſpa-
mõm ſie vpprisiñ/ Hñ ſagdi til þra/ huern ſeigi þi
er mig vera. Symon Petr⁹ ſuaradi ⁊ ſagdi/ Kri-
ſtz Gudz/ eñ hñ haſtade a þa ⁊ baud þm at þr ſeg-
di ꝥ ei neinũ/ ⁊ ſagdi/ ꝥ manzins ſyne bæri margt
at lida/ ⁊ forſmadr at vera af olldungum/ keñi-
maña hofdingiũ ⁊ ſkriptlærdũ/ ⁊ liflatiñ verda
⁊ a þridia deigi vpp at riſa

Mat. xvi
Mar. viii

Hañ ſagdi þa til allra/ ef nockr vill epter mier
fara/ hñ af neite ſialfũ ſier/ ⁊ taki a ſig ſiñ kroſſ
huerſdagliga/ ⁊ fylgi mier epter/ þuiat huer er ſi-
nu lifi vill biarga/ hñ tyner þui/ eñ huer ſinu lifi
tyner miña vegna hñ giorir ꝥ holpit/ þui huat
gagnar ꝥ mañinũ/ þo hñ hreppi allañ heim/ eñ
glate ſialfũ ſier/ ⁊ giori ſo ſitt eigit tion/ þui huer
hñ feil⁹ ſier min ⁊ miña orda/ þſſ mun manzins
ſonr feila ſier þa hñ kemr i dyrd ſiñe/ ⁊ fodrſins
⁊ heilagra Eingla/ eñ eg ſeigi ydr ſañliga at noc-
krer af þm hier ſtanda/ ſmackar eigi daudañ/ þan-
gat til þr ſia gudz riki

Þ skiedi ꝛ epter þessa rædu / nær atta dogũ / at hñ tok med sier Petrũ Jacobũ ꝛ Johañem / ꝛ gieck vpp a fiallit at bidiazt fyrer / ꝛ þa er hñ badz fyre / vard hñs andlizt mynd oñr / ꝛ hñs klædi huit ꝛ skinandi / Og Sia ! at tueir meñ toludu vid hñ / Huerier ed voru Moyses ꝛ Elyas sem sauzt i birtuñe / ꝛ toludu vm hñs vt for / hueria hñ mundi full kõna til Hierusalem / eñ Petr ꝛ þr er voru med hm̃ / voru miog suefn þunga / ꝛ er þr voknudu / sau þr hñs dyrd / ꝛ þa two meñ er hia hm̃ stodu.

M at. xvij
Marci viij

✠

...t for þ er
...n huer ꝗ
...i lok hñ ꝗt
at fa.

Þat vard ꝛ þa er hiner voru fra hm̃ vikner / at Petr sagdi til Jesu Meistare / fint er oss hier at vera ꝛ giorũ hier vpp þriar tialldbuder / þier eina / Moysi eina / Elye eina / ꝛ hñ vissi eigi huat hñ sagdi / eñ þa hñ taladi þtta / kom sky / ꝛ skygdi yfuer þa / ꝛ þr ottuduzt er skyit leid yfuer þm / ꝛ rodd kom vr skyinu er sagdi / Þessi er sonr miñ elskuligr heyrit hm̃ / ꝛ i þui er roddiñ vard / fundu þr Jesum einañ saman. Þr þogdu ꝛ sogdu eigi neinum fra þui / huat þr hofdu sied a þm dogum

Þ skiedi ꝛ añars dags er þr foru ofã af fiallinu at margt folk rañ i moti þm / ꝛ Sia ! at madr i bland folk it / kalladi vpp ꝛ sagdi Meistare eg beidi þig / sia til sonᵃ mins / þuiat hñ er miñ einka son / ꝛ Sia ! ed andiñ gripr hñ / þa emiar hñ vpp iafnsnart / hrifr hñ ꝛ slitr m3 frodu falle ꝛ varla skilzt hñ vid hñ / þa hñ hefer slitid hñ / ꝛ eg bad þina lærisueina at þr ræki hñ vt / ꝛ þr gatu eigi / þa suaradi Jesus ꝛ sagdi / O þu hin fra huerfa ꝛ vantruada kynslod / huersu leinge þa skal eg hia ydr vera / ꝛ lida ydr / leid þu hingat son þiñ / ꝛ þa hñ gieck til hñs / hreif diofulliñ hñ ꝛ sleit / eñ Jesꝰ straffadi hñ o hreina anda ꝛ læknadi piltiñ / ꝛ fieck hñ fodr sinũ / eñ þm ognadi ollm̃ vid gudz mikeluirke

Mat. xvij
Marci ix

eñ er aller þr vndruduzt þat allt huat hñ giordi ſagdi hñ til ſiña lærisueina/ ſetiet þſſa rædu i hiortu ydr/ þuiat þar mũ koma at manzins ſon mũ ſeliazt i maña hendr/ eñ ꝥ ord vnder ſtodu þr eigi ⁊ ꝥ var hulit fyrer þm/ ſo at þr ſkildu ꝥ eigi/ ⁊ þr ottuduzt at ſpyria hñ at þui ſama ordi. [Mat. xviii. Marci ix.]

Eñ ſa þancki hofzt þra a mille/ ed huer þra mundi meſtr vera/ ⁊ þa er Jeſus ſa þra hiartans þancka þreif hñ barn ⁊ ſetti ꝥ hia ſier/ ⁊ ſagdi til þra/ huer hellzt er medtekr þuilickt barn i minu nafni/ ſa medtekr mig/ ⁊ huer hñ medtekr mig ſa medtekr þañ er mig ſendi/ þui ſa ydar ſem minztr er allra hñ mun myckell verda. [Mat. xviii. Marci ix.]

Johañis ſuaradi ⁊ ſagdi Meiſtare vær ſaum þañ er rak diofla vt i þinu nafni/ ⁊ vær fyrer budũ hm̃ ꝥ/ þuiat hñ fylgdi þier eigi epter medr oſſ/ Jeſus ſagdi til hñs/ fyre biodit hm̃ ꝥ eigi/ þuiat huer hñ er eigi i moti oſſ/ ſa er fyre oſſ. [Marci ix.]

Eñ ꝥ ſkiedi þa þr dagar voru fullkõnader er hñ ſkylldi vpp nemazt fra oſſ/ hreſti hñ ſina a ſi an at ganga til Hieruſalem/ ⁊ hñ liet ſendi boda fara fyrer ſiñe augſyn/ þr foru ⁊ geingu iñ i ſamuerſkan kaupſtad/ at þr reiddu þar til fyrer hm̃/ eñ þr þar voru toku eigi vid hm̃/ af þui at hñ hafdi snuit ſiñe aſiañ/ at reiſa vpp til Hieruſalẽ/ eñ er hñſ lærisueinar Jacob' ⁊ Johañis sau ꝥ/ ſogdu þr/ Willtu/ Lauardr/ þa viliu vid ſeigia/ at elldr komi af himne/ ⁊ fortæri þm/ lika ſem et Elyas giordi/ eñ Jeſus sneri ſier vid. Haſtadi a þa ⁊ ſagdi/ viti þier eigi at huerſ anda þier erut/ þui manzins ſonr er eigi komiñ til þſſ at fyrer fara salum maña/ helldr þar at frelſa/ ⁊ þr geingu burt i añat kauptun

Þ ſkiedi ⁊ er þr voru a veginum/ at nockr ſagd-

til hn̄s/eg vil fylgia þier epter huert hellzt þu fer/Jesus sagdi til hn̄s/refar hafa holr/ ꝛ fuglᵃ himins hreidꝛ/eñ manzins son hefer eigi huᵃ hn̄ meigi sinu hofdi at halla.

Mat. viii

Hañ sagdi ꝛ til eins añars fylg þu mier epter/ eñ sa sagdi? Herra/ lofa mier fyrst at ganga ꝛ grepta fodꝛ miñ. Jesus sagdi þa til hn̄s. Lat þa daudu grafa sina hinu daudu/eñ þu gack ꝛ boda gudz riki.

Og añar sagdi. Herra/eg vil þier epter fylgia eñ lofa mier þo fyrst at seigia þm mina burt for sem eru i minu husi Jesus sagdi til hn̄s/eingeñ sa er þrifꝛ siñe hn̄di at ardinū ꝛ litꝛ a bak sier aptꝛ er hęfiligꝛ gudz rikis

Tiundi Capitule

Mat. ix.

Eñ epter þ vtualdi drottiñ ꝛ adra (lxxij) ꝛ sendi þa vt pautū saman fyrer sier i allar þęr borger ꝛ alfꝛ ę hn̄ villdi koma ꝛ sagdi til þra/ at soñu er korn skeran mykel eñ verckmeñirner faer/ þui bidiet Herrañ kornskeruñar at hn̄ sendi verckmeñ i sina kornskeru/ fari þier Si aet? eg sendi ydꝛ sᵒ sem lomb a medal varga/ berit eigi pung/nie tausku/ ꝛ eigi sko. Heilsit ꝛ ongū a stręti/ ꝛ i huert þ hus þier iñ gangit/ þa seigit fyrst/ fridꝛ sie i þssu husi/ ꝛ ef þar er sonꝛ fridarins/ þa huilizt ydar fridꝛ yfuer hm̄/eñ ef eigi er/ þa snuizt hn̄ til ydar aptꝛ/blifit i þui sama huse etid ꝛ drecket huat þar veitizt/ þuiat verdꝛ er verckmadriñ siña launa.

Mat. x

Mat. x

Eigi skulu þier fara hus af husi/ ꝛ i hueria þa borg sem þier gangit iñ/ ꝛ þar þꝛ medtaka ydꝛ eigi/gangit vt a hn̄ar stręti ꝛ seigit eirnen/ þ dupt sem a loddi a oss vr ydu̇are borg/ hristu

vęr

vꝺꝛ aꝼ a ydꝛ/ þa ſkulu þier vita at gudz rikſ na lꝺgiezt ydꝛ/eg ſeigi ydꝛ/ ꝥ Sodoma mun bꝺri li gra vera a þeim deigi en þꝛe borg.

Mat. x
Marci [illegible]

Wei þier Corazin/wei þier Bethſaida/þuiat eꝼ ſkied heꝼdi i Tyro ⁊ Sidon þau krapta verck ſem hia ydꝛ haꝼa giord verit / heꝼdi þꝛ ꝼordum ſetid i ſeck ⁊ auſku ⁊ giort ſ° idran/ þo mun Tyro ⁊ Sidone bꝺri ligar vera a eꝼſta dome/en ydꝛ/ ⁊ þu Capharnaū ſem vpp haꝼen ert allt til hi minis munt nidꝛ ſockua allt til helnitis/Huer ydꝛ heyrer/hn̄ heyrer mier/ ⁊ huer ydꝛ ꝼorſm̄ /hn̄ ꝼorſmar mig/ en̄ huer mig ꝼorſmar/hn̄ ꝼorſmar þan̄ er mig ſendi

En̄ þꝛ tueir ⁊ siotigi komu aptꝛ mz ꝼagnadi ⁊ ſogdu/Lauardꝛ/eirnī haꝼa dioꝼl̄ oſſ vnder geꝼner verit i þinu naꝼni/hn̄ ſagdi til þꝛa/eg ſa andſkotan ſ° ſem ellding hrapa aꝼ himne/Siaet eg geꝼ ydꝛ valld til at ſtiga yꝼuer hoggorma ⁊ ꝼlugorma/ ⁊ yꝼuer allan̄ krapt o vinarins / ⁊ ydꝛ man eckert granda mega/ en̄ þo ſkulu þier eigi glediazt aꝼ þꝛſſu ꝥ andarner eru ydꝛ vnder geꝼner / Helldꝛ ꝼagnit þui ꝥ ydar noꝼn eru ſkriꝼut a himnum

Og sam ſtundis gladdizt Jeſus i anda/ ⁊ ſagdi eg priſa þig ꝼader / drottin̄ himins ⁊ Jardar/at þu hulder þꝛtta/ ꝼyrer ſpekingū ⁊ ꝼor vitringum ⁊ opinber ader ꝥ ſmꝺlingiū/Ja at ſo þu ꝼader/ þui at ſ° þocknadizt ꝥ ꝼyrer þier aller hluter eru mier i hn̄dꝛ ꝼeingner aꝼ minū ꝼodꝛ/eingen̄ veit huer ed ſonꝛin̄ er nema ꝼaderin̄/eda huer ed ꝼaderin̄ er nema ſonꝛin̄/ ⁊ hueriū ed ſonꝛin̄ vill ꝥ opinbera.

Og hn̄ ſneriizt til ſin̄a lꝺriſueina/ ⁊ ſagdi þeim ſter deilis/Sꝺl eru þau auga ſem ſia huat þier ſi

Krists su su dag.

Mat, xiij · æt/ þuiat eg ſeigi ydꝛ/ ꝥ marger ſpamēn ⁊ kōun
gar villdu ſied hafa huat þier ſiaet ⁊ ſau ꝥ eigi/
⁊ heyre huat þier heyrit ⁊ heyrdu ꝥ eigi

Og Sia! at nockꝛ loguitringꝛ ſtod vpp freiſta
di hn̄s ⁊ ſagdi/ Meiſtare huat ſkal eg giora ſo at

Deut, vi · eg eignizt eilift lif. Eñ hn̄ ſagdi til hn̄s/ Huat er
ſkrifat i logmalino/ huernen leſ þu/ hn̄ ſuaradi ⁊
ſagdi/ elſka ſkalt þu Drottin̄ gud þin̄ af ollu hi-
arta þinu/ ⁊ af allri ond þiñe/ ⁊ af ollū mætti þi
nū/ ⁊ af ollu hugſkoti þinu/ ⁊ naunga þin̄ ſem ſi
alfuan̄ þig. Hn̄ ſagdi þa til hn̄s/ riett ſuarader þu
gior ꝥ ⁊ muntu lifa. Eñ hn̄ villdi riettlæta ſialf-
uan̄ ſig ⁊ ſagdi til Jeſu/ huer er þa min̄ naunge.

Eñ Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi/ madꝛ nockꝛ for fra
Hieruſalem ofan til Hiericho/ ⁊ hraſadi i bland
ræningia/ huerier ed ræntu hn̄ klædū ⁊ lemſtrudu
ſarum/ geingu burt ⁊ lietu hn̄ þar epter halfdau-
dan̄ liggia/ eñ ſo bar til at keñi madꝛ nockꝛ/ for o-
fan ſama veg/ ⁊ er hn̄ leit hn̄ gieck hn̄ fram hiꝛ
hm̄. Lika ⁊ Leuitin̄ þa hn̄ kom nær þm̄ ſtad/ ⁊ er
hn̄ sa hn̄ gieck hn̄ ⁊ fram hia/ eñ Sāuerſkꝛ ma-
dꝛ nockꝛ ferdadizt ⁊ kom i nand hm̄/ ⁊ er hn̄ leit
hn̄/ sa hn̄ aumꝛ a hm̄/ gieck at ⁊ batt vm ſar hn̄s
hellandi i þau vid ſmiori ⁊ vine/ ⁊ lagdi hn̄ a ſin̄
eyk/ ⁊ flutti til herbergis/ gaf ⁊ gætt at hn̄/ eñ an̄
ars dags ferdadizt hn̄ burt ⁊ tok vpp two penin
ga ⁊ fieck huſbuandanū/ ſagdi haf gat a hm̄/ ⁊
huat hellzt þu leggꝛ meira vt/ þa ſkal eg borga
þier nær eg kem aptꝛ. Huer ꝥra þriggia ſynizt
þier vera ꝥſſ naunge ſem hraſadꝛ var i bland ræ
ningiana/ eñ hn̄ ſagdi/ sa er miſkuñar verckit gior
di ꝥ hm̄/ þa ſagdi Jeſus til hans/ far þu ⁊ gior

ſlikt

skilt hid sama *

En þ * skiedi er þr ferdudazt/ at hn̄ gieck in̄ i * Mar. x nockut kauptun/ ꝛ su kuin̄a er Martha hiet med m° fyrre. tok hn̄ i sitt hus/ ꝛ hun atti þa systr er Maria hiet huer ed setti sig fyrer fætr Jesu/ ꝛ heyrdi hans ord/ en̄ Martha/ brauzt nog fyrer at þiona hm̄/ hun gieck at ꝛ sagdi/ Lauardr/ hirder þu ecki vm/ þ at syster min lætr mig eina saman þiona/ seig hn̄e at hun hialpi mier/ en̄ Jesus suaradi ꝛ sagdi til hn̄ar/ Martha Martha/ þu ert s° syrgiandi/ ꝛ mædizt i morgu eitt er þo naudsynligt/ Maria hefer kiorit sier gott hlut skipti/ huat er eigi skal fra hn̄e takazt *

Ellifti capitule

Þat skiedi/ ed hn̄ var i nockrum stad/ at Mat. vi bidiazt fyrer /og er hn̄ gaf vpp þa sagdi ein̄ af hans lærisueinum til hn̄s Lauardr/ ken̄ þu oss at bidia/ lika sem Johan̄is kendi sinum lærisueinum/ hn̄ sagdi þa til þra/ Nær þier bidiet seigit s° Fader vor/ sa þu ert a himnū/ Helgizt nafn þitt/ Til komi riki þitt Verdi þin̄e vilie/ s° a Jordu/ sem a himinum/ Gef oss i dag vort dagligt braud/ Og fyrer gef oss vorar synder/ s° sem vær fyrer gefum vo- rum skulldu nautum/ Og leid oss eigi i freistne/ Helldr leys oss fra Illu

Hn̄ sagdi til þra/ huer ydar sem hier hefer vin ꝛ fer til hans vm midnætti/ ꝛ seiger hm̄ vinr læ na mier þriu braud/ þuiat vinr min̄ er komin̄ af leid til min/ ꝛ eg hefi eigi þ eg meigi fram̄ fyrer han̄ setia/ ꝛ hin̄ sem fyrer in̄an̄ er suarar ꝛ seiger/ gior mier eigi o nad/ þui dyr eru lucktar og born min eru i suefn husi hia mier/ ꝛ eigi get

eg vpp ſtadit/at fær þier þau/eg ſeigi ydr/ef hn̄
ſtendr eigi vpp ⁊ fær hm̄ þau/ fyrer ꝥ at hn̄ ſie
vinr hn̄s/ þo mun hn̄ fyrer ſaker hn̄s leidiligrar
brekunar vpp ſtanda ⁊ fa hm̄ ſo mikit ſem hm̄
þarnazt

Mat. vij
Jo. xvi

Og eg ſeigi ydr/bidiet/ ⁊ mun ydr gefazt leit
tid at/ ⁊ munu þier finna/hnygiet a ⁊ mun fyrer
ydr vpp lokit/þuiat huer ed bidr/hn̄ audlazt/huer
ed leitar hn̄ finnr/ ⁊ huer ed a hnyr/fyre hm̄ lyckzt
vpp/ En̄ huer fader er ſa af ydr/ef ſonrinn bidr
vm braud/at hn̄ gefi hm̄ ſtein þar fyrer/eda bidie
hn̄ vm fiſk/gefr hn̄ hm̄ nockut hoggorm fyrer fi-
ſk eda ef hn̄ bidr vm egg at hn̄ retti at hm̄ flug
orm þar fyrer/ þui ef þier ſe vonder erut kunnit god
rad at gefa ſonum ydar/myklu meir þa mun fa
der ydar af himnum gefa þeim heilagan̄ anda er
hn̄ bidia.

Þridia
nnu dag i
nga fau-
u.

Og hn̄ ✠ rak vt diofull þann er dumbe var/ ⁊
ꝥ ſkiedi er diofullinn var vt farinn/at hinn mal lau
ſe taladi/ ⁊ folkit vndradizt ꝥ/ en̄ nockrer af þeim
ſogdu/at fyrer Beelzebub diofla hofdingia/ þa
drifr hn̄ diofla vt/adrer freiſtudu hn̄s/ ⁊ ſocktu
af hm̄/epter teikne af himne/en̄ er hn̄ ſa þra hu-
grenningar.ſagdi hn̄ til þra/ Huert riki ſem i ſial-
fu ſier er ſundr þyckt/ ꝥ mun eydazt/ ⁊ huert hus
mun yfer annat hrapa/ ⁊ ef andſkotinn er i ſialfū
ſier ſundr þyckr/huernen ma hn̄s riki þa ſtandazt
fyrſt þier ſeigit mig fyrer Beelzebub reka vt dio
fla/nu ef eg a fyre beelzebub diofla vt at reka
fyrer huern rekazt þr þa vt af ſonū ydrū/fyrer
þui verda þr ⁊ ydrer domendr/en̄ ef eg rek vt dio
fla medr gudz fingre/at ſonnu kemr þa gudz riki
til ydar.

Nær ed sterckr hertygiadr vardueiter sitt for
dyri/ þa er allt med mak huat hn̄ a/ en̄ þa er an̄
hm̄ yfuer sterckari kemr/ ꝛ yfuer vin̄r hn̄ ꝛ suip
ter hn̄ ollm̄ herklædū/ a huer hn̄ treysti/ ꝛ sundr
skipter s° hn̄s herfangi/ Huer hn̄ er eigi med mier
sa er i moti mier/ ꝛ huer hn̄ dregr eigi saman mz
mier sa sundr dreifer.

Nær o hrein̄ andi fer af man̄inū vt/ rafar
hn̄ vm þurra stadi/ leitar at huild ꝛ fin̄r eigi/ þa
seiger hn̄/ eg vil huerfa aptr i hus mitt huadan eg
for vt/ ꝛ er hn̄ kemr/ fin̄r hn̄ ꝥ af soplimū hrein
sat/ þa fer hn̄ tekr mz sier (vñ) adra anda/ hm̄ ver
re ꝛ er þr eru þar in̄ kōner/ byggia þr þar/ ꝛ ver
dr s° þess manz hid sidara/ verra hinu fyrra. * — Mat. xi

En̄ ꝥ skiedi/ er hn̄ taladi þetta hof nockr kona — Mariu
vpp sina rodd ꝛ sagde til hn̄s. Sæll er sa kuidr er
þig bar ꝛ þau briost er þu mylkter/ en̄ hn̄ sagdi/
Huat vm þat. Sæler eru þr sem heyra gudz ord ꝛ
vardveita þau.

En̄ er folkit flycktizt þar at/ tok hn̄ at seigia/ Kyn — Jone ij. Mat. xij. iij. Reg. x.
slod þessi er ein vond kynslod/ hū girnizt teikn ꝛ hn̄e
gefzt eckert teikn nema teikn Jona spamanz/ þat
lika sē Jonas v^r teikn Niniue borg^m/ s° mū manz
ins son verda kynslod þessari. Drottning sudr ætti
mū vpp risa a efsta domi mz mōm þessarar kyn
slodar ꝛ fordæma þa/ þuiat hun kom af ydztū
takmorkū Jard^r at heyra speki Salomonis/ ꝛ Si
aetr Hier er meir en̄ Salomon/ men̄ Niniue bor
gar munu ꝛ vpp risa a efsta domi medr þessari
kynslod ꝛ munu hana fordæma/ þuiat þr giordu
Jdran vidr predikan Jonas/ ꝛ Siaet/ hier er me
ir en̄ Jonas Eingen̄ tendrar liosit ꝛ setief ꝥ i leyne/
eda vnder mæle ask/ helldr a liosa stiakan̄/ s° at

 þr sem

þa sem inn ganga siae liosit/ Lios þins likama er augat/ þui ef þitt auga er einfallt s° er þiñ likami allr skær/ eñ ef auga þitt er strakr/ þa er eirnen þiñ likami myrkr/ þui sia s° til/ at lios ꝥ sem i þier er/ sie eigi myrkr/ nu ef allr likami þiñ er skær/ eigi hafandi nockrn myrkuañ part s° blifr hñ allr skær/ ꝛ mun vpplysa þig s° sem leiftran elldingar.

Og er hñ var slickt at mæla/ þa bad hñ nockr phariseus at hñ æti middags verd hia sier/ hañ gieck iñ ꝛ setti sig til bordzins/ eñ er pharisearinñ sa ꝥ vndradizt hñ ed hñ þuo sier eigi fyrer mal tidina/ eñ drottiñ sagdi til hans / þier pharisei/ hreinsit nu hid ytra/ bikara ꝛ mat diska/ eñ ydvart id iñra er fullt med ran ꝛ illzku/ þier fussar er eigi s° / at sa er giordi id ytra hñ giordi eirnen hid iñra/ eñ huad vm ꝥ/ gefit þo aulmuso af þui sem til er/ ꝛ siaet at þa er ydart hreint.

Mat. xxiij

We ydr phariseis sem tiundit mynthu gras ꝛ ruthu ꝛ allt kalgresi ꝛ sneidit s° hia domi gudz ꝛ riettlæti/ þui ꝥtta byriar at giora/ eñ hitt eigi epter at skilia

We sie ydr phariseis sem elskit hin fremstu tignar sæti i samkundu husum/ ꝛ kuediur a torgũ.

We sie ydr logspekingũ/ phariseis/ ꝛ hræsnorũ þui þier erut sẽ hulin leide framlidiña yfuer hueriũ ed meñ ganga/ ꝛ þeckia þau eigi.

Þa suaradi nockr logspekinga ꝛ sagdi til hñs Seiger þu ꝥtta eirnen til hadungar vid oss/ eñ hñ sagdi/ ꝛ ydr logspekingũ sie wei/ þui þier hladit a meñ þm byrdũ/ er þr geta eigi borit/ ꝛ sialfuer þier snertid eigi þær byrdar einum fingri ydar.

We ydr þuiat þier vppbyggit spamañа lei-

din/ eñ fedr ydrer liflietu þa/ at soñu þa vitne
þier ꝥ ⁊ sam siñit s° verckum yduara fedra; þui
at þr aflifudu þa/ eñ þier vpp byggit leidi þra.

Fyrer þui seiger/ spekin gudz/ eg mun senda til
þra spameñ ⁊ Postula/ ⁊ suma af þm munu þr
deyda/ añ suma ofsoknũ sækia/ s° at krefiezt af
þessari kÿnslod blod allra spamaña þui vt hellt
hefer verit fra grunduallan verolldar allt fra
blodi Abels ⁊ til blodz Zacharie/ Huer ed liezt i
milli alltaris ⁊ musterisins/ atuisu seige eg ydr at
ꝥ mun krefiazt/ af þessari kynslod.

Mat. xxiii. ii. Paral. xxiiij.

We sie ydr logspekingum/ þui þier berit lykil
viskuñar/ eñ komit þo eigi sialfuer þar iñ ⁊ ham
lit þeim er þar vilia iñ ganga

Mat. xxi

Eñ þa hñ hafdi þuiliict til þra talat toku log
spekingar til ⁊ pharisei þungliga at þreyngia at
hm̃ ⁊ vielsamliga hñ at morgu at spyria veitandi
hm̃ vmsat/ ⁊ leitudu vid at Jaga þ nockut af hñs
muñe/ er þr mættu hñ vm kilia

Tolfti capitule

Oñ er mikell ⁊ o taululigr lydr flycktizt
þar saman s° at naliga trad huer añ
añ vnder fot hñ vpp ⁊ sagdi til siña
lærisueina/ J fyrstu vacktid ydr vid
surdeige phariseorum/ huat er hræsne
þuiat eckert er s° huilit at ei verdi augliost/ nie
nockut s° leynt at eigi vitizt/ fyrer þui huat þier
seigit i myrckrum/ ꝥ mun i liosi heyrazt/ ⁊ huat
þier i suefn husum huislit i eyra/ mun a ræfrũ
vppi predikat

Mat. xvi. Marci viii

Eñ eg seigi ydr vinū minū/hrædizt eigi þa sē li
Mat x
kamañ aflifa/ꝛ epter þ þa þr eigi meir at giort
eñ eg vil syna ydr huern þier skulat hrædazt/hræ
dizt þañ/sem epter þ er hñ hefer lif latid þa he
fer hñ macht til at senda i heluite/at visu seigi eg
ydr/þa hrædizt hñ/Seliazt eigi fim skogar þres
ter/tueimr peningū/ꝛ eirn af þm er eigi gleymdr
fyre gudi/sᵒ eru ꝛ oll hofut har ydar taliñ/fyrer
þ skulu þier eigi ottazt/þuiat þier erut dyrre eñ
marger skogar þrester

Mat. x
Mar. xiii
Eñ eg seigi ydr/huer hellzt hñ vidr keñer mig
hier fyrer mōm/þañ mun manzins son vidr keña
fyrer Einglū gudz/eñ huer hñ af neit᷑ mier hier
fyrer mōm/hm̄ mun af neitad verda fyrer gudz
Einglum/ꝛ huer ed talar ord i giegn gudz syne/
þa mun hm̄ fyre gefazt/ eñ hüer hañ hæder at
heilogū anda/hm̄ skal eigi fyre gefazt

Eñ nær þr draga ydr iñ i samkundu hus/ꝛ fy
Mat. x
Mar. xiii
rer sina yfuer bodara ꝛ valldz meñ þa verit eigi
hugsuiker vm huernen/eda huerin þier skulut sua
ra/eda huat þier skulut seigia/þuiat heilagr andi
mun fræda ydr a somu stundu/huat ydr byriar
at seigia

Eñ nockr af folkino sagdi til hans Meistare/seig
brodr minū/at hñ skipti vid mig arfleifd miñe/
Eñ hñ sagdi hm̄ þu madr/ huer setti mig fyrer
domara eda arfskiptis mañ yfuer ydr/ ꝛ hñ sag
di til þra/siaet til/ꝛ varit ydr vid allre agirne/þui
at eingeñ lifer þar af/ þ hñ hafi mikel audæfi/
ꝛ hñ taladi þa eina epter liking til þra ꝛ sagdi.

Audigr madr nockr var sa/ huers akr ed fært
hafdi/frio fuan auogrt/hñ hugsadi þa med sier
ꝛ sagdi Huat skal eg til giora/eg hefi eigi þ huar

eg meigi minū auextti i safna ⁊ sagdi ꝥ vil eg gio-
ra/ eg vil mina hlodu nidr rifa ⁊ giora vpp adra
meire/ ⁊ safna þangat ollu þui er mier hefer gro-
it/ ⁊ so minū audæfū/ ⁊ þa mun eg seigia til salu
minar Sala min þu hefer mikin aud saman sett
til margra ára/ huil þig nu eth ⁊ dreck/ haf ⁊ allz
nægter. En̄ gud sagdi til hn̄s/ þu dare/ a þessari
nott munu þr þina sal af þier krefia/ ⁊ huers
verdr þa ꝥ/ er þu hefer til reidt so er med þeim er
sier draga siod saman/ ⁊ er eigi i gudi rikr.

Þa sagdi hn̄ til sinna lærisueina/ fyre þui seigi eg ydr/ skurit eigi fyrer lifdogum ydar/ huat þier skulit etha/ ⁊ eigi fyrer likama ydar/ huerin hn̄ skuli klædazt. Lifit er meira en̄ fædan/ ⁊ likamin meire en̄ fautin/ hyggit at hrofnunū/ þr sa huorki nie vpp skera/ eigi hafa þr hlaudu nie kiallarra ⁊ þo fæder gud þa/ mycklū mun meire eru þier er þo fuglunū. — Mat. vi.

En̄ huer ydar fær med sinne hugsyki aukit leingd sina alin eine/ þui ef þier orkit eigi hins minsta huat fyre sture þier þa fyre hinu odru/ hugleidit huernen liliu grausin vaxa/ þau vinna eigi nie spinna. En̄ eg seigi ydr ꝥ Salomon i allri sinne prydi var ei so skryddr sem eitt af þeim

Nu fyrst gud skryder so ꝥ gras er i dag stendr a akre ⁊ a morgū verdr i bakstr ofn land/ mycklu meir mun hn̄ þo klæda ydr/ o þier vesal truader/ þier skulut ⁊ eigi epter spyria huat þier etid ed da dreckit/ ⁊ eigi hefia ydr hatt/ þuiat epter þessu olla sækir heidin þiod verralldar/ en̄ fader ydar veit vel at þier þurfit þessa vid þui leitid fyrst at gudz riki ⁊ hn̄s riettlæti/ ⁊ mū ydr þa allt til falla

Hrædzt eigi þu vesæl hiord/ þuiat ꝥ þocknaz

virt fodr ydar at gefa ydr rikit/ Seliet huat þier
hafit/ ⁊ gefit olmusu/ giorit ydr ⁊ þa secki/ er eigi
elldazt/ ⁊ þan̄ siod er eigi minkar a himnū/ at hue — Marti messu
rium þiofar þar eigi komizt/ nie melr skorit/ þui
huar ydar siodr er þar er ⁊ ydart hiarta

Ydrar lendar sie vm gyrtar / ⁊ logandi lios
i hondū ydrū/ verit ⁊ liker þeim mōnum er bida epter
sinū lanar drottne huenær hn̄ mune aptr koma
af brullaupū/ so at þa hn̄ kemr ⁊ ber/ sie stragx
fyrer hm̄ vpplokit/ Sæler eru þr þionar/ hueria
ed (þa er Herran̄ kemr) finnr hn̄ vakandi Sann̄liga
seige eg ydr/ ꝥ hn̄ mun vppstytta sig/ læta ⁊ þa til
bordz sitia/ geingr fyrer þm ⁊ þionar.

Og þo ef hn̄ komi/ a/ an̄ari voku eda a hin̄e
þridiu ⁊ fin̄e ꝥ lika so /Sæler eru þr þionar en̄ — Mat. xxiiij
ꝥ skulu þier vita/ at ef husbondin̄ vissi a huerri
stundu ed þiofrin̄ kæmi þa veckti hn̄ ⁊ lieti eigi
grafa sitt hus/ fyrer þui verit ⁊ reidubuner/ þuiat
manzins sonr mun a þre stundu koma/ er þier æt
lit eigi

Mat. xxiiij — Þa sagdi Petr til hn̄s/ Herra/ seiger þu þessa epter
liking til vor/ eda til allra/ en̄ drottin̄ sagdi/ hue mi
ckels er vert vm truan̄ ⁊ forsialan̄ fyresionar man̄
huern er drottin̄ setr yfuer sitt heimkyn̄e/ at hn̄ gefi
þm i tima sin̄ mælltan̄ verd. Sæll er sa þion sem
hn̄s herra finnr suo giorandi/ þa ed hn̄ kemr/ San̄
eliga seigi eg ydr ꝥ han̄ mun setia hn̄ yfuer allt
huat hn̄ eignazt. * en̄ ef sa sami þion seiger i hi
arta sinu. Herra min̄ giorir dvol a at koma/ ⁊ tekr
at beria vin̄u men̄ ⁊ ambatter/ ⁊ at etha ⁊ drecka
⁊ sig druckin̄ at giora/ ⁊ þa kemr herran̄ þess þions
a þm deige er hn̄ vonar eigi/ ⁊ a þre stundu er hn̄
veit eigi ⁊ skipter hm̄ sundr ⁊ leggr hm̄ sin laun

medr o truvdum

Eñ huer ſa þion er veit ſins herrans vilia/ ⁊
bio ſig eigi til/giordi ⁊ eigi epter hñs vilia/hñ mū
micla refſing fa/ eñ ſa hñ veit eigi ⁊ giorir ꝥ
hegning" er vert/hñ mun miñe hirting fa/þuiat
þm ſem mikit er veitt/af hm̄ æſkizt mikit/⁊ hue-
rium mikit verdr i hñdr ſellt af hm̄ heimtizt mikit.

Eg kom at ſnæra vpp elld a Jordu huat eg
giarna villda/at hñ bryñe nu ꝥ gar/eñ eg hlyt adr
inz ſkirn at ſkirazt/⁊ huerſu eg þreyngiunzt þar
gat til hun fullkõnazt/meine þier at eg kæmi at
ſenda frid a iordu/eg ſeigi ydr/ nei/ helldr ſundr
þyckiu / þuiat hedan fra munu þim̄ verda i einu
huſi ſundrþycker/ þrir i moti tueimr/ ⁊ tueir i mo
ti þrimr/faderiñ mun verda i moti ſynenū/⁊ ſon-
iñ i moti fodrnū/modrin i moti dottriñe/⁊ dotte-
rin i moti modriñe/ ⁊ modir konu manz i moti ſo-
nar koniñe ⁊ ſonar konan i moti modr konu man-

Eñ hñ ſagdi til folkſins/huer nær (zins.
þier. ſiaet ſky vpp ganga i veſtri þa ſeigi þier
iafn ſkiott at regn komi ⁊ ꝥ ſkier/⁊ nær þier ſiaet
ſuñan vind blaſa þa ſeigi þier hita verda/ꝥ ſki-
er ⁊ þier hræſnarar/a ſynd himins ⁊ Jardar þa
kuñe þier at profua/eñ hui profue þier eigi þnan
tima/ſem nu er/ eda fyre þui dæmi þier eigi af
ſialfum ydr/ huat riettuiſt er

Eñ nær þu geingr medr þinū ſauku dolg fy-
rer vallds maññ/þa koſta kapſ a veginū at þu lo-
ſir þig fra hm̄/at eigi dragi hñ þig neckut ſiñ fy-
re domarañ ⁊ domariñ ſelie þig refſarañū/⁊ ref-
ſariñ kaſti þier i dyflitzu/eg ſeigi ꝥ eigi fer þu
vt þadan / þar til þu borgar/ einnen hiñ ſidarſta
ſkarf.

Þrettandi capitule.

En i þañ sama tima voru þar nockrer vid er kũgiordu hm̄ fra þeim i Galilea/ hu- ers blodi Pilat9 hafdi blãdat vid þra fórner Jes9 suaradi ꝛ sagdi til þra/ me- ine þier at þesser Galilei væri fyrer ol- lum̄ Galileis synduger/ þott þr þyldu þetta/ eg sei- ge ydr/ nei. Helldr ef þier giorit eigi idran þa fy- rer farizt þier lika aller/ eda meine þier at þr atj- an er hueria turneñ J Siloa hrapadi ꝛ drap/ ha- fi sakader verit framar ollum̄ mõm/ er byggia til Hierusalem/ eg seigi ydr nei/ helldr ef þier giorit eigi Jdran munu þier eirnen aller fyrer farazt

Eñ hñ sagdi þeim þessa epter liking/ nockr madr var sa er fikiu tre hafdi plantat i sinũ vingardi hñ kom ꝛ leitadi auagxtar a þui ꝛ fañ eigi/ þa sa- gdi hañ til vingardz fagarans. Siaþu nu i þriu ar hefe eg arliga komit ꝛ leitad auagxtar af þessu fikiu tre/ ꝛ fundit eigi/ haugg þu þui af/ huar til hindrar þat gardlendit/ eñ hñ suaradi ꝛ sagdi til hañs. Herra/ lofa þui at standa þetta arit þar til eg gref vm þat ꝛ læt at myki/ ef þat villdi so auogxt færa eñ ef eigi þa hogg þu þat epter ar af.

Og hñ kendi i samkundu husi þra a þuott dei- gi/ ꝛ Siaþu at þar var su kona er hafþ hafdi kranckleiks anda i atian ar/ ꝛ hun var biug/ ꝛ mz onga moti þa gat hun vpp litid/ eñ er Jesus leit hana/ kalladi hñ hana til sin/ ꝛ sagdi til hñar/ þu kona/ vert laus af krãckdæmi þinu ꝛ lagdi hñ̄dr yfuer hana/ ꝛ iafnskiott rietti hun sig vpp ꝛ dyr kadi gud/ þa suaradi yfuer madr samkuudu hus sins/ ꝛ þyktizt vid þat Jesus læknadi a þuott dogũ ꝛ sagdi til lydsins (vi) dagar eru þr/ a huerjũ ed hefer at viña/ þui komi þier eigi a þeim at lata

lękna ydr/ eñ eige a þuott deigi.

Drottiñ suaradi hm̄ ꝛ sagdi/ þu hręsnare? ley⸗
sir eigi huer ydar eiñ a þuottdeigi/ naut sitt ꝛ asna
aþ basi ꝛ leider til vazt/ eñ skylldi þssi eigi ley⸗
sazt a þuott deigi/ sem þo er Abrahams dotter
aþ þui bandi er andskotiñ hafdi hana fiatrat,
Sia? J atiā ar/ ꝛ er hñ sagdi þtta skam̄uduzt sin
aller hn̄s/ mot męlendr ꝛ allt folkit gladdizt yþ⸗
uer þm olluñ dyrdar verckū er aþ hm̄ giorduzt.

Hañ sagdi þa/ hueriū er gudz riki lickt/ ꝛ hue⸗
riu skal eg þui sam iafna/ lickt er ꝥ mustardz
korne/ þui madr tok ꝛ varpadi i grasgard siñ/ ꝥ
spratt vpp ꝛ vard mikit tre/ ꝛ fuglar himins/
hreidrudu sig vnder þss kuistum.

Og eñ sagdi hñ/ hueriu skal eg samlikia gudz
riki/ likt er ꝥ surdeigi þui er kona tok ꝛ meingadi
vid þria męla miols/ þar til at ꝥ syrdizt allt/ Og
hñ gieck i giegnū borger ꝛ kauptun/ ꝛ kendi/ ꝛ gior
di sina reisu til Hierusalem

Eñ þar sagdi nockr til hn̄s/ Herra/ meinar þu
eigi at þr sie faer ed hialpazt/ eñ hñ sagdi til þra.
Keppet epter iñ at ganga vm hid þrongua hlidit
þuiat marger (ꝥ seige eg ydr) sękia til þar iñ at
ganga ꝛ fa eigi getad ꝛ/ i fra þui ed hus bondiñ
er iñ geingiñ ꝛ hefer dyrnar aptr luckt ar/ þa taki
þier til þar fyre vtan at standa/ ꝛ a dyrnar at
knygia/ sᵒ seigiandi. Herra/ Herra/ luckt u vpp fy⸗
rer oss. Hañ mun suara ꝛ seigia til ydar/ eigi þecki
eg ydr/ eda huadan þier erūt

Þa munu þier hefia vpp at seigia vęr hofū
etid hia þier ꝛ druckit/ ꝛ a strętū vorum kender
þu/ eñ hñ mun þa seigia/ eg seige ydr/ ꝥ eigi keñe
eg ydr huadan þier erut farit fra mier aller/ þier
illgiorda

Mat. xiij

✠

(Sękia til)
ꝥ eru þr sem
an riettrar tru
ar/ męda sig
i verckū ꝛ ha
fa a sett me⸗
dr þm til hi⸗
mins at ko⸗
ma.

illgiorda menn/ þar mun vera op ⁊ tanna gnistran
vær þier siaet Abraham ⁊ Isaac ⁊ Jacob ⁊ alla
spamenn i gudz riki/ enn ydr vt rekna/ ⁊ þr vr austri
⁊ vestri/nordri ⁊ sudri munu koma/ ⁊ til bordz
sitia i gudz riki/ ⁊ Siaetz at þr sem voru sidarster
verda fyrster ⁊ þr ed voru fyrster verda sidarster

Psal. vi. Mat. viij.

A þm sama deigi geingu nockrer af phariseis
til ⁊ sogdu hm̄/haf þig burt ⁊ gack hiedan/ þui
at Herodis vill af lifa þig/ hn̄ sagdi til þra/ farit
þier ⁊ seigit þm ref/ Siaetz at eg rek vt diofla ⁊
fullgiori læknningar i dag ⁊ a morgun/ enn a þri-
dia deigi lid eg vnder lok. Huat fyrer þ/ þo byr
iar mier i dag ⁊ a morgun/ ⁊ næsta dag þar ep-
ter at ganga/ þuiat þ fer eigi skied at nockr spa-
madr farizt vtan i Hierusalem

Jerusalem Jerusalē þu sem aflifar spamenn
ina ⁊ gryter þa steinū er til þin verda sender/
huersu opt hef eg viliat samau safna sonū þi-
nū/ lika sem hæna sinu hreidre vnder væingi sier/
⁊ þier hafit eigi viliat. Siaetz yduart hus skal
ydr þui eydi latid verda/ enn eg seigi þ eigi munu
þier mig sia þar til þ kemr er þier munut seigia
blezadr sie sa/ er kemr i nafni drottins.

Fiortandi capitule

℞ Seytanda iunu dag

OG ℞ þ skiedi at Jesus gieck a þuott
deigi inn i hus nockurs þss sem var yf-
ner bodare phariseorum braudz at
neyta/ þr hofdu ⁊ vord a hm̄/ ⁊ Siaet
at madr nockr sa vatzsott hafdi var
þar frammi fyrer hm̄. Jesus antzadi ⁊ sagdi til log-
spekinga ⁊ phariseis/ so seigiandi/ Leyfizt nockut
at lækna a þuott dogum/ enn þr þogdu vid/ hn̄
tok þa a hm̄ ⁊ læknadi hn̄ ⁊ liet burt fara/ suara-
di ⁊ sagdi til þra/ Huers ydar asne eda naut sem

pellr i pytt/ er ꝥ eigi iapnſnart vt dregit a þuott deigi/ ⁊ þr gatu hm̃ ongu/ þar til ſuarat.

Eñ þſſa epter liking ſagdi hñ til bodzmañan/ña/ þa hñ merckti huernen þr matuzt epter Inñ premſtu ſætũ/ ⁊ ſagdi til þra/ Nær þu verdr bodiñ af nockrũ til brudlaups/ þa set þig eigi i hin ædztu ſæte/ kañ ſkie/ at añar eigi ærligre eñ þu ſie bodiñ af hiñ ⁊ komi ſa ſem þier baud ⁊ hiñ/ ſeigi til þin/ gef þſſm rum ⁊ hlioter þa med kiñroda at halda hiñ yꝺzta ſeſſ/ helldr nær at þu verdr bodiñ/ þa far ⁊ ſet þig i hid yꝺzta ſæti/ ſo at nær ſa kemr er þier baud/ ⁊ ſeigi til þin/ Vinr þoka þier vpp betr/ ⁊ mun þier þa virding veitt fyre þinũ ſeſſu nautũ. Þuiat huer ſig ſialfr vpp hefr/ hñ ſkal nidrlægiazt/ ⁊ huer ſig ſialfr lægkar/ hñ ſkal vpp hefiazt. ✱

Hñ ſagdi þa til hñs er hm̃ hafdi bodit/ nær þu helldr mid dagſ verd edr kuelldmaltid/ þa ſkaltu þu eigi bioda vinũ þinũ nie brædrũ/ eigi frændũ þinũ nie nagroñũ þm ſẽ riker eru/ at eigi biodi þr þier heim til ſin aptr/ ⁊ ſie þier þa endr golldit/ hellldr nær þu giorir heimbod/ þa biod fatækũ vonndũ/ holltũ/ ⁊ blindũ/ ⁊ muntu ſæll verda/ þuiat þr hafa eigi til þier aptr at luka/ eñ ꝥ mun þier endr golldit verda i vppriſu riettlatra.

Eñ er þtta heyrdi nockr af þm er til bordzins ſat ſagdi hñ til hñſ/ Sæll er ſamadr ſẽ at etr braud i gudz riki/ eñ hñ ſagdi til hñſ/ ✱ nockrſkonar madr var ſa er giordi myckla kuello maltid/ ⁊ baud morgũ til hñar/ ⁊ ſendi vt ſiñ þion vm kuelld malſ timañ at hañ ſegdi ſo bodſmoñunum/ Komit/ þuiat allt er nu reidubuit/ eñ þr toku þa aller til/ huer epter añañ/ at afſaka ſig. Hiñ fyrſti ſagdi til hans bugard keypta eg/ ⁊ hefi

✱ Þañ añan ſuñu dag.

eg þui þaurf at fara vt ⁊ sia hn̄/eg bid þig af
saka mig/ ⁊ an̄ar sagdi/ fim̄ akneyti keypta eg/ ⁊
fer eg nu vt at reyna þau/eg bid þig af saka mig
Hin̄ þridie sagdi konu hefi eg festa / fyre þui
ma eg eigi koma/ ⁊ þionustu madurin̄ kom aptr ⁊
vnderuisadi ꝥta sinum Herra

Þa vard husbondin̄ reidr ⁊ sagdi til sins þions
far snarliga vt a stræti ⁊ gautur borgarin̄ar ⁊
leid volada vanada/ blinda/ ⁊ hallta hingat in̄/ ⁊
þionin̄ sagdi Herra ꝥ er giort huat þu skipader
⁊ þo er en̄ meira rum/ ⁊ Herran̄ sagdi til þionsins
far þu vt a þiod brauter ⁊ vm tungarda ⁊ naud
ga þim̄ hier in̄ at koma so mitt hus verdi fullt/ en̄
eg seigi ydr ꝥ/ at eingen̄ þra man̄a sem bodner vo/
ru munu smacka mina kuelld maltid*

Mat. x

En̄ margt folk gieck mz hin̄ ⁊ hn̄ sneri sier vid
⁊ sagdi til þra/ ef nockr kemr til min ⁊ hafnar eigi
fodr sinu̅ ⁊ modr/ konu ⁊ bornu̅/ brædru̅ ⁊ systru̅
⁊ þar til sinu eigin life/ hn̄ fær eigi min̄ lærisuein̄
verit/ ⁊ huer hn̄ dregur eigi sin̄ kross ⁊ fylger mier
epter/ sa getr eigi min̄ lærisuein̄ verit

Þui huer ydar sem turn vill vppbyggia sitr hn̄
eigi/ adr ⁊ saman reiknar kostnadin̄ huat þarfligt
er ⁊ huort hn̄ hefer til nægta/ so at eigi epter a er
hn̄ hefer gru̅duollin̄ lagt geti hn̄ eigi fullgiort hn̄
⁊ aller þr ꝥ sia taka at dara hn̄ ⁊ seigia/ þessi ma
dr tok at byggia ⁊ gat eigi vid lokit/ eda huer kon̄un
gr geingr vt at hallda orustu/ giegn odru̅ konungi
Sitr hn̄ eigi adr ⁊ hugsar vm mz sier huort hn̄
getr med (tiu) þusunder run̄it i moti hm̄ er med
(xx) þusunder kemr til hn̄s/ en̄ ef eigi þa sender
hn̄ bodskap vt/ þa þegar hin̄ er þo fiarlægr/ ⁊
bidr hn̄ þess sem fridsamligt er/ so ⁊ lika sier huer

ydar sem eigi afseiger ollu þui hn̄ eignazt/ þer ei-gi miñ lærisueiñ verit.

Salltid er gott/ en̄ ef salltid dofnar hueriu kryddi fier þa/ þuiat þ er þa huorki/ a tun Jord nie i tad hauga farfligt/ helldr verdr þui vt var-pat. Huer eyru hefer at heyra/ hn̄ heyre

Mat. v
Marci ix

Fimtandi capitule

En̄ aller ✠ tollheimtu men̄/ ⁊ bersyndu-ger nalægduzt hn̄ at heyra hm̄/ ⁊ pha-risei ⁊ skriftlærder mogludu ⁊ sogdu/ þessi medtekr synduga men̄ ⁊ etr medr þm/ En̄ hn̄ sagdi þessa epter liking til þra ⁊ sagdi. Huer er sa i bland ydr/ sem hefer hu-drat sauda/ ⁊ ef hn̄ tyner einu̅ af þm/ forlæt hn̄ eigi þa niu ⁊ niutigi/ i eydi morku/ ⁊ fer epter þm er tyndizt/ þangat til hn̄ finnr hañ/ ⁊ nær hn̄ hefer hañ fundit/ leggr hn̄ hañ vpp med fagnadi sier a herdar kemr heim ⁊ saman kallar vine ⁊ nagrañá ⁊ seiger til þra/ samglediezt m̄z mier/ þuiat eg he-fi miñ saud aptr fundit/ sem tapadr var/ eg seigi ydr at lika so mun fognudr vera a himnum yfuer einu̅ syndugu̅/ þm er idran giorir/ meir en̄ yfuer þm niu ⁊ niutige riettlatu̅ er eigi þurfa yfuer bo-tar vid/ eda huer su kona ed hefr tiu peninga ⁊ ef hun tyner einu̅/ kueiker hun eigi lios/ ⁊ sopar husit ⁊ leitar vandliga/ þat til hun finnr hn̄/ ⁊ nær hun hefer fundit hañ/ saman kallar hun vin konr si-nar ⁊ grañkonr seiger sa̅glediezt mier/ þuiat eg he-fi miñ penig aptr fu̅dit/ huoriu̅ eg hafda tynt/ li-ka so seigi eg ydr at fognudr mu̅ vera fyre einglu̅ gudz yfuer einu̅ syndugu̅/ þm yfuer bot giorir.

✠ Predia fi-stu dag.

En̄ sagdi hn̄ nockr madr vat sa er hafdi two syne/ ⁊ hiñ yngre af þm sagdi til fodr sins/ Fa-

Mat.xxij der gef mier/ þa deilldo af gotzlnu sem mier ber
⁊ hn̄ skipti medr þeim goztinu/ ⁊ inn̄an fárra daga/
þa dro hin̄ yngri sonrinn allt til saman̄/ ⁊ reisti sidan
langt burt i fiarlægt riki/ ⁊ forfardi þar sinu go
tzi i eydzlulig̃ lifnadi/ ⁊ epter at er hn̄ hafdi ol-
Deut, vi lu soat/ giordizt megnt hung̃r i þui sama riki/ so hn̄
tok vesollo at þola/ hn̄ for ⁊ hiellt til hia einū bur
geis þessa rikis/ ⁊ sa sendi hn̄ vt a sin̄ bustad at hn̄
gætti þar svina/ hn̄ fysti ⁊ at sedia sin̄ maga af
drafi þui er svinin atu ⁊ einginn gaf hm̄.

En̄ han̄ komzt þa vid ⁊ sagdi. Hue marger
leigu men̄/ þa eru i mins fodrs husi/ þr ed ha
fa nægd a braudū/ en̄ eg ferst i hungre þessu/ þui
skal eg vpp standa ⁊ fara til fodr mins ⁊ seigia
til hn̄s/ fader eg syndgadi i himininn/ ⁊ fyre þier/
þui er eg eigi verdr at kallazt þin̄ sonr/ gior mig/
þui sē ein̄ af þinū leigulidū/ hn̄ reis þa vpp ⁊ kō
til fodr sins/ ⁊ er hn̄ var en̄ langt i burt þadan/
leit hn̄ fader hn̄s/ ⁊ sa aumor a hm̄/ hliop at ⁊
fiell vm hals hm̄ ⁊ kysti hn̄/ en̄ sonrinn sagdi til hn̄s
fader/ eg syndgadi i himininn ⁊ fyrer þier/ af þui
em eg nu eigi verdugr at kallazt sonr þin̄. En̄ fa-
derinn sagdi til þiona sin̄a/ berit stragr hingat hid
æzta klædi ⁊ færit hn̄ i/ ⁊ gefit hm̄ hring a sina
hond/ ⁊ sko a hn̄s fætr/ sækit alin kalf ⁊ slatrid/
⁊ neytū so ⁊ verū kater þuiat þessi min̄ sonr var
daudr ⁊ endr lifnadi/ hn̄ tyndizt ⁊ er nu fundinn ⁊
þr toku at glediazt

En̄ hn̄s hin̄ elldri sonr var a akre/ ⁊ er hn̄ kom
⁊ nalgadizt husit/ heyrdi hn̄ kuedskap ⁊ danzlæti
⁊ kalladi ein̄ af þionustu monnunū til sin ⁊ spurdi
huat þetta væri/ sa sagdi hm̄ broder þin̄ er ko-
min̄/ ⁊ slatradi fader þin̄ oldu kalfi/ þ hn̄ fieck
hn̄ heilan aptr/ en̄ han̄ dvæktizt vid ⁊ villdi eigi in̄

nga/ þa gieck fader hꝰs vt ⁊ baud hm̃/ en han
aradi ⁊ sagdi til fodr sins/ Sia! i so morg ar
ona eg þier/ ⁊ alldri en yfuertrodit þin bodord
u gaft mier en alldri kid/ so eg mætti medr
nu vinū gladr vera/ en nu ed þessi þin sonr kom
er vt hafdi suælt sinu godzi/ medr port konū/
slatrader þu hm̃ alin kalf/ en hn̄ sagdi hm̃/ þu
iafnan hia mier ⁊ allt huat mitt er/ þa er þitt
i ætter þu nu at vera katr ⁊ god sinadr/ þ þessi
i broder var daudr ⁊ endrlifnadi/ hn̄ tyndizt ⁊
eptr fundin*

Sextandi Capt

D

Enn hn̄ sagdi til sinna lærisueina audigr madr nockur v̄ sa sē sier hafdi radz man̄/ ⁊ sa vard rægdr vid hn̄/ sē hefdi hn̄ fargat hꝰs godzi/ ⁊ kalladi hn̄ til sin ⁊ sagdi til hꝰs/ huernen heyre eg a af þier/ gior reikning þinnar radzmensku/ iat þu matt eigi hiedan af radzmensku hafa radzmadrin̄ sagdi med sialfū sier/ huat skal eg giora þa min̄ Herra suipter mig radzmenskunne dugie eg at grafa/ en eg skomunzt at bidia/ eg huat eg skal giora/ þui nær at eg verd af sett adzmenskunne/ þ þr medtaki mig i sin hus hn̄ saman kalladi ⁊ lika/ alla skullda men̄ sins ra/ ⁊ sagdi til hins fyrsta/ huersu mikit ertu lldugr minū Herra/ hn̄ sagdi! hundrat tunn̄ vid ors/ hn̄ sagdi þa til hꝰs tak þitt bref sett þig ⁊ iga skiagr fimtigi epter þ sagdi hn̄ til annars/ ertu mikit skulldugr/ sa sagdi/ hundrat trog itis/ þa sagdi hn̄ til hꝰs/ tak þitt bref ⁊ skrifa ntigi/ ⁊ Herran̄ lofadi þann ranglata radzman̄/ hn̄ hafdi so forsialiga giort/ þuiat syner þessa veralldar eru kænare sonū liossins i sinne kynslod

℞ Pa nłun da suūu dag

Mat. vi

Mat. xiij — der gef mier/ þa deilld af gotzlnu sem mier ber ⁊ hn̄ skipti medꝛ þim gozinu/ ⁊ iñan fárra daga/ þa dro hiñ yngri sonꝛiñ allt til samā/ ⁊ reisti sidan langt burt i fiarlægt riki/ ⁊ forꝼærdi þar sinu go tzi i eydzlulig̃i lifnadi/ ⁊ epter at er hn̄ hafdi ol- lu soat/ giordizt megnt hūgꝛ i þui sama riki/ s° hn̄ — Deut, vi — tok vesollð at þola/ hn̄ for ⁊ hiellt til hia einū bur geis þss rikis/ ⁊ sa sendi hn̄ vt a siñ bustad at hn̄ gætti þar suina/ hn̄ fysti ⁊ at sedia siñ maga af draffi þui er suinin atu ⁊ einginn gaf hm̄.

Eñ hañ komzt þa vid ⁊ sagdi. Hue marger leigu meñ/ þa eru i mins fodꝛs husi/ þꝛ ed ha fa nægd a braudū/ eñ eg ferst i hungre þssu/ þui skal eg vpp standa ⁊ fara til fodꝛ mins ⁊ seigia til hn̄s/ fader eg syndgadi i himiniñ/ ⁊ fyre þier/ þui er eg eigi verdꝛ at kallazt þiñ sonꝛ/ gior mig/ þui sē eiñ af þinū leigulidū/ hn̄ reis þa vpp ⁊ kō til fodꝛ sins/ ⁊ er hn̄ var eñ langt i burt þadan/ leit hn̄ fader hn̄s/ ⁊ sa aumor a hm̄/ hliop at ⁊ fiell vm hals hm̄ ⁊ kysti hn̄/ eñ sonꝛiñ sagdi til hn̄s fader/ eg syndgadi i himiniñ ⁊ fyrer þier/ af þui em eg nu eigi verdugꝛ at kallazt sonꝛ þiñ. Eñ fa deriñ sagdi til þiona siña/ berit stragr hingat hid bezta klædi ⁊ færit hn̄ i/ ⁊ gefit hm̄ hring a sina hond/ ⁊ sko a hn̄s fætr/ sækit alin kalf ⁊ slatrid/ ⁊ neytū s° ⁊ verū kater þuiat þssi miñ sonꝛ var daudꝛ ⁊ endꝛ lifnadi/ hn̄ tyndizt ⁊ er nu fundiñ ⁊ þꝛ toku at glediazt

Eñ hn̄s hiñ elldri sonꝛ var a akre/ ⁊ er hn̄ kom ⁊ nalgadizt husit/ heyrdi hn̄ kuedskap ⁊ danzlæti ⁊ kalladi eiñ af þionustu moñunū til sin ⁊ spurdi hu at þetta væri/ sa sagdi hm̄ broder þiñ er ko miñ/ ⁊ slatradi fader þiñ aldū kalfi/ þ hn̄ fieck hn̄ heilan aptr/ eñ hañ bꝛæktizt vid ⁊ villdi eigi iñ

ganga/ þa gieck fader hũs vt ꝛ baud hm̃/ eñ hañ
ſuaradi ꝛ ſagdi til fodꝛ ſins/ Sia! i ſo morg ar
þiona eg þier/ ꝛ alldꝛi eñ yffuertrodit þin bodord
ꝛ þu gaft mier eñ alldri kid/ ſo eg mætti medꝛ
minũ vinũ gladꝛ vera/ eñ nu ed þſſi þiñ ſonꝛ kom
huer vt hafdi ſuęlt ſinu godzi/ medꝛ port konũ/
þa ſlatrader þu hm̃ alin kalf/ eñ hñ ſagdi hm̃/ þu
ert iafnan hia mier ꝛ allt huat mitt er/ þa er þitt
þui ętter þu nu at vera katr ꝛ god ſiñadꝛ/ þ þſſi
þiñ broder var daudꝛ ꝛ endꝛlifnadi/ hñ tyndizt ꝛ
er aptr fundin*

Sextandi Capt

*Þã nŭn da ſuŭs dag

Þã hñ *ſagdi til ſiña lærisueina audigꝛ
madꝛ nockur vʳ ſa ſe ſier hafdi radz
mañ/ ꝛ ſa vard rægdꝛ vid hñ/ ſe hef
di hñ fargat hñs godzi/ ꝛ kalladi hñ
til ſin ꝛ ſagdi til hñs/ huernen heyre eg
þtta af þier/ gior reikning þiñar radzmenſku/
þuiat þu matt eigi hiedan af radzmenſku hafa
eñ radzmadriñ ſagdi med ſialfũ ſier/ huat ſkal eg
til giora þa miñ Herra ſuipter mig radzmenſkuñe
eigi dugie eg at grafa/ eñ eg ſkomunzt at bidia/ eg
veit huat eg ſkal giora/ þui nær at eg verd af ſet
tr radzmenſkuñe/ þ þr medtaki mig i ſin huſ

Mat. vi

Hñ ſaman kalladi ꝛ lika/ alla ſkullda meñ ſins
Herra/ ꝛ ſagdi til hins fyrſta/ huerſu mikit ertu
ſkylldugꝛ minũ Herra/ hñ ſagdi! hundrat tuñr vid
ſmiorſ/ hñ ſagdi þa til hñs tak þitt bref ſet þig ꝛ
ſkrifa ſtragx fimtigi epter þ ſagdi hñ til añars/
eñ ertu mikit ſkulldugꝛ/ ſa ſagdi/ hundrat trog
hueitiſ/ þa ſagdi hñ til hñs/ tak þitt bref ꝛ ſkrifa
fimtigi/ ꝛ Herrañ lofadi þañ ranglata radzmañ/
þ hñ hafdi ſo forſialiga giort/ þuiat ſyner þſſar
verallder eru kęngare ſonũ lioſſins i ſiñe kynſlod

ꝛ eg seige ydr/giorit ydr vine af hinu rangferdu-
ga Mammon so nær ed ydr þrotar at þr medtaki
ydr i eilifar tiallo buder *

Huer trur er i minstu/ sa er ꝛ trur i mycklu/ ꝛ
huer rangsnuiñ er i litlu/ hañ er ꝛ rangferdugr i
mycklu/ þui ef þier erut eigi truer i Jnu rangfer-
duga Mammon/ huer truer ydr þa til þessẽ sañ-
ligt er/ ꝛ ef þier vorut eigi truer i añarligu/ huer
mun gefa ydr þa/ huat ydart er/ eingeñ þion getr
tueimr herrũ señ þionat/ þui añat huort hafn-
hañ þm eina/ ꝛ elskar hiñ añañ/ eda þydizt hañ ꝛ
forsmar hiñ añañ/ þier getid eigi gudi þionat/ ꝛ
so þm Mammon.

Eñ þr pharisei heyrdu allt þtta/ sem agiarner
voru ꝛ dárudu hñ/ þa sagdi hñ til þra/ þier erut
þr huerier sialfa sig riettlæta fyre mõm/ eñ gud
þecker hiortu ydar/ þuiat huat hatt er hia mõm
þ er suiuirduligt fyre gudi.

Logmalit ꝛ Prophetarner spadu allt til Johañe
/ eñ vpp fra þui bodazt gudz riki / ꝛ sumer hue-
rier meñ giora þui ofrefli/ þui liettfelldara er
at himiñ ꝛ iord forgangi eñ eiñ titill af logunum
falli. Huer sina eigin konu forlætr ꝛ giptizt añar-
ri/ sa dryger hor/ ꝛ huer ed giptizt þre sem fra
mañe er skiliñ/ hñ dryger hor.

Nockr * mañ rikr var þar/ sa er klæddizt mz
pell ꝛ purpura/ ꝛ ath dagliga skinandi kraser/ ꝛ
þar var þurfa madr sa sem Lazarus var at naf-
ni/ huer ed vti la fyre hñs dyrũ/ fullr kauna/ ꝛ hñ
fystizt at sedia sig af þm molũ sem fiellu af bor-
di hins rika/ ꝛ eingeñ gaf hm̃ nockut/ helldr komu
hundar ꝛ sleicktu hñs kyli. Eñ so vard at hiñ vo-
ladi do ꝛ var boriñ af einglũ i fadm Abrahams

Hiñ

+ Mammon
þ er ebreska
ꝛ þydizt rik-
dõmr.

Mat. vi

Mat. xi
Marci v

Mat. xix

Þ ꝛ fyr
t sũnu dag
ter Trini-
tis.

Hiñ riki andadizt lika ⁊ var Jardadr.

Og sem hn̄ var i heluite ⁊ kuolunū/ þa hof hn̄ vpp sin augu ⁊ leit Abraham lāgt burt ⁊ Lazarū i hn̄s fadmi þa hropadi hn̄ ⁊ sagdi/ Abraham fader miskuña mier/ ⁊ sent Lazarū at hañ drepi hinu fremsta sins fingurs i vatn ⁊ kæli tungu mina/ þuiat eg kuelzt i þessum loga/ ⁊ Abraham sagdi til hn̄s/ hugleittu sonr at þu medtokz þin goda i lifi þinu Lazar⁹ þar i mot sitt hid vonda/ þui blytr hn̄ nu at huggazt/ eñ þu at kueliazt/ ⁊ fram yfuer/ allt þetta er i milli vor ⁊ ydar mikit hyelf i stadfest/ s⁹ at þr sē vilia hiedā fara til ydar/ geta ꝥ eigi ⁊ þr eigi þadan fra ydr vpp til vor farit.

Þa sagdi hn̄/ þa bid eg þig fader at þu sent hn̄ i mins fodrs hus/ þuiat eg hefi fim brædr/ at hn̄ gefi þm vitneskiu af/ s⁹ at eigi komi þr i þennan kuala stad/ Abrahā sagdi til hn̄s/ þr hafa Moysen ⁊ spameñina/ heyri þr þm/ eñ hn̄ sagdi/ nei/ Abraham fader/ helldr ef nockr framlidiña feri til þra/ þa mundi þr idran giora/ eñ hn̄ sagdi hm̄/ ef þr heyra eigi/ Moyses ⁊ spamoñunū þa munu þr ⁊ eigi helldr trua þott nockr framlidiña risi vpp ✱

Seytiandi capitule.

En hn̄ sagdi til siña lærisueina/ o moguligt er at þar skylldi eigi koma/ hneykslaner eñ we þm fyrer huern þær koma/ þarfara væri hm̄ ꝥ kuarnar steiñ heingdizt vid hals hm̄/ ⁊ væri i sio kastat/ eñ þat hn̄ hneyckti einū af þessum vesaligū/ vackid ydr/ ef broder þiñ brytr vid þig/ þa atel hn̄ ⁊ ef hn̄ idrazt/ þa fyrer gef hm̄ ꝥ/ ⁊ þo hn̄ brioti (vij) sinū a deigi vid þig/ ⁊ snuizt (vij) sinū aptr a deigi til

Mat. 18
Marci 9

þin/ ⁊ seigi/ ꝥ idrar mig/ þa fyrer gef hm̄ ꝥ

Mt. xvii
Marci ix.

Og Postularner sogdu til drottins/ auk þ
oss tru/ eñ drottiñ sagdi/ ef þier hefdut tru sem a
at mustardz korn / ⁊ segdut þ ssu alldin tre / vpp
rætt þig/ ⁊ rotset þig vm i sionū aptr / ⁊ mundi ꝥ
ydr hlyda

Eñ hver ydar sem hefer þañ þion/ er plæger/ ⁊
fienat hirder/ nær ed hñ kemr heim af akre/ at hñ
seigi hm̄ þa /far stragx/ ⁊ set þeg til bordz/ er ꝥ
eigi so at hñ seigi til hans bu til þ eg halldi kuel
llo verd/ ⁊ skytt þig vpp ⁊ þiona mier/ þar til at
eg hefi etid ⁊ druckit/ ⁊ epter ꝥ þa skaltu eta ⁊ dr
ecka/ þackar hñ nockut þm̄ þion/ þo hñ giordi/ hu
at hm̄ var bodit/ eg meina nei/ so ⁊ þier lika/ nær
þier hafit allt ꝥ giort/ huat ydr var bodit þa sei
git/ onyter þionar eru vier huat vær attum med
skylldu at giora/ ꝥ giordu vier

Þañ xiiij
su dag

Þat ✠ skiedi ⁊ þa hñ for til Hierusalē at hñ dro
mitt i giegnū Samariā ⁊ Galileam ⁊ er hñ gieck
iñ i nockurt kauptun/ mættu hm̄ tiu likþraer meñ
huerier ed stodu langt fra/ hofu vpp sina raust
⁊ sogdu Jesu gode Meistare miskuna oss ⁊ er hñ
sa þa sagdi hñ til þra/ fari þier ⁊ synit ydr prest
unū ⁊ ꝥ skiedi. er þr geingu þadan at þr vrdu
hreiner/ eñ eiñ af þm/ nær hñ sa ꝥ hñ var hreiñ
vordiñ/ sneri hñ aptr ⁊ lofadi gud mz harri raust
⁊ fiell fram a sina a siona/ fyrer fætr hm̄/ ⁊ þac
kadi hm̄/ ⁊ þssi var samuerskr. eñ Jesus suaradi
⁊ sagdi/ voru eigi tiu hreinsader/ eñ huar eru hiner
(ix) fundust onguer adrer þr aptr sneru/ ⁊ gæfi gu
dyrd/ nema þssi vtlendingr/ ⁊ hñ sagdi til hñs/ statt
vpp ⁊ far hiedan þin trua giordi þig holpiñ. ✠

Mat. xxiij
Marci xiij

Eñ er hñ vard at spurdr af phariseis/ huenær

ed gudz riki kæmi/ suaradi hn̄ ⁊ sagdi/ gudz riki kemr eigi med vardueitingu/ þar mū ⁊ eigi seigiazt Sie hier eda sie þar er þ þui/ siaetz at gudz riki er iñañ i ydr

Og eñ sagdi hn̄ til siña lærisueina þ ær stunder koma/ þ þier munut girnazt at sia eiñ dag manzins sonar/ ⁊ munut hn̄ eigi sia/ ⁊ þr munu seigia ydr/ sia hier/ sia þar/ þa gangit eigi þangat/ ⁊ eigi helldr epter fylgit/ þui at so sem allding af himne leiftrar ⁊ lyser yfuer allt huat vnder himenū er lika so mun manzins sonr vera a sinū deigi/ eñ hiñ byriar fyrst margt at þola ⁊ hracktr vera af þessari kynslod

Og so sem þ skiedi a dogū Noa/ lika so mun þ skie a dogū manzins sonar/ þr atu ⁊ drucku/ þr kuanntuzt/ ⁊ lietu sig kuæna/ allt til þess dags er Noe gieck i orkina ⁊ flodit kom/ ⁊ tortyndi þm ollū lika einnen skiedi a dogū Lotz/ þr atu ⁊ drucku þr keyptu ⁊ selldu/ þr plantudu ⁊ vppbygdu/ eñ þn dag er Loth for vt af Sodoma/ rigndi ofan elldi ⁊ breñe steine af himne ⁊ fyrerfor þm ollū epter slikū hætti mū sa dagr skie er manzins sonr mun opinberazt.

Huer hn̄ verdr i þañ sama tima i rofui staddr/ ⁊ sie hn̄s bugagn i husino/ þa stigi hn̄ ei ofan þ i burt at hafa/ so ⁊ einnen sa hn̄ er a akre/ þa snue hn̄ eigi aptr epter þui sem a baki hm̄ er/ miñizt þier a konu Lotz. Huer helldzt sem epter sæker sina ond at foruara/ sa fyre þer hn̄e ⁊ huer helldzt hn̄ tyner hn̄e/ sa byr hana til lifs

Eg seigi ydr at a þre nott munu tueir verda a einne sæng mun eiñ medtekiñ ⁊ añar forlatiñ/ ⁊ tuær munu mala tilsaman/ mun ein medtekin ⁊ oñr forlatin/ þr suorudu ⁊ sogdu til hn̄s Huar þa/ Herra/ Eñ hn̄ sagdi til þra/ huar helldzt ed hræit er þangat safnazt ⁊ erner.

Atiandi Capitule

Eñ hñ ſagdi epter liking til fra/huernen vier
ſkylldū iafnan bidia ⁊ eigi ꝥreytazt/⁊ ſag
di sa domare var i nockre borg/ſem eigi ot
tadizt gud/ ⁊ eigi ſkeytti vm neiñ/ eñ eckia nockꝛ
var þar i ſomu borg/⁊ hun kom til hñs ⁊ ſagdi
Leyſ mig af minū mot ſtaudu mañi/⁊ vm lan-
gan tima villdi hñ eigi/ eñ epter a ſagdi hñ med
ſial fū ſier/ þo eg ottuzt eigi gud nie ſkeyti vm ong
uañ/ þo fyre ꝥ at ꝥſſi eckia giorir mier v nad my
ckla/þa vil eg leyſa hana s° at hun kome eige at
ſiodurſtu ⁊ of ꝥreyti mig.

Þa ſagdi drottiñ/heyri þier huat ſa hiñ rang
lati domare ſeiger/ ſk[illegible] gud nu eigi giora frel-
ſan ſiña vtualdra/ [illegible] nott ⁊ dag til hñſ kal
la- þoim madi yfuer [illegible] hafa/ eñ eg ſeigi ydꝛ/
[illegible] mun bradliga [illegible] fra frelſan/eñ þa/nær
mannzins ſon kemr (meinar þu) at hñ mune tru
fiña a Jordu.

Paſk xi ſu
dag.

Eñ ꝥ hñ ſagdi til nockurra fra ſem trudu ſig
ſialfua riettlata vera ⁊ forſmadu adꝛa ꝥſſa ep-
ter liking Tueir meñ þa geingu vpp i muſterit/
at bidiazt fyrer/eiñ var phareiſeus/eñ añar toll
heimtu madꝛ/ phariſearin ſtod ⁊ badz fañig fy
re med ſialfū ſier/ Gud eg þacka ꝥier/at eg em
eigi s° ſem adꝛer meñ/ræningiar/o riettferduger/
hordomſ meñ/eda s° ſem ꝥſſi tollheimtu madꝛ/eg
faſta tuyſar i vika/⁊ gef tiunder af ollu þui eg
a. Og tollheimtu madriñ/ſtod langt i fra/⁊ vill
di eigi vpp hefia ſin augu til himins/helldꝛ bar-
di hñ a ſitt brioſt ⁊ ſagdi Gud vertu mier ſyndu
gum liknſamꝛ/ eg ſeigi ydꝛ fyre ſañ/ at ꝥſſi for
meir riettlatur i ſitt huſ eñ hiñ/ þui huer ſig ſial-
fꝛ vpphefꝛ/ hañ mun nidꝛ leggiazt/⁊ huer ſialf-

man̄ ſig nidꝛ lægger/ hn̄ mun vpphafin̄ verda. ✱]

Þꝛ færdu þa til hn̄s vngborn/ at hn̄ tæki a þm/ en̄ er ꝥ sau hn̄s lærisueinar auitudu þꝛ þa/ en̄ Jeſ⁹ kalladi þau til ſin ꝛ ſagdi/ leyfit bornum̄ til min at koma ꝛ ban̄it þm eigi/ þuiat þuilikra er gudz riki. San̄liga ſeigi eg ydꝛ/ huer hn̄ medteckꝛ eigi gudz riki/ ſē vngbarn/ hn̄ mū eigi in̄ ganga i ꝥ

Mat. xix.
Marc x.

Og hofdingi nockꝛ ſpurdi hn̄ at ꝛ ſagdi/ Godi meiſtare/ huat ſkal eg giora/ ſ° at eg eignizt eiı lifſt lif. En̄ Jeſus ſagdi til hn̄s/ huat kall͛ þu mig godan̄/ eingen̄ er godꝛ nema gud eirn/ bodordin veizt þu/ at eigi ſkulir þu man̄ vega/ eigi hordō drygia/ eigi þiofnad fremia/ eckert liuguitne bera/ heidꝛa ſkalt þu fodꝛ þin̄ ꝛ modꝛ/ en̄ hn̄ ſagdi allt ꝥtta hefi eg halldit fra barn æſku minne/ þa Jeſus heyrdi ꝥ /ſagdi hn̄ til hn̄s/ eitt breſtr þig en̄/ Sel allt huat þu hefꝛ ꝛ gef ꝥ fatækū/ ꝛ mūt þu þa hafa ſiod a himne/ ꝛ kom/ ꝛ fylg mier epter/ þa hn̄ heyrdi ꝥ vard hn̄ hryggꝛ/ af þui hn̄ var miog audigꝛ.

Mat. xix.
Marci x.
Exo. xx.

En̄ er Jeſus sa hn̄ hryguan̄ ordin̄ ſagdi hn̄/ Huerſu torfuellt er þm in̄ at ganga i gudz riki/ ſem peningꝛ hafa/ þuiat hægra er vlfballdan̄ at ganga i giegnū nalar auga en̄ rikū man̄i in̄ at ganga i gudz riki. Þa ſogdu þꝛ ſem til heyrdu/ huer fær þa hialpazt/ en̄ hn̄ ſagdi/ huat omattugt er fyre mōm ꝥ er moguligt fyre gudi

Þa ſagdi Petr/ Siadu/ vær forlietū allt ꝛ fylgiū þier epter/ en̄ hn̄ ſagdi til þra. San̄liga ſeigi eg ydꝛ/ eingen̄ er sa/ huer ſitt heimele edꝛ forelldra/ eda brædꝛ/ kōu edꝛ born forlætr/ vegna gudz rikis/ at hn̄ medtaki eigi myklu fleira aptr a ꝥſſum tima/ ꝛ i odꝛum heime eilift lif.

Eñ ✠ Jesus tok þa tolf til ſin ꝛ ſagdi til þra

✠ Suñu dagiñ i ꝼauſtu gang.

Sia[e]t at vier foꝛũ nu vpp til Hieruſalem/ ꝛ þmũ allt fullkõnat verda/ huat ſkrifat er fyrer ſpaameñina af man̄ ins ſyne / þuiat hñ mun fram ſeldꝛ verda Heidingiũ/ ꝛ hñ mun hleigiñ ſpytti ꝛ ſpieadꝛ verda/ ꝛ þꝛ munu hñ hudfletta ꝛ liflata ꝛ epter þ a hinũ þridia deigi mun hñ vpp aptꝛ riſa/ ꝛ þꝛ forſtodu eckert af þſſim ordũ/ þuiat þau voru hulin fyrer þm ꝛ eigi viſſu þꝛ/ huat þau hofdu at ſeigia

Eñ þ ſkiedi þa hñ tok at nalgaſt Hiericho/ at nockꝛ mañ blindꝛ sat vid veginꝛ bad olmuſu/ ꝛ er hñ heyrdi/ at folkit gieck þar fram hia/ ſpurdi hñ at huat þ væri/ þꝛ ſogdu hm̃ þa/ at Jeſus af Nadareth geingi þar hia/ þa kalladi hñ ꝛ ſagde Jeſus ſonꝛ Davidz miſkuña þu mier/ eñ þꝛ ſem vndan geingu/ hoſtudu a hñ/ at hñ þegdi/ hñ kalladi þui meir ꝛ ſagdi/ ſonꝛ Davidz miſkuña þu mier/ Eñ Jeſus ſtod kyrr ꝛ baud þm at leida hñ til ſin/ ꝛ er hñ var komiñ hart nær hm̃/ tok hñ at ſpyria hñ at/ huat villtu eg giori þier/ hñ ſagdi/ Herra þ eg mætti ſia. Jeſus ſagdi til hñs/ vert ſkygn/ þin trua giordi þig holpiñ/ ꝛ iafn ſnart fieck hñ ſynena/ fylgdi hm̃ ꝛ epter/ vegſamandi gud/ ꝛ allt þ folk er þtta sa gaf gudi lof ✱

Marci x

Nitiandi Capitule

✠ Kirkiu dagiñ

HAñ ✠ gieck ꝛ iñ/ ꝛ reiſti i giegnũm Jericho/ ꝛ Sia[e]t ! at madꝛ sa er Zacheus var at nafne / huer ed var foringe tollheimtu mañ[a]/ ꝛ ſialfꝛ hñ audigꝛ/ ꝛ hñ girntiſt at ſia Jeſum huer hñ væri/ ꝛ gat eigi fyrer folkinu/ þuiat hñ var litill vegxti/ hñ hliop þa fram/ vndan ꝛ kliffradi vpp i nockꝛt

alldin

alldin tre/sᵒ at hñ sæi hñ/ þui ꝥ at ntu hñ fram vm at fara/ ɀ sem Jesus kom at þm sama stad/ leit hñ vpp ɀ sa hñ/ ɀ sagdi til hñs Zachee stig þu med skyndinge ofan/ þuiat i dag byriar mier at bliffa i þinu husi/ ɀ hñ stie skyndiliga ofan/ ɀ tok vid hm̃ fagnandi/ ɀ er þr sau ꝥ mogludu þr aller ꝥ hñ skylldi herbergia sig hia ber syndugũ mañi

Eñ Zacheus stod ɀ sagdi til Jesu/ siadu/ Herra/ helftina miña eigna/ gef eg fatækũ/ ɀ ef eg hefi nockrn tælt/ þa gef eg ferfallt aptr/ Jesus sagdi til hñs/ i dag þa veittizt þssu huse heilsa med þui ꝥ o at hñ er Abrahams sonr/ þuiat manzins sonr ei komiñ epter at leita/ ɀ at frelsa huat fortapat er *

At ꝶ þin eñ a heyrondũ Jok hñ vid ɀ sagdi þssa epter liking/ af þui/ at hñ var hart nærri Jerusalem/ ɀ þ/ þr ætludu/ at gudz riki mundi þa strægr opinbert verda i ɀ sagdi/ nockr edluboriñ mañ ferdadi t i fiarlægt land at hñ afladi sier rikis/ ɀ kæmi sᵒ aptr / eñ þssi kalladi a (tiu) sina þiona ɀ fieck þm (x) pund/ ɀ sagdi til þra/ efslet þar til at eg kæm aptr/ eñ hñs borgar meñ hotudu hñ/ ɀ sendu hm̃ bod/ ɀ lietu sᵒ seigia/ vær viliũ eigi ꝥ ñan rikia lata yfuer oss

Pat skiedi ɀ þa hñ kom aptr/ sem hñ hafdi rikit vnder sig tekit skipadi hñ at kalla a þa somu þiona/ hueriũ hñ hafdi fieit fengit/ sᵒ at hñ vissi hua myckit huer hefdi syslat Hñ fyrsti kom ɀ sagdi/ Herra / þitt pund hefer af rekat tiu pund hñ sagdi þa til hans/ Ehei þu hiñ godi þion/ af þui þu vart trur i litlu/ skaltu valld hafa yfuer tiu borgũ. Hiñ añar kō ɀ sagdi herra/ þitt pund hefer samandregit fiñ pund/ til hñs sagdi hñ ɀ þu skalt vera yfuer fim borgũ

R S. Nicola⁹ dag ɀ añara Cōfesorum

Clemens

Og hinn þridie kom ⁊ ſagdi. Herra/ Sia! þar er þitt pund/ huert at eg hefi i sueita duki folgit eg hrædduzt þig/ þuiat þu ert madr ogrligr tekr ꝥ vpp/ huat þu hefer eigi nidr lagt/ ⁊ vppſker ꝥ huat þu ſader eigi/ hn̄ ſagdi þa til hn̄s/ af þinu mu̅ne dæmi eg þig hinn vondi þion viſſer þu ꝥ/ at eg er madr ogrligr takandi ꝥ/ huat eg lagdi eigi nidr vppſkerandi ꝥ huat eg ſadi eigi/ huar fyre gaft þu eigi minn pening i mangarans bord/ at nær eg kæmi/ hefdi eg ꝥ med okri krafit.

Og hn̄ ſagdi til þra ſe̅ hia ſtodu/ takit ꝥ pund fra hm̄ ⁊ fait ꝥ þm ſem tiu pund hefer/ þr ſogdu hm̄ Herra/ tiu pund hefer hn̄/ en̄ eg ſeigi ydr ꝥ/ at huer ed hefr hm̄ mu̅ gefit verda/ en̄ fra þm ſem eckert hefr/ mun ⁊ ꝥ burt numit verda huat hn̄ hefr.

* Þo þa mina o vine ſem eigi villdu mig rik kia lata yfuer ſier/ leidit hingat ⁊ deydit hier fra mme fyrer mier/ ⁊ ſem hn̄ ſagdi nu þtta for hn̄ id beinaſta ⁊ gieck vpp til Hieruſalem.

Og ꝥ ſkiedi þa hn̄ tok at nalgazt Bethphage ⁊ Bethaniam/ vid fiallit oliueti/ at hn̄ ſendi vt two af ſinu̅ lærisueinu̅ ⁊ ſagdi/ fari þier i ꝥ kaup tun/ huert gegnt ydr er/ ⁊ þa þier komit þar inn̄ mu̅nu þier finn̄a auſnu fola bundinn̄/ a hueriu̅ alldri

Mat. xxi
Marci xi.

hefer en̄ nockr man̄a ſetid/ leyſit hn̄ ⁊ leidit hingat ⁊ ef nockr ſpyr ydr at/ þui þier leyſit hn̄/ þa ſeigit hm̄ ſo ꝥ herran̄ þurfi hn̄s vid.

En̄ þr foru burt ſem ſender voru/ ⁊ fundu ſem han̄ hafdi ſagt þm/ ⁊ er þr leyſtu folan̄/ ſogdu hn̄s drottnar/ fyrer huat leyſi þier folan̄/ þr ſogdu/ þui Herran̄ tarf hn̄s vid/ ⁊ þr hofdu hn̄ til Jeſu/ ⁊ koſtudu ſinu̅ klædu̅ a folan̄/ ⁊ ſettu Jeſu̅ þar vpp a. En̄ er hn̄ for af ſtad breiddu þr vnder

der sin klædi a vegiñ.

Og þa hñ tok at nalgazt/ ⁊ for ofan af fial
lino oliueti hof vpp allr mugr hñs lærisueina af
fagnadi/ gud at lofa medr hatri rauddu/ yfuer
ollm̄ þm krapta verckū sem þr hofdu sied/ ⁊ sog
du blezadr sie sa konungr er kemr i nafne drottins
fridr sie a himne ⁊ dyrd a vpphædū ⁊ nockrer af
phariseis þr ed voru med folkino/ sogdu til hans
Meistare strappa þina lærisueina/ til huerra hñ
sagdi/ eg segi ydr þ ef þsser þegdu mundu stei-
narner hlioda

Og ℞ sem hñ tok meir at nalgazt/ sa hñ a bor
gina/ ⁊ gret yfuer hña/ ⁊ sagdi/ þui ef þu visser
þ (mundir þu a þssm degi hugleida at) huat til
þins fridar heyrdi/ eñ nu er þ dulit fyre ydrum
augū/ þuiat þr dagar munu yfuer þig koma þ
þiner o viner munu vm þig ⁊ þin born med þi-
er/ skialldborg setia/ ⁊ þier vmsat veita ⁊ a alla
vegu at þier þreyngia/ ⁊ þig nidr at velli briota
⁊ eigi munu þr i þier lata stein yfuer steine vera.
af þui þ þu þeckter eigi þiñ vitianar tima

℞ Hn tiun-
da sunu da-

Og hñ gieck iñ i musterit ⁊ tok vt at reka/ þa
sem selldu ⁊ keyptu þar iñe ⁊ sagdi til þra/ skrifat
er/ at mitt hus sie bæna hus/ eñ þier giordut þ at
spill virkia iñe/ ⁊ huersdagliga kendi hñ i muste-
rino ✱ Eñ keñi maña hofdingiar ⁊ skriftlærder
⁊ villdar meñ lydsins sockttu epter at fyrer koma
hm̄/ ⁊ gatu eigi fundit huat þr skylldu hm̄ giora
þuiat allt folkit var hm̄ a hangande

Mat. xxi
Marci xi.
Esa. lvi.

xx Capitule.

OG þ skiedi a einū þssarra daga þa hñ vᵃ at
keña folkino i musterino ⁊ at predika gudz
spioll/ at þa komu til hñs presta hofdingiar

⁊ skript

e skriptlærder med olldunguñ tolodu til hn̄s ꝛ sogdu seiþ oss / af huerre mackt er þu giorir þetta / eda huer er sa sem þier gaf þessa mackt /. Jesus suaradi ꝛ sagdi til þeirra / eg vil spyria ydr ꝛ at einu ordi / suarit mier / skirn Johañis var hun af himne edr af mōm eñ þr hugsudu med sialfū sier ꝛ sogdu / þui ef vier seigiū af himne s° seiger hn̄ / fyrer hui trudu þier hn̄e eigi / ef vier seigiū af mōm þa mun allr lydr lemia oss grioti / þat þr eru oruggeri þui þ Johañis være spamadr / ꝛ suorudu at þr vissi eigi huadan hū være / ꝛ Jesus sagdi til þeirra / þa seigi eg ydr eigi helldr af huerri mackt eg giori þetta

Eñ hn̄ tok þa at seigia til folksins þessa epter liking / nockr madr plantadi vingard ꝛ bygdi hn̄ vingardz mōm for sidan ꝛ var i burt vm langa tima / ꝛ er time var til / sendi hn̄ vtþion til vingardz mañaña / at þr gæfi hm̄ af auegyti vingardzins huern vingardz meñirner hudflettu / ꝛ lietu tomū hondū fra sier fara / ꝛ vm þ fram sendi hn̄ vt eñ añan þion / eñ þr struckttu þañ ꝛ darudu / ꝛ lietu erendislausañ i burt fara / ꝛ eñ ýfuer þ fram / sendi hn̄ vt hiñ þridia / huern þr lem̄ krudu sarū ꝛ raku burt sidan Eñ þa sagdi herrañ vingardzins. Huat skal eg til giora / eg mun senda son miñ elskuligañ / ma vera / at nær þr sia hn̄ / þa feile þr sier.

Eñ þa vingardz meñirner sau soniñ / þeinckttu þr mz sialfū sier ꝛ sogdu / þessi er erfinginñ / komit af lifū hn̄ / so at vor verdi arfleifdiñ / ꝛ þr hneptu hn̄ vt af vingardinū ꝛ liflietu hn̄ / Huat mū nu herrañ vingardzins giora til vid þa / hn̄ mū koma ꝛ tortyna þessim vingardz mōm / ꝛ byggia siñ vingard odrū / þa þr heyrdu þ / sogdu þr Eñ hn̄ horfdi a þa ꝛ sagdi / huat er nu þ / huat (burt þ. þar skrifat er / þañ stein huern vppbyggendr forlaugdu sa er vordiñ at hofdi hyrningar / huer hn̄ fellr a. þañan stein / ja mun sundr meriazt / eñ a huern hn̄ fellr

þa

-þan̄ mundi hn̄ kremia/ ⁊ kẽne man̄a hopdingiar ⁊ skriptlær-
er leitudu epter huernen þr peingi hn̄dr a hn̄ lagt i þ
-n̄/ ⁊ ottuduzt polkit at þuiat þr pormercktu at han̄
-agdi sagt til þra þssa epter liking,

Þr hopdu ⁊ vard holld a hm̄ ⁊ sendu vt tælsmen̄ hue- (Mat. xxij)
-ier sier attu at breyta/ sẽ vęri þr aldyggner/ so at þr gę- (Mar. xij.)
-i veitt hn̄ i ordum/ ⁊ a puent hn̄ herra dęminu ⁊ ypuer
-alldino lãdstiornarãs/ ⁊ þr spurdu hn̄ at ⁊ sogdu. Mei-
-stare vęr vitũ at þu seiger riett ⁊ kẽner/ ⁊ a litr eigi noc-
-s manz ypuer lit. Helldr kẽner þu gudz gotu med san̄-
-ika. Huort hęper oss at gepa keisaranũ skatt eda eigi/
-hn̄ merckti þra platskap/ ⁊ sagdi til þra/ Huat preistit
-ier min/ synit mier peningin̄/ huers mynt ⁊ in̄skript hepr
-n̄/ þr suorudu ⁊ sogdu Keisarans/ hn̄ sagdi þa til þra
-ui gepit Keisaranũ huat keisarans er/ ⁊ Gudi huat gu-
-s er/ ⁊ þr gatu eigi strappat hn̄s ord pyre polkino/ vn-
-randi hn̄s andsuor ⁊ þognudu

En̄ nockrer ap Saduceis geingu til hans/ huerier
-eittu vpprisuna vera/ spurdu hn̄ at ⁊ sogdu Moyses/ (Mat. xxij)
-skripadi oss/ ep at eins huers broder andadizt/ sa er eigin
-konu ętti/ ⁊ vęri hn̄ barn laus daun̄/ þa skal hn̄s broder
-taka þa konu/ ⁊ vpp vekia so sinũ brodr sędi. Nu vo-
-ru þar (vij) bręđr i ⁊ hin̄ ellzti piecк sier eigin̄ar konu/ ⁊ (Deut. xxv)
-andadizt erpingia laus/ ⁊ sa an̄ar tok þa konu/ ⁊ anda-
-dizt lika erpingia laus/ ⁊ hin̄ þridie atti hana/ lika ⁊ eir-
-nen aller þr (vij) lietu ecki barn epter ⁊ onduduzt. En̄ sei-
-nazt allra þra andadizt ⁊ konan̄/ huers þra eigin kona
-verdr hun nu i vpprisun̄e/ þuiat aller (vij) hapa þr hapt
-hana til eignar konu

Og Jesus suaradi ⁊ sagdi til þra/ syner þssarar ver-
-alldar giptazt ⁊ lata gipta sig/ en̄ þr sẽ verduger verda
-at audlazt hin̄ an̄an̄ heim ⁊ vpprisuna ap daudanũ/
-nunu huorki giptazt/ nie sig giptalata / þuiat
geta eigi optar dait / þui þr eru Einglum like

ꝛ gudz born a medan þr eru vpprisustar born/ en ꝥ at hiner framlidnu munu vpprisa/ hefer Moyses audsynt vid skogar runnenn. Sem þa hann kalladi drottinn/Gud Abrahams/Gud Jsaacs/Gud Jacobs. Enn gud hann er eigi daudra/helldr lifandra manna Gud. Þat þr lifa hm̃ aller/ þa suorudu nockrer af hinum skriptlærdu ꝛ sogdu/ Meistare þu hefer vel sagt/ ꝛ þr dirfduzt eigi framm at spyria hann nockrs

Exod. iij

Enn hann sagdi til þra/huernen seigia þr krist vera Dauidz son/ ꝛ sialfr Dauid seiger i Psalma bokinne. Drottinn sagdi til mins drottins/ Sit þu til minnar hægri handar/ þar til/ eg legg þina o vine til skarar þinna fota/ fyrst Dauid kallar hann Herra/huernen er hann þa hans son

Mat. xxij
Marci xij
Psal. cix

Enn ollu folkino a heyranda þa sagdi hann til sinna lærisueina/ vacktid ydr fyre hinum skriptlærdum/ huerier ed ganga vilia i sidum klædum/ ꝛ kæra hafa kuediur a torgum/ ꝛ hin fremstu tignar sæti i samkundu husum ꝛ ædztan sess i samdryckium. huerier vpp suelgia eckna hus/ forlikinndi langt bæna hallð/ so þr audlizt þess þyngri fyre dæming.

Mat. xxiij
Marci xij

xxi Capitule

Enn hann leit vpp/ ꝛ sa þa hinu riku/ huerier ed lietu sitt offr i olmusu stockinn/ þa sa hann ꝛ nockra eckiu fatæka sem liet þar inn tvo half peninga/ ꝛ hann sagdi. Sannliga seige eg ydr ꝥ þsse fatæka/hefer meira lagt þar inn en hiner aller þuiat þr hafa aller af sinne yfuer verandi eign inn lagt til gudz offurs/ en ꝥsse hefer af sinne fatækt alla sina næring þar inn lagt

Mat. xij

Og er nockrer gatu af musterino/ at ꝥ væri fagat med goda steina/ ꝛ hafr/sagdi hann sa time

mun koma/ a hueriu tim/ at allt þetta huat þier siaet
et mun eingenn steinn yfuer odrum latinn at eigi sie
nidr brotinn/ en þeir spurdu hann at ꝛ sogdu/ Meistare
/ nær skal þetta verda/ ꝛ huat mercki er til/ þa þetta
mun til taka at skie

En hann sagdi/ siaet til/ at þier verdit eigi villter/
þuiat marger munu koma i minu nafni/ ꝛ seigia/
at eg sie þad/ ꝛ sa time tekr at nalgazt/ fylgit þeim eigi
epter/ en nær þier heyrit af bardogum/ ꝛ missattum
/ þa hryggizt eigi/ þat þarf fyrst at skie
en endirinn er þo eigi þa strax/ þa sagdi hann til þra/
ein þiod mun hefiazt vpp i mot annare/ ꝛ eitt riki
i gegn odru/ ꝛ myckler iard skialftar munu þar
verda i ymsum stodum/ hungr ꝛ drepsotter/ ꝛ ogl
naner/ ꝛ stor vndraner munu þar skie/ af himne

En fyrer allt þetta/ munu þeir hendr a ydr leggia
ꝛ ofsokn veita/ ꝛ ydr framselia/ i sinaghus ꝛ
myrkua stofr/ dragandi ydr fyrer konunga ꝛ lan
dz hofdingia/ fyre mins nafns saker en þetta he
ndir ydr til vitnis burdar/ þui setied ydr i hiorta
þier hugsit eigi fyre huernen þier skulut forsu
ara ydr/ þat eg mun gefa ydr/ munn ꝛ vizsku/ hu
erium at eigi skulu geta i giegnstadit/ nie mott
mællt/ aller ydrer motstodu men/ en þier munut ꝛ
framselldir/ verda af foreldrum ꝛ brædrum/ frænd
um ꝛ vinum/ ꝛ nockra af ydr munu þeir lifi svipta/ ꝛ
þier verdit huers mans hatr/ fyrer mins nafns
saker/ ꝛ eckert har af ydru hofdi skal þo farazt
eignizt so med ydvare þolin mædi/ saler ydrar

En nær þier siaet Jerusalem vm kringda af
her flockum/ þa skulu þier vita at nalgazt tekr hen
nar eyding/ so at huerier þa eru i Judea landi
flye þeir til fialla/ ꝛ þeir þar eru þa mitt inne/ fari vt

Mat. x
Marci xiii

Mat. xxiiii
Marci xiii

 þadan

þadan/ ⁊ huerier a landzbygdū eru/ þr komi eigi þr iñ/ þat ꝥ eru hefndᵘ dagᵃ /sᵒ at vppfyllt ver di allt huat ſkrifat er/ eñ we oliettū ⁊ brioſtmyl kigū a þm dogū/ ꝥat mikil harm kuꝛli munu ver da a Jordu ⁊ reidi yfuer ꝥtta folk/ ⁊ fyre ſuerdz eggiu mun þr falla/ ⁊ herleidder verda /bland allar þioder/ ⁊ Jeruſalem mun vnder trodazt af heidingiū / þar til at vppfyllazt timar heidiña þioda

[...]ñañ ſũ dag a Jo[...]auſtu.

Og ✠ þar munu ſkie teikn/a ſolu ⁊ tungle ⁊ ſtiornū/ ⁊ a iordu kualning þioda/ ⁊ aurulnā/ſiar ⁊ bylgiur munu hlioda/ ⁊ meñ munu fyre hræ dzlu vpp þorna ⁊ af epter bidingu / ꝥra hluta/ huer ed koma ſkulu/yfuer allañ heimñ/ ꝥat krap tar him iñs munu hræraꝫt / ⁊ þa munu þr ſia manzins ſon komanda i ſkyino/medr tign ⁊ myck lu valldi eñ nær ꝥtta tekr at ſkie/ þa litid vpp/ ⁊ vpp hefiet ydar hofut/af þui at ydᵃ endr lauſn tekr at nalgaꝫt

Mat. xxiiij
Marci xiij

Og hñ ſagdi þm ꝥſſa epter liking ſkodit/fiku treit/ ⁊ aull tre/nær þra alldin/tekr vt at ſpringa/ þa mercki þier a þm ꝥ ſumarit er i nand/ſᵒ ⁊ lika nær þier ſiaet/ ꝥtta ſkie/ þa vitid/ ꝥ at gudz riki er nalægt Sañliga ſeige eg ydr ꝥꝥſſi kynſlod mun eige fyrefaraꝫt þar til at allt ꝥtta ſkier/himiñ ⁊ iord forganga/ eñ min ord forganga eigi ✱ eñ varit ydr /at ydar hiortu ꝥyngiꝫt eige af ofati ⁊ ofdtyckiu ⁊ med ſorgum ꝥſſarar næringar /at eige kome ꝥſſi dagr haſtarliga yfuer ydr/ þuiat lika ſem tal ſnara mun hñ koma yfuer alla þa ſē a iordu byggia/koſtid þui vakrer at vera alla ti ma ⁊ bidiet ſᵒ at þier mættud verduger vera at vm fly allt ꝥtta/huat epter komandi er/ ⁊ at ſtā

da ſᵒ

þa s° framme fyre manzins syne

Og vm daga kende hñ i. mustierino/ eñ vm nætr gieck hñ vt ꝛ dualdizt i fiallino oliueti ꝛ allt folk tok sig snemma vpp til hñs i mustierit/ honũ at heyra

xxij Capitule

Eñ þa tok at nalgast hatid^a dagr ins sæta braudz/ huer ed kalladizt paschat ꝛ keñi maña hofdingiar ꝛ skriptlærder epter leitudu/ huernen þr gæti Jesũ lif latid þat þr ottuduzt lydiñ/ eñ andskotiñ var hlaupiñ i Judas þañ kalladr var scarioth huer ed var eiñ af tolf/ ꝛ hñ for burt taladi vid keñe maña hofdingiana ꝛ hofudz meñina/ huernen hñ villdi selia þm hñ/ þr gloodduzt vid ꝛ hietu at gefa hiñ peningæ til ꝛ hñ lofadi þm þui/ ꝛ leitadi lags at hñ fiengi selle þm hñ an vpphlaups

Eñ er kom dagr ins sæta braudz a huerium sæfazt skylldi paschalambit/ ꝛ hñ sendi vt Petrum ꝛ Johañem/ ꝛ sagdi fari þier buit til paska lambit/ s° at vier neytũ/ eñ þr sogdu til hans huar villtu at vid reidum þ til hñ sagdi til þra/ siact þegar þier gangit iñ i borgina mun madr mæta ydr berandi vatz skiolu/ fylgit hm̃ epter i þ hus/ huert hñ geingr iñ / ꝛ seigit hus bondanũ/ Meistariñ liet seigia þier/ Huar er þ herbergi/ þ ar eg meigi Pascha lambit i eta medr minũ lærisueinũ ꝛ hñ mun visa ydr/ storañ sal fagadan/ buit þ/ þar til/ þr geingu burt ꝛ fundu s° sem hñ hafdi sagt þm ꝛ reiddu til pascha lambit

Og þa er su stund kom/ setti hñ sig nidr/ ꝛ þr tolf postul^a mz hm̃/ ꝛ hñ sagdi til þra/ mig hefer af hiarta nærsta epter langat at eta þtta pascha lamb

✠ Passion a miduiku dagiñ

Math. xx Marci xiu

Og

lamb med ydr adr eñ eg lid/ þuiat eg ſeigi ydr at hier epter mũ eg eigi optar aꝼ þui neyta/ þar til at ꝥ ꝼulkõnazt i gudz riki/ hñ tok ⁊ kalekiñ/ giordi þacker/ ⁊ ſagdi/ medtakit hñ/ ⁊ ſkiptid hm̃ a mille ydar ꝥat eg ſeige ydr ꝥ eg mun eigi drecka aꝼ vin vidar auegti/ þar til at gudz riki kemr

Og hñ tok braudit/ giordi þacker/ braut ꝥ/ gaꝼ þm/ ⁊ ſagdi/ ꝥtta er mitt holld/ ꝥ ꝼyrer ydr geꝼit verdr giorit ꝥtta i mina miñing/ lika eirnenn ka leikiñ epter kuelld maltidina/ ⁊ ſagdi/ ꝥſſi er kalei kr nytz Teſtamens i minu blodi/ hnert ꝼyrer ydr vt hellizt

Mat. xxvi
Marci xiiij

Eñ ſo/ ſiaet! at hond ꝥſſ mig ſuikr er medr mier a bordi/ ⁊ at ſoña ꝼer manzins ſon epter þui ſem a lycktat er/ þo we ꝥm mañe/ ꝼyrer huern hñ ver dr ſuikiñ/ ⁊ ꝥr toku at ſpyria ſialꝼuer ſin a mille/ huer aꝼ þm̃ vere/ ſa er ꝥtta mundi giora

Eñ þar ✠ hoꝼzt vpp þrætta ꝥra a mille/ huer ꝥra mundi ſynazt meſtr vera/ eñ hñ ſagdi til ꝥra ꝥr ſem þiod kõungar eru ꝥr drottnazt aꝼ þm/ ⁊ hu erier yꝼuer mecktina haꝼa þa kallazt naduger her rar/ eñ þier ſkulut eigi ſo/ helldr ſa ſem Meſtr er ydar a mille/ vere hñ ſo ſem Jñ miñſti/ ⁊ hm̃ ꝼordzti/ ſem añar þienare/ þui huor er meire ſa er til bordzins ſitr/ edr ſa hñ þionar/ er eigi ſo/ at hñ ſem vid bordit ſitr/ eñ eg em amillũ ydar/ ſem ſa er þionar/ eñ þier erut ꝥr/ huerier hia mier voru i minũ ꝼreiſtingum/ ⁊ eg vil til eincka ydr riki ſo ſem miñ ꝼader heꝼer mier ꝥ til einkat/ ſo at þier ſkulu eta ⁊ drecka yꝼuer mitt bord i minu ri ki/ ⁊ ſitia a ſtolum dœmandi tolꝼ kynkuiſler Jſraels ✻

rrtala;
mo

Eñ Drottiñ ſagdi Symon/ Symon/ Siaduꝛ

at andſkotiñ hefer beidzt ydar/at hñ mætti ſæll-
da ydꝛ ſem hueite eñ eg bad fyrer þier at þin tru
a þrotnadi eigi ꝛ huenar þu ſnyzt vm aptr þa
ſtyrk þu brædꝛ þina/eñ hñ ſagdi til hans/Herra
reidubuiñ em eg med þier i fiotꝛ ꝛ dauda/at gan
ga/eñ hñ ſagdi/petre eg ſeigi þier/at i dag gelꝛ ha
niñ eigi/adꝛ þu hefer þryſuar af neitad þui at
þu þecker mig

Mat. x
Marci

Og hñ ſagde til þꝛa/þa eg ſenda ydꝛ vt an pu
ngs edꝛ toſku/eda ſkofata/huort braſt ydꝛ þa no
ckut/eñ þꝛ ſogdu/allz eckert/þa ſagdi hñ til þꝛa/
eñ nu huer ed pung hefer/ſa taki hñ lika ꝛ eirnen
toſkuna/ꝛ ſa er eigi hefer/ſelie hñ kyrtil ſiñ/ꝛ ka
upi ſuerd/ þuiat eg ſeigi ydꝛ at þ hlytꝛ a mier at
full komazt huat ſkrifat er/þ hñ er medꝛ illuir-
kiũ reiknadꝛ/ þui huat af mier ſkrifat er hefer
nu enda/eñ þꝛ ſogdu/Herra/ ſia/ tuo ſuerd eru
hier/hañ ſagdi þa til þꝛa þat er nog.

Esa. liii

Og hañ gieck epter vana i fiallit oliueti ꝛ hñſ
læriſueinar fylgdu hm̃ epter ꝛ þa hñ kõ til þſſ ſta
dar ſagdi hñ til þꝛa bidiet at eige falli þier i
freiſtaner ꝛ hñ veik ſier fra þm meſtu ſteins ſna
rs fiell a kne ꝛ tok at bidia ꝛ ſagdi Fader/ef þu
villt þa tak þañ kalek af mier/Eñ þo eigi miñ
helldꝛ verdi þiñ vilie/eñ hm̃ birtizt eingill af him
ne/ſtyrkiandi hñ/ꝛ þar kõ at hñ þrytte vid daud-
añ ꝛ tok akafar at bidia/ eñ hñſ ſueite vard ſo ſē
blodz dropar þꝛ ed fiellu a iordina ꝛ hñ ſtod vpp
af bænine/ꝛ kom til ſiña læriſueina/ꝛ fañ þa ſof
andi af hrygd/ꝛ ſagdi til þꝛa/huat ſofe þier
ſtandit vpp bidiet at þier fallit eige i freiſtne

Mat.
Marci
Joh.

Þa hañ var þetta at ſeigia Sia þat flockꝛ-
i/ꝛ eiñ af tolf/ſa Judas hiet gieck fyre þm

ꝛ vill

⁊ villdi nalgazt Jesum/at hn̄ kysti hn̄/ en̄ Jesus
sagdi til hn̄s/Judas suikr þu manzins son med
kossi. En̄ er þr sem hia hm̄ voru sau huat verda
villdi/sogdu þr til hn̄s/ Herra skulu vær eigi sla
þa med suerdi/ en̄ ein̄ af þm slo þion presta hof-
dingians/ ⁊ hio af hn̄s hid hægra eyra. Jesus sua
radi ⁊ sagdi/Leyfit þm at giora allt hid frekaz
ta/ ⁊ hn̄ snart hn̄s eyra ⁊ læknadi hn̄

En̄ Jesus sagdi til þra presta hofdingia ⁊ ho-
fudz man̄a musterisins ⁊ olldungan̄a/huerier ep
ter hm̄ voru kom̄er/so sem til an̄ars illuirkia geing
gu þier vt med suerdū ⁊ stongū/þa eg var daglig
ga i musterino hia ydr/logdu þier eigi hendr a
mig/ helldr er þtta nu ydar time ⁊ mackt myrkra
n̄a/en̄ þr gripu hn̄/ ⁊ leiddu in̄ i presta hofdingi
ans hus/en̄ Petr fylgdi hm̄ epter a leingdar

Mat. xxvi, Marci xiiii (margin, referring to the first paragraph)

Mat. xxvi, Mar. xiiii, Joh. xviii (margin, referring to the paragraph below)

Þr kueickttu þa vpp elld i midiū forsalnū/ ⁊
settu sig i kring vm hn̄/ ⁊ Petr vm̄ þar a mille þra
þa sa hn̄ ambatt nockr sitia vid logan̄/horfdi a
hn̄ ⁊ sagdi/ þssi var ⁊ med hm̄/ en̄ han̄ afneitadi
hm̄ ⁊ sagdi/kona/eigi þeckti eg hn̄/ ⁊ litlu einu þar
epter/sa hn̄ on̄r ⁊ sagdi/þu ert ⁊ af þm/en̄ Petr sa
gdi/ þu madr/eigi em eg/ ⁊ er bil var mordit sem
eins tima til styrckti nockr an̄ar ⁊ sagdi/ at son̄u
var ⁊ þssi med hm̄/þuiat hn̄ er galileare/ en̄ Petr
sagdi/ madr eigi veit eg huat þu seiger ⁊ iafnn
snart/at hm̄ nu þtta en̄ talandi/gol hanin̄/ ⁊ drot
in̄ snerizt vid ⁊ leit til Petrs/ ⁊ Petr mintizt þa or
da Drottins/huernen hn̄ hafdi sagt/fyrer en̄ ha-
nen gelr/muntu af neita mig þrisuar/ ⁊ Petr gieck
vt ⁊ griet beisklig a

Eñ þr meñ sem hielldu Jesu/dárudu hñ ꝛ du|studu/byrgdu hñ ꝛ slogu i hñs andlit/spurdu hñ at ꝛ sogdu/spadu. Huer sa er sem þig slo/ ꝛ margt añat haduligt sogdu þr vid hñ.

Mat xx
Marci x

Og er dagr var/komu saman olldungar lyd|sins/ ꝛ presta hofdingiar/ ꝛ hiner skriptlærdu/ ꝛ leiddu hñ vpp fyrer sitt rad ꝛ sogdu/ ef þu ert kristr seig oss ꝥ/ ꝛ hñ sagdi til þra/ef eg seigi ydr/ þa truit þier mier eigi/ eñ ef eg spyr ydr/suarit þier mier eigi/ ꝛ latid mig eigi lausañ/ ꝛ hiedan i fra mun manzins son sitia til hægri hand᷍ Gudz kraptar/ eñ þr sogdu aller ertu þa gudz sonr/hñ sagdi til þra/ þier seigit ꝥ/ þuiat eg em hñ/ eñ þr sogdu/huat þurfu vier vitnisburdiñ leingr/ þui at vier sialfuer heyrdum af hñs muñe.

xxiij Capitule

OG allr fra sofnudr stod vpp/ ꝛ leid|du hñ fyrer Pilat᷒/toku at a klaga hñ ꝛ sogdu/ þeñañ fiñu vier vm iurna folk vort/ ꝛ fyrebiodandi skatt at ge|fa Keisaranũ ꝛ seiger sig vera konun|giñ Christum. Eñ Pilatus spurdi hñ at ꝛ sagdi/ ert þu konungr gydinga/ hñ suaradi ꝛ sagdi/ þu seiger ꝥ/Pilatus sagdi þa til presta hofdingiaña ꝛ til lydsins/ongua sok fiñ eg med þssm mañi/ Eñ þr voru þssa fiadare ꝛ sogdu/hñ hefer vpp æst folkit medi þui hñ hefer kent hier ꝛ huar a ollu gydinga landi/til tekiñ i Galilea/ ꝛ allt i þeñ añ stad.

Mat. xx
Marci x

Eñ er Pilat᷒ heyrdi Galileã nefnt/spurdi hñ at huort hñ væri galeiskr madr/ ꝛ er hñ fornam at

 hñ var

hn̄ v^r vnder Herodis velldi/ sendi hn̄/ hn̄ þa burt
til Herodem/ huer ed sialfr var a þeim dogū til Je
rusalem/ en̄ er Herodis sa Jesum vard hn̄ næsta
gladur/ þui at hn̄ hafdi fyst vm langa tima/ at
sia hn̄/ af þui at hn̄ hafdi ⁊ heyrt margt af hm̄
⁊ vænti at hn̄ mundi sia nockut teickn af hm̄ gio
rast/ ⁊ at spurdi hn̄ a marga vegu/ ⁊ hn̄ suaradi
hm̄ onguu/ en̄ kenemāna hofdingiar ⁊ skriptlærder
a sokudu hn̄ hardliga ⁊ Herodes med sinu hird
folki forsmadi hn̄ ⁊ spieadi/ færdi hn̄ i huitt fat
sendi aptr til Pilato/ ⁊ af þeim deig vrdu þr Pilat9
⁊ Herodis viner aptr/ þuiat ádr voru þr ovinr
sin amille.

¶ En Pilatus saman kalladi presta hofdingia
hofuds mēn ⁊ lydinn ⁊ sagdi til þra/ þier hafid
þenan mañ til min haft/ so sem þañ er vm turn
lydin/ ⁊ Siaet! eg hefi spurt hn̄ hier fyre ydr/ ⁊
a þessum mañi finn eg aungua sok i þui þier a klagit
hn̄/ ⁊ ecki helldr Herodis/ þuiat eg sendi ydr sial
fua til hans. ⁊ Siaet! at eckert hefuer vpp a hn̄
borist/ þ dauda sie verdugt/ fyrir þui vil eg gefa
hn̄ radning ⁊ lata sidan lausan þuiat hn̄ vlaut
þeim eiñ eptir venu hatid^is dag inn lausan at gefa

Mat. xxvij
Marci xv
Joh. xix

¶ En allr sofnudrin kalladi vpp til lika ⁊ sagdi/
tak burt þenan ⁊ gef oss lausan Barrabam/ huer
ed var fyrer nockut sundr þycki ⁊ mañslag er skied
var i borgiñe i isett i myrkua stofu/ Pilat9 tala
di þa eñ aptr til þra/ ⁊ villdi Jesum lausan lata/
en̄ þr kolludu vpp ⁊ sogdu/ krossfestu/ krossfestu
hn̄/ hn̄ sagdi eñ i pridia siñ til þra. Huat illt hefr
þessi giort/ ongua dauda sok finn eg med hm̄/ fyre
þui vil eg hegna hm̄ ⁊ lata sidan lausan/ eñ þr sto
du þui þiettara med mycklū hliodū geskiandi þ

hn̄ yrdi krossfestr/ ⁊ þra hiood ⁊ hofut prestanna tok yfuer.

Og Pilat⁹ dæmdi at skie skylldi þra beidne/ en̄ gaf þm lausan̄ þan̄ er in̄ var settr fyrer sundr þyckis ⁊ man̄slags saker i myrkua stofu/ vm huern þr badu. En̄ hn̄ fram selldi Jesum i þra villo ⁊ þa er þr leiddu hn̄ vt/ hondludu þr nockurn Symō af Syria/ huer ed komin̄ var af bygdin̄e/ ⁊ logdu krossin̄ vpp a hn̄/ at hn̄ bæri hn̄ epter Jesu.

En̄ hm̄ fylgdi epter mickell fiolldi folks ⁊ quen̄a/ hueriar gretu hn̄ ⁊ aumkudu. En̄ Jesus snerizt til þra ⁊ sagdi/ þier dætr af Hierusalē grat|id eigi yfuer mier/ helldr gratid yfuer ydr sialfum ⁊ yfuer sonū ydar. Þui siaet at þr dagar munu koma a huerium seigiazt mun Sælar eru þ*r* o byrian þr kuider er eigi hafa fætt/ ⁊ þau brioſt huer eigi vora mylkt/ þa munu þeir taka at seigia fiollunū/ hrynnet yfuer oss/ ⁊ halsunū hylier oss þui ef þr giora þtta vid hid bloingada tret/ huat mun̄ a skie vid hid þurra.

En̄ tueir spilluirkr⁹ adrer leiddust ⁊ vt/ at þr vę afteknir med hm̄/ ⁊ sē þr komu i þan̄ stad huer kalladizt hofut skeliar stadr/ þa krossfestu þr hn̄ þar/ ⁊ spilluirkiana med hm̄/ ein̄ til hægri han̄ar ⁊ an̄an̄ til vinstri. En̄ Jesus sagdi/ fader fyr gef þm þ/ þuiat þr vita eigi huat þr giora/ ⁊ þr skiptu hn̄s klædū ⁊ vorpudu þar vm hlut ⁊ folkit stod ⁊ sa til

Og hofdingiarner dárudu hn̄/ med þm ⁊ sogdu/ adra hefer hn̄ frelsat/ frelse hn̄ nu sialfuan̄ sig/ ef hn̄ er Kristr hin̄ vtualdi guds/ at hm̄ hædu ⁊ striidzmen̄irner/ geingu til hn̄s/ ⁊ baru hm̄ ec|kt ⁊ sogdu/ ef þu ert konungr gydinga þa frelsa

✝ Hofut sk|lice stadr| A latino C|uarie locu| hefer hell|sa af tok|stadr ⁊ gal|klettr hua| þr voru v|ner at lat|af lifa þe| krossfestar|attu.

hn̄ v͛ vnder Herodis velldi/ sendi hn̄/ hn̄ þa burt
til Herodem/ huer ed sialfr var a þeim dogū til Je=
rusalem/ eñ er Herodis sa Jesum vard hn̄ nęsta ꝛ
gladur/ þui at hn̄ hafdi fyst vm langa tima/ at
sia hn̄/ af þui at hn̄ hafdi ꝛ heyrt margt af hm̄
ꝛ vænti at hn̄ mundi sia nockut teickn af hm̄ gio=
rast/ ꝛ at spurdi hn̄ a marga vegu/ ꝛ hn̄ suaradi
hm̄ ongu/ eñ keñemañahofdingiar ꝛ skriptlærder
a sokudu hn̄ hardliga ꝛ Herodes med sinu hird=
folki forsmadi hn̄ ꝛ spieadi/ færdi hn̄ i huitt fat
sendi aptr til Pilato/ ꝛ a þeim deig vrdu þr Pilat⁹
ꝛ Herodis viner aptr/ þuiat adr voru þr ouiner
sin amille.

En Pilatus samañ kalladi presta hofdingia
hofuds meñ ꝛ lydinn ꝛ sagdi til þra/ þier hafid
þeñañ mañ til min færtt so sem þañ er vm turn=
lydi/ ꝛ sia eg hefi spurt hn̄ hier fyrer ydr/ ꝛ
a þssū manni fiñ eg aungua sok i þui þier a klagit
hn̄/ ꝛ ecki helldr Herodis/ þuiat eg sendi ydr sial=
fa til hn̄s. ꝛ sia at eckert hefuer vpp a hn̄ i
borist/ þ dauda sie verdugt/ fyrer þui vil eg gefa
hm̄ radning ꝛ lata sidan lausañ þuiat hn̄ hlaut
þeim eiñ epter venju hatidᵃ dag ins lausañ at gefa

Mat. xxvij. Marci xv. Joh. xix.

En allr fólksfiolldiñ kalladi vpp til lika ꝛ sagdi/
tak burt þeñañ ꝛ gef oss lausañ Barrabam/ huer
ed var fyrer nockut sundr þycki ꝛ mañslag er skied
var i borginñe i isettr i myrkua stofu/ Pilat⁹ tala=
di þa eñ aptr til þra/ ꝛ villdi Jesum lausañ lata/
eñ þr kolludu vpp ꝛ sogdu/ krossfestu/ krossfestu
hn̄/ hn̄ sagdi eñ i þridia siñ til þra. Huat illt hefr
þssi giort/ ongua dauda sok fiñ eg med hm̄/ fyre
þui vil eg hegna hm̄ ꝛ lata sidan lausañ/ eñ þr sto=
du þui fiettara med mycklū hliodū æskiandi þ

hn̄ yrdi krossfestr/ ⁊ þra hliod ⁊ hofut prestāna tok yfuer.

Og Pilat⁹ dœmdi at ſkie ſkyldi þra beidne/ en̄ gaf þm lauſan̄ þan̄ er in̄ var ſettr fyrer ſundr þyckis ⁊ man̄ſlags ſaker i myrkua ſtofu/ vm huern þr badu. En̄ hn̄ fram ſelldi Jeſum i þra villo ⁊ þa er þr leiddu hn̄ vt/ hondludu þr nockin Symō af Syria/ huer ed komin̄ var af bygdin̄e/ ⁊ logdu kroſſin̄ vpp a hn̄/ at hn̄ bæri hn̄ epter Jeſu.

En̄ hm̄ fylgdi epter mickell fiolldi folks ⁊ kuen̄a/ hueriar gretu hn̄ ⁊ aumkudu. En̄ Jeſus sneriz til þra ⁊ ſagdi/ þier dœtr af Hieruſalē gratid eigi yfuer mier/ helldr gratid yfuer ydr ſialfu ⁊ yfuer ſonū ydar. Þui siaet at þr dagar munu koma a huerium ſeigiazt man Sælar eru þær o byria ⁊ þr kuider er eigi hafa fœtt/ ⁊ þau brioſt huer eigi vora mylkt/ þa munu þr taka at ſeigia fiollunū/ hrynnet yfuer oſſ/ ⁊ halſunū hyliet oſſ þui ef þr giora þtta vid hid blomgada treit/ huat mū þa ſkie vid hid þurra.

En̄ tueir ſpilluirkiar adrer leidduz ⁊ vt/ at þr vœri afteknir med hm̄/ ⁊ ſē þr komu i þan̄ ſtad huer ſo kalladiz hofut ſkeliar ſtadr/ þa kroſſfeſtu þr hn̄ þar/ ⁊ ſpilluirkiana med hm̄/ ein̄ til hœgri handar ⁊ an̄an̄ til vinſtri. En̄ Jeſus ſagdi/ fader fyrer gef þm þ/ þuiat þr vita eigi huat þr giora/ ⁊ þr ſkiptu hn̄s klædū ⁊ vorpudu þar vm hlut keſti/ ⁊ folkit ſtod ⁊ ſaa til

Og hofdingiarner dœradu hn̄/ med þm ⁊ ſogdu/ adra hefer hn̄ frelſat/ frelſe hn̄ nu ſialfuan̄ ſig/ ef hn̄ er kriſtr hin̄ vtualdi gudz/ at hm̄ hædu ⁊ ſtridzmen̄irner/ geingu til hn̄s/ ⁊ baru hm̄ edik ⁊ ſogdu/ ef þu ert konungr gydinga þa frelſa

✠ (Hofut ſkeliar ſtadr A latino Caluarie locus hefer heiſa af tokr ſtadr ⁊ galklettr hua þr voru venir at lata aflifa þa kroſſfeſta attu.

ſialfuan þig/ eñ yfuer ſkriptiñ var ritud yfuer
hm̃ med Girſkum/Ebreſkũ ⁊ latinu bokſtofum/
ꝥſſi er konungꝛ gydinga
Eñ eiñ af þm̃ ſpilluirkiũ ſẽ heingder voru/laſta-
di hñ ⁊ ſagdi/ef þu ert kriſtꝛ/frelſa ſialfañ þig
⁊ oſſ/ þa ſuaradi hiñ añar ſtraffadi hñ ⁊ ſagdi/
⁊ þu hrędizt eigi helldꝛ gud/ſẽ ert þo i ſamꝛi for
dęming/ ⁊ at ſoñu ſkier ockꝛ ꝥtta riettliga/ þuiat
vid med tokũ huat ockꝛar giorder eru verdar/ eñ
ꝥſſi hefer eckert vondzligt giort/ ⁊ hñ ſagdi til Je
ſu/Drottiñ/ minztu min þa þu kemꝛ i riki þitt/
⁊ Jeſus ſagdi til hñs/Sañliga ſeige eg þier/i dag
ſkalt þu vera med mier i paradis

Og ꝥ var nęr vm hina ſiettu ſtund/ ⁊ myr-
krin giorduzt yfuer allt landit til niundu ſtundar
⁊ ſoliñ sortnadi/ ⁊ tialldit muſteriſins rifnadi i
Mat. xxvij. Marci xv
midiu ſundꝛ/ ⁊ Jeſus kalladi harri roddu ⁊ ſagdi
Fader J þinar hendꝛ fel eg miñ anda /⁊ er hñ
hafdi ꝥtta ſagt/liezt hñ/ eñ er hundradz hofdin/
geñ sa huat þar ſkiedi/dyrkadi hñ gud ⁊ ſagdi/
at viſu hefer ꝥſſi riettlatꝛ madꝛ verit/⁊ allt folk er
þar var ſaman komit at horfa a ꝥtta/ ⁊ ſem ꝥ
sa huat þar ſkiedi bardi ꝥ ſier a brioſt/⁊ ſneri i
burt aptꝛ /eñ aller hñs kuñingiar ſtodu langt fra
⁊ þęr konꝛ ſem hm̃ hofdu epter fylgt vꝛ Gali-
lea ⁊ horfdu a ꝥtta.

Og Siaꝛ madꝛ Joſeph at nafni/sa er var
Mat. xxvij. Mar. xv. Joh. xix
eiñ radherra/ godꝛ mañ ⁊ riettuiſ/eigi ſam þyckti
hñ þra radi ⁊ giorningum/ ⁊ hñ var af borgiñe
Arimathia vꝛ Judea / huer ed ⁊ ſtundadi epter
gudz riki/ ꝥſſi gieck til Pilato ⁊ bad vm likama Je
ſu/⁊ tok hñ ofan ⁊ sueipadi hñ i lierepti/⁊ lagdi
hñ i vt hogna grof i hueria ecki hafdi eñ nockꝛ la

gdꝛ verit/ ꝛ ꝥ var at fanga dagꝛ/ ꝛ þuott dagꝛin̄ tok at hefiazt/ en̄ þær konꝛ sem kōnar voru af Ga lilea fylgdu epter ꝛ skodudu grofina/ ꝛ huernen hn̄s likame var lagdꝛ/ ꝛ sneru aptꝛ reidandi til sin smyrsl ꝛ dyrligt Salue/ ꝛ vm þuottdagin̄ vo ru þær kyrrar epter logmalsins bodan.

xxiiij Capitule

En einn þuottdagan̄a miog snem̄a komu þær til grafarin̄ar/ ꝛ baru þau smyrsl er þær hofdu til buit ꝛ en̄ nockrar adrar med þm/ þær fundu at steininu̅ hafdi vellt verit af grofin̄e/ ꝛ stigu þar inn̄ ꝛ fundu ecki likaman̄ Herrans Jesu/ ꝛ þeim þær voru hugsiukar vm þetta. Sia þa stodu tueir men̄ hia þm i Leiftrandi klædu̅/ en̄ þær vrdu þa hræddar/ ꝛ fiellu a sina a sianu til Jardar/ ꝛ þꝛ sogdu til þra/ Huat leiti þier hins lifanda hia daudu̅/ hn̄ er eigi hier/ helldꝛ er hn̄ vpprisin̄. Hug leidit at þui huat hn̄ taladi fyrer ydꝛ/ þa hn̄ var nu en̄ i Galilea/ er hn̄ sagdi ꝥ manzins syne byria di at seliazt i syndugra hendꝛ/ ꝛ krossfestꝛ verda/ ꝛ a þridia deigi vpp at risa/ ꝛ þær minnuzt a hn̄s ord.

Mat. xxviij Marci xvj Joh. xx

Og þær geingu burt fra grofin̄e aptꝛ ꝛ kun giordu allt þetta/ þm elliffu/ ꝛ so ollu̅ hinu̅ odꝛu̅/ En̄ þetta var Maria Magdalena/ ꝛ Johan̄a/ ꝛ Maria Jacobi ꝛ þær adrar er med þm voru/ sem þetta sogdu Postulunu̅/ ꝛ þra ord virtizt þm sem væri ꝥ sion huerfingar ꝛ trudu eigi. En̄ Petꝛ stod vpp/ ꝛ hliop til grafarin̄ar ꝛ laut þar in̄/ ꝛ sa lin lokin einsom liggia/ gieck burt/ ꝛ vndradi med sialfu̅ sier huernen ꝥ væri stied.

Og Sia þ at tueir af þm geingu a þan̄ sama dag

ꝶ Marku gin̄ i Pas

dag til nockrs kauptuns/ ꝥ er var fra Hierusalē/ ruims sextigi ſkeida/ Huert ed Emmahus var at nafne/ ⁊ þr voru at tala vm alla þa hluti/ ſem vid hofdu borit. Og ꝥ ſkiedi þa þr rꝍdduzt vid ⁊ ſpurduzt a ſin i millū/ atſialfr Jeſus nalꝍgizt þa ⁊ gieck iafn framt þm/ eñ þra augu voru ſo halldin/ at þr þeckti hñ eigi ⁊ ſagdi til þra. Huat er ꝥ fyrer rꝍdu ſem þid handlid reikandi yckar a mille/ ⁊ erut hrygguer vt af/ þa ſuaradi eiñ er Cleophas var at nafne/ ⁊ ſagdi til hñs/ ertu allei‑ na ſo okendr til Jeruſalem/ at þu veizt eigi huat a þſſim dogū/ þar iñe giorſt hefer/ til Huerra hñ ſagdi/ huat þa?

Eñ þr ſogdu til hñs/ ꝥ af Jeſu hinū Nadverſ ka/ huer ed var ſpadoms madr/ mattugr i verckū ⁊ ordū fyre gudi ⁊ ollu folki/ Huerſu at vorir hofut preſtar/ ⁊ hofdingiar ſelldu hñ i fordꝍ‑ ming daudans/ ⁊ kroſſfeſtu hñ/ eñ vier vonudū at hñ mundi endrleyſa Jſrael/ ⁊ yfer allt þtta er nu hiñ þridie dagr/ i dag er þtta ſkiedi/ So hafa ⁊ ſkelft oſſ nockrar konr af oſſ til/ þꝍr ed fyre ly ſingina hofdu hia grof iñe verit/ ⁊ ecki fūdit hñs likama/ komu ⁊ ſogdu ſig eirnen ſied hafa/ Eing la ſioner/ þr ed ſogdu hñ lifa/ ⁊ nockrer vt af oſſ geingu til grafariñ/ ⁊ fundu einſlika ſem konur nar hofdu ſagt/ eñ hñ fundu þr ecki

Og hñ ſagdi til þra/ o þier heimſker/ ⁊ treger i hiarta at trua þui ollu huat ſpamēñirner hafa talat/ hlaut kriſtr eigi þtta at lida/ ⁊ iñganga ſo i ſina dyrd ⁊ tok til fra Moyſe ⁊ ollū ſpamoñū ⁊ lagdi vt fyrer þm allar ritningar þꝍr af hm̄ voru/ ⁊ þr toku at nalgazt kauptunit ꝥ þr gein‑ gu til/ ⁊ hñ liet ſa ſem villdi hñ leingra ganga

og þr neyddu hn̄ ⁊ sogdu/ ver hia oss Herra/ þuiat kuellda tekr ⁊ a daginn lidr/ hn̄ gieck in̄ ⁊ var hia
þm. Þ skiedi ⁊ þa hn̄ sat med þm til bordz (þa at hn̄ tok braudit/ blezadi þ ⁊ braut/ ⁊ rietti at þm
þa opnuduzt þra augu/ s° þr þecktu hn̄/ ⁊ han̄ huarf vr þra augsyn/ ⁊ þr sogdu sin a millei brann̄
ecki vort hiarta i ockr þa hn̄ taladi vid ockr a veginū/ ⁊ opnadi fyrer ockr ritningarnar ⁊ þr stodu
vpp a somu stundu ⁊ sneru aptr til Jerusalē ⁊ fundu þa ellifu saman safnada/ ⁊ þa sem med
þm voru. Huerier ed sogdu/ at drottin̄ være sann̄arliga vpprisin̄/ ⁊ birst Symone/ ⁊ þr tiadu hm̄
huat giorst hafdi a veginū ⁊ huernen þr hofdu þeckt hn̄ i þui hn̄ braut braudit. *

Þa ✠ þr voru nu en̄ at tala vm þtta/ stie Jes° mitt i mille þra ⁊ sagdi til þra/ Fridr sie ydr/ en̄
þr felduzt ⁊ urdu hrædder/ ⁊ meinudu at þr sæi anda nockrn ⁊ hn̄ sagdi til þra. Huat fælizt þier ⁊
þui koma sliker þanckar i ydar hiortu/ Siait minar hendr ⁊ mina fætr/ at eg em hn̄ sialfr/ þreifit
þier ⁊ skodit þuiat andi hefer eigi holld ⁊ bein s° sem þier siaet mig hafa/ ⁊ þa hn̄ sagdi þ syndi
hn̄ þm hendr ⁊ fætr/ ⁊ er þr trudu en̄ eigi fyrer fagnadar saker ⁊ vndrandi þ/ sagdi hn̄ til þra/ hafi
þier nockut matligt/ ⁊ þr logdu fyrer hn̄ stycki af steicktū fiski ⁊ hunangs seim ⁊ hn̄ tok þ ⁊ ath
fyrer þra augum

✠ Þridia dagi i pask[a]

Og hn̄ sagdi til þra/ Þtta eru þau ord/ huer eg taladi til ydar/ þa eg var hia ydr þuiat þ hlaut
allt at fullkōnazt huat af mier er skrifat i Moyses laugmali ⁊ i spamanna bokū ⁊ Psalmū/ þa opnadi
hn̄ þra hugskot s° at þr forstodu/ ritningarnar ⁊ sagdi til þra/ s° er þ skrifat/ ⁊ s° byriadi

Kriste

kriste at lida/ ꝛ vpp at risa a þridia deige af dau
da ꝛ predikazt lata i sinu nafne idran e fyrergef
ning synda a medal allra þioda vpphefiande til
Jerusalem * Eñ þier erut vottar þessara hluta ꝛ
Sia et þat eg mun senda yfuer ydr fyrerheit mins
fodrs/ eñ þier skulut sitia i borgiñe Jerusalē þang
gat til at þier klędizt med krafti af hędum.
Eñ hñ hafdi þa vt allt til Bethaniam ꝛ hof
vpp sinar hendr ꝛ blezadi þa/ ꝛ ꝥ giordizt þa hñ
blezadi yfuer þa/ at hñ leid fra þm ꝛ vard
vpp numiñ til himins/ eñ þr til badu
hñ ꝛ sneru aptr til Jerusalem/
med mycklũ fagnadi/ ꝛ vo
ru jafnan i musterino/
vegsamandi ꝛ lo
fandi Gud.

Endir S. Lucas Gudzspialls.

Johannis

Fyrsti Capitule

I ✠ vpp hafe var ord/ ⁊ ꝥ ord var hia gude/ ⁊ gud var þat ord/ ꝥ sama var i vpphafi hia gude/ ⁊ aller hluter eru fyre þat giorder/ ⁊ an ꝥs er eckert giort/ huat giort er/ J þui var lif/ ⁊ lifet var lios hmañaña/ ⁊ liosit lyser i myrkruñ/ ⁊ myrkren hafa ꝥ eigi hondlat

✠ Jola dag giñ i hám mes suñe.

Þar var eirn madꝛ af gudi sendꝛ sa hiet Johañis/ hñ kom til vitnis burdar/ at hñ bære vitnes burd af liosinu/ at aller skylldu fyrer hñ trua eigi var hñ ꝥ lios/ helldꝛ at hñ bæri vitnis burd af liosinu/ ꝥ var satt lios / huert ed lyser ollum mõm sem koma i þeñañ heim/ ꝥ var i heimenũ/ ⁊ heimureñ var fyre ꝥ giordꝛ/ ⁊ heimureñ þeckti ꝥ eigi

Math. iij
Marci j.
Luce iij

Hñ kom til siñar eigiñ / ⁊ hñs sialfuer med toku hñ eige/ eñ s° marger sem hñ medtoku þa gaf hñ ꝥm matt gudz bornũ at verda/ ꝥm er a hñs nafn trua/ eigi ꝥm sẽ af blodinu/ eda ꝥm sem af holldzins villd/ edꝛ af manzins vilia/ helldꝛ ꝥm sem af gude eru borner

Math. j
Luce ij.

Og ordit vard holld/ ⁊ bygde med oss/ ⁊ vier saũ ꝥs dyrd/ dyrd s° sem eingetins/ sonar af fodꝛnũ/ fullañ nadar ⁊ sañleika. ✱

Johañis vitnar af hm̃/ kallar ⁊ seiger/ ꝥsse er sa af hueriũ eg sagda/ epter mig mun koma/ sa sem fyrer mig var/ þuiat hñ var fyrꝛe eñ eg/ ⁊ af hñs gnægd hofũ vier aller feingit/ nad fyrer nad/ þuiat logmalit er fyrer Moysen vt gefit/ eñ nad ⁊ sañleikꝛ er fyrer Jesum Kristum vordiñ/

cingeñ

(eingenn hefr vm alldr gud sied)sa eingetne sonr s kiꝛ hodurſins fadmi er/hn̄ hefr oſſ þtta kungiort

Og þetta er vitnis burdr Johan̄is/ þa þr Judar sendu af Hierusal̄ presta ⁊ kynſ men̄ Leui at þr ſkyllde ſpyria hn̄/huert ert þu/og han̄ kendizt ⁊ neitade þui eigi /Og hn̄ vidr kendizt /ſo ſeigiande/Eige em eg kriſtr/ þr ſpurdu hn̄ þa en̄ at / Huad þa/ ert þu Elias? hn̄ ſagdi/eige em eg? Ertu ſpamadr /en̄ hn̄ anzadi/ecki/ þa ſogdu þr vid hn̄/ huer ert þu þa/ſo at vier megū gefa andſuor þeim er oſſ vt ſendu/Huad ſeiger þu af ſialfum þier? Han̄ ſagdi/Eg em hropande rodd i eydi/morckin greide þier gotu droittins/ſo ſē ſagdi Eſayas ſpa.

Og þr ſē vtſenduzt/voru af phariſeis/ (madr þr at ſpurdu hn̄/⁊ ſogdu hm̄ Þui ſkirer þu þa/ef þu ert eigi kriſtr/eigi Elias/eigi ſpamadr/Johan̄is ſuarade þm/⁊ ſagdi/eg ſkire mz vatni/en̄ ſa ſtendr mitt hia ydr/huern þier þeckit eigi/hn̄ er ſa ſem epter mig mun koma/ſa ed fyrer mig var huerſ eg em ei verdr at eg ſkal vpp leyſa hn̄s ſkoþueinge/Þtta ſkiedi i Bethabara hinu meigin̄ Jordanar/þar Johan̄is ſkirde.

En̄ an̄ars dags epter ſier Johan̄is Jeſū komande til ſin/ ⁊ mælti. Siaet! þat er þ lamb Gudz huert ed ber heimſins ſynder / þſſe er af huerium eg ſagda epter mig kemr madr/ſa fyrer mig var þuiat hn̄ var fyrr en̄ eg/⁊ eg kenda hn̄ eigi/helldr hitt at hn̄ yrde kun̄r i Jtrael/fyrer þui kom eg at ſkira med vatni

Og Johan̄is vitnade ⁊ ſagde/eg ſa andan̄ ofan ſtiga af himnū i dufu like/⁊ var yfer hm̄ ⁊ eg þeckta hn̄ eige/helldr ſa mig ſende at ſkira med vatne/hn̄ ſagde mier/ yfer huern þu ſier

Margin notes: ꝑ fiorda ſu ... ; Mat. iij ; Marci i. ; Luce iij ; Eſaie xl

nudañ nidr stiga ꝛ yfuer hm̃ vera/hañ er sa sem skirer mz helgum anda/ ꝛ eg sa/ ꝥ ꝛ þessañ vitnis eg gudz son vera

Eñ añars dags aptr stod Joannis eñ/ ꝛ tueir af hans lærisueinũ/ ꝛ sem hñ leit Jesum ganga/sei ger hañ/siaet/ þ er lamb Gudz/ ꝛ tueir af hñs lærisueinũ heyrdu hñ tala/ ꝛ fylgdu Jesu epter/eñ Jesꝰ snere aptr ꝛ leit þa sier fylgiande /sagdi hñ þm at hueriu leite þier / þr sogdu hm̃/ Rabbi/ huat at þydi meistare/huat ert þu heima/hañ sagdi þm/ komet ꝛ siaet þr komu ꝛ skodudu huar hñ væri/ ꝛ voru hia hm̃ þañ dag eñ þ var nær tiundu stund

Eirn af þeim tueimr var Andreas broder Symonar Petri/ sē heyrdi af Johañe/ ꝛ Jesu ep ter fylgde/ hñ fañ þo adr siñ brodr Symon/ ꝛ sag di til hñs/ vier hofũ fundit Messiam/ huat at vt legzt/ smurdr/ ꝛ fylgdi hm̃ til Jesu/ þa Jesus leit hñ/ mællti hñ/ þu ert Symō sonr Jonas/ þu skalt kallazt Cephas þ vtlegzt hellr steiñ

Añan dag þar epter villdi Jesus ferdazt til Galileam aptr/ ꝛ finr Philippũ ꝛ sagdi til hans/ fylg þu mier epter/ eñ Philippus var af Bethsaida vr þra borg Andresar ꝛ petrus/ Philippus fañ Natanael/ ꝛ sagdi hm̃/ vier hofũ þañ fundit/ af huerium Moyses i logmalinu ꝛ aller spameñ hafa vm skrifat/ Jesum Joseps son af Nazareth/ Nathanael sagdi til hñs/ huat ma af Nazareth gods koma/ Philippus sagdi hm̃/ kō ꝛ sia

Jesus sa Nathanael komanda til sin/ ꝛ sagdi af hm̃/ Siaet eirn sañañ Jsraelita/ i huerium suik eigi eru/ Nathanael sagdi þa vid hañ/ huernen þecker þu mig/ Jesus anzadi/ sagdi til hñs/ Adr

P eñ

✠ (Messias) þ er a girzku kristr/ eñ a norrænu smurdr ꝛ Ebreskũ mes as þessi ord hafa allein þyding.

en philippꝰ kalladi a þig þa þu vart vnder fi
ke trenu/sa eg þig/ Nathanael suaradi ⁊ sagdi
til hans/ Rabbi/ þu ert Gudz son: þu ert kongr
Jsraels/ Jesꝰ suaradi/ ⁊ sagdi vid hn̄/ þu truer/ af
þui at eg sagda þier at eg hefda sied þig vnder fi

Gene. xxvi
Mat. xxviij

ke trenu/ sia munt þu en̄ ꝥssu meira/ hn̄ sagdi hm̄
⁊/ Sen̄eliga sen̄eliga seige eg ydr/ vpp fra ꝥssu
munu þier sia himenen̄ opin̄/ ⁊ Eingla Gudz sti
ga vpp ⁊ ofan yfuer manzins son

An̄ar Capitule

ꝼ þan̄ an̄an̄
n̄u dag ep-
r þin̄ xiij

O A þridia dag þar epter ✠ vard brud-
kaup til Cana i Galilea/ ⁊ þᵃ var Mo
der Jesu/ Jesꝰ var eirnen bodin̄ ⁊ hn̄s
lærisueinar til brudkaupsins/ og þa er
þa þraut vinit/ sagdi Moder Jesu til
hans/ þr hafa eigi vin/ Jesꝰ sagdi til hn̄ar/ þu ko
na huad hefe eg m3 þig/ min stund er eigi en̄ ko
men/ Moder hans sagdi vid þionustu men̄ina/
huat hellzt han̄ seiger ydr/ ꝥ giorit/ en̄ þar voru
sex steinker sett epter venju ebreskrar hreinsunar/
huert eitt tok two edr þria mæler/ Jesus taladi til
þra/ fyllit vpp kerin af vatni/ ⁊ þr fylldu þau
allt a barma/ ⁊ hn̄ sagdi þm/ hellit nu a/ ⁊ færit
Kæmeistaranū/ ⁊ þr færdu hm̄/ en̄ þa kæmeista
ren̄ sm̄akade vatnit ꝥ at vine var ordit/ eigi visse
hn̄ huadan at kō/ en̄ þionustu men̄irner sem vat-
nit sockt visu ꝥ/ han̄ kallar a brudguman̄/ ⁊ sei
iger hm̄/ aller m̄ gefa i fyrstu gott vin/ ⁊ nær þr
gioraz oluader/ þa ꝥ hid liettara/ en̄ þu hefer
geymt hid goda til ꝥssa

Þetta er hid fyrsta iarteikn ꝥ Jesus giordi
til Cana i Galilea/ ⁊ hn̄ opinberade sina dyrd/
hn̄s lærisueinar trudu ⁊ a hn̄ ✠ epter ꝥ for hn̄ of-
an til Capernaū/ hn̄ ⁊ moder hn̄s/ brædr hans/

z lærisueinar / z voru þar eigi miog marga daga ✱

Þa var z nalæg Pascha hatid gydinga / z Jesus for vpp til Hierusalem / z fann i musterino sitiandi þa sē selldu / naut / saudi / dufr / z þa sem vm skiptu giordu a peningū / þa giordi hñ sier eina suipu af z streingiū z rak vt allt af musterino / bædi naut z saudi / z hratt nidr penigū þra er vm skiptin giordu / z sagdi vid þa sem dufrnar selldu / bere þier þetta burt hiedan / z giorit eigi mins fodrs hus / at solu hūse / hñs lærisueinar hugleiddu þa / huat skrifat er / at vandlæti hus þins atth mig

Þa onzudu Judar z sogdu hm̄ / huert teikn synner þu oss / at þu meiger þetta giora / Jesus suaradi z sagdi þm / Briote þier nidr musteri þetta / eñ ég skal a þridia degi þ vpp reisa / þa sogdu gydingar / þetta musteri er vpp bygt i sex z fiorutige ar / eñ þu villt vpp reisa þ a þrim dogū / hñ taladi vm musteri sins likama / z þa hñ var af dauda risen hugleiddu hñs lærisueinar / at hñ hafdi þetta mællt / z trudu ritningiñe z þm ordū er Jesus hafdi talat.

Eñ hñ var i Hierusalē vm pascha a þm hatidar deigi þa trudu marger a hñs nafn / sem saa þau takn er hñ giordi. Eñ Jesus trudi þm eigi til vm sialfan sig / af þui at hñ þeckti alla / z þurfti eigi vid at nockr bæri af mañinū vitne / þuiat hñ sialfr visse huad med mañinū var ✱

Þridie Capitule

✱ Trinitatis suñe dag.

Þar ✱ var eirn mañ i bland phariseos Nicodemus at nafni / hñ var eirn af hofdingiū gydinga / hñ kō til Jesu vm nott z sagdi til hñs Rabbi / vier vitū / at þu ert eirn meistare af gudi komeñ / þui at eingeñ getr giort þa teikn / sem þu giorir / nema gud sie med hm̄. Jesus suaradi z sagdi til hñs

Sañliga sañliga seige eg þier/ nema ef sa nockꝛ sē at nyu verdꝛ endꝛ boriñ/ hñ fær eigi at sia gudz rike/ þa sagdi Nicodemus til hñs/ huernen ma madꝛiñ endꝛberazt þa hñ er gamall/ edꝛ fær hñ stigit aptr i siñꝛ modꝛ kuid ⁊ fædzt s°/ Jes⁹ suaradi/ Sañliga sañliga seige eg þier/ nema at sa sem endꝛboriñ verdꝛ vr vatni ⁊ af anda/ getr eigi iñ geing⁹t i gudz riki/ Huat af holldinu fædizt/ þ er holld/ ⁊ huat sem fædizt af andanū/ þ er ande/ Vndra þu eige/ þo eg segda þier/ at ydꝛ byriadi a nyu at endꝛ fædazt/ Vindꝛiñ blæs huert hñ vill/ ⁊ þu heyrer hñs þyt/ eñ eigi veizt þu huadan hñ kemꝛ/ edꝛ huert hñ fer/ s° eru aller þr sem af andanū eru endꝛborner.

Nicodemus suaradi ⁊ sagdi hm̄/ Huernen ma þtta skie? Jesus suaradi ⁊ sagdi/ ert þu meistare i Jrael ⁊ veizt eigi þtta/ Sañliga sañliga seige eg þier/ at vier seigū þ vier vitū/ ⁊ vitnū þ vier sied hofū/ ⁊ vort vitne medtakit þier eigi/ ⁊ ef þier truit eigi þa eg seige ydꝛ af Jardligū hlutū/ huerneñ munu þier trua mega/ ef eg segda ydꝛ af himneskū hlutū

Eingeñ mun ⁊ vppstiga til himna/ nema sa sem ofan stie af himne/ Sonꝛ manzins sa sem er af himne/ ⁊ s° sem Moyses vpp festꝛ hoggormiñ J eydi morku/ lika byriar manzins syne vpp at festazt/ at allir þr er a hñ trua fortapizt eigi/ helldꝛ at þr hafi eilift lif. * (Marci. xvi)

Þuiat s° elskadi gud heimeñ/ at hñ gaf vt siñ eingetiñ son til þss at allir þr er a hñ trua/ fyre farizt eigi/ helldꝛ at þr hafi eilift lif/ Þui eigi sendi gud son siñ i heimeñ/ at hñ fyredæmdi heimeñ/ helldꝛ at heimꝛiñ frelsizt fyrer hñ/ Huer a hñ truer

(R Mānudagiñ efter huitꝛ su. i. tr.)

for

yre dæmizt eigi/ eñ huer hñ truer eigi hñ er nu
þegar fyrer dæmdr/ þuiat hañ truer eigi a nafn
eingetinſ Gudz ſonar/ Eñ þeſſi er fyrdæmingeñ/
at/lioſit kom i heimeñ/ ꝛ meñirner elſkudu meir
myrkrit eñ lioſit/ þuiat þra verck voru vond/ huer
illa giorir/ ſa hatᵉ lioſit/ hñ kemr ꝛ eigi til lioſſinſ
at eigi ſtraffizt hans verck/ Eñ huer ſañleikiñ
giorir/ hñ kemr tyl lioſſins/ ſᵒ at hñſ giordir verdi
kuñar/ þuiat þær eru i gudi giordar. *
Epter þetta kemr Jeſᵘ ꝛ hans lærisueinar til gydin
ga landz/ ꝛ dualdizt þar med þm ꝛ ſkirde/ Johã
nis var þar eñ ꝛ ſkirde vid enon nærri ſalim/ þat
þar voru votn morg/ þr komu þangat ꝛ ſkirduzt
/ þat Johañis var eigi eñ inn latiñ i myrkua ſtofu
Eñ þa giordizt ein ſpurning af lærisueinũ Jo
hañiſ vid gydinga/ vm ſkirſluna/ þr komu til Jo
hañis ꝛ ſogdu hm̃ Meiſtare/ ſa ſem hia þier var
hinu meigin Jordanar/ af huerium þu bart vitne/
Sier hñ ſkirer nv/ ꝛ aller koma til hñſ/ Johañis
ſuarade ꝛ ſagdi/ madrinn fær eige medtekit nockut
nema hm̃ verdi þ af himnũ geffit þier erut ſialf
ver min vitne/ þ eg ſagda/ at eg væri eige kriſtr/
Helldr þ at eg væra fyre hm̃ ſendr/ þui huer ed
brudina heffr/ ſa er brudgũin eñ vinr brudgũans
er ſa ſẽ ſtedr ꝛ hlyder hm̃ gledianndizt af fagna
di fyre brudgũans rodd/ minn fognudr er nu vpp
fylldr/ hm̃ ber at vaxa/ eñ mier at mincka
Sa ſẽ at ofan kemr hñ er yfuer ollũ/ huer hñ er
af iordu hñ er iord ꝛ af iordu talar hñ/ eñ ſa ſẽ
kemr af hĩne/ hñ er yfuer ollũ/ ꝛ huat hñ ſær ꝛ
heyrde/ þ vitnar hñ/ ꝛ eingeñ tekr hñſ vitniſ
burd/ eñ huer hñ tekr hñſ vitniſburd/ ſa inſiglar þ
at gud ſie ſañr/ þui huern þañ ſem gud ſender

Mat. xi
Marci vi

sa talar gudz ord/ þuiat eigi gefr Gud sin anda
af skamti/ faderiñ elskar soniñ/ ꝛ allt gaf hn̄ i
hn̄s hendr/ huer hn̄ truer a soniñ/ sa hefer eilift
lif/ eñ huer hn̄ er synenū afttrua/ hn̄ mun eigi sia
lifit/ helldr at Gudz reidi blifr yfuer hm̄.

Fiordi Capitule

O ñ þa drottiñ fornam at pharisei hof/
du heyrt/ þ Jes⁹ giordi fleire lærisuei/
na/ ꝛ skirde/ eñ Johañis/ þott Jesus
skirdi eigi sialfr/ helldr hn̄s lærisueiñ
þa for hn̄ gydinga land ꝛ for ap/
tr til Galilea̅/ hm̄ byriadi ꝛ at reisa vm mitt Sa/
mariam/ þa kom hañ i eina samverska borg/ þa
Sichar heiter/ nærri þui akrlendi/ er Jacob gaf
syne sinū Joseph/ eñ þar var bruñr Jacobs/ sem
Jesus var vordiñ vegmodr/ þa sat hn̄ a bruñinū (Gene xlviij)
þ var nær vm siettu stund

Þa kemr þar ein samversk kona vatn at sækia/ Je/
sus sagdi til hn̄ar/ gef þu mier at drecka/ þui hn̄s
lærisueinar voru iñ geingner i borgina at kaupa
fædzlur/ þa seiger su samuerska kona s⁹ til hn̄s
huernē beider þu mig dryckiar/ þar þu erteiñ Jude
eñ eg em ein sāuersk kona/ þuiat eigi sāneytaz Ju/
dar samuerskū mōnū/ Jesus suaradi ꝛ sagdi til
hn̄ar/ ef þu visser gudz giof/ ꝛ huer hn̄ væri/ sem
þier segdi/ Gef mier at drecka/ ma vera at þu
beidder af hm̄/ ꝛ hn̄ gefe þier lifanda vatn/ þa
sagdi konan vid hn̄. Herra/ þu hefer eigi þ sē þu
getr med ausit/ eñ þatt er ofan i bruñiñ/ eda hua/
dan hefer þu lifanda vatn/ edr ertu meire fodur
vorū Jacob/ sa ed gaf oss þeñañ bruñ/ hn̄ sialfr
drack af hm̄/ syner hn̄s/ hiord hn̄s.

Jesus suaradi ꝛ sagdi hn̄e/ aller þr sem drecka
af þssu vatni/ þa þyrster aptr/ eñ huer hn̄ drecka

af þui vatni sem eg mun gefa hm̄/hn̄ skal eigi þyrsta
eilifliga/helldr ꝥ vatn sem eg mū gefa hm̄/skal verda
i hm̄ brunñr vppsprettāda vatz til eilifs lifs/Konan sag
di þa til hn̄s/Herra/gef mier þtta vatn/s° at mig þyr
sti eigi/ ⁊ at eg kome eigi hingat til vazt austrar. Jesus
sagdi til hn̄ar/far þu kalla a mañ þiñ ⁊ kom s° hin-
gat/Konan suaradi ⁊ sagdi/eigi hefe eg mañ/Jesus sag
di til hn̄ar. Þu sagder vel eigi hefe eg mañ/ þuiat fim̄
meñ hefer þu haft/ ⁊ þn þu hefer nu er eigi þin ma
dr/ þtta sagder þu satt

Konan sagdi til hn̄s. Herra/eg sie at þu ert spama
dr/ fedr vorer hafa a þssu fialle til bedit/eñ þier sei
git til Hierusalē sie sa stadr/ þar vær eigū til at bidia/
Jesus sagdi hn̄e/Kona/tru þu mier/ su stund kemr/at
huorcki a þssu fialle/nie til Hierusalem munu þier til
bidia fodrin̄/ þier til bidier ꝥ þier vitid/eige/eñ vier vi
tū huat vier til bidiū þat heilun er af gydingū en sa ti
me kemr/ ⁊ er nu þegar/nær at sañer til bidendr munu
til bidia fodrin̄ i anda ⁊ sañleika/af þui at faderin̄ æs
ker slikra/er hn̄ s° til bidia/Gud er ande/⁊ huerier hn̄
til bidia/þm heyrer i anda ⁊ sañleika at til bidia hn̄.

Konan sagdi til hn̄s/ eg veit at messias kemr sa
sem kristr kallazt/ ⁊ nær hn̄ kemr/þa mun hn̄ vnderuisa
oss þtta allt. Jesus sagdi hn̄e/eg em hn̄ sa sem vid þig
talar/ ⁊ i þui bile komu hn̄s lærisueinar at/ ⁊ vndru
duzt þui hañ taladi vid konuna/ þo sagdi einge/at
hueriu spyr þu/edr huat mæler þu vid hana/eñ konan
skildizt þa vid sina skiolu/ ⁊ gieck iñ i stadiñ/ ⁊ sagdi
til þra mañā/komet ⁊ siaet/ þañ mañ er mier sagdi allt
ꝥ eg hefi giort/huort at hn̄ er eigi Kristr/ þa geingu
þr af stadnum/ ⁊ komu til hn̄s

Eñ þss a mille/ badu hans lærisueinar og
sogdu. Meistare / neyt þu/ Eñ hañ sagdi til þra/
eg hefi þa fædu til at neyta / af huerri

þier vitid ecki/ þa ſogdu lęri ſueinarner ſin i milli ſū/ eda heper nockr ꝑ ꝗrt hm̄ at eta /. Je ſ° ſagdi til þra/minn matr er ſa/at eg giore hanſ vilia þ ſ mig hepr ſent/at eg pullkoñe s° hanſ verck/ſeigit þier eigi ſialpuer at þ ery eñ þiorer manuder til kornſkurd timaſ/ſie/eg ſeige ydr/ lyptid vpp augū ydar/ ⁊ ſiaet akr londin þ þau huitna nu/ til gar til kornſkurdar/ ⁊ huer hñ ſaar/ ſa tekr lon/ ⁊ ſap n̄ auegęti til eilips lips/ at ſa ſē ſaar ſamþagne ꝑm er vpp viñr/ þui ſañazt hier þat ord tak/ at añar sie ſa ſem ſaar/ eñ añar ſa ſem vpp viñr/ Eg ſendi ydr vpp at viña þ þier erpidut ecki /aðrer hapa erpidat/eñ þier geingut iñ i þra erpide.

Marger ſamuerſker meñ ap þm ſamaſtad / trudu a hñ/ pyre konuñar ord/ þ vitnandi/at hñ ſagdi mier allt huat eg giort hepi/ eñ þa hiner ſamuerſku voru til hñs kõner/badu þr hñ/ at hñ vęre þar/ ⁊ hñ var þar two daga/ ⁊ mycklu pleire trudu pyre hanſ ord/ þr ſogdu ⁊ s° til konuñar/eigi trw vier pyre þin ord/ þat v er ſialpuer heyrdum/og vitum at þſſi er sañr lauſnare heimſ inſ *

Eñ epter two daga por hñ þadan ⁊ reiſte til Galileā/ þuiat Jeſus vitnade þ sialpr at eiñ ſpamadr hapi eige heidr a ſiñe podrleipd/ þa hñ kom i Galileam/ medtoku hñ hiner galeiſku meñ sem Sied hopdu alle þ hñ giordi til Jeruſalem/ vm hatidar dagiñ/ þui þr hopdu ⁊ komit til hatidar dagſins/ hñ kom ⁊ aptr til Cana i Galilea/ þar hñ hapdi giort vatn at vine.

Marci vi
Mat. xiij
Lucce iiij

Og þar var þa eiñ smakonungr/huers ſonr at laa ſiukr til Capharnaū/ þa þſſi heyrdi þ/at Jeſus v komeñ ap gydinga landi i Galileā/ por hñ

Þaſi xxi
ſunu dag

til hn̄s/ ꝛ bad hn̄/ at hn̄ færi ofan ꝛ læknadi son
hn̄s/ þuiat hn̄ væri at mestu latiñ/ Þa sagdi Jesus
til hn̄s/ nema þier siaet teikn ꝛ stormerki/ þa truet
þier eigi/ Köngurin sagdi þa til hn̄s/ Herra far of
fan adr en son miñ andazt/ Jesus sagdi hm̄ Far/
þar þu son þiñ lifer/ en madriñ trudi þm ordū
er Jesus sagde hm̄/ ꝛ gieck þadan/ en þa hn̄ for
ofan epter/ geingu hans þienarar i moti hm̄/ ꝛ
kūngiordu hm̄ seigiandi/ at son hn̄s lifde/ þa
spurde hn̄ þa at a hueriū tima/ hm̄ hafdi batn
ad/ ꝛ þr sogdu hm̄/ at i gær um siettu stūd huerf
fra hm̄ kaldan/ þa fañ fadeiñ at þ var um þñ
tima a hueriū Jesus sagdi hm̄/ son þiñ lifer/ hn̄
trudi/ ꝛ allt hn̄s hus/ þetta er at nyu añat þ iartei
gn Jesus giordi þa hn̄ kom af gydinga/ landi til
Galileam

Marci viij
Luce vi

Fimte Capitule

Opter þ var hatid gydinga/ ꝛ Jes' for upp til Hierusalem/ en J Hierusa le bia fiar husinu/ er vatzdiki/ sē kal laz a Ebresko Beth hesda/ hafan di fim forbyrge/ J þm la myckell fiolde siukra mañ/ blindra/ halltra/ visnadra/ bidandi epter vatzins hræring/ En Eingell Drot tins stie ofan i til settan tima i dikit ꝛ hrærdi upp vatnit/ ꝛ huer sem fyrstr stie ofan i dikit epter vatzins hræring/ sa vard heill/ af huerri sott sē hn̄ var halldiñ. Þar var eirn sa madr/ sem þriati ge ꝛ atta ar hafdi siukr verit/ þa Jesus leit þnan liggiande/ ꝛ fornam at hn̄ hafdi langañ tima siukr verit/ seiger til hn̄s/ villtu heilbrigdr verda/ hiñ siuke svaradi hm̄. Herra/ eg hefi eigi þañ mañ þa vatnit hræriz at lati mig i dikit/ þui nær eg

(Beth hes da) þ pr dizt ad nor rænu en [illegible] tall edr [illegible] hus sē [illegible] möin er i [illegible] natzhagr[illegible] ab hesid/ [illegible] est/ clemo[illegible] na miseric[illegible] dia.

kem

kem at/þa ſtigr añar fyrr iñ eñ eg

Jeſus ſagdi til hñs/riſ vpp/tak ſęng þina/⁊ gack ⁊ ſtragr vard ſa madr heilbrigdr/⁊ bar ſina ſęng/⁊ gieck þadan/eñ a þm degi vᷓ þuott dagr þa ſogdu gydingar hm̃ ſem heilbrigdr var ordiñ þ er þuott dagr/ eigi hęfer þier at bera ſęng þina/Hñ ſuaradi þm/ſa mig heilañ giordi / hñ ſagdi mier/tak ſęng þina ⁊ gack/ þr ſpurdu hñ/ huer er ſa madr /er þier ſagdi/tak ſęng þina ⁊ gack/ eñ ſa ſem heilbrigdr var vordiñ/viſſe eigi huer hñ var/ þuiat Jeſus hafdi vikit ſier af vega/fyrſt at ſᵒ myckell mañ fioldi var i þm ſtad

Epter þ hitte Jeſus hñ i muſterino ⁊ ſagdi til hñſ/ſie/nu ertu heill vordiñ ſyndga nu eige optar/ſᵒ at þig hendi eigi añat verra/ſa madr for ⁊ vnderuiſadi gydingũ at Jeſus vęri ſa ſẽ hñ hefdi heilañ giort ✱ Eñ fyre þ off ſocktu gydingar Jeſũ ⁊ leitudużt vm at deyda hñ/af þuiat hñ giordi þtta a þuottdeige ✱ Jeſus ſuaradi þm/Fader miñ verckar allt hegat til/Eg verckar og/eñ fyre þttaſocktu gydingᷓ meir til at deyda hñ/þuiat hñ braut eige einaztta þuottdagiñ/helldr ſagdi hñ ⁊/at gud vęri ſiñ fader / giorandi ſig ſᵒ gudi lafnañ.

Jeſus ſuaradi ⁊ ſagdi til þra, Sañlig ſañliga ſelge eg ydr/at ſonriñ fęr eckert af ſialfũ ſier giort nema þ hñ ſier fodriñ giora/ þuiat huat hellzt hñ giorir/þ giorir ⁊ eirnen ſonriñ/ þui faderiñ elſkar ſoniñ/⁊ ſyner hm̃ allt þ hñ giorir/⁊ eñ mũ hñ ſyna hm̃ oñr verck þſſm meire/ſᵒ þier munut vndraz þat/at ſᵒ ſẽ faderiñ vpp vekr dauda/⁊lifgᷓ ſᵒ lifgar ⁊ ſonriñ þa ſẽ hñ vill/ þui eigi dęmer faderiñ nockrn/helldr gaf hñ ſyneñũ allañ dō at

alleꝛ

aller heidre ſoniñ/ſo ſē þr heidra fodriñ/hver hñ
heidrar eigi ſoniñ/ſa heidrar eigi fodriñ/ſa ſē hñ
ſendi. Sañliga ſañliga ſeige eg ydr/hver min ord
heyrer ꝛ truer þeim ſem ſendi mig/ ſa hefer eilift
lif/ ꝛ eigi kemr hñ i dom/helldr lidr hañ vr dauda
(til lifs.

Sañliga ſañliga ſeige eg ydr/at ſu
ſtund kemr/ ꝛ er nu/ þ dauder munu heyra rodd
gudz ſonar/ ꝛ þr ſem heyra/munu lifa/þuiat lika
ſem faderiñ hefr lifit i ſier ſialfū/ſo gaf ꝛ hñſ
nenū at hafa lifit i ſialfū ſier/hñ gaf hm̄ ꝛ valld
til yfuer at dœma/af þui at hñ er mañzins ſonr/ei
gi ſkulu þier vndraz þtta/þuiat ſu ſtund kemr/a
huerre/at aller þr ſem i grofunū eru/ſkulu heyra
rodd gudz ſonar/ ꝛ þr munu þa fram ganga ſem
gott giordu/til lifſins vppriſu/eñ þr ſem illa gier
du/til doms vppriſu *

Eigi ✠ kañ eg af mier ſialfū giort nockut/ſē
eg heyre/ſo dœmi eg/ꝛ miñ domr er riettr/ þuiat
eg leita eigi mins vilia/helldr hñs vilia ſem mig
ſendi/ef eg ber mier ſialfū vitne/þa er mitt vitne
ecki ſatt/añar er ſa/ ſem af mier ber vitne/ꝛ eg
veit/at hñs vitne er ſatt/þ hñ ber mier.

Þier ſendut til Johañis/ꝛ hñ bar af ſañleiknū
vitne/eñ eg tek eigi vitne af mōnū/ helldr ſeigi eg
ydr þtta/vppa þ at þier hialpizt/hñ var ſkinandi ꝛ lo
gandi lioſ/eñ þier villdut ſkama ſtund glediazt
af hñs lioſe/eg hefe eñ meira vitne eñ Johañes/
þuiat þau verck ſem faderīn gaf mier/at eg full
kōne þau/ þui þau verck ſem eg giore/bera mier
vitne þ faderiñ hafi mig ſent/ ꝛ faderiñ ſa ſem
mig ſendi/hñ ſialfr bar mier vitne/eigi hafi þier
nockurn tima heyrt hñs rodd/nie ſied hñs mynd ꝛ
hñs ord hafi þier eigi i ydr blifandi/þat þui hñ
ſendi/hm̄ truid þier eigi

Ma. xxv

✠ (mañzins ſonr) dom rin hlytr op inberliga at halldazt fyr re olm mōm af þui hlytr do marin ſialfr madr at vera/ ꝛ ſo gud af þui at hñ ſtal ... gudz doſto.

Rannſakit ritningarnar/ þat þier meineti þm at haꝼa eiliꝼt liꝼ/ ⁊ þær eru þ/ hueriar aꝼ mier bera vitne/ ⁊ eigi vilie þier koma til min/ ſo at þier heꝼdut liꝼ/ Eg tek aungua dyrd aꝼ mōm/ aꝼ þui eg kenne ydr/ at þier haꝼit eigi gudz aſtſemd med ydr. Eg kō i mins ꝼodrs naꝼni/ ⁊ þier medtokut mig eigi/ eꝼ an̄ꝛ kemr i ſinu eigen naꝼne/ þan̄ med takit þier/ huernen megi þier trua/ þar ſem þier takit dyrd in̄ byrdis huer aꝼ odrū/ ⁊ þa dyrd ſem aꝼ einū gudi er/ hn̄ar leite þier eigi.

Eige ſkulu þier þ meina at eg mune klaga ydr ꝼyre ꝼodrnū/ þar er sa ſem ydr klagꝛ/ Moyſes a huern þier vonit/ eꝼ þier trydut Moyſi/ ſo trydut þier ⁊ mier/ þuiat aꝼ mier ſkriꝼadi hn̄/ þui eꝼ þier truit eigi hn̄s ſkriꝼe/ huernen megi þier þa minū ordū trua ✱

Siette Capitule

✱ Midꝼauſtu ſun̄u dag

Epter ✱ þ ꝼor Jeſus burt yꝼuer Siafꝛ haꝼ Galilee til ſtadarins Tiberias ⁊ myckell man̄ ꝼiolde ꝼylgdi hm̄ epter aꝼ þuiat þr sau þau Jarteickn er hn̄ giordi a ſiukū. Jeſus gieck þa vppa eitt ꝼiall/ ⁊ ſettizt þar ſialꝼr medr ſinū lærisueinū/ þa var ⁊ Paſcha hatid gydinga nalæg/ Jeſ9 hoꝼ þa vpp ſin augu ⁊ sa at margt ꝼolk dreiꝼ at hm̄/ ſagdi hn̄ vid Philippū/ huar kaupū vier braud/ þ þſſer neyti/ en̄ þtta ſagdi hn̄ aꝼ þui at han̄ villde reyna hn̄/ þuiat hn̄ viſſe ſialꝼr huat hn̄ villdi giora

Mat. xiiij
Marci vi
Luce ix

Philippus ſuaradi hm̄/ two hundrut peninga braud/ nægiazt þm eigi/ þoat huer eirn ꝼae þa nockut lited/ þa ſagdi hm̄ ein̄ aꝼ hn̄s lærisueinū Andres broder Simonꝛ Petri/ hier er eitt vngmen̄e/ sa heꝼer ꝼim̄ bygg braud ⁊ two ꝼiſka. en̄ huat

ſkal þetta a medal ſ° margra/ þa ſagdi Jeſus/la
tid meñina ſetiazt nidr/ þᵘ var ⁊ i þeim ſtad mikit
graſ/ þa ſettuzt þar nidr karl meñ at tolu/ nær
fim þuſundū Jeſ⁹ tok braudin ⁊ giordi þacker/
fieck ſinū lærisueinū/eñ lærisueinarner feingu þeim
ſē nidr hofdu ſezt/ Lika einnen af fiſkunū ſ°
mykit ſem þeir villdu
Eñ þa þeir voru metter/ſagdi hñ til ſiña lærisueina
Safnet ſaman þær leifar ſem af ganga/ſ° ecki
ſpilliʒt. Eñ þeir ſofnudu ſamā ⁊ fylldu/vpp tolf
karfuer/medr þeſſar leifar/af fim bygg braudū
hnert ed auck var þeim/ ſem þeir hofdu neytt/ þa er
þeſſer meñ ſau þ/at Jeſus giordi þetta teickn/ſog
du þeir/ þeſſi er sañliga ſa ſpamadr ſem i heimen
ſkal koma * Eñ þa Jeſus fañ þ/ at þeir mundu
koma at gripa hñ/ ⁊ kioſa til konungſ/flydi hñ eiñ
vpp aptr a fiallit *

At kuelldi geingu hñs lærisueinar ofan til ſia/
far/ſtigu þar a ſkip/ ⁊ þa þeir komu yfuer um
þañ ſio til Capharnaū/var þegar myrkt vordit
Jeſus var þa eigi komeñ til þeira/eñ ſioren tok at
æſaʒt vpp af mycklu vedri/ þeir hofdu þa roet
ſ° nær ſem fim ⁊ tuttugu edr(xxv) ſkeida/ þeir ſau
þa Jeſum gangandi a ſionū ⁊ komeñ nær ſkipi
nu/ þeir ottuduzt þa/Eñ hañ ſagdi til þeira/Eg em/
ottizt þier eigi/ þa villdu þeir hafa tekit hñ mz a
ſkipit/ ⁊ iafn ſnart var ſkipit komet at þui land
ſem þeir foru til

Añañ dag epter /ſa folkit ſem hinu meigiñ ſiaf
uarins ſtod/at eigi var þar añat ſkip til/nema þ
eina ſem hñs lærisueinar hofdu a ſtigit/og Jeſus
hafdi eigi ſialfr ſtiget a þ ſkip medr ſinū lærisuei
nū. Helldr voru hñs lærisueinar einer af ſtad far
ner

ner/ þar komu ⁊ yfer vm onnr skip fra Tiberias/ huart nærri er þeim stad sem þr hofdu braudinn etid fyrer herrans þackar giord/ Og þa er folkit sa at Jesus var eige þar/ ⁊ eigi helldr hn̄s lærisvei-nar/ steig þ a skipin/ komu til Capharnaū/ ⁊ leitu du at Jesum

Og þa þr hofdu fundit hn̄ hinu megin siaf-uarins/ sogdu þr til hn̄s/ Rabbi/ nær komt þu hin gat? Jesus suaradi þm ⁊ sagdi. Sannliga sannliga seige eg ydr/ þier leitid min eigi af þui/ at þier sautt teiknen/ helldr af þui at þier neyttud af brau dinū/ ⁊ vrdut sadder/ verkit/ eigi þrar fædu/ sē lizt/ helldr þra sē stodug blifr til eilifs lifs/ huer-ria ed manzins son mun gefa ydr/ þuiat Gud fader hefr hn̄ insiglat.

(Insiglat) Þ er af hei-logum anda margfalld-liga samt ... til reiddan at hann væri of gefin ⁊ fyrer alla fyrre sett Mt. fare ⁊ hialp manz so at aller lu-ter skylldi ep-ter hans ski-pan hyda ... sprei. riet-lig ⁊ hegd-ann.

Þa sogdu þr til hn̄s/ huad skulu vier þa gior-a/ so vier giorū gudz verck. Jesus suaradi ⁊ sag di þm/ Þ eru gudz verck/ at þier truit a hn̄/ þann hn̄ sendi/ þa sogdu þr til hn̄s/ huert giorir þu fy-re teickn/ so at vier siaū ⁊ truū þier/ edr huad gio rir þu? Fedr vorer atu hina braud i eydimorku/ sem skrifat stendr/ hann gaf þm at eta braud af himne/ Þa sagdi Jesus til þra/ Sannliga sannliga seigi eg ydr/ at eigi gaf Moyses ydr braud af hi-mnū/ Helldr gefr fader minn ydr satt braud af him ne/ þuiat þetta er gudz braud þ sem af himne stie ofan/ ⁊ heimenū gefr lif.

Þr sogdu þr vid hn̄/ Herra gef þu oss iaf-nan þetta braud. Enn Jesus sagdi þm þa/ Eg em þ lifs braud/ huer hann kemr til min þann mun eigi hungra/ ⁊ sa hn̄ truer a mig hn̄ mun alldreigi þyrsta/ * Eg sagda ydr/ þ þier hafit mig sie-nan/ ⁊ truit þo eigi. Allt huad faderinn gefr mier

þ kemr

þ kemr til min/ ꝛ huern þan̄ sem til min kemr/ hn̄
mun eg eigi vt reka/ þuiat eg stie ofan af himne
eigi vpp a þ at eg giore min̄ vilia/ helldr hn̄s vilia
sem mig sendi/ þtta er fodrsins vilie/ þss mig sen
da/ at ed glate ongu/ af ollu þui sem hn̄ gaf mier
helldr skal eg vpp vekia þ a efsta deigi/ En̄ þ
er mins fodrs vilie/ þss mig sende/ at huer sa sem
sonin̄ sier ꝛ truer a hn̄/ hafe eilifft lif/ ꝛ eg mun
vpp vekia hn̄ a efsta deigi

Þa moglodu Judar yfuer þui/ þ hn̄ sagdi
eg em þ braud huert ed ofan stie af himne/ ꝛ þr
sogdu s° / er eigi Jesus þssi sonr Josephs/ huers at
vier þeckiu̅ bædi fodr ꝛ modr/ huernen seiger hn̄
þa/ þ eg em ofan stigen af himne/ Jesus suara
di þm/ Moglet eige in̄byrdis. Eingen̄ fær til min
komit/ nema sa fader sē mig sende/ toge hn̄/ ꝛ eg
mun vpp vekia han̄ a efsta deigi/ s° er ꝛ skrifat
a spamaña bokum. At þr munu aller verda af
gudi lærder. Huer helldr sem heyrer af fodrnu̅
/ ꝛ lærir þ/ sa kemr til min/ Eigi þ/ at nockr ha
fi fodrin̄ sienan/ nema sa sem er af gudi/ hn̄ he
fr sied fodrin̄.

Sañliga sañliga þa seige eg ydr/ at huer sem
truer a mig/ hn̄ hefr eilifft lif eg em lifsins braud
fedr ydrer atu hina braud i eydimorku ꝛ eru dau
der/ þssi er þ braud sem ofan stie af hine/ at huer
sem etr af þui/ hn̄ deyr eigi/ Eg em þ lifanda
braud sem a z hine stie ofan/ huer sem etr af þssu
braudi sa lifer eilifliga/ ꝛ þ braud sem eg mun
gefa er mitt holld/ huert at eg mun ꝛ vt gefa hei
menu̅ til lifs. *

* Judar þrattudu þa sin a mille/ s° seigian
de/ Huernen fær þsse gefit oss sitt holld at eta/
Jesus

Faug d. þ. 4
Day.

Jesus sagdi til þra. Sañliga sañliga seige eg ydr/
nema ef þier etid holld manzins sonar ꝛ dreckit
hñs blod/ þa hafe þier ecki lifit mz ydr/ huer hñ
etr mitt holld ꝛ dreckr mitt blod/ sa hefer eilift lif
ꝛ eg mun vpp vekia hñ a efsta degi/ þuiat mitt
holld er sauñ fæda/ ꝛ mitt blod er sañr dryckr/
huer hñ etr mitt holld ꝛ dreckr mitt blod sa blifr
i mier/ ꝛ eg med hm̄. Lika sem at mig sendi lifan
di fader/ ꝛ eg life saker fodrsins/ s° ꝛ huer hañ
etr mig/ sa mun ꝛ lifa fyrer minar saker/ Þtta er
ꝥ braud sem ofan stie af himne/ Eigi s° sem ꝥ
er ydrer fedr hofdu hiña braud etid ꝛ eru dauder
Huer hñ etr þtta braud sa lifer at eilifu*

Þtta sagdi hñ/ keñandi i samkundu husinu til
Capharnaū/ eñ marger af hñs lærisueinū sem
þtta heyrdu/ sogdu/ Hord er þssi ræda huer kañ
hñe at heyra. Eñ Jesus visse medr sialfum sier/
at hñs lærisueinar mogludu af þssu/ þa sagdi hñ
til þra. Misþockar ydr þtta? Huad mun þa/ ef
þier sæit manzins son vpp stiga þangat sem hñ
var fyrrū. Andiñ er sa ed lifgar holldit er til
einskis nytt/ þau ord er eg tala fyre ydr/ þau eru
andi ꝛ lif. Eñ nocker eru þr af ydr huerier eigi
trua Þuiat Jesus visse af vpphafe huerier eige
voru truader/ ꝛ huer sa var er hñ mundi suika/ ꝛ
hñ sagdi/ fyrer þui sagda eg ydr/ ꝥ eingeñ fær til
min komet/ nema at hm̄ sie ꝥ gefit af minū fodr

Epter ꝥ geingu marger af hñs lærisueinū af
tr til baka/ ꝛ geingo eigi leingr þadan af medr
hm̄/ þa sagdi Jesus til þra tolf/ Vilie þier ꝛ fra
gāga. Eñ hm̄ suaradi Symō Petrus. Herra/ huert
skulu vær fara/ þu hefer ord eilifs lifs/ vier tru
um/ ꝛ keñū ꝥ þu ert Christr Sonr Gudz lifanda

Mat. xvi
Mar. viij
Luce ix

Jesus

Iesus suaradi þeim/hefe eg eigi vtvalit ydr tolf/
og einn af ydr er fiande/ Enn hn̄ sagdi af Judase
Symons syne iscarioth þat hn̄ sueik hn̄/ þoat
hn̄ væri einn af tolf *

Siounde Capitule

Epter þetta ✠ gieck Jesꝰ vm Galileam/
þuiat hn̄ villde eigi ganga vm Judeam
af þui at gydingar villdu helsla hn̄/
þa var ꝛ nalæg tiallo budar hatid gy
dinga/ Brædr hn̄s sogdu þa til hn̄s/ far þu he
dan ꝛ gack til Judalandz/ so at þiner lærisueinar
siae þau verck ed þu giorir/ þuiat sen̄eliga gio
rir eingenn sa nockut leyneliga/ sē sialfr hn̄ epter
leitar kun̄r at verda/ ef þu giorir þ/ þa opinbera
þu sialfuan̄ þig heimenū/ þui hn̄s brædr trudu
eigi a hn̄.
Jesꝰ sagdi til þeirra/ min̄ time er eigi enn komenn ydar
time er iafnan reidubuenn. Heimrinn færr ydr eige
hatad/ enn mig hatar hn̄/ þuiat eg ber vitnisburd
af hm̄ þ hn̄s verck eru vond/ fare þier vpp til
hatidar dagsins/ eg vil enn eigi fara vpp til þessa-
rar hatidar/ þuiat min̄ time er enn eigi vpp fylldr/
Enn þa hn̄ hafdi sagt þeim þetta bleif hn̄ samt i
Galilea/ Nu sē at hn̄s brædr voru vpp farner þa
for hn̄ ꝛ sialfr vpp/ eigi opinberliga helldr so sē
nockut a laun Judar spurdu at hm̄ vm hatidina ꝛ
sogdu/ huar er hann/ ꝛ mykell kryt var i lydnū vm
hn̄/ þui sumer sogdu/ godr er hn̄/ enn adrer sogdu
/nei/ at helldr leide hn̄ lydinn afuega/ eingenn tala-
di þo bert vm hn̄/ fyrer hrædzlu saker vid gydin-
Enn ✠ at halfnadre hatidin̄e stie Jesꝰ vpp i (ga
musterit/ ꝛ lærdi Judar vndrudust so seigiande/
huernen veit hn̄ ritningarnar/ þar hn̄ hefer þo

eige lęrt þ ęr/Jesꝰ ſuaradi ꝥm ꝛ ſagdi /mik lęr-
domꝛ er eigi miñ/helldꝛ hans ſẽ mig ſendi ef ſa er
nockꝛ ſẽ giora vill hñs vilia/hñ reyner huort ꝥſſe
lęrdomꝛ er af gudi/edꝛ huort eg tala af mier ſi-
alfum/ þui huer ſem af ſialfum ſier talar/ ſa
leitar ſiñar eigiñar dyrdar / eñ huer hñ leitar ꝥſſ
dyrdar ſem hñ ſendi/ſa er ſañꝛ/ ꝛ eckert ranglęti
er med honum

Gaf Moyſes ydꝛ eigi laug /þo eingeñ ydar
halldi laugin / edꝛ þui ſękí þier efter at liflata
mig/ lydꝛiñ ſuaradi ꝛ ſagdi/Diofulm̃ hefer þu/
huer ſękker til at liflata þig/Jesꝰ ſuaradi ꝛ ſagdi
Eitt verk giorda eg/ ꝛ ꝥ vndre þier aller/moyſes
gaf ydꝛ þui vm ſkurdᵃ ſkirn/eigi ꝥ hun vęri af
Moyſe komeñ/helldꝛ af foꝛ fedrunum/ꝛ þo vm
ſkere þier mañeñ a þuott deigi/ nu ef madꝛiñ
medtekꝛ vm ſkurd ſkirnᵃ a þuott deigi/sᵒ at eigi
briotizt Moyſes laugmal/eñ þier afuirdit þo fy-
rer mier/ ꝥ eg giorda allañ mañeñ heilan a þuott
deigi þier ſkulut eigi dęma efter yfuerlitũ/hell-
dꝛ dęmit riettum dome.

Þa ſogdu nockꝛer af ꝥm ſem voru af Hieruſa-
lem/er ꝥ ecke ſa ſem ꝥꝛ ſocktu til at liflata/Siaet
nu talar hñ opinberlliga/ ꝛ eingeñ ꝥra ſeiger honũ
grand/eda vita vorer hofdingiar ꝥ viſt/ at þeſſi
ſie ſañꝛ Chriſtꝛ/ eñ vier vitum þo huadan ꝥſſi er
Þa Kriſtꝛ kemꝛ veit eingeñ huadan hñ er

Þa kalladi Jeſus i muſterino/lęrandi/ ꝛ sᵒ
ſegiandi/ þier keñit /mig ꝛ vitid huadan eg em /eñ
eg kom eigi af ſialfũ mier/helldꝛ er hñ ſañ ordꝛ
/ſa mig ſendi/huern þier þeckit eigi /eg þecki hñ
vel/ þuiat eg em af honum hñ ſialfꝛ ſendi mig

þa ſocktu þr til at gripa hn̄/ en̄ eingen̄ lagdi þo hen dr a hn̄/ þuiat eigi var hn̄s time en̄ komen̄/ margt af folkinu trudi a hn̄ * ⁊ ſogdu/ þa kriſtr kemr mun han̄ nockut giora fleire teikn en̄ þſſi giorir

Þa * phariſeis heyrdu nu lydin̄ kryria þtta vm han̄/ þa ſendu preſta hofdingiar ⁊ phariſeis þienara vt. at þr handtæki hn̄/ Jeſ9 ſagdi þa til þra /Litla ſtund em eg en̄ hia ydr/ ⁊ þa fer eg til hn̄ſ sem mig ſendi/ þier leited min ⁊ fin̄it mig eige/ ⁊ þar sem eg er/ þangat fae þier eige at kōa Þa ſogdu gydingar ſin a mille/ huert vill hn̄ fara s° at vier fin̄um hn̄ eige/ edr vill hn̄ ganga i ſundr dreifing heidin̄a man̄a/ ⁊ læra þær heidn° þiodet/ huernen et su ræda ſem hn̄ ſagdi/ þier leitid min ⁊ fin̄it eige/ ⁊ þar ſem eg er/ þangat fae þier eige at koma

A ſidarſta deigi hin̄ar myckla hatidar/ ſtod Jeſus vpp/ ⁊ kalladi/ s° ſeigiandi/ ef nockrn þyſter/ kome hn̄ til min/ ⁊ drecki / huer hn̄ truer a mig (s° ſē ritningin ſeigir) af hn̄ſ kuide ſkulu fram fliota votn hinſ lifanda vatz/ en̄ þtta ſagdi hn̄ af þm anda huern þr ſkylldu medtaka/ ſē a hn̄ trydu þui heilagr andi/ var þa eigi vt gefin̄ / af þui at Jeſus var en̄ eigi auglyſtr. *

Og marger af lydnum sem heyrdu þeſſa hanſ rædu /sogdu/ Þeſſe er san̄ur ſpamadur/ Ador ſogdu han̄ er Kriſtur/ en̄ ſumer sogdu ſkal kriſtur nockut koma af Galilea/ Seiger eige ritningin at Kriſtur kome af Davidz ædi og vt

kastalanũ Betlehem þar sem Dauid var/lika s°
vard ein misgreining mz folkinu vm hñ/nockrer
af þm villdu hafa gripit hñ/ eñ eingeñ lagdi þo
hñdr a hñ.
Þienararner komu aptr til phariseis ⁊ presta hof
dingiaña/ ⁊ þr sogdu þa til þra/ þui hofdu þier
hñ eigi hingat/ þienararner suorudu/ þ͛ hefer all
dri nockr madr s° talat sem þsi madr/ þa suoru-
du phariseis þm/eda eru þier ⁊ villter/truer noc-
kr hofdingiaña edr af phariseis a hñ/ helldr ꝥ
folk sem eckert veit af logmalino/ ⁊ boluat er/Ni
codemus sagdi þa til þra/sa sem kom til hñs vm
nott. Huer ed eirn var af þm/Dæmer vort laug-
mal nockut mañiñ nema hñ sie fyrre ransakadr/ ⁊
sie vitad huad hñ giorir. Þr suorudu ⁊ sogdu til
hñs/ eda ertu eirn af Galilæis/ rañsaka þu rit-
ningina ⁊ skoda/ ꝥ af Galilea mun ecki spamadr
vpp risa/ ⁊ huer gieck heim til siña husa *

Attande Capitule

IEsus ✠ gieck þa i fiallit Oliueti/ ⁊ at
morne i dogũ kom hñ aptr i musterit/ ⁊
allt folkit kom til hñs/hñ setti sig ⁊ lær
Eñ hiner logkloku ⁊ pharise͛ (di ꝥ
leiddu fram fyrer hñ þa konu sem i
hordom v͛ fallin/ ⁊ settu hana þar i midit/sog-
du s° til hñs/Meistare/ þsse kona er nu fundin i
hordome. Eñ Moyses bydr oss i logmalinu/at be
ria þss hattar meñ griote eda huad seiger þu til/
eñ þtta sogdu þr af þui þr freistudu hñs/ at þr
mættu s° akæra hñ. Eñ Jesus laut nidr ⁊ paradi
med fingrenũ a Jordina/ ⁊ sem þr lietu eige af at
spyria hñ/ þa riette hñ sig vpp ⁊ sagdi til þra/huer
ydar sẽ er an syndar/kasti sa fyrstr steine a hana

þa laut hn̄ nidr aptr ⁊ paradi a iordina/ þa þr heyr-
du þetta/ gieck eirn epter odrū vt/ fyrster þo gaull
dungarner/ Jesus var þa eirn epter ⁊ konan þar
standandi mitt fyrer hm̄/ en̄ þa Jesus riette sig
vpp/ ⁊ sa þar onguan̄ nema konuna/ sagdi hn̄ til
hn̄ar/ kona/ huar eru þr sem þig a klaga/ hefer er no
ckr fordæmt þig? en̄ hun sagdi/ Herra/ eingen̄/ Je
sus sagdi hn̄e þa/ eige mun eg fordæma þig/ gack
hedan/ ⁊ synda nu ei optar hiedan af *

Jesus taladi en̄ aptr til þra s° seigiande/ eg em
lios heimsins/ huer hn̄ fylger mier epter/ sa geing-
gr eige i myrkrunū/ helldr hefer hn̄ lios lifs sins/
þa sogdu pharisei til hn̄s/ þu ber vitne af sialfū
þier/ þiñ vitnisburdr er eige san̄r/ Jesus suaradi
⁊ sagdi til þra/ ef eg ber af sialfū mier vitne/ þa
er miñ vitnisburdr san̄r/ þuiat eg veit huadan
eg kom/ ⁊ huert at eg fer/ en̄ þier vitid eige huadan
eg kom/ edr huert eg fer/ þier dæmit epter holldinu
eg dæmi aunguan̄/ en̄ ef eg dæme þa er miñ domr
rieittr/ þuiat eg er eige eirnsaman̄/ helldr eg ⁊ sa
fader sem mig sende/ s° er ⁊ skrifat i logū ydar
at tueggia man̄a vitnisburdr sie san̄r/ eg em sa sem
af mier sialfum ber vitne/ og faderin̄ sa mig sen-
de/ hn̄ ber ⁊ af mier vitne/ þa sogdu þr til hans
huer er fader þiñ Jesus suaradi eige ken̄e þier mig
nie miñ fodr/ ef þier þecktud mig/ þa þeckti þier
⁊ miñ fodr/ þessi ord taladi Jesus vid olmusu ki-
stuna/ þa hn̄ kendi i musterino/ ⁊ eingen̄ tok han̄
þuiat hn̄s stund var en̄ eigi komen. *

Þa sagdi Jesus en̄ til þra/ eg fer/ ⁊ þier leitid
min ⁊ i synd ydvare deyi þier/ huert eg fer þan-
gat fae þier eigi at koma/ þa sogdu Gydingar
mun hn̄ vilia drepa sialfan sig/ þ hn̄ seiger/ huert

at eg ꝼer þangat ꝼae þier eigi at koma/ ꝥa ſagdi hn̄ þm̄/ þier erut hier nedan at eg em at oꝼan/ þier erut aꝼ ꝥſſin heime/ eg em eige aꝼ ꝥſſin heime/ þui ſagdi eg ydꝛ/ at þier myndut deyia i ſyndū ydꝛū/ þa ſogdu ꝥr til hn̄s/ huer ert þu/ Jeſus ſagdi til ꝥra/ Þat vpphaꝼ/ ſem nu talar vid ydꝛ margt heꝼi eg at tala ⁊ dǽma vm ydꝛ/ eñ sa mig ſendi/ hn̄ er ſañordꝛ/ ⁊ huat eg heyꝛda aꝼ hm̄/ ꝥ tala eg ꝼyrer heiminū/ eñ ꝥr ſkildu ꝥ eigi at hn̄ ſagdi ꝥm aꝼ gudi ꝼodꝛ

Þa ſagdi Jeſus til ꝥra/ nǽr þier vpp heꝼiet manzins ſon/ þa ſkilie þier/ at eg sie hn̄/ ⁊ aꝼ mier ſialꝼum giori eg eckert/ helldꝛ ꝥ sem lǽrdi mig min̄ ꝼader ꝥ tala eg/ ⁊ sa er mig ſendi/ hañ er medꝛ mier/ ⁊ eige liet hn̄ mig eirn ſaman/ þui at eg giore iaꝼnan ꝥ hm̄ er þǽgt * þa hn̄ taladi ꝥtta trudu marger a hn̄.

Þa ſagdi Jeſus til ꝥra gydinga sem a hn̄ trudu eꝼ þier bliꝼit vid mina rǽdu/ þa eru þier miner ſañer lǽriſueinar/ ⁊ þa þeckí þier ſañleikeñ/ ⁊ ſañleikurin̄ mun ydꝛ ꝼrelſa/ þa ſuorudu ꝥr hm̄ vier erum Abrahams ſǽdi/ ⁊ alldꝛi hoꝼum vier nockꝛum þionat/ huernen ſeiger þu ꝥ þier ſkulut ꝼrialſer verda.

Jeſus ſuaradi ꝥm ⁊ ſagdi. Sañliga Sañliga ſeige eg ydꝛ/ at huer hellꝫt ſem ſyndina giorir hn̄ er ſyndarin̄ar þrǽll. Þrǽllin̄ bliꝼꝛ eigi eiliꝼliga i huſinu/ eñ ſonꝛin̄ bliꝼꝛ þar eiliꝼliga/ nu eꝼ ſonꝛin̄ ꝼrelſar ydꝛ/ þa eru þier riettliga ꝼrialſer/ eg veit at þier erut Abrahams ſyner/ þo ſǽki þier til at deyda mig/ þuiat min rǽda gripꝛ onguañ ſtad hia ydꝛ/ eg tala ꝥ sem eg sied heꝼe hia mier

num fodr / ꝛ huat þier saut hia ydrum fodr/ þ giort þier

Þr suorudu ꝛ sogdu til hñs/ Abraham er vor fader/ þa sagdi Jesus þm/ ef þier værut Abrams syner/ þa giordu þier Abrahams verck/ Eñ nu leite þier epter at liflata mig/ þañ mañ þo sem sañleikiñ talar fyrer ydr/ eñ þtta giordi eigi Abraham/ þier giorit ydars fodrs verck/ þa suorudu þr/ eigi erum vier i hordome borner/ eirn gud hofum vier fyre fodr/ Jesus sagdi þa til þra/ ef Gud væri ydar fader/ þa elskudu þier mig þuiat eg em af gudi komeñ ꝛ fram stigiñ/ þui eigi kom eg af sialfum mier/ helldr sendi hñ mig/ fyre þui þeckiþ ier þa eigi mitt mal/ af þui þier megit eigi heyra mina rædu.

Þier erut af fodrnũ fianda/ ꝛ girndum ydars fodrs þa vilie þier epter fylgia/ hañ var eiñ mordinge þgar at vpphafe/ ꝛ eigi stod hañ J Sañleiknum þuiat sañleikuriñ er eigi mz hm̃/ þa hñ talar lygi/ talar hñ af sinu eigen/ þuiat hñ er eiñ liugare/ s° ꝛ þss hlutar fader/ eñ eg/ af þui eg seige sañleikiñ þa vilie þier mier eigi trua.

☙ Huer ydar kañ straffa mig af nockurre synd/ nu ef eg seige sañleikeñ/ þui true þier þa eigi a mig. Huer hñ er af gudi/ sa heyrer gudz ord/ ✱ af þui heyre þier eige/ at þier erut eigi af gudi.

☙ Passion suñu dag

Þa suorudu Judar ꝛ sogdu hm̃/ seigiu vær eigi vel/ at þu ert samuerskr/ ꝛ hefer diofuliñ/ Jesus suaradi/ eigi hefe eg diofful / helldr vegsa

ma eg fodr miñ / ⁊ þier vanheidret mig / eñ eg lei-
ta eigi at miñe dyrd / sa er sem leitar og dęmer

Sañliga sañliga seige eg ydr ef nockr er sa sē
geymer min ord / hñ mun eigi sia daudañ at eili-
fu / þa sogdu iudar vid hñ / nu finnu vęr at þu he-
fer diofuleñ / Abraham er daudr ⁊ spameñirner /
⁊ þu seiger ef nockr er sa ed geymer min ord at
hñ mune eige smacka daudañ / at eilifu / edr ert þu
meire fedr vorū Abraham / huer framlidiñ er ⁊
spamñirner eru ⁊ framlidner / huern giorir þu sial-
fan þig.

Jesus svaradi / ef eg vegsama mig sialfr / þa
er min dyrd eingen / þar er miñ fader sa mig veg-
samar / huern þier seigit ydvarn gud vera / ⁊ þeckit
hñ þo eigi / eñ eg þecki hñ / ⁊ ef eg segda þ eg þeckti
hñ eige / þa vęri eg eiñ liugare likr ydr / helldr þecki
eg hñ ⁊ geyme hñs ord

Abraham fader ydar gladdizt / at hñ skyllde
sia miñ dag / ⁊ hñ sa hñ / ⁊ vard gladr vid / þa sog-
du iudar til hñs / þu ert eñ eigi fimtugr / þo sautt
þu abraham / Jes9 sagdi til þra Sañliga sañliga
seige eg ydr / adr eñ abraham var / em eg / þa toku
þr upp steina / at þr kaustudu a hñ / eñ Jesus for-
dadi sier ⁊ gieck vr musterinu *

Niunde Capitule

OG þa ed ✠ Jes9 gieck frā hia / sa hñ
þañ eirn mañ / sē blindr var boreñ hñs
lęrisveinar spurdu hñ þa at ⁊ sogdu /
Rabbi / huort braut þsse / edr hñs for-
elldrar at hñ fęddizt so blindr / Jesus
svaradi / eigi braut þssi nie hñs forelldrar / hell-
dr at guds verck skulu auglysazt a hm̄ / Mier by-
rar at vercka hñs verck þss mig sendi a medan

at dagr er/nottiñ kemr nær eingeñ ꝼær verckat/
s° leinge sē eg er i verolldiñe þa em eg lios verall
Þa hñ haꝼdi sagt ꝥtta/spytte hñ a iordina/ (oᵐ
⁊giordi sier hraka saur/ ⁊ nere saurnū vm augu
hins blinda ⁊ sagdi hm̄/ꝼar þu til dikisins Syloa
⁊ huat at þydizt sendr/ ⁊ þwo þier/ þa gieck hñ ⁊
þwo sier/ ⁊ kom siaande/ þa sogdu nagrañar hñs
⁊ þr sem hñ hoꝼdu adr þeckt/ at hñ var bonar°
madr/er ꝥ eigi sa sē sat ⁊ beidde/sumer sogdu/hñ
er ꝥ/eñ adrer sogdu likr er hñ hm̄/ꝫ hñ sialꝼr sag
di/eg em sa/ þr sogdu þa vid hñ/huernen eru þin
augu vpp lokiñ/hñ suaradi ⁊ sagdi/sa madr sem
neꝼndizt Jesus giordi sier saur ⁊ reid a min augu
⁊ hñ sagdi mier ꝼar þu til dikisins syloa/ ⁊ þwo
þier/eg gieck at þwo mier ⁊ ꝼieck synena/ þr sog
du til hñs/huer er hñ/hñ sagdi/ eg veit ecki

Þa leiddu þr hñ ꝼyre phariseos sem adr haꝼ
di blindr verit/eñ þ a vᵐ þuott dagr er Jesus gior
di þañ sauriñ/ ⁊ opnadi hans augu/ þa spurdu
pharisei hñ eñ at/ huernē hñ heꝼdi synina ꝼeingit
eñ hñ sagdi þm/saur lagdi hñ a min augu/eg þwo
⁊ nu sie eg. Þa sogdu sumer aꝼ phariseis/eige er
ꝥssi madr aꝼ gudi/ þuiat hñ helldr eigi þuott da
giñ. Eñ adrer sogdu huernen ma syndugr madr
giora þuilik teikn/ ⁊ þar vard sundr þyckia þeir
a mille/þa sogdu þr eñ til hins blinda/huat seiger
þu aꝼ hm̄/þuiat hñ opnadi þin augu/eñ hñ sag
di spamadr er hñ

Gydingar trudu eige aꝼ hm̄/at hñ heꝼdt blin
dr verit/ ⁊ væri nu skygn vordiñ/ þangat til þr kol
ludu a hñs ꝼorelldra/sem synina haꝼdi aptr ꝼein
git ⁊ spurdu þau at s° seigiande/er hñ yckar son/
huern þier seiget blindañ boreñ vera/eda huernen

 sier

Ser hn̄ nu/ hn̄s forelldrar suorudu þm ꝛ sogdu vid vitū at þssi er ockar sonr/ ꝛ þ hn̄ var blindr borin̄ /en̄ mz huerium hætti hn̄ sier nu þ vitu vid ecki/ edr huer hn̄ saugu opnadi þ vitu vid ꝛ ecki/ hn̄ hefer sialfr alldr til at suara fyre sig/ spyriet hn̄ at/ þtta sogdu hn̄s fedgin af þui at þau ottudutz gydinga þuiat gydingar hofdu þa þeger sam blasit mz sier þ ef nockr medkendi hn̄ fyrer kristū at sa skylldi vt rekin̄ af þra samkundū/ fyre þui sogdu hn̄s fedgin/ at hn̄ hefdi alldr til/ spyriet hn̄

Þa kolludu þr aptr i odru sin̄e a þan̄ man̄ (at sē blindr hafdi verit og sogdu hm̄/ gef gude heidrin̄ vier vitū at þssi madr er syndugr/ hn̄ suaradi ꝛ sagdi/ er han̄ syndugr/ þ ueit eg ecki/ eitt veit eg/ at eg var blindr/ ꝛ nu sie eg/ Þr sogdu þa en̄ til hn̄s huad giordi hn̄ þier/ edr huernen lauk hn̄ vpp þinum augum i han̄ suaradi þm/ eg sagda ydr þ/ hafi þier ecki heyrt þ til huers vilie þier heyra þ aptr/ eda vilie þier verda hn̄s lærisueinar/ Þa bo luodu þr hm̄ ꝛ sogdu þu ert hn̄s lærisuein̄/ en̄ vær erū Moyses lærisueinar vier vitū at Gud taladi vid Moyses/ en̄ vier vitum eigi huadan þssi er

Sia madr suaradi ꝛ sagdi þm/ þ er vndarligt /at þier vittd eige huadan han̄ er og þo lauk han̄ vpp minum augum/ en̄ vier vitum at Gud heyrer eigi synduga helldr þ ef nockr er gudz dyrkare ꝛ giorir epter hn̄s vilia/ þan̄ heyrer hn̄/ vm alldr hefer þ eige heyrt verit at nockr hafi vpp lokit þss manz augum sem blindr var boren̄/ væri þssi madr eigi af gudi/ þa mætti hn̄ eckert giora Þa suorudu þr ꝛ sogdu til hn̄s/ Allr ert þu i syndglen̄/ ꝛ þu lærir oss/ ꝛ þa raku þr hn̄ vt.

Þa Jesus heyrdi þ/ at þr hofdu hn̄ vt rekit/ ꝛ er hn̄ fan̄ hn̄/ þa sagdi hn̄ til hn̄s/ truer þu a

gudz ſon/hñ ſuaradi ⁊ ſagdi/Herra/huar er hañ/ þ eg true a hñ/Jeſus ſagdi til hñs/þu ſeatt hañ ⁊ hañ ſem vid þig talar/ ſa er hñ/ hiñ ſuaradi/ Herra/eg true/⁊ hñ tilbad hñ/Jeſus ſagdi hm̄/ til doms kom eg i þnan heim/at þꝛ ſem eigi ſia ſkyll du ſia/⁊ at þꝛ verdi blinder ſem ſia ✱ Og nock ker af phariſeis heyrdu þtta ſem hia hm̄ voru ⁊ ſogdu til hñſ / eda eru vier þa blinder/Jeſus ſagdi þm/ ef þier værut blinder/ þa hefdu þier aungua ſynd/nu ſegiſt þier ſeigit vier ſiaum/ þa blifꝛ ydar ſynd.

Tiunde Capitule

K þridiu daginñ epter huita ſuñu.

SAñliga Sañliga ſeige eg ydꝛ/Huer hñ geingꝛ eige iñ vm dyrnar i ſauda hu ſit/Helldꝛ ſtigꝛ hñ iñ med odꝛū hætti ſa er þiofꝛ/⁊ ſpilluirke/eñ ſa ſem ge ingꝛ iñ um dyrnar/hñ er hirder ſauda ña fyrer hm̄ lykꝛ dyra vordꝛiñ vpp/⁊ ſauderner heyra hñs rodd/⁊ hñ kallar ſina ſaude med nafne/leider þaꝛ vt/⁊ þa hñ hefer ſina ſaudi vt la tid/geingꝛ hñ frame fyre þm/ſauderner fylgia hm̄ ⁊ epter/ þuiat þꝛ þeckia hñs rodd/ eñ odꝛum añarligū fylgia þꝛ eigi epter/ helldꝛ flya þꝛ fra hm̄/þuiat þꝛ keña eigi añarligra rodd/ þſſa malſ grein taladi Jeſus til þra/eñ þꝛ viſſu eigi huad hñ ſagdi þm.

Þa ſagdi Jeſus eñ aptꝛ til þra. Sañliga sañli ga þa ſeige eg ydꝛ/at eg em dyr saudaña/⁊ aller huerier hellzt fyre mier komu þꝛ eru þiofar ⁊ ſpil luirkiar/⁊ sauderner hlyddu þm eigi/eg em dyr nar/ef nockꝛ geingꝛ iñ vm mig/ſa mū frelſazt hñ mun ⁊ ganga vt ⁊ iñ/hñ ſkal ⁊ fiña sitt fodꝛ. þiof uriñ kemꝛ ei til añars eñ hñ ſtele/drepe/⁊ fordiar fe/ eñ eg em komeñ til þſſ at þꝛ ſkylldu hafa lif ⁊ fulla nægd ✱

Þñ añañ suñu dag ep ter Paska

Eg em ✠ godr hirder/godr hirder gefr sina ond vt fyre sina saude. Eñ leigulideñ / sa eigi er hirder/ ⁊ huers sauderner eru eigi eigenliger/ sier hñ vlfiñ komanda yfuer gefr hñ saudina ⁊ flyr/eñ vlfriñ gripr ⁊ stockuer saudunũ/ eñ leigulideñ flyr/af þui at hñ er leigulide/ ⁊ gæter ecki saudañna. Eg em godr hirder/⁊ eg þecki mina saudi/ eg þeckiunzt ⁊ af minũ/s° sem at þecker mig miñ fader ⁊ eg þecki fodriñ/ ⁊ mina ond legg eg vt fyrer mina saudi/eg hefi ⁊ adra saudi/ sem eigi eru af þssu sauda husi/ þa byriar mier ⁊ hegat til at leida/ ⁊ þr munu heyra mina rodd/ s° at þ verdi eitt sauda hus ⁊ eitn hirder ✻

Fyrer þui elskar mig miñ fader/at eg legg vt ond mina/eg tek hña ⁊ aptr. Eingeñ tekr hana ⁊ af mier helldr legg eg hana vt af sialfũ mier/ eg hefe valld til hana af at leggia/ eg hefi ⁊ valld til hana aptr at taka/ þtta bodord fieck eg af minũ fodr/ þa vard eñ sundr þyckia i millũ gydinga fyre saker þssara orda. Eñ marger af þm sogdu/diofuliñ hefer hañ/ ⁊ odr er hañ til huers heyre þier hm̃. Adrer sogdu þssi ord eru einskis odz manz/eda fær diofulliñ blidz manz augũ vpplo

Þa giordizt ✠ mustieris vigsla til Hieru (kit. salē þ var vm vetr/ ⁊ Jesus gieck i musterino i forbyrgi Salamonis/ þa vm kringdu hñ Judꝰ ⁊ sogdu til hñs/Huersu leinge þa helldr þu vorre salu vpp/ef þu ert kristr/þa seig oss þ berliga. Jesus suaradi þm eg sagda ydr þ/eñ þier truet eigi/ þau verck er eg giore i mins fodrs nafne bera vitne af mier/eñ þier truet eigi/ þuiat þier erut ei af minũ saudũ/ s° sem eg sagda ydr at miner sauder heyra mina rodd/ eg þecki þa ⁊ þr fylgia

mer

nota

nota

mier epter ⁊ eg gef þm eilift lif / ⁊ eige skulu þr fy-
re farazt at eilifu / eingenn skal þa ⁊ gripa vr mi-
nne hende / fader minn sa ed mier gaf / hnn er ollm
meire ⁊ eingenn þar gripit af mins fodrs hnnde / eg
⁊ faderinn erum eitt

Þa toku gydingar enn steina vpp / at gryta hnn.
Jesus suaradi þm þa. Morg god verck synde eg
ydr af minu fodr / fyrer huerra vercka saker þa
vilie þier gryta mig. Gydingar suorudu hm þa
so seigiande / fyrer god verck grytu vier þig eigi /
helldr fyre þa gudlastan / þar sem þu ert madr
⁊ giorir þig sialfann at gudi. Jesus suaradi þm /
er eigi so skrifat i ydru logmale / eg sagda / ꝥ þier
erut guder / nu ef ꝥ kallar þa gudi / til huerra
gudz ord eru skied ⁊ þui ritningin ma eige riufazt
enn vid þann sem faderinn helgadi ⁊ i heimenn sende /
þa seige þier / þu gudlastar / af þui eg sagda / eg
em sonr gudz / ef eg giori ecki mins fodrs verck
þa truet mier ecki / nu fyrst eg giori þau / þa truet
verkunum / þo þier viliet mier ecki trua / so at þier
kennit ⁊ truit ꝥ faderinn sie medr mier ⁊ eg medr hm

Þa socktu þr enn til at gripa hann / enn hnn gieck vt
af þra hondum / ⁊ for aptr i þann stad / hinu mei-
gin Jordanar sem Johannes hafdi adr skirt / ⁊ var
þar / Marger komu til hns ⁊ sogdu / Johnnis giordi
at visu eckert teikn / enn allt huat Johnnes sagdi af
þssum / þa er satt / ⁊ marger trudu þar a hnn

Ellefti Capitule

ÞAr la einn siukr madr Lazarus at na-
fne af Bethania i hybylum Mariu ⁊
hnnar systur Marthe / enn Maria var
su sem Herrann hafdi smurt medr smyr-
slum ⁊ þurkat hns fætr med sinum harlockum / huer-

ꝛar broder var sa Lazar⁹ ſem siukꝛ lꜳ/sẏſtꝛ hḿ
ſendu þa til Jeſu/s° ſeigiande/Herra/ sia nu/sa
þu elſkar hn̄ er nu ſiukꝛ/ þa Jeſus heyrdi ꝥ/ſag
di hn̄ þm̄/ ꝥſſi sott er eigi til dauda/helldꝛ til gudz.
dyrdar s° at gudz ſonꝛ verdi fyrer hana dyrkadꝛ
Eñ Jeſus elſkadi Martham ⁊ ſyſtꝛ hñar Mariu
⁊ s° Lazarum/ þa hn̄ hafdi ꝥ heyrt at hn̄ var
ſiukꝛ/bleif hañ ſamt two daga i ꝥm ſtadſem hañ
var þa.

Epter ꝥ talar hn̄ til ſiña lęriſueina/ gongu vi
er aptꝛ i Judeam/ þa ſogdu hn̄s lęriſueinar vid
hn̄. Rabbi/nęrſt þa villdu Judar gryta þig/ ⁊
þo villtu fara þangat aptꝛ. Jeſus ſuaradi/eru ei
gi (xij) ſtunder a deigi/huer hn̄ geingꝛ vm dageñ/
sa ſteyter ſig eige/ þat hn̄ ſier ꝥſſa heims lios/eñ
huer hn̄ geingꝛ vm nętꝛ/sa ſteyter ſig/ þuiat þar
er eckrt lios i hm̄/ ꝥtta męllti hn̄/ ⁊ epter ꝥ ſagdi
hn̄ til ꝥra/Lazarus vinꝛ vor hn̄ ſefꝛ/eñ eg fer at
vekia hn̄ af ſuefne/ þa ſogdu hn̄s lęriſueinar.
Herra/ef hn̄ sefꝛ þa batn̄ hm̄/Jeſus taladi vm
hn̄s dauda/ eñ ꝥꝛ ętludu at hn̄ munde ſeigia af
edleligū ſuefne / þa ſagdi Jeſus þm̄ opinber
liga/ Lazarus er latiñ/⁊ eg fagna fyrer ydꝛar
ſaker ꝥ eg var eige þar/ s° at þier truit/og gon-
gum nu til hans/ þa ſagdi Tomas ſem kalladizt
tortryggiñ til lęriſueinaña/ gongu vęr til ⁊ deyiū
med hm̄

Jeſus kom ⁊ þa/ ⁊ fañ þat hn̄ hafdi fiora
daga i grofiñe legit/ eñ Bethania/lꜳ hart nęrri
Hierusalem s° ſem xv, reñe ſkeid/Marger gydin-
gar voru þar kõner til Martham ⁊ Mariu/at ꝥꝛ
huggudu þęr vm lat brodꝛ ſins/ ſem Martha
heyrer at Jeſus kemꝛ/reñꝛ hun i moti hm̄/eñ Ma

ria

ria sat heima.

Þa ſagdi Martha vid Jeſum/ Herra/ eꝼ þu heꝼder hier verit þa vęri broder miñ eigi latiñ/ eñ eg veit/ at huerſ þu beidizt aꝼ gudi/ þat geꝼr gud þier. Jeſus ſagdi til hñar/ broder þiñ ſkal vpp riſa/ Martha ſagdi þa til hans/ eg veit at hñ riſ vpp a eꝼſta dags vppriſu. Jeſus ſagdi vid hana/ Eg em vppriſa ⁊ liꝼ/ huer hñ truer a mig/ sa mun liꝼa þott nu vęre daudr/ ⁊ huer hñ liꝼer ⁊ truer a mig/ sa ſkal etge deyia at eiliꝼu/ truer þu ꝥſu/ hun ſagde þa til hñſ/ Ja herra/ eg true at þu siert sa Kriſtr ſonr Gudz ſem i heimeñ ſkyllde koma.

Þa hun haꝼdi ꝥtta ſagt/ ꝼor hun ⁊ kalladi i hliodi a ſyſtr ſina Mariu/ s° ſeigiandi/ Meiſtareñ er hier nęr ⁊ kallar a þig/ þa hin heyrde ꝥ ſtod hun ꝼliott vpp/ ⁊ kom til hñs/ þuiat Jeſus var eñ eige komeñ til kaſtalans/ helldr var hñ eñ i þeim ſtad sem Martha haꝼdi i moti hm̄ komit eñ ꝥr Judar ſem i husino voru ⁊ hana huggudu sa ꝥ at hun ſtod s° ꝼliott vpp ⁊ gieck vt/ ꝼylgdu ꝥr heñe epter/ ⁊ ſogdu/ hun ꝼer til graꝼariñar at grata þar.

Þa Maria kom þangat sem Jeſus var/ ⁊ hun leit hñ/ ꝼiell hun til ꝼota hans/ ⁊ ſagdi hm̄/ Herra eꝼ þu heꝼder hier verit/ þa vęri broder miñ eigi latiñ/ sē Jeſus sa hana nu grata ⁊ þa gydinga gratandi er med hñe komu/ byſtizt hñ vid i ſinū anda/ ⁊ hrygdiz mz ſialꝼū ſier ⁊ ſagdi/ huar haꝼi

þier

þier lagt hn̄/ þr ſogdu hm̄/Herra/kom ⁊ ſkoda/
en̄ þa tarꝼelldi Jeſꝰ/ þa ſogdu gydingar/ſiaet/
huerſu kærān hn̄ heꝼer haꝼt han̄/en̄ adrer aꝼ þm̄
ſogdu/matti hn̄ ſem opnadi blindz manz augu/ei
gi giora vid þui at þſſi heꝼdi ecki dait/Jeſꝰ ſtur-
ladizt þa en̄ mz ſialꝼū ſier/ ⁊ þa kom han̄ til gra-
ꝼarin̄ar/en̄ ꝥ var ein̄ Jardmun̄e/ſtein̄ var þar ⁊
yꝼer lagdr

Jeſꝰ ſagdi/takit aꝼ ſteinen̄/þa ſagdi Martha
ſyſter hins dauda til hn̄s/Herra/ hn̄ lycktar nu/
þuiat hn̄ er ꝼerdagadr Jeſꝰ ſagdi til hn̄ar/sagdi
eg þier ecki at eꝼ þu tryder/ þa munder þu sia
gudz dyrd/þa toku þr ſteinen oꝼan aꝼ þm̄ ſtad
ſem hin̄ daudi var i lagdr/ en̄ Jeſus hoꝼ þa ſin
augu vpp ⁊ ſagdi/ꝼader eg þacka þier ꝥ þu heyr
der mig/en̄ eg veit þo at þu heyrer mig iaꝼnā/hell
dr ꝼyrer ꝼolkſins ſaker ſem hier ſtendr i kring
þa ſagdi eg ꝥ/sº at ꝥ true þui at þu ſender mig

Þa hn̄ haꝼdi þetta ſagt/kalladi hn̄ harri roddu
Lazare kom þu vt/ ⁊ þa ſtragx kom sa vt/ ſem
daudr haꝼdi verit/reyrdr med lik bondū at hon-
dū ⁊ ꝼotū/ ⁊ vm hn̄s aſion var ſueipat medr ſuei
ta duke Jeſus ſagdi til þra/leyſit han̄/latid burt
ganga. Marger aꝼ gydingū ſem komit hoꝼdu til
Mariam ⁊ sau huad Jeſus giordi þa trudu a
hn̄ * En̄ sumer aꝼ þm̄ geingu burt til phariſeis
⁊ ſogdu þm̄ huat Jeſus haꝼdi giort

Þa samtoku byſkupar ⁊ phariſei eitt rad ⁊ ſog
du/Huat ſkulu vær til giora/ þui at þſſi madr gio
rir morg teikn/eꝼ vier ſleppū hm̄ sº þa trua al-
ler a hn̄/ ⁊ þa koma Romueriar at taka vort land
⁊ lyde/en̄ eirn aꝼ þm̄ Caiphas at naꝼne sa ſem
ꝥ ſama ar var byſkop/ſagdi til þra/ þier vitid
eckert

kert ⁊ hugleidit eckert/at betra er fyrer oss/at eirn
madr deyie fyre folkit/so at eigi tapizt allr lydr/
eñ þetta/sagdi hñ ei af sialfũ sier/helldr af þui at
hñ var þess ars byskup þa spadi hñ at Jes9 skylldi
deyia fyret þ folk/eige einazta fyre þ folk/hell-
dr þ/at hñ safnadi i eitt þm Gudz bornũ/er sun
dr voru dreifd/⁊ vpp fra þm deige samtoku þr
mz sier at liflata hñ

Jesus gieck eigi þadan af berliga hia gydingũ
/helldr for hñ burt i eitt bygdar lag nære eydimor
ku i þa borg sem kalladizt/Ephrem/⁊ þar dual-
dizt hñ medr sinũ læri sueinũ *eñ þa var pascha
hatid gydinga nalæg/og marger vr þre sueit gein
gu vpp til Jerusalẽ fyre paschana at hreinsa sig
þr stodu ⁊ spurdu efter Jesu ⁊ toludu sin a mil
lum i musterino/huad synizt ydr/ þ hñ keinr eigi
til hatidar dagsins/eñ byskupar ⁊ phariseis gafu
vt þ bod ord/at ef nockr visse huar hñ væri/þa
skylldi vndr visa þm so at þr mættu hondla hñ

xij Capitule

Sex ✠ dogum fyre pascha kom Jesus i
bethaniã/þar sem lazar9 hafdi daudr
verit/huern ed Jes9 hafdi vpp vakit
af dauda/eñ þr biuggu hm̃ þar eina
kuello maltid/⁊ Martha þionadi/La
zarus var eirn af þm sem til bordzins sat med
hm̃/þa tok Maria ei tt smyrsla pũd af hinu
skærazta ⁊ dyrligazta narden/⁊ smurde med fæ
tnar a Jesu /⁊ þurkadi so hñs fætr medr sinũ
harlockum/husit fylltizt ⁊ vpp af ilm smyrslaña
/þa sagdi eirn af hñs læri sueinũ Judas Syme-
ons son ischarioth.sa er hñ sueik þar efter/fyre
þui eru þessi smyrsl eige selld/ fyrer þriu hundrud

X

peninga ⁊ geꝼit ꝼatækum/ ꝥtta ſagde hn̄ eige aꝼ þui at hn̄ hirte vm ꝼatæka/helldꝛ aꝼ þui at hañ var þioꝼꝛ/ ⁊ haꝼde ꝼie pyngiuna ⁊ bar ꝥ sē geꝼit var/ þa ſagde Jeſus loꝼa heñe/ þui ꝥtta geymde hun til mins greptrunar dagſ/volada haꝼe þier iaꝼnan hia ydꝛ/eñ mig haꝼe þier eige at iaꝼn⸗

Eñ er ꝼiolde mickell aꝼ gydingum ꝼor (adi nam at hn̄ var þar ſialꝼꝛ/komu ꝥꝛ ei einaꝛta þang at ꝼyꝛe Jeſus ſaker/helldꝛ at ꝥꝛ sæi Lazarū þañ sem hn̄ haꝼdi aꝼ dauda reiſt/✱ eñ preſta hoꝼdingiar ſamtoku ⁊ ꝥat lata i helſla Lazarum/ ꝥat ꝼyrer hn̄ſ ſaker geingu marger aꝼ gydingū þang at ⁊ trudu a Jeſum

Psal. cxvij. — Añañ dag epter/ þa ed lydꝛiñ heyrde/ ſem til hatid dagſins var komeñ/at Jeſus kæmi til Jeruſalem/ þa toku ꝥꝛ sier kuiſtu aꝼ palma vide/ og geingu vt i moti hm̄/ ⁊ hropudu Hoſianna/Blezadꝛ sie sa ſem kemꝛ i naꝼne Drottins konungꝛ Jrael/ eñ Jeſus ꝼieck einꝛ auſnu ⁊ reid þar a/svo sē ſkriꝼat er/

Zach. ix. — Ottaꝛt eige þu dotter Zion/sie/ þiñ konungꝛ kemꝛ ridande a einum auſnu ꝼola/eñ ꝥtta ſkildu eige hanſ lærisueinar i ꝼyrſtu/helldꝛ þa ed Jeſus var auglyſtꝛ/ þa hugleiddu ꝥꝛ at ꝥtta var aꝼ hm̄ ſkriꝼat/ ⁊ ꝥꝛ hoꝼdu hm̄ ꝥtta giort

Eñ ꝥ ꝼolk bar hm̄ vitne/sem hia var þa hn̄ kalladi Lazarum vt groꝼiñe ⁊ aꝼ dauda vpp vackti/aꝼ þui gieck mnga ꝼolkit vt i moti hm̄/ ꝥ heyrde/at hn̄ haꝼdi giort sodant teickn/ eñ pharisei ſogdu ſin a mille/ þier siaet nu at vier aꝼrekum eckert/siaet/at allꝛ heimꝛ ꝼer epter hm̄ ✱

Þar voru ⁊ nockrer grickier medꝛ ꝥm sem vpp hoꝼdu ꝼarit at tilbidia vm hatidina/ ꝥꝛ geingo til Philippo huer ed var aꝼ Bethſaida vr Galilea/ badu hn̄ ⁊ ſogdu/Herra/vier villdum ꝼa vt ſia

Jeſum/ Philippus kom ⁊ ſagde þ Andrea/eñ An-
dreas ⁊ philippus ſogdu þ Jeſu/eñ Jeſus anzadi
þm̃/ ſa time er nu komeñ at ſonr manzinſ auglyſ

Sañliga ✠ ſañliga ſeige eg ydr/nema þat(13t
fræ kornit/falli i iordina ⁊ deyie/ þa blifr þ eitt
ſaman/ eñ ef þ deyr færir þ mikeñ auogxt/ huer
hñ elſkar ſina ond/hañ glatar heñe/eñ huer hñ ha
ar ſina ond i þſſm heime/ſa vardueiter hana til
eilifſ lifſ/ef nockr vill mier þiona/þa fylge hañ
mier epter/⁊ huar eg em/ þar ſkal ⁊ miñ þienare/
vera/ ⁊ ef nockr þionar mier/ þa mun miñ fad-
er hañ heidra ✠

Min ſala er nu hrygg/⁊ huat ſkal eg ſeigia
Fader/frelſa þu mig af þſſm tima/eñ fyre þui
kō eg þo i þeñañ tima/Fader/birt þu nafn þitt
þa kō rodd af himne/ſ° ſeigiãde/eg hefe þ vpp
birt/⁊ eg ſkal þ eñ vpp birta/þa ſagde folkit ſem
hia ſtod/⁊ a heyrde/ þar vrdu reidar þrumr/ad-
rer ſogdu/Eingell talade vid hñ/Jeſus ſuaradi ⁊
ſagdi/eige kō þſſi rodd fyre minar ſaker/helldur
fyrer ſaker ydar

Nu er kōeñ domr þſſa heiſ/nu mun ⁊ þſſa heiſ hof-
dinge vt rekazt/⁊ fyrſt eg verd vpp hafiñ af ior
du/þa mū eg draga allt til mins ſialfſ/eñ þtta ſa
gde hñ/teiknãdi mz hueriū dauda ed hñ ſkyllldi de
yia þa ſuaradi folkit hm̃/vier hofū heyrt vr logū
nū at Kriſtr blifue at eilifu/huernē ſeiger þu þa
at mãzinſ ſyne byriar vpp at hefiazt/huer er ſa
mãzis ſonr/ þa ſagdi Jeſꝰ til þra/Lioſit er ſtutta
ſtūd hia ydr/gãgit þui a medã þier hafit lioſit ſ°
at myrkriñ hõdle ydr eigi/þui ſa er gãgr i myrkru
nū/hñ veit eigi huert hñ fer/⁊ a medan þier ha
fit lioſit/ þa truet a lioſit/vppa þ þier ſieut ſyner
lioſſins ✠

✠ Laurtiꝰ meſſu.

✠ (Ond) kallazt hier likamligt lif ⁊ allar þſſa lifſ giafuer ſē er hiariat vit ſkyn / ⁊ rad ⁊ aſtundã/edr huerſ kynſ þ likamañ fagar/ þui þ er ondin ſem er aſtundan hiartans.

* Þtta taladi Jesus & gieck burt sidan & huldi sig fyrer þm// þo at hn̄ giordi morg teikn fyrer þm/ þa trudu þr þo eigi a hn̄/s° at vpp fylldizt ord saga Esaia spamanz/ þa han̄ sagdi/ Herra huer truer vorre predikan/ & hueriu̅ er armleggr drot- tins opin beradr/fyrer þ mattu þr eigi trua/ at Esaias seiger en̄ i odru̅ stad/ alblindade hn̄ augu þra & forherte hiortu þra/s° at þr sæi eige mz au gunu̅/nie skilda med hiartanu/ at þr vm snuizt/ s° eg grædi þa/Þtta sagdi Esaias þa hn̄ leit hn̄s dyrd/& taladi af hm̄/ Marger af hofdingiu̅ tru du eirnen a hn̄/en̄ fyrer saker phariseis þa med kendu þr þ eigi/ s° at þr væri eigi forbodader af samkomu̅/ þuiat þr elskudu meir vegsemd ma nna en̄ gudz dyrd.

Esaie liij

Esaie vi

Jesus kalladi þa & sagdi/Huer sem a mig tru- er/hn̄ truer eige a mig/ helldr a hn̄ sem mig sendi en̄ huer hn̄ sier mig/hn̄ sier þan̄ sem mig sendi/eg em lios i heimen̄ komin̄/s° at huer sem a mig tru er blife eigi i myrkrunum/ & ef nockr heyrer min ord & truer eigi/ hn̄ mun eg eige dæma/ þuiat eg kom eigi til at dæma heimin̄/helldr at frelsa hei- men̄/huer hn̄ fyrelitr mig & med tekr eige min ord/ hn̄ hefer þn ed hn̄ dæmer/ þat ord sem eg taladi/ þat mun dæma hn̄ a efsta deige/ þat eg taladi ei ge af sialfum mier/helldr faderin̄ sa mig sende/ hn̄ gaf mier sialfr bodord til huad eg skyllde seig ia edr mæla & eg veit at hn̄s bodord er eilift lif/ þ eg tala/ þ tala eg/s° sem faderin̄ sagdi mier

xiij Capitule

✠ A Skir dag.

Fyrer ✠ paska hatidina/ & Jesus vis se at hn̄s time var komen̄/at hn̄ geinge vr þssin heime til fodrsins/ & lika sem hn̄ elskadi sina þa er hier voru i hei

me/s° elskadi hn̄ þa ⁊ allt til enda/ Og at giordi
kuelld maltidin̄e (þui diofullin̄ hafdi þa þegar
sent i hiarta Judasar Symons sonar iscarioth/
at hn̄ suike hn̄) visse Jesus ꝥ faderin̄ hafdi allt
gefit hm̄ J hn̄dr/ ⁊ ꝥ at hn̄ var af gudi vt komen̄
⁊ til gudz fęri hn̄/stod hn̄ vpp fra kuelldmalti-
din̄e/lagdi af sier klędin/ ⁊ tok eitt linklędi gyrte
vm sig/epter ꝥ hellte hn̄ vatne i eina munlaug/ ⁊
tok til at þwo fętrna a lęrisueinunū/ ⁊ þurkadi
medr þui linklędi er hn̄ var med gyrtr.

Þa kom hn̄ til Symonar Petri Eñ Petr sag-
di til hn̄s/Herra/att þu at þwo a mier fętr/ Je
sus suaradi ⁊ sagdi hm̄/huad eg giori ꝥ veizt þu
nu eigi/eñ seirna veizt þu ꝥ/ þa sagdi Petr til hn̄s/
alldre vm ęfi skalt þu mina fętr þwo/Jesus sua
radi hm̄/ef eg skal eigi þwo þier/ þa hefer þu
ecki hlut deilld medr mier Symō Petrus sagdi þa
Herra/ei einazta fętrna/helldr iafn vel hofut ⁊
hn̄dr/Jesus sagdi til hn̄s/sa þuegin̄ er/hn̄ þarf
eigi/at þwo nema fętrnar/ þui hn̄ er allr hrein̄
þier erut ⁊ hreiner/eñ eigi aller/ þui hn̄ visse fyr-
er huer sa var er hn̄ mundi suikia/ fyre ꝥ sagdi
hn̄/ þier erut ei aller hreiner.

Eñ epter ꝥ hn̄ hafdi þueigit fętr þra/tok hn̄ sin
klędi/settizt nidr aptr ⁊ sagdi þa eñ til þra/ vite
þier huad eg giorda ydr/ þier kallit mig Meista-
ra ⁊ Herra/ þier seigit ꝥ ⁊ riett/ þuiat eg er han̄
⁊/Nu ef eg herra ⁊ meistare þwo ydra fętr/ þa
skulu þier ⁊ in̄byrdis þwo huer an̄ars fętr/ þtta
gaf eg ydr til epter dęmis/s° þier giorit/ lika sē eg
giorda vid ydr. San̄liga san̄liga seige eg ydr/at
þionin̄ er eige meire sinū herra nie sēde bodin̄ ę-
dri þm er hn̄ vt sendi

Ef þier vitid þtta þa eru þier sæler ef þier gio
rit þtta/eigi ſeige eg af ydr ollm̃ eg veit hueria eg
hefe vt valit/Helldr ꝥ at vppfyllizt ritningin/ sa
sem at etr braud medr mier/hañ tredr mig vnder
fætr/nu ſeige eg ydr ꝥ adr eñ ꝥ ſkier/s° at þier tru
it/ þa ꝥ er ſkied/at eg em hñ. Sañliga sañliga þa
ſeige eg ydr/ huer hñ medtekr þañ er eg ſende/sa
medtekr mig/eñ huer hñ medtekr mig/hñ medtekr
þañ ſem mig ſende

Þa Jeſus hafdi þtta ſagt/ hrygdizt hñ i ſinũ an
da/vottadi ⁊ ſagdi. Sañliga sañliga ſeige eg ydr
ꝥ eirn af ydr mun forrada mig/ þa leit huer læ
riſueinaña til añars vggande vid af hueriũ hañ
ſegdi/eñ þar var erin af hñs læriſueinũ ſem sat
til bordzins i fadmi Jeſu/huern er Jeſus elſkadi
miog/hm̃ bente Symõ Petr⁹/at hañ ſpyrde hañ
huer ſa væri er hñ hefdi til talat/ af þui hñ la þa
a brioſte Jeſu sagdi hñ til hñs. Herra/ huer er sa
Jeſ⁹ ſuaradi/sa er hñ/at hueriũ eg riette vokua
dañ braud bita/ ⁊ þa hñ vokuadi braudit gaf hñ
ꝥ Judaſe Symons ſyne iſcarioth/ ⁊ epter þañ
bita for andſkotiñ i hñ

Þa ſagdi Jeſus til hñs/ huad þu giorir/þa
gior ꝥ ſnart/eñ eingeñ af þm ſẽ til bordzins satu
viſſe til huers hñ taladi/sumer ætludu ꝥ/ af þui
at Judas hafdi fie punganna/at Jeſus mundi ſei
gia hm̃ kaup þu ꝥ er oſſ giorizt þorf til hatidar
dagſins/eda at hñ gæfi nockut fatækũ/ ⁊ þa hañ
hafdi bitañ tekit/gieck hñ ſtragr vt/ ⁊ þa var nott
eñ þa hñ var vt geingiñ/ſagdi Jeſ⁹/nu er manzins
ſonr auglyſtr ⁊ gud er auglyſtr m3 hm̃/fyrſt gud
er auglyſtr med hm̃/þa mũ gud auglyſa hñ i ſial
fũ sier, ⁊ snarliga mun hñ auglyſa hñ.

Sona korn min/eg em eñ litla ſtund hia ydr

❧ Hulta

þier leitid min ⁊ lika sem eg sagde vid gydinga huert eg fer þangat kuñe þier eigi at koma/ s° seige eg ydr nu. Eitt nytt bodord þa gef eg ydr/ at þier elskit huer añañ/ lika sem eg elskadi ydr/ s° skulu þier ⁊ elskazt iñbyrdis/ og af þui keña aller/ at þier erut miner lærisueinar/ ef þier hafit kærleikañ ydar i mille Symon Petrus seiger til hñs. Herra/ huert fer þu Jesus suaradi hm̃/ þangat sem eg fer mattu nu at siñe eige fylgia mier/ eñ seirna meir þa muntu fylgia mier/ Petr seiger til hñs. Herra/ þui ma eg nu ecki fylgia þier eg vil setia mitt lif vt fyrer þig/ Jesus suaradi hm̃/ huad munder þu setia þitt lif vt fyrer mig. Sañliga sañliga þa seige eg þier/ at hanen gelr ei/ adr eñ þu hefer neitad mier þrysuar

Fiortandi Capitule

❧ T... Post... a vo...

DA ❧ sagdi hñ til siña lærisueina/ hryggizt eigi i ydru hiarta/ true þier a gud þa truet ⁊ a mig/ J mins fodrs husi eru margar verur/ eñ ef eigi s° væri/ þa sagdi eg/ at eg færa/ at til bua ydr stadi/ ⁊ ef eg fer hedan at til bua ydr stad/ þa vil eg þo aptr koma/ ⁊ taka ydr til min sialfs/ s° þier sieut þar sē eg er/ ⁊ huert eg fer þat vite þier/ ⁊ vegiñ vite þier

Thomas sagdi til hñs. Herra/ vier vitū eigi huert þu fer/ eda huernen megu vier þa vegiñ vita/ Jesus sagdi til hñs. Eg em veguriñ/ sañleikriñ/ ⁊ lifit/ eingiñ kemr til mins fodrs nema fyrer mig/ þui ef þier þeckit mig/ þa þecki þier ⁊ miñ fodr/ ⁊ nu hiedan fra þa þecki þier ⁊ s° sau þier hñ

Philipp⁹ sagdi til hans Herra/ syn oss fodrīn þa næger oss/ Jesus sagdi þa til hans/ s° leinge em eg i hia ydr/ ꝛ þu þecker mig eige Philippe/ huer mig sier sa sier ꝛ fodrīn/ ꝛ huernen seiger þu þa syn oss fodrīn/ truer þu eige at eg em mz fodrnū/ ꝛ faderen̄ med mier/ þau ord er eg tala til ydar/ þau tala eg eige af sialfum mier/ faderin̄ sa sem medr mier bygger/ hn̄ sialfr giorir þau verck/ truit mier/ at eg sie mz fodrnū ꝛ faderin̄ medr mier ef eigi an̄ars/ þa truit mier þo fyrer verckan̄a saker.

San̄liga san̄liga seige eg ydr/ huer hn̄ truer a mig/ sa mun giora þau verck sem eg giori/ hn̄ mun ꝛ giora þessi meire/ þat eg fer til mins fodrs ꝛ huers þier bidiet fodrīn i minu nafne/ þ vil eg giora/ s° at faderen̄ dyrkizt i synenū/ ꝛ huers þier bidiet i minu nafni þ vil eg giora ✱

Ef þier elskit mig þa halldit min bodord ꝛ eg mū bidia fodrīn/ at hn̄ gefe ydr an̄an huggara þan̄ er blifr mz ydr eilifliga/ þan̄ sannleiks anda/ huern heimrīn fær eigi medtekit/ þui at hn̄ sier han̄ eigi/ ꝛ þecker hn̄ eigi/ en̄ þier þeckit hn̄/ þat han̄ blifr hia ydr/ ꝛ mun vera med ydr/ eige læt eg ydr fodrlausa/ eg kem til ydar.

In̄an skamzt tima þa mun heimrīn ei sia mig meir/ en̄ þier skulut sia mig/ þat eg life ꝛ þier munut ꝛ lifa/ a þeim deigi ken̄e þier at eg em med fodrnum/ ꝛ faderen̄ med mier ꝛ eg med ydr

Huer hn̄ hefer min bodord/ ꝛ helldr þau hn̄ er sa sem mig elskar/ en̄ huer hn̄ elskar mig/ sa elskazt af minū fodr ꝛ eg mun elska hn̄/ eg mun ꝛ opinbera mig hm̄/ þa sagdi Judas eige Scarioth til hn̄s/ Herra/ huad/ verdr þess giort/ at þu munt vilia opinbera sialfan̄ þig fyrer oss/ en̄ eige heime-

✱ Hulta suñs

nū/Jesus suaradi ⁊ sagdi til hñs/ ✱ Huer hñ elskar mig/ sa vardueiter min ord ⁊ miñ fader mun elska hñ ⁊ vid komū til hans/ ⁊ giorum ecki i hia hm̄ vistar veru/ eñ huer hñ elskar eigi mig sa vardueiter eige min ord/ ⁊ ꝥ ord er þier heyrit/ er eige mitt/ helldr fodrsins þss er mig sendi

Þetta ✱ sagdi eg ydr/ a medan eg var hia ydr/ eñ huggariñ/ hiñ heilage ande þañ er miñ fader mū senda ydr i minu nafni/ hñ sialfr mū læra ydr alla hlute ⁊ amiña ydr a allt ꝥ huat eg sagda ydr

Miñ frid læt eg hia ydr/ miñ frid gef eg ydr eige sᵒ sē heimriñ gefr þa gef eg ydr/ ydart hiarta hryggvizt eigi nie skelfizt/ þier heyrdut þat eg sagda ydr/ eg/ fer/ ⁊ kem til ydar/ ef þier elskudut mig/ þa gleddduzt þier vid þat eg sagda/ eg fer til fodrsins/ þuiat faderiñ er mier meire/ ⁊ nu sagdi eg ydr ꝥ fyrr eñ ꝥ skier/ sᵒ at þier truet þa þat er skied

Hier epter mun eg eige tala margt vid ydr/ þuiat hofdinge þssa heims kemr ⁊ med mig hefir hñ eckert/ helldr ꝥ at heimriñ keñe/ þat eg elska fodriñ/ ⁊ ꝥ eg giore sᵒ sem faderiñ hefer mier bodit ✱ stondum vpp ⁊ gongum hiedan

Fimtande capitule

Eg em sañr vin uidr/ ⁊ miñ fader er vingardz vordriñ/ huern þañ kuist a mier er eige færer auogxt/ mun hñ af kuista/ huern þañ sem auogxt færer mun hñ hreinsa/ sᵒ at hñ færi meira auogxt/ þier erut nu hreiner fyrer saker þss ordz er eg taladi vid ydr/ blifit i mier ⁊ eg mz ydr/ lika sem vin kuistiñ fær eigi fært auogxt af sialfū sier nema hñ sie a vin vidar trenu/ sᵒ ⁊ eigi helldr

 þier

þier nema þier blifit a mier
Eg em vin vid᷑ treit/eñ þier erut vin vidar kuiſter
ner/huer hñ blifr i mier ꝛ eg medr hm̃/sa fęrer
mikiñ/auogxt/þat an min fae þier einſkis orkat/
huer sa er eigi blifr i mier/ hñ er vt kaſtadr ſem
añ vin vidar kuiſtr/ꝛ vpp þorn᷑ /ꝛ þr ſaman le
ſa þa/ꝛkaſta a elld ꝛ breña/nu ef þier blifit i mi
er/ꝛmin ord blifa i ydr/bidiet þa huerſ þier viliet
ꝛ ꝥ ſkal ydr veitazt þui verdr miñ fader dyrka
dr/at þier fęrit mikiñ auogxt ꝛ verdit miner lęri

So ſem elſkadi mig miñ fader/lika (ſueinar
so elſka eg ꝛ ydr/blifet i miñe aſtſemd/ef þier var
dueitid min bodord/þa blife þier i miñe aſt ſemd
/lika so ſem eg varduerte mins fodrſ bodord/ꝛeg
blif i hñs aſt ſemd/ þtta tala eg þui til ydar/ at
miñ fognudr blife hia ydr/ꝛ ydar fognudr vpp
fylldizt✳ ꝥ er mitt bodord at þier elſkizt ydar i
mille so ſẽ eg elſkadi ydr / eingeñ hefer meire
aſt ſemd eñ sa/er hñ setr ſitt lif vt fyre ſina vine
þier erut miner viner ef þier giorit ꝥ eg byd ydr/ꝛ
hiedan af kalla eg ydr eigi þienara/þuiat þionin
veit eigi af huad hñs Herra giorer/eñ ydr ſeige eg
vine/ þuiat allt huat eg heyrda af minũ fodr/
ꝥ kuñgiorda eg ydr

Eigi vtuoldu þier mig/helldr hefe eg vt v[a]lit
ydr/ꝛ eg ſkickadi ydr til/at þier geingut ꝛ fęrit
auogxt/so at ydar auogxtr blifi til þſſ/at huers
ꝥ þier bidiet fodriñ i minu nafni/ þa gefi hñ ydr
℟ Symons m ꝛ Judas
Þ✠byd eg ydr/at þier elſkit huer añañ/ef heim
riñ hat᷑ ydr þa vitid/at hñ hefer hatad mig/fyr
ri eñ ydr/ef þier vęrut af þſſm heime/þa elſkadi
heimriñ ꝥ hñs vęri/ þui ſeñeliga erut þier eige af
heimenũ/helldr vtualda eg ydr vr heimenũ/fyrer
riñ/

þ hat^a ydr heimrin̄/ min̄izt a min ord er eg ſagda þionen̄ er eige meire ſinū Herra/ ef þr hafa of ſockt mig þa munu þr ꝛ of ſækia ydr/hafa þr ge ymt min ord/ þa munu þr ꝛ geyma ydar ord

Nota

Enn allt þtta munu þr giora ydr/fyrer mins nafns ſaker/ þat þr þeckia eigi hn̄/þan̄ er mig ſendi ef eg væri eigi komen̄/ꝛ hefdi eigi ſagt þm̄ þ/ þa hefdi þr aungua ſynd/nu hafa þr eckert/ þ þr verndа ſina ſynd med/huer ſē mig hatar/ſa hatar ꝛ min̄ fodr/ef eg hefda eigi giort þau verck a medal þta/ſē eingen hefer an̄^a giort/þa hefdu þr aungua ſynd/en̄ nu hafa þr ſied/ꝛ hata þo bædi mig ꝛ min̄ fodr/helldr þ at ſu malſgrein ſem ſkrifut er/J þra logmali vpp fylldizt fyre eckert hofdu þr mig at hatre ✱ Enn ✠ þa ſa huggari kemr er eg mun ſenda ydr af minū fodr/ſē er ſan̄leiks ande/huer af fodrnū fram geingr/hn̄ mun/ bera vitne af mier/þier munut ꝛ bera mier vitne/ þat þier hafit fra vpp hafi hia mier verit

Nota

✠ ſun̄u da-
gin̄ epter vp
ſtigningar
dag

Sextande Capitule

En̄ þtta tala eg til ydar s^o at þier bliygdizt eigi/ þui þr munu fot boda ydr og ſa time kemr/at huer ydr lifláttr/hn̄ mein^a ſig giora þægt verck gudi/ꝛ þtta giora þr ydr/af þui/ at þr þeckia huorki fodrin̄ nie mig/en̄ þtta tala eg þui til ydar/ at nær ſu ſtund kemr/ þa ſkulu þier min̄azt þ^ra at þat eg ſagda ydr þ/en̄ þtta ſagda eg ydr eigi i vpp hafi/þui eg v^a hia ydr ✱

✠ fiorda ſu-
n̄u dag epter
paſka

Og ✠ nu fer eg til hn̄ſ ſē mig ſendi/ ꝛ eingen̄ ydar ſpyr mig at huert fer þu/ helldr at þui eg taladi þtta til ydar/ þa vpp fylldizt ydart hiarta af hrygd/en̄ eg ſeige ydr þo ſan̄leiken̄/at þ batar ydr

at eg

at eg fare hedan/ þuiat ef eg fer eige hedan/ þa kemr eigi huggarinn til ydar/ enn ef eg fer hedan/ þa mun eg senda hann til ydar/ ꝛ þa hann kemr/ ſtrax þar hann heimenn fyrer ſynd/ ꝛ fyrer riettlæti ꝛ fyrer dom/ fyrer ſyndina/ þui þeir trua eige a mig/ enn fyrer riettlætid þui at eg fer til fodrſins/ ꝛ þadan af ſiae þier mig eige/ enn fyrer domenn þui at þeſſa heims hofdinge er dæmdr

Enn hefe eg margt at ſeigia ydr/ enn þier fa et eige allt boret at ſinne/ nær at kemr ſa ſannleikſ ande/ þa mun hann kenna ydr allann ſannleik/ þat eige talar hann af ſialfum ſier/ helldr huad hann heyrde ꝥ talar hann/ ꝛ huat o komit er ꝥ kungiorir hann ydr/ hann ſame mun ꝛ auglyſa mig/ þat af minu mun hann ꝥ taka ꝛ kungiora ydr/ allt huat minn fader hefur ꝥ er mitt/ fyrer þui ſagda eg/ at af minu mun hann þat taka ꝛ kungiora ydr ✱

℞ þridia ſunnu dag epter Paſcha.

Og innan ✱ ſkamzt þa munu þier eige ſia mig/ ꝛ enn aptr innan ſkamzt þa munu þier ſia mig þuiat eg fer til fodrſins/ þa ſogdu hanſ lærisuei nar ſin a mille/ huad er ꝥ/ at hann ſagdi oſſ/ Innann ſkamzt þa munu þier eigi ſia mig/ ꝛ þa aptr innan ſkamzt munu þier ſia mig/ þat eg fer til fodrſins/ þa ſogdu þeir huad er ꝥ/ innan ſkamzt/ vier vitum eigi huad hann ſeiger/ þa fornam Jeſus at þeir villdu ſpyria hann at ꝛ ſagdi til þeirra/ þier ſpyriet at þui ydar i mille/ Innann ſkamzt/ þa munu þier eigi ſia mig ꝛ þa aptr innan ſkamzt munu þier ſia mig. Sannliga ſannliga ſeige eg ydr/ þier munut grata ꝛ kueina/ enn heimrinn mun fagna/ þier verdit ꝛ hrygguer enn ydar hrygd ſkal ſnuazt i fognut.

Konan nær hun ſkal fæda/ þa hefer hun hrygd/ þuiat hennar ſtund er komen/ enn þa hun hefer

fer barnit fætt miñizt hun eigi þſſ harmkuællis
fyrer fagnadar saker/ þui madr var i heimeñ bo
reñ/ þier hafit nu hrygd/ eñ eg ſkal sia ydr aptr/ ⁊
ydart hiarta ſkal fagna/ ⁊ yduarn fognud ſkal
eingeñ af ydr taka/ a þm deigi munu þier mig ⁊
einſkis ſpyria. * Sañliga sañliga ſeige eg ydr/
huers þier bidiet fodriñ i minu nafni þ mun hñ
gefa ydr/ hingat til hafa þier einſkis bedit i minu
nafni/ bidiet/ þa munu þier medtaka/ s° at ydar
fognudr full kõnizt

Þtta hefe eg talat i ordz kuidũ til ydar/ sa
ttime kemr at eg tala eige leingr ordz kuide til ydᵉʳ /
helldr kungiore eg ydr berliga af minum fodr/ a
þm deige munu þier ⁊ bidia i minu nafne/ ⁊ ei-
ge ſeige eg ydr/ at eg mune bidia fodriñ fyrer ydr
þat ſialfr faderiñ elſkᵃʳ ydr/ af þui þier elſkit mig
⁊ trwit þ eg ſie af gudi vt geingeñ eg em af fodr
num vt geingeñ ⁊ komeñ i þñañ heim/ eg fyrer
læt ⁊ aptr þnan heim/ ⁊ fer til fodrſins

Hñſ lærisuein ᵃʳ ſeigia þa til hñs/ ſie/ nu talᵃʳ þu
berliga ⁊ mæler ongua ordz kuidu/ nu vitu vær
at þu veizt alla lute/ ⁊ þu þarft eigi at nockr ſpy
rie þig/ fyrer þ trwũ viet at þu ſiert af gudi vt
geingeñ * Jeſus ſuaradi þm/ nu true þier/ ſiaet
su ſtund kemr/ ⁊ er nu þgar komeñ/ at þier ſund-
rizt huer til ſiña/ ⁊ latid mig einañ ſamañ eñ eg
er þo eigi eiñ ſaman/ þuiat faderiñ er med mier

Þetta tala eg þui til ydar/ at þier hefdut frid
J mier/ þui i heimenum hafi þier hormung/ eñ
verit þo hughrauſter þat eg yfuer vañ heimeñ

Septiande capitule

EN þetta talade Jeſus/ ⁊ hof vpp ſin augu
til himens ⁊ ſagdi/ Fader/ ſtunden er kõen/

at þu auglyſer ſon þiñ/s° at þiñ ſonꝛ auglyſe ⁊ þig
s° sem þu gaft hm̃ yfuer valld allz holldz/ at
hñ gefi þm ollū/er þu gaft hm̃ eilift lif. Eñ ꝥ er
eilift lif/at þꝛ Jate þig/einañ ⁊ ſañañ gud vera/
⁊ þañ þu vt ſender Jeſum kriſtꝫ/eg auglyſte þig
a iordu ⁊ fullkõnade ꝥ verck er þu fieckꝫ mier at
giora/ ⁊ nu auglys þu mig fader hia ſialfū þier
medꝛ þre dyrd er eg hafda hia þier adꝛ eñ heimꝛiñ
var/eg hefi opinberat nafn þitt fyre mõm/ þm
er þu gaft mier af heimenū/ þꝛ voru þiner/ ⁊ þu
gaft mier þa/ ⁊ þꝛ geymdu þin ord nu vita þꝛ at
allt huat þu gaft mier/ Sie af þier/ þuiat þau
ord er þu gaft mier/ þa gaf eg þm/ ⁊ þꝛ hafa
þau medtekit ⁊ ſeñeliga vidꝛkent ꝥ eg em af þier
vt geingeñ/ ⁊ trua þui at þu ſender mig

Eg bid fyrer þm/eigi bid eg fyrer heimenū/
helldꝛ fyrer þm/ hueria þu gaft mier/ þuiat þꝛ
eru þiner/ ⁊ huat mitt er/ ꝥ er þitt/ ⁊ huat þitt
er ꝥ er mitt/ ⁊ i þm er eg auglyſtꝛ/ ⁊ eige em eg nu
meir i heimenū/eñ þꝛ eru i heimenū/ ⁊ eg kem til
þin heilagꝛ fader/geym þa i þinu nafni/hueria
þu gaft mier/at þꝛ sie/ eitt s° ſem vid a medan
eg var hia þm i heimenū/ þa geymde eg þa i þinu
nafne/ ⁊ hueria þu gaft miet/ þa vardueitte eg
⁊ eingeñ af þm er glatadꝛ/nema sa eirn glatan
ſonꝛ/s° at ritningiñ vppfylldizt

Eñ eg kem nu til þin/ ⁊ þtta tala eg i heimenū s°
at þꝛ hafe miñ fullañ fognud medꝛ ſialfū sier/
eg gaf þm min ord/ ⁊ heimꝛiñ hatar þa þat þꝛ eru
eigi af heimenū/lika ſē ꝥ at eg er eige af heimenū
eg bid eigi/at þu taker þa af heimenū/helldꝛ at
þu geymer þa fra illu/ þꝛ eru eigi af heimenū/
s° ſem at eg er eigi af heimenū. Helga/ þu þa i
þinū ſañleik/ þin ord eru sañleikꝛ/ lika ſem þu ſen

der mig i heimeñ s° sendi eg þa i heimeñ/ ⁊ fyre
þa helga eg sialfañ mig/ s° at þꝛ sie ⁊ helgader
i sañleiknũ

Eg bid eige einazta fyrer þm/ helldꝛ ⁊ iafn
vel fyrer þm sem trua munu a mig fyrer þra ord
s° at þꝛ sie aller eitt / s° sem þu fader ert medꝛ
mier ⁊ eg medꝛ þier/ at þꝛ sieu ⁊ eitt med ockꝛ/ s° at
heimurinñ trui þat þu sender mig/ ⁊ þa dyrd sem
þu gafst mier/ þa gaf eg þm/ at þꝛ sieu ⁊ eitt/ s° sẽ
at vier erũ eitt/ eg med þm/ ⁊ þu mz mier s° at þꝛ
sie fullkõner i eitt/ ⁊ ꝥ at heimꝛinñ keñe at þu sen-
der mig/ ⁊ ꝥ þu elskader þa s° sẽ þu elskader mig

Fader/ hueria er þu gafst mier (vil eg) at huar
sem eg er/ þa sie þꝛ medꝛ mier/ s° þꝛ siae nina
dyrd þa þu gafst mier/ þuiat þu elskader mig
fyrr eñ heimꝛinñ var skapadꝛ/ Riettuise fader hei
mꝛinñ keñer þig eige/ eñ eg keñe þig/ ⁊ þsser keña ꝥ
þu sender mig/ ⁊ þitt nafn giorda eg þm kuñigt
⁊ eg vil giora þm ꝥ kuñigt/ s° at su ast send med
huerꝛi þu elskader mig/ sie i þm ⁊ eg medꝛ þm

Atiande Capitule

Þa Jesus hafdi nu þtta talat/ gieck hñ
vt med sina lęrisueina/ yfuer vm lę-
kinñ Kedron/ þangat sem einñ gras gardꝛ
var/ ⁊ Jesus gieck þar inñ med sina lę-
risueina/ eñ Judas sa er hñ sueik/ visse
⁊ þñan stad/ þuiat opt kom Jesus þangat mz
sina lęrisueina/ þa Judas hafdi nu til sin tekit
flock maña ⁊ erinen af byscupaña ⁊ phariseis þie
nurũ/ kom hñ þangat medꝛ lycktũ logbrondũ/ ⁊
heruopnũ/ nu þat Jesus visse allt huat yfuer hñ
atti at koma/ þa gieck hñ fram ⁊ sagdi til þra/ at
hueriñ spyrie þier/ þꝛ suorudu honũ/ at Jesu af
Nadareth/ þa sagdi Jesus til þra/ eg em hñ

Kꝛo° da
giñ lauga

Eñ Judas sa er hñ ſelldi ſtod þar hia þm/ ⁊ þa er Jeſus ſagdi ꝥ til þra/ eg em hñ/ horfudu þr a bak aptr/ ⁊ duttu til iardar hñ ſpurdi þa eñ aftr at/ at hueriū ſpyrie þier/ eñ þr ſogdu/ at Jeſu hinū naduerſka/ Jeſus suaradi/ eg ſagda ydr/ ꝥ eg er hñ/ ⁊ ef þier ſpyriet at mier þa leyfit þſſin burt at ganga/ ſᵒ at vpp fylldizt ꝥ ord er hñ sagdi/ aungum glatadi eg af þm ſem þu gaft mier

Symon Petrus hafdi hia ſier eitt ſuerd/ dro ꝥ vt/ ⁊ ſlo til eins byſcups þienara/ ⁊ hio af hñs hægra eyra/ eñ þienariñ hiet malchᵒ at nafni þa ſagdi Jeſus til Petrs/ ſticktu þinu ſuerdi i ſlidrer/ ſkal eg eige drecka þañ kalk ſ mier gaf miñ fader

Eñ flockriñ ⁊ herſhofdingeñ/ ⁊ gydinga þienarar/ hondludu Jeſū/ bundu hñ/ ⁊ leiddu fyrſt burt til Hannas (er var magr Caiphas) sa er þa var þſſ árſ byſcup/ eñ Caiphas var sa er gydingū gaf ꝥ rad at betr færi ꝥ eirn madr dæi fyrer lydin.

Symon Petrᵒ fylgde Jeſu epter/ ⁊ eñ añar lærſueiñ var kuñigr byſcupinū/ ⁊ gieck iñ mz Jeſu i byſcapſins herbergi/ eñ Petr ſtod fyrer dyrum vti/ þa gieck vt hiñ añar lærisueiñ ſem byſcupinū var kuñigr/ ⁊ taladi uid hña er dyrnar geymdi/ ⁊ leidde Petrū iñ/ þa ſagdi ambattiñ su dyrnar geymdi til Petrſ/ ert þu eigi eirn af þſſ mans lærisueinū/ hñ ſagdi eige er eg/ eñ þienarar ⁊ vnder meñ ſtodu vid ellds glædr/ ⁊ vermdu ſig/ þuiat kulde var/ Petr ſtod þar hia þm/ ⁊ vermdi ſig

Byſcupiñ ſpurdi Jesū þa at/ vm hñſ lærisueina/ ⁊ um hñs keñiñg/ Jeſus ſuaradi hm/ eg hef opinberliga talat fyrer heimenū/ eg kendi ⁊ iafnan i ſamkundu huſum ⁊ i muſterino/ þar ſem aller gydingar komu ſaman/ ⁊ a laun hefe eg eckert ta-

tal

lat/ þui ſpyr þu mig þar at/ſpyr þu þa þar at
ſem heyrt hafa huat eg hefi talat fyrer þm. Siaꝛ
þꝛ vita huad eg hefi ſagt/eñ ſem hñ ſagdi ꝥtta/
þa gaf eirn þra þienarañа ſem nęr ſtod Jeſu pu
ſtur/ ⁊ ſagdi/ſkalt þu so ſuara byſcupinũ/Jeſus
ſuaradi ef eg taladi illa/ þa vitna þu ꝥ vont vera
eñ ef eg taladi ſatt/þui ſlęꝛ þu mig þa/⁊ Hannas
ſendi hñ þa bundiñ til Caipham byſcups

Og er Symon Petrus ſtod þar ⁊ vermdt ſig
þa toludu þꝛ til hñs/ert þu eigi eirn af hñs lęri
ſueinũ/hñ neitadi ⁊ ſagdi/eigi er eg/ þa ſagdi hm̃
eirn af byſcupſins þienurũ/ frędndi hins ſẽ Petr
hio eyrat af/ ſa eg þig eigi i graſgardinum hia
hm̃/ þa neitadi Petr þui eñ einu ſiñe/⁊ þa ſtragx
gol haneñ

Þa leiddu þꝛ Jeſum fra Caiphas ⁊ i þinghuſit
eñ ꝥ var ſnemma morguns/ ⁊ þꝛ geingu eigi ſialf-
uer iñ i þinghuſit/ at þꝛ ſaurgudũzt ecki/helldꝛ/
so þꝛ męttu neyta paſchaña/Pilatꝰ gieck þa vt til
þra/⁊ſagdi/hueria/a kęru fęri þier i gegn þſſm
mañi þꝛ ſuorudũ ⁊ ſogdu til hanſ/ef þſſi vęri eigi
illrędis madꝛ þa hefdu vier eigi ſellt þier hñ/ þa
ſagdi Pilatꝰ til þra/take þier hañ þa ⁊ dęmit ep-
ter ydrum logum/gydingar ſogdu þa til hñs/eigi
hęfer oſſ at liflata nockꝛn/so at ꝥ ord vpp fyll-
dizt er hñ ſagdi/teiknandi til mꝫ huerium dauda
hñ ętti at deyia

Pilatꝰ gieck þa iñ aptꝛ i þinghuſit/kalladi a Je
ſum/ ⁊ ſagdi til hñs ert þu gydinga kõungur/Jeſꝰ
ſuaradi/talar þu ꝥ af ſialfum þier eda hafa ad-
ꝛer ſagi þier fra mier/ þa ſuaradi Pilatꝰ er eg
nockut gydingꝛ/ þin þiod/ ⁊ byſcuparner/ ſelldu
þig mier/huad giordir þu Jeſus ſuaradi/mitt rike

er eigi

er eige af ꝥſſin heime/ ef at mitt riki væri af ꝥſſin heime þa mundi miner þienarar ſtrida i mot ſo at eg ſelldizt eige gydingum/ eñ nu er mitt rike eige hedan/ þa ſagdi Pilatꝰ til hans/ þa ertu þu ko kōungr/ Jeſus ſuaradi/ þu ſeiger ꝥ/ eg em ⁊ kōun‑ gr/ til ꝥſſ em eg fæddr/ ⁊ til ꝥſſ em eg i heimeñ komeñ/ at eg bære vitne ſañleiknū/ ⁊ aller ſē eru af ſañleiknū þeir heyra mina rodd/ Pilatꝰ ſagdi til hans huad er ſañleikr

og þa hañ hafdi ꝥtta ſagt/ giek hñ vt aptr til gy‑ dinga/ ⁊ ſagdi til þeirra/ eg fiñ aungua ſok mz hm̄ eñ ꝥ er ydar ſiduenia/ at eg gefi ydr eirn lauſañ a Paſcū/ vilie þier at eg gefi ydr nu lauſañ ſialfañ gydinga kōunginñ/ þa kolludu aller aptr i moti/ ſel giande/ eige ꝥnan/ helldr Barrabā/ eñ barrabas var ſpilluirki

Nittande Capitule

Pilatꝰ tok þa Jeſum ⁊ liet ſtrykia/ ſtridz meñ flettudu koronu af þyrnū ⁊ ſettu a hans hofut færdu hñ ⁊ i purpura klædi/ ⁊ ſogdu/ heill ſiertu kōungr gy‑ dinga/ ⁊ gafu hm̄ puſtra/ þa gieck Pi latꝰ vt aptr ⁊ ſagdi til ꝥra Siaet/ eg leide hñ nu vt til ydar/ ſo at þier vitid ꝥ eg fiñ ongua sauk mz hm̄/ þa gieck Jeſus vt berandi þyrne koronu og eitt purpura klædi/ ⁊ hñ ſagdi til ꝥra/ Siaet þ mañ iñ/ þa er byſcuparner ⁊ þienararner sau hñ koll‑ udu ꝥr/ ſo ſeigiandi kroſſ feſtit/ kroſſ feſtit Pilatꝰ ſagdi til ꝥra/ taki þier hñ ⁊ kroſſ feſtit/ þuiat eg fiñ aungua sok med hm̄/ þa ſuorudu hm̄ gydingar/ vier hufū log ⁊ epter vorum logum ſkal hñ deyia þuiat hñ giordi ſig at gudz ſyne

Þa Pilatꝰ heyrdi ꝥſſi ord/ ottadizt hñ eñ meirr gieck iñ aptr i þing huſit ⁊ ſagdi til Jeſu huadan

ert þu/ eñ Jeſus gaf hm̄ eigi/ ſuar/ ꝥa ſagdi Pila
tus til hans/ talat þu eigi vid mig/ veizt þu eige/
at eg hefi valld til at lata kroſſfeſta þig/ ⁊ eg hefi
valld til at gefa þig lauſañ/ Jeſus ſuaradi/ eigi
hefdet þu nockut valld yfuer mier nema ꝥier vę
ri ꝥ gefit hier ofan at/ ꝼyrer þui hefer sa meire
ſynd/ er mig ſellda ꝥier/ ⁊ epter ꝥ leitadi Pilat᷒
vid at lata hñ lauſañ/ eñ gydingar hropudu ⁊ ſog
du/ ef þu lętr ꝥnañ lauſañ þa ert þu ecki keiſarans
vin: þuiat huer ſem ſig giorir kõung hñ męler i
moti keiſaranũ

Þa Pilat᷒ heyrdi ꝥſſi ord/ leidde hñ Jeſum vt
⁊ ſetti ſig a domſtol i ꝥm ſtad ſẽ kalladizt hafue
flautr/ eñ a ebreſku gabatha/ eñ ꝥ var a at fanga
deigi Paſca/ nęrri ſiettu ſtũd/ ꝥa ſeiger hñ ⁊ til gy
dinga/ ſiaet kõung ydvarn/ eñ ꝥr kolludu/ tak i
burt/ krofeſtu hñ/ Pilat᷒ ſagdi til ꝥra/ ſkal eg
kroſſfeſta kõung ydvarn/ þa ſuorudu biſcupar-
ner/ aungueñ hofu vęr kõung nema Keiſarañ/
þa ſelldi hñ ꝥm hñ/ at hñ kroſſfeſtizt.

Þa toku ꝥr Jeſum ⁊ leiddu hñ þadan/ hñ ſialfr
bar ſiñ kroſſ/ ⁊ gieck vt i þañ ſtad ſẽ kalladizt ho
fut ſkeliar ſtadr/ eñ a ebreſko golgatha/ huar ꝥr
kroſſfeſtu hñ/ ⁊ two adra mz hm̄/ ſiñ til huorrar
handᵃ/ eñ Jeſũ i midit/ Pilat᷒ ſkrifadi eina yfuer
ſkrift/ ⁊ ſetti hana vpp yfuer kroſſins/ eñ ſᵒ var
ſkrifat Jeſ᷒ af nadareth gydinga kõungr/ ꝥſſa
yfuerſkrift laſu marger af gydingũ þat sa ſtadr
var nęrri borgiñe er Jeſus var kroſſfeſtr ꝛc eñ ꝥ
vᵃ ſkrifat a ebreſko girzſko ⁊ latino/ þa ſogdu biſ
cupar gydinga vid Pilatũ/ ſkrifa þu eigi kõung
gydinga/ hellldr ꝥ hñ hefdi ſagt/ eg em kõungr gy
dinga/ Pilat᷒ ſuaradi/ huat eg ſkrifadi ꝥ hefi eg
ſkrifat

 Þa

Þa stridz meñ hoꝼdu krossꝼest Jesũ/toku þꝛ hans klædnatꝛ giordu a ꝼiogra hluta skipti sier huerıũ stridz mañe siñ hlut/⁊ þᵘ mz kyrtiliñ/ eñ kyrtilliñ var eigi saumadꝛ/ helldꝛ ꝼra oꝼan verdu allꝛ oꝼ iñ/ þa toludu þꝛ sin i mille skeru vær hñ eigi/hlutunzt helldꝛ vm ed huers hñ skal vera/sᵒ at ritningeñ vppꝼylldizt er seiger/ þꝛ skiptu sier klædum minũ/⁊ a mitt ꝼat þa logdu þꝛ hlut kesti/ ⁊ þtta giordu nu stridz meñirner.

Psal. xxi

Eñ þar stodu vid krossiñ hia Jesu/moder hñs ⁊ moder syster hans Maria husꝼru Cleophas/ ⁊ Maria magdalena/ þa Jesus sa nu sina modꝛ ⁊ þañ lærisuein nær standanda/er hñ elskadi/seiger hñ til siñar modꝛ kona sia þu/ þar er þiñ son epter þ seiger hñ til lærisueinsins/sie þ er þin moder/ ⁊ vpp ꝼra þre stundu tok lærisueiñiñ hana at sier.

Epter þ þa Jesus visse at allt var nu ꝼullkõnat ⁊ at ritningeñ vpp ꝼylldizt/ þa seiger hñ/ þyrster mig/ þar vᵃ sett eitt ker ꝼullt aꝼ edike/eñ þꝛ toku ⁊ ꝼylldu eirn niardᵃ vautt mz edik ⁊ logdu i ysop settu sidan ꝼyrer muñ hm̃/eñ þa Jesus heꝼdi edikit til sin tekit/sagdi hñ ꝼullkõnat er/⁊ at hneigdu hoꝼdi þa liet hañ siñ anda

Deut. xv

Eñ aꝼ þui at til ꝼanga dagꝛ gydinga var/ og at likamarner væri eige a krossunũ vm þuottdagiñ/þat þ var hiñ myckle dagꝛ þuottdagsins helgiñar/ þa badu þr pilatũ at þra bein brytuzt ⁊ i burt tækiuzt/þa komu stridz meñ ⁊ brutu sundꝛ bein hins ꝼyrra/⁊ sᵒ þssañars sem mz hm̃ var krossꝼestꝛ/eñ þa þr komu til Jesu/sau hñ nu ⁊ daudañ þa brutu þr eige hñs bein/helldꝛ lagdi eirn aꝼ stridz mõm i hñs sidu mz spiote ⁊ steagꝛ þa rañ vt blod ⁊ vatn

Deut. xv

Og

Og sa er þ hefer sied/ ber þar vitne vm ⁊ hn̄s vitnisburdꝛ er riettꝛ/ ⁊ hn̄ same veit þ at hn̄ seiger satt/ so at þier trydut/ þuiat þtta var ⁊ giort/ so at ritningen vppfylldizt/ eigi skulu þier briota nockut hans bein/ ⁊ eñ aptr seiger oñr ritning/ þr munu sia þañ i hūern þr stungu.

Exo. xij
Zach. xij.

Eñ epter þtta bad Joseph af Aremathia/ (huer ed var lærisueiñ Jesu þo heimugligꝛ/ fyrer otta saker vid gydinga) Pilatū vm at hn̄ mætti taka burt likama Jesu/ þ leyfdi ⁊ Pilatus/ þar kom ⁊ Nicodemus sa er fyrri kom vm nott til Jesu/ færandi sam blandada myrru vid aloe nær hundrat punda/ þa toku þr likama Jesu ⁊ sueipudu i line med ilmandi smyrslū/ so sem sidꝛ er til gydinga at grefta/ eñ þar i þm stad sem hn̄ var krossfestr/ var grasgardur/ ⁊ i grasgardinum var ny stein þro i hueria at eingeñ hafdi eñ verit lagdꝛ þangat logdu þr Jesū/ fyrer saker atfanga dags gydinga/ þat eð grof var so nær

xx Capitule

A einū þuott deginum/ þa kemꝛ Maria magdalena snemma/ þa at eñ var myrkt til grafariñar/ ⁊ sier at steiñiñ er burt tekiñ af grofiñe/ þa hlypꝛ hun ⁊ kemꝛ til Symonꝰ Petrꝰ, ⁊ til hins añars lærisueins þañ er Jesus elskadi ⁊ seiger til þra/ þr hafa tekit burt herrañ vr grofiñe/ ⁊ vier vitū eigi huar þr hafa lagt hn̄/ þa gieck Petr vt ⁊ hiñ añ lærisueiñ/ ⁊ komu til grafariñar/ eñ þau two hlupu iafnt/ þui hiñ añar lærisueiñ hliop vakrara fram eñ Petr ⁊ kom fyrst til grafariñar/ ⁊ er hn̄ laut nidr/ þa sa hn̄ linlokiñ logd þar/ eñ þa gieck hn̄ eigi iñ/ þa kemꝛ Symon Petrus epter hm̄/ stigꝛ i grofina

fina/ ⁊ sier at linlokin eru logd þ ͬ ⁊ þañ sueita duk er var vm hñs hofut/ eigi lagdan med lin lokunũ helldr sierdeiles samañ wndiñ i einũ odrũ stad/ þa stie ⁊ hiñ añar lærisueiñ iñ/ sa er fyrri kom til grafariñar/ sa ꝥ/ og trudi þui/ þat þr kuñu þa eigi eñ ritningina/ ꝥ hm̃ byriadi vpp at risa af dauda/ ⁊ þa geingu lærisueinarner aptr til sialfra siña

Eñ maria stod vid grofina vti ⁊ griet/ ⁊ er hun griet/ þa laut hũ nidr i grofina/ ⁊ sa two eingla huit klædda/ sitiandi þ ͬ / eiñ til hofda/ eñ añan til fota) sem þr hofdu lagt likama Jesu/ ⁊ þr sogdu til heñar/ kona/ huad grætr þu/ hun sagdi þm/ þr hafa tekit burt Herrañ miñ/ ⁊ eg veit eigi huar þr hafa lagt hñ/ þa hun hafdi þtta sagt/ snerizt hun vid/ ⁊ leit Jesum standa þar/ ⁊ veit þo eigi at þat er Jesus þa sagdi Jesus til hñar Kona/ huad grætr þu/ at huerium spyr þn/ eñ hun ætladi gardz-uordiñ vera / ⁊ sagdi til hans/ Herra/ ef þu bart hñ burt/ þa seig þu mier/ huar þu hefer lagt hñ sᵒ eg taki hñ i burt þadan/ Jesus sagdi til hñar Maria/ hun snerizt vid ⁊ sagdi til hñs Rabboni/ ꝥ kallazt Meistare/ Jesus sagdi til hñ ͬ snert þu mig eige/ þuiat eg er eigi eñ vppstigeñ til mins fodrs/ far helldr til brædra miña/ ⁊ seig þm /at eg stige vpp til mins fodrs/ ⁊ til ydars fodrs/ til mins gudz ⁊ til ydvars gudz/ Maria Magdalena kom ⁊ kungiordi lærisueinunũ/ eg hefi sied Herrañ og þetta sagdi hñ mier.

☙ Sunnu daginn i pasca viku.

Eñ ☙ at kuelldi þss hins sama þriott dags/ þar er lærisueinarner voru saman kõner/ at lucktũ dyrũ/ fyrer hrædzlu saker vid gydinga/ kom Jesus þar ⁊ stod i midit/ ⁊ sagdi til þra/ fridr sie med ydr/ ⁊ þa hñ sagdi þtta/ syndi hñ þm hendrnar ⁊ sina sidu/ þa glodduzt lærisueinarner

vid þr sau herrañ/ þa sagdi Jesus eñ aptr til þra/
fridr sie med ydr/lika sem fadrin sendi mig/s°
sendi eg ⁊ ydr/ ⁊ er hñ sagdi þtta/blies hñ a þa/
⁊ sagdi til þra/medtakit þier helagañ anda/hue-
riuni hellzt þier fyrer gefit syndirnar þa eru þær
fyre gefnar/⁊ hueriũ hellzt þier þær aptr halldit
þa eru þær aptr halldnar *

Eñ ✠ Tomas eirn af tolf/sa er kalladizt tor
tryggr/var eige medr þm/þa Jesus kom þa sog
du adrer lærisueinarner til hñs/ vier hofũ sied
Herrañ/eñ hñ sagdi til þra/nema eg siae nagla fo
rin i hñs hondũ/⁊ eg lati miñ fingr i nagla forin
⁊ eg leggie mina hond i hñs sidu/ þa true eg eigi

Og atta dogũ epter þat/ þa voru hñs lærisuei
nar þar aptr eñ iñe/⁊ Tomas medr þeim/þa kõ
Jes⁹ at lucktũ dyrũ/stod i midit ⁊ sagdi/fridr sie
med ydr epter æ/ þa seiger hñ til Thomam/riet-
tu þiñ fingr hingat/ ⁊ skoda minar hendr/ lyft
vpp þiñe hẽde ⁊ legg i mina sidu/ ⁊ vert eigi van
truadr/ helldr truadr/Tomas suaradi ⁊ sagdi til
hñs/Drottiñ miñ ⁊ gud miñ/Jesus sagdi til hñs/
þuiat þu satt mig Toma þa truer þu/Sæler eru
þr er eigi sia ⁊ trua þo. *

✠ Tom mo fyre Jol.

Morg oñr teikn þa giordi Jesus i auglite si-
ña lærisueina/huer eigi eru skrifut i þessari bok/
eñ þetta er þui skrifat at þier truit/ þat Jesus
sie Kristr gudz sonr/ s° at þier truader hefdut
eilift lif i hans nafne.

xxi. Capitule

EPter þat ✠ opinberadi sig Jesus/vid
hafeñ tiberiadis/eñ hñ opinberadi sig
s°/at þr voru til samans/Symõ Pe
tr⁹/ ⁊ Tomas sa er kalladizt tortryg
gr/ ⁊ Nathanael sa er vr af Chana

✠ Fior dag paska/

vt galilea hieradi/ ꝛ syner zebedei/ ꝛ eñ adrer tue-
ir aꝼ lærisueinunũ Symon petrꝰ seiger til þra/ eg
vil ꝼara at ꝼiska/ þr sogdu hm̃ vier viliũ ꝛ koma
med þier/ þr geingu vt ꝛ stigu stragx a skip/ ꝛ a
þre nott ꝼeingu þr eckert/ eñ at morne kõnum/ þa
stod Jesus i ꝼiaꝼar ꝼioruñe/ lærisueinarner vissu
eige at ꝥ var Jesus/ þa sagdi Jesus til þra/ born
haꝼi þier ecki til mat^/ þr suorudu hm̃/ ecki/ eñ hñ
sagdi til þra/ kastid vt netinu til hægre handar
vid skipit/ ꝛ þa munu þier nockut ꝼiñe/ þa kostu
du þz vt/ ꝛ gatu eigi dregit ꝼyrer ꝼiolda saker ꝼis-
kaña/ þa sagdi sa lærisueiñ til petrus sem Jesus
elskadi/ Herrañ er ꝥ

Eñ þa Symon Petrꝰ heyrdi ꝥ at Herrañ væri
ꝥ/ vaꝼdi hñ vm sig motlinũ/ þat hñ var nakeñ/ ꝛ
varpadi sier vt a siaeñ/ eñ adrer lærisueinarner
komu a skipi/ þuiat þr voru eigi langt ꝼra lande/
s° nær sem two hundrut alna/ ꝛ drogu netid mz
ꝼiskunũ/ ꝛ þa þr stigu a land saũ þr elldz glædr
/ ꝛ ꝼisk yꝼer lagdañ/ ꝛ braud/ Jesus seiger til þra
ꝼærit hingat aꝼ þm ꝼiskunũ þier ꝼeingut nu Sy-
mon Petrꝰ stie vpp ꝛ dro netid at lande ꝼullt aꝼ
storum ꝼiskum/ hundrat þria ꝛ ꝼimtiger/ ꝛ þott
þr væri s° marger þa riꝼnadi þo eige netid/ Jesꝰ
seiger til þra kome þier ꝛ snædit/ eñ eingeñ læri
sueinaña þordi at spyria hñ at/ huer ert þu/ þat
þr vissu at ꝥ var herrañ/ þa kõ Jesus/ ꝛ tok brau-
dit/ gaꝼ þeim ꝥ/ ꝛ slika eirnen ꝼiskeñ/ ꝛ þtta er nu
hid þridia siñ er Jesus opinberadi sig sinũ lærisue
niũ/ epter ꝥ hñ var vpp risiñ aꝼ dauda *

Þa þr hoꝼdu nu snætt/ seiger Jesus til Symon^
Petrs/ Symon Jonasson elskar þu mig meir eñ
þsser/ hñ sagdi hm̃/ Ja Herra/ þu veizt at eg elska
þig

þig/ hñ ſagdi þa til hñſ/ ꝼæd þu lomb min/ eñ sei ger hñ aptꝛ i odru ſiñe til hñs/ Symõ Jonas ſon el ſk͛ þu mig hñ ſeiger hm̃/ Ja Herra/ þu veizt at eg elſka þig hñ ſeiger þa til hñſ/ ꝼæd þu ſaudi mina/ hñ ſeiger eñ aptꝛ i þridia ſiñe til hñs Symõ Jo nas ſon elſk͛ þu mig/ þa hryggdizt Petꝛ vid/ þui hañ ſagdi þryſu͛/ elſk͛ þu mig/ ⁊ ſagdi til hñſ/ Herra/ þu keñer alla hluti/ þu veizt at eg elſka þig/ Jeſus seiger til hanſ/ al þu þa saudi mina

Sañliga sañliga ſeige eg þier/ þa þu vart yn gre/ gyrter þu sialꝼꝛ þig ⁊ gieckzt þangat þu vill der/ eñ þa þu elldizt/ munt þu þinar hñdꝛ vt brei da/ ⁊ añar mun þa gyrda þig/ ⁊ þangat leida sẽ þu villt eigi/ eñ þ͛ta ſagdi hñ/ teickandi mz huer- ium dauda at hñ ſkylldi gud dyrcka

Og ✠ þa hñ hapdi þ͛ta ſagt/ seiger hñ til hñſ ꝼylg þu mier epter/ Petꝛ snere ſier vid/ ⁊ leit þañ læriſuein epter ꝼylgianda sem at Jeſus elſkadi/ ſa er ⁊ vm kuelldmaltidina hapdi a hñſ brioſti leig- it/ ⁊ ſagt/ Herra huer er sa er þig ꝼorrædꝛ/ þa pe tꝛ leit nu þñañ seiger hñ til Jeſu/ Herra huad ſkal þſſi/ Jeſus seiger til hanſ/ eꝼ eg vil at hañ bliꝼe til þſſ at eg kem/ huad kemꝛ þ vid þig/ ꝼylg þu mier epter/ þa gieck su ordræda a medal brædra ña/ þſſi læriſueiñ deyr eige/ ⁊ Jeſus ſagdi eigi til hñſ/ hñ deyr eigi/ helldꝛ eñ eg vil at hñ bliꝼe til þſſ at eg kẽ/ huad kemꝛ þ vid þig/ þſſi er sa læriſueiñ er vm þ͛ta ber vitne ⁊ þ͛ta ſkriꝼadi/ ⁊ vier vitũ at hñſ vitniſburdꝛ er ſañr ✱

✠ Jons dag i Jolum.

Þar eru ⁊ marger adrer hluter sẽ Jeſ⁹ giordi huerier/ eꝼ þr ſkylldu aller ſkriꝼazt/ huer epter od rũ/ (þa helld eg) at heimꝛiñ mũdi eige yꝼuer gri pa/ þær bækꝛ sem ſkriꝼazt mættu

¶ Hier endazt S Johañis gudzſpioll

Hier hefzt vpp sa annar partur S. Lucas gudz spialla/sem er vt af Postu la giordum

Fyrste Capitule

✠ vppsti gningar dag

HInn ✠ fyrra bokmala/gi orda eg/at sońu vm allt þ (þu Theophile) sē Jesus hof vpp at giora ⁊ lęra allt til þess dags/er hńn vard vpp numińn/ epter þui hń hafdi fyrer heilagā anda kuńgiort Postulunū. Hue ria hń hafdi ⁊ vtualit þm er hń tiade ⁊ sialfuań sig lifanda epter pisl sina/i marg hattudū audsynin gū/⁊ liet þa sia sig vm (xl daga) talandi fyrer þm af gudz riki/ Og sem hń hafdi þa saman safnad/baud hń þm at þr fęri eigi vt af Hieru salem/ Helldr at þr skylldu epter bida fyrer heite fodrsins/sem þier (sagdi hń) hafit af mier heyrt þuiat sańliga skirde Johańis med vatne/eń þier skulut med heilogū anda skirder verda/eigi langt epter þessa daga.

Eń þr sem þar voru til samans końer/spurdu hń at ⁊ sogdu/ Herra/villtu nu at þessm tima vpp rietta Israels riki/eń hń sagdi til þra/ þ er eigi ydart at vita stunder edr puncta timańa/hueria fad erinn sette i sialfs sins valldi helldr munu þier aud lazt krapt heilagr anda/ þess er yfuer ydr mun koma/⁊ þier skulut miner vottar verda til Hierusalem ⁊ i ollu Judea ⁊ Samaria ⁊ allt til Jns ydzsta iardar enda

Og er hn̄ hafdi ꝥta sagt var hn̄/ þm̄ a siaondū vppnumiñ ꝛ skyit tok hn̄ vpp i burt fra þra augū ꝛ er þr horfdu vpp epter hm̄ til himins faranda Sia ? at tueir meñ stodu hia þm̄ t huitū klędum Huerier ꝛ sogdu/ þier meñ vt af Galilea/ til huers standi þier ꝛ horfit vpp i himiñiñ/ ꝥssi Jesus s̄ vpp numiñ er fra ydr til himins mun koma/ lika s° sem þier saut hn̄ til himens fara *

Marci xvi
Lu. xxiiij

Þa sneru þr aptr til Hierusalem af fiallino þui sem kalladizt vidsmiors vidar fiall/ huert ed i burt fra Hierusalem er nęr þuott dags gongu ꝛ er þr komu iñ geingu þr vpp i þañ Sal/ huar ed vanir voru at vera Petr ꝛ Jacobus/ Johañes/ Andreas/ Philippus/ Thomas/ Barthalameus ꝛ Mattheus Jacob⁹ Alphei/ Symon Zelotes/ ꝛ Judas Jacob⁹ broder/ ꝥsser voru med einū huga stoduger i bęn ꝛ a kalle/ med kuiñunū/ ꝛ med Mariu moder Jesu ꝛ hans brędrum.

Og a þm̄ dogum stod vpp Petr a mille lęrisueinaña ꝛ sagdi (eñ flockr þra maña er þar voru til samans kōner var nęrri tuttugū ꝛ hundrat) þier meñ ꝛ brędr/ þri ritningu byriadi vpp at fyllazt/ Hueria ed helagr andi adr fyrer sagdi fyrer muñ Davidz/ vt af Judase/ huer ed var þra leidtogare sem Jesum hondludu/ Sa er ꝛ taleñ var medr oss/ ꝛ hm̄ hlotnadizt hlut deilld ꝥssa vors embęttis/ Hn̄ hefer at soñu eignazt akriñ vt af ranglętisins verd aurum ꝛ heingdi sig sialfuan vpp ꝛ er i midiu sundr i tuo hluti brostiñ/ ꝛ hn̄s iñifle ero ꝛ aull vt hlaupiñ/ ꝛ ꝥ er ollm̄ kuñigt vordit þm̄ er i Hierusalem byggia/ s° at sami akur verdr kalladr a þra tungu Hakeldama/ ꝥ er blodz akur

Þat s° er skrifat i psalma bokinn̄e / hn̄s setr skal i eydi verda ⁊ eigi sie sa nockr sem þar in̄e byg ger ⁊ hn̄s byscups dom medtaki an̄ar ✠ Fyrer þui *✠ Matthias m° dag* hæfer þ / at af þm mōm sē alla tima hafa i bland oss verit fra þui er Drottin̄ Jesus tok at ganga vt ⁊ in̄ vor a mille / vppbyriandi i fra skirn Johan̄is allt til þss dags er hn̄ var vppnumin̄ i fra oss / at ein̄ af þm verdi vottr hn̄s vpprisu medr *Psal. lxviij*

Og þr settu til two / Joseph þan̄ er hiet (oss Barsabas / at vidr nefne Just / ⁊ Matthiam / ba du ⁊ sogdu / þu Drottin̄ sem veizt allra man̄a hi ortu / syn huorn þu vt velur af þssm tueimr / s° at ein̄ medtaki þ þionustu rum ⁊ postuligt embætti i fra hueriu Judas er af fallin̄ / þ hn̄ b(u)rt færi i sin̄ stad / ⁊ þr logdu hluti yfuer / þa / hlutrin̄ fiell yfuer Matthiam ⁊ var hn̄ reiknadr til tolu þra ellifu Postula.

Annar Capitule

Og þa ✠ er fullkōnuduzt huita sun̄u dagar / voru þr aller med einū huga i einū þm sama stad / ⁊ þar vard skyndeliga þytr af himne / lika sem myckels til komandi vindar / ⁊ fylldi vpp allt husit þar þr satu i / ⁊ a þm sauzt sundr greinligar tungr / s° sem at være þær gloandi / hn̄ setti sig ⁊ yfuer sier huern þra / ⁊ þr vrdu aller fu ller af heilogū anda / ⁊ toku at mæla ymisligar tungr / epter þui sem heilagur andi gaf þm til vt at tala. *✠ Hvita sunnu.*

En̄ þar voru gydingar byggiandi til Hierusalem / gudliger men̄ / vt af allra handa þiod þre sē vnder himnenū er / ⁊ er þssi rodd skiedi kō man̄ fiolldin̄ til samans ⁊ vard otta sleigen̄ / þuiat huer ein̄ heyrde þa tala sing tungu / s° þ at aller toku at

ottazt

ottazt ⁊ vndrazt ⁊ ſogdu. Sia: Eru þeſſer eigi aller
sem þar tala vt af Galilea/ huernen heyrũ vier
þa/ huer eiñ ſitt tungu mal/ þa ed vier erũ iñe fæd
der/ Parthi ⁊ Medi/ ⁊ elamite/ ⁊ þr ſem byggia i
Meſopothania/ Judea/ Capadocia/ Ponto ⁊ Aſia
Phrigia ⁊ Pamphilia/ a Egipta landi ⁊ i Alfum
Lybye/ hueriar at eru nærri Cirenia/ ⁊ vt lenſker
af Roma/ gydingar ⁊ þr sem Judar hafdu gi-
orzt. Cretar ⁊ Arabiar ⁊ vier heyrũ þa tala vorũ
tũgũ guds ſtormerki. ✱ Eñ aller vrdu otta ſlegner
⁊ vndruduzt þ/ seigiandi ſin a millum/ Huat man
þetta vilia verda/ eñ adrer darudu þa ⁊ ſogdu/ at
þr væri fuller af nyu vine

Þa ſtod vpp Petr medr þm ellifu/ hof vpp
ſina rauſt/ ⁊ taladi til þra/ Þier gydingar goder
meñ ⁊ þier aller sem buer til Hieruſalem þ sie ydr
kuñigt ⁊ latid ydr nium ord i eyrũ loda þuiat þeſſer
eru eigi druckner sem þier meintud/ a medan þ er
ei meir eñ þridia ſtund dags. Helldr er þ/ at huat
ſagt var adr fyrer ſpamañiñ Johel/ þ ſkal ſkie a
ſiduztũ dogũ ſeiger drottiñ/ at eg ſkal vt hella af
minũ anda yfuer allt holld/ ⁊ ſyner ydrer ⁊ dætur
ydrar ſkulu fyrer ſpa ⁊ yngmeñe ydar ſkulu ſio-
ner sia/ ⁊ ydrer olldungar ſkulu drauma dreyma
⁊ eg ſkal a tuiſu vt hella af minũ anda/ a þm do-
gũ yfuer mina þræla ⁊ yfuer minar ambatter ⁊
⁊ þr ſkulu fyrer ſpa/ ⁊ eg ſkal gefa ſtormerki a
hinũ vppi ⁊ teikn a iordu nidre/ blod ⁊ elld ⁊ reyk
ſuælu/ Soliñ ſkal ſnuazt i myrkr eñ tunglit i blod
adr eñ sa hiñ myckle ⁊ alkuñe dagr drottins kemr/
⁊ þ ſkal ⁊ ſkie at huer sem akallar nafn Drottins
sa ſkal holpiñ verda

Þier Iſraels meñ heyrit þſſi ord/ Jeſũ af Na-

dareth/ eiñ mañ af gudi vid ydr auglyſtañ med krapta verckũ/ſtormerkiũ ⁊ taknum þau er Gud giordi fyrer hñ a medal ydar/ſo ſem þier ſialf/ uer vel vitid/ þañ ſama (epter þ hñ var af til ſet tu radi ⁊ gudz fyre hugſan ofr ſelldr) hafi þier tekit hñ fyrer hendr ranglatra ⁊ kroſſfeſt hñ ⁊ lif latid. Huern gud hefer vppreiſtan/ at vppleyſtũ daudans hormũ/ fyre þui at þ var o moguligt at

Pſal. xvj

hñ ſkylldi af hm̃ halldiñ verda/ þuiat Dauid ſei ger ſo af hm̃/ Eg hefi alla tima Drottiñ fyre miñe augſyn ſettan/ þuiat hñ er mier til hægri ha udar/ſo at eg ſkel funzt eigi/ fyrer þ er mitt hiar ta gladu ært ⁊ tunga min gledzt/ af þui at mitt holld man huilazt i voniñe/ þat þu munt eige for lata mina ond i helvite/ ⁊ eigi leyfer þu þ at þiñ heilage ſkule rotnan sia/ Kuña giordir þu mier lifſins vegũ/ þu mũt nug medr gledi fylla fyrer þinu augliti.

iij Ref. ij

Þier meñ goder brædr leyfit mier med frelſe til ydar at tala af forfodrnũ Dauid/ þui hñ er framlidiñ ⁊ grefstradr/ ⁊ hñs grof er hier/hia oſſ allt til þſſa dags/ af þui at hñ var nu ſpamadr ⁊ viſſi þ/at gud hafdi hm̃ med eidi fyrer heitid þ friofgũ hñs lenda/ſkylldi a hñs ſtoli sitia/he fer hñ þ adr fyre sied ⁊ talad af kriſtz vpp riſu/ at hñs ſala sie eigi i heluiti forlatin ⁊ ei hafi hañ rotnan sied. Þeñan Jeſũ vpp vackti gud/ Huers vottar vier erum aller

Nu hñ er fyrer gudz hægri hond vpp hafiñ/ ⁊ at medteknu heilagr anda fyrer heite af fodr/ nũ/ vt hellti hañ þſſu þ þier siaet ⁊ heyrit/ þuiat Dauid er eigi vpp ſtigiñ til himna/eñ hñ ſeiger/

Pſal cix

Drottiñ ſagdi drottne minũ/ Sit þu til miñar hæ gri

gri handar / þar til eg set ouine þina til ſkarar þina
fota / Þui vited þ nu fyrer ſañ allt Jsraels hus/ at
gud giordi þenan Jeſum / huern þier kroſſfeſtud/
at einu Herra ⁊ Christe

Eñ er þr hofdu þetta heyrt/ ſamſtungust þr i
hiartano ⁊ ſogdu til Petrs ⁊ til añara Poſtulaña/
þier meñ ⁊ goder brædr/ huad ſkulu vier giora/
Petr ſagdi til þra/ giorit yfuer bot/ ⁊ huer ydar eiñ
lati ſkira ſig i nafne Jeſu Kriſti til fyrergefning
ar ydvarra ſynda/ ⁊ þa munu þier medtaka hei-
lagr anda giof/ þt ydart ⁊ ydvara barna er fyre-
heitid/ ⁊ allra þra ſem i fiarſka eru/ hueria hellz
ed gud drottiñ vor hier til kallar/ ⁊ mz morgum
odrū ordū vitnadi hñ fyrer þm/ a minte þa ⁊ ſag
di/ latid frelſa ydr i fra þſſari vondre ſleckt/ og
þr ſē fuſer medtoku hñſ ord/ voru ſkirder/ ⁊ þar
vrdu a þm deige vidaukner nær þrim þuſundū

Þr blifu ⁊ aller ſtoduger i poſtulaña (ſalna
keñingu ⁊ i ſāneyti ⁊ braudzinſ brotningu ⁊ i bæ-
na halldi/ Og allra saler urdu otta ſlegnar/ ⁊ þar
giordust morg takn ⁊ ſtormercki fyrer poſtulana
Eñ aller þr ſem truader voru vordner voru til
ſamans ⁊ hofdu alla hluti sameiginliga/ eigner
ſinar ⁊ faſta gotz ſelldu þr ⁊ ſundr ſkiptu þui me
dal allra/ epter þui ſem hueriū var þorf a/ ⁊ iaf-
nan voru þr dagliga med einū huga/ huer hia o-
drum i muſterino ⁊ brutu braudin i ymſum huſū
toku fædzlu ⁊ lofudu gud mz fagnadi ⁊ einfoll
du hiarta/ ⁊ hofdu nad hia ollu folki/ eñ Drottiñ
lagdi dagliga til ſofnudzins þa er hialpazt attu.

Þridie Capitule

Eñ þr Petr ⁊ Johañes geingu til samans
vpp til musterisins vm (ix stund sē van
aligt var at bidiazt fyrer/ ⁊ þar var
þss konar madr sē halltur hafdi verit/
fra siñar modr kuidi/ sa liet bera sig/ ⁊
þr settu hñ dagliga fyre musterisins dyr/ þær ed
kolludozt euar fogru/ s° at hñ bædi olmusu af
þm er iñ i musterit geingu/ þa hñ sa þ Petr ⁊ Jo-
hañes villdu iñganga i musterit/ bad hñ/ at hm
gæfizt olmu sa/ eñ Petr horfdi a hñ med Johñi/ ⁊
sagdi/ horf þu a ockr/ eñ hñ horfdi a þa vonandi
at hñ mundi fa nackut af þm/ eñ Petr sagdi/ sil-
fr ⁊ gull hefi eg eigi/ eñ þ eg hefi/ þ gef eg þier/
J nafni Jesu Christi af nadareth statt vpp ⁊
gack/ ⁊ tok i hñs hægri hond/ ⁊ reisti hñ vpp/ ⁊ iafn
snart styrcktuzt hñs legger ⁊ iliar/ spratt vpp gat
geingit ⁊ stadit/ ⁊ gieck iñ med þm i musterit/ sta-
uck vpp ⁊ gieck lofandi gud

Og allt folk sa hñ ganga/ ⁊ lofa gud/ þr þek-
tu hñ ⁊ þ hñ væri sa/ sem fyrer olmusu hafdi se-
tid/ fyrer fogru dyrū musterisins/ ⁊ þr fylltuzt
af vndran ⁊ hrædzlu yfuer þui er hm hafdi gi-
orzt/ eñ sem þssi hiñ hallti er heilbrigdr var vor-
diñ/ hiellt sig at Petre ⁊ Jone hliop allt folkit til
þra i þ forbyrge sē heiter Salamonis/ vndrandi

✠ fiorda dag passka

En ✠ er Petr sa þ andsuaradi hñ folkino (þtta
þier Jsraels meñ huat vndrar ydr þtta edahuar
fyrer sprogsetie þier ockr s° sem hefdi vid giort
þnañ ganganda fyre vorn eigeñ krapt/ ⁊ verd
skulldan. Gud Abrahams/ Gud Jsaacs/ Gud Ja-
cobs/ Gud fedra vorra/ hefer vegsamat siñ son
Jesum/ huern þier at soñu ofr selldut/ ⁊ neitudut
fyrer auglite Pilati/ þa hñ dæmdi þo at hñ skyll

laus latazt/eñ þier af neitudu hinñ heilaga ⁊ riett lata/⁊ beidduzt at sa mañdrapa madr ſkylldi yđr gefazt/ at viſu lifſins gtafara af lifudu þier/ Huern ed gud vpp vackti af dauda/ huerſ voitⁿ at vier erum/ ⁊ fyrer þa tru sem a hñs nafn er/ hefer hñ ꝥ ſtañ ſem þier ſiaet ⁊ þeckit ſtyrckt i ſi⸗ nu nafni/ ⁊ su trua sem er fyre hñ hefer ꝥſſim gefit heilbrigdi i allra ydvara augſyn

Nu veit eg goder brædr at þier hafit giort ꝥ af o vizku/ s° sem at ydrer hofdingiⁿ eñ sa gud sem fyrer muñ allra ſiña ſpamaña/ hefer adr kuñgiora latið/ huernen kriſtr atti at lida/ ⁊ full⸗ kõnadi ꝥ s°/ fyrer þui giorit yfuer bot ⁊ snuizt s° at afmaizt ſynder ydrar ✱ S° at sa endr lif gunar time kome af herrans augſyn/ nær hñ ſen der þañ sem ydr verdr nu fyrefram bodadr Je ſus Kriſtr/ huerium at ſoñu byriar himiniñ til ſin at taka allt til þra ſtunda þa aller hluter ſlu lu endrſkickader verda/ Hueria hlute gud hefer adr talat fyre muñ allra ſiña heilagra ſpamaña i fra veralldar vpp hafi

Deut. xviij

Þuiat Moyſes hefer ſagt til fedraña/ Spa⸗ mañ mun gud drottiñ ydar vpp vekia ydr vt af brædrum ydar/ mier likañ/ hñ ſkulu þier heyra/ ⁊ ollu þui er hñ mun ſeigia til ydar/ og ꝥ mun ⁊ ſkie at huer su ond sem eige heyrir þm ſama ſpa mañe ſkal ut ſkufut verda fra folkino/ ⁊ aller ſpameñ i fra Samuel ⁊ þar epter s° marger ſẽ talat hafa/ þr hafa af ꝥſſ'i dogũ kungiort

Gene. xij
xxij

Þier erut ſpamañaña ⁊ ſattmalans born/ hue rn ed gud giordi vid fedr ydra þa er hñ ſagde s° til Abrahams J ꝥ inu sædi ſkulu blezazt all⸗ at þioder iardar Ydr þa hefer gud vpp vacktañ

 ſiñ

siñ son Jesum/ ⁊ hepꝛ er hñ til ydar sent/ ydꝛ at ble
tza/ s° at huer ydar eiñ, snerizt i pra siñe illzku

Þridie capitule.

Eñ sem þr toludu til polksins/ kõu til þra
prestar ⁊ yperbodarar mustierisins ⁊
Saducei/ þm mislikadi ꝥ at þr skylldu
læra polkit/ ⁊ ꝥ þr bodudu i napne Je-
su vpp risu ap dauda/ logdu hẽdꝛ a þa ⁊ settu þa
i vardhalld til næsta morgũs/ þat kuelld var
komit/ eñ marger ap þm er ordit heyrdu/ giorduz
truader/ ⁊ tala þra maña vard nær pim þusun-

Eñ at morne kõnũ/ samansopnuduzt hopd (dũ
ingiar þra ⁊ olldũgar ⁊ skriptlærder i Jerusalẽ ⁊
Hañas keñemaña hopdinge/ ⁊ Caiphas Johañis
⁊ Alexander ⁊ s° marger sẽ þr voru vt ap keñe
maña kynenu/ skickudu þa mitt pram pyre sig ⁊
spurdu þa at/ ap hueriũ krapti/ eda i huers napni
giordut þier þtta Petꝛ pullꝛ ap heilogũ anda sag
de þa til þra/ heyre þier hopdingi° lydsins/ ⁊ olld
ũgar i Jrael/ þott vier rãsaukuzt i dag vm þat er
vier giordũ vel til þssm siuka mañe/ ⁊ ap hueriu
skiale hñ var heilbrigdꝛ gior/ þa sie ydꝛ ꝥ ⁊ ollu
polki i Jrael kuñigt/ þat þssi stendꝛ (i napne Jesu
christi ap Nadareth/ þañ þier krossestud/ huern
er gud vpp vackti ap dauda) hier pyrer ydꝛ heil-
brigdꝛ/ hñ er ⁊ sa steiñ sem vt skapadꝛ er ap ydꝛ
vpp byggiorũ/ huer ed giordꝛ er at hopdi hyrnin
gar/ ⁊ eigi er i nockrũ odrũ heilsu giop/ þat þar
er eckert añat napn gepit himnum vnder a medal
maña i hueriu oss byriar heilum at verda

Eñ sem þr sau stodugleik þra Petꝛs ⁊ Johañis
vndradi þa þui þr vissu pyre sañ ꝥ þr voru o
lærder ⁊ leikmeñ/ ⁊ þeckτu þa/ ꝥ þr hopdu verit
med Jesu/ eñ þr sau mañiñ/ þañ sẽ heill var or

diñ standa hia þm̃/ ꝛ kuñu þᵛ eckert i mot at seiɢ
gia þa skipudu þr þm at vikia vt i burt fra radi
no ꝛ toku þa at radgazt vm sin a mille/ ꝛ sogdu/
huad skulu vier giora þssm mõm þat ꝥ teikn̄ sem
aᵹ þm var giort/ er kunigt ollm̃ þm sem i hierusalē
byggia/ ꝛ vęr getum þui eigi neitad/ eñ s° at ꝥ
skuli eigi vidara vt spyriazt medal folksins/ þa
ognũ þm aluarliga/ at þr seigi eigi neinũ mañe
hiedan i fra aᵹ þssu nafne

Og þr lietu kalla a þa/ ꝛ budu þm/ at þr toludu
mz ongu moti/ nie helldr kendu i nafne Jesu/ eñ
Petr ꝛ Johañis suorudu/ ꝛ sogdu til þra/ dęmi
þier sialfuer/ huort ꝥ er riett i gudz auglite/ at vier
skulum framar hlyda ydr eñ gudi/ þat ꝥ megu
vęr eigi/ at vier skulum eigi tala ꝥ huat vier hoᵹ
um heyrt ꝛ sied/ eñ þr ognudu þm/ ꝛ lietu þa lau-
sa/ ꝛ fundu eigi huernen þr gęti þa pint fyre folk
sins saker/ aᵹ þui at aller lofudu gud yfuer þui
sem til hafdi borit/ þuiat sa madr var meir eñ (xl
ara)/ a hueriũ ed skied var þtta heilsu teikn

Og sem þsser vorv lauser latner/ komu þr til sinna
kungiordu þm huad hellzt at presta hofdingiar
ꝛ olldungarner hofdu til þra sagt/ þa þr heyrdu
ꝥ/ hofu þr vpp mz einũ huga sina raudd til gudz
ꝛ sogdu/ þu drottiñ sem ert sa gud er giorder him-
iñ ꝛ iord/ sioeñ ꝛ alla hlute huerier i þm eru/ sa
þu sagder fyrer muñ þions þins Dauidz/ fyrer
þui ęddu s° hiner heidnu ꝛ folkit a setti ꝥ huat
hiegomligt var/ Konungar iardariñar hielldu til
sama/ ꝛ hofdingiar samã sofnuduzt i eitt i giegn
Drottne ꝛ i giegn hans christe

Þat señeliga komu þr til samans i þssari borg
i giegn þinum heilaga syne Jesu/ þañ þu smurt
hafder/ Herodis ꝛ Pontuerskr Pilatus/ samt odrũ

heidingiũ ⁊ Jraelſ ꝼolki/at giora huat ꝥin hond ⁊ ꝥitt rad haꝼdi adꝛ ꝼyre hugſat huat ſkie ſkyllדi/ ⁊ nu Drottiñ lit þu a ꝥra heitingar ⁊ geꝼ ꝥinum þionũ mꝫ allri alud at tala ꝥitt ord/ ⁊ riett vt ꝥina hõd s° at ꝥar ſkiee teikn/heilſor mañа ſtormercki ꝼyre naꝼn ꝥinſ heilaga ſonar Jeſu/⁊ sem ꝥeir hoꝼdu bedizt ꝼyrer/hrœrdizt sa ſtadꝛ i hueriũ ꝥr voru til ſamans ſaꝼnader/ ⁊ ꝥr vrdu aller ꝼuller aꝼ heilogũ anda/⁊ toludu gudꝫ ord mꝫ allri alud

Eñ mañmergd ꝥre er trudi var eitt hiarta og ein ond/ ⁊ eige ſagdi nockꝛ ꝥra at ꝥ væri ſitt/ er hñ atti/helldꝛ voru ꝥm aller hluter ſameigenliger ⁊ aꝼ mycklũ krapti gaꝼu Poſtularner vitneſburd aꝼ vpp riſu Drottins vorſ Jeſu chriſti/⁊ myckel nad var medꝛ ꝥm ollm̃/ ꝥar var ⁊ eingeñ ꝥra ꝥurꝼandi ꝥat s° marger sem ꝥr voru er akra edur huſ attu/ ꝥr ſelldu ꝥ ⁊ ꝼluttu verdkaup ꝥra peninga sem ꝥr hoꝼdu ſellt/ ⁊ logdu ꝼram̃ ꝼyre ꝼætr poſtulañа ⁊ sier hueriũ ſkiptizt epter ꝥui hañ haꝼde ꝥaurꝼ til

Eñ Joſeph sa er aukneꝼndꝛ var aꝼ poſtuſuuum Barnabas/huat er ꝥydizt huggunar ſonur leuite at ætt vt aꝼ Ciprien/hañ haꝼdi akr ⁊ ſelldi hñ/bar verdit/ ⁊ lagdi ꝼyrer ꝼætr poſtulañа

ꝼimte capituie

Eñ ꝥſſkonar madꝛ sem Ananias var at naꝼne/medꝛ huſꝼreyiu ſiñe saphira selldi eigner ſinar/ ⁊ duldi aꝼ verdino at vitand ſiñar huſꝼreyiu/ eñ ꝼærdi sumañ hlut ⁊ lagdi til ꝼota poſtulañа/ ꝥa ſagdi Petr/Anania ꝥui vppꝼylldi andſkotiñ hiarta ꝥitt/s° at ꝥu lyger at heilogum andꝫ/⁊ dulder sumu aꝼ verdaurum akrſins

var hñ

vᵃ hn̄ eigi þin̄ at ollu/ ꝛ þa hn̄ var selldr/ var hn̄ i þinu valldi/ fyre þui setter þu slikan̄ hlut þier i arta/ eigi hefer þu logit at mon̄ū helldr at gudi/ en̄ þa Ananias heyrdi þſſi ord/ datt hn̄ nidr ꝛ gaf vpp ondina/ ꝛ hrædzla myckel kom yfuer alla þa sem ꝥ heyrdu/ en̄ vngmen̄in stodu vpp ꝛ toku hn̄ i burt/ baru hn̄ vt/ grofu hn̄.

Og ꝥ skiedi in̄an skamz nærri þrim stundū/ at hn̄s husfreyia kom þar in̄/ ꝛ vissi eigi huat þᵃ hafdi giorst/ en̄ Petr seiger til hn̄ar/ seig þu mier kona huort þid selldut akrin̄ sᵒ dyrt/ Hun sagdi/ eirnen sᵒ dyran̄/ þa sagdi Petr til hn̄ar/ fyre þui eru þid sam þyck ordin̄ at freista anda Drottins Siadu? at fætr þra sem/ iordudu man̄ þin̄/ eru fyrer dyrū vti/ ꝛ þr munu þig vt bera ꝛ iafn snart datt hun nidr fyrer fætr hm̄ ꝛ gaf vpp ondina/ en̄ vngmen̄in komu in̄/ ꝛ fundu hana dauda/ baru vt ꝛ grofu hana hia man̄i sinū/ ꝛ myckl ū otta slo yfuer allan̄ sofnudin̄/ ꝛ yfuer alla þa er ꝥ heyrdu

En̄ ꝥ morg takn ꝛ stormerki giorduzt mz lydnū fyre postulan̄a hendr/ ꝛ aller voru þr a sāt mz einū huga i forbyrgi Salamōis ꝛ onguer adrer dirfduzt meir at samlaga sig þm̄/ helldr mycklaði þa lydrin̄/ þar tok ꝛ en̄ meir at aukazt fiold þra karla ꝛ kuen̄a sē a Drottin̄ trudu/ sᵒ at þr baru vt van færa men̄ a strætin/ ꝛ logdu þa a sængr edr borur sᵒ þa at Petr kæmi/ at hn̄s skuggi/ skygdi yfuer nockra af þm Þar komū ꝛ marger til samans vt af þm̄ borgū sem i nand voru vid Hierusalē/ ꝛ færdu med sier siuka/ men̄ ꝛ þa sem af o hreinū ondū kualder voru/ huerier ed aller vrdu heilbrig

Þa stod vpp ken̄eman̄a hofdingin̄ ꝛ (der *

 þr

þr aller ſē med hm̄ voru huerier ed eru villu flok
kr Saduceoꝛum/ ꝛ vppfylltuzt af hatre/ ꝛ logdu
hendr a poſtulana/ ꝛ ſettu þa iñ i almeñelig vard
haulld/ eñ Eingell drottins kō vm nott ꝛ lauk vpp
dyr myrkua ſtofuñar/ leiddi þa vt ꝛ ſagdi/ fa
rit/ ſtigit vpp/ ꝛ talit til folkſins i muſterino aull
þſſi lifſins ord/ þa þeir hofdu þ heyrt geingu þr
iñ i dogū i muſterit/ ꝛ toku at keña.

Eñ er keñe maña hofdingeñ kom til/ ꝛ þr er
med hm̄ voru/ kolludu þr saman radit/ ꝛ alla oll
dunga Jraels ſona/ ꝛ ſendu til myrkua ſtofuñar
þa at ſækia/ eñ þa þienararner komu þar ꝛ fundu
þa eigi i myrkuaſtofuñe/ hurfu þr aptr ꝛ kuñgior
du þm̄ þ ꝛ ſogdu/ myrkua ſtofuna fundu vær at
ſoñu luckta mz allri at hygle ꝛ vard meñina ſtan
dandi þar framan fyre dyrum/ eñ þa vier lukū
vpp fundu vier onguañ þr iñe/ eñ er keñe madriñ
ꝛ yfuer ſtioꝛnare muſteriſins/ ꝛ adrer fleire keñe
maña hofdingiar heyrdu þſſi ord toku þr at verda
efa blander vm þa huat af þm̄ mundi mega
verda

Þa kom þar nockr/ ſa vnderuiſadi þm̄. Siaet! at
þr meñ sē þier settut i myrkua/ ſtofu eru i muſte
rino/ ſtanda ꝛ keña þar folkino/ þa for yfuer bo
dariñ burt med þienurunū ꝛ ſocktu þa fyre vtan
ofr valld/ þat þr ottuduzt folkit/ at þr mundi mz
grioti grytter verda/ ꝛ sem þr ſocktu/ þa ſkickudu
þr þm̄ fyrer radit/ Keñe maña hofdingeñ ſpurdi
þa at ꝛ ſagdi/ hofu vær eigi af allre aluoru bo
dit ydr/ at þier ſkylldut eigi læra i þſſu nafni/ ꝛ
Siaet! at þier hafit vpp fyllt Hieruſalem medr
ydra keñing/ ꝛ þier viliet ſo leida yfuer oſſ þeſſa
manz blod

Eñ Petr ſuaradi/ ꝛ þr poſtularner ꝛ ſogdu/ fra-
mar ber at hlyda gudi eñ moñunũ/ gud fedra voꝛ-
ra vpp vackti Jeſum/ huern þier lifi ſuiftud ꝛ
vpp heingdut a treit/ þeñañ hefer gud med ſiñe
hægri hendi vpphafit til eins hofdinga ꝛ lauſ-
nara/ at veita Jrael yfuer bot ꝛ ſyndaña fyre gef-
ning/ ꝛ vier erũ hñs vottar til þſſarra oꝛda/ ꝛ hei-
lagr andi/ huern ed gud gaf ollm̃ þm er hm̃ hly-
da/ eñ þa þr heyrdu þ/ ſkaruzt þr iñan/ ꝛ hugſudu
ſier at liflata þa

Þa ſtod vpp nockr phariſeus af radino Ga-
maliel at nafne eiñ lauguitringr myckels virtr af
ollu folki/ ꝛ baud at poſtularner ſkylldu vikia vt
vm ſtundar ſaker/ ꝛ ſagdi til þra/ þier Jraels meñ
takit ydr i vackt huat þier ſkulut giora vidr þſſa
meñ/ þuiat fyre þſſa daga reiſ vpp Theudas ſei-
giandi ſig nockun vera/ hueriũ at ſamſinte tal ma-
ña nær fiorũ hundrudum/ huer at i hel er ſleigiñ/
ꝛ aller þr ſem hm̃ trudu eru i ſundr dreifder ꝛ at
ongu giorder/ epter hñ ſtod vpp Judas af galilea
a ſkottunar dogunũ ꝛ vm ſneri myklu folki epter
ſier/ ꝛ hñ fyre forſt/ ꝛ aller ſo marger ſem hm̃ ſã-
ſintu eru i ſundr tuiſtrader.

Og nu ſeigi eg ydr viket fra þſm mm̃ ꝛ latid
þa kyrra/ þat ef þtta rad edr verck er af mm̃ til
þa forgeinſt þ/ eñ ef þ er af gudi þa meigi þier
þ eigi kefia/ ſo at eigi ſynuzt þier beriazt gudi i
moti/ þa ſamſintu þr hm̃ ꝛ kolludu a poſtulana/
ſtryktu þa ꝛ budu þm at þr toludu med ongu
moti i nafni Jeſu ꝛ forlietu þa

Eñ þr geingu at ſoñu glader i burt fra radzinſ
aſian/ þ þr hofdu þſſ verduger verit at lida hæ-
dung fyre Jeſu nafnz ſaker/ ꝛ huern dag i muſter

T iiij

na ⁊ i odrũ fleirũ husũ gafu þr eigi vpp at keñ
⁊ predika Euangeliũ vt af Jesu Christo

Siette Capitulum

En a þm dogũ/ sẽ at vogr tala lærisueinanña/ giordizt mogl medr þm girskum i gegn hinũ ebreskũm/ af þui at eckiur þra fyrelituzt i dagligre þionustu/ þr tolf kolludu þa til samans fioldañ lærisueinaña/ ⁊ sogdu/ þ er eigi hæfiligt at vier forlatum gudz ord/ ⁊ þionũ fyrer bordũ/ fyrer þui goder brædr skygnizt vm ydr i mille epter þm sio mõm sem gott mañ ord hafa/ ⁊ fuller eru mz vitzku ⁊ helgañ anda/ hueria vier megũ skicka yfer þssa naudsyn af þui vier viliũ i bæniñe ⁊ ordzins þionustu stadnæmazt/ ⁊ þssi ord þocknadizt ollũ muganũ/ ⁊ vtuoldu Stephanũ/ eiñ mañ fullan truar ⁊ heilags anda/ Philippũ ⁊ Prochoron/ Nicanor/ ⁊ timon/ parmenan/ ⁊ Nicolaũ sem gydingr hafdi giorst vt af antiochia/ þssa skickudu þr fram fyri postulaña aug syn/ badu zt fyrer ⁊ logdu hendr yfuer þa

Og Gudz ord tok at vagra ⁊ lærisueinaña tala margfalldadizt nærsta til Hierusalem/ þar giordizt/ mykill keñemaña hopr truñe hlydugr ℞ eñ Stephan⁹ fullr af nad ⁊ styrkleika tok at giora stormerki ⁊ takñ mikil medal folksins þa stodu vpp nockrer af þre samkundu sem kalladizt libertinorũ Cyrenorũ ⁊ Alexandrinorũ/ ⁊ þra sẽ voru vr Cilicia ⁊ Asia/ þreytandi spurningar vid Stephanũ/ ⁊ þr gatu eigi motstadit þre speke nie þm anda af huerium hñ taladi/ þa sendu þr vt meñ sem seigia skylldu sig hafa heyrt hñ mæla hadungar ord a moti gudi ⁊ Moysen/ ⁊ æstu s⁹ vpp lydinũ ⁊ olldungana

Stepha.

gana ⁊ hina ſkriptlærdu/ hlupu at ⁊ gripu hañ/ burt leiddu fyrer radit/ ⁊ settu til liuguotta sē ſet gia ſkylldu/ Þſſi madr lætr eigi af at tala had yr di i giegn Þſſim heilaga ſtad ⁊ laūgmalino/ Þat vi er heyrdū hñ ſeigia/ Þ Jeſus af Nadareth mūdi Þnañ ſtad nidr briota/ ⁊ vmhuerfa Þm̄ setningū er Moyſes hefer oſſ gefit/ ⁊ aller Þr sem̄ i radino ſatu horfdu a hñ/ ⁊ sau at hñs a ſiana var s° ſem oñr eingils aſiona. *

Siounde Capitule

ÞA ſagdi keñemaña hofdingiñ/ er Þſſu s° varit/ eñ hñ ſagdi/ Þier meñ goder brædr ⁊ fedr Þa heyrit til

Gud dyrdariñar/ birtizt fandr vo-rū Abraham/ Þa hñ var eñ i Meſopotania/ adr fyre eñ hñ bio i Charrā ⁊ ſagdi til hñs/ far Þu vt af Þiñe iordu/ ⁊ i fra ættleif d Þiñe/ ⁊ kō til Þrar iard° sē eg mū ſyna Þier/ Þa gieck hñ vt af Chal dea landi ⁊ bygdi til Charram/ ⁊ epter a/ Þa hñs fader var lattñ/ flutti hñ hñ hingat yfuer a Þtta land/ i hueriu Þier byggit nu/ ⁊ gaf hm̄ Þar on gua arf toku iñe/ ⁊ eckert fotſpor/ eñ hiet Þo at gefa hm̄ Þ til eignar/ ⁊ hñs ſædi epter hñ/ Þa hñ hafdi Þo aunguan ſon Gene. xij

Eñ s° taladi gud/ at hñs ſædi mundi vt lægt ver da a añarlegre iordu/ ⁊ Þ Þr mundu Þia Þ i Þræl dome ⁊ Þuinga Þ illa i fiogr hundrut ara/ ⁊ Þa Þiod/ sē Þr munu Þiona/ ſkal eg afina ſagdi gud ⁊ epter Þ munu Þr gāga vt Þadan Þiona mier i Þſſm ſtad/ ⁊ gaf hm̄ sattmalañ vm ſkurdarins ⁊ hñ gat Jſaac ⁊ vmſkar hñ a attanda deige/ eñ Jſaac Jacob eñ Jacob Þa tolf forfedr

Og forfedrner hirdir af ofund ſelldu Jo-

 ſeph

ſeph i Egiptaland eñ gud var mz hm̄ ⁊ frelſadi hñ vr
ollū hñſ harmkuælū/ ⁊ gaf hm̄ nad ⁊ viſdom i auglite
Pharaonis/Konūgſins af Egipta lande ⁊ hñ ſetti hañ
hofudz mañ yfuer Egiptaland og yfuer allt ſitt hus.

Þar kom hūgꝛ ⁊ harmkuæli myckit yfuer allt egipta
land ⁊ Chanāſ iord ⁊ vorer fedꝛ fūdu ongua fædzlu/
eñ er Jacob heyrdi at korn vͣ a egiptalandi/ſēdi hñ vt
i fyrſtu fedꝛ vora/ ⁊ er hñ ſendi þa vt i añat ſiñ vard
Joſeph þeckꝛ af ſinū brædrum/ ⁊ Pharaoni giordizt
kuñigt Joſephſ ſleckti/eñ Joſeph ſendi vt ⁊ liet ſækia fo
dꝛ ſiñ Jacob ⁊ alla ſina ættkuiſl/ fim̄ ⁊ ſiotiger ſalna/ ⁊
Jacob for ofan til Egipta landz ⁊ er andadꝛ/hñ ⁊ fedꝛ
vorer/ ⁊ eru flutter yfuer vm til Sychim/ ⁊ lagder i
þa grof sem Abraham keypti medꝛ ſilfre af ſonum
Emor ſonar Sychim.

Eñ þa er nalgazt tok fyrer heitzins time/ſa er gud ha
fdi ſuarit Abrahā ogꝛ folkit vpp ⁊ tok at aukazt a egip
talandi allt þangat til at añar kōungꝛ kom/ſa er eigi viſ
ſi vt af Joſeph/hñ nidradi voru kyni/ ⁊ þiadi fedꝛ vora
at þꝛ bæri vt born ſin/ ſ° þau lifdu eigi/ a þm̄ time
fæddizt Moyſes ⁊ var gudi þeckꝛ/ ⁊ var þria manudi
foſtradꝛ i ſins faudꝛs huſe/eñ er hñ var vt borīñ tok
hñ vpp dotter Pharaonis ⁊ ol ſier vpp fyre ſon/ ⁊ Moy
ſes vard mentꝛ i allre ſpeki Egipzkra maña/ ⁊ var voll
dugꝛ i ordum ſinū ⁊ verckum.

Eñ þa hñ var fiorutige ara gamall/flo hm̄ i hiar
ta at fiña brædꝛ ſina Jſraels ſonu/ ⁊ hñ leit þañ er o riett
þoldi/ſtod hñ hia hiñ/ ⁊ hefndi hñs sem o riett þoldi/
⁊ wo þañ hiñ Egipzka mañ þui hañ meinti at ſiner
brædꝛ ſkylldu vnderſtanda ꝥ gud mundi gefa þm̄ heill
fyrer hñs hond/ eñ þꝛ vnderſtodu ꝥ eigi.

Og eñ añars dags epter kom hañ til þꝛa/
þar þꝛ voru at þratta ſin a mille ⁊ tok at ſemia
frid

frid medr þm ꝛ ſagdi/ þier goder meñ erut brædr fyre hui giorir huor yd' odrũ o riett/ eñ sa er ſinũ naunga giordi oriett ſtakadi hm̃ fra sier ꝛ ſagdi Huer setti þig hofdingia edr domara yfuer oſſ/ eda villtu drepa mig ſ° sem þu drapſt i gær hiñ egipzka mañ/ eñ Moyſes flydi fyrer þre rædu ꝛ giordi ſig vtlendan a iordu Madian/ hu' ed hñ ꝛi two ſonu.

Og at fullkõnudũ (xl) arũ/ birtizt hm̃ i eydi morku a fiallino Synai eingell drottins i /elldz loga i riodrino/ eñ er Moyſes sa þ vndradizt hñ ſynena ꝛ er hañ gieck til ꝛ villdi hyggia at/ kom raudd drottinſ at hm̃ ꝛ ſagdi/ Eg em gud fedra þi ña/ gud Abrahams/ gud Yſaacſ/ gud Jacobs/ eñ Moyſrs vard otta ſleigiñ/ ꝛ þordi eigi at at hyg gia/ eñ drottiñ ſagdi til hñ: leyſ þu af þier ſko klæ di fota þiña/ þuiat sa ſtadr þu ſtendr aa er hei log iord/ algiorliga hefi eg sied harmkugli mins lyds þſſ sem at er a Egiptalandi/ ꝛ þra kueinan hefi eg heyrt/ ꝛ eg em ofan komiñ þa at frelſa/ þ' nu hingat ꝛ man eg ſenda þig til Egiptalandz

Þeñan Moyſes/ hueriũ þr af neitudu ꝛ ſogdu/ huer setti þig yfuer mañ ꝛ domara/ þañ sama ſendi gud þm til hofdingia ꝛ frelſara fyre hond eingelſins þſſ er hm̃ birtizt i riodrino/ þeſſi leiddi þa vt/ giorandi takn ꝛ ſtormercki a Egiptalãdi ꝛ i hafino rauda og ſ° a eydimorkiñe i fiorutigi aar. Þſſi er ꝛ sa Moyſes sem ſagdi til Jraels ſo na ſpamañ mun gud vppuekia ydr af brædrum ydar/ likañ mier/ hm̃ ſkulu þier heyra

Þſſi er sa sem var a eydi morku i ſamkunduñe med einglenum/ huer ed taladi vid hñ a fiallino Synai ꝛ vid fedr vora þeſſi medtok lifſens ord

s° at hn̄ gaꝼi oſſ þ/Hueriũ at eige villdu hlyda y
drer ꝼedr/helldr ſtuꝼudu þr hm̄ i ꝼra ſier ⁊ sne-
Exo.xxxij ruzt i ſinũ hiortũ til Egiptalandz seigiandi til Ar-
ons/gior þu oſſ gudi/ þa ꝼyre oſſ ſkulu ganga/
Þat vier vitũ eigi huat vt aꝼ þm Moyſe er ordit
sem oſſ leiddi vt aꝼ Egiptalandi/ ⁊ giordu sier a
þm dogũ kalꝼ ⁊ oꝼrudu hm̄ ſturgoda ꝼorner ⁊
toku at glediazt aꝼ ſinũ handa verckum

Eñ gud ſnere sier ꝼra þm̄ ⁊ gaꝼ þa oꝼr s° at
þr dyrkudu himenens herſkap/epter þui sem ſkri
ꝼat er i ſpamaña bokiñe. Haꝼi þier nockrn tima/
Amos v aꝼ Jsraels huſe i þau ꝼiorutiger ara a eydimor-
kiñe oppꝛat mier sigr oꝼꝼrc edr ꝼornũ/ ⁊ þier med-
tokut tiallo bud Molochs ⁊ himen teikn gudz yd-
uars Rempha/ ⁊ þær mynder sem þier giordut
ydr til a at kalla/ ⁊ eg man burt ꝼlytia ydr allt vt
yꝼuer Babilon

Vorer ꝼedr hoꝼdu sattmalans tiallo bud a ey-
dimorkiñe/s° sem gud haꝼdi þm ꝼyre ſkipat/ þa
Exo. xxv hn̄ ſagdi til moyſen at hn̄ ſkylldi hana giora epter
Josue v. þre mynd er hn̄ haꝼdi sied/hueria ed vorer ꝼedr
medtoku ⁊ ꝼluttu hana medr Joſua i þ land er hei
dingiar hielldu hueriũ gud vt ſkuꝼadi aꝼ augſyn
ꝼedra vorra/ allt til daga Dauidz/ huer ed ꝼañ
nad hia gudi ⁊ bad, at hañ mætti tiallo bud ꝼiña
gudi Jacobs/Eñ Salamon bygdi hm̄ vpp huſ.

Eñ sa hiñ hædzti bygger eigi i þm̄ muſtierũ er
med hondũ erv giord s° sem hn̄ ſeiger ꝼyrer ſpa
mañiñ Himeniñ er miñ ſtoll/eñ iordin er ſkaur mi
Eſa lxvi. ña ꝼota. Huada huſe vilie þier vpp byggia mier
ſeiger Drottiñ/ eda huer er ſtadr miñar huildar/
heꝼer eigi min hond giort allt þtta

Þier hardſuirader ⁊ o vm ſkorner i hiortũ ⁊ eyrũ
ſtrid

ſtridit iaꝼnā i moti heilogū anda ſo ſē ꝼedꝛ ydꝛer lika eirnen̄ þier/ huern ſpaman̄a haꝼa ydꝛer ꝼedꝛ eigi oꝼſockt ꝛ þa i helſleigit ſem ꝼyrer ꝼram bodu du til komu ens rietrlata/ huerſ ꝼalſarer ꝛ mordingiᵘ þier erut nu ordner/ þier ſem haꝼit medteket logmalit ꝼyrer Einglan̄a til ſkickan/ ꝛ halldit eigi Sē þr heyrdu þtta/ ſkaruzt þr i ſinū hiortū ꝛ niſtu ton̄ū yꝼuer hm̄/ en̄ mz þui hn̄ vᵘ ꝼullr aꝼ heilogū anda hoꝼ hn̄ vpp ſin augu til himens ꝛ ſa gudz dyrd/ ꝛ Jeſum ſtanda til hægri handar gudi ꝛ ſagdi Siaet: at eg ſie himnana opna ꝛ manzinſ ſon ſtanda til gudz hægri handar en̄ þr kolludu vpp harri roddu ꝛ saman luktu ſin eyru ꝛ giordu hm̄ a raas med einu samdrætti/ hneptu hn̄ vt aꝼ borgin̄e ꝛ gryttu hn̄/ en̄ vottarner logdu hn̄s klæde til ꝼota þſſ vngmen̄is er Saul hiet ꝛ Komdu Stephanū griote/ hn̄ kalladi vpp ꝛ ſagdi/ Herra Jeſꝰ medtak þu min̄ anda/ en̄ hn̄ kraup nidꝛ ꝛ kalladi harri roddu legg eige þm til þſſa ſynd ꝛ sem han̄ haꝼdi þ ſagt ſoꝼdizt hn̄ ✻

Attandi Capitule

En̄ Saul var samſin̄andi hans dauda/ þa giordizt ꝛ mikell o ꝼridr þm̄ ſaꝼnadi ſem var til Hieruſalem/ ꝛ þr tuiſtrudozt aller burt vm hierod Judee ꝛ Samarie ꝼyre vtan poſtularner/ en̄ gud hrædder men̄ biuggu vm Stephanū/ ꝛ baru yꝼuer hm̄ trega/ mikeн̄/ en̄ Saul tok at eyda ſoꝼnudinū gangandi in̄ i ymſra huſ/ dragandi vt men̄ ꝛ kuin̄r ꝛ setti i varhollð.

Eñ þr sem tuistrader voru foru vm kring ⁊ pre
dikudu gudz ord/Philipp⁹ for ⁊ ofan til borgar-
iñar i samaria/ ⁊ predikadi þm vt af kriste/ ⁊ fol
kit tok med einu samhelldi at heyra/ ⁊ gæta at þui
at gefa sem af Philippo sagdizt/sia andi ⁊ þau
teickn er hñ giordi/ þuiat o hreiner andar foru vt
af morgum þm er oder voru mz opi mycklu/mar
ger ickt siuker ⁊ hallter vrdu ⁊ heilbrigder ⁊ myckill
fognudr giordizt i þre borg

Eñ þar var adr fyrer i þri borg sa nockr sem
Symon hiet taufra madr ⁊ tældi med þui hina
Samuerskn þiod ed hñ sagdi sig vera nockrshatt
ar myckiñ huieriũ þr hlyddu aller fra hinũ mins
ta til ens mesta seigiandi/ þssi er kraftr gudz sa
er kallazt hiñ myckle/ eñ þr lutu hm af þui at hñ
hafdi i langa tima ært þa mz siñe fiolkynge ⁊ þa
þr trudu nu Philippo sem hñ predikadi af gudz
rike ⁊ af nafni Jesu kristz/ skirduzt bædi meñ ⁊
konr/ þa trudi/ ⁊ Simon sialfr/ ⁊ er hñ var skir-
dr hiellt hñ sig at philippo/ eñ þa hñ sa þau takn
⁊ krapta verck sem skiedu tok hñ felms fullr at
vndradzt

✠ Pridiu dagin epter huita suñu.

Eñ ✠ er postularner þr sem til Hierusalem vo
ru heyrdu þ/at Samaria hefdi medtekit gudz
ord/sendu þr til þra Petrum ⁊ Johañem ⁊ þa þr
ofan komu/badu þr fyrer þm so at þr medtæki
heilagañ anda/ þat hñ var eigi eñ komeñ yfuer
nockrn þra/ nema þ þr voru at eins skirder i
nafni drottins Jesu christi/ þr logdu þa hendur
yfuer þa/ ⁊ þr medtoku heilagañ anda ✱

Eñ

Eñ er Simon sa ꝥ at heilagr andi vard gefiñ
fyrer handa vpp legging poſtulaña/ færdi hñ
þm̄ peninga ⁊ ſagdi/ gefe þier mier ⁊ þtta valld/
ſo at yfuer huern er eg legg hendr at hñ medtaki
heilagañ anda/ eñ Petr ſagdi til hñs/ peningr
þiñ sie medr þier til glötunar/ þuiat þu meinter
gudz gafu med pening eignazt/ eckert hlutſkipti
nie gæfulag verdr þier af þſſu ordi/ þuiat þitt hi
arta er eigi riettferdugt fyrer gudi fyre þui gior
idran fyre þſſa þina illzku/ ⁊ bid gud vm ef ver
da mætti at þier fyrer gefizt/ þſſe hugſan þins
hiarta/ þat eg sie þig vera i galle beiſkiuñar ⁊ i
fiotre ranglætiſins

Þa ſuaradi Simon ⁊ ſagdi/ bidie þier fyrer
mier til Drottins ſo at eckert kome yfuer mig vt
af þui sem þier ſogdut/ eñ þr/ þa er þr hofdu vit-
nad ⁊ talat ord Drottins/ sneru þr aptr til Hieru-
ſalem ⁊ predikudu gudzſpiollen i morgum Sa-
muerſkum kauptunum

Eñ eingell drottins taladi til Philipo ⁊ ſagdi/
ſtatt vpp ⁊ gack i ſudr a þañ veg ſē liggr fra Hie
ruſalem ofan til/ gaza/ þrat ſem i eydi er/ hñ ſtod
vpp ⁊ giecki burt/ ⁊ ſiadu? at bla lenſkr madr/ gell
dingr ⁊ villdar meñe drottningarinñar Kandakes
af blalandi/ huer ed yfuer var ſettr allar heñar
fiarhirdzlr/ hñ var fariñ til Hieruſalem at til bid
ia/ ⁊ for nu heim i veg/ ⁊ ſat i ſinum vagne leſan
di Eſaiam ſpamañ

Eñ andiñ ſagdi til Philippo/ gacktu þangat at
⁊ teing þig at þm vagne þa ſkundadi Philippuſ
þāgat at ⁊ heyrdi at hñ var at leſa Eſaiſ ſpamañ
⁊ ſagdi ſkilr þu ecki huat þu leſ/ eñ hñ suaradi/
huernen ma eg kuña ꝥ neina at nockr leidriette mig

Þa bad hn̄ philippū at hn̄ stige vpp ⁊ sæti hia sier en̄ ritningarin̄ar in̄e halld/ ꝥ hn̄ las/ var ꝥtta/ so sem saudr er hn̄ til draps leiddr/ ⁊ þeigiandi/ sē lamb fyrer þm er ꝥ klypper/ lika so hefer hn̄ ⁊ eigi vpp lokit sinū mun̄e/ i hans lægkan er hans domr burt hafen̄/ en̄ huer mun hans alldr vt mega seigia/ þui at hn̄s lifdagar eru af iordun̄e i burt teckner/ Þa suaradi gelldingrin̄ Philippo ⁊ sagdi/ eg beide þig af huerium talar spamadrin̄ þua/ sialfum sier eda vm nockrn an̄an̄

En̄ Philippus lauk vpp sinū mun̄e ⁊ tok til i fra ꝥssari skrift/ ⁊ bodadi hm̄ af Jesu/ ⁊ sem þr foru vm vegin̄ komu þr at vatne/ nockru ⁊ gelldingrin̄ sagdi/ siadu vatnit/ huat hamlar mier ꝥ eg skirunzt eigi/ en̄ Philippo sagdi/ ef þu truer af ollu hiarta þa hæfer ꝥ hn̄ suaradi ⁊ sagdi/ eg true at Jesus christr sie gudz sonr/ ⁊ hn̄ baud at vagnin̄ stadnæmidizt/ ⁊ þr stigu bader ofan i vatnit Philipus ⁊ gelldingrin̄/ ⁊ hn̄ veitti hm̄ skirn/ en̄ er þr voru vppkomner vr vatnino/ greip andi drottins Philippū i burt/ ⁊ gelldingren̄ sa hn̄ eigi meira/ mz ꝥ for hn̄ gladr sina gotu/ en̄ Philippus fanzt til Asood/ gieck vm kring/ ⁊ tok at predika gudz spiollen i ollum stodū/ þar til hn̄ kom til Chaparnaum

✠ Pals mo

Níunde capitule

Aul ✠ blies en̄ ognū ⁊ alldr tila i giegn lærisueinū drottins/ gieck til kenneman̄a hofdingians ⁊ beiddizt af honū brefa til samkun̄dun̄ar i Damasco/ so at ef hn̄ fyndi þar nockra ꝥss vegar/ karla eda kuin̄r at hn̄ færdi þa bundna til Hierusalē ⁊ sē hn̄ var aveg komen̄/ skiedi ꝥ so er hn̄ tok at

nalgazt Damascũ/ at i skyndingu leiptradi vm hñ lios af himne/ ⁊ hñ fiell til iardar/ ⁊ heyrdi roddina er til hñs sagdi Saul Saul þui of sœker þu mig en̄ hñ sagdi/ huer ertu lauardr? Drottiñ sagdi eg em Jesus huern þu of sœker/hart er þier at bakspirna i mot broddunũ/ en̄ hñ skialfandi ⁊ felinf fullr sagdi/ Drottiñ huat villtu at eg giore Drottiñ sagdi til hans/statt vpp ⁊ gack iñ i borgina ⁊ þar mun þier sagt verda huat þier byriar at giora

Eñ þr mein sem mz hm̃ foru stodu felins full er/heyrdu atuisu roddina/ en̄ sau þo aunguan/ Saul stod þa vpp fra iordunñe ⁊ med vppluktũ augũ sa hñ eckert/ en̄ þr hielldu vm hond hñs ⁊ leiddu hñ iñ i Damascũ/ ⁊ s° var hñ i þria daga at hñ sa eige og eigi ath hñ nie drack

Eñ i Damasco var sa lærisueinñ sẽ hiet Ananias/og i syn þa sagdi Drottiñ til hñs/ þu Anania en̄ hñ anzadi/sie/hier em eg Herra/Drottiñ sagdi til hñs/statt vpp ⁊ gack i þ strætti sem kallazt hid rietta/ ⁊ spyr at i huse Juda epter þim sẽ Saul er at nafne vt af tharsen/ þui/ Sianu? at hñ bidr/ ⁊ i sion sa hñ mañ iñ til sin koma Ananiã at nafne leggiandi hõd/yfuer sig/s° at hñ yrdi siaant i

Ananias suaradi/Drottiñ vt af morgũ (apir hefi eg heyrt vm þna mañ/huat mikit illt hñ hefer giort þinũ heilogum til Hierusalẽ ⁊ hier hefer hñ vt af keñemañ hofdingiũ valld til at binda þa alla sẽ þitt nafn a kalla/en̄ drottiñ sagdi til hñs far þu þui at þssi er mier vt valit ker/ at hñ beri miti nafn fyrer heidiñ lyd ⁊ konũga/ ⁊ fyrer Jraels sonu/eg mun ⁊ syna hm̃ huersu mikit hm̃ ber at lida fyre mins nafns saker.

Ananias for þangat ⁊ gieck iñ i huſit/lagdi yf
uer hñ hendr ⁊ ſagdi/Saul broder Drottiñ Jeſ⁹
ſende mig hingat / huer ed þier birtizt a veginū
þm er þu komſt hier/s° at þu feinger ſyn aptr ⁊
vpp fylliz heilogum anda ⁊ iafn ſkiott fiell af
hans augum/s° ſem añat fiſke hreiſtr ⁊ hñ fieck
ſyn aptr/hñ ſtod vpp ⁊ liet ſkira ſig/ tok ſidan fæ-
dzlu til ſin ⁊ ſtyrckti ſig

Saul var þa nockra daga/hia þm læriſueinū
er voru i damaſco ⁊ iafn ſnart gieck hñ i gydinga
ſamkundr/⁊ tok at predicka þm Jeſum/þ hñ ſami
væri gudz ſonr/ eñ þm blauſkradi ollum er hm̄
heyrdu ⁊ toku at ſeigia/er þſſi eigi sa ſem til Hieru
ſalem ſtridde a alla þa ſem þtta nafn a kolludu
⁊ hingat komeñ til þſſ at leida þa bundna fyre ke
ñe maña hofdingia/eñ Saul tok at ſtyrkiazt myck
lu framear ⁊ hneckti þm gydingū ſem i Damaſco
biuggu full efflandi þ at ſia væri kriſtr*

Og morgū dogum þar epter hielldu gydin-
gar ſam ſtefnu ſin a mille at þr aflifudu hñ/ eñ
þra viel rædi vr du Saulo vnder viſut eñ þr var
dueittu nott ⁊ dag porten s° at þr feinge hñ i helſ
leigit/ þa toku hñ læriſueinarner vm nott ⁊ ſlepp-
tu hm̄ yfuer mureñ ⁊ lietu i korf ofan ſiga

Eñ þa Saul kom til Hieruſalem freiſtadi hñ
þſſ at ſamlaga ſig til læriſueinaña ⁊ þr ottuduzt
hñ aller/truandi eigi þui at hñ væri læriſueiñ/ eñ
Barnabas tok hñ ⁊ leidde til poſtulaña ⁊ ſagdi
þm i fra huerſu hñ hefdi ſied Drottiñ a veginū
⁊ þ hñ hefdi talat vid hñ/⁊ huernen hñ hafdi til
Damaſco truliga predikat nafn Jeſu/⁊ hñ var
hia þm gieck vt ⁊ iñ til Hieruſalem/⁊ predikadi
nafn Drottins Jeſu truligaña/ þa tok hñ at tala
⁊ hefia

ꝛ hefia spurning vid hina girsku/ eñ þr leitudu vid at liflata hñ/ þa bræðrner fornumu ꝥ/ leiddu þr hñ vt til Cesaream ꝛ sendu hñ til Tharsen/ ꝛ s° hafdi sofnudriñ at sońu frid vm allt Judeam ꝛ galileam/ ꝛ Samariam/ hreſtuzt vpp ꝛ geingu i otta Drottinſ ꝛ margfolldaduzt i huggan heilagr anda

Þat skiedi ꝛ/ þa Petr ferdadizt vm kring allra at vitia/ ꝥ hñ kom eirnen til þra heilagra sẽ biuggu i Lidda/ þ[ar] fañ hñ þañ mañ sẽ Eneas var at nafne/ huer ed leigit hafdi i reckiu meir eñ i atta ar/ hñ v[ar] siukr i kueisu Petr sagdi til hans eneas/ Jesus christr giore þig heilañ/ statt vpp/ ꝛ reid vpp sialfr vm þig/ ꝛ hñ stod iafn snart vpp/ ꝛ aller sau hñ þr sẽ biuggu i Lidda ꝛ i Assarona huerier ꝛ sneruzt til Drottins

Eñ i Joppe var sulærdomsins þionustu kuiña sem Thabitha var at nafni/ huat er vtlegzt dorcas ꝥ heiter skogar geit/ hun var full godra vercka ꝛ medr olmusu giorder sem hun veitte/ eñ a þm dogum bar s° til at hun tok sott ꝛ andadizt ꝛ sẽ þr hofdu þueigit hana settu þr hana i bord stofuna eñ mz þui at Lidda liggr i grend vid Joppen ꝛ þa lærisueinarner heyrdu ꝥ at Petr væri þar sendu þr til hans/ ꝛ badu hñ vm at hñ liete sier ecki þungtþickia til þra at koma

Eñ petr stod vpp ꝛ for med þm/ ꝛ er hñ kom þar leiddu þr hñ i bord stofuna/ ꝛ allar eckiurnar flycktuzt vtan vm kring hñ gratandi

⁊ syndu hm̄ þa kyrtla ⁊ klædnad sem Dorcas hafdi giort medan hun var hia þi᷑/ ⁊ er Petr hafdi þa alla vt drifit/ fiell hn̄ a knein/ badz fyrer ⁊ sneriꝫt at likamanū ⁊ sagdi Thabitha statt vpp en̄ hun lauk vpp sinū augū ⁊ er hun sa Petrum/ setti hun sig vpp/ en̄ hn̄ rietti hn̄e hondina ⁊ reiste hana vpp/ ⁊ kalladi a hina heilogu ⁊ eckiurnar og á ꝫ hente þm hana lifande/ ⁊ ꝥ kungiordiꝫt vm alla Joppen/ ⁊ marger trudu a drottin̄/ ꝥ skiede ⁊ s° at hn̄ bleif marga daga i Joppē hia Simone þm nocktū sem var ein̄ Sutare.

Tiunde Capitule

En̄ sa madꝛ nockꝛ i Cesarea sem Cornelius var at nafne/ hofudz madꝛ yfuer þm̄ selskap er kolluduꝫt valer/ gudligꝛ man̄ ⁊ gud hrædꝛ med ollu sinu huse/ gefandi folkino mycklar olmusur/ ⁊ var iafnan a bæn til gudz/ hn̄ sa opinberliga i syn nær niundu stund dags eingel gudz ganga in̄ til sin er sagdi til hn̄s/ Corneli/ en̄ hn̄ horfdi a hn̄/ ottasleigin̄ ⁊ sagdi. Huat er þa Herra/ hn̄ sagdi hm̄ þa bæner þinar ⁊ olmusu giorder eru vpp stignar til min̄is fyrer gudi ⁊ sent nu vt men̄ til Joppen ⁊ lat sækia Simon þan̄ kalladꝛ er Petrus/ hn̄ herbergiar hia Simone sutara einū/ huers hus at leggꝛ vid sioin̄/ hn̄ mun seigia þier huat þier byriar at giora/ en̄ er Eingellin̄ sa vid han̄ taladi var i burt geingen̄/ kalladi hn̄ a two sina þionustu men̄ ⁊ ein̄ gudligan̄ stridzman̄ vt af þm̄ er at hm̄ lutu Hueriū hn̄ sagdi allt fra/ ⁊ sendi þa til Joppen.

En̄ dagin̄ epter er þꝛ voru a leidin̄e ⁊ toku at nalgaꝫt borgina/ stie Petr vpp aloptid at hn̄ bædiꝫt fyrer/ nær siettu stund/ ⁊ er hn̄ hungradi/ vill

di hn̄ mat neyta en̄ a medā þr voru at bua til leid
yꝼuer hn̄ brioſt hoꝼge ꝛ ſa himeniñ open̄ ꝛ oꝼan
ꝼara at ſier/diſk nockꝛn mikin̄ ſo ſē linlak i ꝼiorū
hꝛ̈ rningū vpp būdin̄/ꝛ hn̄ vard aꝼ hīne oꝼan la
tin̄ a iordina i huerīū ed voru/allar ꝼerꝼættar kin
dꝛ/ſkog dyr ꝛ ſkrid kuikendi/ꝛ ꝼuglar himens/ ꝛ
þar ſkiedi raudd til hn̄s/ ſtatt vpp Petr/ſlattra ꝛ
eth/en̄ Petr ſagdi ongu aneiñ i Herra/ þuiat eg he
ꝼe en̄ alldꝛe nockut almen̄eligt edꝛ o hreint etid/ꝛ
roddin̄ ſagdi aptr i an̄at ſin̄ til hn̄s. Huat gud hre
inſadi ꝥ ſeig þu eigi almen̄eligt ꝥtta ſkiedi þryſuar
ſin̄ū ꝛ diſkꝛ in̄ vard vpp numin̄ aptr til himens

Og er Petr var eꝼablandin̄ vm med ſialꝼu
ſier/huer ꝥſſi ſyn mundi vera/sem hn̄ haꝼdi ſied/
Siadu / at þa ſpurdu þr men̄ er vt voru ſender
ꝼra Cornelio/epter huſe Simon̄/ ꝛ ſtodu vti vid
hurdina/ꝛ at vtkolludū nockrū ſpurdu þr at huort
Simon at vidꝛ neꝼni Petrꝰ heꝼdi þar herbergi/en̄
er Petr hugleidde vm ſynena/ſagdi ande til hn̄s/
Siadu / ꝥſſer men̄ leita at þier/ſtatt vpp þar o
ꝼan/ ꝛ gack med þm ꝛ eꝼa eckert/ þuiat eg ſend a
þa hingat/þa ſtie Petr oꝼan til þra man̄a sem
ſender voru til hn̄s ꝼra Cornelio ꝛ ſagdi/ Siaet
eg em þan̄ ſami þier ſpyriet at/Huer eꝼne eru til
ꝥſſ at þier erut hier kōner/ þr ſogdu/Corneliꝰ sa
hoꝼdinge ꝼromꝛ madꝛ ꝛ gud hrædꝛ haꝼandi go
dan̄ ordſtir aꝼ ollu gydinga ꝼolki/er med vitran
a mintꝛ aꝼ heilogū Eingle at hn̄ kalladꝛ þigi ſitt
huſ/ſo hn̄ heyrdi ord aꝼ þier/ꝛ þa kalladi hn̄ þa
in̄ ꝛ veitti þm̄ herbergi

An̄an dag epter ꝼerdadizt Petr med þm̄ ꝛ noc
krer brædꝛ aꝼ Joppen̄ ꝼylgdu hm̄/ꝛ an̄ars dags
epter komu þr til Cesaream/en̄ Cornelius beid þra

 ꝛ ſaman

⁊ ſaman kalladi ſina frændr ⁊ virckta vine/ ⁊ er ꝥ ſkiedi at Petr kom iñ/ gieck Corneli⁹ imoti hm̃ ⁊ fiell til fota hñſ ⁊ til bad hñ/ eñ Petr reiſti hñ vpp ⁊ ſagdi/ ſtatt vpp eg em ⁊ madr ⁊ er hñ hafdi hapt ſamtal vid þa/ gieck hñ iñ/ ⁊ fañ þa marga er þar voru ſaman kõner ⁊ ſagdi til þra/ þier vitid at ꝥ er eigi leyfiligt þm mañe ſẽ gydingr er at fella ſig vid edr gãga til vtlendra maña eñ gud ſyndi mier/ at eg ſegda ouguañ mañ almeñañ edr o hreinañ/ fyrer huat eg kom vtan duol/ þa eg var til kuaddr/ þui ſpyr eg ydr nu at huat til þier lietud kalla mig

Corneli⁹ ſagdi i fiora daga hefi eg faſtat allt til þſſarar ſtundar ⁊ vm (ix) ſtund ſem eg badz fyre i minu huſi/ ⁊ ſia: þa ſtod madr fram fyrer mier i ſkinanda klædi ⁊ ſagdi/ Corneli/ þin bæn er alheyrd ⁊ þinar olmuſr eru i miñe ſettat fyrer gudz augliti/ af þui ſent þu til Joppẽ ⁊ lat kalla Simon þañ auknefndr er Petr⁹/ hñ herbergiar i huſi Simonar ſutara vid Sioeñ/ þui þa hñ kemr mun hñ tala fyre þier/ þa ſenda eg iafn ſnart til þin/ ⁊; þu giorder vel ꝥ þu komt hingat/ þuiat vær eruin (at gudz vitne) hier aller at vier heyrũ alla þa hluti ſem þier eru af gudi bodner

Añan Dag pa ſka.

Eñ Petr lauk ſiñ muñ vpp ⁊ ſagdi/ nu reyne eg i Sañleika ꝥ ecki er mañ greinar munr hia gudi/ helldr a ollu folki/ ſem hñ ottaz ⁊ giorir rietuiſe/ þa er hm̃ þocknan

Hier

Þier vitid ap þre predikan sem Gud sendi til Jsraels sona/ bodandi þm frid fyre Jesum Christum (huer at er Drottinn allra) ap huerre predikan ryktid vt barst vm allt gydinga land/ su er fyrst hofst vpp i Galilea/ epter þa skirn sem Johannis predikadi/ þat Gud hefdi smurt Jesum ap Nadareth med heilogum anda ⁊ krapti/ huer ed vmkring gieck/ giordi gott/ ⁊ grœddi alla þa sem ap diofflinum voru vnder þryckter/ ap þui Gud var med hm̃/ ⁊ vier erum vottar allz þess hann giordi a gydinga landi ⁊ i Hierusalem/ huern þr aflifudu ⁊ a treit vpp heingdu *

Þn̄ an ✱ upp vackti gud a þridia deigi/ ⁊ liet opinberan verda/ eigi ollu folki/ helldr oss sem adr voru hn̄s vtualder vottar ap gudi/ vier sē atū ⁊ druckū mz hm̄ epter þ hn̄ v͛ vpp risinn ap dauda ⁊ hn̄ baud oss at predika folkino ⁊ vitne vm bera þ hn̄ vœri sa/ sē skickadr er ap gudi domare lifendra ⁊ daudra /ap þessm bera aller spamenn vitne/ ⁊ fyre hn̄s napn skuli aller þr sem a hn̄s napn trua medtaka syndanna fyrer gefning *

✱ mann d giñ epter h ta suñu.

Þa Petr taladi þessm ordū/ fiell heilagr andi yfuer þa alla sem ordit heyrdu ⁊ þr truader sē ap vm skurdninguñe voru/ ⁊ med Petre hofdu komit vndrudust þ/ at heilags anda giof vœri vthellt yfuer Heidna menn/ þui þr heyrdu þa tungr tala ⁊ vegsama gud/ þa suaradi Petr/ huer ma fyre bioda þm vatnit at þr skirizt eigi/ sem med tekit hafa heilagann anda/ lika sem vier/ ⁊ hn̄ baud at skira þa i napni Drottins/ þr badu hn̄ þa at hn̄ vœri hia þm nockra daga

Ellifte Capitule

Og

Og er þ heyrdu Postularner ꝛ þr brædr
sem i Judea voru/ at heidingiar hef-
du med tekit gudz ord/ ꝛ þa Petr kom
vpp til hierusalem/ toku þr at þratta i
moti hm̃ sem voru af vm skurninguñe
ꝛ sogdu/ þu giecktz iñ til þra maña sem yfuer hud
hafa ꝛ mataditz med þm̃

Eñ Petr tok til af vpphafi ꝛ lagdi vt fyrer
þm eitt epter añat ꝛ sagdi/ eg var i borgiñe Jop
pen/ ab(?)n/ ꝛ eg sa i leidzlu mins hugskotz syn þa
at diskr nockr leid ofan stor sem añat linlak medr
fiorũ hyrningũ/ ofan latiñ af himnũ ꝛ kom allt
iñ til min/ a huern eg horfda/ hugda eg at ꝛ sa
ferfættar kindr iardar skogdyr/ skridkuikendi/
ꝛ fulga himens/ eg heyrda þa rodd sem til/ min
sagdi statt vpp Petr slatra ꝛ neyt/ eñ eg sagdi Her
ra onguaneyn þui eckert almennt edr o hreint he-
fer eñ nockrn tima i miñ muñ iñ geingit/ eñ raud
diñ suaradi mier i añat siñ af himne/ huat gud
hreinsadi þ seig þu eigi alment/ ꝛ þtta skiedi þry-
suar/ ꝛ þa var allt vppnumit aptr til himens

Og siaet : at iafn snart stodu þrir meñ vti
fyrer husino þar eg var iñe sender af Cesarea til
min/ eñ andeñ sagdi mier/ at eg skyldi ganga mz
þm/ ꝛ efa eckert/ eñ mier fylgdu þisser sex brædr ꝛ
vær geingu iñi þss manz hus/ hñ kuñgiordi oss huer-
nen hñ hefdi sied eingel i sinu huse/ huer ed stadit
hafdi fyrer hm̃ ꝛ sagt til hñs/ sent þu vt meñ til
Joppeñ/ ꝛ lata kalla til þin Simon þañ kalladr
er Petr/ hñ mun seigia þier þau ord af huerium
þu munt holpiñ verda ꝛ allt þitt hus/ eñ þa eg
tok til at tala/ fiell heilagr andi yfuer þa lika sem
hñ fiell yfuer oss i vpphafi/ þa kom mier þ i hug
huat

huat Drottiñ hafdi sagt/ Johañis skirde at sonu i vatne/ iñ þier skulut med heilogũ anda skirder verda/ Þui fyrst gud hefer gefit þm likar gia fuer sem oss/ þañ tid vier trudum a drottiñ Jesum krist ꝫ huer var eg þss/ eg matta þ gudi bana/ þa þr heyrdu þ þognudu þr vt af/ vegsomudu gud/ ꝫ sogdu/ þ gud hefdi ꝫ vnt heidinginum idran til lifs

Og señeliga þr sem i sundr hofdu dreifzt/ af þre horniung er bar til vm Stephanum/ geingu vm kring allt til Phenicen ꝫ Cipriam/ ꝫ Antiochiam/ talandi ordit fyrer ongũ nema gydingum einũ/ þar voru ꝫ nockrer vt af þm/ sem voru af Cipria og Cirenia/ huerier/ þañ tid/ þr geingu iñ i antiochiam/ toku at tala til þra Gricka/ bodandi þm Drottiñ Jesum/ ꝫ hond Drottins var medr þm/ ꝫ mikil tala truadra maña snerizt til drottins

Eñ þ ord flaug sem af þm for til eyrna safnadarins sem var til Hierusalẽ/ ꝫ þr sendu vt Barnabam/ þ hñ geinge til Antiochiam/ ꝫ sem hñ kom þar ꝫ sa Gudz nad/ vard hñ gladr/ ꝫ ried þm ollum at þr skylldu med oruggu hiarta hia gudi stadnęmazt/ þui hñ var godr madr ꝫ fullr af heilogũ anda ꝫ truar/ ꝫ margt folk iokzt þar Drottne eñ Barnabas for til tharsẽ/ at hñ frietti vpp Saulũ/ ꝫ er hñ hafdi fundit hñ/ fylgdi hñ hm̃ i Antiochiam/ ꝫ þ skiedi s° at þr voru til samans arit allt/ hia þm sofnudi kendu þar ꝫ morgu folki/ s° at lęrisueinarner kolluduzt fyrst i Antiochia kristner

Eñ a þm dogum komu spameñ af hierusalem til Antiochiam/ ꝫ eiñ af þm stod vpp Agab⁹ at nafne/ hñ til teiknadi fyre andañ mikit hungr er

koma

ꝼoma ſkylldi i ollum veralldar heime Hvert ed ſkiede vnder Claudio Keiſara/ eñ lęriſueinar/ ner/ logdu til/huer epter ꝥui sem hñ ꝼormatti ⁊ ſendu þm̃ brædrum til biargar er biuggu i Iudea/hu̾ȝt ꝥꝛ giordu ⁊ ſendu til ꝥꝛa olldunga ꝼyrer hendꝛ Barnabe ⁊ Sauls .

Tolꝼte Capitule

ꝼPetrs m° ⁊ Pals.

Eñ ✠ a ꝥm tima lagdi Herodis kõungꝛ hendꝛ a nockꝛa aꝼ ſaꝼnadinũ/at pina ꝥa/ hañ liet ꝥa drepa Iacob brodꝛ Iohañis mȝ ſuerdi/ ⁊ er hñ sa/at ꝥ ꝥeck/ tiȝt gydingũ ꝼor hñ til/ ⁊ liet hõdla Petrũ/eñ ꝥtta v̾ vm paſka/ ⁊ ſẽ hñ haꝼdi hñ gripa latid liet hñ setia hñ i myrkua ſtoꝼu/ ⁊ ꝼieck hñ i hẽdꝛ inũ ꝼiorda parti ꝼiordũga ſtada ſkiptis Herꝛmañа til vardueiȝlu/ viliandi epter Paſkana ꝼrã leida hñ ꝼolkino/ ⁊ Petꝛ geymdiȝt at ſoñu i myrkua ſtoꝼu/ eñ ſoꝼnudꝛiñ bad/ i a kaꝼa ꝼyrer hm̃ til gudȝ/ ⁊ ꝥa er Herodis villde hñ ꝼrãleida lata/ Suaꝼ Petꝛa ꝥre nott medal tueggia ſtridȝ mañа/ bũdiñ tueimꝛ Iarn hleckiũ/eñ vardmeñirner ꝼoruorudu vti ꝼyrer dyrunũ myrkua ſtoꝼuna

Og Siaꝛ at Eingell Drottins ſtod ꝥar/ ⁊ lioſ ſkein i huſino/ hñ lauſt a ſidu Petꝛs/vpp vackti hñ ⁊ ſagdi/ſtatt vpp ſkyndeliga/ ⁊ hleckirner ꝼiellu aꝼ hans hondum/Eingelliñ ſagdi ꝥa til hans/ gyrt ꝥig/ ⁊ lat ſko ꝥina a ꝥig/ ⁊ hñ giordi s° /hñ ſagdi ⁊ til hñs/Legg ꝥiñ kyrtil yꝼuer ꝥig ⁊ ꝼylg mier/ ⁊ hñ gieck vt ⁊ ꝼylgdi hm̃/ ⁊ eigi viſſe hañ ꝥat til ſanȝ ſem ꝼyrer Eingeliñ giordiȝt/helldꝛ meinte hñ ſig ſyn ſia/ ⁊ ꝥꝛ geingu vm hid ꝼyꝛſta

⁊ añat

ꝛ añat vardhallo/ ꝛ komu til Jarn hlidſins er lꝏ til borgariñar/ eñ ꝥ lauk ſier vpp ſialft/ ꝛ þr geingu vt/ eñ sem þr reikudu fram eitt ſtręti/ veik Eingelliñ ſier ieſnſnart fra hm̃..

Og er Petr kom til ſialfs ſins ſagdi hñ/ nu veit eg ſeñeliga ꝥ drottiñ ſende Eingel ſiñ/ ꝛ frelſat mig af hende Herodis/ ꝛ af allre epter vęntan gydinga lyds * Og sem hñ gętti ſin kom hñ til huſa Mariu modr Johañis þſſsē kalladr var Marcꝰ/huat ed marger voru til ſamans kõner ꝛ baduz fyre/ Eñ ſem Petr lauſt a dyra hurdina gieck ſtulka fram̃/ at sia til su Rhode var at nafne/ ꝛ er hun þeckti hliod Petrs/ lauk hun eigi vpp hurdiñe fyrer feigen leika/ helldr hliop hun iñ ꝛ ſagdi at Petur ſtęđi vti fyre hurdiñe/ eñ þr ſogdu til heñar/ ertu galen/ hun hiellt þui fa ſtara œ at ꝥ vęri so / þr ſogdu/ ꝥ er hñs Eingell/ eñ Petr klappadi þui tidara a ꝛer þr luku vpp sau þr hñ ꝛ vndruduzt/ eñ hñ benti þm med hendiñe at þr þegde/ ꝛ ſagdi fra huernen Drottiñ hefdi leitt hañ vt vr myrkua ſtofuñe ꝛ ſagdi kuñgiorit þtta Jacobe ꝛ bręđrunū/ hañ gieck vt þadan ꝛ for burt i añañ ſtad.

Eñ þa dagr kom/ var eigi litil angrſemi a mille ſtridz mañaña/ huat vordit hafdi af Petre/ Eñ er Herodis heimte hañ ꝛ fañ eigi/ liet hañ for heyra vardmeñina / ꝛ ſkipadi þa burt leida/ for ſidan af Judea ofan til Ceſarea/ og þar dualdizt hñ/ Eñ Herodis var miſſattur vid

þa

þa i Tyro ⁊ Sidon/ eñ þr komu mz einu samhell
di til hñs/ ⁊ radguduzt vm vid Blastũ/ huer ed
var köngsins Droztsete/ ⁊ beidduzt frid͠ / aꝼ þui
at þra bygdar laug nærduzt aꝼ köungsins landi
eñ a til settũ deige klæddizt Herodis köungligum
skruda/ seitizt a dom stoliñ ⁊ hoꝼ sier rædu til þra
eñ ꝼolkit tok at kalla gudz raudd er þtta/ eñ eigi
manz. Jaꝼn skiott slo hñ Eingell drottins aꝼ þui
hñ gaꝼ eigi gudi heidriñ vard hñ etiñ aꝼ mode
kum og andadizt

Ord Drottins toku at vagra ⁊ margꝼalldazt
eñ þr Barnabas ⁊ Saul⁹ komu til Hierusalem ap
tr/ ⁊ aꝼuentu þm̃ þær visker ⁊ toku med sier Jo
hañem þañ er at vidr neꝼne hiet Marcus

Þrettandi Capitule

OGi þm̃ soꝼnudi sem̃ var i Antiochia/
voru spameñ ⁊ læri ꝼedr/ medal/ huer
ra var Barnabas/ ⁊ Simõ er kalladizt
Niger ⁊ Lucius hin syrlenske ⁊ Mana
hen sa ed var sam ꝼostre Herodis Te
tracha/ ⁊ Saulus/ ⁊ þañ tid þr þionudu Drottne
⁊ ꝼostudu/ sagdi heilagr andi/ vtueliet mier Bar
nabam ⁊ Saulũ i þ verck/ sem eg heꝼi þa til kio
rit/ þr ꝼostudu þa ⁊ baduzt ꝼyrer/ logdu hendr yꝼ
uer þa ⁊ lietu i burt ꝼara/ ⁊ sem þr voru at soñu
vt sender aꝼ heilogũ anda/ geingu þr burt til Se
leucia/ ⁊ þadan sigldu þr til Cipria ⁊ þa þr komu
til Salminu borgar/ toku þr at predika gudz ord/
i samkundum gydinga/ eñ þr hoꝼdu Johañem
til þionustu

Og sĩ þr geingu yꝼuer eyna allt iñ til Pap hos
borgar/ þar ꝼundu þr nockrn ꝼiolkyngis mañ/ ⁊
ꝼals Propheta þañ gydingr var/ huers naꝼn ed

var

vᵃ Bariehuz/ sa var hia Sergio Paulo, land sti ornara forstaligũ mañe/ hñ kalladi fyrer sig Bar nabam ⁊ Saulũ/ ⁊ hñ fysti at heyra gudz ord/ þa stod þm i mot sa galldra madr elymas/ þuiat sᵒ verdr hñs nafn vtlagt/ sækiandi epter at snua landz stiornaranũ fra truñe/ eñ Saulꝰ/ sa er ⁊ hiet Paulꝰ fullr af heilogũ anda/ leit a hñ ⁊ sagdi o þu dioffuls son fullr allz tals ⁊ flærdis/ ꝫo vuinr allrar riettuise/ þu lætr eigi af at vnı snua riettũ vegũ Drottins/ ⁊ Sianu? at hond Drottins kemr yfuer þig ⁊ þu skalt blindr vera ⁊ sia ecki sol vm nockra tima/ ⁊ iafn snart fiell a hñ dimã ⁊ myrkr fálmadi vm kring sig ⁊ leitadi at þm ed hñ villdi leida/ þa landstiornariñ sa huat giordizt/ vndra diz hñ yfuer keñing Drottins

Eñ þa Pall ⁊ þr sem med hm̃ voru sigldu fra Papho komu þr til Pergen i Pamphila landi/ eñ Johañis skilde vid þa ⁊ for aptr til Hierusalẽ/ eñ þr foru þar þuert yfuer fra Pergen ⁊ komu til Antiochia i Pisidialandi/ ⁊ geingu iñ i þa samkundu a þuottdeige/ ⁊ settuzt nidr/ eñ epter laugmals lesturiñ ⁊ spamañaña sẽdu yfuer meñ samkuonuñ ⁊ lietu seigia þm/ þier meñ ⁊ brædr/ ef nockr a miñingar saga er hia ydr til folksins/ þa seigit fram

Þa stod pall vpp/ ⁊ bente til hliodz mz hendiñe ⁊ sagdi/ þier Jsraels meñ ⁊ þier sẽ ottizt gud/ þa heyrit/ Gud Jsraels lydz vt valdi fedr vora ⁊ hof vpp folk þtta/ þa þg ꝥ var vtlægt a egipta landi ⁊ mz hafũ armlegg vtleiddi hñ ꝥ þadan/ ⁊ meir i fiorutiger ar vm leid hñ þra siduenıur/ ⁊ af madi (vij) þioder a Chana ans iordu ⁊ skipti mz þm epter hlutfalli þra landi/ epter ꝥ gaf hñ þm

domendr

domendr i fiogr hundrut ⁊ fimtiger ara/ allt til
Samuel spamanz/epter þ æsktu þr sier köungs/ ⁊
gud gaf þm̄ saul son Cis/ mañ af Beniamins ky
ne i (xl) ar/ ⁊ er hn̄ afsetti þañ vpp vackti hn̄ Da
uid þm̄ til köungs/ af huerium hn̄ vitnadi ⁊ sagdi/
eg hefi fundit Dauid son Jessa/ mañ epter minu
hiarta/huer giora skal allañ miñ vilia.

Math. iij

Af huers sǽdi gud fram leidde epter fyrer heiti
nu/Jesum Jsraels lausnara epter þui sem Johan
nis predikadi adr idranar skirn/ fyrer hn̄s auglitz
hingat komu ollu Jsraels folki eñ sem Johañis
hafdi lycktad sitt skeid/sagdi hn̄/eg em eige hn̄/
huern þier meinit mig vera/helldr siaet/at sa ke
mr epter mig huers skoklǽdi eg em eigi verdugr at
þier ✠ meñ goder brǽdr/ ⁊ þier syner (leysa.

✠ Þridia dag paska

Abrahās slecktis/ ⁊ þr sē ydr a mille ottazt gud/
ydr er þtta hialprǽdis ord sent/ þuiat þr sē biug
gu i Hierusalem ⁊ þra hofdingiar/ med þui þr
þeckttu hn̄ eigi nie spamaña raddirnar (hueriar les
nar verda huern þuott dag) hafa þr med sinu
doms atkuǽdi/ vpp fyllt ⁊ þo þr fyndi ongua
dauda sauk mz hm̄/beiddu þr af Pilato at hn̄ lie
te af lifa hn̄ eñ sē hn̄ hafdi fullkōnat allt huat af
hm̄ vr skrifat/toku þr hn̄ ofan af trenu/ ⁊ lau g
i grauf/eñ gud vpp vackti hn̄ af dauda/huer og
siedr er vm marga daga af þm̄/sem med hm̄ fo
ru af Galilea vpp til Hierusalem/huerier at eru
hn̄s vottar hia folkino

Og vier bodū ydr/ þ fyrer heit/sem til fedra
vorra er skied/at þ sama hefer gud vpp fyllt oss
þra sonū i þui hn̄ vpp vackti Jesum ✱ s° sem
i fyrsta Psalmi skrifat er/ þu ert miñ Son/i dag
ol eg þig/eñ þat gud vpp vackti hañ af dauda/

at hn̄

at hn̄ kęmi eigi framar til rotnanar aptr/ þa sag
di hn̄ so truliga skal eg hallda vid ydr þa nad er
Dauid var lofut/ fyrer þui seiger hn̄/ en̄ i odrum
stad/ þu munt eigi leyfa/ ꝥ þin̄ heilagi skuli rot-
nan sia þuiat sen̄eliga þa dauid hafdi sin̄ alldr vt
þionat/ ⁊ at gudz forsio sofnadi hn̄/ ⁊ er lagdr
til fedra sin̄a/ ⁊ hefer rotnan sied/ en̄ sa huern gud
vppvackti/ hefer eigi rotnan Siena.

Fyrer þui sie ydr vitrligt goder men̄ ⁊ brędr/
ꝥ ydr bodazt fyre þan̄ syndan̄a fyregefning/ ⁊
af ollu þui/ huerıu þier gatud ecki riettlater ordit
fyre Moyses laugmal/ ⁊ huer hn̄ truer a þen̄an̄
sa er riettlęttr/ þui siaet so til/ at eigi kome ꝥ yf-
ner ydr/ huat sagt er fyre spamen̄in̄a/ siae þier for
smanarar/ vndrit ydr ⁊ verdit at ongu/ þuiat eg
giori ꝥ verck a ydrū dogū/ huerıu þier truit eigi
þo ef nockr taladi ydr þat vt

En̄ at vt geingnū gydingū af samkundun̄e/ ba
du hiner Heidnu ꝥ þr segdi þm̄ þssi ord a epter
komanda þuott deigi/ ⁊ er samkūdan i sundr dre-
ifdizt fylgdu Pale ⁊ Barnaba marger gydingar
epter ⁊ gudręknir men̄ sem Judar hofdu giorzt ⁊
þr sogdu þm̄ ⁊ amintu þa at þr skylldi stoduger
blifa i gudz nad/ En̄ at epter komāda þuott deigi
kō til samans nęrsta allr borgar mugr/ at heyra
gudz ord ⁊ er gydingar sau folkit fylltuzt þr fiand
skapar ⁊ toku at męla i gegn þui sē Pall sagdi/
mot kastandi ꝥ ⁊ hadungar ordum lastandi/ þr
Pall ⁊ Barnabas sogdu þa skorugliga/ þat
byriadi at ydr skylldi gudz ord fyrst seigiazt/ en̄
af þui þier rekit ꝥ fra ydr ⁊ dęmit ydr sialfua o
verduga eilifs lifs/ Siaet ꝥ vier snuuzt þa til
heidin̄a þioda þuiat so hefer Drottin̄ bodit oss/

eg setta þig Heidnu̅ þiodu̅ til lioſſ/s° at þu ſiert
hialprad allt til yðzta iardar enda.

Og þa hiner Heidnu heyrdu ꝥ/glodduzt þr/⁊
Eſa. xlix vegſomudu ord Drottins ⁊ s° marger vrdu trua
der sē til eilifs lifs ſ voru ſkickader/ ⁊ ord Drottins
toku vt at berazt vm aull hierod/ eñ gyding^r huot
tu þa vpp gudrækn ar ⁊ hæfr verſkar kuiñr ⁊ hina
œdztu meñ borgiñar/ ⁊ vpp kueicktu s° ofſokn i
moti Pali ⁊ Barnaba/ ⁊ raku þa burt vr ſinu̅ lãdz
alfu̅/ eñ þr hriſtu duft fota ſiña a þa/ ⁊ komu til
Iconian/ ⁊ lærisueinarner fylltuzt af fagnadi ⁊
heilogum anda.

Fiortandi Capitule

OG ꝥ ſkiedi i Iconia at þr geingu til li
ka iñ i gydinga ſamkundu/ ⁊ toludu/
s° at mickill mañfioldi trudi/ bædi Ju
dar ⁊ gricker/ eñ þr gydingar sem miſ
trua voru vpp vocktu ⁊ til reidi huottu
i mott bræðrunu̅/ huge Heidiña maña/ þo duoldu
þr þar vm langañ tima ſtyrkliga erfidandi med
Herrans fulltinge/ huer ed ſialfr vitne bar ordu̅
ſiñar nadar/ ⁊ veitti at takn ⁊ ſtormerki ſkiedu fy
rer þra hñdr/ eñ borgar mugriñ tuiſkiptizt i ſundr
s° at sumer hielldu at ſoñu med gydingu̅/ eñ sum
mer med poſtulunum.

Eñ er giordizt vpphlaup med Heidingiu̅ ⁊ li
ka eirnen med gydingu̅ ⁊ þra yfuerbodurum/ at
þr færi til med valldi ⁊ grytti þa griote/ ꝥ for
numu þr ⁊ flydu i þær borger sem liggia i Lico
nia landi/ Liſtra ⁊ Derben ⁊ allz ſtadar i þra vm
liggiandi landz alfr/ ⁊ predikudu þ^r gudzſpioll/
⁊ madr nockr i Lyſtra/ Sat/ fota hrumr ⁊ var
halltr fra ſiñar modr kuide/ sa er alldre hafdi eñ

geingit/hn̄ heyrdi Pal mæla/ ⁊ sē hn̄ leit a hn̄ ⁊ sa at hn̄trudi/ ꝥ hm̄ mætti hialpa/ sagdi hn̄ mz harri rodda/ statt vpp riettr a þina fætr/ ⁊ hn̄ spratt vpp ⁊ gieck/ eñ er lydriñ leit huat Pall hafdi giort/ hofu þr vpp hliod sin a Lycaonisku ⁊ sogdu audin eru moñū lik vordin/ ⁊ til vor ofan stigen/ ⁊ Barnabam kolludu þr Jupiter/ eñ Pal Mercuriū/ af þui hn̄ var frāberi ordzins/ eñ Jupiters prestr sa er fyre borgiñe var flutti bædi yxn ⁊ kranza fyre dyrnar/ ⁊ villdi fornfæra þm̄ med folkino

Þa er postularner Pall ⁊ Barnabas heyrdi ꝥ hrifu þr klædi sin stucku vpp a mille folksins/ kolludu ⁊ sogdu/ þier meñ/ hui giori þier þetta/ vid erum ⁊ daudliger meñ/ lika sem þier/ ⁊ biodū ydr at snuazt i fra þssm hiegomū/ til lifanda gudz/ sa er giordi himiñ ⁊ iord/ sio ⁊ allt huat/ i þm̄ er huer er vm lidnar allder hefer allar þioder ganga latid sina sialfs vegu/ ⁊ þo at soñu hefer hn̄ eigi forlatid sialfuan sig an vitnes burdar/ þa hañ veiter gott ⁊ gefr oss daugg af himne ⁊ friosama tima/ vpp fyllandi vor hiortu med fædzlu ⁊ fagnad/ ⁊ er þr sogdu þetta gatu þr þo varla stillt lydiñ sᵒ at þr fornudu þm̄ eigi

Þa komu þar nockrer gydingar fra Antiochia ⁊ Iconia huerier at vmtoldu lydiñ/ sᵒ at þr grytttu Pal/ ⁊ drogu vt af borgiñe meinandi hn̄ daudañ vera/ eñ þa lærisueinarner vm kringdu hañ/ stod hn̄ vpp ⁊ gieck iñ i borgina/ ⁊ deiginum epter for hn̄ med Barnaba/ til Derben ⁊ predikadi gudz spioll i þre borg ⁊ lærdi þar margañ/ vendi sidan aptur til Lystram/ Iconia ⁊ Antiochiam/ styrckian de ander lærisueinaña/ þa amiñandi/ at þr væri stadfaster i truñe/ ⁊ ꝥ/ at oss byriar fyre marger

hrellingar iñ at ganga i gudz riki/ ⁊ þr ſkickudu þm olldunga i ſier hueria ſamkundu/ baduzt fyrir/og fauſtudu/og folu þa ſidan þm Drottne a hendi a huern þr trudu

Og er þr hofdu geingit vm Piſidiam komu þr i Pamphiliam ⁊ toludu ord Drottins til Pergan ⁊ foru ofan til Atthaliam þadan ſigldu þr til Antiochiam huadan þr voru af gudz nad til feingner i þat verck huert þr hofdu fullkomnat/ og ſem þr voru komner ⁊ ſaman ſafnad ſofnudinū/toldu þr fram hue micket gud hefdi giort medr þm/ ⁊ huernen hñ hefdi dyrū truarinñar vpp lokit fyre heidingiū ⁊ þar duoldu þr eigi ſkamā ſtūd/hia lærisueinunum

Fimtandi cap

OG þr nockrer sē ofan komu af Judea lærdu brædurna þ/nema ef þr liete vmſkera ſig epter ſiduenin Moyſis/þa kūne þier ecki at hialpazt ⁊ af þui giordizt þar rugl og miſþycki eigi litid / Pall ⁊ Barnabas ſettu ſig faſt i moti þm̄/ þa ſkickudu þr Pal og Barnabam til og nockra adra af þm at þr færi vpp til poſtulañā og yfuer preſtañā i Jeruſalem/vm þtta þrætu mal/ ⁊ ſem þr voru af ſafnadinum a leid leidder geingu þr vm Phenicen og Samariam/ſeigiandi heidiñā þioda vm vending/ og giordu ollum brædrum mikiñ faugnud/ eñ þa þr komu til Jeruſalem medtokuzt þr af ſofnudinum og af poſtulunum og svo af olldungunum/og þr kungiordu þeim fra huerſu mikit gud hefdi giort medr þm/ þa riſu vpp nockrer vt af phariſeis ſelſkap þr vid tru hofdu tekit/ſeigiandi at þat byriadi at vmſkera þa ⁊ budu at hallda Moyſes laugmal eñ poſtularner ⁊ preſtarner komu til ſamans/at þr

lite a þetta mal

Og er mikil þrattan hafdi verit/ſtod Petr vpp
ꝛ ſagdi til þra/goder meñ ꝛ brædr þier vitid at fyr
er langre tijdi/ ꝥ gud hefer vtualit vor a mille/at he
idner meñ ſkylldu heyra fyre miñ muñ gudzſpiallz
ins ord ꝛ ſo at trua/ꝛ gud ſa hiortun kefier bar vit
niſburd vm/gefandi þm̃ heilagañ anda ſo ſē oſſ
ꝛ giordi onguañ mun a mille þra ꝛ vor hreinſandi
med tru þra hiortu/fyre huat freiſte þier nu gudz
ꝥ þier leggit ok yfuer læreſueinaña hals/huert at ei
gatu borit huorcki vier nie fedr vorer/helldur trvu
vier/at frelſazt fyre nad Drottins vors Jeſu chri
ſti med ſama hætte ꝛ þr/ þa þagdi allr mugriñ/og
hlyddu þm̃ Barnaba ꝛ Pali er þr ſogdu fra huer
tackn ꝛ ſtormercki ed gud hefdi giort medal heid-
ñña þioda fyrer þa

Epter ꝥ þr þognudu ſuaradi Jacob ꝛ ſagdi þier
meñ ꝛ brædr heyrit mig Symon ſagdi fram med
huerium hætti gud hefdi i fyrſtū vitnad/ ꝛ med-
tekit ſier folk vt af heidnū þiodum i ſinu nafne/og
þſſu ſamhlioda ſpamaña ordin/ſo ſē at ſkrifat
er/epter þtta mun eg aptr koma ꝛ vppbyggia tialld
bud Dauidz/huer at fallin er ꝛ hñar nidr brot ſkal
eg endr byggia ꝛ hana vpprietta/ ſo at þr meñ ſē
epter blifa ſkulu Drottins leita/ ꝛ þar til allar heid
nar þioder yfuer hueriar mitt nafn a kallat er ſeig
er Drottiñ/ſa er þetta giorir allt/ gudi eru aull ſin
verck kuñig fra veralldar vpp hafi fyrir þui orſk
urda eg/ ꝥ vier giorum aungua þuingan þm/ſem
ſnuazt fra heidne til gudz/helldr ſkrifum þm til at
þr halldi ſig fra o hrrileik ſkurgoda dyrckanar og
fra frillu lifnadi/ ꝛ kofnudu/og af blodi/ þuiat

Amos ix

Moyses hefer fyre langre æfi til sett i ollū borgū ꝥ hā ſkule predikazt i ſamkundū/ haar hā verdꝛ ⁊ leſiñ alla þuottdaga

ꝥ hagadi þa Poſtulunū ⁊ olldungunū med ollum ſafnadinū at þr vtueldi af þm̄ meñ ⁊ sendi til Antiochiam mz Pali ⁊ Barnaba til einckadañ Judiam þañ kalladꝛ var Barſabas ⁊ Silam ener gæztu meñ medal brædrañа/ ⁊ sendu rit fyre fra hendꝛ med þeſſu atkuædi

Vier Poſtular preſtar ⁊ brædꝛ/ heilſum þm̄ brædrū er vt af Heidingiū/ ⁊ i Antiochia/ Syria/ ⁊ Ciliti. eru/ med þui at vier hofū heyrt at nockrer af oſſ eru vt geingner sem hafa ſturlat ydꝛ med ordum ⁊ fleckat ander ydꝛar biodandi ydꝛ at vmſkerazt/ ⁊ laugmalit at hallda/ huerium vier hofū ecki ſlíckt bodit/ þui hefer oſſ litizt med eindregne saman komnum at senda til ydar valin kuña meñ med vorum elſkuligū Barnaba ⁊ Pali/ huerier meñ ed vt hafa sett ſinar saler fyrer nafn Drottins vors Jeſu chriſti/ fyre þui sendu vier Judam ⁊ Silam/ huerier ed ſialfuer mega med ordum ſeigia ydꝛ hid sama/ ꝥat ꝥ litzt heilogū anda ⁊ oſſ/ at vier ſkyllدū onguar byrder leggia a ydꝛ/ fyre vtan þſſa þarfliga hluti/ ꝥ þier halldit ydꝛ af þui sem ſkurgodū er fornat/ ⁊ blodi/ ⁊ fra kofnudu/ og frillu lifi/ af hueriu ef þier vardueitid ſialfua ydꝛ giori þier riett. Lifuit sæler

Þa þeſſer voru af ſtad sender komu þr til Antiochiam ⁊ ſaman ſofnudu ſafnadinū/ ⁊ feingu þm̄ brefit/ þa þr laſu ꝥ vrdu þr af þre huggan glader eñ Judas ⁊ Syla/ huerier at ſpameñ voru/ a mintu brædurna med nogū ordū ⁊ ſtyrcktu þa/ ⁊ þr duoldu þar vm ſtundar saker/ ⁊ voru ſidan med fridi

af bræ

af brædrunū sender til postulāna aptr/ eñ Sila let zt a at vera þar Pall ꝛ Barnabas duolduzt i Antiochia/ kendu ꝛ bodudu/ sāt odrū fleirū ord drottins

Eñ epter nockra daga sagdi Pall til Barnaba/ foru vid/ aptr ꝛ vitiū brædra vorra vm allar borger i hueriū vid hofū bodat ord drottins huernē at þr haga sier eñ Barnabas gaf til rad/ at þr tæki med sier Johañem/ sa er auknefndizt Marcus/ Eñ Pall villdi ecki at sa sem fra þm hafdi snuit vr Pamphilia ꝛ gieck eigi med þm i verck/ skylldi eigi med fylgia/ ꝛ so hart sundr þycki vard þra a mille at huor skilde vid añañ/ ꝛ Barnabas tok at soñu Marcū med sier ꝛ siglde i Cipriam/ eñ Pall kiori sier Sylam ꝛ var af brædrunū gudz nad bifaladr/ ꝛ hñ gieck vm Syriam ꝛ Cilitiam styrckiandi sofnudina

Sextandi Capitule

Eñ er hñ kō til Derben ꝛ Lystran ꝛ Siaz at lærisuein nockr var þar Thimotheꝰ at nafni/ sonr einrar truadrar gydiga konu/ eñ at federne girskr/ þ sim baru þr brædr gott vitne sē vo i Lystrani ꝛ Iconia þñar villde Pall med sier fara lata/ tok at sier ꝛ vmskar hñ fyrer saker þra gydinga sem voru i þm stodum/ þuiat þr vissu aller þ hñs fader var girskr/ eñ þar þr foru vm borger budu þr i þm at varduelta þær setningar sem skickadar hofdu verit af postulunum ꝛ prestum þm sem til Hierusalem voru ꝛ so styrcktuzt sofnudurner i truñe ꝛ fiolgaduzt dagliga at tolu

Og þa þr geingu vm Phrigiam ꝛ Galitiu riki var þm forbodit af helgū anda at tala gudz ord i Asia/ eñ sem þr komu til Mysiam/ freistudu þr at ganga i Bythiniam/ ꝛ andiñ lofadi þm þ eigi/ eñ þa þr geingu yfuer vm Mysiam foru þr

ofan

ofan til Troaden/ ⁊ Pale var ſion ſynd vm nottina at madꝛ nockꝛ af Macedonia ſtod ⁊ bad hn̄ ⁊ ſagdi/ far þu i Macedoniam ⁊ hialpa oſſ/ eñ ſē hn̄ hafdi ſionina ſied/ ſtunduđ vier ſtragr at reiſa i Macedonia fullgiorder i þui ꝥ drottiñ kallꝛdi oſſ at predika þm gudz ſpioll/ eñ þa vier leyſtū fra Troada komu vær a riettu ſkeide til Samothraciā ⁊ añars dags til Neapolin ⁊ þadan til Philippis huer at er hin/ æđzta ⁊ frelſis hofut borg i Macedonia

Og vær duolduzt i ſomu borg nockꝛa daga ⁊ a þuottdeginū geingu vier vt af borgiñe/ at þui vatni/ huar þꝛ plogudu at bidiazt fyrer/ ſettū oſſ ⁊ toludū til þꝛa kueña er þar komu til ſamans/ ⁊ kona nockꝛ gudꝛækin Lydia at nafne huer ed purpura ſelldi verandi vt af Thiatiris borg/ heyrdi til/ huerrar hiarta drottiñ opnadi svo at hun gætti at þui huat af Pali ſagdizt/ eñ ſem hun ⁊ hñar hus var ſkirt/ beiddi hū oſſ ⁊ ſagdi/ ef þier halldit mig truuadꝛ vera i drottne þa gangit iñ i mitt huſ ⁊ bliffit þar ⁊ hun neydi oſſ

Eñ ꝥ ſkiedi þa vier geingū til bænar at ſtulka nockꝛ ſu er hafdi ſañſagnar anda/ hliop i moti oſſ huer ed giordi ſinum lanar Drottnum mikiñ bata i ſañſogle/ þſſi ſama fylgdi Pale ⁊ oſſ allz ſtadar epter kalladi ⁊ ſagdi þſſer meñ eru þionar gudz hinſ hæđzta/ þꝛ ed boda ydr hialpræđis gotu/ þtta giordi hun vm marga daga/ eñ ꝥ gramdizt Pale/ þui ſnerizt hañ vid ⁊ ſagdi til andans eg byd þier i nafni Jeſu Chriſti at þu farer vt fra hñe ⁊ hañ for vt a ſamre ſtund

Eñ er Drottnar hñar ſau ꝥ/ at von ſiñar abatauar var vte/ gripu þꝛ Pal ⁊ Silam ⁊ leiddu þa a

torg/

borg/til hofdingiaña ⁊ færdu þa fyre yfuer boda-
rana ⁊ sogdu/ þesser meñ giora styriolld i borg vor-
re med þui þo þr eru gydingar ⁊ boda þa veniu
er oss hæfer eigi med at taka nie at giora med þui
vier erum romuersker ⁊ folkit æstizt vpp i moti
þm̃/ yfuer bodaraner lietu þa af fautum færa/
⁊ budu at strÿkia þa/ ⁊ er þr hofdu veitt þm̃ stora
hudstroku/ snorudu þr þm̃ i myrkua stofu/ ⁊ bu-
du myrkua stofu verdinũ at geyma þa granduar-
liga/ ⁊ hñ tok slickt bod at sier ⁊ kastadi þm̃ i hid
iñzta vard halld ⁊ setti þra fætr i stock

Eñ vm midnætti baduzt þr fyrer Pall ⁊ Silas
⁊ lofuydu gud/ ⁊ þr heyrdu til þra sem i vard hall-
dinu voru/ eñ iafn snart vard mikill iard skialfti/
so at hrærdizt allr grund vollr myrckua stofuñar
⁊ iafnsnart opnuduzt allar dyr ⁊ allra þra fiotr
vpp leystuzt/ eñ sem myrkua stofu vordriñ vack-
nadi/ ⁊ sa myrkua stofu dyrnar opnar dro hñ vt
suerd ⁊ villdi fyre fara sier meinandi bandin-
giana burt flyda/ eñ Pall kalladi hare roddu ⁊
sagde/ gior þier eckert vont þt vier erũ hier aller.

Eñ hñ heimti lios gieck iñ ⁊ af otta sleigiñ/ fiell
hñ Pale ⁊ Syla til fota/ leidandi þa vt ⁊ sagdi/ Her-
rar miner huat byriar mier/ at giora/ þ eg verdi
frelsadr/ eñ þr sogdu/ tru þu a Drottiñ Jesum/
svo verdr þu holpiñ ⁊ þitt hus/ ⁊ þr sogdũ hm̃ ord
drottins ⁊ ollm̃ þm̃ et i hñs husi voru hñ tok þa at
sier a somu stund nætr/ ⁊ þerdi beniar þra/ hñ liet
þa ⁊ skira iafnsnart sialfuañ sig ⁊ allt sitt hus/
⁊ þa leiddi hñ þa i sitt hus/ reisti vpp bord fyrer
þm̃/ ⁊ hañ gladdizt med ollu sinu huse þ hñ var a
gud trudr vordiñ

Og er dagadi sendu yfuer bodararner þie-

 nara

nara ſtadarins þangat og ſogdu/lattu þeſſa men
lauſa eñ myrckua ſtoꝼu vordriñ kűgiordi þſſi ord
Pali at yꝼuer bodaratner heꝼdi þangat ſent at
þier ſkylldut lauſer lataꝫt þui gangit nu vt ⁊ ꝼarit
i ꝼridi/eñ Pall ſagdi til þra/ þr haꝼa almeñeliga/
an doms latid hudꝼletta oſſ Romuerſka meñ og i
myrckua ſtoꝼu kaſtad/og nu vilia þeir reka oſſ vt
heimogligaña/eigi ſkal ſo hellꝺr kome þr ſialꝼuer
⁊ reki oſſ vt/eñ þſſi ord kungiordu ſtadarins þien
arar yꝼuerbodurunű/ ⁊ er þr heyrdu ꝥ at þr voru
Romuerſker/ottuduꝫt þr komu ſidan beiddu þa ⁊
vt leiddu/ ⁊ badu at þr ꝼæri burt vr borgiñe/ þr ge
ingu þa aꝼ myrckua ſtoꝼuñe ⁊ komu til Lidia ⁊ er
þr hoꝼdu brædrna ſied ⁊ hugſualat/þm ꝼerdud
uꝫt þr i burt

Seytiandi capitu

Eñ þa þr ꝼoru vm Amphipolin og Ap-
polloniam komu þr til Teſſalonia bor
gar huar ed var gydinga ſamkund/eñ
Pall gieck iñ epter venu ſiñe/ til þra ⁊
ſagdi þm vm þria þuottdaga vr ritnin
gunű opnandi ꝼyre þm ⁊ ſañandi ꝥ chriſte byria
di at lida ⁊ aꝼ dauda vpp at riſa / ⁊ at þſſi Jeſus
huern eg boda ydr (ſagdi hañ) ſie ſa kriſtr/ ⁊ no
ckrer aꝼ þm trudu ⁊ ſälogudu ſig Pale ⁊ Syla/ ⁊
mickill ꝼiolde gudligra grickia/ þar mꝫ hinar ædꝫ
tu kuiñr eigi all ꝼar

Eñ þr vantruudu gydingar ꝼylltuꝫt ꝼiandſkap
ar ⁊ ꝼeingu med ſier nockra ill þydis meñ/ og er
þeir hoꝼdu dreigit ꝼlock ſaman/giordu þeir vpp
hlaup i borgiñe ⁊ ædu ꝼyre hus Jaſonis ⁊ ſock
tu epter at leida þa ꝼram ꝼyre al þydu ꝼolkit eñ er
þr ꝼűdu þa eigi drogu þr Jaſonẽ ⁊ nockra bræd
til hoꝼdingiaña borgariñar ⁊ kolludu þr ed vil-
la all

la alla Jardar kringlu eru hier kõner/hueria Ja
ſon hyſer ꝛ þſſer aller giora i moti keiſarans bod
ſeigiandi añañ kong vera Jeſũ/ eñ þr ꝗdſtu vpp
lydiñ/ ꝛ hoꝼdingiana borgariñar/ þa er þr heyr
du þtta/ ꝛ ſem þr hoꝼdu borgan tekit aꝼ Jaſone
ꝛ þm̃ odꝛum/ lietu þr þa lauſa

Eñ bꝛꝗdꝛner lietu Pal ꝛ Sylã i burt ꝼara vm
nott til Berꝛoha ꝛ er þr komu þar geingu þr iñ i
gydinga ſãkundu/ eñ þr voru hiner edlubornuſtu
medal þra sem voru i Theſſalonia/ huerier ordit
medtoku aꝼ ollũ hugarẽs til bunade ranſakandi
dagligaña ritnĩgarnar huort þ væri ſo ꝛ marger
aꝼ þm̃ giordozt truader ꝛ eirnen erligar kuiñr gir
ſkar ꝛ eigi all ꝼaer kallmeñ/ ꝛ er þ ꝼeingu at vita
þr gydingar sẽ voru til Teſſalonia at gudz ord vo
ru bodut aꝼ Pale i Berꝛeha/ komu þr ꝛ þangat ꝛ
ꝗdſtu vpp lydiñ/ eñ iaꝼn ſnart ſẽdu bꝛꝗdꝛner Pal
þa i burt þ hñ geingi allt vt til ſiaꝼuarins/ eñ Si
las ꝛ Thimothe⁹ bliꝼu þr epter/ ꝛ þr ed leiddu Pal
a veg/ ꝼylgdu hñ allt til Athenu/ ꝛ sẽ þr ꝼeingu
þñ biꝼalning aꝼ honũ til Syla ꝛ Thimotheo/ þ
þr kæmi sem ſnarazt til hñs ꝼoru þr aptr.

Eñ a medan Pall beid þra til Athena gram
dizt hñs andi med ſialꝼũ hm̃ er hañ sa borgina
ſo miog hneigda til ſkurgoda dyrkanar/ aꝼ þui
haꝼdi hñ ſpurnĩgar ꝼramı̃ vid gydinga ꝛ gudrꝗ
kna meñ i ſamkũduñe ꝛ alla daga a torgi til þra
maña sẽ til hñs komu/ eñ nockrer Epicurei ꝛ ſtoici
veralldliger ſpekingar þrattudu vid hñ/ ꝛ ſumer
ſogdu/ huad vill þeſſi ord ſnapur til ſeigia/ eñ ad
rer mꝗlltu þat ſynizt ſem hñ vilie nyrra guda bo
dare vera/ ꝼyre þui hñ haꝼdi bodat þm̃ Jeſum
ꝛ aꝼ vpp riſuñe/ ꝛ þr gripu hñ hondum ꝛ leiddu

 a dom

a domſtolutiñ ſeigiande/megu vær ecki fa at vita huer þſſi nya keñing er ſem af þier ſeigizt / þuiat nockut nytt flytr þu fyrer vor eyru/ fyre þui vill du vier vita/huat ꝥ væri/eñ aller Athenu borgar meñ ⁊ ſo vt lendingar/ ⁊ geſter ſtunduðu eckert añat/nema at ſeigia edꝛ heyra nytt nockut

Eñ Pall ſtie vpp A midian dom ſtolutiñ ⁊ ſagdi/ þier meñ Athenu borgar eg ſie/ ꝥ þier erut i ollum hlutū næſta hia truader þuiat eg hefi geingit hier vm ⁊ ſied ydꝛa ſkurguda dyrkan/eg fañ ⁊ alltare/a hueriu vpp var ſkrifat/ hiñ o kende gud/ fyre þui boda eg ydꝛ þañ ſama/huerium þier o vitandi dyrkan gioꝛit/ sa gud ſem gioꝛdi heimē/⁊ allt huat i hm̄ er fyre þui at hñ er drottiñ himins ⁊ iardar/eigi bygger hñ i muſtierū þm̄ ſem med hondū eru ſmidut/⁊ eigi helldꝛ fagazt hñ i mañligū hondū/ hñ þarf ⁊ einſkis vid med þui hñ gefꝛ ſialfꝛ ollū lif ⁊ andar dratt a allā hatt/hñ gioꝛdi ⁊ af einu blodi allt mañkyn/ ꝥ er byggia ſkylldi yfuer allre augſyn iardar/⁊ alyktadi forſkickada tima ⁊ tak mork fra byggingar hefer hñ ſtadfeſt/ ſo at þr ſkyllðu gudz leita/ ef verda kyñe at þr mætti a hm̄ þreifa ⁊ a hñ fiña/med þui þo at hñ er eigi langt fra einū ſier hueriū vorra/ þat fyre hñ lifū vær/hrærunzt/⁊ erū/ſo ſem nockꝛer ydarſ landz dicktarar hafa ſagt/at vier erum ⁊ hñs kyns nu med þui vier erū gudz ſleckti/ſkulu vier eigi meina guddomiñ/likan vera gulli ⁊ ſilfre edꝛ vt hognū ſteinum/af maña fyndingum gioꝛda

Og at ſoñu hefer gud tima þeſſarar o vizku lida latid/eñ nu bydꝛ hñ ollm̄ mōm huar hellzt þr eru at aller giori yfuerbot/fyre þui hñ hefer dag

til sett/a hueriu[m] hũ vill dæma alla heims kring lu[n]na med rietuise fyrer þañ mañ/ fyre huern hũ hafdi þ ꝛ a lyckt ad/ tru at veita ollm̃/ epter þ hañ vpp vackti hũ af dauda

Eñ er þr heyrdu af vpprisu fram lidiña/ hædu sumer at þui/ eñ sumer sogdu/ vier skulũ heyra þig aptr/ eñ vm þtta/ s° gieck Pall vt mitt a mille þra/ ꝛ nockrer meñ hielldu med hm̃ ꝛ vrdu truader medal huerra var Dionisius eiñ af radino/ ꝛ kona Damaris af nafne/ ꝛ fleire adrer med þm.

Atiande Capitule

OG epter þ gieck Pall burt af Athenu ꝛ kõ til Corinthio ꝛ fañ þar gyding Aquilam at nafni ættadañ vr Pontia sa er nyligaña var komeñ af Vallandi ꝛ hũs husfru Priscilla/ af þui at keisare Claudius hafdi bodit ollũ gydingum fara af Rom til þessa/ hins sama gieck hũ iñ ꝛ med þui at þr voru eins handuercks meñ/ bleif hũ hia þm̃ ꝛ erfidadi/ eñ þra handuerck var tiallo vefnadr ꝛ alla þuott daga kendi hũ i samkundu husi ꝛ hafdi fortolur fyrer gydingum ꝛ eirnen lika fyre grickium

Eñ er Silas ꝛ Thimoteꝰ komũ af Macedonia þreyngdi andeñ Pale til at vitna fyrer gydingũ/ þ Jesus væri kristr/ eñ sẽ þr mælltu i moti/ þui ꝛ toludu hadungar ord/ fleygdi hũ af sier fautũ ꝛ sagdi til þra/ yduart blod/ sie yfuer ydru hofdi /hreiñ geing eg epter þtta til heidiña þioda ꝛ hũ veik þadan ꝛ gieck iñ i hus nockrs þss er Just var at nafni hũ heidradi gud/ hũs hus var ꝛ hid næsta sãkundue/ eñ Crispus huer ed var foringe samkũduñar trudi a drottiñ med sinu ollu hyske/ ꝛ marger Corinthiu meñ þr ed til heyrdu/ vrdu truader ꝛ lietu skira sig

Eñ Drottiñ sagdi fyrer syn vm nott til Pals/ ottazt eigi/ helldr tala þu ⁊ þeig ecki þuiat eg em med þier/ ⁊ eingeñ skal þier til leggia/ at þig meigi skada. Þat margt folk er mitt i þessari borg/ eñ hañ sat þar arit vm kring ⁊ ser manadi/ ⁊ kendi þm gudz ord.

Eñ er Gallio var landstiornare i Antiochia/ risu gydigar vpp mz einũ huga i moti Pale/ ⁊ leiddu hñ fyrer domstoleñ ⁊ sogdu/ þessi rædr mõm at dyrka gud i moti laugmalino/ eñ þa Pall bio sig til at luka vpp muñiñ. Sagdi Gallio til gydinga/ Judar miner/ ef þat væri vm nockr rangindi/ edr vansemd/ þa vinlidi eg ydr giarnan/ eñ med þui þ eru spurningar af ordum ⁊ nofnũ ydvars logmals meigi þier sialfuer til sia/ þui at eg vil eigi þra domare vera ⁊ rak þa fra domstolinũ/ þa gripu aller Gricker Sosthenem samkunduñar hofdingia/ ⁊ slogu hñ fyrer domstolenum/ eñ Gallio gaf sier þar allz ecki at

Pall dualdi þar sialfr i marga daga/ sidan kuaddi hñ brædrna ⁊ sigldi i Syriam ⁊ Priscilla ⁊ Aquila medr hm̃/ epter þ hñ rakadi hofut sitt i Kenhrea/ þat hñ hafdi heit a hendi/ hñ kom þa ofan til Epheso ⁊ þar skildi hñ þau epter/ eñ hñ geck sialfr iñ i samkunduna ⁊ þreytti spurningar vid gydinga/ eñ þr badu hañ/ at hñ bilfi þar eñ leingra tima hia sier/ eñ hñ samsinti þui eigi/ helldr kuaddi hñ þa ⁊ sagdi/ mier byriar med algiorfue a þre hatid sem til skendr at vera til Hierusalem/ helldr skal eg at gudz villia/ koma til ydar aptr ⁊ er hñ leysti fra Epheso/ kom hñ til Cesarea/ geck vpp ⁊ heilsadi safnadinũ/ ⁊ for ofan til Antiochiã ⁊ dualdizt þar nockra stũd for burt sidan

⁊ geck

ꝛ gieck huat epter odru vm Galitiu riki ꝛ Phrigiam styrkiandi alla lęrisueina

Eñ þar kom til Epheso gydingr nockr apollo at nafni/ fęddr i Alexandria/ męlsku madr ꝛ mattugr i ritningunũ þssi var formentr i vegi drottins ꝛ taladi med Gloanda anda/ ꝛ tok at keña all kappsamliga ꝥ huat drottins er vitande einazta af skirn Johañis/ þssi tok truliga at predika i samkunduñe/ eñ er Priscilla ꝛ Aquila heyrdu hm̃ toku þau hñ at sier ꝛ laugdu eñ iñeligar vt fyrer hm̃ veg Drottins/ ꝛ þa hñ villdi reisa i Achaiam skrifudu brędrner ꝛ riedu lęriseinunũ at þr med tęki hñ/ ꝛ sem hñ var þar kõeñ/ bętti hñ vm fyre morgũ þm er truadr var vordiñ fyrer nadina/ þt hñ yfuer vañ gydinga allskorugliga/ synandi þm̃ opinberliga/ fyrer ritningarnar/ ꝥ Jesus vęri Kristr/

Nitiandi Capitule

OG ꝥ skiedi er Apollo var til Corinthiu at Pall gieck þa vm vpp lond ꝛ kõ til Corinthiu / ꝛ fañ nockra lęrisueina ꝛ sagdi til þra/ hafi þier nockut medtekit heilagan anda/ sidan þier vrdut truader/ eñ þr sogdu til hñs/ vęr hofum/ eñ eigi heyrt huort at nockr heilagr andi vęri/ hñ sagdi til þra/ vppa huat eru þier þa skirder/ eñ þr sogdu/ vppa skirn Johañis/ Pall sagdi/ Johañis skirdi at soñu med idranar skirn/ ꝛ sagdi fyre folkino at þr skylldi trua a þñ sem epter hñ mundi koma/ ꝥ er Jesũ ꝥ hñ sie kristr/ sem þr heyrdu ꝥ/ lietu þr skirazt i nafni Drottins Jesu kristi/ ꝛ er Pall hafdi haft hendr yfuer þm̃/ kõ heilagr andi yfuer þa/ ꝛ þr toludu tũgr ꝛ toku at spa/ eñ þr meñ voru allz nęr tolf

Hañ gleck iñ i samkundu husit/⁊ predikadi i fre
lſe vm þria manadi/kendi ⁊ þeim fortolur setti af
gudz rike/eñ þa þr nauckrer sem hardſyllder voru
⁊ eigi trudu talandi illt af veige Drottins fyre al
þydu/veik hañ fra þm/⁊ at ſkilde lærisueinana/
dagligaña ſpurningar fremiandi i kenzlu huſi þſſ
manz er Tyrañus hiet/ og þetta giordizt vm two
ár s° at þr aller sẽ biuggu i Aſia heyrdu ord drot
tins bædi gydingar ⁊ gricker/⁊ gud giordi eigi litil
krapta verck fyre hendr Pals s° at ef eirnen ſueita
dukar edr nærklædi af hans likama baruzt yfuer
ſiuka þ kranckdominn hurfu af þeim/og illzku an
dar vt foru fra þm

Eñ nauckrer freiſtudu vt af vm hleypings Ju
dum særinga meñ/at kalla a nafn Drottins Jeſu
yfuer þeim sem illzku anda hofdu med sier og ſog
du/vier særum ydur fyre Jeſum/ þañ Pall predi-
kar/eñ þeſſer voru vij er þetta framdu/ſyner þſſ
Gydings og preſta hofdingia er Skeua hiet/eñ illz
ku andeñ suaradi og sagdi Jeſum keñe eg og Pæl
veit eg eñ huerier eru þier /og sa madur i huerium
illzku andiñ var ſtauck vpp a þa /vard þeim ofl
ugre og varpadi þeim vnder sig/svo at þeir fly
du nauckter og sarer vr þui sama huſi/ þetta va
rd ollum kuñigt sem biuggu i Epheſo/bædi gydin
gum ⁊ grickium/⁊ yfuer þa alla ſlo otta/⁊ nafn
Drottins Jeſu var næſta mycklat

Þar komu og marger sem truader voru vord-
ner vidurkendu og kuñgiordu/huat þr hefdu afre
kat ⁊ marger af þm sẽ forneſkiu liſter hofdu frã
it baru bækrnar saman ⁊ brendu þær ollũ hia ver
anda/⁊ at ſaman reiknudu þra verdi/fũdu þr þeſſ
fiar fimtigi þuſund peninga/svo oflugliga tok at

vagra ord Drottins ꝛ at eflazt/nu sem þetta var
vt giort/setti Pall sier i anda/at ferdazt vm mace
doniam og Achaiam/ꝛ at ganga til Jeruſalem ꝛ
ſagdi/ þui epter ꝥ er eg hef iþar verit byriar mier at
ſia Romam/ꝛ hañ ſendi two af þm̄ er hm̄ þionudu
Timotheū ꝛ Eraſtum burt i Macedoniam/eñ hañ
bleif ſialfr vm ſtundar sakir i Aſia

Eñ i þañ tima hofzt eigi litill vpp blaſtur af
þeſſum veigi þuiat nockr gull ſmidr sa Demetrius
var at nafne huer ed giordi ſilfr hulder Dianu og
ꝥ giordi þm̄ embættis moñū eigi litiñ a bata huer-
ia hñ ſaman kalladi/sem þſſhattar verck meñ voru
ꝛ sagdi goder meñ þier vitid at vier hofum mick
iñ groda af þeſſu verck lagi/ ꝛ þier siaet ꝛ heyrit
eigi alleinazta i Epheſo/helldr ꝛ næſta vm alla
Aſiam/ ꝥ þeſſi Pall vm huerfir mycklu folki telj
andi vm fyre þui ꝛ ſeiger at ꝥ ſie onguer guder sē
med hondum verda giorder/eñ þetta hlutſkipte ke
mr eigi einazta oſſ til tions ꝛ voru vercklagi til nid
ranar/helldr mun muſtiere hiñar mycklu gydiu Di
anu einſkis virt/ þar til mū heñar tign nidr brotiñ
verda hueria aull Aſia ꝛ heimſkringlan vegſamar

Sem þr heyrdu ꝥ fylltuzt þr reide ꝍptu vpp
ꝛ ſogdu/Hin mycla Diana i Epheſo/ ꝛ aull borg
in fylltizt af sneypan/ ꝛ þr giordu med einu hug
arfari a hlaup til ſionar flautſins ꝛ gripu þa Gai
um ꝛ Ariſtarchū af macedonia forunauta Palſ eñ
Pall villde þa ganga iñ at folkino ꝛ lærisueinarner
leyfdu hm̄ ꝥ ecki/ ꝛ nockrer yfuer meñ vr Aſia þr
ed Palſ goder viner voru ſēdu til hñſ ꝛ badu at hñ
gæfi ſig eigi fram̄ a ſionar flautiñ/sumer kolludu
sᵒ /eñ adrer añat/ þt alþydan var vill voldin ꝛ fle
ſter viſſu eigi af hueriu efne þr voru til ſamēs kō
ner/eñ sumer af folkino drogu fram̄ Alexandrū

þeim er gydingar fram̄ yttu/eñ Alexander bente hendiñe sier til hliodz villandi forsuara sig fyre folkino ꝛ er þr formercktu þ hñ var gydingr/hof vpp eitt kall af ollum/nær tweim stundum / h[...] myckla Diana i Epheso

Og sē Kanzeleren fieck stoduat folkit sagdi h[...] þier meñ i Epheso/huer er sa maña/ed eigi veit þ borgin Epheso sie dyrckanar iña hiñar myckl[...] gydiu Dianu/og heñar likneskiu af himne ofan fallna/nu med þui at þessu seiger eingiñ i moti/ þa byriar ydur spokum at vera ꝛ eckert af bradræ di at giora/ þier hafit nu þessa meñ hingat dreigit sem huorcki eru ræningiar kirckna nie hæds meñ yd rar gydiu þott Demetrius ꝛ þr embættis meñ sem med honū eru hafi kæru mal vid nockurn/ þa giort izt hier laug vm/ ꝛ þar eru borg meistarar klagizt þr iñbyrdis fyrir þeim / eñ ef þier leitid nockut epter vm adra hluti/ þa latid þat vpp leysazt a añ arre laugligre samkomu/þui þat er haskasamligt at ef vier skulum seker verda fyre þessa dags vpp hlaup med þui þo at eingin sauk er vnder nidre/ huadan vier megū skial af gefa þessa vpphlaups ꝛ er hñ hafdi þtta sagt/sleit hñ safnadinū.

xx capitule

Eñ epter þ er vpp hlaupino linte /kalladi Pall lærisueinana til sin og bad þa vel lifa/ferdadizt sidan/eñ þa hañ hafdi þær somu landz alfur yfuer farit og þm a miñing veitt mz morgum ordum kom hañ til Gricklandz ꝛ tafdi þar þria manade eñ med þui honū voru vmsat giord af gydingum er hañ villde sigla i Syriam/vard hañ þss siñes at snua aptr vm Macedoniam ꝛ þesser foru mz hm

allt til Aſiam Sopater af Berrohen/eñ af Theſ ſalonich Ariſtarchus ꝛ Secundꝰ/ꝛ Gaius af Der ben ꝛ Timotheus/eñ vr Aſia Tychicon ꝛ Trophi mas/ þeſſer geingu vndan ꝛ bidu vor i Troada eñ vier sigldũ epter Paſkana af Philippis ꝛ komũ til þra i Troade iñan fim̃ daga/ ꝛ duoldũ þar i (vij daga)

Eñ einn þuott daga þa lærisueinarner voru til samans kõner braud at briota/ taladi Pall vid þa þui añars dags villdi hñ ferdazt/ꝛ teygdi ræ duna allt til midrar nætr/ ꝛ i þm̃ lopt sal voru morg lios/sẽ vær vorũ ſaman kõner ꝛ nockr vng meñi Eytichos at nafni/sat i vindauganu ꝛ ſauck i diupañ ſuefn/ ꝛ med þui at Pall taladi sᵒ lein ge/ þa þyngdizt hñ þui meir af ſuefni ꝛ hrapadi ofan vr hinũ þridia lopt ſal ꝛ var Dauðr vpp tekiñ/eñ er Pall gieck ofan/lagdi hñ ſig fram yf uer hñ/ꝛ hiellt um hñ ꝛ ſagdi/giorit einguan haf uada/ þuiat hñs ond er med hm̃/hñ gieck þa vpp aptr braut braudit ꝛ bergdi ꝛ taladit margt vid þa allt til þſſ dagr rañ/ ꝛ sᵒ ferdadizt hñ/eñ þr leiddu ſueineñ vpp lifanda/ꝛ þr hugſuoludizt vid þ eigi allitt

Eñ vier ſtigũ a ſkip ꝛ sigldũ til Aſſon/ þar vill du vier hafa tekit iñ Pal/þuiat hñ hafdi sᵒ a sett þ hñ villdi yfuer land fara/eñ ſem hñ kom til aſ ſon/toku vær hñ til vor/ꝛ komũ til mytilen/þa dan sigldu vier ꝛ komũ añars dags giegnt Chion/ ꝛ deiginũ epter toku vær hofn vid Samõ/ ꝛ duol dũ i Trogilion ꝛ næſta dageñ epter komu vær til Mileto/þuiat Pall hafdi sett ſier at ſigla fram hia Epheſo/ sᵒ at hñ hefdi ongua duol i Aſia af þui flytti hñ ſier ef hm̃ væri þ moguligt at ve

ta a hulta ſuñu til Hieruſalem

Ifra Mileto ſendi hñ til Epheſo ꝛ liet kalla hi-
na ellztu preſta af ſafnadinũ ꝛ ſem þr komu til
hñſ/ſagdi hñ til þra/ þier vitid/ at i fra þm fyr-
ſta deige er eg kom i Aſiam/huerſu eg hefi vm al
la tima hia ydr verit/ ꝛ Drottne þionat med ollu
hugarens litelæti ꝛ med myklu tarfelli ꝛ freiſtin
gum/hueriar mier hafa hlotnazt af vm ſatũ gy-
dinga/ ꝛ ꝥ eckert vndan dreigit ſem ydr var bati
i ſo eg hafi ꝥ eigi kuñgiort ydr opinberligaña i
ymſum huſum ꝛ vitnat bædi gydingum ꝛ grickiũ
idran til gudz ꝛ truna a Drottiñ vorn Jeſum

Og nu ſiaet þ ꝥ eg em bundiñ i anda/at ferdazt
til Hieruſalem vitandi eigi huat þar mun yfuer
mig koma/nema ꝥ er heilagr andi vitnar vm al
lar borger ſeigiande/at fiotr ꝛ harmkuæli munu
min þar verda/ eñ eg gef þui ongua vackt/ eg
helld ꝛ eigi ſialfs minſ lif dyrmætt ſo at eg full-
kõne mitt hlaup mz fagnadi/ ꝛ ꝥ embætti ſem eg
hefi medtekit af herra mĩ Jeſu til vitneſburdar
Euangulio gudz nadar

Og ſiaet þ at nu veit eg at þier munut aller eigi
ſia mitt andlit meir/ hueria eg hefi vmgeingit/ ꝛ
predikat gudz riki/ fyrer þui vitna eg ydr a þſſm
deigi ꝥ eg em hreiñ af allra blodi/ þuiat eg hefi
eckert vndan fara latid/ ꝥ eg hafi eigi kuñgiort
ydr allt gudz rad/af þui hafit gat a ſialfum ydr
ꝛ a allre hiordiñe/medal þra ſem ydr ſetti heilagr
andi til byſcupa/at ſtiorna ſafnan gudz/ hueria
hñ hefer endr leyſt ſinu eigen blodi/ þuiat ꝥ veit
og at epter mina burt faur munu iñ ganga medal
ydar

Þar olmer vargar/ þr ed eigi munu þyrma hior dinne ⁊ af ydr sialfum munu menn vpp riſa er ta- la vm huerfuar kenningar/ at þr teygi lærisueina na epter ſiet/ fyrer þui vake þier ⁊ minnizt a þ/ at eg hefi vm þriu ar nott ⁊ dag eigi aflatid at aminna einn ⁊ ſier huern yduarn medr tarum

Og nu brædr bifala eg ydr gudi ⁊ ordi hans nadar/ huer mattugr er vpp at byggia ⁊ ydur arftoku at gefa medal allra þraſem helgader ver da/ eigi girntizt eg nockrs ydar ſilfr gull edr klæd- nat þat þier vitid ſialfuer at þſſar hendr hafa mier vnnit til/ minnar naud þurftar ⁊ þra ſem med mier voru/ allt ſynda eg ydr þ/ at ſo byriadi oſſ at erfuida ⁊ vanfæra at medtaka ⁊ minnazt orda Drottins Jeſu/ þ hann ſagdi/ at ſælla væri at gefa enn þiggia

Og er hann hafdi þtta ſagt fiell hann a kne ⁊ bad ſamt þm ollum enn þra a mille giordizt grátr myc kill ⁊ laugdu hendr vm hals Pale ⁊ kyſtu hann/ ſyr- giandi meſt af þui ordi ed hann ſagdi at þr myndi eigi ſia hans andlit meir ⁊ þr fylgdu hm til ſkipſ

xxi Capitule

Sem þ var ſkied/ at vier leyſtum ⁊ hur- fum fra þm/ komu vier beinleidis til Cho ⁊ annars dags til Rodis ⁊ þadan til Patara/ ⁊ þar fundu vier ſkip þat er fara atti til Phenicen/ ſtigum þar a ⁊ ſigldum þangat/ enn ſem vier feingum at ſia Cipriam lietu vier þat til vinſtre handar ⁊ ſigldu i Syriam

ꝛ komu at Tyro / þui þar atti skipit at leggia vpp farmiñ ꝛ sem vær fañ lærisueinana blifu vær þar i sama stad (vii) daga / huerier Pale sogdu fyre anda gipt ꝥ hñ skyllde eigi fara vpp til Hierusalem ꝛ ꝥ skiede sem þr dagar voru lidner foru vær ꝛ geingu af stad / ꝛ þr aller med husfreyiu sinū ꝛ bornū fylgdu oss a veg / vt fyrer borgina / ꝛ fiellum a hne i fiorune ꝛ badunzt fyrer ꝛ er vær hofdum kuatt huer añan stigu vier a skip eñ hiner sneru aptur til siña heim kyña

Og er vier hofdū lycktat vora sigling fyre Tyro / komu vær ofan til Ptolomaida ꝛ heilsudum brædrunū / ꝛ voru þar eiñ dag hia þm / eñ añars dags foru vær i burt þr ed mz Pale voru ꝛ komū til Cesarea ꝛ geingum iñ i hus Philippi gudzspiallara / huer ed var eiñ af sio / ꝛ blifum hia hm / hñ atti fiorar dætr þær meyiar voru / ꝛ spadu fyrer / ꝛ sē vier duoldunzt þar nockra daga / keme spamadr sa af Judea er Agabꝰ var at nafne / ꝛ þa hñ kom til vor tok hñ linda Pals ꝛ batt hendr sinar ꝛ sagdi ꝥtta seiger heilagr andi / at þañ mañ huers ed þessi linde er munu gydingar so binda i Hierusalē ꝛ selia hñ i heidiña maña hendr

Eñ sem vier heyrdū ꝥ / badu vier hñ / ꝛ þr adrer sem i þm stad voru ꝥ hñ færi eigi vpp til Hierusalem / eñ Pall suaradi þa ꝛ sagdi / huat giori þier ed þier gratid ꝛ hrellit mitt hiarta / þuiat eg em eigi alleinasta reidu buiñ at lata mig binda helldr at deyia i Hierusalē fyre saker nafns Drottins Jesu / ꝛ med þui vier gatum eigi talit vm fyrer hm / þaugnudū vær ꝛ sogdū verdi vilie Drottins ꝛ epter þa daga foru vær vt geingū vpp til Hierusalem / þangat komu ꝛ nockrer lærisueinar me

dr oſſ aꝼ Ceſarea/ haꝼandi þañ nockrn gamlan
lærisuein medr ſier vr Cipria Mnaſon at naꝼni/
hia huerium vier herbergi tokum/ ⁊ þa vier kom
um til Hierusalem toku brædrner ꝼeginſamliga
vid oſſ/ eñ añars dagſ/ gieck Pall iñ medr oſſ til
Jacobum/ aller olldungar komu þar ⁊ ſaman/ ⁊
ſem hñ haꝼdi heilſat þm̃/ ſkyrdi hñ þm ꝼra/ huat
epter añat/ þ gud haꝼdi giort a medal heidiña þi
oda ꝼyrer hñs þionkan

Þa þr hoꝼdu þ heyrt/ vegſomudu þr gud/ ⁊
ſogdu til hans/ broder þu ſier hue morg þuſund
gydinga at þr eru ſem truader haꝼa vordit/ eñ þr
aller eru þo vandlætingar meñ logmalſins/ ⁊ þr
haꝼa heyrt ſagt epter þier þ þu kender þm̃ gydin
gũ ollũ ſẽ medal heidiña þioda eru at ſnua ꝼra
Moyſe ſeigiandi þr ſkylldu eigi vmſkera ſonu ſi-
na ⁊ eigi epter þre ſiduenju ganga/ huat vm þ er?
byriar ſaꝼnadinũ allra hellzt til ſamans at koma
þuiat þr munu ꝼa at heyra/ þ þu ert komeñ/ þui
gior nu þ huat vier ſeigiũ þier

Wier hoꝼũ hier ꝼiora meñ/ huerier heit heꝼa
ꝼeſt yꝼuer ſig/ þa ſomu tak at þier ⁊ hreinſa þig
medr þm̃/ ⁊ koſta þa/ at þr raki ſitt hoꝼut/ ſo at
aller vite at þ huat þr haꝼa heyrt vm þig ſie
oſañinde/ helldr þ þu ganger ſialꝼur ⁊ vard vei-
ter logmalit/ þui þm̃ ſem truader hoꝼdu giorſt-
aꝼ heidingũ ſkriꝼudum vier/ ⁊ viſturduoum/ at
þr ſkylldu eckert þeſſkonar hallda/ nema þ þr vo
rudu ſig vid ſkurgoda ꝼornan/ ⁊ blode/ koꝼnudu
⁊ ꝼrillu liꝼnadi/ Þa tok Pall þa meñ at ſier ⁊ liet
añars dagſ hreinſa ſig medr þm̃/ ⁊ gieck iñ i muſ
terit/ ⁊ tiadi ſig hallda vpp ꝼylling hreinſanar da-
gaña/ þar til at huer eiñ þra oꝼꝼradi ꝼyre ſig ſiñe
ꝼorn

Eñ sem þr sio dagar voru lidner/ sau hñ þr gydingar i musterino er voru vr asia ⁊ sꜳu vpp allañ lydiñ/logdu hendr a hñ ⁊ kolludu/ þier Jraels meñ/hialpit til/ þſſi er sa madr/ sem allz stadar keñer ollm̃ mōm i giegn þſſu ꝼolki ⁊ logmali ⁊ s° i mot þſſim stad/ þar oꝼan a heꝼer hñ iñ leitt heidna meñ i musterit/⁊ saurgat s° þnan heilaga stad þuiat þr hoꝼdu sied Trophimũ aꝼ Epheso med hm̃ i borginñe/ þñ meinudu þr at Pall heꝼdi i musterit iñ leitt ⁊ aull borgin o kyrdizt ⁊ a hlaup vard aꝼ ꝼolkino/⁊ þr toku Pal hondum ⁊ drogu vt aꝼ musterino ⁊ iaꝼnsnart vrdu dyrnar aptr læstar

Sem þr leitadu vid at liꝼlata hñ/kom su ꝼregn vpp ꝼyre yꝼuer hoꝼdingiañ herlidsins/ ꝥ aull Hierusalem væri vpp vægd / hñ tok þa stragz stridz sueinana ⁊ hers hoꝼdingiana til sin ⁊ hliop burt i mille þra eñ sem þz sau herſhoꝼdingiañ ⁊ stridz ꝼolkit /gaꝼu þr vpp at beria a Pale/eñ hers hoꝼdingiñ gieck þar at ⁊ tok hñ at sier ⁊ baud at binda hñ tueimr Jarn hleckium/⁊ spurdi at huer hñ væri ⁊ huat hñ heꝼdi giort /eñ sitt kalladi huer aꝼ ꝼolkino/⁊ med þui hñ ꝼieck ecki vist at vita ꝼyrer vpp hlaupino/ baud hñ at leida hñ i kastalañ / ⁊ sem þr komu at troppuñe / hlutu stridz meñiner at bera hñ ꝼyre at sug ꝼolksins / þuiat mikill ꝼolks ꝼioldi ꝼylgdi epter ⁊ kolludu / aꝼ skaꝼ þu þnañ

Og sem Pall vard iñ leiddr i kastalañ sagdi hñ til yꝼuer hoꝼdingians / leyꝼizt mier ecki at tala vid þig/eñ hñ sagdi kant þu girsku/ertu eigi sa hiñ egipzke madr/sem ꝼyre þſſm daugū styrioll vpp vackier ⁊ drozt vt a eydi mork ꝼior

at þusunder mordvarga eñ Pall sagdi /eg em at
sonu madr gydinga kyns af Tarson / eñ borgari
vt af nafn frægri borg Cilitia/ eg bid þig lofa
mier at tala til folksins/ ⁊ er hñ lofadi hm̃/ stie
Pall vpp a troppurnar ⁊ bandadi hendiñe til lyd-
sins/ ⁊ er mikil þaugn giordizt taladi/ hñ til þra
a ebreska tungu ⁊ sagdi

xxij Capitule

Dier meñ goder brędr ⁊ fedr/ heyrit nu
mina af sakan til ydar/eñ sem þr heyr
du hñ taladi ebreska tungu til þra /
giorduzt þr eñ tuistare/ ⁊ hñ sagdi eg
em madr gydinga kyns/fęddr i Tar-
sen i Cilitia/eñ vpp aliñ i þssari borg til fota Ga-
malielis/ ⁊ af ollu kostgęfi lęrdr i faudrligu
laugmale/ ⁊ lagaña vand lętare/lika sem þier
erut aller eñ i dag/ eg hefi ⁊ þñañ veg of sockt
allt til daudans/eg batt ⁊ i vard holld selldi/bædi
meñ ⁊ konr /so sem kefie maña hofdingiñ ⁊ aller
olldungar bera mier vitne vm/af huerium eg mz
tok bref til brędraña/ ⁊ for til Damasco/ þ eg
drægi þa bundna til Hierusalem sem þar vęri/
so at þr mętti pinder verda

Eñ þ skiedi þa eg þangat for ⁊ tok at nalgazt
Damascum/ nęr midiũ deigi at leiftradi vm mig
skyndiliga liosmykit af himne/ ⁊ eg fiell til iar-
dar ⁊ heyrde raudd þa er til min sagdi Saul
Saul/ huar /til ofsęker þu mig eñ eg suaradi /
huer ertu lavardr ⁊ hñ sagdi til min/eg em Jesus
af Nadareth huern þu ofsękir/ ⁊ þr sẽ mz mier
voru sau at sonu liosit ⁊ vrdu felinſ fuller eñ raud
dina þa er vid mig taladi/heyrdu þr eigi eg sagda

herra huat skal eg giora/en̄ Drottin̄ sagdi til min/
statt vpp ꝛ gack i Damascū/þar man þier sagt
verda af ollu/huat þier til skickat er at giora/en̄
sem eg gat eigi sied fyrer liossins biartleik vard eg
hā̄dleiddr af minū forunautū ꝛ kō til Damascū

En̄ þar var gudhræddr man̄ epter laugmalino
Ananias/sa godan̄ ordstir hafdi af ollū gyding
um er þar biuggu/hn̄ kom til min gieck at mier og
sagdi/Saul broder litta vpp/ ꝛ eg leit til hn̄s a sā
re stund/hn̄ sagde þa/Gud fedra vorra hefer ski
ckat þig til at þu skyllder vidr ken̄a hn̄s vilia ꝛ at
ter at sia þn̄ riettlata ꝛ heyra raudd af hn̄s mun̄e
þat þu munt hn̄s votti verda til allra man̄a/þra
hluta sem þu hefer sied ꝛ heyrt/ ꝛ huat tefr þig
nu ris vpp ꝛ lat skira þig ꝛ af þwo s° þinar syn-
der at a kolludu nafni Drottins.

Þ skiedi ꝛ þa eg kom aptr til Jerusalem/er eg
vⁿ a bæn i musterino/at eg vard numin̄ fra mier
ꝛ eg sa hn̄/þa sagdi hn̄ til min/skunda þig/ ꝛ
far burt af hierusalem/ þat þr medtaka eigi þin̄
vitnes burd vm mig/en̄ eg sagda/Lauardr þr vita
sialfuer þ eg dro i myrkua stofu ꝛ liet lemia i ym
sum samkundu husū/ þa sem a þig trudu/ ꝛ þa er
blod steffani þins vottar vt helltizt/ stod eg þᵃ
hia ꝛ var samsin̄andi hn̄s dauda/ þui eg geymda
þra faut sem hn̄ i helslogu/ ꝛ hn̄ sagdi til min/fᵃ
hiedan/ þuiat eg vil senda þig langt i burt me-
dal heidin̄a pioda.

En̄ þr heyrdu hm̄ allt at þui ordi/hofu vpp
raddirnar ꝛ sogdu/af med þꝭ hattar man̄ af ior-
du/ þuiat hm̄ er eigi leyfiligt at lifa/en̄ sē þr kollu
du vorpudu þr af sier klædunū ꝛ fleygdu moll
du i lopt vpp/ yfuer hofdingin̄ baud þa/at hn̄

skylldi

ſkylldi leidazt iñ i kaſtalañ ⁊ ſkipadi þm̄ at for-
heyra hñ ⁊ hud ſtrykia ſo hñ feinge at vita fyrer
hueria ſauk at þr kolludu ſo yfuer hm̄ ⁊ er hñ rey
ꝛdi hñ at med taugũ/ſagdi Pall til vnder hofdin
gians er ſtod nær hm̄/huort þm̄ væri ꝥ leyfiligt
at hudſtreykia romuerſkan mañ/o dæmdañ/⁊ er
vnder hofdingiñ heyrdi ꝥ/giect hñ til yfuer hof
dingians/⁊ vnderuiſadi hm̄ ꝥ ⁊ ſagdi/huat vill-
tu til giora þeſſi madr er romuerſkr

Þa kō yfuer hofdingiñ þangat ⁊ ſagdi til hñs
ſeig mier ef þu ert Romuerſkr/ eñ hñ ſagdi/Ja
vid vnder hofdingiñ ſuaradi til þtta riettar far
hlaut eg ærnu fie at kaupa/Pall ſagdi/eg em þ͛
⁊ fæddr iafn ſkiott geingu þr fra hm̄ ſē hñ ſkyll
du hafa for heyrt/⁊ yfuer hofdingiñ ottadizt ed
hñ fornam ꝥ hñ var romuerſkr/at hñ hafdi latid
binda hñ.

Añañ dagiñ epter villdi hñ grenieligar vita fy
re hueria ſauk hñ klagadizt af gydingum ⁊ leyſte
hñ vr baundũ/ ⁊ baud keñe maña hofdingiũ ⁊ ol
lu þra radi til ſamans at koma/⁊ leidde ſidan Pal
fram ⁊ ſetti hañ hia þm

xxiij Capitule

Eñ Pall horfdi a radit ⁊ ſagdi/ þier meñ
⁊ brædr eg hefi af allre godri ſamuiz
ſku geingit fyre gudi/ allt til þeſſa/eñ
Ananias keñe maña hofdinge ſkipadi
þm̄ er hia hm̄ ſtodu/at lioſta a hñſ muñ/ þa ſag
di Pall til hñs/gud man ſla þig þu huit fagadi
veggr/ſitr þu ⁊ dæmer mig epter laugmalino ⁊
bydr at ſla mig i moti laugunũ/eñ þr ſem hia ſto
du ſogdu/boluar þu ædzta keñemañe gudz/Pall
ſagde/eg viſſa eigi brædr ꝥ hñ var keñi maña hof

dinge/ þuiat ſkriꝼat er/ at hoꝼdingia þins lyds ſkaltu eigi bauls bidia.

sem Pall viſſe at þar voru aꝼ eiñe alꝼu Sadu-cei/ ⁊ aꝼ añari Ppariſei kalladi hñ vpp ꝼyre radi no/ þier meñ ⁊ brædr/ eg em eiñ phariſeus ⁊ sonr eins phariſeara/ eg dæmunzt ꝼyre von ⁊ vppriſu ꝼram l'diña/ ⁊ er hñ ſagdi þtta giordizt ſundr þyc kia i mille phariſeos ⁊ Saduceos/ ⁊ sa ſeiſkapr ſkil di ſig at/ þuiat Saducei ſegia vppriſu ꝼramlidi ña eigi vera/ ei/ Eingel/ nie anda/ eñ Phariſei vi-dr kendu huoru tueggia/ eñ þa giordizt haꝼuadi mikill/ ⁊ hiner ritklotu aꝼ phariſeaña lidi/ riſu vpp ⁊ ſtodu i moti ⁊ ſaugdu/ vier ꝼiñu eckert vo-nrligt a þſſu mañe/ þo ed andi edur Eingell haꝼi vidr hñ talat/ þa kuñum vier eigi at ſtrida i moti gudi

Eñ ſē mickel miſgreining vard/ vggadi yꝼuer hoꝼ dingiañ/ at þr mundi ſlita Pal ꝼra þm ⁊ ſkipadi ſtridz ꝼolkino oꝼan at ꝼara at gripa hñ mitt burt ꝼra þm/ ⁊ leida i kaſtalañ/ eñ næſtu nott epter ſtod Drottiñ hia hm̃ ⁊ ſagdi/ Pall vert med godu gedi/ þuiat lika sē þu heꝼer vitnat aꝼ mier i Hie-ruſalem/ ſo hlytr þu ⁊ at vitna aꝼ mier i Rom

Eñ er dagr kom/ ſaman toku ſig nockrer gydin-gar ⁊ ſtreingdu þ heit at/ eta huorki nie drecka/ þar til þr heꝼdi Pal i hel komit eñ þr voru ꝼleire eñ ꝼiorutiger maña sem þtta ſamtak hoꝼdu giort þr geingu til keñimaña hoꝼdingians ⁊ olldunga-ña ⁊ ſogdu/ vier hoꝼum heit ſtreinging ſtreingda at bergia einſkis/ þar til vier heꝼdum Pal aꝼ li-ꝼe tekit/ þui vnderuiſit nu yꝼuer hoꝼdingianum ⁊ radino þ hñ lati leida hñ a morgen til ydar/ li-

ka sem

ka sem þier villdut nockꝛs ſañara viſer verda af hm̄/ eñ vier erum adꝛ eñ hñ nalægizt ydꝛ reidubu ner at ſla hñ i hel

Og er ſyſtꝛ ſonꝛ Pals heyrdi ꝥ ſuikrædi/ kom hñ ⁊ gieck iñ i kaſtalañ/ ⁊ vnderuiſadi ꝥ Pale/ eñ Pall kalladi til ſin eiñ af vnder hofdingiũ/ ⁊ ſa gdi/ leid þu þ̄nañ pillt/ til yfuer hofdingians/ þui at hñ hefer nockut at kuñgiora hm̄/ ⁊ hñ tok hñ at ſoñu at ſier ⁊ leiddi hñ til yfuer hofdingians/ ſei giandi hiñ bundne Pall kalladi mig til ſin/ ⁊ bad mig at hafa þ̄na Pillt til þin/ hñ hefdi at ſeigia þier nockut

Yfuer hofdingeñ tok hñ þa i hond ⁊ veik hm̄ vt af/ ſpurdi hñ at huat er ꝥ/ þu hefer mier at ſeigia/ eñ hñ ſagdi/ gydingar hafa ſamblaſit at bidia þig/ ꝥ þu hafer a moꝛgen Pal fyrer ra dit/ ſᵒ sem þ̄r vilie nockut ſañara af hm̄ fregna/ eñ tru þu þ̄m eigi/ þuiat meir eñ fiorutiger mañꝫ veita hm̄ vm ſat/ þ̄r ed heit ſtreingt hafa/ ſier huorki at eta nie drecka/ þar til þ̄r gæti hm̄ i hel komit/ ⁊ nu eru þ̄r reidubuner/ bidandi epter þiñe fyrer ſaugn

Pa liet yfuer hofdingiñ vngmeñit i burt fra ſier fara/ ⁊ baud hm̄/ at hñ ſegdi ꝥ fyrer aungum at hñ hefdi hm̄ kungiort þ̄tta/ ⁊ kalladi two hũd radz hofdingia til ſin ⁊ ſagdi/ buit til two hundrut fot gaungu lidſ/ at þ̄r gange til Ceſaream/ ⁊ Sio tige riddara ⁊ two hundrut ſkotmaña vm þridiu ſtund nætr/ ⁊ reidit til þ̄n farar ſkiota sem Pall ſkal a ſitia ⁊ færit hñ vel foruaradañ til Felicẽ landz ſtioꝛnara/ ⁊ ſkrifadi bref/ þ̄ſſarar mei ningar

Clau

Claudius Lysias/ heilsar hinū volldugazta landstiornara Felix/ þñan mañ hofdu gydingar hondū tekit ⁊ villdu hñ i hel hafa sleigit/ eñ eg kō þa at med stridz folkino ⁊ sleit hñ af þm̄/ ⁊ er eg formerckti þ hñ var Romuerskr/ þa villdi eg vita fyre hueria sauk þr a klaugudu hñ/ ⁊ liet eg leida hñ fram i þra rad/ eñ eg fañ þa at hñ klagadizt vm spurningar þra laugmals/ ⁊ aungua sauk/ hafdi þa dauda væri verd edr banda/ ⁊ þa mier voru vnderutsut þra suikrædi er gydingar hofdu hm̄ fyrer buit/ senda eg hñ stragr til þin biodan di hñs aklagorū/ at huat þr hefdi i moti hm̄ þ mætti þr seigia fyrer þier/ far vel.

Eñ stridzmeñirner epter þui sem þm̄ var bodit toku Pal at sier ⁊ færdu hñ vm nottina i Antipatiden/ eñ añars dags lietu þr riddara lidit med hm̄ fara ⁊ sneru sidan aptr til kastalans/ eñ sem þr komu til Cesarea/ feingu þr landzstiornaranū brefit ⁊ skickudu Pal þar fyrer hñ/ eñ er land stiornareñ las brefit spurdi hñ at vt af hueriu landi hñ væri/ ⁊ er hñ fornam þ hñ var vr Cilitia/ sagdi hñ eg skal for heyra þig/ nær þiner aklærendr koma ⁊ hñ baud at varduelta hñ i dom huse Herodis.

xxiiij Capitule

Eñ epter fim̄ daga/ for Ananias keñe maña hofdinge ⁊ olldūngarner ofan/ ⁊ medr þm̄ Tertullus mælsku madr/ huerier sig tiadu fyrer lādz domaranū i giegn Pale/ eñ at Pale fyrer kolludū tok Tertullus til at aklaga hñ ⁊ sagdi/ Af þui vier lifum i mycklū fride/ vnder þier ⁊ margar sæmder veitazt þessu folki fyrer þina fram syne

ag

agætazti Felix/ Huat vier iafnā ⁊ i huern stad til vor kiosū/ med allri þackat giord/ eñ at eg dragi þ eigi langsāligra fyre þier/ bid eg þig/ fyrer þina mañ dygd at þu heyrer oss fa ein ord

Þeñañ mañ hofū vier fūdit/ skadligañ/ þañ sundr þyckiu vpp æser medal allra gydinga vm al lañ heim/ ⁊ foringia hins naduerska villudoms/ hñ hefer ⁊ eirnen vidr leitad at saurga musterit/ huern vier gripū ⁊ villdū hafa dæmt hñ epter laugū vorū/ eñ Lysias yfuer hofdinge/ kom þar frā ⁊ greip hñ m͛ mycklu ofrefle vr vorū hondū/ biodandi hñs a klogarū til þin at koma af hueriu þu matt keña/ ef sialfr villt epter grenslazt/ alla þa hluti vm hueria vier a klogū hñ/ þa logdu gydingar til ⁊ sogdu þ s° vera.

Eñ Pall (þa er landstiornariñ benti hm̄ at tala) suaradi/ med þui at eg veit þig nu vm morg ar domara verit hafa þessarar þiodar/ vil eg sialfr med oskelfdu hugar fari mina sauk fer suara/ þuiat þu matt vita/ at þ eru eigi meir eñ (xij dagar) þ eg kom vpp til Hierusalem at bidiazt fyrer/ ⁊ eigi hafa þr fūdit mig tala vid nockurn i musterino/ edr giorandi nockut vpp hlaup med folkino/ huorki i borgū nie samkundu husum ⁊ eigi geta þr þtta sañat vm huat þeir kæra mig

Eñ þ iata eg þier/ at eg þiona/ (epter þm̄ veige huern þr kalla villu dom) s° gudi miña fedra at eg true ollu þui huat i laugmalino skrifat er hafandi þa von til gudz/ huerrar þr sialfuer vænta/ einkū vpprisu framlidiña/ bædi riettlatra ⁊ ranglatra/ eñ i þssu sama idka eg sialfuan mig iafnan at hafa/ hindranar lausa samuitzku bædi vid gud ⁊ meñ

Eñ morg

Eñ morgum arum epter kom eg/ ⁊ fęrda
minu folki olmusu giafer/ ⁊ offr ⁊ þr fundu mig
med þui er eg liet mig hreinsa i musterino/ eigi
med hafuada nie nockru vpp hlaupi/ eñ þar vo
ru gydingar nockrer vr Asia/ huerier hier ęttu at
vera fyrer þier at a klaga mig/ ef þr hefdi eitt
huat mier i moti/ elligar lat þssa sialfua seigia
huort þr hafa nockut rangferdugt a mier fundit
a medan eg stend hier fyrer radino/ nema alleinaz
ta fyrer þssa eins ordz saker/ þa er eg stod fra a
mille/ huat eg kalladi/ at vm vpp risu framlidiñe
verd eg i dag af ydr a klagadr

Og er Felix heyrdi þtta/ teygdi hñ fyrer þim
þuiat hñ visse grant af þssm veige/ ⁊ sagdi/ Nęr
Lysias yfuer hofdinge kemr ofan/ þa vil eg for
heyra ydvar malefne/ eñ hñ skipadi vnder hof-
dingianũ at foruara Pal/ ⁊ lata hm̃ fo lidugañ
gang ⁊ fyrer baud at nockr af hñs lide/ þionadi
hm̃ edr kęmi til hñs.

Nockrũ daugum þar epter kom Felix medur
husfreyiu siñe Drusilla/ huer ed var gydinga
kyns/ þau kolludu a Pal/ ⁊ heyrdu af hm̃ vm
truna/ sem at er a Christum/ eñ þa Pall taladi
vm riettuise ⁊ hreinlife/ ⁊ af epter komanda do-
me skelfdizt Felix ⁊ anzadi/ gack hiedan at siñe/
nęr eg hefi tom stund til mũ eg þig kalla lata/ mz
þui hñ vęnti iafn framẽ ꝥ hm̃ mundi peningar
gefazt af Pale/ So at hñ liete hñ lausañ/ fyrer
þui liet hñ optsiñes kalla a hñ ⁊ atti tal vid hñ/
eñ at lidnum tueimr arum kom Porcius Festus/ i

Feliz stad/ Felix villdi þa syna gydingum vel semd/ ⁊ liet þa Pal bundinn epter sig.

xxv Capitule

DA Festus var nu i land kominn/ for hann þrim dogum epter af Cesarea vpp til Jerusalem/ enn fyrer hꝫm tiadu sig þa kenne manna hofdingiar ⁊ formenn gydinga i mote Pale/ badu hann ⁊ beiddu vm lidueizlu i moti/hꝫm/ at hann liete kalla hann til Hierusalem/rekiandi swo sin vmsat/at þeir gætu hꝫm i hel komit a veiginum/þa suaradi Festus/at Pall yrdi at sönu vardueittr i Cesarea/ enn hann mundi þo innann skamz fara þangat aptr/ þui þeir sem ydar a mille (sagdi hann) hafa matt til/ fari þeir til lika ofan ⁊ aklage þann mann ef nockr vansemd finzt med honum

Enn er hann hafdi hia þeim verit meir enn tiu daga for hann ofan til Cesaream/ ⁊ annars dags epter setti hann sig a domstolinn/ ⁊ skipadi Paulum fram at leida ⁊ sem hann var framleiddr/ giengu þeir gydingar kring vm hann er komner voru ofan fra Hierusalem/berandi fram margar ⁊ þungar sakagipter i gegn Pale/hueriar þeir gatu þo eigi sannat/af þui at Pall suaradi so fyrer sig/ at hann hefdi eckert forbrotid /huorki i mot gydinga laugum nie musterino/ ⁊ eige helldr vid Keisarann

Festus villdi þa syna gydingum Lidueizlu suaradi Pale/ ⁊ sagdi/ Villtu fara vpp til Hierusalē/ ⁊ dæmazt þar af mier vm þetta/enn Pall sagdi/eg stend fyrer keisarans dōstol/þar byriar mier at dæmazt/ þui gydingum hefi eg ongua vansemd giort/ so sem þu sialfr bezt veizt/enn hafi

eg no

eg nockrũ mein giort/ eda nockut þ athafzt sē dau
da sie verdt/ þa mæli eg eigi i moti dauda at þo
la/ eñ ef eckert finzt þra af hueriu þr a kæra mig
þa ma eingeñ mig þm̃ i hendr selia/ þui eg skyt
mier fyrer Keisarañ/ Festus radgadizt þa vm
vid radit ⁊ suaradi fyrer keisarañ hefer þu ſkier
skotid til keisarans skalt þu ⁊ fara.

Eñ er nockrer dagar vortt lidner foru þau A-
grippa köungr ⁊ Bernica ofan til Cesarea/ at sei-
gia Festũ velkomeñ/ ⁊ er þau hofdu þar marga da
ga verit/ skyrdi Festus köung nũ fra sakar giftũ
Pals/ ⁊ sagdi/ nockr mañ/ er hier i fiotrũ af Felix
epter latiñ/ huers vegna ed presta hofdingiar ⁊ oll
dungar gydinga komu fyrer mig/ þa eg var til
Hierusalē/ ⁊ badu at refsing skylldi a hñ ganga
hueriũ eg suaradi at þ væri eigi hattr Romueria
at nockr madr væri til refsingar selldr/ fyrr eñ sa
sem klagadizt hefdi sina aklagendr nalæga/ ⁊ fae
þar med tom til sig vndan at færa þm̃ lytũ sem
hm̃ verda til laugd/ eñ þa þr komu hier til samans
setta eg mig añars dags (an nockrar dualar) a
domstoliñ/ ⁊ skipadi þañ mañ fram at leida af
hueriũ/ þa a klagararner komu til/ baru þr aung
va þa sauk fram vm þssa hluti/ hueria eg meina-
di/ Helldr hofdu þr nockrar spurningar i moti hm̃
vm þra hia tru/ ⁊ af nockrũ framlidnũ Jesu/
huern Pall vottar lifa/ eñ er eg vnder stod eigi
þsshattar spurningar/ sagdi eg huort hñ villdi fa
ra vpp til Hierusalem ⁊ dæmazt þar vm þtta/ eñ
þa Pall appelleradi/ at hñ geymdizt til Keisar-
ans rannsaks baud eg at vardueita hñ/ þar til
eg senda hñ til keisarans

Þa sagdi Agrippa til Festo/ eg villda ⁊ fa at

heyra

heyra þann mann hn̄ sagdi a morgen skalt þu hn̄ heyra/ en̄ an̄ars dagß þa Agrippa ⁊ Bernica komu med mycklu skraute/ ⁊ geingu in̄ i radhusit med yf uer hofdingiū ⁊ hofudz mōm borgarin̄ar/ ⁊ er Festus skipadi var Pall fram leiddr/ Festus sagdi/ Agrippa Kōungr ⁊ þier aller goder men̄ sē hier eru medr oß/ þar siae þier þan̄ man̄/ af hueriū allar gydinga sueiter hafa til min sagt bǫdi til Hierusalē ⁊ s° hier/ ⁊ seigia ꝥ hn̄ byriar eigi lein gr at lifa/ en̄ þa eg fornā/ ꝥ hn̄ hafdi eckert giort þß dauda vǫri verdt/ med þui at hn̄ sialfr skaut sier fyrer Keisaran̄/ þa hefi eg einsett mier at senda hn̄ þangat/ vm huern eg hefi þo eckrt san̄ ligt ꝥ eg meigi Herranū til skrifa fyrer þui hefi eg ⁊ latid leida hn̄ hier fram fyrer ydr/ ⁊ einna mest fyre ydr Agrippa kōungr/ s° at eg epter vm lidna forheyrslu mǫtti ꝥ fa huat eg skrifa skyll di/ þuiat ꝥ synizt mier o vitnian̄ligt at senda nockrn bandingia ⁊ teikna eigi vpp hueriar saker til hn̄s verda gǫrdar

xxvj Capitule

En̄ Agrippa sagdi til Pals/ þier leyfizt sialfū at tala fyrer þig/ þa suaradi Pall ⁊ rietti fram hondina/ sǫll þicki unzt eg þß Agrippa kōungr at eg nae i dag at forsuara mig fyrer þier/ af þui ollu sem eg aklagazt af gydingū/ mest ꝥ þu veizt allar veniur ⁊ spurningar gydinga fyre þui bid eg þig/ at þu villder þolin modliga heyra mig

At sonu min ǫfi/ i fra barn ǫsku/ huer verit hefer þegar i vpphuna hia þßari þiod i Jerusalem vita aller gydingar þr mig þeckiu fordum i vpp vegsti/ ef þr villdu þar vitne vm bera/ þuiat eg

lifda

lifda epter hiñe horduztu siduenіu vorrar gudz dyrkanar eiñ phariseare/ nu stend eg ⁊ verd a klagadr vm þa von fyrer heitzins þiſſ ſkied er af gudi til fedra vorra/ til þrar vorar tolf kyn kuiſler vona ſier at koma mz ſtodugre gudz þionkã natt ſẽ dag/af huerre von (Herra kõungr) þa klagazt eg af gydigũ/fyrer huat mã ꝥ o truan ligt hia ydr dæmazt mega/ ꝥ gud geti frãlidna meñ vpp va·

Eg meinade at ſoñu med ſialfũ mier ꝥ eg (ket mætta mickit i moti giora nafne Jeſu af Nadareth/huad eg ⁊ giorda til Hieruſalem/at eg luckta margañ heilagañ i myrkua ſtofu at feingnu yfuer valldi ut af keñi maña hofdingiũ ⁊ þa þr voru af tekner/ſagda eg domeñ vpp/ ⁊ vm aull ſam kundu hus kualda eg þa optligz/ ⁊ þuingade þa til gud laſtan̂ / ⁊ eg var meir eñ hofi giegndi odr a þa ⁊ veitti þm ofſokn allt i vtanlandz borger fyrer huerra hluta ſaker/ þañ tid eg for til Damaſco/medr mackt ⁊ bodſkap preſta hofdingiaña/ þ a midiũ deige/ſa eg (Herrakõungr) lioſ af himne ſolar ſkine biartara/ ꝥ vm mig leiftradi ⁊ vm þa er med mier foru

Eñ þa er vier duttum aller til Jardar/heyrda eg rauдd til min tala/ſu er a ebreſka tungu ſagdi Saul Saul huat ofſœker þu mig/hart er þier at bakſpirna i mot broddinũ/eñ eg ſagda huer ert þu Lauardr/hñ ſagdi eg em Jeſ⁹ huern þu ofſœker/riſ vpp ⁊ ſtatt a fœtr þina ꝥat til þiſſ birtuzt eg þier/ ꝥ eg ſkickadi þig/til þienara ⁊ vitnis manz þra hluta/huerіa þu ſatt ⁊ þra ſem eg ſkal þier eñ birta frelſandi þig af þiſſu folki ⁊ heidiñe þiod a medal huerra er eg mun þig vt ſenda/ þra augum vpp at luka/ ſ° at þr ſnuizt/ fra myrkrũ til lioſſins/ ⁊ fra andſkotans valldi til gudz ſ° at

Þr næꝫ tęki ſyndaña ꝼyꝛe geꝼnig ⁊ arꝼtoku medꝛ
þm̃ er helgader verda/ ꝼyꝛer þa tru ſē a kriſtū er

Fyꝛer þui var eg ecki (herra kõungꝛ) hiñeſkre
birting vantruadꝛ/helldꝛ bodadi eg hana i ꝼyꝛſtu
þm i Damaſco ⁊ i Hieruſalem ⁊ vm allar ſueiter
gydinga landz/ ⁊ ſidan heidingiū/at þr giordi yꝼ
uer bot ⁊ ſnere ſier til gudz/ ⁊ giorandi verdug
verck idꝛanariñar/ ꝼyꝛer þa ſauk gꝛipu gydingar
mig i muſterino ⁊ einſettu ſier at liꝼlata mig eñ
ꝼyrer gudz ꝼullting er mier biargat ꝥ eg ſtend allt
til þſſa dagſ vitnandi będi ꝼyrer ſmaū ⁊ ſtorū /
ſeigiandi eckert añat eñ ꝥ er ſpameñirner ⁊ Moy-
ſes haꝼa ꝼyre ſagt at ſkie ętti ꝥ chriſtꝛ ſkylldi li-
da ⁊ ꝼyrſtr vera vt aꝼ vpp riſu ꝼram̃ lidiña ⁊ ſa
sem lioſit ſkylldi lydnū boda ⁊ ſ° heidnū þiodū

Eñ er hñ haꝼdi suarat þſſu ꝼyrer ſig ſagdi Fe
ſtus harri rauſt/odꝛ ertu vordiñ Pall þitt mykla
bokuit giorir þig odañ/eñ hñ ſagdi/eigi em eg odꝛ
miñ gode Feſtus/helldꝛ tala eg ſañleikſins ſkirlei
kſ ord þat herra kõungriñ veit þtta vel/hia huer
iū eg tędi allz oruggꝛ þui eg meina at eckert þſſa
ra mune ꝼyrehm̃ ꝼolgit vera/aꝼ þui at þtta er ecki
i hyrnīgū ſkied truer þu Agrippa herra kõungur
ſpamoñunū/eg veit at þu truer/eñ Agrippa ſagdi
til Palſ/litid vantar a at tala vm ꝼyre mier ſ° eg
giorduzt kriſtiñ/eñ Pall ſagdi þſſ ęſki eg aꝼ gudi
ꝥ breſtꝛ i mycklu edꝛ litlu/eigi alleinazta þu/hell-
dꝛ ⁊ eirnen aller þr sē mig heyra i dag vęri þui-
liker huilikꝛ ed eg em vndan tecknū þſſm bondum
og þa hñ haꝼdi þtta talat ſtod konungriñ vpp ⁊
landz ſtiornariñ/ ⁊ Bernica ⁊ þr ed hia þm ſa-
tu / eñ sem þr viku ſier aꝼſida toludu þr ſin
a mille ⁊ ſogdu þſſi madt heꝼer eckert giort ꝥ
dauda ſie edꝛ bandaverdꝛ þa ſagdi Agrippa til

Jesto/ ꝥssi madr hafdi matt laus verit latiñ/ eñ hñ hefdi ecki skotid sier fyrer Keisarañ

xxvij Capitule

SEm ꝥ nu var orskurdat/at vier skyll dũ sigla i val land/ feingu þr Pal ⁊ nockra adra bandingia þm̃ hundradz hofdingia ut af Keysarans hird sem Julio var at nafne/ ⁊ vier stigum a ꝥ skip sem af Adramantino vide var/ ⁊ skylldum sigla fyrer Asiam ⁊ lietũ sidan fra landi Aristar chus vr Macedonia af Tessalonica var medr oss/⁊ tokum añars dags land i Sidon/ Julius birte sig ⁊ blidan vid Pal/ ⁊ lofadi hm̃ at ganga til siña godra vina at sysla siña naud þurfta/ þadan leyst u vier ⁊ sigldum vnder Cipriam/ fyrer þui at vindarner voru oss onduerder/ ⁊ sigldum yfuer ꝥ haf sem gegnt er Cilicia/ ⁊ Pamphilia ⁊ komu til Myra i Lycia

Þar fañ vnder hofdingiñ skip vr Alexandria ꝥ sigla atti i Valland/a ꝥ setti hñ oss eñ er oss veit ti tregt at sigla/so at vier komuzt varla vm mar ga daga i gegnt Gnidon/ (þuiat vindriñ bægdi) sigldu vær vnder Krit til borgariñar Salmone ⁊ gatum þo varla beitt fram hia/ þa komu vier i nockurt ꝥ lægi/sem kalladizt sælu hofn/ þar la ⁊ borgen Lasea i grend vid eñ er myckler timar vo ru vmlidner med þui at nu var þo hættu meire siglingin/ at fastañ var þa vm lidiñ/ fyrer ꝥ radlagdi Pall/ þm̃ þa ⁊ sagdi til þra goder meñ eg sie at vor sigling man verda bædi haskasom ⁊ skrda mikel/eigi alleinazta fyrer farmeñ ⁊ ski pit/hellðr ⁊ eirnen vorra lif daga/eñ vnder hofdin giñ tradi meir skiparanũ ⁊ leid sagner maninnũ

eñ þui er Pall ſagdi ⁊ er þat var eingen hofn ha-
fuilig til vetrar legu/ þotti fleſtum radligt at ſi-
gla burt þadan/ at ef þr mættu komazt til pheni
cen til vetrar legu (ſu hofn ſem at er vid Krit i ge
gn ſudueſtan ⁊ nordueſtan vinde (eñ þa ſuñan v n
drtok at guſta ⁊ þr meintu at hallda ſina leid/ ley
ſtu þr fra Aſſon/ og hielldu fyrer framan Krit

Eñ eigi langt þar epter/ hofz vpp þuer vinde
i giegn ſkipino/ þañ vier kollum nordauſt ⁊ er ſki
pit la vnder a follum/ ⁊ gat eigi riett ſig vid vedri i
no/ lietu vier draga fyrer vind ⁊ ſuomludū ſo/ eñ
ſem vier komum vid ey nockra þa Clauda hiet ga
tum vier varla batiñ vpp dreigit/ eñ vier neyttum
þa orku ⁊ ſettum hñ vpp ⁊ bundum vid bordit/
þuiat vær ottuduzt at oſſ mundi bera a grynning-
arnar ⁊ lietum vt tuñu du fl ⁊ drifum ſo ⁊ er vier
hofdum ſterckañ ſtorm lidit/ vorpudu þr añarſ
dags vt ſtreing/ ⁊ a þridia deige ſnorudu vier vt
mz ſialfſ hondū reidſkapnū ſkipſins/ ⁊ i marga
daga ſkein huorki ſol nie ſtiornr/ eñ ſtorm vedrat-
ta eige litil var fyre ſionum/ ſo at aull von vorſ
hialpræðis var horfin

Og er vier hofdum leinge einſkis neytt/ þa
giecK Pall i midit til þra ⁊ ſagdi/ Goder meñ/ þier
ſkylldut hafa hlytt mier ⁊ leyſt eigi vt af Krit/ ſo
hefdu vær eigi lidit þſſa kuol ⁊ ſkada/ ⁊ nu ræd
eg ydr at þier ſieut med godu gedi/ þuiat einſkis
vors fiorr man tortynazt/ at fra teknu alleinazta
ſkipinu ⁊ þui at þſſari nott ſtod hia mier Eingell
gudz/ þſſ er eg em/ ⁊ þm̄ eg þiona/ ⁊ ſagdi/ Ottazt
þu eigi Pall/ þier byriar fyrer Keiſarañ at koma
⁊ ſia! þat gud hefer veitt þier þa alla/ er med
þier ſigla/ fyrer þui goder meñ verit med katri

land/ þuiat eg true gudi/ at ꝥ muni ſo ſkie ſem
mier er ſagt/ eñ til eyiar nockurrar hliotu vier at
koma

Eñ epter ꝥ er hin fiortanda nottin var yfuer
komin/ ſigldu vier vm midnętti i Adriam/ ſkipme
ñina grunadi þa/ at ſier mundi ſynazt land nockrt
⁊ vorpudu gruñ ſaucku ⁊ fundu tuttugu fadma
diup/ ⁊ ſkamt eitt þadan/ kauſtudu þr ſauckuñe i
añat ſiñ/ ⁊ fundu fimtan fadma/ þa hręddust
þr at þa mundi mega ſteyta a ſkeriũ/ ⁊ fleygdu
vr bak ſkutnũ fiorũ ackerum/ ǫſktu ⁊ þſſ at da-
gr kęmi/ eñ er ſkipueriar leitudu vid at vm flyia
ſkipit/ ⁊ lietu batiñ a ſioeñ ſiga/ vnder þre hyl-
mingu at þr lietuzt vilia vr fram ſkipino fęra vt
ackeri/ þa ſagdi Pall til vnder hofdingians ⁊
ſtridz mañaña/ nema at þſſer blife kyrrer i ſkipi-
no/ geti þier eigi biargazt þa hiuggu ſtridz meñir
ner bat feſtarnar ⁊ lietu ofan detta

Og þa er birta tok ried Pall þm at þr tęki
fędzlu til ſin/ þui ꝥ er i dag (ſagdi hñ) fiortan-
di dagr at þier hafit bidleikat vid/ ⁊ faſtandi
verit ⁊ a onguo bergt/ fyre þui ręd eg ydr at þier
takit fędzlu ydr til hreſſingar/ þuiat einſkis ydar
harlockr mun af ydru hofdi forglatazt/ ⁊ er hñ
hafdi þtta rętt/ tok hñ braudit/ giordi gudi þac-
ker i allra þra augſyn/ braut ꝥ ſidã ⁊ ąth/ þm tok
þa ⁊ ollum at batna i ſkapi/ ⁊ toku ſier fędzlu/
eñ vier vorũ allz i ſkipino two hundrut/ Sio ⁊ ſio
tiger ſalna/ ⁊ er vier vorũ metter liettu vęr af ſki
pino/ ⁊ koſtudũ kornenu i ſioiñ

Eñ er dagr var/ þecktu þr eigi landit/ eñ vid
hafnar ſund nockrt vrdu þr varer/ ꝥ land toku
hafdi/ huert þr villdu vikia ſkipino/ ef þr męttu
þui

þui vid koma/ ⁊ er þr drogu vpp ackerin/ slogu þr sier til sios/ ⁊ leystu vpp stiorn baundiñ/ ⁊ settu rair seglit i þing fyre vedrino/ ⁊ hielldu s° at landi/ ⁊ er vier komu at þui rifi/ er sior gieck vm huerfis/ steyttu þar skipita/ s° at fram skipit stod grun o hræranliga/ skuturiñ lestizt sundr af ofr efle bylgnaña

Eñ stridmeñirner logdu þ rad til at bandingiarner væri drepner/ s° at eingeñ þra vm hlypi þott vt kyñe at sueima/ eñ vnder hofdingeñ villdi Pale eigi granda lata ⁊ talmadi þra a settninge ⁊ baud at þr sem syndt gætu skylldu fyrster fleygia sier vtan ⁊ leggiazt at landi/ eñ adrer sumer a bleñunu/ eñ sumer a skipsbrotunu/ ⁊ þ skiedi s° at þr komuzt aller holpner til landz.

xxviij Capitule

OG er vier komuzt af/ þa vissu vier at eyin hiet Mileto/ eñ þr lyder syndu oss eigi litla vinattu/ kueicktu elld/ ⁊ med toku oss alla/ vegna þss hregg vidris er yfuer oss hafdi drifit/ ⁊ fyrer kulda saker/ Eñ þa Pall var at tina saman hrugu med sma vidu/ ⁊ lagdi a elldiñ/ eñ þa skreid nadra vr loganu ⁊ hrockuizt at hond Pale/ eñ er þat sau eyiar meñ at kuikuendit hieck a hendi hñs/ sogdu þr sin a mille/ endiliga man þsse mañdrapare vera/ hueriu hefndin/ vr siofuar hafka leystañ leyfuer eigi at lifa/ eñ hñ sleingdi nodruñe a elldiñ/ ⁊ hm̃ vard eckert mein at/ eñ þr meintu at hñ mundi vpp þrutna/ edr iafnsnart daudr nidr detta/ ⁊ sem þr hofdu leinge epter þui bedit/ ⁊ sau eckert vont at hm̃ verda/ vm huerfdu þr sinu siñe ⁊ sogdu hñ gud vera/

En̄ i þm̄ sonu tak morkū/hapdi poringe eyia rin̄ar sin hybile/ sa Publi⁹ hiet/huer oſſ medtok ꝛ veittu vm þria daga all vingiarnliga/ en̄ s° bar til ꝥ pader Publīg la kualm̄ i koldu ꝛ blod palle/til hu ers ed Pall in̄ gieck/ ꝛ medan hn̄ badz pyrer/ þa lagdi hn̄ hendꝛ ypuer hn̄/ ꝛ giordi hn̄ heilbrigdan̄ þa ꝥ var skied komu ꝛ hiner adꝛer a eyiun̄e þan gat sē sotter hopdu/ ꝛ lietu sig lękna/ ꝛ þꝛ veittu oſſ myckla virding̃ / ꝛ er vier sigldū þadan/laug du þꝛ til huat oſſ var þarpſamligt.

En̄ epter þria manadi sigldu vier vt þadan a þui skipe er var vr Alexādria huert at i eyiun̄e hap di leigit vm vetrin̄/ ꝥ hapdi pyrer mercki tui bura teickn ꝛ er vier komum til Syracusa vorū vier þ͛ i þria daga/ þadan sigldu vier vm kring ꝛ komum til Regiō/ ꝛ einum deige þar epter sem sun̄an vin dꝛ tok at blasa/komu vier an̄ars dagſ til Puteolon huar vier pundū brędꝛna ꝛ vrdū ap þm̄ bedner ꝥ vier tepdū hia þm̄ vm (vii) daga/ ꝛ s° komu vier i Romā/ ꝛ er þꝛ brędꝛ sem þar voru/ heyrdu ap oſſ/geingu þꝛ vt i moti oſſ allt til apifer ꝛ Tetraberu ꝛ þa er Pall leit þa/giordi hn̄ gudi þacker/ ꝛ pieck truar epling/en̄ þa vier komū i Romā/ ap vemi hūdꝛadz hopdingin̄/bandingiana þm̄ ędzta hers hopdingia/en̄ Pale var lopat at vera huar honū likadi mz þm̄ einū stridz man̄e sē a hm̄ tok vackt

ꝥ skiedi ꝛ þrim dogū þar epter/at Pall saman kalladi hina ędztu men̄ ap gydingū/ þa þꝛ voru nu til saman kōner/sagdi hn̄ til þꝛa/ þier men̄ go der brędꝛ/eg hepi eckert i gegn voru polki giort nie i moti podꝛligie siduenīu ꝛ em þo bundin̄ Romue rīū i hendꝛ peingen̄/huerier mig villdu hapa lau san̄ latid þa þꝛ hopdu mig por heyrt med þui at þ͛ panzt eingen dauda sauk mz mier/en̄ þa gydin

gᵐ mǫlltu þui i mot neyddunzt eg til at skiota mier fyrer Keisaranñ/eigi so / þat eg hefda vm nockut/ at aklaga mitt folk mz/eñ fyre ꝥ til efne samā kalladi eg ydr ꝥ eg mætta sia ⁊ samtal hafa vid ydr/ þuiat fyrer saker vonnar Israels e⁊ in eg mz þessari festi vm vafdr

Þr sogdu til hans/eingeñ bref hofu vier feingit ꝥ iña vegna af gydinga landi/ ⁊ eingeñ broder er þadan kominñ/sa af þier hafi nockut vont kungiort edr til ꝥ in talat/eñ þo fyser oss at heyra af þier huat þu helldr þuiat af þin flock er oss ꝥ kuñgiort/at hm̄ verdi allz stadar i moti mǫllt ⁊ sem þr einkudu hm̄ dag til/ þa komu marger til hñs i herbergit/ hueriū hñ vtlagdi ⁊ vitnadi gudz riki/ ⁊ taldi vm fyrer þm vt af Jesu/vr Moyses laugmale/ ⁊ spamoñunū/i fra morne allt til kuelldz/ ⁊ nockrer vt af þm trudu þui sem hñ sagdi eñ sumer trudu þui eigi

Og er þr voru eigi samþycker sin a milli/geingu þr i burt/sem Pall taladi eitt ord/ vel hefer heilagr andi sagt fyre Esaiam spamañ til fedra vorra/so mælandi/ Far þu til þessa folks ⁊ seig/medr eyrunū munu þier ꝥ heyra/ ⁊ ecki vnder standa/ ⁊ med augunū munu þier ꝥ sia ⁊ eigi þeckia/ þuiat hiarta folks þessa er for hardat/ ⁊ med eyrunum heyra þr þungliga / ⁊ sin augu hafa þr saman kreist so at þr sia ecki mz augunū ⁊ heyrdu eigi med eyrunum ⁊ so þr skilde eigi mz hiartanu/ ⁊ sne turzt ꝥ eg læknadi þa/ fyrer þui sie ydr kuñigt/ ꝥ heidingiū er sent þetta gudzhialpræði/ ⁊ þr munu heyra ⁊ er hñ taladi þetta geingu gydingar vt fra hm̄ ⁊ hofdu þrætu myckla sin a milli

Eñ Pall bleif vm tvo ar i sinu leigu huse ⁊ med tok alla þa er til hñs iñgeingu predikandi gudz riki/ ⁊ bodadi ꝥ/huat er var af Drottne Jesu Christo mz allri rauksemd/an fyrer bodunar

¶ Hier tekz ender a giordum Postulaña þær sem hm̄ heilage Lucas hefer skrifat

Formaleyfuer S. Pals Pistil til Romueria

ÞEssi pistell er hiñ heilage Pall skrifar til Romueria/er rietttr kiarne ⁊ hofut mergr hins nyia Testamentz ⁊ hid skærasta gudzspiall/sem þss vel verdugr være at huer kristiñ mañ kyñe eigi alleinazta ord fra ordi fyrer vtan/ helldr at hñ vm geinge hñ huers dagligaña so sem añat dagligt braud salariñar/ þuiat hñ kañ alldreigi of opt edr of vel lesiñ ne tracteradr verda/ ⁊ þui meir sē hañ verdr jdkadr/ þss kostugre þicker hñ ⁊ fær q betra smeck/ fyrer þui vil eg mina þionustu þar til leggia/ ⁊ til reida fyre þnañ miñ formala/ eina iñ gongu þ fresta sem gud hefer mier fong a gefit/so at hñ verdi þss gior vnderstadiñ af olluñ/ þuiat hegat til hefer hñ med dimre gloserañ ⁊ margslungnu hiale faneytr ordmælgi nærsta o mañliga myrkuadr verit/sem þo er i sialfum sier eitt skært lios med ollu full feingiñ til vpp birtu allrar ritningar.

J fyrstu hliotu vier at fa kyñing ⁊ rietta vnder stodu/ þra orda/eda huat hiñ heilage Pall meinar med þessi ord/Logmal/Synd/Nad/Tru/ Rietttlæti. Holld/andi/ ⁊ oñr þm lik/elligar er þar ei nockr filosamr lesningur at/ þtta ord/Logmal/ mattu eigi vnder standa epter likamligre skynsemd/at þ sie sa lærdomr sem ein huer verck bodar at giora/elligar vid at sporna/sē hattr er til veralldoligra laga/ þ vier skulū mz verckū logmals

linu full stietta/ þott hiartans god fysi sie vist fi-
arlæg/ Eñ gud dæmer epter hiartans gruñe/ af
þui krefr hñs logmal gruñ hiartans/ og lætr sier
eigi at verckinu full nægia. Helldr straff hñ my-
cklu framar þau verck sem skie an hiartans gruñ
so sem at eru hræsne og lygar/ Huar af aller ver-
da lygemeñ kallader (Psalm cxv) fyrer þui at ein-
geñ helldr nie halldit getr af hiartans gruñe gudz
Logmal/ ꝥ at huer madr fiñr med sialfū sier vid
biod til Ins goda/ eñ lysting til hins vonda/ Huar
nu er eigi frialslig lysting til hins goda/ þar er og
ei helldr hiartans gruñr/ þott at i augsyn skine
sidferdugt lifuerne margra godra vercka.

Huadan hiñ heilagi Pall a lycktar ꝥ/ hier i o-
drū capitula/ at aller gydingar sie synda brotz meñ
og seiger at einazta sa sem uppfyllingar madr er
Logmalsins/ sie riettlatr fyre gudi/ huar med hñ
vill/ ꝥ eingeñ sie af alfu sialfs siña vercka upp fyl-
lingar madr/ laugmalsins/ helldr seiger hñ myclu
fram so til ꝥra/ þu keñer at vier skulū/ eigi hor-
dom drygia/ eñ sialfr þa dryger þu hor/ Item
huar þu dæmer um eiñ aññ/ fordæmer þu sialf-
uañ þig/ med þui þu giorir hid sama/ þar þu
um dæmer/ sem skylldi hñ seigia/ þu lifer finliga
fyre maña augliti i Logmalsins verckū/ og dæ-
mer adra eigi so lifa/ og at huerium mañe kant
þu at fiña/ augnina sier þu i añars auga/ eñ vag-
lrins i þinu auga sialfs verdr þu eigi at eins var
Þott þu hallder nu vel fyre augsyn lagaña gior-
der af hrædzlu hefndariñar/ edr af astud verd-
launsins/ þa giorir þu þo ꝥ allt saman an frialsr
lystingar og astar vid Gud og logmalit/ Helldr gio-
rir þu ꝥtta med o lyst og þuingan/ villder feigiñ
samligar/ odru vis breyta ef logmalit væri eigi

Huadan at alycktazt ꝥ/ þu ſiert logmalſins fian-
dinañ af gruñ þins hiarta/eda huat hefer ꝥ at þy
da þu keñer odꝛũ at ſtela eigi/eñ ert þo ſialfr i hiar
tana/ þiofr/ ꝛ auglioſliga giarnan vęrir ef þu
þyrdir/ þott at opinſkar verck verdi eige leinge
iñe byrgd/hia þuilikũ hręſnorũ/ ſo lęrir þu nu
añañ/eñ ſialfuañ þig keñer þu eigi/veizt ſialfur
eigi huat þu añan lęrer hefer þar med ꝛ alldrei
ge logmalit riettliga vnder ſtadit/Ja med ſliku for
eykr nu logmalit ſyndina/ ſo ſem hñ ſeiger hier i
fimta capitula at þui gramare ſem madriñ er log
malino/ þui framar krefie ꝥ þſſ hñ eigi orkar

Fyrer þui ſeiger hñ i (vij) capitula ꝥ logmalit
ſie andligt/huat er ꝥ añat? nema ef logmalit vę
ri likamligt/þa yrdi þui med verckũ full nęgt/eñ
fyrſt ꝥ er andligt/ þa fullnęgir þui eingen med
neinũ verckũ/vtan ꝥ verdi allt af hiartans gruñ
huat þu gott giorir/eñ ſlickt hiarta fęr eingeñ ge
fit/nema alleinazta heilagr Gudz andi/hñ giorir
mañiñ logmalino glikan/ſo at hñ fęr i hiartano
lyſting til laugmalſins/ ꝛ giorir þadan i fra ecki
neitt fyre ogn ne þuingan/Helldr/alla hluti vt af
viliugligu hiarta þat lika ſo ſẽ logmalit er nu and
ligt/ſo vill ꝥ medr ſlikũ ãdligũ hiortũ elſkat ꝛ vpp
fyllt vera ǫſkiandi vid ligſ einſ anda/þui hu̅ hñ
er nu eigi i hiartano/ þa blifr þ̅ ſynd/o lyſting ꝛ
fiandſkapr i gegn laugmalino ꝛ huert þo er ſialft
riett ferdugt/gott ꝛ heilagt i ſier.

Fyrer þui ven þig a ꝥſſi maltęki/at ꝥ er eigi
einſ at giora logmalſins verck/ ꝛ ꝥ at vpp fylla
logmalit/eñ ꝥ eru nu allt logmalſins verck ſẽ ma
driñ giorir eda giort getr/epter logmalſins ſkipan
af ſinũ frialſũ vilia ꝛ eigenligũ formętti/ añ mz

Þat

Þat vnder ⁊ iafn fram ſlikū verckū/ blifr vid blo
dr ⁊ ſtygd i hiartano til logmalſins/ þa eru þuiſ
lik verck aull forglotud ⁊ einſkis neyt/ ꝥ mein ꝛ
Pall Poſtuli i hinū þridia capitula þar hn̄ ſeiger/
at fyrer logmalſinſ verck verdi eingeñ mañ riettla
tr fyrer gudi/ þ ap ſier þu nu at hiner til ſnotru ⁊
ſlœgutru Sophiſtici/eru ſañer villu meñ/ nær þr
keñ ⁊ ꝥ madriñ meigi med verckū reidu bua ſig til
nadariñar/ Huernen mā ſa reida ſig med godum
verckū til nadariñar/ſem eckert gott verck giorir
an o lyſtingar ⁊ vlfbudar i hiartano/eda huerſu
mega þſſ manz giordir gudi þeckiazt/ ſem ſkie
af einu o lyſtugu ⁊ mot þroudu hiarta

Eñ ꝥ at vpp fylla logmalit/ þa er medr lyſt ⁊
liuf læti at giora þſſ verck ⁊ frialſliga an logmal
ſins þuinganar velat giora ⁊ gudliga/ lika sem þ
væri eckert logmal nie nockr ſtraffan fyre hondū
eñ ſlika lyſt frialſligs kærleika/ gefr hiñ heilagi an
di i manzins hiarta/ ſem hn̄ ſeiger i fimta capitu
la/ ꝥ heilagr andi verdi eigi gefiñ/ nema alleinazt
ta i/ med/ ⁊ fyrer þa tru ſem er a Jeſum chriſt/ ſē
ſialfr hn̄ vt ſkyrer i ſinū formala af þui veitizt
ſu trua eigi nema alleinazta fyrer gudz ord ⁊ E
uangeliū ꝥ Kriſtū predikar/ at hn̄ ſie gudz ſonr ⁊
mañ/ Dauda lidit ⁊ vpprisin aptr fyre vorar ſaker
ſo ſem hn̄ ſeiger i hinū þridia iiij ⁊ x/ capitula

Þadan af kemr ⁊ ꝥ/ at truan ſie einazta ſu ſē
riettlæter ⁊ logmalit vpp fyller/ þuiat hun at ſier
lad heilagañ anda/ fyrer Jeſu Chriſti verdſkull
dan/ eñ ſa hiñ heilagi andi ſkap oſſ eitt godſamt
lyſtugt/ ⁊ frialſligt hiarta/ epter þui ſem ſialfr
logmalit æſkia vili/ ⁊ ſo epter fylgia þa ſialf
goduerckin riettri tru/ ꝥ mein hn̄ i hinū þridia ca
pitula

pitula þar hñ ſkufar vt logmalſins verckum/mꝫ
þui yfuer varpi/ sem vilie hñ Logmalit af ma
⁊ onyta fyrer truariñar ſkylld/neitandi þo þui
(þar hñ ſeiger) helldꝛ vidꝛiettũ vier Logmalit/fy
re truna/ ꝥ er vier vppfyllũ ꝥ med truñe

Synd kallazt i ſkriptiñe eigi einazta ꝥ ſyneliga
likamans latædi/ helldꝛ allt ꝥ natturligt edle/er
hñ hreyfuer ſig med/ og hꝛærir til augliosligꝛar
verckunar/einkañliga ſialfur hiartans gruñ/med
ollum ſinum formætti/Sᵒ at ꝥtta ord. (ſynd dry
gia) ſkuli þa kallazt/nær madꝛiñ fellꝛ med ollu ⁊
hraſar i ſyndina/ þat eingeñ augſyneligꝛ giornin
gur ſyndariñar ſkiedꝛ sa ꝥ madꝛiñ hneigi ſig eigi
allan med ond ⁊ likama þangat at/ med þurat
heilog ritning reñer ſierdeilis ſinu ſialldꝛe til hiar-
tans/ ⁊ til þꝛar rotar ⁊ vpp ſpꝛettu allra ſynda/
sem er sũ vantrua/er i hiartans gruñe bygger/li-
ka viſ sᵒ sem at truan er alleinazta su sem riettla-
tañ giorir mañiñ/heilagañ anda veiter ⁊ lyſting
rietta til augſyneligra godra vercka/mꝫ ſama mo-
ti ſyndgar ⁊ einazta vantruan/ ⁊ teyger holldit til
vondra augſyneligra verckа/sᵒ sẽ at þau Adam
⁊ Ewo hentu i paradiſ.Geneſ þridia capitula

Þadan kemꝛ ⁊ ꝥ af/at Chriſtꝛ kallar vantruna
eina ſynd sᵒ sem hñ ſeiger Johañ xvi capi/ ꝥ hei
lagꝛ andi ſkuli heimiñ ſtraffa fyrer ſyndariñar
ſkulld/af þui hñ truer eigi a mig/fyre þa ſauk hl
ytꝛ nu añat huort fyrr i hiartano at bua truñ edur
vantua/ adꝛ eñ god edꝛ vond verck ſkie/sᵒ sẽ oñꝛ
god edꝛ vond friofgan þat vantruan er rot/adill
⁊ mergꝛ allra ſynda/huar fyrer hun kallazt i hei-
lagre ritningu/hoggormis hauſ ⁊ hid gamla Dra-
chons hofut/huert at kuñuñar afſpringe sẽ var

Jeſus Chriſtr / hlaut i ſundr at meria/epter þui Adam var fyrr heitid.

Nadin ⁊ giofin hafa þañ at ſkilning/at Nadin kallazt eiginliga fodrſins milldi ⁊ vorkuñ/ þa er hñ ber til vor med ſialfū ſier /af huerri hñ hneigizt at hella i vor hiortu ſialfum Chriſte ⁊ hñs heilagañ anda/med ſinum aſt giofū/ ſem klarliga birtizt i hinū. v. capitula þar hñ ſeiger/ Nad ⁊ giof i Chriſto ⁊c. Eñ þott at giofin ⁊ ſa andi froizt dagligaña med oſſ/ þa erū vier eñ eigi fullordner/a medan at ſynder ⁊ vondar girnder/eru hier i voru holldi/ þær ed beriazt i gegn andanū Sem hñ ſeiger/vij capitula Galz. v. ⁊ ſo ſem Genſios i þridia capitula lofat er/ þ o vinſkapr ſkuli vera a millū konuñar ſædis ⁊ hogg ormſins ſædis/ Nadin giorir þo ſo mikit at/ þ vier erū med ollu ⁊ fullkomliga/ riettlater fyre gudi reiknader/ þuiat hñs nad deiler ſig eigi nie i ſundr partar ſo ſem at gafurnar giora/helldr med tekur hñ oſſ algiorliga i fadm ſiñar milldi fyrer Jeſu Chriſti ſaker vors tienadar manz ⁊ medal teñara ⁊ fyre þa ſkullo at aſt giafernar eru vid oſſ vpp teknar

So vnder ſtendr þu nu þ viij. Capitula/ þar hiñ Heilagi Pall auitar ſig/ eñ fyrer eiñ ſyndugañ mañ/ ⁊ þo ſeiger hñ i hinū atta at þar ſie eingen fordæming a þm ſē at eru i Chriſto Jeſu af þre alfu þott at gafuan ſie ⁊ andiñ i oſſ eñ o fullkomnadr þui fyrer þeſſ o deydda holldz ſaker/ þa erū vier eñ miſgiorda meñ eñ mz þui vier truū a Jeſum chriſtū ⁊ hofū andarins vpptekiu

er gud

er gud oss s° vor kun̄igr/ ⁊ liknsamr/ þ hn̄ vill ei
gi reikna nie dæma slikar synder/helldr breyter hn̄
vid oss epter mykilleik sin̄ miskun̄ar/ fyre þr tru
saker er vier hofū a Jesu Christo/ þangat til at
syndin sæfizt med ollu.

Truan er eigi sa likamligr grunr ⁊ draum orar
þn er suiner men̄ hafa fyrer trunad/ ⁊ þa þr sia
at eingen betran lifnadarins nie godra vercka ep-
ter fylger (en̄ kun̄a þo at heyra ⁊ margt at fleipra
af trun̄e) falla þr i þn villudom ⁊ seigia þ truan
nægizt eigi þui hliotu vier verckin at giora skulu
vær an̄ars fromer ⁊ hialpliger verda/ en̄ þssu vell
dr at nær þr heyra gudz Euangelia/ fara þr til ⁊
giora sier vpp vt af eiginligū formætti/ þan̄ þan
cka i hiartano/ sem seigia kan̄ eg true/ ⁊ hallda þ
s° fyrer eina rietta tru/ en̄ lika s° sem þ er ein li-
kamlig dicktan ⁊ þancki/ þan̄ er hiartans grun̄ ka-
n̄ar alldreigi/ þui efler hn̄ ⁊ eckert/ þat fylger ⁊ ein
gen bot nie betran epter

En̄ ein riett trua þa er gudz verckan i vorum
briostū su er vm snyr oss ⁊ at nyu endr fæder i gu
di heilogū anda (Johan̄is i)⁊ deyder s° hin̄ for-
na Adam giorandi oss algiorligan̄a at odrū mōn
vt af riettu hiarta/sin̄u ⁊ sidferdi ⁊ ollm̄ formætti
færandi med sier hin̄ heilaga anda/ O h⁊ ! huat
er til sagna! eda er þtta eigi ein̄ lifandi megn ⁊
mattugr dasemdar gripr ein riett trua/huat omogu
ligt er at hun skylldi eigi ætid eitthuat gott giora/
hun frietter eigi at huort god verck eru til at giora/
helldr h fer hun adr en̄ vier til fregnū giort þau
⁊ er æ iden i godu starfan/en̄ huer hn̄ gior eigi
þuilik verck sa er at son̄n truar laus huinnar ⁊ fal
mar vm huerfis sig/epter riettri tru ⁊ godū verckū
en̄ veit

en̄ veit þo eigi huat ein riett trua ⁊ god verck eru/ þuꝫetter þo margt ⁊ masar vm a trunad man̄a ⁊ godar giorder.

Truan er ein lifandi stadlig von til gudꝫ nadar/ſo oruggat hn̄ mundi eigi hirda þo hn̄ ꝫætti þuſūd ſin̄ū þ^u fyrer at deyia/⁊ þuilik von ⁊ vidrken̄ing gudligr^u/nad^a giore man̄in̄ gladuꝫrā diarfan ⁊ lystugan vid gud/ ⁊ allar ſkepnr vti fra/huat heilagr‸andi verckar i trun̄e/huar af madrin̄ verdr/an allrar þuinganar/viliugr ⁊ fus/ hueriū man̄e gott at giora ⁊ þienan at veita/allꝫ hattad at lida/gudi til lofs/⁊ astar/huer hm̄ hefer þui lika nad augſynda/ þui lika ſo er ꝥ o moguligt at ſkilia god verck fra riettri tru ſo ſē ꝥ er vm megn at ſkilia liosit ⁊ logan fra elldꝫ balinu/fyrer þui gæt at þier vandliga/at eigi tæli þig ſialfs þins falſligr þancki ⁊ onytt orda ſkualldr/an̄ara man̄a/ſem kloker lataꝫt vera at dickta ⁊ dæma vm truna ⁊ god verck/ en̄ eru þo hiner mestu þuſſar i þui grein/bid helldr gud at hn̄ elfi i þier tru rietta elligar blifr þu æfinliga an ſan̄rar truar/þu dicktar ⁊ giorir huat þu kant edr villt.

En̄ þuilik trua er riettlætid/⁊ kallaꝫt gudꝫ riettlæti/edr ꝥ ſē fyrer gudi gillder/af þui at ꝥ ſialft er gudꝫ gafa/⁊ giorir man̄in̄ ſo audvelldan̄/ at hn̄ gefr ⁊ giorir hueriū einū huat hn̄ ſkyllduḡr er þuiat fyrer rietta tru veitiꝫt man̄inū ꝥ hn̄ kriettaꝫt fra ſyndū ⁊ hrepper lysting til gudꝫ bodorda huar mꝫ hn̄ gefr gudi ſin̄ lof ſkir/⁊ gelldr hm̄ ſo ꝥ hn̄ er hm̄ plicktuḡr/en̄ nauinganū þionar hn̄ i ollu þui hn̄ getr ⁊ gelldr ſo hueriū man̄i mꝫ þui en̄ ſliku riettlæti kan̄ eigi natturā/nie ſialfrædis villen̄ ⁊ eige vorer kraptar/af ſtad at koma þat lika

sem eingeñ gett sialꝑũ sier rietta tru geꝑit/s° þar
⁊ eigi nockꝛ vãtruna i burt tekit/huernẽ vilin vier
þa inar sin ꝗrri synder edꝛ hina allra minstu synd
i burt plana ꝑyrer þui er ꝥ allt ꝑalshrꝗsnerꝛ synd
huat an riettrar truar edꝛ ꝥ sem i van tru skiedurꝛ/
Rom xiiii.huersu skꝗrtt sem skina þicker

Holld edꝛ anda mattu eigi hier s° skilia at ꝥ
sie alleina holld er munadliꝑe a hrꝗrir ⁊ ꝥ andi
huat hid iñra skiedꝛ i hiartanu/ helldꝛ kallar hiñ
heilage Pall ꝥ allt holld s° sem sialꝑꝛ lausnariñ
giorir Johañis i þridia capit. huat aꝑ kiotligum
burdi er ꝑꝗtt/s° sem at er madꝛiñ allꝛ med aund
⁊ likama/skynsemd/⁊ ollu skilningar vite/ ꝑyrer
þui at allt ꝥ/huat med mañinũ tracktierazt er eig
añat/eñ ꝥ holldzins er/s° mattu nu ꝥ vita huer
hollsligꝛ ma kallazt/einckum sa sem er an heilagꝛ
anda nadar/eñ dicktar/lꝗrir margt/ ⁊ þuꝗtter
vmꝛ haꝑuar andligar greiner sem þu matt vel
skiliꝛ i holldzins verckum Galat v cap. þar hañ
kallar villu dom ⁊ ꝑiandskap holldzins verck/⁊
til Roma i hinum attanda capit.seiger hñ at ꝑyr
er holldzins saker verdi laugmalit kreinckt/huat ei
gi er einazta talat vm munadliꝑe/helldꝛ vm all⸗
ar synder/eñ eirna mest vm vantruna/ huer at er
hin allra suiuirdeligazta gudz hadung

Þar i mot mattu þañ andligañ kalla sem med
allra augsyneligaztum verckum vmgeingur svo
sem at sialꝑur grꝗdariñ Jesus þwo ꝑꝗtr siña
lꝗrisueina ⁊ Petrũ þa er hñ ꝑor med skip at ꝑisk⸗
um/Lika svo sem/at holld er sa hiñ iñre madꝛ
⁊ ytre sem liꝑuer ⁊ alla holldzins þarꝑliga hluti
verckar til stundligra naudsynia/Eñ andi er sa
hiñ iñre madur og ytre/sem liꝑuer ⁊ verckar ꝥ

sem til andligra hluta ⁊ epter komandi lifdaga
þienar/ an slicks skilnings þessarra orda/ munt þu
huorcki þeñan Sancte Pals pistil nie neckra ad-
ra bok hellagrar ritningar riettliga vnderstanda/
fyrer þui vara þig vid ollum þm sem odru vise/
edr med añarlligre þydingu vtleggia þessi ord/
þott þat sie sialfuer hofut Doctores og yfuer
spekingar s° sem Origines ⁊ adrer hñs iafning[ar]

Nu skal vm sialfuan
Pistilinn ræda

En med þui at einum gudz spialligum predika-
ra byriar i fyrstu fyrer logmalsins opinberan ⁊
syndariñar/ þat allt at straffa og at synd giora
sem eigi verdr lifat epter sañre anda gipt ⁊ riett-
re tru a Kristum svo at madurinn iati sina eymd
og komizt til riettrar vidurkeñingar / hielpstande
sig svo /og hialpar bidiandi

Lika svo giorir og hier hiñ hellage Pall þat
hñ byriar i himū fyrsta capitula/ at straffa þær
storsynder ⁊ vantru sem aughiosar voru/ ⁊ svo sem
þa voru Heidiña mañā stor glæper/ ⁊ eñ eru þeir
sem an gudz nadar lifa/ ⁊ seiger at gudz reidi ver-
di auglios af himnū yfer alla meñ/ fyrer hñs
Euangeliū/ vegna þra o gudligs lifuernis ⁊ o dyg-
dar saker/ þui þott þr vite ⁊ dagligaña vidr keñe/
at þar sie eiñ Gud/ þa er þo natturan i sialfre sie-
er an nadariñar s° vond þ hun huorcki þackar
hm nie vegsoma giorir/ Helldr forblindar hun sial-
fua sig/ ⁊ fellr svo enda laust i verra lifuerne/
s° leinge/ at hun skamazt eigi epter stundgoda-
sman at drygia hinar skām samligztu synder mz
allri hadung/ ⁊ þar med leyfr hina adra ostraf-
fada sem somu skamer giora.

Formale

J odrum capitula þenr hn̄ slika straf fan vida
ra vt vpp a þsskonar men̄ sem fromer skina i ma
n̄a auglite/edr hennogliga syngdazt s° sē þa voru
gydingar ⁊ en̄ nu eru aller hræsnarar þr sem an
godfysne ⁊ astsemdar vel latazt lifa/en̄ eru þo i
hiartanu gramer gudz laugmale / huerier fuser
dæma vm an̄ara man̄a sidu/s° sem hræsnis ma
n̄a hattr er til/at þr hallda sig sialfua skæra vera
en̄ eru þo fuller mz agirnd/hat/⁊ dramb/⁊ allz
vondzskapar Matth xxiij. þr eru ⁊ þ sem gudz
miskun̄sēi forsma/ ⁊ epter sin̄e hiartans hardud
safna þr ⁊ yfuer sig hlada gudz reidi/s° lætr nu
hm̄ heilagi Pall/sem ein̄ riettr logmals vt skyrare
aunguan̄ man̄ an syndar vera/helldr kyn̄ir hn̄ ol-
lm̄ gudz reidi þm sē vel vilia lifa ag natturu gif-
tin̄e/edr af sialfs sins frialsligū vilia/ ⁊ þa lætr
hn̄ ongū niū betre vera/en̄ opibera stor seckta men̄
ia myckla helldr seiger hn̄ þa hard sin̄ada stockhal
sada ⁊/o yfuer botar sama

En̄ i hinū þridia varpar hn̄ þm̄ badum tuei
mr i eina kaus/ ⁊ seiger þan̄ eina eigi betra en̄ an̄an
aller samt synduger fyrer gudi/at einazta þui vn
dan teknu þ gydingar hofdu hafft gudz ord/þott
marger hafi þar eige a truat/en̄ þo er eigi med
þui gudz tru ⁊ san̄leikr nidre byrgdr/⁊ færir allsk
orugliga in̄ þ maltæki vr hinū fimtugazta psalme
þ gud sie riettferdugr i sinū ordū/en̄ epter þ kemr
hn̄ aptr til ins sama ⁊ san̄ar med heilagre ritning
at þr sie aller synd brotz men̄ ⁊ þ at fyrer logmal-
sins verck verdi eingen̄ rettlatr/ helldr þ log
malit sie til þss vtgefit/ at þar læri men̄ at vidr-
ken̄a sinar synder/en̄ epter þ tekr hn̄ til at ken̄a riet
tan veg huernen vier skulum fromer verda ⁊ hial-

pas

paꝛt getad/ ꝛ ſeiger at ꝥꝛ ſie aller ſynduger meñ ꝛ
an gudz vegſomunar ꝛ hliota aller an eiginligꝛar
ꝼor þienanar riettlater at verda/ ꝼyꝛer þa tru ſem
er a Kꝛiſtum Jeſum ſa er ꝼyꝛer oſſ heꝼer ꝥ verd
ſkulldat medꝛ ſiñe blezadꝛi blodz vt hellingu/ ꝛ
voꝛdiñ s° oſſ eiñ nadar ſtoll a ꝼ gudi ꝼodꝛ/ huer
allar voꝛar vm lidnar ſynder ꝼyrer lǫtꝛ/ vppa ꝥ
hñ audſyne at oſſ hialpi einaꝛta hñs riett lǫti/ hu-
ert hñ geꝼꝛ i truñe/ ſem i þañ tima ꝼyꝛer gudz ſpi
ollin opinberadizt/ ꝛ ꝥ adꝛ til ꝼoꝛna var vitnat
ꝼyre logmalit ꝛ ſpameñina/ lika s° vidꝛiettizt nu
logmalit ꝼyre truna þott at logmalſins verck mꝫ
ſiñe hroſan verdi vnder lok laugd

Jhinū ꝼioꝛda ſē hñ heꝼer nu ꝼyꝛer hina ꝼyꝛſ
tu þria capitula opinberat huat ſyndin er/ ꝛ kent
ſañañ truariñar veg til riett lǫtiſins/ heꝼꝛ ꝥa ſi
dan vpp at mǫta nockꝛū giegn ꝼrdum ꝛ hia ræ-
dum/ ꝛ tekꝛ i ꝼyrſtū ꝥ ꝼyrer ſig (ſem titt er þm̄ ol-
lm̄ er aꝼtruñe heyra) ꝥ hñ verdi an verckaña
rietilatꝛ/ ꝛ þꝛ ed s° ſeigia ſkulu vǫr þa eingen god
verck giora/ þui ſetꝛ hñ hier ſialꝼꝛ Abraham ꝼyr
ir ſig ꝛ ſeiger hueriu heꝼer Abraham med ſinū
verckum aꝼ ſtad komit eda koma þau oll til einſ-
kis/ voru hñs verck ongu neyt/ ꝛ lycktar ꝥ s° /at
Abraham ſie an allra vecka/ alleinaꝛta ꝼyꝛer riet-
ta tru/ riettlatꝛ voꝛdiñ/ þo s° algiorliga at hñ vard
adꝛ eñ hñ liet vm ſkeraꝛt/ allemaꝛta siñar truar
vegna i heilagꝛe ritning riettlatꝛ priſadꝛ (Geñ xv)
heꝼer nu ꝥtta verck vm ſkurdᵘ ins ongu oꝛkat til
hñs riettlǫtis/ ꝥ er gud baud hm̄ þo/ ꝛ eitt gott
verck var hlydniñar/ señeliga mun þa eckert añat
gott verck til riettlǫtiſins nockru oꝛka/ nema s°
ſem at var vinſkurdar ſkirn Abrahams eitt ſyne-

ligt takn/huat med hn̄ audsyndi sina riettwise i tru
ne/ lika sꝩo eru oll oꝛ̄ godverck ecki vtan synelig
teikn/huer vt af riettri tru koma/ ⁊ auglysa/ sē oꝛ̄
god friofgan/ ꝥ madrin̄ sie ꝥgar hid ińra riett
latr fyrer gudi

Þar med stadfester nu hin̄ heilage Pall sem
med einu oflugu epter dæmi vr heilagre skript/
sina adrsagda keñing i hinū þridia capitula vm
truna ⁊ leider Dauid til vitnis i hinū (xxxij Psal.)
þar hn̄ seiger/at madrin̄ verdi an verckaña reitt
latr/þott hn̄ sie eigi an godra vercka þa hn̄ er riett
latr vordin̄ epter ꝥ teyger hn̄ vt ꝥ exemplū i giegn
ollum odrū logmalsins verckum ⁊ alyktar þat
at gydingar þa eigi verit Abrahams arfuar/eid
mætta fyre ꝥ þr eru hn̄s afspringe/eñ mycklu midr
þo af alfu logmalsins vercka/Helldr hliota þr at
erfua Abrahams tru vilie þr añars rietter erfuin
giar/vera mz þui þo at Abrahā er adr fyrer trua
ñar skullo/rietlatr vordin̄/ eñ login voru sett/
bædi Moyses ⁊ so vm skurdarins/ ⁊ ein̄ fader kal
ladr allra riett truadra/ þar til afla logmalit my
cklu fram re reidi/eñ Nadar/mz þui at engeñ gio
rir ꝥ sī verck af sañre godfysn ⁊ riettri astsēd/fyre
þui kemr mycklu meire vnad af lagaña verckū/
⁊ þar fyrer vlytr einærta su trua þa nad at aud
bæzt sē Abrahā var fyrer heitin/ ꝥat slik epter dæ
mi eru vorra vegna skrifut ꝥ vier skylldū ⁊ trua

J hinū fimta/kemr hn̄ til auagztarins ⁊ truar
iñar vercka/ sē at eru fridr/ fognudr ⁊ astsemd/
til gudz ⁊ huers mañz) þar med oruggleika/ diarf
leika ⁊ stodugleika/ fremd ⁊ von i ollū hormungū
⁊ mot kasti/þuiat aller sliker hluter epter fylgia
einni riettri tru/ ⁊ fyrer þra o vm rædanligra ⁊ yf

ner gnæpuanligra audæpa saker/ ſem gud fader hefer oſſ audſynt i ſinū ſyne Chriſto Jeſu/ ꝥ hn̄ liet hn̄ dauda lida fyrer vora ſkulld/ fyrr en̄ vier kyn̄ū hn̄ þar vm at bidia/ ⁊ þo þa þegar vier vorū hn̄s fiandmen̄/ af þeſſu megu vier ſkilia/ ꝥ truan riettlætir/ an allra vercka/ en̄ þo dregzt ꝥ eigi þar af at vier ſkulū fyre þan̄ ſkulld ein gen god verck giora/ helldr/ at þau hinu riettſkapligu verck munu eigi leinge i hle liggia/ a hueriū hiner verck heilogu hafa eckert ſkyn huerier ſier dickta helldr vpp ſialfuer eigenlig verck/ þar huorki er fridr in̄e nie fognudr/ aſt eda orugleiki/ von edr diarfleike/ ⁊ eigi nockut an̄at riett kriſtiligt verck nie truarin̄ar dygd

Þar epter a giorir hn̄ ein̄ lyſtugan ſpazſeru veg/ ⁊ telur fram huadan at kemr/ bædi ſyndin ⁊ riettlætid/ lifit ⁊ daudin̄/ ⁊ setr þa two allſæmiliga huorn i giegn odrū Adam ⁊ Chriſtū/ viliandi ſo ſeigia at fyrer þa ſkulld atti kriſtr at koma/ ein̄ an̄ar Adam ſa er oſſ hlaut at arfleida til ſins riettlætis/ fyrer eina nyia andliga fædīng i trun̄e/ med ſama hætti ſem hin̄ forne Adam leiddi yfer oſſ arftekiu ſyndarin̄ar/ fyrer hina gomlu kiotligu fæding/ en̄ mz þeſſu verdr ꝥ kun̄giort ⁊ ſtadfeſt/ at eingen fær ſier ſialfr vr ſyndin̄e til riettlætis medr verckunū hialpat/ ⁊ þo myckllu ſidr/ helldr en̄ hn̄ fær vid þui ſpornat ꝥ hn̄ verdi eigi likamliga fæddr/ hier med audſynizt ꝥ/ at gudligt logmal (huat þo ſkapligazt væri at ꝥ hialpadi/ ef nockut ſkylldi þo hialpa til riettlætiſins) er eigi allenazta an ſtyrcks ⁊ hialpar komit/ helldr hefer ꝥ ſyndina for aukit/ fyrer ꝥ at hin vonda nattura verdr þui þeſ gramare ⁊ vill ſina lyſting þeſſ giarnar drygia ſem logmalit ban̄ar hn̄e meir/ ⁊ med ſliku moti giorir nu logmalit Chriſtū oſſ en̄ myckllu nyttſamligra/ æſkiandi af h[illegible] meire nadar vorre natturu til hialpar

I hinũ siettа a hꝛęrtri hñ sierdeilis ꝥ truariñar verck sem er baratta andans vid holldit med pull komligre deydingu ypuer blipiña synda ꝛ vondꝛa girnda sẽ epter riettlętingina ypuer verda i vorũ limũ/ ꝛ keñer oss ꝥ/ at vier sieũ eigi/ s° prelsader pyrer truna pra syndunũ ꝥ vier skulũ idiulauser/ later/ ꝛ sęliper veta/ s° sem at þar vęri nu ein geñ synd meir pyrer hondũ/ at soñu er eñ synd yp ner blipuiñ i vorũ lidũ/ þo hun verdi eigi til pordęmingar reiknut pyre ꝥrar truar saker/ sẽ vid ha na strider/ pyrer þui hopu vier ęrit nog at starpa vid sialpa oss vm vora lipdaga/ ꝥ vier temiũ vorn likama til sinar girnder at deyda/ ꝛ sina limu at þuinga/ s° at hñ verdi andanũ hlydiñ/ eñ eigi sinũ girndũ/ vpp a ꝥ vier sieũ liker kristꝫ dauda ꝛ vpp rısu ꝛ pullkoñũ vora skirn/ huer at merckir syndaña deyding ꝛ eitt nytt nadariñar lipuerne þangat til vier verdũ mꝫ ollu ap syndunũ skirir/ ꝛ likãliga vpp risũ mꝫ christo Jesu ꝛ at eilipu lipũ

Eñ ꝥtta getu vier giort (seiger hñ) a medañ vier erum nadiñe vnder vorpner/ eñ eige logmalino huat hñ sialpr vt leggr/ ꝥ an logmals at vera/ sie eigi vnder þa grein talat/ ꝥ vier skulũ eingin laug hapa ꝛ meigi ꝥ gioꝛazt huat huern eiñ lyster/ hell dꝛ heiter ꝥ vnder logũ at vera/ nęr vier vm gongũ (an nadar) lagaña verck/ sie s° Drottnar þa sęñeliga syndin pyrer Logmalit/ pyrer þui at einge ñ er Logmalino hollr ap natturu (Huat at er ein stor synd) eñ nadin gioꝛir oss Logmalino astpolgna/ sie þa er þar eingin synd meir pyrer hondũ/ ꝛ Logmalit er þa eigi meir i moti oss/ Helldꝛ er ꝥ vnder eins vid oss vordit

Eñ ꝥtta sama er riettligt prelse ap syndũ ꝛ laug

laugmalino vt af hueriu hñ skrifar allt til enda ꝥſſ ins sama capitula/at ꝥ sie eitt frelse/alleinaz ta med lyst ꝛ godu lifuerne nockut gott at giora/ an logmalsins þuinganar/af þui er ꝥtta frelse/ eitt andligt frelsi/ ꝥ sem huorki i burt skufar nie o nyter logmalit/helldr lętr ꝥ laust huat er af log malino krafit verdr/ einkũ god fysne ꝛ astsemi /huar med logmalit stillizt/ ꝛ hefer ongua þian nie kraufu meire/lika sem nęr þu einũ skylldugr vętrir/ ꝛ hefdir einga borgan/ vid hñ hlyter þu med tueñu moti kuittr at verda/einu med þui/at hñ villdi eckert af þier hafa/ꝛ rifue siñ registrũ i sundr/ Eñ med odru moti s° / at eiñ huer godr mañ borgadi fyrer þig/ꝛ gęfi þier s° mikit at þu giorder hñs registrũ þar fullnęgiu med/ Med ꝥſſũ hętti hefer kristr giort oſſ frelsada af log⸗ malino/ af þui er ꝥtta eckert villt nie likamligt frelse/sem eckert gott skule giora/Helldr ꝥ er allt ꝛ ma:g hattad gott giorir/ ꝛ er af logmalsins krofu ꝛ sakar gipt kuitt ꝛ akęrulaust.

J hinũ Siounda stad fester hñ slickt med eiñre epter likingu hiuskapar bandzins/Lika sẽ at þa madriñ deyr/er su kuiña laus/ ꝛ s° er þa huort laust ꝛ vid añat skilit þo eigi s° /at kuiñañ meigi eigi nie skuli añañ mañ eiga/Helldr hitt/ ꝥ hun sie þa allra fyrsta riettligaña fri einũ odrũ at giptazt Huat hun matti eigi adr/ fyrr eñ hun vard hins añars laus/Lika s° er vor samuitzka forbunden Logmalino vnder ꝥm syndsamligũ gamla mañe/ þui nęr hñ deydizt/fyrer heilagan anda/ þa er samuitzkan fri ꝛ huort vid añat laust (eigi s°) ꝥ samuitzkan skuli eckert gott at hafazt/ Helldr nu hid allra fyrsta skuli hun riettliga þydazt kristũ

ſiñ aňan eignar mañ / ⁊ bera s° lifandi friofgan

Epter þ teyger hñ vidar vt ſyndariñar att ⁊ logmalſins/huernen riettligazt ſyndin fer at yppa ſier ⁊ mattug at verda fyrer logmalit/einkum af þui at hiñ gamle madr verdr logmalino þeſſ grimmare/ a medan hñ getr eigi borgat þ er logmalit krefr/ þuiat hñſ nattura er ſynd/ ⁊ getr eigi af ſialfre ſier aňat/af þui er logmalit hans daudi ⁊ allt piſlar vætti eigi s° at ſkilia/ þ logmalit ſie vont/helldr at ſu hin vonda nattura kañ eigi at lida hid goda/s° at þ krefie nockrs godz af hñe Lika ſem eiñ ſottlera madr/fær eigi lidit þ hlaup edr ſtedian ſie at hm̃ heimt ⁊ adrer heilbrigdra maña fimleikar

Fyrer þui geingr hiñ heilagi Pall hier fyre enda vm þ/huar at logmalit verdr riett ligaña kent ⁊ allra beſt vnder ſtadit/þar giore þ eigi meir/eñ miñer oſſ a vorar ſynder/ ⁊ deydi fyrer þær inu somu/ giorandi oſſ ſeka eilifrar reidi/s° ſem vier faum finliga lært ⁊ kañat i vorri ſamuizku þa hun verdur riettligaña af logmalino ſnortin/s° at þa hliotu vier at hafa eitt huat aňat ⁊ meira til eñ logmalit eitt/at giora mañiñ mz fromañ ⁊ hialpligañ/eñ hiner ſem logmalit þeckia eigi eru rietiliga blinder ana fram̃ med ſinu ſiergædi/ ⁊ meina þui medr verckunũ fullnægiu at giora þat þr hafa eigi vitzmune a huerſu myckels at logmalit/krefr/einkanliga/eitt frialſligt/viliugt/ ⁊ god fuſt hiarta/fyrer þui lita þr eigi Moyſen riett vnder augun/at dukriñ er þar eñ fyrer heingdr/ ⁊ vm hñſ a ſian vafdr

Epter þ vtviſar hñ huernen andiñ ⁊ holldit ſtrida i mañinum huort mot odru/ ⁊ ſetr ſialfuan

ſig

ſig til eins epter dæmis/ſo vier lærū ꝥ verck (ſyn-
dina at deyda i ſialþum oſſ) riettligaña at keña/
eñ hñ kallar þo bædi andan ⁊ ſo holldit eitt laug
mal/ þuiat ſo ſem gudligſ logmalſ hattꝛ er til/at
þia ⁊ krepia/Lika ſo þiar ⁊ krepꝛ/ ⁊ æſizt holldit
i giegn andanum viliandi ſina lyſting haþa/ þat
þuert i mot þiar ⁊ krepꝛ andiñ i giegn holldino ⁊
vill ſina lyſting haþa / eñ ꝥſſe a greining varir i
oſſ ſo leingi ſem vær liþum til i einum meir eñ od
rum midꝛ epter þui huort andiñ edꝛ holldit oþlu-
gra verdꝛ eñ madꝛiñ allꝛ er þo ſialþꝛ huortueggia
bædi holld ⁊ andi/ huer vid ſialþañ ſig ſtrider /
þar til hñ verdꝛ med ollu andligꝛ

I hinum atta hugſtyrker hñ ſlika ſtꝛidendꝛ/at
þa þordæmi eigi þuilikt holld/ ⁊ vt viſar þramar
meir/ huer hollꝺzins ⁊ andans att ſie/ ⁊ ꝥ andiñ
komi þyre Kriſtum ſa er oſſ heþer geþit ſiñ hei-
lagañ anda/huer oſſ andliga giorir ⁊ holldit keþꝛ /
giorandi oſſ alloꝛugga ſo at vier erum þo lika
vel gudz born huerſu hart ſem ſyndin geiſar i oſſ
ſvo leinge ſem vier þylgium andanum epter ⁊
ſyndiñe i mot ſtondum hana at deyda/ eñ med
þui at eingeñ hlutꝛ er ſvo godꝛ til holldit at dey-
da edꝛ kepia/ſem kroſſ burdꝛ ⁊ pina/ hugſtyrker
hñ oſſ i morganginum/ þyrer hia ſtod kærleik-
ſins anda ⁊ allra ſkepna/ einkum aþ þui at voꝛ
andi ber opt þungan mod/ ⁊ ꝥ allar ſkepnꝛ ſam
þinazt oſſ ꝥ vier mættum hollꝺzins ⁊ ſyndariñar
kuitt er verda/ſvo ſiau vier nu ꝥ at ꝥſſer þrir ca-
pitular hlioda einkum vppꝛ tr.iariñar verck /
huatt er kallazt hiñ þorna Adam at deyda ⁊ hol
dit at þia

J hinū niuuda/x.xi.capitula/ ken̄er hn̄ vt af eilifre gudz vtualningu ⁊ fyre hugran/huadan ꝥ vpp sprettanliga hier fliotandi kemr/ huer riett skal trua edr eigi trua/ ⁊ huer fra syndin̄e kan̄ ley- sazt ⁊ eigi leysazt/ so ꝥ sie med ollu oss vr greipū numit ⁊ gudi einū i hendr feingit/ ꝥ vier hialpli- ger verdum/er oss ⁊ ꝥ hin allra mesta naudsyn / þuiat vier erum breysker ⁊ ostodugir so at ef vnder oss væri komit yrdi sen̄eliga eingin̄ man̄ hol pin̄/ þui dioful̄lin̄ niūdi þa at son̄ū alla yfuer bu ga en̄ fyrst gud er nu stodug lyndr ⁊ at hm̄ ma ei gi sin fyre hugsan bregdazt/ ⁊ ei fær nockr hm̄ ꝥ varit ⁊ af þui hofu vær en̄ orrugga von i mot syndin̄e

En̄ þm ofbelldis ondum ⁊ diupuitringū er hier eitt mal vpp stungit þr ed sin̄e under stodu vilia sē fyrst hingat at vikia ⁊ hefia fyrst af vpp ha fi at ransaka vnder duip gudz fyre hyggiu/hu ort þr eru vt valder af gudi/ angrandi sig med þessu til einskis/huar med þr steypa sier sialfum i oruilnan/edr sig mz ollu yfuer gefa/ en̄ þu fylg þessim pistle/epter sin̄e skickan og stunda Jesum Kristz ⁊ hn̄s Euangelia / so at þu mætter fa vidr ken̄nig þin̄a synda ⁊ hn̄s nadar/ ⁊ kun̄er so þadan i fra vid syndirnar at strida/ epter þui sē hier hefer kent/ hid fyrsta/ ij. iij. iiij. v. vi. vij. /viij. capitulū/ en̄ epter ꝥ þu eri komin̄ i hid atta vnder kross burd ⁊ kuellingar/ þa mun ꝥ læra þig huat riettlig gudz fyre hyggia er i hinū ix. x. xi capitula ⁊ huersu huggunarsālig hun sie/ þuiat an pyncktingar krossz ⁊ daudans hættu/kun̄u vær eigi þa gudliga forsio at hantiera an tions ⁊ hei mogligrar reidi gegn gudi/ ⁊ af þui hlytr hin̄ for

ne

ne Adam mz gioruollu fyre fraȝ̄ daudꝛ at vera adꝛ eñ þu lidꝛ þñan hlut ⁊ dreckꝛ hid ſtercka/ vin fyꝛer þui gæt ꝥſſ vandliga/ at þu drecker ecki vin/ medan þu ert eiñ brioſt mylkingꝛ/ þuiat huer lærdomꝛ/ hefer ſiñ ſkamt tima ⁊ alldꝛ

J hinū tolfta lærir hñ rietta gudz þionuſtu ⁊ giorir alla kriſtna meñ at preſtum/ at ꝥꝛ ſkuli offra huorki gulli nie kurk fic helldꝛ fra eiginligu lifuerne med deydinga likamligra girnda/ epter ꝥ ſkrifar hñ vm augſyneligt dagf͡ kriſtiña maña i andligre ſtiornan/ huerſu ꝥꝛ eiga at predika/ ſtiorna/ þiona/ veita/ ⁊ lida/ at elſka/ lifua ⁊ giora/ vidꝛ vine ⁊ ouine/ ⁊ huern mañ añañ) ⁊ ꝥtta sie þau verck sem ſier huer kriſtiñ giorir/ þat s° er mællt/ ꝥ truan hafi eckert helgi halld

J þrættanda capitula keñer hñ ꝥ vier ſkulum i heidre hafa veralldar valldzmeñ ⁊ ꝥm hlydugir vera/ huerier fyrer ꝥ eru iñſetter/ þott eigi betre ꝥꝛ oſſ fyrer gudi/ þa giora ꝥꝛ þo s° myckit/ at ꝥ goder meñ hafa ſtundligan frid/ vernd/ ⁊ forſuar/ ⁊ ꝥ vonder meñ mega eigi an hrædzlu nie mz fride/ frelſi edꝛ huild nockut vont af sier giora/ fyꝛer þui ber godum mōm þa at virda/ þott ꝥꝛ þurfui eigi ꝥꝛa vid/ eñ vid nidꝛ lagit lykꝛ hñ ꝥtta allt i kærleikanū ⁊ endar ꝥ medꝛ Kriſtz epter dæmi/ ꝥ vier ſkulum hm̄ epter fylgia ⁊ breyta lika s° ſem hñ hefer vid oſſ breytt

J hinū fiortanda keñer hñ ꝥ vier ſkulum fagrliga fara at vid breyſk͡ ſamuitzkꝛ i trunadi ⁊ fyrer ꝥm vægia s° at kriſtiña maña frelſi bruk izt eigi til ſkada/ helldꝛ breyſk truudum til betrunar/ þuiat huar ꝥ giorizt eigi þa fylger þar ſundꝛ þycki ⁊ fyrer litning gudz ſpillaña epter/ huar ko

aull

auill naud syn a liggr/ ꝥ betra sie at vikia veyk tru-
adum vm litiñ mun þar til hn̄ styrknare verdr/
eñ ꝥ at lærdomr gud-spiallaña skylldi med ollu i
gruñ ganga/ ⁊ þuilickt verck er sierdeilis/eitt kær-
leiks verck/ ꝥ a þessu timū er vel nytsamligt/huar
mr kiot ati ⁊ odru kristteligu frelsi ofbelldisliga ⁊
her filiga an allra naud synia/hin breyska sā vitz-
ka verdr skelfd ⁊ vmturnut/adr eñ hū vidr keñer
sañleikiñ

J hinū fimtanda setr hn̄ Kristū til epter dæ-
mis/ ꝥ vier skulum vid adra breyskua meñ hog-
lynder vera/svo sem vid þa er hrasat hafa i op-
inberar stor synder/ ⁊ o tierliga breytne/ huerja
vier megum eigi strax forleggia/helldr þa vmli-
da þar til þr betra sig / þuiat svo hefer Krist̄
vid oss giort ⁊ eñ dagligaña giorir/ ꝥ hn̄ vmli-
dr nærsta margar o dygder/ ⁊ vonda breytne/ia-
fn fram ollum odrū o full komin leikr a oss/ ⁊
enda lausa hialp veiter

Epter ꝥ til eiñrar alycktingar bidr hn̄ fyrer þm
lofar þa/ ⁊ gudi a hendi felr ⁊ audsyner þm sitt
embætti ⁊ predikan/bidr þa ⁊ nærsta fagrligaña
vm hialp ⁊ studning vid fatæka til Hierusalē
⁊ allt ꝥ huat hn̄ vm talar ⁊ ꝥ hn̄ fer med er
skær kærleiki svo fiñū vier nu i þessim pistle hid
allra rikligazta huat einum kristnū mañe ber at
vita einkum huat logmal sie/Euangeliū/ Synd/
straffan/Nad Tru/Riett læti/ Kristr/Gud/god
verck kærleiki/ von/ ⁊ kross/ ⁊ huersu vier skulum
hegda vid huern mañ/sie hn̄ fromr eda brotligr/
styrkr eda breyskr/vin edr ouin ⁊ huernen vier sku-
lum breyta i mot sialfum oss þar til grundvallar
hn̄ allt þetta all sæmiliga med skriptiñe/ ⁊ med sī-
alge

Formale

alfs sins ⁊ spamañaña efter dæmum vt visat
svo at hier er einskis meir æskiandi / fyrer þui
skin þ so /sem hafi hiñ heilagi Pall viliat i þssm
pistle/einu siñi i stuttu male iñe lykia/allañ kristili
gañ ⁊ gudz spialligañ lærdom/ ⁊ til reida so eiñ
ingang i allt hid gamla testamentũ/ þuiat an ef-
a/huer þnan pistil hefer vel i hiarta fest/sa he
fer hins gamla testamentz lios ⁊ krapt hia sier/fy
rer þui giori huer kristiñ mañ hñ sier alkuñan/ ⁊
lati iafnan i idkan vera / Huar gud vñe oss sina
nad til Amen

Hiñ sidarsti/er eiñ heilsunar capitule/eñ þat
vnder blandar hñ eirne nærsta a gætri vid varo-
nã fyrer mañalærdomum/ þ⁊ ed iafn frami iñ
falla gudzspialligre keñingu ⁊ hindraner vpp ten
dra/Nestu sem hñ hefdi at sofiu þ fyre sied at
af Rom ⁊ fyrer hina Romuersku skylldi koma
þi tælanliger ⁊ hindranar somu Canones ⁊ Decre
tales/ ⁊ su sugla ⁊ madka mot mañligra sette-
ninga ⁊ bodorda/Hverier vm þssa tima dreckia al
lri verolld/ hafa ⁊ þnañ pistil ⁊ alla heilaga rite-
ning/Lika/⁊ eirnen/ Andan/ sem truna af
planat/ svo at eckert meira er yfuer blif
uit/eñ sa þra af gud er Mage heiter/
huers þienara hiñ heilagi Pall
seiger þa hier vera / Gud
frelse oss fra þm Amen.

Pall þion Jesu Christi
kalladr til Postula/ vt
lesiñ til at predika gu-
dz Euangelio/ hueriu
hñ hafdi adr fyrir
heitid fyre sina spa-
meñ i heilagre rit-
ning af sinum syne/
huer at fęddr er af
Dauidz sędi epter ho
lldguniñe/ eñ vollug
liga auglystr/ sonr Gu
dz epter andanũ/ þm er helgar allt i fra þm tima
er drottiñ vor Jesꝰ Christr reis vpp aptr af Dau
da/ fyrer huern vier hofũ medtekit/ Nad ꝛ postu
ligt embętti a medal allra Heidiña þioda/ truarl
ñar hlydne vpp at rietta/ vnder hñs nafne/ af hue
ra tolu þier erut sem kallader eru i Christo Jesu.

Ollũ þm gudz elskuligum ꝛ kolladũ heilogum
sem eru i Rom

Nad ꝛ fridr af gudi vorũ faudr ꝛ Drottne Je
su Christo þa sie med ydr.

Fyrst giori eg at soñu þacker minũ Gudi/ fy-
rer Jesum Christũ allra ydar vegna/ vm ꝥ at yd
var tru berzt vt vm allañ heim/ þuiat Gud er
miñ vottr/ hueriũ eg þiona i minũ anda vti gudz
spiollũ hñs sonar/ ꝥ at i sifelle miñunzt eg ydar
ꝛ iafnan i minũ bęnũ beidandi/ ꝥ eg męttа eirn
huern tima/ at gudz vilia/ hafa ꝥ lucku sprang/
at koma til ydar/ þui mig langar at sia ydr/ sꝰ
at eg bytra ydr nockurre andligre giof ydr til styrk
tar/ ꝥ er/ at eg męttі taka lika huggan ydar a
mille/ fyre ydra tru ꝛ mina/ sem vier hofũ vor a
millũ

Eñ eg

En eg vil eigi dylia fyrer ydr brædr/ ꝥ eg eino setta mier opt at koma til ydar (þo mier hafi bægt verit til þessa) so at eg hefda fært nockurn a vøgxt ydar a mille/ lika sem a medal añara þioda/ þui eg em skulldu nautr/ bædi girskra ⁊ o girskra/ spaker sem o spakra/ af þui so mikit sem eg forma em eg reidu buiñ til/ ydr sem erut i Rom/ at predika gudz spiollin.

Þuiat eg skamazt min eigi kristz Euangelio/ þui ꝥ er krapttr gudz sem hialpliga giorir alla þa sem þar a trua/ fyrst gydinga ⁊ so grickie/ af þui at þar opinberazt iñe/ ꝥ riettlæti sem gudz er huert at kemr ☙ vt af truñe i truna. So sem skrifat er/ ꝥ riettlatr mune af siñe tru lifua.

Þuiat gudz reidi af himnu͂ opinberazt yfuer allt ranglæti ⁊ o riettuise maña/ þr ed sañleikiñ af rækia i ranglætino/ fyre þui huad af gudi matti kuñgiorazt er þm opinberat/ þuiat gud hefer þ͂m ꝥ opinberat/ med þui at gudz o syniliger hluter siazt/ ꝥ er hñs eilifr krapttr ⁊ guddomr/ ef gaum at verdr gefit þm verckū/ einku͂ at heimsins skopu͂ so at þr hafa ongua af sakan/ med þui þr vissu ꝥ/ at gud er/ ⁊ hafa hñ þo eige dyrckat so sē gud nie hm͂ þacker giort/ helldr eru þr i sinu͂ hugreñigu͂ at hiegoma vordner/ ⁊ þra fa vist hiarta er fortmyrckuat/ þui þa þr hielldu sig visa vera/ eru þr at þussu͂ vordner ⁊ hafa vm snuit dyrd o forgeingeligs gudz i likneskiur forgeingeligra maña fugla/ ⁊ ferfættra kinda ⁊ skridkuikinda

Af þui hefer ⁊ gud yfuer gefit þa i þra hiartans girndu͂ ⁊ o hrein menisku/ at þr skomudu sin sina eigen likame/ a sialfu͂ sier/ huerier gudz sañleika hafa vm snuit i lygar/ ⁊ hafa meir dyrckat

☙ (Vt af tr... ñe) ꝥ er ... vpp tekin ... breystri ... at koma ... fn skiott ... dra styr... uarc þat ... an hefer ... ert huild... halld.

ꝛ þionat ſkepnuñe eñ ſkaparanū/Huer lofadr ſie vm allder Amen/fyrer huat er gud yfuer gaf þa i ſkāſamligū girndū/ þui at konr fra hafa ſnuit natturligre at ferd i o natturliga/ſlickt hid ſamat hafa meñirner yfuer gefit edleliga at ferd til konū ꝛ Logudu i ſinū girndū/huer til añars/ ꝛ hefer s° madr med mañi ſkom̄ framit ꝛ medtekit ſvo verdkaup ſins villudōs (epter þui sem verdugt var) a ſialfū ſier.

Og lika sem ꝥꝛ hafa eigi ꝥſſ gætt/ ꝥ ꝥꝛ ſkylldu af gudi kyñing hafa/ſvo hefer ꝛ gud yfuer gefit þa i fra leitt ſiñe/ at giora ꝥ/Huat eigi var hæfeligt/fuller vpp allz ranglætis/ frillu lifnadar/ flatſkap^a/a girndar fiandſkapar/ fuller ofundar/ mañdrapa/ þrætu/ ſuika/ o heiliñda/ kuiſ ſamer/ bakmalger gudz forſmanarar/ had/ giarner/ drambſamer. ſialf hælner/ hreckuiſer/ for elldreunū o hlyduger/ſkilnings lauſer/o halldin order/o fridſamer/hardſuirader/o myſkuñſamer/Huerier gudz riettlæti þa vita (þat ꝥſſer eru dauda verduger ſē þuilikt giora) nu giora ꝥꝛ ꝥ ei at eins helldr eru ꝥꝛ eirnen ꝥm ſam ſiñader sē ꝥ giora

Añar Capitule

Fyrer þui kantu eigi/o madr/ þig at afſaka/huer hellzt þu ert sem dæmer/ þui huat þu dæmer vm añañ/ þar fordæmer þu ſialfuañ þig/af þui þu giorir ꝥ ſama/huat þu dæmer/ef vier vitum ꝥ gudz domr er riettr yfuer ꝥm/ sem þuilickt giora/eñ þeincker þu ꝥ o madr/sem dæmer þa/er þuilickt giora/ ꝛ þu giorir hidſama/ at þu muner vm flyia gudz dom/ eda forſmar þu rikdō hñs god girndar/ þolinmædi/ ꝛ langlundar ged/ veiztu eigi ꝥ/at gudz god girne leider þig til yfuer botar.

Enn þu epter þinne hardud ⁊ o yfuer botar ſomu
hiarta/ſafnar þier ſialfum reidi/vppa reidinnar dag
⁊ vppbirtingar gudz riettlætis doms/ſa er giallda
mun einum/⁊ ſier huerium/ epter hans verckum/ þeim at
ſonnu/heidꝛ ⁊ vegſemd/ ⁊ o fallualiuallta veru/ſem
med þolinmædi godꝛa vercka epter leita eilifu lif
ue/enn hinum ſem þretu giarner eru/ ⁊ huerier eigi
hlyda ſannleikanum/enn hlyda helldꝛ ranglætinu/ſne
fpa/⁊ reidi/hrellingar ⁊ harmkuæli yfuer allar
ſaler þra manna ſem illzku drygia/fyrſt gydingum
⁊ ſo grickium/enn heidꝛ/vegſemd ⁊ fridꝛ ollum þeim
ſem gott giora/fyrſt gydingum ⁊ ſo grickium

Þuiat eckert manngreinar a liter er fyre gudi / þui
þr ſem an logmals hafa ſyndgazt/ þr munu og an
logmalſ fyre farazt/ ⁊ þr ſem vnder logmalino ha
fa ſyndgat/munu fyrer logmalit dæmder verda
af þui at a heyrendꝛ logmalſins eru eigi riettlat
er fyrer gudi/helldꝛ eru þr riettlater ſem logmalit
fullgiora/þui þegar þioder ſem eigi hafa logmalit/
enn giora þo af natturu huat logmalit inne helldur/
þr ſomu mz þui þr hafa eigi logmalit eru þr ſier
ſialfuer logmal mz hueriu þr vtuiſa ꝥ logmalſo
ins verck ſie ſkrifut i þra hiortum ſem þra ſamuitz
ka ſialf ber þeim vm vitne/ ⁊ þr þanckar ſem ſin
a mille aklaga ſig edꝛ afſaka a þeim deige nær
gud dæmer leynda koſti mannanna epter minu gudz
ſpialle fyre Jeſum chriſtum

Enn Sia: þu kallazt gydingr ⁊ forlætur þig
vppa logmalit ⁊ hroſar þig gude/⁊ veizt hans vilia
⁊ med þui þu ert lærdꝛ i logmalino/reyner þu huat
at beſt ſie at giora/⁊ formetr þig ſialfuan at vera
blindra manna leid togara ⁊ lios þra ſem i myrkrum
eru/fauiſra tyftunar mann ⁊ læri fodꝛ einfalldꝛa/

Hafandi bǽdi vizkunar form og sanleikans i Lög malino. Nu lǽrir þu annan/en sialfuan þig lǽrir þu eigi/ þu predikar at eigi skuli stolit vera og þu stelr/ þu seiger at eigi skuli hordomr drygiazt/ og þu dryger hor/ þu sui virder skurgodin/ ✝ rǽner þo gud sinu/ þu hrosar þier af logmalino/ og van virder gud fyre yfuer gongu logmalsins/ þat fyre ydar skulld verdr gudz nafn lastad medal Heidinna þioda/ so sem at skrifat er.

Vmskurdrinn duger at sonnu/ef þu vardueiter Logmalit/en ef þu ert yfuer trodzlu madr logmalsins/ þa er þin vmskurn vordin at yfuer hud þuiat ef yfuer hudin vardueiter riettlǽtingum logmalsins/reiknazt eigi þa hans yfuer hud fyrer vmskurn/ og so mun ꝥ/ þa sem af natturu er ✝ yfuer hud og Logmalit fulkomnar/dǽma þig/sem ert vnder bokstafnum/ og vm skurninne/yfuer trodzlu mann logmalsins/ þuiat sa sem augliosliga er gydingr/er eigi gydingr/ og eigi su auglios holldzins vmskurn/ helldr er sa gydingr sem heimogligr gydingr er/ og vmskurn hiartans er vmskurn su er skier ✱ i andanum/en eigi i bokstafnum/ Huerrar lofstir at eigi er af monnum helldr af gudi

Þridia Capitule.

Hvat hefer þa gydingr til ꝥss at hann sie fremre? eda huer nyt semd er at vmskurninne/ Mǽrsta mykil a allann hatt/ Sennelíga fyrst/ ꝥ at ꝥm er til truat/ huat gud hefer talat/ þott at nockurer vt af ꝥm hafe þui eige truat/huat vm þ? skylldi fyrer ꝥra van truar saker gudz tru vnder lok lida /fiarre sie þui? helldr blifr ꝥ so / at gud sie sannsogull/en aller menn lingarar/so sem skrifat er/at

þu

þu riettlatꝛ siert i þinum rædū ⁊ ꝼyꝛer vińer nær þu dæmizt Psal. Psal.

Eñ er þ s° /at vort ranglæti/priſe gudz riett-læti/huad ſkulu vier ſeigia/er gud þa ranglatuꝛ/ þott hñ leggi reide a þ (nu tala eg epter plag ſidū maña) ꝼiarlægt ſie þuiꝛ Huernen ſkylldi gud elligar heimiñ dæma þui ef gudz ſañleikꝛ verdꝛ ꝼyrer mina lygn vegligꝛe til hñs dyrdar huar ꝼyrer ſkylldi eg þa epter þ ſē añᵃʳ ſyndbꝛotz madꝛ dæmdꝛ verda/ ⁊ myckłu ꝼramar s° breyta(ſē illa verdꝛ till voꝛ talat) ⁊ s° sem sumer ſeigia/ þ vier ſeigiū/gioꝛū illt/s° at gott epter komi huerra ꝼyrer dæming er riettlig.

Hūad beru vier þa/af. þmꝛ allz ecki/ þuiat vier hofū adꝛ vtuiſat bædi gydinga ⁊ gricke alla vnder ſynd vera/epter þui sem ſkrifat er/at eigi ſie sa nockꝛ sem riettuiſ er/ ⁊ ecki eiñ/ ⁊ eige sa sem ſkynugꝛ ſie/ ⁊ einge ſa er at gudi leite aller eru þꝛ fra hneiger vordner/ ⁊ lika aller o nyter gioꝛder ⁊ einge er sa sē gott gioꝛir/ ⁊ eigi eiñ/ þra barcki er opin grof/ ⁊ med ſinū tungū hantiera þꝛ ſuikſamliga/hoggoꝛnia eitꝛ er vnder þra vaurū/ ⁊ muñr þra/ꝼullr af boluan ⁊ beiſkleika/ ⁊ ꝼætꝛ þra ꝼliotir til blodz vthellinger i þra vegū er eymd ⁊ hugar angꝛ/ ⁊ ꝼridarins gotu þeckia þr eigi/ ⁊ eigi er þar nockꝛ gudz otti ꝼyre þra augum. Psal. Psal. Psal. Pro. i Esa. lix Psal. xxxv

Eñ vier vitum huat logmalit ſeiger/ þ ſeiger þm̄ sem vnder logmalino eru/s° at allꝛa muñr verdi til byrgdꝛ/ ⁊ heimꝛiñ allr vid gud ſakadꝛ/ ꝼyrer þui at eckert holld/af logmalſins verckū/ge tr ꝼyrer hm̄ riett latt verit/ þuiat ꝼyrer logmalit kemꝛ eigi vtan vidꝛ keñing ſyndariñar.

Eñ nu er an Logmalſins gudz riettlæti opin

berat/⁊ sañ profuat fyrer vitnes burd logmalsins ⁊ spamañaña/ eñ eg tala vm ꝥ riettlæti sẽ fyre gudi duger huert at kemr fyrer truna a Jesũ christ. til allra ⁊ yfuer alla þa/sẽ trua/ Þui hier er eingẽ greinar/ munr/ailer saman eru þr synduger ⁊ þm er skortr a þre hrosan sẽ þr attu af gudi at hafa/ ⁊ verda s° vt af hñs nad an verd skulldanæ riettlater/ fyrer þa endrlausn sem vordin er fyre Jesũ christũ/ huern gud skickadi til forlikunar manz fyrer truna i hñs blodi/ til auisingᵘ þss riettlætis sẽ fyrer hm̃ er fullt/ i hueriu hñ fyrer gefr syndirnar/ þær adr eru vmlidnar/ vnder þre gudligre tolinmædi sẽ hñ hafdi/ ꝥ hñ a þssm tima a visadi þat riettlæti sẽ fyrer hm̃ er fullt vpp af ꝥ at hñ sie alleina riettlatr ⁊ giore þañ riettlatañ/ sẽ þrᵘ truᵘ er/ a

Huar er nu þin hrosan/ er hñe lokit/ (Jesũ kristũ fyrer huert logmal/ fyrer verckaña logmal/ ecki s° helldr fyrer truariñar/ logmal

Þuiat vier holldũ mañiñ riettlætazt an logmal sins vercka/ fyre truna eda er hñ alleinazta gud gydinga/ er hñ ⁊ eigi gud heidiña maña atuisu er hñ ⁊ gud heidiña þioda/ nu m; þui at ꝥ er eiñ gud sa er vmskurniña riettlæter af truñe/ ⁊ yfuer hudina fyrer truna/ huersu mũdr briotũ vier þa logmalit fyre truna/ fiarre sie þui/ helldr vpprietũ vier logmalit

Fiordi Capitule

Huat seigiũ vier þa af fodr vorũ Abrahã/ ꝥ hñ hafi fũdit epter holldinu/ ꝥ seigium vier/ ef Abraham er af verckunũ riettlatr þa hefer hñ lofstir/ eñ eigi hia gudi/ þui huat seiger ritningin

Gen. xv

Abrahã trudi gudi ⁊ ꝥ er hm̃ reiknat til riettlætis eñ þim sẽ m; verckin fæzt verda launiñ eigi vt af nadiñe til reiknut/ helldr epter verd skulldan/ eñ

hm̄ at ſoñu ſē eigi vm geingr vreckin/ eñ truer a þañ ſē rietlꜳter ranglatañ/ þm̄ verdr ſin trua reiknut til riettlꜳtis/ epter þui moti sem Dauid ſeiger/ ꝥ ꝼar ſꜳldin ſie alleinazta þſſ manz/ hueriū gud til reiknar riettlꜳtid/ an til logu verckaña s° ſem hñ ſeiger/ at þr ſie sꜳler hueriū ſinᷓ ranglꜳtingar eru ꝼyrer gefnᷓ/ ⁊ hueriū ſinar ſynder eru huldᷓ ſꜳll er sa madr hueriū gud til reicknar ecki ſyndina Psal.

Nu þſſi ꝼarſꜳld ſnertr hun einazta vmſkurnina eda eirneñ lika yfuer hudina/ þui vier hliotū at ſeigia/ ꝥ Abraham ſie ſin trua til rietlꜳtis reiknut eñ huort er hun hm̄ þa til reiknut i vmſkurniñe eda i yfuer hudiñe/ an efua/ eigi i vm ſkurniñe/ helldr i yfuer hudiñe/ eñ ꝥ teikn vmſkurnariñᷓ m̄ tok hñ til merckis þſſ riettlꜳtis sem kemr ꝼyre truna hueria hñ hafdi i yfuer hudiñe/ s° at hñ yrdi ⁊ ꝼader allra truadra i yfuer hudiñe/ s° at þm̄ yrdi ⁊ ſlickt reiknat til riettlꜳtis/ ⁊ ꝥ at hñ yrdi ꝼader vmſkurnariñar/ eigi einazta þeirra ſē af vmſkurdar kyne eru helldr/ iafn vel ⁊ þra ſē ganga i ꝼotſporū þrᷓ truar ſē var i yfuer hud ꝼodr vorſ Abra

Þat ꝼyre heitid ꝥ hñ ſkylldi vera ver (hamſ alldariñar erfuinge/ ſkiedi eigi til Abrahams/ edr hñſ ſꜳdis/ ꝼyre logmalit/ helldr ꝼyrer truariñar riettlꜳti þui ef þr af logmalino eru erfuingiar/ þa er truan einſkis verd ⁊ ꝼyrer heitid o nytt giort af þui at logmalit afrekar eigi añat eñ reidi þui huar logmalit er ecki/ þar er ⁊ eingin yfuer trodning/ ꝼyrer þſſ saker hlytr riettlꜳtid af truñe at koma/ s° at ꝥ ſie ut af nadiñe ⁊ ꝥ ꝼyrer heit bliſue ſtodugt ollu ſꜳdi/ eigi einazta þui sem vnder logmalino er/ helldr ⁊ þui ſē er Abrahamſ truar/ huer at er allra vor ꝼader/ epter þui ſem ſkriꝼat er/ at þig hefi eg settañ til ꝼadr margra

Gene. xvij

þioda fyre gudi/ hueriū þu truder/ ⁊ sa er dauda lifgar/ ⁊ kall˜ ꝥ sē ecki er/ lika sem ꝥ huat at er

Og hn̄ trudi vppa von þar eingin von var þo a/ ꝥ at hn̄ yrdi fader margra heidiña þioda/ epter þui sem til hans er sagt/ sᵒ skal þitt sædi verda sē stiornr himins ⁊ sia fuar sandr/ eñ hn̄ vard eigi veykr i truñe/ gaf ⁊ eigi vackt at sinum eigen likama þeim dauñ var/ af þui at hn̄ var at mestu hundrat vetra/ ⁊ eigi dauns kuidar Saru/ þui hn̄ efuadi ecki gudz fyrer heit/ vegna vantruar helldr vard hn̄ styrkr i truñe/ gefandi gudi dyrdiña/ vitandi ꝥ fyrer fullañ sañ/ at hueriu sem gud lofadi/ ꝥ var hn̄ mattugr at giora/ ⁊ fyre þui var hm̄ ꝥ reiknat til riettlætis

Eñ ꝥ er eigi einazta skrifat fyrer hans saker ꝥ sie hm̄ til reiknat/ helldr fyrer vorar saker/ þm̄ ꝥ skal til reiknat verda/ ef vier truum a þañ sem drottiñ vorn Jesum Krist vpp vackti af dauda/ sa er fyrer vor˜ synder var yfuer gefiñ/ ⁊ fyrer vors riett lætis saker vpp vacktr

Fimte capitule

Af þui vier erum nu riettlætter fyrer truna/ þa hofum vier frid hia gudi/ fyre Drottiñ vorn Jesum Kristum/ fyre huern at vier hofum ⁊ til gongu i truñe til ꝥssarar nad˜ þar vier iñe stondū ⁊ hrosum oss i voniñe þrar til komandi dyrd˜ er gud mun gefa/ eñ eigi einazta ꝥ/ helldr hrosu vier oss eirnen lika i hormungunū af þui vier vitū ꝥ hormung aflar þolin mædi eñ þolinmædi aflar raunar eñ raun aflar von˜/ eñ vonin lætr eigi at hneyckslū verda/ þui at gudz kærleiki er vt helltr i vor hiortu fyrer heilagañ anda þn oss er veittr

Þuiat þa vier vorũ eñ breyſkliger epter tidiñe hefer kriſtꝛ fyre oſſ ranglata dait/ eñ nu deyꝛ var la nockꝛ fyꝛer riettlataṅ ⁊ ma vera at ſa ſie traute ſem fyre godaṅ dirfbizt at deyia/ fyꝛer þ priſadi gud ſiñ kærleika vidꝛ oſſ i þui at kriſtꝛ hefer fyꝛer oſſ dait/ þa þegar vier vorũ ſynduger/ ꝛ fyꝛer þ verdum vier ⁊ mycklu meir frelſader af reidiñe fyrer ſialfuaṅ haṅ af þui at vier erum riett lꝯtter i hans blodi

nota

Þui ef vier erum nu gudi forlickter fyre hñſ ſonar dauda/ þa vier vorũ eñ ouiner/ mycklu meir verdum vier frelſader fyꝛer hñs lif sem forlickter eru/ eñ eigi alleinazta þtta ? helldꝛ þ/ at vier hroſum oſſ ⁊ i gudi fyre Drottiñ vorn Jeſum Kriſt/ fyrer huern at vier hofum forlikunina mz tekit !

Fyre þuiat lika sem ſyndin er fyre eiñ maṅ komin i þnaṅ heim/ ⁊ daudiñ fyꝛer ſyndina/ ⁊ ſo er daudiñ til allꝛa maña iñ ſmogiñ/ af þui at aller hafa ſyndgazt/ þuiat ſyndin var i heimenũ / allt til logmalſins/ eñ huar ecki er logmalit/ þar verdꝛ ⁊ ecki ſyndiñe ſkeytt/ helldꝛ Drottnadi daudiñ fra adam allt til Moyſen/ ⁊ eirnen yfuer þm̃/ sem ecki hofdu ſyndgazt med þuilikre yfuer trodzlu sem Adam/ huer at er ein fyreinynd kſſ sem koma atti

Eñ þ er eigi ſo fallit med giofiñe sẽ med ſyndiñe/ þui ef marger eru dauder fyre ſaker eins manz ſyndar/ þa gnꝙfuer þo mycklu meir gudz nad ⁊ giafuer yfuer fleirum/ fyrer einſ manz nad Jeſu Chriſti

Og giofin er eigi einazta yfuer eiñe ſynd/ lika sem at er fyre eiñ ſyndugaṅ/ eilif ſynd allra fordi arf/ þuiat ſo sẽ doms afellit er komit af eins

maṅs

manz synd til fordęmingar/lika er giofin fyrer eins manz riettlęti/af morgũ syndũ til riettlętingar gefuin/ þui ef daudiñ riker vegna eiñrar syndar fyrer eiñ/ myckla meir munu þr sem audlazt gnęgd nadariñar ꝛ giof riettlętisins rikia i lifueno fyre eiñ/Jesum Christ

Lika sem at fordęmingin er komin fyre eins manz synd/yfuer alla meñ/ s° er ꝛ komit fyrer eins riettlęti/lifs riettlętid yfuer alla meñ/ þuiat lika sem fyrer eins manz o hlydne eru marger synduger vordner/s° verda ꝛ fyre eins hlydne marger riettlater

Eñ logmalit er þo iafn framt iñ komit/ s° at syndin skylldi yfuer gnęfa/eñ huar syndin gnęfir þar yfuer gnęfuer Nadin/eñ myckla framar/a med sama hętti sem syndiñ rickti til daudans s° lika riker Nadin fyre riettlętid til eilifs lifs fyrer Jesum Christ.

Siette Capitule

HVat eigu vier hier til at seigia/skulu vier þa i syndiñe blifua s° at nadin meige yfuer gnęfa/fiarre er þui/ huernē skylldũ vier þ vilia at lifa i syndiñe epter þ vier erũ heñe fra deÿdder / Vite þier eigi/at aller vier sē skirder eru i Jesu christo þ vier erũ i hñs dauda skirder/ þui erũ vier ꝛ lika mz hm̃ grefttrader fyre skirnina/i daudañ/vpp a þ lika sē kristr er vpp vakiñ af dauda fyrer dyrd fodrsins/lika s° skulu vier ganga i nyungu lifdagaña/ þui fyrst vier verdũ hm̃ sāplantader i epter likianligũ dauda/ s° verdũ vier hm̃ ꝛ liker i vpprisuñe/med þui vier vitũ þ at vor gamle madr/er med hm̃ krossfestr/s° at af skęfizt likami syndariñar/ at epter þ þionudu vęr eigi syndiñe/ þuiat

uer

huer sem deyddr er/ hn̄ er riettlættr af syndiñe
Eñ fyrst vier erū m̄z kriste deydder/ þa truum
vier/ ꝥ vier munū ⁊ med hm̄ lifa/ eñ vier vitū ꝥ
kristr er vpp vakiñ af dauda/ og deyr eigi meir/
Daudiñ mun ⁊ eigi meir Drottna yfuer hm̄/ þui
ꝥ hn̄ do/ ꝥ er hn̄ eitt siñ syndiñe daiñ/ eñ ꝥ hn̄ lifer
ꝥ lifuer hn̄ gudi/ s° ⁊ lika þier skulut hallda ydr
sialfua þar fyrer/ at þier sieut ⁊ deydder fra
syndiñe/ eñ lifuit gudi i drottne vorū Jesū kristo
Fyre þui latid nu syndina eigi drottna i ydrū daud
ligū likama/ s° at þier sieut hm̄ hlyduger i hn̄s girn
dū/ ⁊ liaet eigi ydra limu syndiñe til ranglætis her
klæda/ Helldr liait sialfa ydr gudi/ lika sē af dau
da vpp lifnada/ ⁊ ydra limu gudi til riettlætis
Herklæda/ þuiat syndin fær eigi Drottnat yfuer
ydr/ af þui at þier erut eigi vnder logmalino/
Helldr vnder nadiñe.

Huernen þa? skulu vier þui synder drygia ꝥ vier
erū eigi vnder logmalino/ eñ erū vnder Nadiñe/
Fiarre sie ꝥ/ eda vite þier eigi at hueriū sē þier ge
fit ydr til þionustu maña vnder hlydne hn̄s þio
nar eru þier/ huoriū þier hlyduger erut/ huort ꝥ er
syndiñe til daudans/ edr hlydniñe til riettlætis/ eñ
gudi sie þacker/ ꝥ þier vorut syndariñar þionustu
meñ/ eñ nu hlyduger vordner af hiarta þre lær
domsins i mynd/ sē þier erut til gefner/ þui fyrst
þier vrdut frelsader af syndiñe/ þa eru þier vord
ner riettlætisins þionustu meñ

vij. Sun dag.

Eg ✠ hlyt likamliga hier af at seigia/ fyr
ter ydvars holldz breyskleika saker/ þui lika sem
þier hafit ydra limu lied til at þiona ohrein
leikanum / i fra odru ranglæti i añat / Lika
svo skulu þier nu lia ydra limu til at þiona riet
tlætino/ til helgunar þui þa þier vorut þionustu

men̄ syndarin̄ar/ voru þier fri fyrer riettlætinu hûern auogxt hofdu þier þan̄ tima/ þan̄ þier skam̄izt ydar nu af/ þuiat endalok fra hluta er daudin̄/ en̄ nu þier frelsader af syndin̄e/ ꝛ vordner gudz þionustu men̄ hafi þier ydnarn auogxt til helgunar/ en̄ at enda lokum eilift lif þuiat verdlaunin syndarin̄ar er daudin̄/ en̄ gudz giof er eilift lif i Drottne vorum Jesu Christo.

Siounde Capitule

Uiti þier ecki brædr/(þui vid fa tala eg sem logmalit vita) ꝥ at logmalit Drottnᵃ yfver man̄inū/ q̄ s° leinge hn̄ lifuer þuiat su kona sem man̄e er vnder gefin hū er at man̄inū lif̄da/ logmalino vnder vorpin/ en̄ ef hn̄ar madr deyr/ þa er hū laus af þui logmali sē man̄in̄ a hrærir nu ef hun er hia odrū at man̄inū lifanda/ verdr hun horkona kollut/ en̄ ef hn̄ar madr deyr þa er hun frelsut af logmalino/ ꝥ man̄in̄ a hrærir/ s° at hun er eigi horkona/ þo hun sie hia odrū man̄e.

Liks s° eru þier brædr miner deydder laugmalino/ fyrer Kristz likama s° at þier sieut hia odrum/ einkum hia þm/ sem af dauda er vpp vakin̄ vpp a ꝥ vier færū gudi auogxt/ þui þa vier vorum i holldino/ voru syndsamligar girnder volldugar/ (þær sier hreyfdu vpp fyre logmalit) i vorum limum daudanū a vogxt at færa/ en̄ nu eru vier lauser af logmalino/ ꝛ fra þui deyd, der sem oss hiellt hertekna/ s° at vier þionū i nyungu andans/ en̄ ecki i fornre veru bokstafs sins.

Huad skulu vier seigia? er logmalit synd/ fiarre er þui/ helldr ꝥ eg ken̄er ecki syndina/ nema fyrer logmalit/ þui eg vissa eigi huad girnd væri ef

logmalit hefdi ecki ſagt/ei ſkalltu girnezt/eñ er ſyn
din tok til efne af bodordino ⁊ ol vpp i mier allz
hattadar girnder/ þat an logmalſins var ſynden
daud/eñ eg lifda fordum an logmals/ ⁊ er bodor
di kom/endr lifnadi ſyndin/eñ eg deyda/ ⁊ þ ſkie
di ſo at þ bodord vard mier at dauda/sem mier
vat til lifs gefit/ þuiat ſyndin tok til efne af bo
dordino/tældi mig ⁊ deyddi fyre þ ſama bodord
Logmalit ſialft er þo ſeñeliga heilagt/ ⁊ bodor
dit er ⁊ heilagt/gott ⁊ riett viſt
Er þa þ ſē gott er/mier at dauda vordit/fiarre er
þui/helldr ſo /þ ſyndin auglyſtiz þ hū væri ſynd
⁊ þ hū hefdi mier fyre hid goda dauda aflat/ſo
at ſyndin yrdi yfuer mata ſyndſō fyre bodordit/
þat vier vitū þ at logmalit er andligt/ eñ eg em
kiotligr/ vnder ſyndina ſelldr/af þui eg veit eigi
huat eg giori þuiat eg giori eigi huat eg vil/helldr
þ eg hata þ giori eg/eñ fyrſt eg giori þ huat eg vil
eigi ſam þycki eg þ /at logmalit ſie gott/ſo giori eg
nu eigi þ ſama/helldr su ſynd ſem i mier bygger
þui eg veit at i mier þ er i minu holldi bygger ein
giñ godi/ viliañ hefi eg eñ at full kōna hid goda
fiñ eg eigi/ þuiat þ goda ſē eg vil giori eg eigi hell
dr þ vonda/huat eg vil eigi/ þ giori eg/ eñ fyrſt
eg giori þ huat eg vil eigi/þa giori eg eigi þ ſama
helldr su ſynd sem i mier bygger

þui fiñ eg i mier þ logmal þa eg vil giora hid
goda loder vid mig þ vonda/þuiat mig lyſter til
gudz logmals epter hinū iñra mañinū / eñ eg ſie
þo añat log mal i minū limū þ er i mot ſtrider mi
nu hugſkotz logmali/ ⁊ færir mig herleiddañ i
ſyndariñar logmal huert at er i minum limum eg
veſall madr huer mun frelſa mig/af likama þſſ
daudans

daudans/eg þacka gudi fyre Jeſũ chriſtũ Drott
iñ vorn/ſo þiona eg nu i minu hugſkoti gudz log
mali/eñ i holldinu ſyndariñar logmali

Attandi Capitule

Svo er nu eckert fordæmiligt a þm̃ ſẽ i
Kriſto Jeſu at eru/ þr ſẽ eigi ganga ep
ter holl dino/hellðr epter andanũ/ þa
logmal þſſ anda ſẽ lifgar i Kriſto Je
ſu/hefer giort mig frialſan/af logma
li ſyndariñ ⁊ daudans/ þui huat logmalino v e
moguligt (nu þui ꝥ kreinckiꝛt fyrer holldit) ꝥ el
di gud/⁊ ſẽdi ſiñ ſon i liking ſyndugs holldz ⁊ fo
dæmdi ſyndina i holldino fyrer ſyndina/ſo at riet
lætingin ſẽ af logmalino heimtiꝛt vppfylldiꝛt i oſſ
ſẽ eigi ganga epter holldino/hellðr epter andanũ.

Þuiat þr ſẽ likamliger eru/ þr rækta þ huad
holldzinſ er/eñ hiner ſẽ andliger eru þ rækia ꝥ ſem
andligt er/ þui holldzins fyſt er daudi/eñ andar
ins vilie er lif ⁊ fridr/þ fyrer er holldzins girnd
fiandſkapr gegn gudi/af þui at ꝥ er ecki gudz log
mali vnder vorpit/ ꝥ fær þſſ ⁊ eigi orkat/þui þr
ſẽ likamlger eru/ geta eigi gudi þocknaꝛt

Eñ þier erut ecki likamliger/hellðr andliger ef
gudz andi bygger añars i ydr ⁊ huer hañ hefer
eigi Kriſtz anda/ ſa er eigi hans/eñ ef kriſtr er
mz ydr/ þa er likamiñ at ſoñu daudr ſyndariñar
vegna/eñ andiñ er lifit fyrer riettlætingariñar ſa
ker/ þui ef hſs andi ſem Jeſum vpp vackti af
dauda byggir i ydr/ þa mun ⁊ ſa ſami ſem Je
ſum Kriſtũ vppuackti af dauda lifga ⁊ ydra dau
dligu likame/vegna þſſ at hſs andi bygger i ydr.

Ꝝ vlſ̃ ſu — Þar Ꝝ fyre erum vier ſkyllder brædr nu eigi
añ dag holldzins ſkulldu nautar/ ꝥ. vier eigũ epter holl
dino

ᴉo at lifa/ þui ef þier lifit epter holldins
unu þier deyia/ enn ef þier deydit fyrer an-
ꝺ holldzins giorder/munu þier lifa/ þui þr ſem
ꝺ gudz anda drifner verda þr eru gudz ſyner/
ui þier hafit eigi medtekit þrælkunar anda/ſo
ier furfit nu aptr at vgga vm ydr/ Helldr hafi
ier medtekit ſonarligan anda/ fyrer huern vier
ollū Abba elſkanligr fader/ Sa sami andi/ber
itniſburd med vorū anda þ vier erū gudz ſyner
i fyrſt vier erū ſyner/so erū vier ⁊ erfuingiar/
Señeliga gudz erfuingiar/ ⁊ ſam arfuar kriſtz/
f vier lidū añars medr hm̄/vpp a þ at vier iver
ū eirnen med hm̄ vpp hafner til dyrdarinnar ✱

Þuiat ☙ eg helld þ þar fyrer/at motlæting ☙ iiij su
þſſara tima/ ſie ecki verd til þrar dyrdar sem vid ſiu dag.
oſſ mun opinberut verda/ þuiat a hyggiu ſamligt
epter bid ſkepnuñar ſtundar epter vpp birtingu
gudz barna med þuiþo at ſkepnan er hiegoma-
nū vnder gefin/ an hñar vilia/ Helldr fyrer hñs
ſaker ſē hana hefer vnder lagt/vpp a vonina þui
at ſialf ſkepnan mun frelſut verda af þrælkan
fallualltrar veru/til dyrdarligs frelſis gudz bar
na/ þui vier vitū/ þ alla ſkepnu forleinger/ ⁊ ber
ſott med oſſ/allt til þſſ tima

Eigi alleinazta hun helldr vier ſialfuer sē o-
fū andarins frumtauk berū mod i ſialfū oſſ ef
ter þre arfleifd/ ⁊ vęntum epter lauſn vors lika-
ma ✱ Señeliga erū vier hialpliger vordner i vo
niñe/ þui su von sem ſiedzt er eigi von/eda huer-
ſu kuñum vier þſſ at vona sem vier ſiaū/enn ef vi-
er vonum a þat sem vier ſiaum ecki/ þa bidum
vier þſſ fyrer þolin mædi.

Sᵒ hialpar ⁊ andiñ eirnen lik ꝛ vorū breyskleik þat vier vitū ecki huad vier skulū bidia/ sē þo byriadi/ Helldꝛ bidꝛ sa andi sialfꝛ fyrer oss med ovm ræ̃danligri anduarpan/ eñ hñ sem hiortun rannsakar veit huat andarins meining er/ þat hñ bidꝛ fyrer heilogū/ epter þui ed gudi hagar ⁜ Eñ vier vitū/ at þm̄/ sem gud elska tekꝛ allt til betranar/ einkum þm̄ sem epter fyrrehyggiuñe kallader eru þat hueria hñ hefer adꝛ fyre hugada/ þa hefuer hñ ⁊ til skickat/ þ þꝛ skylldu verda samliker hñs sonar/ Jmynd/ sᵒ at hñ sialfꝛ sie frum getningꝛ medal margra bræ̃dra/ Eñ hueria hñ hefer fyrer hugada/ þa hefer hñ ⁊ kallat/ eñ hueria hñ hefer kallat þa hefer hñ ⁊ riettlata giort/ eñ hueria hñ hefer riettlætta/ þa hefer hñ ⁊ dyrdarliga giort

Huad eigū vier til at seigia/ er gud fyre oss huer er þa a moti oss/ huer ⁊ eigi þyrmdi sinum eigenligū syne/ Helldꝛ gaf hñ vt fyrer oss alla/ huernen skylldi hñ þa eigi veita oss alla hluti med hm̄ Huer vill nu þa a saka gudz vtualda meñ/ gud er sa sem riettlæter/ huer er hñ sem þa fordæmer Kristꝛ er hñ sem dait hefꝛ/ ⁊ eirnen sa sē vpp vacktꝛ er/ Huer at er til hægre handar gudi ⁊ bidꝛ fyrer oss.

Huer vill þa skilia fra gudz elsku? hormung edꝛ motlæti offsokn eda hungꝛ/ volad edꝛ haski/ sᵒ sē at skrifat er/ þ /at fyre þig verdū vier deyder allan dag ⁊ erū reiknader sem saudꝛ til draps ætladꝛ señeliga berū vier langt af i þssu ollu vegna hñs er oss elskadi/ þuiat eg em þss full oruggꝛ at huorki daudi nie lif/ einglar nie hofdingsskictter/ eda yfuer valld/ ⁊ eigi hid nalæga nie hid okomna/ eigi hæd/ eda dypt nie nockuꝛ oñꝛ skepna

Psal. xliij

fæ

fær oss skilit fra gudz kærleika/ huer at er i Drottne vorum Jesu Kristo *

Niunde Capitule

Eg seigi sannleik i Christo Jesu ꝛ lyg eigi/ þess mier ber vitne min samuitzka i helogum anda/ at eg hefi storan harm ꝛ iduliga hrygd i minu hiarta/ eg hefi ꝛ æskt mier þess at vera boluadr af kriste fyrer mina brædr/ huerier at eru miner frænndr epter holldino/ sem eru af Jrael/ huerium at arfleifdin til heyrir ꝛ so vegsomin/ sattmalin ꝛ logmalit/ gudz þionustan ꝛ fyre heitid/ huerra fedr at eru ꝛ þeir sem kristr er vt af komin epter holldino/ sa sem at er gud yfuer ollum hlutum blezadr vm allder Amen

Enn eg tala eigi þetta til þess at gudz ord skylldu þar fyrer nidr falla/ þuiat eru eigi allt Jraels menn sem af Jrael eru/ ꝛ ecki aller þeir syner sem af Abrahams sædi eru/ helldr skal þier i Jsaac þat sædi nefnt verda/ þat er/ at þeir eru ecki gudz born sem epter holldino eru born/ helldr verda þeir sem eru fyrer heitzins born fyrer sad reiknader/ þui at þetta er fyrer heitz ordt/ þar hann seiger/ a þeim tima man eg koma/ ꝛ þa skal Sara son hafa

Gene. xxi.

Gen. xxv.

Þetta er enn eigi at eins med þeim/ helldr ꝛ þa Rebecca vard þungut af fodr vorum Ysaac/ adr enn bornin voru fædd/ ꝛ þau hofdu huorki giort gott nie vont/ so at gudz fyrer hyggia stodug stædi epter vt valningunne/ þat hænne var til sagt eigi vt af verdskulldan verckanna helldr vt af nad æskiarans so þat hinn meire skylldi þiona hinum minna/ epter þui sem skrifat stendr Jacob elskadi eg/ enn Esau hafdi eg at hatri

Mal. i.

Huat eigu vier hier til at seigia/ er gud rangla-
ro. xxxiij tr/langt þra þui/ þat hn̄ seiger til Moysen/ huern
eg nada þm em eg nadugr/ ⁊ hueriū eg miskuña
Exo. ix þm em eg miskuñsamr/ þui er þ eigi komit vnder
nockrs vilia edr til hlaupi/ helldr vnder gudz misk-
uñsēd/ þat ritningin seiger til Pharao/ til þss vpp
vackta eg þig/ at eg synda a þier miñ krapt/ svo
miskuñar hn̄ nu þm̄/ hn̄ vill ⁊ þorherdir þn̄ huern
hn̄ vill

Þu seiger sᵒ til min/ Hueria skulld geþr hn̄ oss
þa? Huer þær hns vilia i moti stadit/ Ja godr ma-
dr huer ertu þa/ eþ þu villt þreyta audsuor vid
gud/ seiger nockut eþnit svo til smidsins/ huar þy-
rer giorder þu mig svo eda heþer ecki leir kera-
smidriñ valld til vt aþ somū leir mo/ at giora añat
kerit til heidrs/ eñ añat til smanar/ þui þa gud vill
di audsyna sina reide ⁊ kuñgiora sina mackt/ He-
þer hn̄ med mikille þolin mædi vnlidit keren rei-
diñar/ sem buin eru til þ ordæmingar/ vpp a þ hn̄
syndi rikdom siñar dyrdar a kerū miskuñariñar/
þau hn̄ heþer vt reitt til dyrdariñar/ ⁊ þau hn̄ he-
þer kallat/ einkañliga oss/ eigi einazta þa sem vt aþ
Osee ii gydingū eru/ helldr iaþn vel þa sem aþ Heidingiū
eru/ svo sē hn̄ seiger þyrer Osea spamañ/ Eg mū
þ kalla mitt þolk/ sē ecki var mitt þolk/ ⁊ þa mi-
na vñustu sem ecki var min vñazta/ ⁊ þ mun
vera i þm̄ stad/ huar til þra var sagt/ þier erut ec-
ki mitt þolk/ skulu þr kallader verda born gudz
liþanda

Eñ Esaias kallar yþuer Irael/ þott tala/ Iraels
sona yrdi sem siaþuar sandr/ þa mundi þo þ eina
sem aþgangriñ er holpit verda/ þuiat sina rædu
mun hañ þyre þm stytta/ ⁊ þo algiora til riettlæ-
tis a-

tis/af þui at drottiñ mun forstockott ord giora á iordu/ og so sē Esaias sagdi adr fyrre/ Nema ef drottiñ Zabaot hefdi oss sǽdi yfer latid/ þa værū vier vordner sem Sodoma og lika sē Gomorra.

Huat eigu vier nu at seigia? þ eigu vier at seigia/ at þr Heidingiar sē ecki hafa riettlǽtino epterfylgt hafa riettlǽtid hōdlat/ eg seigi af þui riettlǽti sē vt af truñe kemr/ eñ Israel hefer logmalsins riettlǽti epterfylgt/ og hefer þo ecki komizt til riettlǽti sins logmals/ huar fyrer/ þt þr hafa eigi leitad þss vt af truñe/ helldr so sē vt af logmalsins verckū þt þr hafa rekit sig a þñ hindrunar stein/ epter þui sem skrifat er/ Siaet! at eg set i Sion/ hindrūnar stein og hneyckslunar hellu/ og huer hñ truer a hañ/ sa skal ecki at hneyckslan verda

Esa.xxviij. Esa.xxvi. (hindrun... Kristr ri... lǽter an... ckaña eñ... trua þr... mz þui... kr sig a h... hindra s... al fua.

Tiunde capitule

Kǽrer brǽdr señeliga er þ osk mins hiarta og gratlig bǽn til gudz fyrer Israel at þr hialpuduzt/ þui eg ber þm vitne at þr vandlǽta vm gud/ eñ eige af skynsemd/ þuiat þr þeckia eigi þ riettlǽti sem gudz er/ og leita vid vpp at rietta sinar eigēligar riettlǽtingar/ og eru so þui riettlǽti sem gudz er ecki vnder gefner/ þuiat enda lok logmalsins er Kristr/ til riettlǽtis olluñ þm a hañ trua

Moyses skrifar vm þ riettlǽti sem kemr vt af logmalino/ huer sa mañ/ sem þ giorir/ hñ lifer þar iñe/ ef þ riettlǽti sem vt af truñe kemr seiger so/ Seig þu ecki i þinu hiarta/ huer vill vppstiga i himiñiñ/ þ er eigi añat eñ kristū af hǽdiñe ofañ eptr at toga eda huer vill nidr stiga i vndr diupit

Leui.xvi. Deu.xxx.

 þ er

ꝥ er eigi añat eñ. Kriſtum aꝼ dauda vpp aꝼtr at teygia/ eñ huat ſeiger ritningin/ ordit er þier nær einkum i þinu muñe z i þinu hiarta

Þetta er truarińar ord/huert vier predikum þat eꝼ þu vidr keñer Jeſum med þinu muñe/ ꝥ hn̄ ſie Drottiñ/ z truer i þinu hiarta ꝥ gud haꝼi hn̄ vpp vakit aꝼ dauda/ þa muntu hialpazt ✠ Þat nær vier truū aꝼ hiarta/verdū vier rietlater/z þa vier vidrkeñum mz muñinū verdum vier hialpli ger/ þui huat ſeiger ritningin/at huer a hn̄ truer/ ſa mun eigi at hnyeckſlan verda

Andres / ſu

Ja.xxviij.

Þuiat eingeñ greinar munr er a millum gy- dingſ z hins girſka/aꝼ þui at eiñ er Drottiñ allra/ rikr vt yꝼuer ollū/ þm̄ hn̄ a kalla/ þui huer hn̄ a kallar naꝼn drottiñſ ſa mun holpiñ verda/eñ huer nen ſkulu ꝥr kalla a þn̄ huern ꝥr trua eigi/eda huer nen ſkulu ꝥr nu trua a þañ aꝼ hueriū ꝥr haꝼa eigi heyrt/ eñ huernen ſkulu ꝥr heyra an predikar añ a/eda huernen ſkalu ꝥr mega predika nema ꝥr ſie ſender ſo ſē ſkriꝼat er/ huerſu ꝥrydiliger eru ꝼætr ꝥra/ſē ꝼridiñ bodaz/ z ꝥra er boda hid goda/ eñ ꝥr eru þo eigi aller gudz ſpiallino hlyduger þui at Yſaias ſeiger huer truer vorre predikan/ꝼy rer þui kemr truē vt aꝼ predikuniñe eñ predikuniñ ꝼyrer gudz ord/eñ eg ſeigi/ haꝼa ꝥr eige heyrt ꝥ/ ſeñeliga er ꝥra hliomr vm oll lond vt geingiñ z ꝥra ord i allar heimſins alꝼr ✱

Pſa.lij.

Eſa.liij.

Pſal.xviij.

Eñ eg ſeigi at Jrael heꝼer ꝥ eigi þeckt/ J ꝼyr- ſto ſeiger Moyſes/ eg man æſa ydr vpp til vand lætingar yꝼuer þm ſē eckert ꝼolk er/z yꝼuer ſkyn lauſre þiod mū eg etia ydr til reidi/ Eñ Eſaias er mäldiarꝼr z ſeiger/eg em aꝼ þm ꝼundiñ/ſē eigi ha ꝼa mig leitad/z þm̄/auglyſtr ſē eigi haꝼa at mi

Deu.xxxij.

Eſa.lxv.

mier

er spurt/ Eñ til Jrael seiger hñ/allañ dag hefi eg Esa. lxv.
minar hendr vt breitt til folks þessa er eigi vill trua
helldr mier i moti mælandi   Ellifte Cap.

Svo seige eg nu/Huort hefer gud þa sitt
folk fra sier rekit/fiarre er þui/ þuiat
eg em og Jraelsmadr/vt af Abrahams
sædi/af kyne Beniamins/Gud hefer
ecki sitt folk fra sier rekit/ þat hñ hefer iij. Reg.
adr fyrehugat eda vite þier eigi huat ritningin sei
ger af Elia/huernen hñ bad fyre gudi i giegn Jr
ael og sagdi/Drottiñ spameñ þina hafa þr i hel slei
git og þinu aulltorum vm vellt/eñ eg em eiñ epter
blifiñ/ og þr vm sitia mitt lif/eñ huat seiger honū
gudligt andsuar/Sio þusunder mañа hefe eg la
tid mier yfuer blifa þr sem eigi hafa beygt sin
kne fyre Baal/so geingr þ og nu til a þessū timum
mz þm sē vm fram eru blifner/epter vtualnin
gu nadariñar/Eñ fyrst þ er vt af nadiñe skied/
so er verdskulldaniñ eingen/añars være nadin ein
gin nad/eñ er ꝥ vt af verdskulldaniñe/þa er nad
in eckert/elligar være verdskulldan eingē verdskul

Huad er nu þa? þ Jrael epter leitadi/ þ (ldan
hefer hun eige audlaʒt/eñ vtualningin audladist
ꝥ/eñ þr adrer er vm fram voru eru forblindader Ese. vi.
epter þui sem skrifat er/at gud gaf þm þñ þue
tudar anda/ og augu at þr sia eige og eyru at þr hey
re eigi/allt til þessa dags Dauid seiger og þra bord
lat þm verda at snoru/til fiotrunar og hneyxsla/
og þm til endr giallda/forblinda og þra augu/so Psal. lx
þr siae eigi/ og beyg iafnan þra hrygg

Svo seige eg nu? hafa þr þar fyrerekit sig a
at þr skylldu falla langt fra þui/ Helldr er vt af
þra hrasan Heidingium heilsu giof vordin/so at

þr huettu þa til vandlætingar/ þui ef fra fall er heimsins audlegd ⁊ fra minkan heidiña maña rik domr/huersu miket meir væri ꝥ s° ef fra fullnan þar væri/vid ydr heidingia tala eg med þui at eg em postuli heidiña maña vil eg mitt embætti/hei dra/ ef eg gæta þa eirnhuernneiñ huatt þa sem mitt holld eru til vandlætingar/ ⁊ nockra af þm hialp liga giort/ þui ef fra glatan er heimsins for likun/ huat væri ꝥ añat/eñ vier audludunzt lifit af daudū/ þui ef sneidirnar eru heilagar/ þa er ⁊ deigit heilagt/ ⁊ ef rotin er heilog þa eru ⁊ kui sterner heilager

Þuiat ef nockrer af kuistunū eru af brotner/ eñ þu sem vart villr vidsmiors vidr ert a millum þra iñ plantadr/ ⁊ vordiñ hlut takare þrar rotar ⁊ feitleike þſſ vidsmiors vidar/fyre þui skalltu eigi meta þig i giegn kuistunū/eñ ef þu metr þig i giegn þm/þa mattu vita/at þu ber eigi rotina/ helldr ber rotin þig/þui þu seiger at kuisterner eru þui af brotner/at eg yrdi iñ plantadr/ ꝥ er ⁊ satt talat/fyrer vantruar saker eru þr af brotner/ eñ þu stendr fyrer truna/vert þui eigi metnadr hell dr ottasleigiñ/þui ef gud hefer ecki þyrmt nattur ligū kuistū/verda ma at hñ þyrme þier eigi helldr

Þar fyrer/Sia þu/godgirne gudz ⁊ hardud Hardudina a þm sem fallner eru/eñ godgirnina a þier/ef þu stodugr blifr i godgirniñe/elligar ver dr þu ⁊ eirnen af hogguiñ/ ⁊ hiner adrer ef þeir blifa eigi i vantruñe þa verda þr iñ plantader / Þat gud er mattugr til at rotsetia þa iñ aptr/ þui ef þu sem af natturu er villr vidsmorſ vidr/ert afsnidiñ/ ⁊ i mot natturuñe ert iñ plantadr a hid goda vidsmiors treid/mycklu framar munu þeir

þa ſē eptr nattuřie eru/ iñplãtazt ſinū vidſiorſ vide

Eg vil eigi dylia ꝼyrer ydr goder brædr/ ꝼra āſi leyndaſi dom / ſo at þier ſieut eigi metnadar ꝼuller/ med ſialꝼum ydr/ ꝥ blindleiki er i ſumaſi mata Jrael yꝼuer ꝼalliſi/ þangat til at ꝼylling hei diſiar þiodr er iſi komiſi/ ⁊ aull Jrael verdi ſo hol pen/ epter þui ſem ſkriꝼat er/ vt aꝼ Sion mun koma ſa ſem ꝼrelſar ⁊ vm ſnyr o gud ligu at hæ ꝼi aꝼ Jacob/ ⁊ ꝥſſi er miſi ſattmali vid þa/ nær eg burt tek ꝼra ſynder/ eg helld þa at ſoñu ꝼyrer o vine epter gudz ſpiallino ꝼyrer ydr ſaker/ eñ epter vt valninguñe heꝼt eg ꝥa kæra ꝼyrer ꝼedra ña ſaker

Esa. lix.

Gudz giaꝼuer ⁊ kallan eru ꝥſſ hattar at þær ꝼa hñ eigi idrad/ þat lika ſo ſem þier haꝼit eigi ꝼordum truat a gud/ eñ nu haꝼi þier miſkuñ aud lazt ꝼyre ꝼra vantruar ſkulld/ ſo haꝼa ⁊ hiner nu eigi viliat trua a ꝥa miſkuñ ſem þier haꝼit hlo tid ſo at þr mætti ⁊ miſkuñſemi audlazt/ þuiat gud luckti alla vnder vantruñe/ vpp a ꝥ at hñ miſ kuñadi ollm

O ✠ hulik dyꝼpt audæꝼaña/ bædi ſpekiñar ⁊ ſo gudz vidr keñingar/ huerſu o vm rædanliger eru ⁊ hñſ domar ⁊ o ꝼiñaliger hñſ veger/ þui hüer he ꝼer þeckt Herrans ſiñe/ eda huer heꝼer hñſ radgia ꝼi verit/ edr huer heꝼer hm̄ nockut ꝼyrre geꝼit/ ſo at hm̄ mætti ꝥ verda endr golldit/ þuiat aꝼ hm̄ ⁊ ꝼyrer haſi/ ⁊ i hm̄ eru aller hluter/ hm̄ ſie ⁊ heidr ⁊ dyrd at eiliꝼu amen ✱

✠ Dñica Trinitati

Ese. xl.

xij. Capitule

Fyrer ✠ þui beidi eg ydr goder bræ dr ꝼyrer miſkuñ gudz / at þier ge ꝼit ydra likame til ꝥſſ oꝼꝼrs ſem liꝼ andi er ⁊ heilagt ⁊ gudi þacknæmt huert at er ydar / ſkynſamlig gudz

✠ ꝼ ſu ſu nu dag ſe nærſtr er hinu ꝼirſ

þionustu/ ⁊ hegdit ydr eigi epter þssum heime/hell
dr giorit ydr vm skiptiliga i endr nyung ydvars
hugskotz/sᵒ at þier meigit reyna huer at sie/godr
þægr/ ⁊ algiordr gudz vile/ þuiat eg seigi fyrer þa
nad sem mier er gefin/huieriū sem einū ydar a mil
le/ þ eingiñ halldi meir vt af sier/ eñ hm̄ byriar
af sier at hallda/ helldr halldi hñ sᵒ vt af sier þ
hñ sie kyrrlatr ⁊ sparlifur/ epter þui sem gud he-
fer hueriū hlutad mæling truariñar

Þat lika sᵒ sē at vier hofū marga limu a einū
likama/ eñ aller limerner hafa eige lika hegdan/
Lika sᵒ eru vier ⁊ marger eirn likami i Christo/eñ
vor a mille eru vier huer añars limr ✱ ⁊ ✠ Hofū
marg hattadᵃ giafuer/epter þre nad sē oss er gefin
Hafi nockr spadō þa sie hñ truñe likr/hefer nockr
embætti/ þa gæti hñ þss embættis/keñer nockr/ þa
vackti hñ þa keñing/a miñer nockr/ þa hygge hañ
at þre a miñing/gefr nockr/ þa gefe hñ einfalld-
liga/stiornar nockr þa stiorne hñ med a hyggiu/
fremur ⁊ nockur miskuñsemi þa giore hañ hana
med godfyse

Elskan sie flærdar lauf/ ⁊ hatid hid vonda/
eñ lodit a hinu goda/brodurligr kærleike sie astud-
ligr ydar a mille/hafi huer añañ sier i virdingum
ædra/verit ⁊ eige later i þui þier skulut viña/verit
gloandi i andanū/hegdit ydr epter tidiñe/verit gla
der i voniñe/eñ þolinmoder i kuoliñe/stadfaster i
bæniñe/ añizt naud þurfter voladra/ kost gæfit
gestrisne/blezit þa er ydr ofsækia/blezit eñ boluit
eigi/fagnit med fognundū/eñ gratid mz graton
dū verit samhuga iñbyrdis stundit eigi þ/ huat
hatt er/helldr lutid at þui sē lagt er ✱ verit ✠ eigi
sier kloker/giallldit ongū illt mote illu/ leggit kapp

Suñu da
i nærst ep
hiñ riq

✠ Þri ati
an su-
nu dag
epter riñ

a at vera sidſanitr ꝥ mogligt er vid huern̄ man̄/ꝛ
ꝥ þier formeigit þa hafit frid vid alla men̄

Hefnit ydar eigi ſialfuer (minerꝛ elſkanliger) helldꝛ gefit rum reidi/ ꝥt ſkrifat er/min er hefn din eg vil endꝛ giallda/ſeiger Dꝛottin̄

(Rum rei-
ꝥ er eigi
reidi hell
gudz rei
s° at hn̄
fniꝥ hn̄
hefndin

Nu ef ouin þin̄ hungrar þa gef hm̄ fædu / þyrſtir hn̄ gef hm̄ at drecka en̄ nær þu giorer ꝥtta þa ſafnar þu glodum elldz yfuer hofut hm̄/lat eigi yfuer ſtiga þig hid vonda/helldꝛ yfuer vin̄ þu hid vonda med godu *

xiij Capitule

Huer madꝛ/ þa ſie/ valldz ſtiornin̄e vnder gefin̄ ꝥre ſē yfuer hm̄ ſtiornar ꝥt su er eigi nockꝛ valldz ſtiorn vtan hun ſie af gudi/en̄ huar valldz ſtiornin er / þa er hun af gudi ſkickut/ꝛ huer hn̄ mot ſtendꝛ valldz ſtiornina/sa ſtendꝛ i moti gudz ſkickan/ en̄ ꝥr sem i moti ſtanda munu yfuer ſig taka domſ a felli/ ꝥt valldit er eigi godum verckū helldꝛ vondum til ſkelfingar/en̄ villtu eigi ottazt valldz ſtiornina/þa gioꝛ huat gott er/ ꝛ muntu lofſtir af hn̄e hafa/ þuiat hun er gudz þienare þier til goda/en̄ ef þu giorir huat vont er mattu ottazt/ þuiat hun ber eigi suerdit forgefins/þui hun er gudz þienare ꝛ hefningar madꝛ/ at aga þan̄ sem illa giorir/huar fyrer/ oſſ byriar vnder gefnū at vera/ eigi alleinazta hirtingarin̄ar vegna/helldꝛ ꝛlika eirnen fyrer ſamuizkun̄ar ſaker / þar fyrer hliote þier ꝛ ſkatt at giallda/ þuiat ꝥr eru gudz þienarar sem ſlikar verndaner ſkulu hantiera

Þui gefit ꝥ huerium̄ sem þier plicktuger erut ꝥm ſkatt sem ſkattr heyrir ꝥm toll/er tollr heyrir

þm otta/er otti heyrir/ þm heidr/ſem heidran heyrir ✠ werit ongum ſkylldug er/nema ꝥ þier elſkit huer an̄an̄ þui huer hn̄ elſkar ſin̄ naunga ſa hefer logmalit vpp fyllt/ þat þu ſeigizt þu ſkulir eigi hor drygia/eigi man̄ vega/eigi ſtela/eigi liuguitne mæla/þu ſkalt ⁊ eigi girnazt/ ⁊ ef þar er nockurt an̄at bod ord/þa felſt ꝥ i þſſm ordum/elſka ſkalltu naunga þin̄ sem ſialfuan̄ þig/elſkan gior ir naunganū ecki mein/ þui er nu elſkan logmal ſins fylling*

...tridia sunnu dag .

Levi. xix

Og ✠ med þui at vier vitū/einckū þa ſtund/ꝥ time er vpp at riſa af ſuefninū/ af þui at vor heill er nu nær/helldr en̄ þa vier trudū ꝥ/nottin er vm lidin/en̄ dagrin̄ teckrat nalgazt leggiū þui af verckin myrkuan̄a/⁊ i ſkrydumzt herklædū lioſſinſ/ſo at vier gongum ſidſamliga sem a deigi/eigi i ofati eda of dryckiu/eigi i legu kofū/ ⁊ munadlife/eigi i þrattan og ofund ſyki/helldr i klædizt þier Drottni Jeſu Chriſto ⁊ giorit eigi epter holldzinſ brekuiſe þſſ girnder at rækia*

...fyrsta sunnu dag i Jola fauſtu

xiiij Capitule

En̄ hn̄ ſe breyſkr er i trun̄e. þa an̄izt/⁊ ſkelfit ecki ſamuitzkurnar þui an̄ar tru er hn̄ meigi allz neyta/en̄ hin̄ ſem breyſkr er eti hn̄ kal greſi/en̄ huer ed etr hn̄ forſmae eigi þn ſem ecke etr/⁊ hn̄ ſem ecki etr/dæmi eigi þan̄ sem etr/ þuiat gud an̄adizt hn̄/huer ert þu/ sem an̄arligan̄ þion dæmer hn̄ ſtendr eda fellr ſinum lauardi/ en̄ hn̄ fær hn̄ vel vid riett/ þuiat gud er mattugr hn̄ upp at rietta An̄ar helldr mein af odrum deigi / en̄ odrum hin̄ an̄ar helldr alladaga iafna/ huerin̄ einū lati ſier ſitt hugſkot fullnægia

nægia hñ ſē af deiginū helldr/giorir þ Drottne/⁊ hiñ sē þar helldr eckit af/hñ giorir þ ⁊ Drottne/⁊ huer ed etr/ sa etr i Drottne/ þat hñ giorir gudi þacker/⁊ hiñ ſē ecki etr hñ etr eigi i Drottne/⁊ gio-rir gudi þacker/þat eingiñ vor lifuer ſialfū ſier/⁊ eingen deyr ſier sialfū/ þui ef vier lifū þa lifū vier Drottne/deyiū vier/þa deyiū vier Drottne/⁊ huort vier lifum eda deyium/þa erum vier Drot-tins/ þuiat þar fyre hefer Kriſtr dait/vpp aftr riſit ⁊ endr lifnat/ þ hñ sie Drottiñ yfuer lifuen-dum ⁊ daudum

Eñ þu/huad dæmir þu brodr þiñ/eda þu hiñ añar huat fyrer forſmar þu þiñ broder/þui vier muniū aller ſtanda fyrer Kriſtz domſtoli epter þui ſem ſkrifat er/s° ſeñeliga ſem eg lifue ſeiger Drottiñ ſkulu mier oll kne beygiazt/⁊ allar tungr ſkulu gud vidrkeña/þa mun ⁊ huer sē eiñ fyre ſi-alfuan ſig giallda gudi reikning ſkap/fyrer þui latū oſſ nu eigi meir dæma huer vm añañ hiedan i

Helldr dæmit mycklu framar vm þ at (fra brodrnū leggizt eigi til nockr hindran edr hraſanar efne/eg veit þ/⁊ em þſſ fullviſſ i drottne Jeſu/at þ er eckert almeñeligt i ſialfū ſier/nema þm ſē þ reiknar fyrer almēt/hm̄ er þ almeñiligt/nu ef bro-dir þiñ ſturlazt vpp fyre þiñar fædu ſaker/ þa geingr þu þegar eigi epter kærleikanū/ miñ kæri (fordtar þa eigi þn mz þinum mat fyrer huern kriſtr er daiñ/fyrer þui koſtid kapſ vm at ydvar audr verdi eigi laſtadr/ þat gudz rike er ecki matr ⁊ dryckr/helldr rettlæti fridr ⁊ fognudr i heilogū anda/huer hñ þionar Kriſte þar med/sa er gu-di þeckr ⁊ mōm gedfelldr

Fyrer þui latū oſſ þui epter fylgia ſem til fri-
darins

darins heꝼrir ⁊ vardueitum þ sem til betrunar er vor a medal/ ꝼordiarꝼa þu eigi gudz verck ꝼyre matarins saker aller huter eru at soñu hreiner/ eñ þ er þm̃ eigi gott sem þ etr med gnagan siñar samvizku/ myckłu betra er at þu etir ecki kiot ⁊ dreckir ecki vin/ eda þ nockut/ sẽ þiñ broder reki sig a/ eda argazt aꝼ/ eda veykizt vid/ haꝼer þ u truna/ þa haꝼ hana hia sialꝼum þier ꝼyrer gudi/ sęll er sa sem ongua samuitzku giorir sialꝼum sier i þui hñ neyter/ eñ hñ sem eꝼa blandiñ er/ ⁊ etr som adr sa er ꝼor dęmdr/ þuiat þ skier ecki aꝼ tru/ eñ huat ecki er vt aꝼ truñe þ er synd

xv Capitule

Eñ vier sem styrkuer erũ skulũ vmlida van męttingar þra sem breyskliger eru ⁊ haꝼa eigi ged þeckne a sialꝼum oss/ ⁊ huer sem eiñ vorra/ hegdi sier so þ hñ þocknizt sinum naunga/ i godu/ til betrunar/ þuiat kristr haꝼdi ecki ged þeckne a sialꝼum sier/ helldr epter þui sẽ skriꝼat er/ at þęr smaner sẽ þig lyttu/ ꝼiellu yꝼuer mig ❧ Eñ huat sem skriꝼat er/ þa er þ skriꝼat oss til lęrdoms/ so at vier ꝼyre þolinmędi ⁊ huggan ritninganã/ heꝼdum vonina eñ gud þolinmędiñar/ ⁊ huggunarĩ geꝼi ydr þ/ at þier sieut samlynder ydar a mille epter Jesu Kristo/ so at þier męttud med einu sam helldi ⁊ einũ muñe dyrka gud ⁊ ꝼaudr vors Drottins Jesu Kristi/ þar ꝼyre añizt huer añañ iñbyrdis/ lika sem kristr añadizt ydr gudi til heidrs

Psal. lxviii

❧ Aññañ sũnudag i Jolafo.

Eg seigi Kristum verit haꝼa/ þionustu mañ vm skurnariñar/ ꝼyre gudz sañleika saker til stadꝼestu ꝼyrer heitañ sem til ꝼedrañ eru skied/ eñ

þ at

ꝥ at heidiñ lydꝛ heidꝛar gud er fyre miſkuñ ſem dina vordit/epter þui ſem ſkrifat er/ fyre ꝥ vil eg Drottiñ vegſama þig/medal heidiña þioda/ ⁊ þinu nafne ſyngia lof/ ⁊ i añat ſiñ/ſeiger hñ fag ne þier/ Heidingiar medꝛ hans folki / og eñ aptꝛ/ lofi þier Drottiñ allar þioder/ ⁊ myckli hñ allꝛ lydꝛ/ ⁊ eñ aptur ſeiger Yſaias/ ꝥ mun ſkie at rot Jeſſe / ⁊ hñ sem vppriſ til at ſtiorna heidnũ þiodũ ꝥ a hñ mune heidner meñ vona/eñ Gud vonariñar fylli ydꝛ med ollum fagnadi ⁊ fridi i truñe/ſº at þier hafid gnægd i voniñe fyre krapt heilagꝛ anda

Psal. cxvi
Deut. xxxii
Psal. xviii
Esa. xi

Eñ eg em fulluiſſ i þui brædꝛ miner/ ꝥ þier ſialfuer erut fuller god girne/vppfyllder allrar viz ku/ſº at þier getid leidꝛiett huer fyrer odꝛũ/ ⁊ fy re þa ſauk/ſkrifadi eg brædꝛ miner ꝥſſ diarflig til ydar ſº sem ydꝛ amiñandi/af alfu ꝥrar na dar sem mier er af gudi gefin/ ꝥ eg ſkuli vera kriſtz þienare/medal Heidiña þioda/ fornfæran di gudz Euangeliũ/svo at Heidiñ lydꝛ vrdi gudi þægiligt offur/helgat fyrer hñs heilagañ anda/ þadan hefi eg ꝥ /huar af eg ma hroſa mier i kri ſto Jeſu/ J þui sem gudi til heyrir/ ꝥat eg dirf dizt eigi nockut at tala af ꝥſſu/ef kriſtr efldi ecki ꝥ ſama fyrer mig/at koma Heidiñe þiod til hlyd niñar/ fyre ord ⁊ giorder/ fyrer krapt takñaña ⁊ ſtormerckiaña/ ⁊ fyre matt gudz anda/ Sº at eg hefi i fra Hieruſalem/ ⁊ þar vm kring liggiandi lond/alli til Jllyricon/ vppfyllt med kriſtz gudz ſpia lł/ ⁊ ſierdeiliſ lagt kapp a at predika gudz Euangeliũ þar/ huar nafn kriſtz var eigi kuñigt/ svo at eg byggia eigi vppa añarligañ grunduoll/ Helldꝛ epter þui sem ſkrifat er/at ꝥm sem ecki er

Esa. lii

ap hm̄ bodat/ þr skulu ꝥ sia/ ⁊ hiner erꝥ hapa ei-
gi heyrt/ þr skulu ꝥ skilia

Þat er ⁊ til epnit/ huert mier heper opt siñis talmat
til ydr at koma/ ⁊ pyrst eg hepi nu eigi rum meir
i þessũlõdũ/ eñ eg hepi þo hapt lysting a vm morg
ar at koma til ydar/ eñ þa eg reise i Spaniam mũ
eg koma til ydar/ þuiat eg vænti at eg mune þar
vm para ⁊ sia ydr þar/ ⁊ ap ydr vt þadan a veg
leiddr verda/ þo so at eg taki adr huild hia ydr vm
stundar saker

Eñ nu reise eg til Hierusalem/ þm̄ heilogũ til
þionustu er þar eru/ þui þr ap Macedonia ⁊ A-
chaia/ hapa vilianliga til samans lagt nockra
almeñeliga lips næring/ þm voludũ heilogum til
Biargar sem eru i Hierusalem/ ꝥ hapa þr vili-
anliga giort/ þr eru ⁊ þra skullda meñ/ þui pyrst
hiner Heidnu eru hlutakar vordner/ þra andli-
gra aud æpa/ þa væri skapelligt at þr syndi þm̄
biorg/ i likamligũ audæpum/ Eñ nær eg hepi þtta
pullkõnat ⁊ insiglat þm̄ þñ avogxt/ mun eg per-
dazt pyrer ydr i Spaniam/ Eñ eg veit nær eg
kem til ydar/ ꝥ eg mun koma med blezanar pyl-
ling Kristz gudzspialla

Eñ eg beidi ydr brædr miner/ pyre vorn drot
tiñ Jesum Kristz/ ⁊ pyrer andarins kærleika/ at
þier hialpit til i ydrum bænũ pyrer mier til gudz/
svo at eg prelsizt pra þm̄ vantruudũ/ sem a Gy-
dinga landi eru/ ⁊ ꝥ min þionusta sem eg giori til
Hierusalem/ verdi þm̄ heilogũ þacknæm/ svo at
eg mætta pyre gudz vilia til ydar koma i pagna-
dt/ at eg endr nærda mig med ydr eñ gud pridar-
ins sie med ollm̄ ydr Amen.

Wara

Sextandi Capitule

VOra ſyſtr Pheben fel eg ydr a hendi/ huer at er þionuſtu kuiña ſafnadar⸗ins til Renchrea/ þ þier med takit ha⸗na i drottne/ſo ſem heilogu hæfer/ ⁊ giorit hñe hia ſtod i huerri naud þurft ſem hun kañ ydar vid at þurfa/ Þat hun hefer morgum hia ſtod/giort/ ⁊ mier ſialfu/Heilſit Priſcam ⁊ Aquilan minu hialpar mom i Chriſto Jeſu þr ed ſina halſa hafa vt ſett fyrer mitt lif/Hueriu ecki alleinaſta eg giori þacker/helldr aller ſofnudir Heidiñar þiodar/⁊ heilſit þm ſafnadi ſem i þra huſe er/ Heilſit Epheneto minu elſkanligu/ ſa sem at fyrſtr er fra vr Achaia i Chriſto/Heilſit Mariam/huer mikit erfidi hefer haft med oſſ Hellſit Andronico ⁊ Julion/ minu nafrændum ⁊ ſãbandingiu/huerier at fræger eru a medal poſtulaña/ ⁊ fyre mier voru i Kriſtu Jeſu/Heilſit Amplian minu elſkuligaſta i Drottne/Heilſit Vrbano voru hialpar mañe i Kriſto Jeſu ⁊ Stachyn minu elſkaligu/Heilſit hinu mæta Apellen/i Kriſto/ Heilſit þm sem eru af heimkyñu Ariſtoboli/Heilſit ⁊ minu frænda Herodionẽ/Heilſit ⁊ þm sẽ eru af heimkyñe Narciſſi i drottne/ Heilſit Triphena ⁊ hinu Tripheſa/ huerier erfuidat hafa i drottne Heilſit Perſida miñe elſkuligre/huer at mikit erfidi hefer haft i drottne/Heilſit Rufo hinu vtualda i drottne ⁊ hñs modr ⁊ miñe/Heilſit Aſyncritom Phlegontẽ/Herman/Patroban/Hermen/⁊ þm brædru ſem hia þm eru/Heilſit Philologen ⁊ Julian/ Nereu ⁊ ſyſtr hñs/⁊ Olimpan ⁊ ollu heilogu sẽ hia þm eru/Heilſit huer odru ydar a mille mꝫ heilogu koſſi ydr heilſa aller kriſtz ſofnuder

Eñ eg miñe ydr a godir brædr at þier hafit gaat

a þm sem rugl ⁊ hindraner vpp byria i giegn þm
lærdome sem þier hafit lært/ ⁊ snuit fra þm so-
mu þat þſſ hattar meñ þiona eigi Drottne Je-
ſu Christo/ helldr ſinu kuidi/ ⁊ fyrer sætlig ord ⁊
fagrligt maltæki/ tæla þr hiortu meinlauſra/ þui-
at ydvar hlydni er i bland alla vt komin/ fyrer þ
fagna eg yfuer ydr/ Eñ eg vil at þier ſieut vitrir
vpp a hid goda ⁊ litil ſiñader vpp a hid vonda/
Eñ gud fridarins mun iñañ ſkamzt ſundrmiſta
þañ andſkota vnder ydra fætr/ Nad Drottins
vors Jeſu Chriſti sie med ydr

Ydr heilſar Thimoteus miñ hialpar mañ/ ⁊
Lucius/ ⁊ Jaſon/ ⁊ Soſipater miner na frændr/
Og eg Terti⁹ sem þtta bref ſkrifadi/ heilſar ydr i
Drottne/ ydr heilſar Gaius miñ ⁊ allz ſafnadar-
ins huſ bondi/ ydr heilſar Eraſtus borgariñar fe-
ar rentu vordr/ ⁊ Quartus broder/ Nad Drottins
vors Jeſu Chriſti sie med ydr ollm Amen

Eñ hiñ/ sem mattugr er ydr at ſtyrkia epter
mino gudzſpialle ⁊ predikan vt af Jeſu Chriſto/
fyre hueria leyndr domsiñ er vpp birtr sem i lan-
ga tima hefer yfuer verit þagat/ eñ nu opinbera-
dr ⁊ auglyſtr fyre ritningar ſpamñaña epter bodi
eilifligs gudz/ truariñar hlydni til vpprei-
ſingar medal allra Heidiña þioda/ þm
ſialfu gudi sem alleina er vitr/
sie dyrd fyrer Jeſu Chriſt
at eilifu Amen/

¶ Til Romueria sem ſendr var af Corinthio fy-
rer Pheben ſem þionuſtu kuiña var ſafnadarins
til Kenchrea

Formale hins fyrra pistill
til Corinthios

Iþessum pistle aminner hinn heilagi Pall
þa i Corinthu Borg / at þeir skulu
samlynder vera i trunne ꝛ i lærdomi
nū / Hafandi vackt a þui at þeir lær
du vel þessa hofut grein / einckum /
(at kristr sie allra vorþrif giof) a
hueria grein allar mannligar skynsemder ꝛ visdom
at hafa sig a rekit / þui lika sem nu upphefia sig um
vora daga / iþra þui ed Euangeliū kom i auglios
marger fauiser sialf birgingar (þa vier kollum
flugu anda suglr ꝛ fordgdr) huerier allt forsne
mma eru kloker ꝛ lærder vordner ꝛ eigi þa fyrer mi
cklū meistaraskap ꝛ visdome halldit sig lika vid
nockrn edr samlynda þui þann eine vill hingat / hinn ann
at hingat / so sem at væri þ storsman / nær ed
huer einn skylldi eigi nockut sier ligt fyrer sig leggia
ꝛ sinū eigenligum visdome upp fleygia / hueria
eingenn fær um vent aptur til sins vitzkuleysis / enn
þo vita þeir i þelit nidre allz ecki nie under standa
ut af hinū riettu hofut greinū / þott þeir rause / gial
fre ꝛ þuætti margt um þetta mz munninū

Lika so stiedi a dogum hins heilaga Pals /
þa er hann hafdi kent sinū astuinū i Corinthu krist
teliga tru ꝛ frelsit af logmalinu / at þa hofu sig
ꝛ upp hiner fauisu sialf birgingar ꝛ oþolinmoder
tringar i sundirslitandi þann samlundadan lærdom
giorandi so sundr þyckann flecka drátt medal truua
dra manna / þann eine hann vilde vera Pals / hinn annar
Appollinis / þann eine Petrs / enn annar Kristz / enn vill
de umskerazt lata / enn annar ecki þann eine villdi gip
tazt hinn annar ecke / þann eine villde eta slurgoda
forner enn annar ecki / sumer villdu ꝛ vera likan liga

 sticke

frialser/ ꝛ nockrar konr villdu i harklædū ganga/
ꝛ slickt an̄at þssu lickt/ þar til at þr komu so fiarre
nidr ꝥ ein̄ drygdi suiuirdeligan̄ misuercknad i mo-
ti frelsino takandi sina stiupmodr til eigen ordz/
Og ꝥ sumer hielldu allz ecki vt af vpprisun̄e dau
dra man̄a/ en̄ adrer nærsta litid af holldteckiu drot
tins/ ꝛ ꝥ gieck miog vndarliga ꝛ nærsta o skickan
liga til so at huer ein̄ villdi meistare vera ꝛ ken̄in
gar dryggia/ ꝛ ꝥ eina giora med gudzspiollin Sa-
cramētis truna huat þim̄ gott þotti/ ꝛ lietu a me
dan þssa hofut grein fara/ ꝛ vnder fotū liggia/
(þ̄ Kristr sie vor þrif giof/ riettlæti/ ꝛ endrlausn)
lika so sem hefdi þr þssa grein fyre longu m̄z solū
sin̄a skofata forslitid/ af þui at suoddant stycki
fær ecki a flotnū blifit/ huar vier sialfuer vpp-
hefiū kloker ꝛ vitrer at þickiazt/ Aullu deile eins li
ka so sem ꝥ geingr nu til medr oss/ sidan vier opin
berudū i þyduerskūne (seiger meistarin̄) þetta E-
uangeliū vt af gudligre nad/ at þar vill huer ein̄
hin̄ ædzti meistare vera ꝛ hafa hin̄ heilaga an-
da alleina/ Lika sem v xri Euangeliū fyre þan̄
skulld predikat/ ꝥ vier skylldū leita vorrar hrosa-
nar audsynandi vorn klokleik ꝛ skynsemd þar in̄e/
so at þsser Corinthiu borgᵃ men̄ mega vel vera ein
fyreliking vorrᵃ þiodᵃ a þssm timū/ huer ed þaurf
hefdi eins þuiliks pistils/ En̄ so hlytr ꝥ at vera ꝛ
so a ꝥ gudzspiollunū at ganga/ ꝥ hiner heimsku
sialfbirgingar ꝛ o tidu gᵃ vitringar eigu vpp at by
ria flocka dratt ꝛ hindraner/ so at þr sē reynder eru
(epter þui at hier seiger hin̄ heilage Pall) opinberir

Fyrer þui strafꝼᵃ ꝛ fordæmer hin̄hei (verdi-
lagi Pall slikan skadsamligan̄ visdō nærsta aluar
liga/ ꝛ giorir þuilika heilaga nef vitringaaptr at
vitley singū ꝛ seiger m̄z sliettū ordū/ at þr vite ecki

ert aꝼ Kriste me aꝼ hn̄s anda ⁊ aſtgioꝼū þæꝛ oſſ
eru i Kriſto Jeſu veittar ⁊ eigi ſkulu þer keñingar
vpp byria/ þui þer hliota andliger at vera ſē ꝥ ſku
lu vnder ſtāda/ eñ vilia vitꝛ vera ⁊ klokleik ſyna me
dꝛ Euāgelio/ er ein riett hindꝛan ⁊ hālan/ gud ⁊ kri
ſtū at vidꝛ keña/ eñ ꝼlocka dratt ⁊ ſundꝛ þycki vpp
at byria þ^u er klo^k lig ſkynſēd ⁊ viſ domꝛ vel til hꝫ
ꝼiligꝛ/ s^o at þer verdi at eins heimſker ſialꝼbirgin
g^u ⁊ kriſtner villingar/ Eñ drottiñ vorn Jeſū Kri
ſtū ꝼa þer alldꝛeigi riettliga vidꝛ kent nema þer ſnu
iꝛt aptꝛ i hid ꝼorna vitzku leyſe ⁊ lati ſig s^o litelat
ligaña ꝼæra ⁊ læra ꝼyrer ꝥ hoguera ⁊ em ꝼalliga
gudz ord/ ſlickt gioꝛir hn̄ ⁊ vm hond heꝼꝛ i hinum
ꝼyrſtum ꝼiorū capitulum.

J hinū ꝼimta ſtraꝼꝼ^u hn̄ ꝥa myckla vanſemd
þ ſſ hins ſama sē ſina ſtiup moder haꝼdi til eig
nar tekit ⁊ vill bañ ꝼæra hn̄ ⁊ dioꝼlinū geꝼa/ geꝼā
di þar mz at ſkilia eina rietta vnder viſan/ huernē
bañit ætte at hentierazt/ s^o at ꝥ ſkuli ſkie medꝛ ei
nu sā þycki allz ſaꝼnadarins/ þra sē riettruader
eru/ yꝼuer opinberū ſtorſyndū/ s^o sē at kriſtꝛ keñ
er ⁊ ſialꝼꝛ Matth xviii

J ſietta ſtraꝼꝼar hn̄ ꝥ agg ⁊ þrætu mal ꝼyrer
dōſtolū ſierdeilis ꝼyre heidnū mōm ⁊ vātruudū ⁊
keñer at þer ſkuli ſialꝼ uer iñbyrdis ſakernar/ ſkilia
⁊ ſliettar giora elligar rāginde lida

J hinū ſiounda vnder viſar hn̄ aꝼ hreinliꝼino
⁊ hiuſkaparbādino loꝼar ꝼaſt hreinliꝼit ⁊ iungꝼ
ꝼrudōeñ þ hn̄ ſie nytſāligꝛ s^o þui ꝼramar ⁊ be
tꝛ geti hn̄ gudzſpiallaña gætt/ s^o sē at ſialꝼꝛ kriſtꝛ
keñer Matth xix aꝼ þm hreinliꝼis mōm eē vegna
gudzſpiallaña edꝛ hinarikis vilia hreinliꝼer ve
ra/ Eñ Pall vill o naudugañ ⁊ o þuingadan
Jungꝼrudom halldiñ haꝼa vtan allz haſka meiꝺ

re syndar/aññars sie hin skapar bandit betra eñ hre inliþis bindindit ꝥ iduliga veykizt i stodugũ bru na ⁊ iaþnan heþer heimogliga vansemi

J hinũ atta allt til hins tolþta/hondlar hñ mar guisliga/huernen at vier skalum lida ⁊ hantiera vid breyskuar samuizkr i augsyneligũ/malaþer lum/ s° sem at er i matar nautn dryckiu ⁊ klæda bardi/ ⁊ i bergingu gudz likama/þyrer biodandi i ollm̃ stodũ ꝥ hiner styrckuo skulu eigi þorsma hi na breyskrrusdu/ aþ þui at hñ sialþr þott hñ va ri eiñ postule þa haþi hñ sem adr halldit sig i þra morgũ þm hlutũ þar hñ haþdi þo godañ riett til þar til mega vel hiner styrckuo vera otta slegner vm sig aþ þui at þordum dagr eru s° marger eþ israels þolki þorgeingner/sem þo voru adr aller saman vtleidder þyre dasemdar verckin aþ Egip talandi/eñ iaþn þramt þssu giorir hñ nockr vt hla up/hialp samligrar keñingar

J hinũ tolþta allt til hins þiortanda hondlar hñ/huersu marg hattadar at astgiaþer gudz eru a medal huerra ꝥ ast semiñ sie þo hin bezta/ þr hun vpp heþr sig eigi/ helldr iñbyrdis sam þyr kiliga þionandi/mz þui at þar er eiñ gud eiñ Drot tiñ/eiñ andi/⁊ aller hluter eins huersu marg hat tader at eru

J þiortanda keñer hñ predikorũ prophetũ/⁊ saung mõm/ꝥ þr skulu skickanliga idka sinar gaþr ⁊ all ein ztta tilbetrunar/eñ eigi til eigenligrar dyrdar si na predikan/ list edr skynsemd þar mz at audsyna

J þimtanda straþþar hñ þa somu sẽ rangliga haþa lært ⁊ truat vm holldzinsvpprisu

i hinũ sidazta miñer hñ þa a vm brodrliga hi alp ⁊ skundliga styrcking likãligrar ugringar vid hina þurþtugu

J þssm

Hin fyrre S. Pals pistill til Corin.

Hid fyrsta Capitule

PAll kalladur til postula Jesu Christi / Sosthenes broder.
Hre gudz safnan sem er i Corinthiu / þr helgader eru i Christo Jesu þm kolludū heilo gū samt ollū þm sem a kalla nafn Drottins vors Jesu Christi i ollū þra landz alfū / vorū/
Nad / fridr af Gudi vorū faudr / Drottne Jesu Christo sie med ydr

Þacker giori eg ✠ Gudi minū iduliga ydar vegna fyrer þa gudz nad sem ydr er gefin i kristo Jesu/ þ þier erut fyre hn̄ i ollū hlutū audgader i allre kuñattu / allre vidr keñingu/epter þui sē suo vottan af kristo Jesu er kroftug vordiñ i ydr/ so at þier hafit onguā brest i nockurre giof epter bid andi auglysingu vors Drottins Jesu Christi/sa er ydr man stadfesta allt at lokum/ so at þier si eut o strafffanliger a deigi Drottins vors Jesu kristi/ þt gud er trur fyre huern þier kallader erut til samlags sonar hn̄s Jesu Christi vors drottins *

Eñ eg beidi ydr brædr fyrer nafn Drottins vors Jesu kristi/ þ þier hafit aller hiñ sama ord tom / eigi sie þar nockurt sundrlyndi ydar a mil le/helldr þ þier sieut fullkōner i samlikre lund / li kre meiningu/ þuiat mier er so kuñgiort brædr mi ner/af þm sem af Cloes eru/ut af ydr/at þræ tr sie ydar a mille/ Eñ eg seigi þar af/ þ huer ydar eiñ skuli seigia/eg em Pals/sa añar eg em Appoli nis/ hiñ at soñu eg em Cephas/ þañ añar eg em kristz/huersu/er kristr nu þa i sundrskiptr er noc kut Pall fyre ydr krosfestr? eda eru þier skirder i Pals na fne? eg þacka gudi þ eg hefi dig[illegible] uan

✠ Attan
sunu dag

onguan ydvarn skirt vtan krispū z gaiū/ s° at ein
gen þurfe ꝥ at seigia/ at þier sieut skirder i mi
nu nafne/eg skirda z heima men̄ Stephanu/ fra
mar veit eg ecki huort eg hefe nockurn ydnarn an̄an̄
skirt

Þuiat Kristr sendi mig eigi til at skira/
Esa xxix helldr at boda gudz Euangelion/eigi medr orda
Esa xxxiij snilld/ s° at eigi yrdi kross christi at hiegoma/ þat
ida visk ꝥtta ord af krossinū er fiflska þm sem fortapa
tzinga der verda/en̄ oss sem hialpazt er ꝥ gudz kraptur/
Þat s° er skrifat/eyda man eg vitzku vitringan̄a
z skilning skynsamra mun eg for leggia/huar er
nu spekingrin̄? huar er ritningsmeistrin̄? huar
er veralldar vitringrin̄? hefer gud ecki giort speke
heims ꝥssa at heimsku
Þuiat a medan heimrin̄ fyre sina vizku þeckti ecki
gud i sinū visdome/ þocknadizt gudi ꝥ vel fyre fa
uisliga predikan hialpliga at giora/ þa sem þar a
trua/ Nu mz þui at gydingar æskia teickna z grick
er spyria at speki/en̄ vier predikū Krist hin̄ kross
festa gydingū at sönu hneyckslan/en̄ grickiū heim
sku/en̄ þm sem kallader eru bædi gydingū z grick
iū/bodū vier Krist ein̄ gudligan̄ krapt z gudliga
speki/ þuiat gudz fauitzka er monum hygnare/ z
ꝥ gudz mattleyse er monum styrckuara

Fyrer þui alitid goder brædr ydra kallan/
ꝥ eigi eru marger spekingar epter holldino/ eigi
marger vollduger/ eigi marger edlaborner/ kalla
der/helldr ꝥ huat heimskuligt er fyrer heiminū
þa hefer gud vtualit/ vpp a ꝥ at hn̄ giordi vit
ringana at hneyckslan/ z ꝥ sem veykligt var fyrer
heiminū/ ꝥ vtualdi gud/ s° at hn̄ giordi at hneck
slan ꝥ huat oflugt er/ Og ꝥ sem o edla var fyr

er

er heimenū ⁊ forsmad/ þa hefer gud vtvalit/ ⁊ þ sem eckit er s° at hn̄ nidr þryckti þ huat nockꝛs hattar er s° at eckert holld mętti sier fyrer hn̄s augsyn hrosa ut af huerium þier erut kōner i Kristo Jesu huer oss er af gudi giordr til visdoms Jer iꝫ til riettlętis/ til helgunar/ ⁊ til endrlausnar/ s° at huer (epter þui ed skrifat er) sem sier hrosar sa hrose sier i drottne

Annar Capitule

Og eg goder bręd/ þa eg kom til ydar/ kom eg ecki medr orda hęd edr hatri vizku til ydar/ at boda gudz predikan/ þt eg hiellt mig eckit vita ydvar a mille/ vtan Jesum Krist þann hm̄ kross festa/ ⁊ eg var hia ydr medr veykleika/ ⁊ mz vgg ⁊ otta mycklū/ min ręda ⁊ min predikan var eigi i snilldar ordum mannligrar vizku/ helldr i audsyn ingu andans ⁊ kraptarens/ s° at ydvar tru sie eigi af mannligre vizku helldur af gudz krafti

Enn þar vier ręduom vm/ þa er þ speki a medal þra sem algiorder eru/ enn þo eingenn þessa heims speki/ ⁊ eigi þessa heims hofdingium/ hueri er ed forganga/ helldur seigium vier af þre heimogligre hulinne gudz speki/ hueria gud hefer fyre hugat fyre allder/ til vorrar dyrdar/ hueria eingenn þssara heims hofdingia hefer þekt/ þui ef þr hefdu þeckt hana þa hefdu þr eigi krossfest

Drottin̄

drottiñ dyrdariñar / helldr epter þui sem skripat er / ꝥ eigi hapi auga sied ꝛ eigi eyra heyrt / ꝛ ecki i manzins hiarta komit huat gud heper pyrer buit þeim er hañ elska (Esa. xliij)

Eñ oss heper gud ꝥ opinberat pyrer siñ anda / þuiat andiñ ransakar alla hluti / eirnen diupleik guddoms sins / huer mañа er sa ed vite huat i mañi nū er / vtan allein zzta sa andi sē mz sialpū hm̄ er so lika veit ꝛ eingeñ huat gudz er / nema gudz andi eñ vier hopū eigi medtekit þssa heims anda / helldr þañ anda sem ap gudi er / so at vier vitū huat oss er ap gudi gepit / huat vier ꝛ ap seigiū / eigi med þm ordū sē mañlig vitzka keñer / helldr medur þm ordū sē heilagr ande lærir / sālikiande so audlig epne andligaña / Eñ ✠ likāligr madr skyniar eckert þra sem er ap gudz anda / ap þui at ꝥ er honū heimska / ꝛ hñ pær ꝥ eigi skilit þat ꝥ hlytr andlig ꝛ so sem añа at orskardazt / eñ sa andligr er orskurdar alla hluti / ꝛ hñ verdr ap ongū orskurdadr / þat huer heper þeckt hugskot Drottins eda huer lagdi hm̄ nockat rad / eñ vier hopum christz hugskot

Þridie capitule

O Seg / goder bræðr / matti eigi tala vid ydr so sē vid andliga / helldr so sē vid likamliga / ꝛ lika sem vid oñr vngberne i kristo / miolk hepi eg ydr til dryckiar at gepa / eñ eigi megnañ mat / þuiat þier pormattud ꝥ ecki / so pormeigt þier ꝥ nu eigi helldr þat þier erut eñ likāliger / ꝛ a medan at agg ꝛ þrætt eru ydar a mille eru þier þa eigi likamliger / ꝛ gangit epter mañligre sidueniu / þui ep nockr ydar seiger eg em Pals / hiñ añar eg em Appollinis / eru þier þa eigi likamliger

liger/Huad er Pall: eda huer er Appollo/vtan þi
onuſtu meñ/fyre hueria þier erut truader vord-
ner/ꝛ þ ſama/ epter þui sē Drottiñ hefer hueriū
einū veitt/ Eg plantadi/Appollo vokuadi/eñ gud
hefer froḟgunina gefit/ svo er nu/huorki eg sa
sem plantar/ nie sa ed vokuar/nockut helldr gud
sa er frioḟgunina gefr.

Eñ sa sem plantar ꝛ hiñ ſem vokuar þr eru einſ
eñ huer eiñ mun ſitt eiginligt verdkaup andlazt
epter ſinu erfidi/ þat vier erū gudz atuiñu meñ/
þier erut gudz ackr viña ꝛ gudz vppbygging/Eg
hefi vt af þre gudz nad sem mier er gef in grund
uolliñ lagt/ s° sem eiñ hyggiñ huſa ſmidr/ eñ eiñ
añar byggi þar yfuer huer eiñ hafi ꝛ gat a huer-
nen hñ bygger þar yfuer/ þat eingeñ f ǫr añañ
grundvoll lagt/ helldr eñ þañ sem adr er lagdr/
huer at er Chriſtr Jeſus/eñ ef nockr bygger vpp a
þnañ grunduoll gull ſilfr/ gimſteina/ triahark/
hey/ſtrahaltn/ꝛ þa mun huers eins verckuadr o-
pinber verda/ꝛ dagriñ mun hñ augliosan giora/
þat hñ man med elldi opinberadr verda/ꝛ huilikr
at huerſ eins verckuadr ſie þa man elldriñ reynz-
lu a giora/ef nockrs verckuadr bliꝼr sa hñ hefer
þar yfuer bygt/ þa mun hñ laun audledzt/ eñ
huers verckuadr sem forbreñr/þa mun hñ ſkad-
ſeme lida/eñ hñ ſialfr mun holpiñ verda/ þo svo
lika sem þ ſie fyre elldiñ

Vite þier ecki/ þ þier erut gudz muſtieri/ ꝛ þ
gudz andi bygger i ydr/eñ huer hñ ſkamar gudz
muſteri/ þm mun gud fortyna/ þat gudz muſteri
er heilagt/huert þier erut/tæli eingeñ ſialfuañ ſig/
ꝛ ef nockr er sa ydar a mille sem vitr þicki i vera
verdi hñ at þſſa heims o vitringe/svo at hñ mætti

 vitr

Job v — vitr vera ꝥt þſſa heimſ ſpeki er heimſka hia gudi ꝥat ſo er ſkrifat hondla man eg ſpekinga i ſlæguitzku þra/ og eñ Psal xciiij aptr/ Drottiñ veit hugſaner ſpekingañ/ ꝥ þær eru hieg omligar/ fyrer þui meti ſig eingeñ af mōm/ allt er ꝥ ydvart/ ſie ꝥ Pall eda ſie ꝥ appollo/ ſie ꝥ Cephaſ eda heimriñ/ ſie ꝥ lifuit eda daudiñ/ ſie ꝥ hid nalæga eda hid okōna/ allt er ꝥ ydvart/ eñ þier erut Kriſtz/ kriſtr er gudz

Fiordi Capituli

R þri dia su dudag — DAr ✤ halldi oſſ huer mañ fyre einckū fyrer gudz þienara ꝛ verck ſtiornara yfuer gudz leynda doma/ nu heimtu vær eigi meir af verckſtiorunū/ eñ ꝥ þr fiñizt truer/ þui er mier ꝥ fyrer minzta koſti at eg ſkuli af ydr dæmazt/ edr af iardligū deigi/ eñ þo dæmi eg ecki ſialfr mig/ ꝥt aunguanegñ em eg mier ſialfū ſamradr/ eñ i þui em eg þo eigi riettlatr/ drottiñ er ſa ſē dæmir fyrer þui dæmit ecki fyre tiimañ/ þangat til at drottiñ keinr ſa er auglyſa mun ꝥ i myrkrunū er hulit ꝛ opinber giora raden hiartañ ꝛ mū þa huerium ſem einū lofſtir ſkie af gudi ✱

Eñ þtta goder brædr/ hefi eg myndat vpp a ſialfuañ mig ꝛ appollinem ydar vegna ſo at þier lærdut af ockr/ ꝥ eingeñ halldi meir af ſier/ eñ ſo ſē nu er ſkrifat/ vpp a ꝥ at eingeñ hroki ſig vpp mot odrū fyrer nockurſ ſaker/ þui huer helldr þier fram eda huat hefer þu ꝥ at þu hafer eigi mz tekit eñ fyrſt þu hefer ꝥ mztekit/ huat metr þu þig þa/ ſē ſa ꝥ hefdi ecki medtekit/ þier erut nu ſadder/ þier erut nu þgꝰ audugér vordner þier rikit an vorgæfi þr gud at þier ricktud/ ſo at vier mættum ꝛ rikia

Eñ eg meina ꝥ gud hafi audſynt oſſ fyrer (mz ydr. hina allra ſidztu poſtula ſo ſemdaudanū ofr feingna þuiat vier erum ſion hending vordner heimenum ꝛ ſo einglum ꝛ mōm/ vier erum þuſſar fyrer Kriſtz ſaker/ eñ þier forhygner i Chriſto/ vier veyker eñ þier ſtyrker

huer þier dyrdliger vier haduliger/ þt allt til þeſſa
dagſ þolū vier ſueingd ⁊ þorſta ⁊ erū klæddfaer ⁊
verdū hnefumb. tdn/ hofū onguañ ſama ſtad/
erfidum ⁊ verckum medr vorū eigen hondū/ ⁊ nær
oſſ er formællt bletzu vier/ eru vier ofſockter þa
lidu vier/ eru vier laſtader þa beidu vier/ ⁊ iafnan
eru vier ſo ſem hrat þeſſarar veralldar ⁊ hremſu
nar offr allra maña/ allt til þeſſa

Þetta ſkrifa eg eigi/ vpp a þ eg hneyckſle ydr hell
dr aminē eg ydr ſo ſem mina kæruſtu ſyne/ þui
þott þier hefdut tiu þuſūder læri meiſtara i Kriſ
to/ þa hafi þier þo eigi fedrna marga/ þt i Chri
ſto Jeſu fyrer gudzſpiollū/ þa hefi eg alit ydr
fyrer þui aminē eg ydr at þier ſieut miner epter
fylgiarar/ þar fyre ſende eg Timotheū til ydar/
huer at er min kæraztu ſonr i drottne/ at hñ vnder
viſe ydr mina vegu þa ſē at eru i Kriſto/ lika ſo
ſem eg i ollū ſamkundū ⁊ allz ſtadar keñe/ þar hro
ka ſier nu nockrer vpp lika ſē eg munda eigi koma
til ydar/ eñ eg mun þo næſta ſnarliga koma til
ydar ef drottiñ vill/ at eg reyne/ eigi ord þra ſem
vpp hrokader eru/ helldr kraft/ þt gudz riki er ei
gi folgit i ordū/ helldr i krafti/ huat vilie þier? ſkal
eg medr vendi til ydar koma/ eda mz kærleik ⁊ hog
værum anda

Fimte Capitule

ALgiorligaña heyrizt þ/ at þar ſie hora
ner ydar a mille/ ⁊ þo ſlik horan/ ſē ei
gi er getid a medal heidiña þioda/ þat
nockr ſkylldi hafa ſins fedrs eigen ko
nu/ ⁊ þo eru þier vpp hrokader ⁊ ha
fit ecki mycklu framar auñ vm alit/ ſo at ſa ſem
þat verck hefer trygt yrdi i midit burt tekiñ
fra ydur/ At ſoñu eg fra verandi at likama/ þo
nalægur i anda hefi ſvo ſem þat nær verandi

dęmt yfuer hm̄ sē slickt hefer giort/ i nafn Drottins vors Jesu Kristi/at ydr samankōnū medr minū anda ꝛ mz krafti vorſ drottins Jesu Kristi/hn̄ ofr at selia andskotanū til holldzinſ fordi orfun^s^ sᵒ at andin̄ sie hialpligr a deige drottinſ vors Jesu

Ydvar hrosan er eigi god/vite þier ecki at litid surdeig/fyrer allt deigit ✠ fyrer þui hreinsit burt hid gamla surdeigit/sᵒ at þier sieut nytt deig sᵒ sem þier erut o syrder ꝥ t vort Pacha lamb er christr fyrer oss offradr/ fyrer þui neytū vorra Pascha eigi i gomlu surdeige ꝛ eigi i surdeige illzkunar ꝛ prettuisiñar/helldi i sętu deigi skirleiksins ꝛ sañleiksins✱

✠ Paska dag

Eg skrifadi ydr i brefinu/at þier skylldut ecki samblandazt horanar mōm/ onguanein̄ mema eg ꝥssa heims horanar meñ/ eda agirndar meñ/ ręningia nie blot meñ skurgodꝛ añars hlyti þier verolldina at ryma/ eñ nu skrifa eg ydr ꝥ þier skulut eigi samblandazt einckū ef sa er nockr sem sig lętr brodr kalla/ ꝛ er frillulifis madr/eda agirndar madr/ blotmadr skurgoda/ eda brigzlunar madr/ofdryckiu madr edr ręninge ꝛ med ꝥsskonar mōm skulu þier ecki matar neyta/ þui hvat koma ꝥr vid mig sē þ^r^ fyrer vtan eru ꝥ eg skylldi þa dęma/er eigi sᵒ at þier dęmit þa sē hier fyre inañ erū/ eñ gud mun dęma þa sem fyre vtan eru/keyrit ꝥn burt fra ydr sem vondr er

Siette Capitule

Hvernen dirfizt nockr af ydr/ þott hn̄ hafi eitthvat kęru mal i moti odrū at lata dęma ꝥ hia ranglatū ꝛ eigi helldr hia heilogū/eda vite þier ecki ꝥ heilager munu heimin̄ dęma/ ꝛ fyrist heimrin̄ skal dęmazt af ydr eru þier þa o verduger til at

til at dæma vm ꝥ sē miñe hattar er/viti ꝥ ier eigi
ꝥ vier munū yꝼuer einglū nū dæma/huersu myckꝛ
lu meir þa yꝼuer stundligū audæꝼū/eñ þier nær
þier haꝼit nockꝛ mala ꝼerle vm stundligañ aud
þa taki þier þa sem hia soꝼnudinū ꝼorsmader
eru ꝛ setied þa til yꝼuer domara/ ydꝛ til smanar
seige eg ꝥtta/er þar þa med ollu eingeñ s° vitꝛ
ydar a mille/ ꝥ at dæmaꝛ kuñe millum brodꝛs sins
ꝛ brodꝛ/helldꝛ deiler broder vid brodꝛ/þar oꝼan
a ꝼyrer vantruudum

Þui er þar señeliga ꝼullkomligt brot i bland
ydur/ ꝥ þier haꝼit lagaꝛ deilur ydar a mille huar
ꝼyre lidi þier ecki mycklu helldur o riett eda hui la
ti þier ecki suikia ydur helldur/ þier giorit helldur
rangt ꝛ suikit/ ꝛ þo ꝥ vid brædurna/eda vite þier
ecki ꝥ ranglater munu eigi eignazt gudz rike/ þui
villizt eigi/at huorki ꝼrillulíꝼis meñ/ nie blot meñ
skurguda/ eigi hꝛrdoms meñ nie sæلgætingar/ei
gi helldur ꝥr sem skaūm drygia med karl mōm/
eigi þioꝼar/ nie agirndar meñ/ eigi oꝼ dryckiu
meñ/eigi hneycksłarar nie ræningiar munu gudz
riki eignazt ꝛ þuiliker haꝼa ꝼordum daga nockꝛ
er vt aꝼ ydꝛ verit/eñ þier erut nu aꝼ þuegner þier
erut nu helgader/ þier erut ꝛ riettlætter i naꝼni
Drottins Jesu ꝛ ꝼyrer anda guds vors

Allt leyꝼizt mier/eñ eigi batar ꝥ mig allt/eg he
ꝼi allra/hluta valld/eñ mig skal eckert yꝼuer bu
ga/ ꝼædzlan maganū ꝛ magiñ ꝼædzluñe/ eñ gud
man ꝥtta ꝛ hitt sliett giora/ likamañ atsoñu eigi
ꝼrillulíꝼnadinū/ helldꝛ Drottne/ꝛ Drotteñ lika
manū/ señeligaꝛ heꝼer gud Drottiñ vpp vaket/ꝛ
s° mun hñ oss vpp vekia ꝼyrer siñ kraꝼt/eda vite
þier ecki ꝥ ydꝛer likamer eru Kristz limer/skyllda
eg nu

eg nu taka kristz limu ꝛ giora þar af skækiunnar li-
mu / þ sie fiarre / eda vite þier ecki / at huer hn̄ sam-
teinger sig skækiunne / at sa er einn likame med hn̄e /
Gen. ij þat þau munu (seiger hn̄) two i einu holldi vera
enn huer hn̄ samteinger sig gudi / sa er einn andi me-
dr hm̄

Flytt frillulifnadinn / þt allar synder hueriar
madrinn drygger eru vtan hn̄s likama / enn huer ed
frillulifnadinn drygger sa syndgar a sinn eigenn likama
eda vite þier ecki at ydrer limer eru mustieri þss
heilags anda sē i ydrer er / þann þier hafit af gudi /
þier erut ꝛ eigi ydrer sialfs / þt þier erut dyru ver
di keypter / þar fyrer vegsamit gud i ydrum likama
ꝛ ydrū anda huerier gudz eru

Siounde Capitule

Enn vm adra þa hluti þier skrifudut mier til andsuara eg / þ manninū sie gott at hn̄ snerti eigi neina konu / enn fyrer frillu-lifnadar saker þa hafi huer einn sina ei-gen kuon / ꝛ huer ein hafi sinn eignar mann / madrinn giori kuinnunne sitt skylldugt atlot slickt hid sama kuinnan manninū. Konan hefer eigi valld sins likama helldr madrinn / lika ꝛ eirninn madrinn hefir eigi valld sins likama / helldr konan. Tæli huorki ydart annat / nema þ sie af beggia samþyckt vm stundar saker so at þier sitit þess lidugre til faustu ꝛ bæna halldz ꝛ komit sidan aptr til samans / so at andskotinn frei-sti ydar ecki / fyrer ydvars o stodugleiks saker.

Þetta seige eg af vorkunnsemi ꝛ eige epter skipan enn eg villda at aller menn være svo sem at eg em / huer einn hefer sina eigenliga giof af gudi / einn at sonnu so / enn annar svo / enn þ seige eg þeim o giptū eckiū / at þeim er gott / ef þeir blifa svo sem eg / enn

ef þær ſa ſier eigi halldit giptizt þær þa/ þat betra er at giptazt eñ at breña

Eñ þiñ sem gipter eru byꝺꝛ eigi eg/hellꝺꝛ ꝺꝛottiñ/ þ konan ſkilie ſig eigi viꝺ mañiñ/ eñ ef hun ſkilꝛ/ þa blifi hun vtan hiuſkapar/eꝺa foꝛlike ſig viꝺ ſiñ mañ/ ꝛ maꝺꝛiñ foꝛleagi ecki ſina eigin konu

Hinũ oꝺꝛũ ſeige eg eñ ecki ꝺꝛottiñ/at ef eiñhuer bꝛoꝺer hefer vantruaꝺa konu ꝛ hñe hagar at bua viꝺ hñ þa ſkilie hñ eigi viꝺ hana/ ꝛ ef su kona er sem vanttruaꝺañ mañ hefer ꝛ þ hagar hiñ hia hñe at bua/þa ſkilie hun eigi viꝺ hñ/ þat vantruaꝺꝛ maꝺꝛ er helgaꝺꝛ fyrer konuna/ ꝛ vãtruuꝺ kona er helguꝺ fyrer mañiñ/añars væri boꝛn yꝺ saurug eñ nu eru þau heilog/eñ ef hiñ vantruaꝺi vill ſkiliazt þa latiꝺ hñ ſkiliazt/ þui bꝛoꝺer eꝺa ſyſter er eigi foꝛbunꝺiñ af þſſ hattar efne/hellꝺꝛ hefer guꝺ oſſ i friꝺi kallat/eꝺa huat veiztu þ kona nema at þu kuñer at giora mañiñ holpiñ/ eꝺa þu maꝺꝛ huat veiztu nema þu geteꝛ giort konuna hialpliga þo epter þui sẽ guꝺ hefer hueriũ einũ vt hlutaꝺ.

Huer ꝛ eiñ/ epter þui sem at Drottiñ hefer hñ kallat þa gangi hñ/ ꝛ so ſkicka eg þ til i ollm̃ ſofnuꝺũ/er nockꝛ vm ſkoꝛiñ kallaꝺꝛ sa æſkie eigi yfuer huꝺar/er ꝛ nockꝛ kallaꝺꝛ i yfuer huꝺiñe/lati sa eigi vm ſkera ſig/vmſkurnin er eckert yfuer huꝺin er ꝛ eckrt/ hellꝺꝛ varꝺueiting guꝺz boꝺoꝛꝺa/Huer eiñ blifenu i þre kallan sem hñ er iñe kallaꝺꝛ/ ꝛ ef þu ert eiñ þion kallaꝺꝛ/ þa haf þar eigi a hyggiu fyrer/eñ geteꝛ þu frials voꝛꝺit þa koſt gæf þſſ hellꝺꝛ/ þt huer hñ er þion kallaꝺꝛ i ꝺꝛottne/sa er frelſinge ꝺꝛottins Lika ꝛ eitnẽ huer hñ er frelſinge kallaꝺꝛ/sa er þion kriſtz þier erut ꝺyrkeypter verꝺit eigi þrælar mañaña/Huer ꝛ eiñ goꝺer bræꝺꝛ i hueꝛe ſtiett ſẽ hñ er kallaꝺꝛ þar blife hñ iñe hia guꝺi

(at breña)
þer at haf…
heimoglig…
ſaurlifis ſ…
nga

Eñ af meyium hefe eg eckert bodord Drottins/ þo
gef eg til rad/epter þui sem eg hefi miskuñsemi
audlazt af Drottne/at eg sie trur/ þui meina eg nu
ꝥ gott vera fyrer nalægiar naudþurftar saker ꝥ
mañinũ sie gott svo at blifa/ ertu vid konuna bu
ndiñ þa sæk eigi epter lauss at verda/ eñ ertu konu
lauss þa leita eigi kuon fangs/ þott þu giptizt synd
gar þu ecki/ og þo at ein mey giptizt syndgar hun
eigi/ þo munu þess konar holldzins harmkuæli ha
fa eiga/ eñ eg hyrmda ydr giarnan

Þat seige eg goder brædr/ at timeñ er naumt
framat er ꝥ þo meiningin/at þeir sem eigen kuæn
tur eru/ ꝥ þeir sie svo sem at þeir hefdi eigi neinar/ og
þeir ed harma svo sem at hormudu þeir eigi/ og þeir
ed fagna svo sem at fognudu þeir eigi/ og þeir ed kau
pa/svo sem at eignuduzt þeir ꝥ eigi/ og þeir sem tidka
þennan heim so sem at tidkudu þeir hñ eigi/ þat þessa
heims at hofn fergeingr

Eñ eg villda at þier været vtan a hyggiu/
huer o kuæntr er/sa beri a hyggiu vm ꝥ huat Drot
tins er/huernen hñ meigi drottne þocknazt/eñ hin er
eigen kuæntr er/sa ber a hyggiu vm ꝥ huat heim
sins er/ og huersu hñ meigi husfreyiu sie þocknazt/at
skilianlig grein/er a millũ meyiar og manz konu/hun
o gipta ber a hyggiu vm ꝥ huat Drottins er/ svo
at hun sie heilog i likama og anda/eñ su sem gipt er
ber a hyggiu vm ꝥ huat heims sins er/ og huernen
hun meigi mañinũ þocknazt/eñ þetta tala eg til ydo
rar gagnsemi/eigi vpp a ꝥ eg leggi snoru fyrer y
dr helldr til þess sem sidsamligt er/svo at þier meg
tiud iafnan o forhindrader Drottne þiona

Eñ ef nockr þickiezt sia ꝥ sier ovæe at velldr
vera sin meydomr/ef giaf oldz timeñ lidr þo/ og

s° ef ꝥ vill eigi odru vis verda/ þa giore hn̄ hu
ort h̄m likar/ gipter hn̄ sig þa synd gar hn̄ eigi / eñ
huer ꝥ setr stodugt sier i hiarta ⁊ hefer þar med
eigi neina þuingan/ hafande s° valld sins eigen-
ligs vilia ⁊ stadfester i sinu hiarta/ at varduetta
siñ meydom/ hn̄ giorir vel/ ⁊ huer ed giptizt sa gior-
er ⁊ vel/ eñ hn̄ sem gipter sig ecki/ sa giorir betr/ Ku
iñan er laugmalino vnderbundin s° leinge sē heñ
ar madr lifer/ eñ nær hn̄ar madr er latiñ s° er hū
frials sig at gipta hueriū hun vill vtan ꝥ skal
skie i Drottne/ eñ þo er hun sælle/ ef hun blifr sē
mitt rad er til/ eñ eg helld ꝥ/ at eg mune ⁊ hafa
gudz anda

Attandi capitule

Eñ vm þ sem skurgudum offrazt vitū
vier/ ꝥ vier aller hofum skynsemina/
Skynsemiñ hun blæs vpp/ eñ ástsemiñ
bæter vm/ nu ef eiñ huer lætr sier þic-
kia ꝥ hn̄ vite nockut sa veit eñ eigi / s°
sem hm̄ ber at vita eñ ef sa er eiñhuer sem elskar
gud/ hañ er af hm̄ þeckt

Svo vitu vier nu af þre fædzlu sem skurgud
um offrazt/ ⁊ ꝥ skurgodit sie enskis vert i hei-
menum/ þui eingeñ er gud nema eiñ / ⁊ þo at þar
sie nockrer þr sem guder kallazt huort ꝥ er a him-
ne/ edr a iordu (med þui at marger eru guder og
marger drottnar) eñ þo hofum vier ecki vtan eiñ
gud faudr/ af hueriūm at aller hluter eru/ ⁊ vi-
er i hm̄. Og eiñ drottiñ Jesum christum fyre hue
en aller hluter eru ⁊ vier fyre hañ

Eñ þessa skynsemi hafa eigi aller/ þat nock-
rer hafa giort sier samuitzku hier til/ yfuer þui
skurgodi/ ⁊ atu ꝥ fyre skurgoda forner/ ⁊ med
þui at þr voru s° veyker/ þa fleckadizt þra sam

at bet[?]
vm gipt
vm skurd
godit z
eim gud

mizka i þessu/ þui fœdan bætar oss ecki fyrer gudi/ etu vier þa eru vier eigi betre fyre þ/ etu vier ꝛ ecki þa verdum vier eigi verri fyrer þ.

Enn siaet s° til at þetta ydvart frelse verdi eigi til hindranar/ hinū veykttruudū/ þui ef nockr sier þig (þann sē skynsemina hefer) sitia til bordz i goda husi verdr þa eigi hans samuizka/ m3 þui hann er breyskr/ huott upp at eta skurgoda forner. ꝛ s° forferzt þinn breyskue broder i þinne skynsemi/ fyre huern at Kristr er liflatinn/ ꝛ nær þier syndgizt s° vid brædrna/ ꝛ slait þeira breyskua samuizku/ þa syndgizt þier vid Krist/ huar fyrer ef at fœdan hindrar brodr minn/ skyllda eg alldri kiot eta s° et eg giorda ongua hindran minum brodr

Niunde Capitule

Er eg ecki postuli/ em eg eigi frials/ hefi eg ecki sied drottinn vorn Jesum Kristz/ eru þier ecki mitt verck i drottne/ ꝛ þo eg sie eigi annara postule/ þa em eg þo ydvart þat insigle mins postuligs embattis/ eru þier i Drottne/ enn andsuar mitt vid þa sē mig at spyria er þetta/ hofum vier eigi vallð til at eta ꝛ drecka/ hofum vier eigi vallð til ein hueria systr/ at eignazt kona vm at flytia/ lika sē adrer postular ꝛ brædr drottins/ ꝛ s° sē Cephas/ eda hofū vid ecki eg ꝛ Barnabas mackt til þetta at giora/ huer stridt vpp a sitt eiget verdkaup/ huer plantar vingardinn ꝛ etr ecki af hans auegrti/ eda huer fodrar hiordina ꝛ neyter ecki af miolk hiardarinnar

Enn epter mannligre skoduninu tala eg þetta/ seiger ꝛ ecki logmalit þetta/ þat s° er skrifat i Moyses logmale/ at eigi skalltu mulbinda nautid þ sē eriar/ huort ber gud ahyggiu fyrer nautunū/ eda seiger hann ecki þetta allz kostar vorra vegna/ þat fyre vorar saker er þetta ritad/ af þui þann sem plæger skal plægia

Deu. xxv

a vonina/ z sa sē eriar hn̄ skal eria a vonina/ s° at hn̄ verdi hlut takare siñar vonar/ fyrst vier sadū ydr hid andliga er þ mickels vert/ þo vier vpp skerum yduart hid likamliga/ z ef hiner adrer eru hluttakandi þessar ydrar macktar/ hui fyrer skylldu vier eigi myklu framar. En vier hofū eigi tidkat þessa mackt/ helldr vmlidu vier allra han gi tidkat þessa mackt/ helldr vmlidū vier allra hanꝺa/ s° at vier giordū kristz Euangelio onguan hindran/ viti þier ecki þ þr sē fornenar færa/ eta af þui sē fornfært er/ z þr sē alltarino þiona eru alltarins hlut takarar lika s° hefer z drottiñ til skickat at þr sē gudzspiollin kūgiora skulu af gudzspiollu nū sitt fædi hafa eñ eckert þessara hefi eg tidkad

Eñ eg skrifa eigi þetta þar fyrer/ at s° skuli vid mig vera giort/ þui betra væri mier helldr daudū at vera/ eñ þ at nockr skylldi mina vegsemd o nyta giora/ þui þo at eg predike gudz euangelion þa ma eg ecki vegsama mig vm þ/ þt naudsynin rekr mig þar til/ z svei se mier þa ef eg predika ecki gudz spiollin/ nu ef eg giori þ viliugr/ þa mū mier laun/ eñ þo eg giori þ o viliugr þa er mier þo embætted a hendr folgit/ huat er nu þa min laun/ einckanliga þ eg predike euangelion kristz/ z giori þ sama viliugr fyrer eckit/ s° at eg misbruke ecki mitt/ velldi a gudzspiollunum

Þui þott eg sie frials fyre ollū þa hefi eg þo giort sialfuañ mig at huers manz þion s° at eg yfervyñe þa marga/ z gydingum em eg vordiñ s° sem gydingr/ vpp a þ eg yfer vyñe gydinga/ z þeim sem vnder logmalino eru/ em eg vordin s° sem vnder logmali/ s° at eg yfuer vyñe þa sem vnder logmalino eru / z þeim sem an laugmals eru/ em eg vordiñ svo sem an laugmals sem eg em

þo eigi an gudz laugmalſ/helldꝛ em eg i kriſt log malı)s° at eg yꝑuervyñe þa hinu ſomu sem an logmalſ eru/ ꝛ þm sem breyſkuer eru/em eg vor duñ sē vęra eg breyſkꝛ/svo at eg yꝑuer vyñe hina breyſkuo/huerıū mañe em eg vordiñ at ollu deile/ s° at eg giorda allz ſtadar ein huerıa hıalpliga/ eñ allt þtta giore eg vegna gudz euangelıȷ̄ s° at eg verdi þeſſ hlut takare

Eda vite ꝫ þier eckı/at þr sem a ſkeıdıt hlau pa/þat þr hlaupa aller/eñ eiñ er sa sē hnoſſit tekꝛ/ hlaupıt nu ꝛ s° at þier hondlit ꝥ/eñ huer sa sem ſlęzt hñ varar ſig vid ollu/ þr at ſoñu vpp a þat þr audlizt ꝑorgetngeliga korunu/eñ vier o ꝑorgein geliga eñ eg hleyp lika svo/eigi sem vpp a hid o viſa/eg ſlęzt/eige s° sem sa er i vindiñ ſlęr/hell dꝛ þiae eg miñ likama ꝛ tem hañ s° at eg predike þat eigi odꝛum ꝛ verdi ſialꝑꝛ rękꝛ

Sunnuda pyrstañ i vikna fstu

Tiunde capitule

Eñ eg vil eigi dylia ꝑyre ydꝛ goder brę dꝛ þat vorer ꝑedur voru aller vnder ſkyino ꝛ aller geingo þr yꝑuer haꝑit/ aller eru þr ꝛ ſkirder aꝑ Moyſen i ſky ino ꝛ i sianū ꝛ aller haꝑa þr neytt hiñ ar ſomu andligrar ꝑędzlu/ ꝛ aller haꝑa þr hiñ sama andliga dryck druckit/ þr drucku ꝛ aꝑ þre andligre hellu sem þm med ꝑylgde/huer hella ed var Kriſtꝛ/eñ a þm vel ꝑleſtum haꝑdi gud ong va þocknā/ þui eru þr nidꝛ ſlegner a eydimorku ꝫ

Eñ þtta ꝫ er ſkied oſſ til ꝑyre myndar/ svo at vier ſkulū eigi girnazt huat illt er s° sē at þr girntuzt/giorizt ꝛ eigi blotmeñ ſkurgoda/ likꝛ s° sē nockrer aꝑ þm vrdu/epter þui sem ſkriꝑat er/ ꝑolkit settizt nidꝛ at eta ꝛ drecka ꝛ ſtod vpp at dan

Tiunda sunu dag

Exo.xxxij

za/

ʒa/ dryggiū eigi horaner/ s° sē nockrer vt af þm dry
gdu horaner/ ⁊ fiellu a einum deige þriar þuſun-
der ⁊ tuttugu/ freiſtū ⁊ eigi kriſtz s° sē nockrer vt
af þm freiſtudu hñſ ⁊ fyre foruzt af hoggormū
moglit ⁊ ecki lika s° sem nockrer vt af þm mogl-
udu/ ⁊ fyre foruzt af vanuirdaranum

Þetta allt ſkiede þa til fyre myndar / eñ ꝥ er
ſkrifat oſſ til viduorunar/ yfuer hueria at þeſſa
heimſ ende er komiñ/ fyrer þui huer hñ lætr ſier
þickia ꝥ hñ ſtandi gef i sa gaum at hñ falli eigi/
ydr hefer eñ ecki hondlat vtan alleinazta mañlig
freiſtne/ Eñ gud er trur sa eigi vmlidr ꝥ ydar ſie
freiſtad framar eñ þier formegit/ heilldr gioꝛir
hñ ꝥ at freiſtnen fae þañ eiñ enda/ at þier getid
vel ſtadizt * Huar fyrer miner kærustu flyit
fra ſkurguda dyrckan

Svo sem vid vitringa tala eg/ dæmie þier huat
eg ſeigi/ sa blezanar kalekr huern vier blezū er hañ
ecki ſam nautn kriſt blodi ⁊ brandit huert vier br
iotum er ꝥ eigi hlut tekning kriſtz likama/ þat ꝥ
er eitt braud ⁊ vier marger erū eirn likame mz þui
at vier verdū aller eins braudz hlut takarar. Hyg
git at þm i Iſrael epter holldino/ ꝥ þr sē forner
nar eta eru þr ecki alltariſins hlut takarar

Huad ſkal eg nu þa ſeigia/ eda ſkal eg ſeigia ꝥ
ſkurgodit ſie nockurs vert/ eda ꝥ ſkurgoda forner
ſie nockrs verdar/ eñ eg ſeige at þ/ huat hiner heid
nu offra ꝥ offra þr/ dioflinū ⁊ eigi gudi/ Nu
vil eg eigi at þier verdit samlagſ meñ dioflaña/
Eigi fae þier i señ druckit kalek Drottins ⁊ diof-
ulſins/ þier getid ⁊ ecki i señ hlut takar verit mat
bordi Drottins ⁊ diofulſins matbordi/ eda viliu
vier reita Drottiñ/ huort eru vier hm̄ ſterckare/ nu

er leyfazt señeliga aller hluter/ eñ þr bata eigi aller
mier leyfizt allt/ eñ ꝥ er eigi allt til vppreistar/ eingē
Psal.xxiiij spyrie at þui huat hñs er helldr at þui huat añars

Allt huat i kiot mangara husino er til solu (er.
ꝥ etid epter spyriandi at ongu vpp a ꝥ þier/ vægit
samuitzkuñe/ þt iordin er drottins ꝛ hñar fylling/ eñ
ef eiñ huer af vantruadū bydr ydr til snædings ꝛ
þier viliet þangat ganga/ þa etid ꝥ allt huat fyrer
ydr verdr sett ꝛ spyriet einskis/ vpp a ꝥ þier vægit
samuitzkuñe/ eñ ef nockr seiger til ydar þtta er skur
guda offr þa etid ecki fyrer þss saker sē ꝥ seiger ydr
vpp a ꝥ þier vægit samuitzkuñe/ þt iordin er at so
ñu drottins ꝛ hñ ꝛr fyllig/ eñ eg seige af sñ vitzku
ñe eigi ꝛf þiñe sialfs/ helldr hins añars/ þat hui
fyre skyllda eg mitt frelsi dæmazt lata af añarlig
re samuitzku þui ef eg neyti þss mz þacklæti. huat
fyre skal eg þa lastadr verda vm ꝥ sem eg giore
þacker fyre

Huort þier etid edr dreckit/ eda huat þier gioret
þa giorit ꝥ allt til gudz dyrdar/ verit vtan hindran
bædi gydingū ꝛ grickiū ꝛ gudz safnadi/ lika sō sē
eg giordi mig hueriū mañi þægiligañ i ollu/ eigi at
spyriandi huat mier/ helldr huat morgū er gagnligt
sō at þr hialpliger yrdi/ verit þui miner epterfylgi
arar sō sē eg em kristz

Ellefte capitule

EG lofa ydr goder brædr/ ꝥ þier leggit mig i miñe a allñ hatt ꝛ halldit þñ sid vana er eg setta ydr/ eñ ꝥ vil eg at þier vitid at kristr er huers manz hofut/ eñ konuñar hofut er madriñ/ eñ hofut kr istz er gud/ ꝛ huer sa madr sē bidr eda spar med skyldu hofdi/ hñ o virder sitt hofut/ ꝛ huer su kōa sē bidr eda spar med beru hofdi/ hun o virder sitt hofut/ þui at ꝥ er eins sē væri hñar hofut har burt

rakat/vill hun eigi skauta sier þa rakizt af hn̄ ho-
fut h /en̄ fyrst þ er liott fyrer konuna at hafa
af rekit h eda skollott hofut/ þa falldi hun sier.
En̄ karlmadrin̄ skal eigi fallda hofut sitt/med
þui hn̄ er gudz mynd ⁊ somi/en̄ konan er manzins
somi/ þt madrin̄ er eigi af konun̄e/helldr konan af
man̄inū/madrin̄ er eigi skapadr vegna konun̄ar/
helldr konan vegna manzins/ þ fyrer skal konan
hafa valldi a sinu hofdi fyrer Einglan̄a saker/en̄
þo er huorki madrin̄ an konun̄ /ne konan an man-
zins i drottne/ þat lika s° sē konan er af man̄inū/
s° kemr ⁊ madrin̄ fyrer konuna/en̄ aller hluter af (gudi.
Dæmit þer sialfuer ydr a mille huort þ
hæfer konun̄e at bidia fyrer gudi/o skautud/eda
kenner ydr þ ecki natturan sialf/at þ sie lyte fyre ka-
rlman̄in̄/hn̄ hafi sidt har/en̄ konun̄e at sōm sōme
þ hun hafi sida locka/af þui at harit er hn̄e til
skylingar gefit/En ef sa er ein̄ huer ydr a milli sē
þrætu samr vill vera/hn̄ vite þ vier hofū eigi þui
likan sidvana ⁊ eigi helldr gudz sofnudur
En̄ þetta hlyt eg at bioda ecki hrosādi þui þ þier
komit saman til betrunar helldr til vesnunar/J fy-
rstu þa þier kōit til samans i sāfūdunū heyti eg at
þ er sundraner ydr a mille/⁊ eg true þ sie ⁊ nockut
deilld/þt þ hliota/a greining at vera ydr a mille
s° at þr sem kiorner eru opinberir verdi ydr a mille
Nu þa þier komit nu til samans þa holldū vier þ
eigi drottins kuelldmalltid/þt nær þier skulut hall-
da kuelld malltidina þa tekr huer ydr sina eiginli-
ga fædu adr fram/en̄ an̄ar er hungradr/hin̄ an-
ga er druckin̄/huort hafi þier eingen hus þ þier kun̄it
at eta ⁊ drecka in̄e/eda forsmaer þier Gudz safnud/
⁊ skam̄it þa sē eckert hafa/huat skal eg segia ydr
skal eg lofa ydr/i þessu lofa eg ydr ecki,

Vm hof falld
(valldi) meinar skautid trafit h
af at m
azt skal
sie vnder
lmanzins
lldi
Kueld dag

Þui þ huat eg hefe af drottne med tekit/ þat hefi eg ydr feingit/ af þui at drottiñ Jesus a þre nott er hñ var suikiñ/ tok hñ braudit giorandi þacker/ braut þ ꝛ sagdi/ Takit/ etid/ þetta er miñ likame sa fyrer ydr verdr gefiñ/ giorit þ i mina miñing/ Lika eirnen kalekiñ/ epter þ hñ hafdi kuelldmaltid inꝛ etid/ seigiandi/ þesse kalekr er nytt Testament i mina blodi giorit þetta/ sᵒ opt sem þier dreckit þat af i mina miñing

Þuiat svo opt sem þier bergit af þessu braudi ꝛ dreckit af þessũ kalek/ skulu þier kũgiora þat mz dauda drottins þang at til hñ kemr/ huer hñ etr nu af þssa braudi ꝛ dreckr af þ sin kalek drottins o verdugr/ sa er sekr vid holld ꝛ blod drottins/ eñ huer madr profue sig sialfr ꝛ eti sᵒ af þssu braudi ꝛ drecki af þssũ kalek/ þuiat huer hñ etr ꝛ dreckr o verdugr/ sa etr ꝛ dreckr sialfũ sier dom mz þui hñ giordi eigi greinar mun drottins likama

Þyrer þ eru sᵒ marger siukᵉr ꝛ veykᵉliger ydᵃ a mille/ ꝛ þr marger sem sofnader eru/ þui ef vier dæmdũ oss sialfuer þa yrdu vier eigi dæmder Eñ nær vier dæmunzt/ þa verdu vier af drottne tyftader vpp a þ vier fyre dæmunzt eigi medur þssũ heime ✱ Þyrer þui brædr miner/ nær þier komit til samans at neyta þa bide huer añars/ eñ ef eiñ huern hungrar þa eti sa heima sᵒ at þier komit eigi saman til doms a fellis/ eñ hitt añat vil eg skicka þa eg kem

Tolfte capitule

✱ Tiunda sunnudag

OF af þm andligum giofũ vil eg eigi dylia fyre ydr goder brædr ✱ þier vitid þ þier vorut heidner/ ꝛ geingut burt til mal lausra skurgoda sem þier

vrdut

vrdut til leidder fyrer þui kunngiori eg ydꝛ/ ꝥ ein-
geñ sa sem fyre gudz anda talar formæler Jeſu/
ꝛ eingeñ fær Jeſũ Drottiñ kallat vtan alleinazta
fyre heilagañ anda

Señeliga eru giafuernar marguiſligar/ eñ hiñ
ſami er andiñ/ þat eru ꝛ marghattud embætti eñ
hiñ ſame Drottiñ/ þat eru marghattadr verckaner
eñ hiñ ſame gud er ſem verckar alla hluti i ollum eñ
i ſier huerium eniũ aud ſyna ſig giafuer andans
til allra nytſemdar/ einũ verdꝛ gefit fyre anda at
mæla af vizku/ eñ odꝛum verdꝛ gefit at tala af
ſkynſemi/ af hinũ ſama anda/ odꝛum truan i ſo-
mũ anda/ eñ hinũ giafuer lækningaña i ſomũ an-
da odꝛum krapta verck at giora/ eñ odꝛum at gio
ra at ſkilianliga grein andaña/ hinũ odꝛum marg-
hættud tungu mal/ eñ odꝛum vtlegging ſagnaña/
eñ allt þetta verckar eiñ ꝛ hiñ ſami andi/ ſkiptandi
ſier huerium epter þui ſem hñ vill *

Þt lika ſvo ſem eirn likame er ꝛ hefer þo mar-
ga limu/ eñ aller limer eins likama/ huerſu marger
ſé at eru/ þa eru þr þo eirn likame/ lika ſo er kriſtr
Þt vier erũ i einũ anda/ aller i eirn likama ſkirder
huort vier erum gydingar edꝛ griſker/ þrælar edꝛ
frelſingiar/ ꝛ erũ ſo aller i einũ anda dryckiader/ Þt
likamiñ er eigi eirn limr helldꝛ marger/ ꝛ ef fotriñ
ſegdi/ eingẽ hõd er eg/ þar fyrer er eg ecki limr lika-
manſ/ ſkylldi hñ nu þui ecki vera likamanſ limr/ ꝛ
ef eyrat ſegdi/ eg er eigi augat/ þar fyrer er eg ecki
limr likamans/ ſkylldi þ ſaker þſſ ecki vera likamãs
limr/ þui ef allr likamiñ væri augat huar væ-
ri þa heyrnin/ huar væri þa ilmingin

Eñ nu hefer Gud ſett limuna/ ꝛ huern eirn þra
a likamañ ſvo ſem hañ hefer viliat/ ꝛ ef aller li-

merner være eirn limr huar være þa likaminn/ enn nu eru li-
merner marger enn likaminn eirn/ ꝥ augat ma eigi seigia
hendinne eg þarf þin eigi vid/ eda þar i mot hofudit til
fotanna/ eg þarf eigi ydar myckla helldr þeir limer likam-
ans sem oss synazt breyskuazter vera þeir eru naudsynligazt-
er ⁊ þa vier reiknum o tierugazta / þeim somu leggium vier/
mestann soma til ⁊ þeir ed oss eru lyte at/ virdu vier mest þ-
þeir sem oss pryda/ þurfa þess eigi vid/ enn gud hefer likam-
ann so saman teingt ⁊ gefit þeim naudsynia limum hinn me-
sta soma so at eingenn agreining sie a likamanum/ helldr ꝥ
hver limrinn ber a hyggiu fyre odrum/ ⁊ ef eirn limrinn lidr
þa lida aller limerner med/ ⁊ ef einum limnum verdr some v-
ttr/ þa samfagna hinn aller limerner. En þier erut
krists likame ⁊ vt limer huer eptersinne deilld ⁊ gud hefer
sett i sofnudin i fyrstu postula/ þa spamenn/ i þridia ma-
ta lærifedr/ epter ꝥ þa sem krapta verckin giora þar næst
þa med lækningss giafuerum / þa vid hialparana/ þa stio-
rnarana/ þa marghattud tungu malin/ eru þeir aller postu-
lar/ eru þeir aller spamenn/ eru þeir aller lærifedr eru þeir al-
ler þeir menn sem krapta verckin giora/ eda þeir sem lækningss
giofina hafa tala þeir aller marghattud tungu mal/ kunna
þeir aller vt at leggia/ epter fylgit nu hinum bestu giofunum
⁊ þar til vil eg visa ydr veg þessum godra. xiij. Cap

Þo at ✠ eg taladi tungr mannanna ⁊ einglanna
enn hefda ecki kærleikann þa være eg sem annar
hliomandi malmur edr huellandi bialla ⁊ þo
at eg hefda spadom ⁊ visse alla leynda hlutt
og alla skilnsemi ⁊ hefdi alla tru so at eg fiol-
lin vr stad færdi enn hefda ecki kærleikann/ þa være eg ec-
kert þo at eg gæfa allar minar eigr fatækum ⁊ eg yf-
uer gæfi minn likama svo at eg brynne ⁊ hefda ecki
kærleikann þa være mier ꝥ eingen nytsemd/ kærleikrinn
er þolinmodr/ ⁊ goduilliadr/ kærleikrinn er eigi mein-
bæginn/ kærleikrinn giorir eckert illmannligt/ eigi blæs

hn̄ sig vpp/ eigi stęrir hn̄ sig/ eigi leit hn̄ þess huat ✝ hn̄s er/ eigi verdr hn̄ til illz egndr hn̄ hugsar ecki vondzligt/ eigi fagnar han̄ yfer ranglętino en̄ fagnar san̄leikanū/ hn̄ vm ber alla hluti/ hn̄ truer ollu hn̄ vonar allt hn̄ vmlidr alla hluti. Kęrleikrin̄ hn̄ dodnar alldri/ þott spadomrin̄ hiadne z tungu malunū slote/ z skynsemin̄e lin̄e

Þat vorer vitzmuner er sionhending/ z vorar spasagner er sionhending/ en̄ nęr þ kemr sē algiort er þa hiadnar þ sē sionhendingin̄ er/ þa eg var barn taladi eg sē barn/ z eg var forsiall sē barn/ z eg hugsadi sem barn/ en̄ þa eg giordutzt madr/ lagda eg af huat bernsligt var/ nu sian vier fyrer speigilin̄ at rad gatu/ en̄ þa auglit at auglite nu kēn̄e eg af sion hending/ en̄ þa man eg ken̄a s° sē eg em kendr/ nu blifa þo þesse þriu/ truan vonin̄ kęrleikin̄. en̄ kęrleikrin̄ er mestr af þessum ✱ xiiij. Cap.

Epter fylgit kęrleikanū z kost gęfizt i andligū giofū/ en̄ þo mest i þui at þier męttud spadōa fyre seigia/ þ t hn̄ sē tūguna tal' hn̄ talar eigi mōni/ helldr gudi/ þ t hin̄ heyrer eingen̄/ en̄ i andanū tal' hn̄ leynda doma/ en̄ hn̄ sē spadōa seiger fyrer sa talar mōm til betrunar/ z til aminin gar z til hugganar sa tunguna talar hn̄ forbetr' sialfuan̄ sig/ en̄ sa sem spadoma seiger fyrer/ hn̄ forbetrar gudz sofnud/ eg villda at þier kyn̄it aller tungr ✝ at tala/ en̄ þo myckln helldr þier segdut spadoma fyre þt sa sē spadoma seiger fyre hn̄ er þm̄ meire sem tunguna talar vtan at s° ne hn̄ leggi þ vt s° at sofnudrin̄ fae þar af for[bet]ran/ en̄ nu goder brędr þott eg kęmi til ydar z taladi tungr/ huat vęra eg ydr gagnligr/ nema eg taladi til ydar añat huort fyre opinberan/ eda fyrer skynseminn eda fyrer spasagner eda fyre lęrdom

Spadomar betrar [illegible]

(tungu tala) þ er alma[illegible] doma i sa[illegible] kūdū at le[illegible] eda syngia ecki þa vt leggia þo sa vnder [illegible]ndi sē les[illegible] en̄ spado[illegible] fyrer at [illegible] ia þ er hu[illegible] otid af g[illegible] at medta[illegible] z odrū ge[illegible] kun̄a / en̄ at leggia hugsi ott[illegible] drū at sty[illegible] s° mema[illegible] in̄ heilage [illegible] ll þ tungu tala betre i sofnudi spadoma am seigi[illegible] vt atlegg[illegible] betrar so[illegible] dina/ J anū kal[illegible] m3 sialfu[illegible]

Er þim̃ hlutũ eigi svo hattad sem hlioda eñ lif-
þa eigi/ Huort þ er nu pipa edr harpa/ fyrst þ ge-
fr onguan greineligañ hliom af sier/ huernen ma
þa vitazt huat pipat er/ eda huat harpat er/ ⁊ ef
ludrið hefr o skimlerckiligt hliod huer man þa vi-
lia buazt til Bardagans/ Lika ⁊ þier/ nær þier ta-
lit tungr/ vtan þier gefit fra skilmerckiliga rædu
huernen ma vitazt/ huat at talat er/ þat þier talit
þa i vind

Señeliga er margt raddar kyn i þssim heime/
⁊ þo er eckert þra mal laust/ ⁊ fyrst eg veit ecki
þyding malsins/ þa verd eg þm̃ sem tal͛ o skili
angr/ ⁊ hñ sem tal͛ verdr mier o skilianligr/ s° ⁊
lika þier/ ⁊ fyrst þier erut epter fylgiarar andli-
gra giafa þa leitid epter þui at forbetra sofnu
diñ/ vpp a þ þier gefit ⁊ fulla nægd

Huar fyrer/ sa sem tungu tal͛/ hñ bidie/ svo
at hñ vtleggi þ / þui fyrst eg bid med munninũ/
þa bidr ⁊ miñ andi/ eñ mitt hugskot færir onguan
a voxt/ Hueren fer þa einkũ svo þ eg vil med an-
danũ bidia/ ⁊ eg vil bidia i hugskotino/ Psalma-
na vil eg syngia med andanũ/ ⁊ eg vil Psal
mana syngia med hugskotinu

Eñ þa þu blezar i andanũ/ huernẽ skal þa sa
sem i leikmanzins stad stendr Amen seigia yfuer
þiñe blezan/ med þui hñ veit eigi huat þu seiger/
Señeliga giorir þu godar þacker/ eñ hiñ añ͛ be-
trazt þar eigi af/ Eg þacka gudi minũ þ eg tala
meir tungr/ eñ aller þier ⁊ helldr vil eg tala fim
ord J sofnudũ med minu siñe/ svo at eg lærdi a-
dra/ helldr eñ tiv þusunder orda med tunguñe

Goder bræðr verdit eingeñ born i skilningar
siñunũ/ helldr verdit born i illzkuñe/ eñ verit algior

der

(mz hugsko
tino) þ er s°
nyket sẽ vt
at leggia og
hugskotid at
uglysa eñ i
andanũ at ta
a/ þ er hug-
kotid sialfr
t vnderstan
da ⁊ ecki vt
at leggia

(siñe) þ
r hugskotid
tz predikun
ie vt at leg
ia

der i ſkilningar ſiñunū/ þat i logmalino er ſuo ri-
tad/ ꝥ eg mun mz añarligū tungū ⁊ añarligū van- Eſa.xxviij
rū tala til lyds þſſa ⁊ eigi munu þr helldꝛ mig he-
yra ſeiger Drottīn/ þar fyrer eru tungꝛnar til tei-
ckns/ eigi þeī ſem trua helldꝛ vantruudū/ Eñ ſpa
domrīñ er eigi vantruudū helldꝛ truudū

Þott nu allꝛ ſofnudrīñ kæmi til ſamans i eirn
ſtad ⁊ toludu aller tungꝛ/ eñ þar geinge iñ olærdꝛ leik
madꝛ eda vantruadꝛ ſegdu þr ecke at þier værut
galder eñ ef þier ſegdut aller ſpadoma fyrer/ ⁊
þar geinge iñ eiñ huer vantruadꝛ eda olærdꝛ ſa
yrdi þegar af ollū þm ſtraffadꝛ ⁊ af ollū dæmdꝛ b
⁊ þa yrdi ſo leynder domar hſ̄s hiarta opinberit ſpadoma
⁊ ſvo væri hñ frā fallandi a ſitt andlit gud at til
bidia/ ſañarliga ꝥ vidꝛ keñandi at gud ſie mz ydꝛ

Huerſu a þa at fara/ goder brædꝛ/ nu ſvo opt
ſem þier komit til ſamans þa hafi huer ydar eiñ/
lof Pſalm/ eda hafi hñ lærdoma/ eda hafi hñ
tungꝛ/ eda hafi opinberaner/ eda hafi vtlegging/
⁊ latid allt ſkie til betrunar ⁊ ef eiñ huer talar tun-
gꝛ/ þa verdi ꝥ añat huort af tueimꝛ eda meſt af
þrimꝛ ⁊ ꝥ ſin a milli/ ſo at eirn leggi ꝥ vt/ eñ ef hñ
er eingeñ vtleggiare/ þa þeigie hñ i ſofnudinū/
tali ſier ſialfū ⁊ gudi

Eñ ſpameñ tali tueir eda þrir/ ⁊ hiner adrer dæ-
mi vm/ eñ ef odrū birtizt þm̄ er hia ſitr þa þeige
hiñ fyrre þat aller megi þier ſpadoma fyre ſeigia
huer epter añan/ ſo at aller lære/ ⁊ aller verdi a-
minter/ ⁊ andi ſpamañāna er ſpamoñunū vnder- b
vorpin/ þt gud er eigi gud vanheidꝛſins helldꝛ fri þeigie 2
darins ſo ſē i ollū ſofnudū heilagra. Ydrar huſ ſofnudin
freyiur latid þeigia i ſofnudunū/ þat þeī ma ei-
gi leyfazt at tala/ helldꝛ vnder gefnar at vera/ ep-
ter þui

ter þui sē logmalit vottar/ en̄ ef þeir vilia nockut læra þa spyrie þeir men̄ sina at þui heima/ þt konunne eru ꝥ lyte at tala i safnadinū/ eda er gudz ord af ydr vt komit/ eda er ꝥ til ydar einna saman kōit/ Ef nockrū þicker ꝥ hn̄ sie spasagna madr eda andligr/ þa vidr kenne sa huat eg skrifa ydr/ þt ꝥ eru bodord drottins/ en̄ ef nockr er skyn laus þa sie hn̄ skynlaus/ fyrer þui goder brædr kostgæfit spadomana at seigia/ ⁊ fyrirbiodit ecki tungurnar at tala latid allt sidsamliga ⁊ epter [sk]ickan skie ydar a mille

Fimtandi Capitule

✠ Elle-
epta
sunnu
dag

En̄ ✠ eg minne ydr (goder brædr) a ꝥ Euangelium sē eg predikadi ydr/ huert þier ⁊ medtokut i hueriu þier ⁊ standit/ fyrer huert þier verdit ⁊ hialpliger medr þeim hætti sē eg kun̄giorda ꝥ ydr/ ef þier hafit þui halldit/ vtan at s° sie þier hafit til o nytz truat

Þuiat eg gaf ydr i fyrstu huat ed medtok/ ꝥ at kristr sie liflatin̄ fyrer vorar synder epter ritningunū/ ⁊ ꝥ hn̄ sie grafin̄/ ⁊ vpp aptr risin̄ a þridia deige epter ritningunū/ ⁊ ꝥ hn̄ er siedr af Cephas ⁊ epter þat af hinū tolf/ ⁊ eptir a vm hn̄ siedr meir en̄ af fim̄ hundrut brædra i sen̄/ af hueriū marger en̄ lifa til/ en̄ nockrer eru sofnader/ ⁊ epter ꝥ er hn̄ siedr af Jacobo ⁊ sidan af ollm̄ postulunū

En̄ sidazt allra s° sē af odrū o skapligū burdi er hn̄ siedr af mier/ þat eg em sidztr postulan̄a/ þui at eg em eigi verdugr ꝥ eg skuli postuli heita/ fyrer ꝥ eg ofsokti gudz sofnudi/ en̄ af nad gudz er eg ꝥ eg er/ ⁊ hn̄s nad i mier hefer eigi idiulaus verit✱ helldr hefi eg myklu meira erfuidat en̄ aller þr ecki eg/ helldr su gudz nad sē medr mier er/ ꝥ sie nu eg/ edr þr/ þa predikū vier s° / þier hafit ⁊ s° truat

En̄ fyrst at kristr verdr s° predikadr/ ꝥ hn̄ sie vpprisin̄ af dauda huernen seigia þa nockrer af ydr/ ꝥ vpp risa framlidin̄a sie ecki/ ⁊ fyrst vpp risa framlidin̄a er ecki þa er kristr ⁊ ecki vpp aptr risin̄/ en̄ fyrst at kristr er ecki vpp aptr risin̄ s° er vor predikan o nyt/ þa er ⁊ ydvar trua o nyt en̄ vier fyndúzt liug vottar gudz/ mz þui vier hefdū vit

mad i gegn gudi/ þ hn̄ hefdi kristū vpp vaket þn̄ hann hefdi ecki vpp vaket/ fyrst hiner framlidnu skulu eigi vpp risa. þui ef framlidner skulū eigi vpprisa/ þa er ⁊ kristr ecki vpp aptr risīn/ eñ ef kristr er eigi vpp aptr risīn þa er ydar truа o nyt/ so eru þier þa eñ i ydrū syndū/ þa eru ⁊ hiner sē sofnader eru i kristo fortapader/ ⁊ ef vier vonū allein ath i þissu lifue a kristū/ so erū vier hiner vesalazstu allra mañа

Eñ nu er kristr vpp aptr risīn af dauda ⁊ frūkuedill vordīn þra sē sofnader voru/ af þui at fyrer mañīn kō daudīn ⁊ fyrer mañīn kō vpprisa framlidiña/ þt lika so sē þr dou aller fyre Adam/ so verda þr ⁊ aller lifgader fyrer kristū/ eñ huer eiñ i siñe skickan/ frūkuedillīn er kristr/ ⁊ þar nęrst þr sē kristz eru i hāns til kōu/ þar nęrst enda lokin/ þa hn̄ hefer opt gefit rikit gudi fedr/ ⁊ þa mun hn̄ afmа allan hofdingsskap/ herra streitt ⁊ valldz stiornan/ eñ hm̄ byrar at rikia þar til hn̄ leggr alla o vine vnder sina fętr. Eñ þan sidazste o vin sē af madr verdr er daudīn/ þt hm̄ hefer hn̄ alla lut vnder sina fętr gefit/ ⁊ þa hn̄ seiger þ at allt sie vnderlagt/ þa er þ opinbert/ at sa er vndañ tekin/ sē hm̄ hefer alla hlutt vnderlagt/ eñ nar hm̄ eru aller hluter vndergefner/ þa mū ⁊ sialfr sonrin vnder gefazt þm̄/ sem hm̄ vnder gaf alla hluti/ so at gud sie allt i ollū hlutū. Huat giora þr elligar sē skirazt vpp yfuer framlidnū/ ef at hiner framlidnu skulu onguaneiñ vpp aptr risa/ huar fyrer skirazt þr þa vpp yfuer þm̄/ ⁊ huar fyrer eru vier þa allar stunder i haska semd/ dagligaña dey eg fyrer vora hrosan/ hueria eg hefi i drottne vorū Jesu kristo/ þui hafi eg epter mañligre venīu/ barizt vid skogdyrin i Epheso huer nytt semd er mier þ þa ef at hiner framlidnu/ skulu eigi vpp aptr risa/ Etū vær ⁊ dreckū þt a morgū deyiū vier/ lattd eigi tala ydr/ þui vōt samtal spiller godū sidū vaknet riettliga ⁊ syndgizt ecki/ þt suer þier vitid eckert af gudi/ eñ ydr til vanuirdu tala eg þtta.

þ ad. all. lifa

Nu mætte eiñ huer seigia? huernen munu hin er framlidnu vpp risa ⁊ med huilikũ likama mu-nu þr koma? þu drusse/ ꝥ er þu sáer lifner ecki/ vtan þ deyie adꝛ ⁊ ꝥ þu sáer er ecki sa likame sē verda skal/ helldꝛ bert korn añat huort hueitis eda einshuers añarra/ eñ gud gefꝛ þui likam epter þui hñ vill/ ⁊ sier huerıu einu af fræinu eiginligañ li-kama

Allt holld er eigi lika hattad holld/ helldꝛ er añ-at holld mañaña/ añat dyraña/ añat fiskaña / eñ añat fuglaña/ þar eru ⁊ himnesker likamar/ ⁊ ia-rdnesker likamar/ eñ adꝛa dyrd hafa hiner hĩme-sku/ eñ adꝛa hiner iardnesku/ añan biartleik hefer solin/ eñ añan biartleik tunglit/ añan biartleik ha-fa ⁊ stiornꝛnar/ þt oñꝛ stiarnan yfuer viñꝛ adra i biartleika/ svo ⁊ vpprisa fram lidiña/ þat ꝥ sem s ad verdꝛ forgeingeligt/ mun vpp aptr risa o for-geingelgt/ ⁊ ꝥ sad verdꝛ i vansemd/ mun vpp ap-tur risa i vegsemd/ ꝥ sad verdꝛ i breyskleika/ mun vpp aptur risa i krapti/ ⁊ ꝥ sad verdꝛ kiotligꝛ lika-me mũn vpp aptur risa andligꝛ likame

Hofũ vier nu kiotligañ likama/ þa hofu vier ⁊ andligañ likma/ svo sem at skrifat er/ þ hiñ fyr-sti madꝛ Adam/ sie giordꝛ i edleligt lifuerne/ ⁊ hiñ sidare Adam i andligt lifuerne/ eñ hiñ fyrste er ei-gi andligꝛ likame/ helldꝛ edleligꝛ/ ⁊ epter ꝥ er hiñ andlige/ Hiñ fyrste madꝛ af iordusie er iardligur Eñ hiñ añar madꝛ er Drottiñ af himnum/ ⁊ hui-likur hiñ Jardneske er/ svo eru ⁊ hiner iardnesku ⁊ huilikꝛ hiñ himneske er svo eru ⁊ hiner himne-sku/ ⁊ lika svo sem vier hofum borit liking hins iardneska svo munu vier ⁊ bera likig hins hĩneska

Eñ þar seige eg af gode brædꝛ/ ꝥ holld ⁊ blod

gett

getr eige eignazt gudz rike z hid forgeingeliga/ mu
eige eignazt hid o forgeingeliga/ siaet! at eg seige
ydr leyndan dom/ þ vier munu eige aller sofna/
en þo munu vier aller vmskipteliger verda z þ nœ
ista skyndiliga a einu auga bragde/ vid hin sidaz
sta ladr þyt/ þt ludrin mun gialla z hiner framli
dnu munu vpp risa o forgeingeliger/ z vier hiner
munum vmskipteliger verda/ þar þtta hid for-
geingeliga hlytr at klædazt þui hinu o forgeingeli
ga z þtta hid daudliga hlytr at skrydazt hinu o
daudliga

En þa þtta hid forgeingeliga skrydizt hinu o
forgeingeliga z þtta hid daudliga klædizt hinu o
daudliga/ vppfyllizt þ mal sem skrifat er/ at dau
di er forsuelgdr i sigran/ Daudi huar er þin brod
dr/ heluite huar er þin sigran? en daudans broddr er Osee.xiij
syndin? kraftr syndarinnar er logmalit/ en gudi sie
þacker sem oss hefer sigrin gefit/ fyrer Drottin vo
rn Jesum Kristum/ fyre þui brædr miner/ verit
stadfaster z o hræranliger z aukizt æ tid i verki
Drottins mz þui þier vitid at ydvart erfidi er eigi
onytt i Drottne

Sextandi Capitule

En af þre studning/ sem skie skal vid hi
na heilogu/ so sem at eg hefi bodit sof
nudunum i galatia/ sa giori þier z lika/
z einn huern suottdaga/ þa leggi huer
ydar hia sialfum sier z saman safne/ hu
at him er bærilligt/ so at eigi þurfe þa ed fyrsta
er eg kem til/ þessari studning saman at safna/ en þa
er eg kem þat vil eg senda þa þadan hueria hellzt
þier kiosit til med brefum/ so at þr flytie ydra god/
villd til Hierusalem z ef þess giorizt þaurf/ at eg
ferdizt þangat þa skulu þr med mier fara/ en eg

mũ koma til ydar/ þa eg fer vm Macedoniã/ þuí
at vm Macedoniam mu eg ferdazt/ eñ mauera at
eg blífue hia ydr/ ⁊ sie þat eirnen vm vetrin̄/ so at
þier giorit mina vt faur/ huert sẽ eg kan̄ ferdazt.

Nu vil eg eigi sia ydr i þssari yfuer ferd/
þuiat eg vona þ eg mune vm stundar saker tefia
hia ydr/ ef Drottin̄ lofar/ Eñ i Epheso mun eg
dueliazt allt til huita sun̄u/ þuiat mier er þar myck
lar dyr opnadar/ ⁊ þr eru kostgæfner/ eñ marger
eru þar motmælendr/ ⁊ þa Timotheus kemr til
ydar/ siaet svo til hñ sie vtan otta hia ydr/ þuiat
hñ rekr drottins eyrinde/ svo sem at eg fyre þui
forsmae hñ eingen/ helldr leidit hñ vt i fridi/ svo
at hñ komi til min þat eg bid hñs mz brædrunũ.

Eñ af Appollo brodr (þa vitid) þ eg hefe
aminnt hñ marga vega/ at hñ kæmi til ydar med
brædrunũ/ eñ þ var med ongu moti hñs vilie/ þ
hñ kæmi nu/ eñ hñ mun koma þa hñ fær tom til/
vakit ⁊ standit i trun̄e/ berit ydr karlman̄liga at ⁊
verit styrckuer/ alla ydra hluti latid skie i kærleika

Eñ eg/ amin̄e ydr goder brædr/ þier ken̄it
heimkyn̄e Stephane/ þ þr eru frumburder fra i
Achaia/ ⁊ sialfuer hafa þr skickat sig til þionustu
vid heilaga vpp a þ þier sieut ⁊ þuilikum vndet
gefner/ ⁊ ollũ sem þin̄ sam vercka ⁊ erfuida/ eñ
eg fagna af til komu Stephana/ ⁊ Fortunati/
⁊ Achaici/ þui huat mig vantadi a hia ydr þ vpp
fylltu þr/ þat þr endr nærdu min̄ anda ⁊ yduarn
fyre þui vidrken̄it þa fyre þss hattar men̄

Ydr heilsar Sofnudrin̄ i Asia/ Ydr heilsar
Myckeliga i Drottne/ Aquilas ⁊ Priscilla/ med þm
sofnudi i þra husi/ Ydr heilsa aller brædr/ Heilsit
huer odrum med heilogum kosse/ Eg Pall heilsa
ydr med min̄e hende/ ⁊ efsa er nockr hñ elski ecki

Drottiñ vorn Jesum Christum þa sie hñ anathema Maharam Motha/nad drottins vors Jesu Christi sie med ydr/ miñ kærleike sie med ydr ollm̃ i Christo Jesu Amen

¶ Hiñ fyrre pistill til þra i Corinthiu borg sendr vt af Asia fyrer Stephanon ꝛ Fortunatũ ꝛ Achaicon ꝛ Timothron.

Formale yfuer annan S. Pals Pistil til þra i Corinthiu

I Þm hinũ fyrra pistle/hefer hiñ heilage Pall hardliga straff fat þa i Corinthiu i morgũ greinũ/hellãdi snorpu vine i beniarnar/ ꝛ hrædandi þa so /Eñ nu sẽ etnũ postula ꝛ huggunar sãligum predikara ber at vera/vidriettandi hinar bliugu ꝛ skelfdu sãuitzkr/framar eñ hrellande/fyrer þui prisar hñ þa nu aptr i þssm̃ pistle. Hellandi so vidsmiorue i saren/tiaandi sig þm nærsta vingiarnligañ ꝛ biodãdi þm at medtaka hiñ synduga aptr medur kærleika

J hinũ fyrsta ꝛ odrũ capitula auglyser hañ siñ kærleika vidr þa/huersu at hñ hefer alla hluti/sagt giort ꝛ lidit þm til nytsẽdar ꝛ heilsu giafar svo at þr mætttu þui helldr allz hins besta til hñs vænta

Epter þ prisar hñ gudzipialligt embætti/huert at sie/hid allra hædzta ꝛ huggan sãligazta verck sãuitzkunũ til nyt sendᵗ ꝛ hialprædis ꝛ vtuisar/at þ sama sie ollu betra eñ logmalsins embætte/ ꝛ þ verdi ꝛ opsocknũ sockt eñ auagtizt þo hia truudũ e apli fyrer kross burdiñ von eilifrar dyrdar

Eñ iafn framt þſſu ollu af ſtingr hñ þa fals po ſtula/ þr ed logmalit hardliga hnudu fram i gieg gn guds Euangelio/hueriet eckı vtan augſynis hei lagleik(ꝥ er hræſni) bodudu/⁊ lietu hinar iñre ſka m̄er vantruarinar kyrrar vera/ þtta giorır hñ nu i hinu þridia fiorda ⁊ fimta capitula

J hinu Sietta ⁊ siounda amiñer hñ þa ꝥ þr ep ter fylgie ſlikre predikan med verckum ⁊ lidingu ⁊ lycktar ꝥ medr þra lofſogn/vpp a ꝥ at hñ huet tie þa s° til meire akafdar

J atta ⁊ niunda amiñer hñ þa ꝥ þr veite i þre dyrre tid hialp ⁊ ſtudning þm̄ heilogu sem til Jie ruſalem hofdu i vpp hafi oll ſin audæfi ofr ge fit Act. iiij capitu.

J hinu tiunda ellefta ⁊ tolfta hefer hñ at ſkaf fa vidr þa fals poſtula

J þrettanda heiter hñ þm hardindum sem ſyn dgat hofdu ⁊ eckı betrudu ſig

til Corinthios

Fyrste capitule

PAll postuli Jesu christi / fyrer gudz vilia ⁊ Timotheus broder. Þre gudz safnan i Corintho / samt ollum heilogum þeim at eru i ollu Achaia

Sie Nad ⁊ fridr med ydr af gudi vorum faudr ⁊ Drottne Jesu christo

Blezadr sie gud / fader vors Drottins Jesu Christi / huer at er fader miskunsemdanna ⁊ gud allrar huggan[ar] / sa oss huggar i allre vorre hrygdan / so at vier getū ⁊ huggat þa sem eru i allz hattudū hrygdū / medr þre huggan / þar vier verdum med af gudi huggader / þat lika so sem at gnæfa harmkuælingar Christz i oss / so ⁊ lika gnæfer vor huggan fyrer Christum

Eñ huort at vier hofū hrygd edr huggan þa skier ꝥ ydr til goda / er ꝥ hrygging þa skier ꝥ ydr til hugganar ⁊ heilsu giafar (huer heilsu giof at audsyner sig / ef þier a þañ mata medr þolinmædi lidit lika sem ꝥ vier lidū) er ꝥ huggan so skier þ ydr til hugganar ⁊ hialprædis / Og vor von er stadfaust fyrer ydr / af þui at vier vitū ꝥ at lika sem þier erut hlut takarar vordner hrygdanna / so munu þier ⁊ verda hlut takendr hugganarinnar

Þuiat vier viliū eigi dylia fyrer ydr goder brædr vora hrygd / hueria oss skiedi i Asia / þuiat vier vorū o dæmeliga for þyngder ⁊ yfer megn fram so at vier aurvæntum eirnen life at hallda / og skurdandi ꝥ med sialfū oss at vier ættum at deyia Eñ ꝥ skiedi þar fyrer at vier settum ecki vorn tru nad a sialfa oss / helldr vpp a þañ gud er dauda

frā vppuæckr

vppueckꝛ/huer oſſ heꝼer ꝼrelſat aꝼ þuilikū dauda
⁊ nu dagliga ꝼrelſar/ ⁊ eñ vonū þ at hñ mune oſſ
ꝼrelſa hier epter/ ꝼyre til ſtyrck ydꝛar ꝼyre bonar
ꝼyrer oſſ/ svo at ꝼyre þa gaꝼu sem oſſ er geꝼiñ
ꝼyrer margar perſonꝛ ſkie myckill þackar giord

Þuiat vor hroſan er þ/vitnan vorꝛar ſamuitz
ku/ þ vier hoꝼū i eindꝼalldleik ⁊ gudz ſkærleika
eigi J holldligre vitzku/helldꝛ i gudz nad geingit
i heimenum. Eñ eirna meſt hia ydꝛ/ þui at vier ſkr
iꝼum ydꝛ ecki añat eñ þ þier vitid adꝛ/ þa þier leſit
þ Eñ eg vona þ þier munut keña oſſ sº allt til enda
loka/sº sem þier haꝼit ⁊ kent oſſ aꝼ nockꝛe alꝼu/
þat vier erū ydar hroſan lika svo sem at þier e-
rut ⁊ vor hroſan a deige Drottins Jeſu/ Og vpp a
þuilikañ truſkap þeinckta eg nu ſidarſt at koma
til ydꝛar/ vpp a þ þier audſuduzt tueꝼalldar vel gie-
ꝛder/ ⁊ eg ꝼerdadizt ꝼyre ydꝛ / i Macedoniam
⁊ kæme vr Macedonia aptꝛ til ydar ⁊ verdi svo
aꝼ ydꝛ a vegleiddꝛ i Judeam

Eñ haꝼi eg liett ꝼerle ꝼramit þa er eg hugleid
da ſlickt/ eda er min ꝼyre hugſan kiotlig/ eigi svo
Helldꝛ hia mier er Ja/Ja/ ⁊ nei er nei/ Eñ trulyn-
dꝛ er gud/ þ at vor ord voru eigi til ydar Ja ⁊ nei
þuiat sonꝛ Gudz Jeſus Chriſtꝛ/ sꝛ at ꝼyrer oſſ
er a medal ydar predikadꝛ/ ꝼyrer mig ⁊ Siluanū
⁊ Timotheum/ hñ var eigi nei ⁊ ia/ Helldꝛ var þ
Ja i hm̄/ þuiat aull gudz ꝼyrer heit eru Ja i hm̄
⁊ eru amen i hm̄/ gudi til dyrdar ꝼyrer oſſ/ Eñ
gud er þ sē oſſ ſtadꝼſter samt ydur i chriſto ⁊ oſſ
heꝼer ſmurt og inſiglat og i vor hiortu geꝼit viſſu
andarins

...þ er or
...ga ⁊ sa
Ja.

Añar capitule

Eñ eg akalla guð til vitnis/vpp a mina saal ꝥ eg þyrmda yðꝛ i þui at eg em ecki komiñ aptꝛ til Corinthiu/ Ecki ꝥ vier Drottnum yꝼuer yðuare tru / Helldꝛ erum vier til hialpendꝛ yðuars ꝼagnaðar/ þuiat þier ſtandit i truñe/ Eg þeinckta/ og með ſialꝼum mier ꝥ/at koma eigi aptꝛ til yðar með hrygð/ þui eꝼ svo er at eg hrygge yðꝛ/Huer er hñ þa/sa at mig gleðꝛ/vtan einaꝫta sa sem aꝼ mier verðꝛ hryggꝛ gior/Og ꝥ hið ſama ſkriꝼaði eg yðꝛ/svo at eg þyrꝼti eigi hryggꝛ at vera/ þa eð eg kæma/aꝼ hueriu eg ætta þo glaðꝛ at vera með þui at eg treyſti þſſ til yðar allꝛa/ ꝥ at miñ ꝼognuðꝛ ſie allꝛa yðar ꝼognuðꝛ/ þuiat eg ſkriꝼaði yðꝛ til i myckille hrygð/ ꝛ hiartans trega með morgum tarꝼaullum/eigi ꝥ þier ſkylldut hrygguer verða/ Helldꝛ ꝥ þier ſkylldut keña þañ kærleika sem eg heꝼꝛ ſierdeilis til yðar.

Eñ þott eiñ huer haꝼi hrygdan vpp byriat/ sa heꝼer ecki mig hrygdt/Helldꝛ einaꝫta i nockꝛn mata vpp a ꝥ at eg þyngða yðꝛ eigi alla/ Eñ ꝥ næger at sa ſame er aꝼ morgũ s° ſtraꝼꝼaðꝛ/vpp a ꝥ/þier ꝼyrer geꝼit hm̃ nu hieðan aꝼ þui ꝼrama ꝛ huggan veitið/svo at hñ sauckuiꝫt ecki i oꝼmycklan hrygglleik/Huar ꝼyrer at eg beiðe yðꝛ/ꝥ þier auðſynit a hm̃ kærleik/þui ꝼyrer þ ſkriꝼaði eg yðꝛ til ꝥ eg kenda yðꝛa rauu huort at þier væreut hlyðuger i ollũ greinũ/og hueriũ sẽ þier ꝼyre geꝼit nockut/ hm̃ ꝼyre geꝼ eg ꝛ/þui eg eirnen/s° eꝼ eg ꝼyregeꝼ nockrũ eitthuat/ ꝥ ꝼyrer geꝼ eg yð vegna i Chriſtꝫ auglite/ s° at vier verðũ eigi tælðer aꝼ anðſkotanũ/þt oſſ er eigi ouitanlegt huat hñ heꝼer i ſkapi

Eñ þa er eg kom til Troada at prediks Kriſtꝫ Euã

gelium ⁊ mier voru dyr vpp loknar i, Drottne/ haf
da eg eigi huild i minū anda ꝥ eg fañ ecki Titon
miñ brodr/ helldr giordi eg miñ ſkilnad vidr þa ⁊
for burt i Macedoniam Eñ Gudi ſie þacker ſa ed
alla tima gefr ſigriñ i Chriſto ⁊ fyrer oſſ opinber
at ilming ſiñar kyñingar i ollum attum/ þat vier
erū gudi god ilming i Chriſto bædi a medal þra
ſem hialpazt ⁊ medal þra ſem fortapader verda
þeſſum ilmr daudanſ til dauda eñ hinū ilmr lif
ſens til lifſ/ ⁊ huer er hæfiligr til þſſa/ ꝥt vier erū
ecki ſo ſem marger adrer/ þr eg gudz ord forblan
da helldr ſo ſem af ſkærleika ⁊ ſo ſem af gudi/ to
lum vier fyrer gudz augliti i Chriſto

Þridie Capitule

TOkū vier eñ aptr til at hæla ſialfū oſſ
eda þurfu vier lika ſo ſē at nockrer
hols brefaña til ydar/ edr holſ brefiñ
af ydr/ þier erut vort bref ſkrifat /i
vorū hiortū/ ſē audkent ⁊ leſit verdr af
ollum mōm þier ſem auglioſer erut vordner ꝥ þier
erut bref Chriſti til reidder fyrer predikunar em-
bætti ⁊ af oſſ ſkrifader eigi medr bleke helldr me-
dr anda gudz lifanda/ eigi a ſteins ſpiolldū/ helldr
a holldligū ſpiolldū hiartans ✠ Eñ ſlikañ truſt
af þa hofum vier fyrer chriſtū til gudz eigi ſo ꝥ
vier ſieū af ſialfum oſſ nefter nockut at hugleida
ſo ſem af ſialfum oſſ til/ helldr ef vier erū nock-
ut nefter/ þa er ꝥ af gudi ſa at oſſ giordi neyta/
fram at flytia embætti hins nyia teſtamenti/ ei-
gi bokſtafſins/ helldr andans/ þuiat bokſtafuriñ
deyder eñ andiñ lifgar

✠ Tolfta ſuñu dag

Eñ fyrſt ꝥ embætti ſem fyrer bokſtafiñ deyd
er ⁊ a ſteinū er grafit hafdi biartleik/ ſo at Iraelſ
ſyner

ſyner gatu eigi litid i aſiõnu Moyſi fyrer biartlei-
ka ſaker hans andlitzt/ sem þo tekr enda/ huernen
ſkylldi þa ecki mycklu meir þ embætti sē ãdañ gef-
ur biartleik hafa/ þui fyrſt þ embætti sem fyre-
dæmingina bodar hefer birte/ mycklu framar he-
fer þa þ embætti er riettlætid bodar/ yfuergnæf-
anligañ biartleik * þuiat i sumañ mata þ sem
birt var þa er fyre ongua birte hallõnda i giegn
þ ſſari yfuer gnæfanligre birte/ þui fyrſt þ hafdi
birti sē enda tekr mycklu framar mun þa þ ha-
fa birte sem ſtodugt blifr

Af þui vier hofum nu ſlika von þa erum vier
diarfuer i nog. z giorum eigi s° sē Moyſes gior
di/ huer ed fortialld heingdi fyrer ſina aſiõn svo
at Jsraelſ ſyner fiengu eigi litid ending þeſſ er eũd
a tok/ helldr eru þra hugſkot forblindut þat allt
til þiſſa dags blifr þ ſama fortialld til luckt yfu
er þui gamla teſtamento/ þañ tid sem þr leſa þ
huert at fyre chriſtum tok enda/ þuiat eñ allt til
þiſſa dagſ þa Moyſes verdr leſiñ heingr þ fortia
lld fyrer þra hiortum/ eñ ef þr sneruzt til Drott
ins/ svo verdr þ fortialld i burt tekit/ þuiat drott-
iñ er andi/ Eñ huar andi drottins er þar er frelſi
Og nu ſpeigl'ar ſier i ollm̃ oſſ biartleike drottins
medr o huldre aſian z vier verdũ svo i þre ſamre
mynd vpp birter fra birtu til birtu svo sem af
anda drottins

Fiordi capitule

HVar fyrer a. medan vier hofum nu ſu
oddant embætti svo sem at vier hof
um miſkuñſemi til audlazt/ þa treguzt
vier ecki/ helldr af ſeigium vier eirneñ
heimogligar ſkamer/ z forum eigi med-

 flatſk

ƿlatſkap/ ƿorblaundū ⁊ ecki gudz ord/ helldr mz o-
pinberum ſañindum/ ⁊ audſynū oſſ hegan vidr
allar ſamuitzkur mañа ƿyre gudi

Er nu vort Euangelium hulit þa er ꝥ hulit i
þm̄ ſem ƿortapader verda i huerium at gud þſſar
ar veralldar/ þa heƿer ƿorblindat hugſkot vantru
adra s° þm̄ ſkine eigi vpp birting þſſa Euangeliū
Kriſtz dyrdar/ huert at er gudz i mynd/ þuiat vier
predikum ecki ſialƿua oſſ helldr Jeſum Kriſtum ꝥ
hn̄ ſie Drottinn̄/ en̄ vier ydrer þionar/ Jeſuſ vegna
ꝥt sa gud er lioſino baud vr myrkrino at ſkina hn̄
heƿer birtuna geƿit i vor hiortu til vpp birtingar ⁊
vidrkenningar gudz biartleika i andlite Kriſti Jeſu

En̄ þennan̄ teſaur hoƿu vier i iardligū kerum/
svo at hedin kraƿtarins ſie gudz/ ⁊ eigi aƿ oſſ/
alla vega lidum vier hrygdaner/ en̄ vier hryg-
giumzt þo eigi/ oſſ veiter torƿuellt/ en̄ vier autni-
ſumzt eigi/ vier lidū oƿſokn/ en̄ vier verdū eigi ƿyrer
latner/ vier verdum nidr þryckter/ en̄ vier ƿyre ƿor-
unzt eigi ⁊ ætid beru vier vm kring deyding drot-
tins Jeſu a voru likama/ s° at eirnen ⁊ ꝥ liƿ Drot-
tins Jeſu opinſkart verdi a vorum likama

Þuiat vier sem liƿū verdū iaƿnan i dauda ſell
der Jeſus vegna s° at eirnen ꝥ liƿ Jeſu opinſkart
verdi a voru daudligu holldi/ ƿyrer þui verckar
nu daudinn̄ i oſſ en̄ liƿit i ydr. En̄ a medan ꝥ vier ho-
ƿum þann̄ sama anda/ (epter þui at ſkriƿat er Eg
trudi ⁊ ƿyrer ꝥ tala eg) og vier truū ƿyre þui to-
lum vier eirnen/ ⁊ vitum ꝥ at sa ſem Drottinn̄ Jeſū
heƿer vppuaket/ at hn̄ mune oſſ ⁊ vpp vekia ƿyrer
Jeſum ⁊ mū ſkicka oſſ þar medr ydr/ þat allt þetta
ſkier ydar vegna/ s°. at su yƿuergnæƿanliga nad
ƿyrer margra þacka giord/ vegſkе gud rikuliganna

Fyrer þui letiumzt vier ecki/helldr þott þ miñ ytre madr fordiarfuezt þa mun þo sa hiñ iñre dag fra deige endrnyiazt/ Þat vor hrygd/sem stundlig ⁊ liett er/vt vegar oss yfuer allan mata eina eilifa dyrdar vog/er eigi alitū hid syneliga/Helldr a hid o syneliga/ Þat huat syneligt er/ þ er stundligt/eñ huat o syneligt er þ er eilift

Nota *

Fimte Cap

ÞVi vier vitū/þott vort Jardneska hus þessarar byggingarverdi nidr brotid/ þ at vier hofū bygging af gudi vpp bygda/ Hus eigi med houdū giort/ þ efinligt er a himnū/ þt þ^r epter forleinger oss eirnē/vorre i bygging sē er af hiñe/girnandizt hñe at yfuerklædazt/svo/at vier fiñuzt klædder ⁊ eigi nauckter/ Þui a medan vier erū i þessu Hreyse þa forleinger oss ⁊ erū þyngder/at þui vier villdū fegner eigi nauckter helldr yfuer klædder verda vpp a þ hid daudliga burt suelgdizt/af lifuenu/ Eñ hñ sem oss byr til þess hins sama/ er sa gud sem oss hefer gefit pantiñ andarins

Eñ iafnan þa erū vier med godū huga/ ⁊ vitū þ a medan vier byggiū i þessū likā/ þa eru vier ecki heima hia drottne/ Þui gongu vier i truñe ⁊ ecki i augsion/ Eñ vier erū mz godū huga/ ⁊ hofū myckiu meire goduilld til at vera fiarlæger af likamanū/ ⁊ nalæger hia drottne/ Fyrer þui kostgæfū vier ⁊ eirnen/huort vier erū heima nalæger/eda i fra verū fiarlæger/ þ vier þocknuzt hm̄/ Þui vier hliotū aller at opiberazt fyrer dōstoli Kristz/vpp a þ at huer eiñ audlizt þ a sinumlikam/ epter þui hā hefer at hafz/sie þ gott/eda illt

Þui vier vitū þ drottiñ er ottandi/ þa forū vier i hægd at vid lydiñ/eñ gudi eruin vier opinberir/ eg vona ⁊ eirnen þ vier sieū ⁊ i ydrū samuizkū/opiberir

so at vier lofum eigi sialfa oss at nyu/ helldr þat
vier gefum ydr til efne at hrosa af oss vppa þat
(þier hafit nockut at hrosa i moti þeim/ sem hrosa
sier epter yfuer litum/ ꝛ ecki epter hiartano

Þui/ eru vier ædis myckler/ so eru vier ꝥ gudi/
eru vier gæfer/ þa eru vier ydr gæfer þat Kristz
kærleike þuingar oss/ af þui vier holldū ꝥ þar fy
rer/ fyrst at einn hefer fyrer alla dait/ þa sie þr al
ler dauder ꝛ þui hefer hn̄ fyre alla dait/ so at þr
sem lifa/ life eigi sialfū sier/ helldr hm̄ sem fyrer
þa hefer dait ꝛ vpp aptr risin̄

Þar fyre kenn̄ vier nu hier epter onguan epter
holldino/ þott at vier hofū einnen kent Kristū ep-
ter holldino/ þa kenn̄ vier hn̄ þo nu eigi so leingr/
af þui/ er nockr i Kristo/ þa er hn̄ ny skepna/ hid
gamla er vmlidit/ Siaetr allt er ꝥ nytt vordit/ en̄
allt ꝥ af gudi/ huer oss forlickte vid sialfuan̄ sig
fyrer Jesum Kristū/ ꝛ gefit oss ꝥ embætti sk for
likunina/ predikat/ Þuiat gud var i Kriste/ ꝛ for
lickte verolldina vidr sialfuan sig til reiknandi hn̄e
eigi sinar synder/ ꝛ hefer vppreist vor a medal or
dit af forlikunin̄e

So eru vier nu sendibod af Kristz alfu/ þat gud
amin̄er fyrer oss/ þar fyrer bidiū vier ydr fyrer
Kristū/ Latid forlika ydr vid gud/ þui hn̄ hefer
þan̄ sem af ongre synd visse/ fyrer oss at at synd
giort/ vpp aꝥ vier yrdū ꝥ rettlæti sem fyrer gudi
duger

✠ Saniuda gift i fyrstan so

Esa. xlix

Sietta Capitule

En̄ vier ✠ amin̄ū ydr so sem med hial
parar/ ꝥ þier medtakit ecki gudz nad til
onytis/ þui hn̄ seiger/ J þægan̄ tima
heyrda eg þig/ ꝛ a deigi hialpræðisins
hialpadi eg þier/ Siaetr nu er sa þæ

gilige

gilige time/nu er dagr hialprædisins/Latum oss, þui gefa ongum hindran/ vpp a þ vort embætt verdi eigi lastad/Helldr auglyſum oſſ ſialfua i ollū hlutū svo sem gudz þienara

I myckille þolinmædi/i Harmkuælū/i Haſkaſemdū/i Þyngslū/i hudſtrokū/i ſiotrū/i vpphlaupū/i erfuidi/ i voku/i foſtu/i hreinlife/i vidr kēning/i bidlundar gædi/i hoguæri/i Helgum anda/ falſlauſum kærleika/ſānleikſins ordi/i Gudz krapti/ fyre herklædi riettlætiſins til hægre ⁊ vinſtre handar/fyrer vegſemd ⁊ vanſemd/fyrer vanryckti ⁊ gott ryckti/s° ſem falſarar/⁊ þo ſañarliger/s° sem o kuñiger ⁊ þo kuñiger lika s° sem þr ed deyia ⁊ Siaet? þat vier lifum/svo ſē hegnder ⁊ eigi lif latner/ s° sem ſyrgiendr/ þo iafnan glader/ svo ſem volader/ eñ þo s.a margañ audgar lika sem þr ed eckert hafa/⁊ þo eignaz alla hluti ✱

O þier i Corinthiu vor muñr hefer ſig opnat til ydar/vort hiarta er glatt/vorra vegna þurfue þier ecki tuiſter at vera/ eñ þ þier erut tuiſter/þ giorit þier vt af hiart groiñe meiningu/ vid ydr tala eg svo sem vid born min/ at þier hegdit ydr svo ⁊ eirnen vidr mig/⁊ sieut lika glader

Togit ecki okit medr vantruudum/ þat hueria hlui tauku hefer riettlætid med ranglætino/ eda huert ſamlag hefer lioſit vid myrkrin/eda hueria ſamteingd hefer kriſtr vid Belial/ eda huert hlutſkipti hefer truadr med vantruadū? Hueria ſamliking hefer gudz muſteri vid ſkurgoda huſ/ Eñ þier erut muſteri gudz lifanda/epter þui ſem gud ſeiger/Eg man byggia i þm/ ⁊ ganga fra a medal/eg man ⁊ vera fra gud/ ⁊ þr ſkulu miñ lydr vē Leui.xxvi ka/ þat fyrer gangit vt fra þm/⁊ fra ſkilier ydr/Esa. lij seiger

seiger

seiger Drottiñ/⁊snertid ecki ꝥ o klart er/ þa mun eg medtaka ydr/ ⁊ vera ydar fader/ ⁊ þier skulut vera miner syner ⁊ dætr/seiger Drottiñ almattugr

Siounndi capitule

A Medan vier hofum nu þui lik fyrer heit kæruztu viner/ þa forum til ⁊ hreinsum oss af allri saurgan holldzins ⁊ andans ⁊ a fram forum medr helgu nniñe i gudz hrædzlu/hondlit oss/ongũ giordu vier mein/ongum giordu vierskada/ongu añ drogu vier a talar/ þtta seige eg ecki ydr til for dœmingar/ þat eg hefi adur sagt/ ꝥ þier erut i vo ru hiarta/samt til at deyia/med ⁊ at lifa mz/gla dr tala eg vid ydr/morgu hrosa eg af ydr/uppfyll tr em eg hugganar/yfirer gnæfanligr em eg i al re vorre hrygdan/ þui þa vier komũ i Macedonia hafdi vort holld ongua ro/helldr i ollu lidu vier hrygdan/hid ytra i barattu/hid iñra i otta blend ne/eñ gud sa er huggar litelmagnana/hañ hugg adi oss fyre til komu Titi

Eñ eigi alleinazta fyrer hãs tilkomu/helldr eir nen fyrer þa huggan/ þar hñ var af ydr med huggadr/ kuñgiorandi oss ydra forleinging/yd uarn ecka/ ydra kostgæfne vm mig/ svo at eg gled mig eñ meir þuiꝥ eg hrygda ydr fyrer bre/ fit/idrar mig ecki/ ⁊ þott mig idradi ꝥ/kañ vera/ fyrst at eg sie at ꝥ bref hefer at eins vm stundar saker hrygdt/ydr s° gled eg mig nu þo/eigi af þui ꝥ þier vorut hrygguer/helldr ꝥ þier vorut hryg der til idranar/ þat þier erut gudliga hrygguer vor dner/ s° at þier feingut ængúan skada af oss i mẽnu/ þat gudlig hrygdan verckar idran til hialp rædis/þa er onguan idrar/eñ þessa heims hrygdan verckar dauda

Siaet

Siaetꝛ ꝥ þier erut gudliga hrygguer vord-
ner/ huerꝛa alud ꝥ heꝼer med ydꝛ verckat/ þat at
auk ꝼorſuar/ heiꝼt/ otta/ ꝼorleingtan/ vandlætan/
heꝼnd/ ⁊ i ollū hlutū/ þa haꝼi þier audſynt ydꝛ at
þier erut ſkirer þſſ verckſ ꝼyrer þui þo at eg ſkri
ꝼadi ydꝛ/ þa er ꝥ ecki hn̄s vegna ſkied sē reitingi
na ꝼramdi/ ⁊ ecki hn̄s vegna sem reittꝛ er/ Helldꝛ
þſſ vegna ꝥ ydar koſtgeꝼni vid oſſ opinber yrdi
hia ydꝛ ꝼyre gudi

Aꝼ þui þa erū vier vordner huggader/ ꝥ þier erut
huggader/ Eñ þo hoꝼū vier eñ yꝼuer allt ꝼrā glatt
oſſ meir yꝼuerꝼognudi Titi/ þat hn̄ſ ande er a ny
iu endꝛ nærdꝛ til allꝛa ydar/ þui huat eg heꝼi hro
ſat aꝼ ydꝛ ꝼyrer hm̄/ i þui verd eg eigi vanuirtꝛ/
Helldꝛ lika svo sem at allt ꝥ er sān̄leike huat eg
heꝼi vid ydꝛ talat/ svo er ⁊ eirnen vort hroſan hia
Tito sān̄leikꝛ vordin/ ⁊ hm̄ er aꝼ hiarta olldungis
vel til ydar/ þa er hn̄ hugleider hlydne allꝛa ydar-
ra/ huernen þier hꝛꝼit aꝼ otta ⁊ ſkialꝼta hn̄ medte
kit/ Eg gled mig ⁊/ ꝥ eg ma allꝫ godꝫ til ydar tre-
yſta

Attandi Capitule

O G kuñgiore ydꝛ kærir brædꝛ/ þa gudꝫ
nad/ sem geꝼin er ſaꝼnadinum i Ma-
cedonia/ þuiat þra ꝼognudꝛ var þa
yꝼuer gnæꝼanligꝛ/ þā tid þꝛ vrdu ꝼy
rer morg Harmkuæli reynder/ og þott
at þꝛ voru nærſta ꝼaſkrudader/ þa haꝼa þꝛ þo
rikuliga geꝼit i ollm̄ einꝼalldleik/ þuiat epter ollu
megne (ꝥ vitna eg) ⁊ yꝼuer megn ꝼram voru þꝛ
ſialꝼuiliuger ⁊ beiddu oſſ mꝫ morgū a miñingū ꝥ
vier medtækiū þa god giord ⁊ ſamlag naud þurꝼ-
tariñ[a] sē þꝛm heilogū veittizt/ ⁊ eigi sē vier vonudū

Helld

Helldr gafu þr i fyrstu sialfua sig Drottne/ ⁊ oss
epter þ/ fyrer gudz vilia saker/ þ vier hlutũ at
eiminka Titũ/epter þui hñ hafdi adr vpphafit/svo
skylldi hñ ⁊ full enda slika velgiord ydar á mille.

Eñ lika sem þier yfuer gnæfit i ollũ greinũ/
J trunne i ordum/i vidr keñingunne/ ⁊ i allre kostgæ
fne/ ⁊ i ydrũ kærleika til vor/ svo afrekit eirnen/
þ þier yfuer gnæfit ⁊ i þssari vel giord/ Eg seige
ecki sem biodi eg þ/helldr a medan þat hiner ad-
rer eru svo kostgæfner/ þa reyne eg ydvarn kærlei
ka/ Huort hñ er af riettum huga i þui þier vitid
nad vors Drottins Jesu Kristi/ þa/ þott hñ væri
rikr/vard hñ þo voladr ydar vegna/vpp a þat
þier yrdut fyrer hñs fatækt auduger

Og mina radþægne gef eg i þssu/ þuiat þtta
er ydr nytt samligt/ þier sem vpp hafit byriat fy
re tolf manudum eigi einazta giorningiñ/ helldr
iafn vel vilian/þui fullkõnit nu ⁊ eirnen giornin
giñ vpp a þat lika sem at þar er hneigeligr hugr
til vilians/svo sie þar ⁊ eirnen hneigeligr hugr til
giorningsins/af þui sem þier hafit til/þui fyrst
hñ er goduiliadr/ þa er hñ þacknæmr/epter þui
sem hñ hefer til/eñ eigi epter þui hñ hefer ecki

Eigi skier þ i þa meining/þat adrer hafi
huild/eñ þier hrelling/Helldr at þat sie lika/svo
at ydar gnægd þione þra þurft i þessari hallæ
ris tid vpp a þ/at þra gnægd epter a þione yd-
vare þurft/ ⁊ þ skie huat lickt er/sem at skrifat er
Þñ er myklu safnadi/hafdi eckert af gangs/ ⁊ sa
er litlu safnadi hñ hafdi onguan brest / Eñ gudi
sie þacker sem slika fyrer hyggiu hefer gefit i hi
arta Titi til ydar/ þat hñ medtok at sõnu þa a-
miñing/eñ med þui hñ var,svo miog kostgæfiñ/
er hñ

Exo. xvi

er hn̄ af ſinum eigen vilia til ydar farinn

Eñ vier ſendum mz hm̄ vorn brodꝛ/ þn̄ er lof
hefer i Euangelio/ vm allar ſamkundꝛ ⁊ eigi allei
nazta þ/ helldꝛ er hn̄ eirnen ſkickadꝛ vt af ſamkun
dunū oſſ til foꝛu nautz til þſſarar velgioꝛdar ſem
fyrer oſſ verdꝛ ſaman ſofnut/ Drottne til ſœmdar
⁊ at gæta þſſ/ þ eingeñ mætti epter oſſ ſeigia nockut
vont/ ſlikrar audigrar næringar halfu ſem fyre
oſſ verdꝛ ſamā dreigin/ ⁊ vackta at þ færi ſœmiliga
eigi alleinazta fyre Drottne/ helldꝛ eirnen likaf yre
mōm

S° hofum vier ⁊ ſent med þm̄ brodꝛ vorn/ þn̄
vier hofū opt reynt i morgū greinum/ þ hn̄ ſie koſt
gæfiñ/ eñ nu mycklu koſtgæfnare/ ⁊ vier hofum
mickit trauſt a ydꝛ/ ſie þ Tit⁹ vegna (ſem er miñ
lagſmañ ⁊ hialpar madꝛ ydar a mille) edꝛ vegna
voꝛra brædra (hverier at erū Poſtular ſākundaña
⁊ dyrdar Kriſtz) fyrer þui hafit i lioſe audſynig
ydvars kærleika ⁊ voꝛrar hroſanar vm ydꝛ vidꝛ
þſſa/ eirnen i auglite ſafnadaña þui/ af þſſarinæꝛ
ingar biorg ſem þm̄ heilogum ſkier/ er mier eigi
þorf a/ at ſkrifa ydꝛ til vm þat eg veit ydvarn
godan vilia/ huar af eg hroſa/ hia þm̄ vr Macedo
nia/ ⁊ ſeige þ Achaia er fyrer tolf manudū reidu
buin/ ⁊ ydart epterdæmi hefer marga til knuit/
Eñ eg hefi af þui þſſa brædꝛ hingat ſent/ ſ° þ voꝛ
hroſan vt af ydꝛ ydi ei at ongu i þre grein/ ⁊ þier
ſieut reidubuner/ lika ſ° ſem at eg hefe ſagt vt af
ydꝛ/ ſ° at ef þꝛ vr Macedonia kæmu medꝛ mier/ ⁊
fyndi ydꝛ o vidꝛ buna/ ſ° vier (eg vil eigi ſeigia
þier) verdum ecki ſkamader med ſlikre hroſan

Eñ eg hefi a litid þ fyrer naudſyn/ at a miña bꝛ
ædꝛna þ þr færi fyrſt til ydᵃʳ/ at reidu bua þſſa adꝛ
lofa

…rentius
…ſu

lofada blezan þ hun ſie til reidu/so sē þ ſie blez-
an eñ eingen agirne ✠ eñ eg ſeige þ huer hañ saer
ſparliga /sa mũ ſparliga vppſkera/ ꝛ huer hñ saer
nidr i blezanum/sa mun ꝛ eirnen i blezanum vpp
ſkera/ huer eiñ epter ſinu hugbodi eigi medr o viliæ
edr ſtugan/ þt hyrañ giafara hefer gud ſier kærañ

Psal cxi

Þui gud er mattugr at giora/ þ allz hattud nad
ſie gnoglig medal ydar so at þier hafit allz gnægd
i ollũ hlutum/ ꝛ yfuer gnæfit i ollũ godũ verckũ/
so sē at ſkrifat er/ hñ vt dreifdi ꝛ gaf fatæktum
hñſ riettlæti blifr vm allder allda/ eñ sa er ſædit
gefr kornſædaranũ/sa mun ꝛ gefa braudit til fæ-
dzluñar/ hñ mun ꝛ marg fallda ydvart ſædi/ ꝛ
aukazt lata frioſgan ydvars riettlætis þ þier ſie
ut audiger i ollũ hlutũ/med allañ eindfalldleik
sē fyrer oſſ verckar þackar giord gudi *

Þuiat su næringar ſtod/ þſſarar biargar/vpp
fyller ecki alleinazta þa naud þurft heilagra. hell
dr yfuer gnæfer eirnen i þui/ þ marger þacka gu
di fyrer þſſa vora trua þionuſtu/ ꝛ priſa gud yf
uer ydvare hlydugre vidrkeñingu Kriſtz gudzſpial
la/ ꝛ yfuer ydvare eindfalldligre hialpar ſtod til
þra/ ꝛ til allra/ ꝛ yfuer þra bænũ fyre ydr/ hueria
at forleinger epter ydr/ fyre ſaker þrar yfuer gnæ
fanligrar gudz nadar/i ydr eñ gudi ſie þacker fyr-
er ſina o vm rædiliga gafu

Tiunde Capitule

Eñ eg Pall beide ydr fyrer godgirnd ꝛ
hogværi Kriſtz/sa sē at i nalægd er la
gr ydr a mille/ eñ i fiarſka em eg þñeñ
diarfr vid ydr/ þui bid eg ydr þ mier ſie
ecki þaurf/nalægũ/diarfliga at honndla/ ꝛ þa dir-
drfung frāme hafi/sem mier verdr til logd vidr

fullna þr oſſ ackta/ ſẽ geingu vier epter holldꝛins plagſid/ þui þott vier gongū i holldinu þa ſtridū vier þo eigi epter holldligū plagſid/ þt herſkrudi vorſ riddaraſkaper er eigi holldligr/ helldr mattu gr fyrer gudi/ til nidrbrotz þre ſtadfeſtu/ huar mz vier nidr briotū þa a ſetning ⁊ alla hæd ſẽ at ſig vpp hefr i giegn gudz vidr keñingu/ ⁊ at herfan ge tekr alla ſkynſemd vnder Kriſtz hlydne ⁊ erū rei dubuner at hefna allrar o hlydne/ þa er ydar hlyd ne er vppfylld/ Dæmi þier epter alite

Treyſter nockr þar vpp a/ þ hñ ſie Kriſtz/ þa þeincki ſa eirnen þtta hia ſialfū ſier/ þ/ lika ſẽ at hañ heyrer Kriſte til ſo heyru vier eirnen Kriſte til/ og þo at eg hroſadi mier nockut framar vt af þre vorre mackt ſẽ drottiñ hefer oſſ gefit/ ydr til be trunᷓ ⁊ ecki til fordiorfunᷓ/ þa muda eg þo ecki til ſkamᷓ verda/ eñ þtta ſeigi eg vpp a þ þier latid ydr ei þickia/ ſẽ hefda eg viliat ſkelfa ydr mz brefū/ þ at þau brefi (ſeigia þr) eru þung ⁊ ſterck) eñ nalægd likamans er veyk ⁊ malit forſmanarligt/ huer þſſ konar er/ hñ þeincki þ lika ſẽ vier erum mz ordin i brefunū i frauerūñe/ ſo dirfunzt vier eirnen at vera mz giorningenum i nalægdiñe

Þt vier dirfunzt ecki at reikna oſſ edr telia medal þra ſẽ ſig ſialfuer lofa eñ mz þui þr meta ſig hia ſialfum ſier ⁊ hallda ſvo einazta nockat vt af ſier ſialfum þa vnder ſtanda þr eckert/ eñ vier hro ſum oſſ ecki yfuer mal framꝫ helldr alleinazta epter ſkamti þrar reglu þar ed gud hefer oſſ þñ ſka- mt med afmetid/ at geta nad/ ernen allt til ydar/ þuiat vier forum ecki of langt i fra/ ſvo ſem at hefdu vier eigi nad getad allt til ydar/

þui

Þui vier erũ kõner allt til ydar medr Kristz gudz
spiollũ/ ⁊ hrosũ oss ecki fram yfuer ꝥ mal i añar
ligu erfidi/ ⁊ vonũ nu/ nær ydar tru friofgazt i
ydr/ ꝥ vier munũ vidara komazt epter vorre reglu
⁊ predika eirnen þetta Euangeliũ/ ꝥ m sẽ hinu mei
gin ydar bua/ ⁊ hrosa oss ecki i þui/ sem med añar
ligre reglu er til buit

xi Capitule

En huer sier hrosar/ sa hrose sier i Dro
ttne þui fyre ꝥ er eingeñ reyndr ꝥ hñ
lofar sig sialfr/ Helldr ꝥ Drottiñ lofar
hñ/ Gæfi Gud þier þyldut mier litla
eina fauitzku til goda/ at soñu þolit þi-
er mier hana til goda/ þui eg vanda vm vid ydur
med gudligu vandlæti/ þat eg hefi fastnat ydr ei
nũ mañi/ so at eg i hñdr sellda kriste skirlifa mey-
eñ ꝥ ottunzt eg/ at lika sem Hoggormriñ tældi He-
uw med siñe flærdi/ so lika meige ⁊ fordiarfazt
ydar hugskot/ ⁊ af falla i fra þm eindfalldleik
sem at er i Christo i þui ef sa sami/ sem til ydar
kemr/ predikadi erin añañ Jesũ/ þñ vier hofũ ei pre
dikat/ eda ef þier medtækit añañ anda/ þañ þier
hofdut ecki medtekit elligar añat Euangeliũ/ ꝥ þier
hofdut ecki medtekit/ þa vmlidu þier þa riettliga

Þat eg helld ꝥ eg sie eigi miñe/ Helldr eñ þr hi
ner gœdu postular eru/ ⁊ þott eg sie fafrodr i ma-
linu/ þa em eg þo eigi fafrodr i vidrkeñinguñe
þui eg em hia ydr olldungis vel kendr/ eda hefe eg
syndgazt i þui ꝥ eg minckada mig/ so at þier vpp
hefdust/ þat eg hefi kuñgiort ydr þetta Euange-
liũ fyre eckert/ ⁊ þui hefi eg suipt adrar samkundr
⁊ verolaunin fra þm tekit/ ꝥ eg predikadi ydr/ ⁊
þñ tid eg var hia ydr nalægr/ ⁊ mig skorti/ var
eg ongũ þungr/ þui mina naud þurft vppfylldu

þr brædr sem komu af Macedonia/ ꝛ i ollū hlutū
gætta eg min at vera vtan þyngsla vid ydr/ ꝛ suo
vil eg ꝛ gæta min hiedan i fra

Þui svo sannarliga sem kristz Sannleikr er i mier
þa skal mier ꝥſſi hrosan i Hierodū Achaia ecki til
stilfd verda/ Huernen þa þr? at eg skyllda eigi el
ska ydr? gud veit ꝥ/ en huat eg giori ꝛ vil giora/ ꝥ
giori eg fyrer ꝥ/ at eg af kuiste ꝥm ꝥ til efne/ sem
tilefnis fara a leit ꝥ þr mættu hrosa sier/ at þr sie
svo sē vier/ Þat ꝥſſ hattar fals postular ꝛ suik-
samliger erfidis mēn/ vmmuenda/ sier til Kristz po-
stula/ ꝛ ꝥ eru eigi vndr/ þui sialfr andskotinn vmsn-
yr sier stundū til liossins eingels/ fyrer þui er ꝥ eigi
myckels vert þott hans þienarar vmmuende sier eirn-
en til riettlætisins predikara/ huerra endalok munu
verda epter þra verckum

Eg seigi nu enn aptr/ ꝥ eingenn meine ꝥ eg sie fa-
vis/ enn ef eige/ þa medtakit mige sem annan fauisk-
s° ꝥ eg hrose mier eirnen nockut litid/ Huad eg ta-
la nu/ ꝥ tala eg/ eigi s° sem i Drottne/ Helldr s°
sem i fauitzku/ med þui vier erū i Hrosunina kō-
ner/ at þui/ marger hrosa sier epter holldinu/ vil
eg eirnen hrosa mier/ ☙ Þat þier vmlidit giarnan
fafroda/ med þui þier erut sialfuer vitrer/ þier
vmlidit þott nockr hneppe ydr i þrælkan/ þott no-
ckr skam yrdi ydr/ þott nockr taki fra ydr/ þott no-
ckr hrokizt vpp vid ydr/ þott nockr slae i ydra Asi-
anu/ þetta seige eg epter o virding s° sem at væru
vier breyskuer vordner

J hueriu helldzt sem ꝥ nockr er diarfr (eg tala i
heimska) þa em eg eirnen diarfr/ þr eru ebresker/
eg eirnen/ þr eru Jraelite/ eg eirnen/ þr eru Abra-
hams sædi/ eg eirnen/ þr eru Kristz þienar (eg ta-

nota

☙ Ass/ nu dag/ vikna

la heimſkuliga) eg em myckluꝛ framat/ eg hefi meir erfidat/eg hefi meire haugg lidit/eg em op tar fangiñ verit optar i Daudans hættu/ Af gy dingū hefi eg fim ſiñum fiengit/(xl) ſlaug einu færra/ þryſuar ſiñum em eg hudſtrycktr/einu ſiñe gryttr/ þryſuar hefi eg ſkipbrot lidit/ dag ⁊ nott var eg i ſiafar diupe/opt þa hefi eg i ferdū ve rit/eg em veriñ i haſkaſemdū til vazt/i Haſkaſem dum medal moꝛdingia/J Haſkaſemdum millū gy dinga/J Haſkaſemdū medal Heidiña/ J Haſka ſemdū i boꝛgum/J haſkaſemdū a eydi morku/J haſkaſemdū a ſio/J haſkaſemdū medal falſkra brædꝛa/J eymdū/ ⁊ erfidi/J mycklū vokū/J hun gre ⁊ þorſta J mycklū fauſtū/J kulda ⁊ klædleyſe

Fyrer vtan ꝥ ſem hid iñra kañ vid at bera/ein kū/ ꝥ eg dagliga verd yfuer ruñiñ/berandi a hyg giu fyrer ollm̄ ſofnudū/Huer er veykr/ ⁊ at eg ver di eigi veykr/Huer verdꝛ ſo hneyckſladꝛ/at eg ſtick na ecki/ ef eg ſkal þo hroſa mier þa vil eg hroſa mier mins breyſkleika/gud ⁊ fader vors drottins Jeſu Chꝛiſti/ſa blezadꝛ er vm allder/veit ꝥ eg lyg ecki/ at til Damaſco/ ꝥ land ſtiornare kōungſins Areta/ liet geyma boꝛgina Damaſcū ⁊ villdi lata gripa mig/ ⁊ eg vard latiñ vt vm vindaugat/i ofan fyrer muriñ/ ⁊ ſo flyda eg vr hñs hondū.

Tolfte Capitule

DO at hroſuniñ ſie mier ecki nyttſamlig þa vil eg þo koma vid ſionernar ⁊ op inberingar Drottins/ Eg þecki mañ i chriſto fyrer fiortan arum/var hañ i likamanum ꝥ veit eg eigi/eda var hñ vtan likama veit eg ⁊ eigi/Gud veit ꝥ/ſa sami vard ryckꝛ allt vpp i hiñ þꝛidia himiñ/ ⁊ eg þecki glogt þañ mañ/

huort hn̄ var i likama/edr vtan likama/veit eg ei-
gi/Gud veit þ/hn̄ vard vpp ryckt i Paradis / og
heyrdi o vm rædilig ord/ þau sē eingeñ mañ fær
vt talat/af þſſu vil eg mier hroſa/eñ af ſialfum
mier til /vil eg eigi hroſa mier/nema einazta mins
breyſkleika/Og þott at eg villda mier hroſa/gior-
da eg ecki fyre þ fifl ſligaña þat eg vil ſeigia ſañ-
leikiñ/eñ eg ſporna vid þui þar fyre/þ eingeñ hall
di mig ædra/eñ sᵒ sē hañ a mier ſier eda af mier
heyrer Og sᵒ at eg ſtæri mig ecki/af myck
el leik þſſarra opinberinga/er mier gefiñ ✝ fleiñ
i holldit/einckū/andſkotans eyrindreke/ huer mig
mz knefum ſlær/vpp a þ eg ſtæri mig ecki/vm hu
at eg hefi bedit Drottiñ þryſuar/þ hn̄ vike i burt
fra mier/ ⁊ hn̄ ſagdi til min Lat þier nægia mina
nad þuiat miñ kraptr er i breyſkū mattugr fyrer þ
vil eg sē fegnaztr hroſa mier mins breyſkleika/sᵒ
at kraptr Kriſtz bygge medr mier ✱ fyre þui em
eg godhugadr i breyſkleikū/i vanuirdingū/i nau
dū/i offoknū/i þreyngingū kriſtz vegna/þui nær
eg em breyſkr/þa em eg oflugr

Eg em fifl vordiñ af þre hroſan/þar hafi þier
þuīgat mig til/þt eg ſkylldr loffazt af ydr/af þui
at eg em onguañ mū miñe eñ hiner ædztu poſtular
hue nen þo at eg ſie eckert/af þui þar eru poſtula
teikn giord ydar a mille/i allre þolinmædi/i taknū
i ſtormerckiū ⁊ krapta verckū/þui i hueriu er þ' at
þier erut miñe hattar/eñ adrar sākūdr/nema all-
einazta i þui þ eg veitta ydr eigi ſialfr neitn þūga
fyrelatid mier þañ glæp? Siaet' eg em reidubu-
iñ i þridia ſiñ at kōa til ydar/⁊ eg vil eigi vera ydr
þūgr/at þui eg ſpyr eigi epter ydru helldr at ydr/
þui bornin eiga onguar nægter forelldrunū sam
an at draga helldr forelldrarner bornunū

Eñ eg vil sem fegnazt gefa mig vt/ ⁊ vt gefiñ verda fyrer ydrar saler huersu sem eg eska ydr miog/ ⁊ eg þo litt eskadr verd/ eñ latid so vera ꝥ eg hafi ecki giort ydr þyngsl/ helldr mz þui eg var slꜳgr/ veidda eg ydr mz slꜳgdũ/ eñ hefi eg nockrn a talar dreigit fyrer eiñhuern þra sem eg senda til ydar/ eg aminta Titum ⁊ sendi med hiñ eirn brodr hefer Tit⁹ nockut tꜳlt ydr/ hofu vier ecki i einũ anda ⁊ i somũ fot sporũ geingit/ latid ydr nu þickia aptr/ ꝥ vier forsuorum oss vid ydr/ vier tolum i Christo fyre gudi

Eñ allt þtta skier ydr miner kꜳrustu/ til betranar/ þui eg ottunzt/ ef at eg kem/ ꝥ eg fiñe ydr ecke so sem at eg vil/ ⁊ þier fiñit mig ecki/ eirnẽ sem þier viliet/ so þar sie eckert hat/ agg/ reidi/ Þꝛꜳta bakmꜳlgi/ kuis/ hroka skapr/ ⁊ o roe/ ydar a mille/ so at þar er eg kem/ ꝥ gud nidrlꜳgi mig eñ aptr at nyu hia ydr/ ⁊ eg hliote ecka at lida yfuer morgũ þim̃ er adr hofdu syndgazt ⁊ ongua yfuer bot giordu/ fyre þñ o hreinleik/ horaner/ ⁊ oradvendi sem þr hafa framit

Þrettandi capitule

Kome eg i þrtdia siñ til ydar/ so skal i tweggia edr þriggia votta muñe standa aull mala ferle/ eg sagda ydr ꝥ adr fyrer/ ⁊ eg seige ydr ꝥ fyrer fram̃/ svo sem nalꜳgr i añat siñ/ ⁊ skrifa ydr þat nu til fiarlꜳgr/ sem adr til forna hofdu syndgazt ⁊ ollm̃ hinũ odrum/ þui ef eg kem aptr i añat siñ vil eg eigi spara/ af þui þier leitid epter/ ꝥ þier eirnhuern tim[e] verdit varir þss sem i mier talar/ einkañliga Kristz sem ecki er breyskr ydar i mille/ helldr mattugr er medal ydar/ ⁊ þott hñ sie krossfestr

breyſkleika/ þa lifuer hn̄ þo af gudz krapti ⁊ þo
t vier ſieū eirnen breyſkuer i hm̄ þa lifum vier
ꝛo mz hm̄ i gudz krapti medal ydar

Reynit ydꝛ ſialfuer/huort þier erut i truñe/reȳ
nit ydꝛ ſialfuer eda þecki þier ecki ſialfuer ydꝛ/ ꝥ
Jeſus Kriſtꝛ er i ydꝛ/nema ꝥ ſie at þier ſieut gætz
ſku lauſer eñ eg vona at þier þeckit/ ꝥ vier erum
eigi gætzſku lauſer/eñ eg bid ꝥſſ gud at þier haf-
izt eckert vont at/eigi vpp a ꝥ/at vier ſynunzt gæ
tzku fuller/helldꝛ vpp a ꝥ þier giorit hid goda/ ⁊
vier ſieum svo ſē ꝥꝛ hiner gætzku lauſer/ ꝥt vier
megum ei nockut i giegn ſañleikanum/helldꝛ fyꝛe
ſañleikiñ/ þui gledium vier oſſ/ þa vier erū breyſker
eñ þier erut mattuger/ ⁊ ꝥ ſama æſkiū vier eir-
nē/einckū ydꝛa algiorue/huaꝛ fyꝛe eg ſkrifa ſlic
kt fra verandi/ s° at eg þurfi ecki/ þa eg em na-
lægꝛ hardinde fram̄ at hafa/epter ꝥꝛe mackt ſē
Drottiñ hefer mier til betrunar/eñ ecki til fordi-
oꝛfunar gefit

Huat at auk er goder bꝛædꝛ/glediet ydꝛ/ verit full
kōner/hugſtyrckit ydꝛ/verit ſamlynder/verit frid
ſamer/ þa man gud fridarins ⁊ aſtſemdar vera
mz ydꝛ Heilſit huer odꝛum iñbyrdis mz heilogum
koſſe/ ydꝛ Heilſa aller helger Nad vorſ Drottins
Jeſu Kriſti ⁊ gudz kærleike ⁊ ſamteinging heilagꝛ
anda ſie med ydꝛ ollm̄ AMEN

Sa añar piſtill til Fra i Corrinthiu

Sendꝛ fra Philippen i
Macedonia fyrer
Titon ⁊ Lucam

Formale yfuer pistlenũ til Galatas

HIner i Galatia voru fyrer hiñ heilaga Pal snuner til riettrar kristeligrar tru ⁊ til gudz spiallaña i fra laugmalino eñ epter hñs burt faaur komu fals postular/huerier þo voru lærisueinar riett ferdugra postula ⁊ sneru þm̃ i Galatia vm aptr so ꝥ þr trudu/at þr hlyte fyrer logmalsins verck hialpliger at verda/⁊ þr syndgudu ef þr hielldi ecki logmals verckin/so sem (Act. xv) til Hierusalē eirnen nockrer mæta meñ fram baru

Þessu at giegna hefr hiñ heilage Pall sitt embætti hatt vpp/⁊ vill sig eigi miña steittar mañ helldr hafa eñ eiñ añañ postula/⁊ hrosar alleinazta af gudi sinũ lærdomi ⁊ embætti/so at hñ/ þ ssa hrosan hiña folsku postula sem sig medr þra riettferdugra postula verckũ ⁊ nafne studdu nidrkefdi/⁊ segger/ ꝥ sie ecki riett/ þott at eirnen eiñ Engell odru vis predikadi/eda eg sialfr eñ eg þ eigi vm ꝥ nær postula lærisueinar eda þr sialfuer odru vis lærdu

Þetta giorir hñ i fyrsta ⁊ odrũ capitula ⁊ a lycktar ꝥ at huer eiñ hliote alleinazta fyrer Kristũ/ an verdskulldanar/an vercka/⁊ an logmals riettlatr at verda

I hinũ þridia ⁊ fiorda sañprofar hñ ꝥ allt med skriftiñe/epter dæmũ ⁊ likingũ ⁊ biuisar ꝥ at laugmalet afli mycklu meir synda ⁊ fyrer mæling ⁊ boluanar/helldr eñ riettlætis/ huert alleinazta ver af nadiñe af gudi til sogd/fyrer Kristũ an logmals er vpp fyllt ⁊ oss gefit

I fimta ⁊ sietta lærir hñ þa kærleiksins verck sem truñe skulu epter fylgia.

Pall

S. Pals pistill til Galatas

Fyrste Capitule

PAll einn Apostule/ eigi af mõm/ nie helldr fyre mānīn/helldr fyrer Jesū Kristū/ ⁊ gud faudr/ sa hañ vpp vackti af dauda/ ⁊ aller þr brędr sem medr mier eru.

Sofnudunū i Galatia

Nad sie med ydr/ ⁊ fridr af gudi faudr/ ⁊ vorū Drottne Jesu Christo sem sialfan sig hefer vt gefit fyre vorar synder/ þ hn̄ frelsadi oss i fra þessari nalęgri võdri verolld/epter gudz vilia/ ⁊ vors faudrs/huerīū at sie dyrd vm allder allda Amen.

Mig vndr[ar] þ/at þier lietud s[v]o snart snua ydr i fra þm̄ sē ydr kalladi i nadina Christz/ vpp a añat Euangeliū/ sē þar er þo eckert añat/ vtan þ/at þ[ad] eru þr nockrer/ sē ydr villa ⁊ vnisnua vilia Kristz Euangelio/ eñ þo at vier/ eda Eingell af hiñe pr[e]dikadi ydr añat Euangeliū eñ þ vier hofū predikat ydr/ sa sie boluadr/ s[v]o sem vier sogdū nu i stad s[v]o seigiū vier eñ aftr at nyu/ þ ef nockr predikar ydr añat Euangeliū eñ þ þier hafit medtekit/ sie sa boluadr/ predika eg þ nu mõni/ eda gudi til þionustu/ eda þeincke eg mõm þeckr at vera/ þui ef eg hefdi hingat til mõm þeckr verit/ þa veri eg ecki kristz þienare

Eñ eg kuñgiori ydr kęrir brędr/ at þ Euangelium sem af mier er predikat er ecki af mõm/ þuiat eg hefi þ af ongum mañi medtekit nie lęrt helldr fyrer opinberan Jesu Christi/ þuiat þier

hafit

hafit vel heyrt mitt athæfi fordũ daga J Judadõnum/ ꝥ eg ofsockti yfuer mata gudz safnan/ ⁊ fram yfuer marga mina iafningia i minu kyne/ ⁊ vandlætti yfuer mata vm fedrañа setninga.

Eñ þaꝥ þocknadizt gudi/ sa mig hefer skilit i fra miñar modr kuide/ ⁊ kallat fyrer sina nad/ ꝥ hñ opinberadi i mier siñ son/ s° at eg skyllda kuñgiora hñ medal Heidiña þioda/ ⁊ iafn snart for eg eigi til ⁊ hafda tal af holldi ⁊ blodi/ ⁊ eigi kom eg aptr i Hierusalem til þra/ sem fyrre mier voru postular/ Helldr for eg burt i Arabiam/ ⁊ kom s° aptr til Damasco/ epter ꝥ at þrimr Arũ lidnũ kom eg til Hiernsalem/ at sia Petrũ/ ⁊ eg stadnæmdizt hia hm̃ fimtan daga/ eñ añan af postulunũ sa eg onguan nema Jacobũ brodr Drottins/ ⁊ ꝥ eg skrifa ydr/ Siaet? Gud veit ꝥ eg lyg ecki

Epter ꝥ kõ eg i landz alfr Syrie ⁊ Cilitie/ eñ eg var o kendr at yfuer lite kristz sofnudũ i Judea/ eñ þr hofdu allemazta heyrt/ ꝥ sa oss adr til forna ofsockti/ hñ predikar nu truna/ Hueria hñ adr stur ladi/ ⁊ vegsomudu gud yfuer mier

Añar Capitule

SIdan epter fiortan ar/ dro eg vpp aptr til Jerusalẽ/ medr Barnaba/ ⁊ tok eitnen Titũ medr mier/ eñ eg for vpp þangat epter opinberan ⁊ hafdi tal vid þa vm ꝥ Euangelion ed eg predikade medal Heidiña þioda / eñ sierliga þo vid þa sem alitid hofdu/ s° at eg hlypa ecki forgefins/ eda hlaupit hefdi/ Og Titus sa medr mier var þreyngdizt eigi helldr til at lata vm skera sig/ þott hñ væri girskur/ þt þa ed nockrer fals ker bræ dr/ hofdu sier med iñ þreyngt/ ⁊ þar iafn gramt

inlæddzt/til at ſkoda vort frelſe/ huert vier hofũ
i Jeſu Christo/s° þ þr frælkudu oſſ/ þa viku vi
er þm̃ ecki til ſtundar vndergefiñ at vera/ vpp a
þ at ſañleikriñ Euanglíũ ſtad nœmdizt hia ydr

Eñ af þm̃ ſem alítid hofdu huat þr voru fyrr
meir/vardar mig ongu/þuiat gud ſkeytir ecki ali⸗
te manzins/eñ mig hafa þr ſem alítid hofdu ecki
añat lært/ Helldr þar i mot/ þñ tid þr ſau þ mier
var til truat þ Euangelion til yfuer hudariñar/ll
ka svo ſem Petre þ Euangelion til vmſkurnari
ñar/Þat ſa med Petre er veriñ kroptugr til poſtu
la embættis medal vmſkurnariñar/ ſa ſame er
eirnen medr mier kroftugr veriñ medal Heidiña
þioda/⁊ þr Jacobus Cephas ⁊ Johañis(vidr keñ⸗
du þa nad ſem mier var gefin)ſem fyrer ſtopla
na voru alitner/gafu mier ⁊ Barnaba hendur ⁊
ſamtoku mz oſſ/ þ vier predikudũ a medal Heidi⸗
ña þioda/ eñ þr a medal vmſkurdarins/vtan ei⸗
nazta þ vier hugleiddũ volada/ huat eg lagda
allt kapp a at giora

Eñ þa Petr kõ til Antiochiam i mot ſtod eg hñ
vnder augũ/ þat ſakferli var yfuer hñ komit/af
þui at adr til forna/ eñ þ nockrer komu i fra Ja⸗
cobo þa ath hñ mz Heidingiũ/eñ þa þr komu for
dadi hñ ſier/⁊ fraſkilde ſig þm̃/Af þui hñ otta⸗
dizt þa af vmſkurñiñe/⁊ þr adrer gydingar hræ
ſnudu med hm̃/ svo þ Barnabas vard eirnen af
vega leiddr i fra hræſni/eñ þa eg ſa þ þr geingu
eigi riett epter ſañleik gudzſpiallzins/ſagda eg til
Petrs fyrer ollm̃ opinberliga/ fyrſt þu/ſa ſem
ert gydingr/lifuer/ſem Heidingiar/⁊ eigi ſem gy⸗
dingar/ huar fyrer þuingar þu þa hina Heidnu
til at lifa ſem gydingar/þott at vier ſieũ/af nat⸗
lyað

kuru gydingar ⁊ onguer ſyndarar vt af Heidnum
þiodū/ eñ a medan vier vitū ꝥ madurīn verdr ecki
riettlatr fyrer logmalſins verck/ helldr fyrer truna
a Jeſum Chriſtū/ ſo truū vier ⁊ eirnen a Chriſtū
Jeſum/ vpp a ꝥ vier verdū riettlater fyrer truna
a Chriſtum ⁊ ecki fyrer vercken logmalſins

Fyrer þui verdr fyrer vercken logmalſins/ ec-
kert holld riett ferdugt/ eñ ſkylldu vier/ huerier ep-
ter leitū fyrer Chriſtū riettlater at verda nu eirnen
ſialfuer ſynduger fundner verda/ þa være kriſtr
eiñ ſynda þienare/ ꝥ ſie fiarre/ þui ef eg bygge ꝥ
vpp aptr/ huat eg hefi nidr brotid/ þa giori eg
mig ſialfuan at yfuer trodzlu mañe/ þui eg em fy-
rer logmalit/ Logmalinu daiñ/ ſo at eg lifue gudi
eg em med Chriſte kroſſfeſtr/ eñ eg lifue/ nu þo
ecki eg helldr lifuer Chriſtr i mier/ þui huat eg lif-
ue nu i holldinu/ ꝥ lifue eg i truñe gudz ſonar
ſa mig hefer elſkat/ ⁊ ſialfuan ſig vt gefit fy-
rer mig/ eigi ſnara eg gudz nad a burt/ þui ef fy-
re logmalit kemr riettlætid/ þa er Chriſtr forge-
fins daiñ

Þridie Capitule

O Jer ſkynſemdar lauſer Galate/ huer
hefer taufrat ydr/ ꝥ þier hlyddut ecki
ſañleiknū huerium þo Jeſus Chriſtus
var fyrer augū maladr/ ⁊ nu a medal
ydar kroſſfeſtr er/ ꝥ alleinazta vil eg
nema af ydr/ huort þier hafit medtekit andañ fy-
re verckin logmalſins? eda fyre predikuna af tru-
ñe? eru þier ſo ſkynlauſer/ huat þier hafit vpp by-
riat i andanū/ þui vilie þier nu i holldinu a fram
hallda/ Hafi þier þa lidit ſvo margt fyrer ecki/
ef ꝥ er añars fyrer ecki/ ſa ſem ydr gefr nu an-
dañ/

dan̄/ ꝛ gioꝛir ſlika giorninga medal ydar/gioꝛir hn̄ þa/fyre verckin logmalſins/eda fyrer predikuna ap trun̄e/ Lika svo ſem Abraham trudi gudi/ ꝛ ꝥ er hm̄ reiknat til riettlætis/svo vite þier nu þa/ ꝥ þꝛ sē truarin̄ar eru/ at þꝛ eru Abrahams born

Gen. xv

En̄ ritningin hefer þetta adꝛ til forna fyre ſied/ ꝥ gud riettlata gioꝛer hina Heidnu fyre tru‑ na/ap þui kun̄giordi hun ꝥ Abraham fyre fram J þier ſkulu allar þioder/blezadar verda/lika sᵒ munu þꝛ sem truarin̄ar eru/blezazt medꝛ hinū tru ada Abraham/ þui svo marger sem vid logmal ſins verckin fazt/ þꝛ eru vnder boluanin̄e/ þuiat ſkrifat er/ boluadꝛ ſie sa huer/sē ecki blifꝛ i ollu þui/ed ſkrifat er i logmals bokin̄e/sᵒ hn̄ giori ꝥ/ en̄ ꝥ at fyrer logmalit verdi eingen̄ rietilatꝛ fyre gu di/þa er opinbert/Þat riettlatꝛ lifuer ap tru ſin̄e/ en̄ logmalit er ecki ap trun̄e/ Helldꝛ sa madꝛ sem ꝥ gioꝛir man lifua þar fyrer/ En̄ kriſtꝛ hefer leyſt oſſ frꝛ boluan logmalſiins/ þan̄ tid hn̄ vard boluan fyrer oſſ þt ſkrifat er boluadꝛ ſie sa huer sem a tre hanger sᵒ at blezan Abrahe kæme me‑ dal heidin̄a þioda i Chꝛiſto Jeſu ꝛ at vier medtæ‑ kium sᵒ fyre heitid andans fyre truna

Gen. xij

Deut. xxvij

Abac. ij

Levi. xviij
Deut. xxi

Kærir brædꝛ/eg vil talꝛ epter man̄ligum plag ſid/eingen̄ vanrækir manzins teſtament(nær ꝥ er ſtadfeſt) nie eykꝛ þar vid/Nu ✠ eru þo fyre hei ten Abrahe og hn̄s sædi til ſogd/ eigi ſeiger han̄ ſædunum/svo ſem fyrer morg/ Helldꝛ svo sem fyrer eitt/ fyre þitt ſad/ Huert at er Chꝛiſtur/ En̄ egſeige þar af/at ꝥ Teſtament sem adꝛ til for na er ſtadfeſt vpp a Kriſtū verdꝛ ecki o nytt gioꝛt sᵒ ꝥ fyre heitid ſkylldi fyrer logmalit enda taka/

✠ xiij sunnudag

huert

ꝥ testamente sem adr t[il] for[na] er stadfest up a kristu verdr nytt giort/

huert at gefit er fyre fiorũ hund rudũ ⁊ þriatige arũ þar epter/ þui ef at arfleifdiñ yrdi fyre logmalit a frekut/ þa yrdi hun ecki fyrer fyre heitid gefin/ eñ gud hefer fyre heitzins vegna/ gef it hana Abraham

Huar til skal þa logmalit: ꝥ er vegna yfuer trodzluñar til sett/ þangat til ꝥ sædit kæmi huerju fyreheitid var skied/ ⁊ er tilsett af einglunũ fyrer hõd medal gõgu mãzins/ eñ medal gõgu madziñ er eigi at eins eincka medal gõgu madz eñ gud er eiñ

Huernen þa: er logmalit nu i giegn gudz fyrer heite/ ꝥ sie fiarri/ þui ef þar væri ꝥ logmal vt ge fit sem lifgat gæti/ Sañarliga þa kæmi riettlæ tid vt af logmalinu/ eñ ritningiñ hefer ꝥ allt iñe luckt vnder syndiñe/ so at ꝥ fyre heit sẽ kemz fyr er truna a Jesũ Christũ/ gæfizt truudũ/ Eñ ✠ adz su trua kõ/ varduettuzt vier vnder logmalino ⁊ iñeluckter vpp a þa tru sẽ opinber skyllde verda.

Lika so var logmalit vor hegningar madz til Kristz/ so at vier riettlættunzt fyre truna/ eñ nu ed truan er komiñ/ þa erum vier eigi leingz vnder þiñ tyftunar mañe/ þat þier erut aller gudz born fyrer truna a Jesum Christz/ þat so marger af ydz sem erut skirder/ þier hafit Kriste i klædzt/ hier er eigi gydingz nie girskz/ hier er eigi þræll nie frelsiuge/ hier er eigi kall/ nie kuiña/ þat þier erut aller eitt i Christo Jesu/ eñ fyrst þier erut Kristz þa eru þier Abrahams sædi// ⁊ epter fyre heitinu erfingiar ✱

Fiorde Capitule

En eg ✠ seige/ so leinge sem erfingiñ er barn þa er a mille hũs ⁊ þionsins ein gẽ greinar munz/ þo at hũ sie Herra allz godzins/ helldz er hũ vnder forue rurunum

Margin notes:
ꝥ ... medal ... u madz ... ng Moyses
y ars dag
rsta sunu ...

…tununum ⁊ fiarhalldz mōm/ allt til a setz tima af fodurnū/ lika vier eirnē/ þa vier vorū born/ voru vier þrælkader vnder þessa heims setnīgū Eñ þa vpp fylling [t]imans var komiñ/ vt sendi gud siñ son/ fæddan af kuiñu ⁊ logmalinu vnder vorpiñ/ vpp a þ/ at hñ frelsadi þa sem vnder logmalinu voru/ sᵒ at vier medtækiū sonarleifdina/ eñ med þui þier erut bornin/ hefer gud sent anda sins sonar i ydar hiortu/ kallandi/ Abba/ kæri fader/ sᵒ er hier nu eingeñ þræll meir helldr born ein/ eñ eru ꝥ born/ þa eru ꝥ eirnen arfuar gudz fyre Christū

Eñ þa/ þier þeckttud ecki gud/ þionudu þier þeim/ sē af natturu eru onguer guder/ eñ nu þier hafit gud þeckt (ia myklu framar erut af gudi þeckter) huernē/ vendi þier ydr þa vm aptr til þra breyskra ⁊ naud þurftugra settninga huerium þier viliet nu aptr at nÿu þiona? Þier halldit daga ⁊ manudu helge holld ⁊ artider/ eg em otta sleigiñ vm ydr ꝥ eg hafi (kañ vera) til einskis erfuidat hia ydr/ verit sᵒ sem at eg em/ þt eg em sᵒ sem þier

Kærir brædr (eg beide ydr) þier hafit ecki neitt mein mier giort/ þt þier vittid ꝥ eg predikadi ydr Euangeliō i fyrsta siñ i veykleika epter holldinu/ ⁊ mina freistne/ sē eg leid epter holldinu/ fyrerlitu þier ecki nie forsmadut/ helldr sᵒ sem añañ gudz eingel medtoku þier mig/ Ja lika sē Christū Jesū/ o hue sæler voru þier i ꝥ siñe/ þui eg ber ydr ꝥ vitne/ ef moguligt hefdi verit/ at þier hefdut ydar augū vt slitid/ ⁊ gefit mier/ em eg þa sᵒ vordiñ ydar ovin/ ꝥ eg seige ydr sañindin

Þr vanda eigi vel vm ydr/ helldr vilia þr giora ydr mier fra snuna. sᵒ at þier skulut vanda vm þa. Vmvandanin er god/ nær hun skier gud vm hid

goda/⁊ ecki alleinazta þa eg em nalęgr i hia ydr

Min kęri barna korn/ þau ed eg eñ nu aptr i fiat siñ med angist fędi þangat til/ at Christr i myndazt ydr/ eñ eg villda þ eg vęra nu hia ydr ⁊ gęti miñe raust umskipt/ þat eg em sorg bitiñ yf uer ydr

Iidf° dag

Seigit þ mier/ þier sem vnder logmalinu viliet vera/ hafi þier ecki heyrt logmalit/ þt skrifat er/ þ Abraham/ hafdi two sonu/ eiñ af Ambattiñe/ ⁊ eiñ af eigiñ konuniñe/ eñ sa af Ambattiñe var/ er fęddr epter holldinu/ eñ hñ af eigeñ konuniñe/ er fyrer fyreheitid fęddr/ huer ord ed hafa andliga meining þat þetta eru þau two Testamenta/ eitt af fiallinu Sina þ er til þręlkunar fęder/ huer at er Agar/ þat Agar heiter i Arabia fiallit Sina/ og strecker sig allt þangat sē nu i þñan tima er Jerusalem/ ⁊ er i þręlkan mz sinum bornum

Eñ hin Jerusalem/ sem er þar vppi/ hun er eigin konan/ huer at er moder vor/ þat skrifat er/ vert glaud hin obyria/ þu sē ecki fędir/ briozt fram ⁊ kalla/ sem ecki ert þungut/ þat hin einsama hefer mycklu fleire born/ eñ hun er maññ hefr/ eñ vier kęri brędr erū Ysaacs born epter fyre heitinu

Eñ lika sem i þñ tima/ at sa epter holldinu var fęddr/ ofsockti þñ sem epter andanū var fęddr/ so er þ nu eirnen/ eñ huat seiger ritningiñ Rek burt Ambattina ⁊ son hñar þt ambattar sonriñ skal ecki erfa mz syne eigen konuñar/ svo erū vier nu kęrir brędr/ ecki Ambattariñar born/ helldr eigen konuñar.

Fimte Capitule

Svo

SVo stádit nu i þui frelse/ þar Christr hefer frelsat oss med/ ꝛ latid ecki fœra ydr aptr i ꝥ þrældoms okit/ Siaet! Eg Pall seigi ydr ꝥ/ ef svo er at þier land vmskera ydr / þa er christr ecki ydr nyttsamr/ eg vitna enn sier huerium manna ꝥ aptr/ sem sig lætr vmskera/ at hann er enn nu allt logmalit skyll du gr at giora/ þier erut kriste fra skilder/ sem fyrer logmalit viliet riettlater vera/ ꝛ erut nadinne fra fallner/ enn vier vonum i andanum fyre riettlætisins truna/ hueria vier hliotum at vona/ þat/ i Christo Jesu gillder huorki vmskurn nie yfuerhud nockut/ Helldr su trua sem fyrer kærleikinn verckar/ þier hlupur finliga/ huer aptradi ydr/ sannleiknum eigi at hlyda/ þessi fortala er eigi af hinum sem ydr hefer kallat Lind surdeig/ syrir allt deigit

Eg ✠ forsie mig þess til ydar i Drottne/ ꝥ þier ✠ Kro munut ecki audru vis sinnader vera/ enn huer ydr vil ler/ sa mun bera sinn dom/ hann sie huer hann vill/ enn eg kærir brædr/ ef eg predika nu vmskurnina/ huar fyre lid eg þa ofsoknina/ þa er ꝛ af skapinn kross sins hneyckslan/ gæfe gud ꝥ/ þr yrdi ꝛ af snidner sem ydr starla/ enn þier kærir brædr erut til frelsins kallader/ einazta siaet svo til/ ꝥ þier gefit fyre frelsit/ holldinu eckert til efne / Helldr fyre kærleikann þa þione huer odrum/ þuiat oll laug verda i einu ordi vppfylld/ J þui/ elska þinn naun ga sem sialfuann þig/ Enn ef svo er ꝥ þier tosslid ꝛ tyggit huer annann innbyrdis/ þa siaet til/ ꝥ huer ydar suelgizt ecki af odrum ✠

Enn eg ✠ seigi/ gangit i andanum/ þa munu ✠ ri þier ecki fullkomna holldzins girnder/ þt likamins sunu

 girnizt dag

girnizt i moti andanũ/ ⁊ andiñ i moti likamans ⁊
ꝥsser eru huor i moti odrũ/ so þier giorit ecki huat
þier viliet/ eñ ef andiñ stiornar ydr þa eru þier ecki
vnder logmalino/ þui holldzins verck eru opinber
so sem at er/ hordomr/ frillu lifnadr/ saurlifue/
lausung/ skurgoda dyrckan/ fiolkynge/ fiandskapr
hat// agg/ reide/ þræta/ sũdr þyckia/ tuidrægne/ of-
undskapr/ mañ drap/ of dryckia/ of ǽth/ ⁊ ꝥssu li
ckt/ vt af huerium eg hefi adr fyrre sagt/ ⁊ seige
eñ nu fyrer/ ꝥ ꝥr somu sem ꝥtta giora erfua ecke
gudz rike. Eñ hier i giegn er auogtr andarins/ kæ
rleike/ fognudr/ fridr/ þolinmædi/ blidleike/ godgir
ne/ tru/ hoguærd/ hreinlifue/ i giegn slikũ er ecki log
malit/ þui ꝥr sem Kriste til heyra/ krossfesta sitt
holld med girndum ⁊ til hneigingum*

Siette capitule

FYrst ✠ vier lifũ i andanũ/ þa gongũ ⁊
eirnen i andanũ/ ⁊ verum eigi agiarner
hiegoma dyrd(ar)/ huer añañ iñbyrdis at
reita ⁊ at ofunda. Kærir brædr/ ef ma
driñ verdr i einhueriũ glæp hindradr/
þa leidriettid hñ mz hoguærum anda þier sẽ erut
andliger/ ⁊ haf gæth a sialfũ þier ꝥ þu verdir eck
i freistadr. Eiñ beri añars byrdi/ ⁊ so munu þier
vpp fylla kristz logmal/ eñ ef eiñ huer lætr sier ꝥi
ckia ꝥ hñ sie nockut (sem hñ er þo eckert) sa tæler si
alfuañ sig/ huer eiñ reyne sin eigẽ verck/ ⁊ þa man
hñ a sialfum sier hrosan hafa/ ⁊ eigi a einum od
rum/ ꝥt huer eirn man sina byrde bera

Eñ sa er leidriettr verdr med ordinu/ hañ byte
hm̃ allz hattudum audæfum sem hañ leidrietter/
farit eigi viller vega/ gud lætur ecki at sier hæda/
þui huat madriñ saer nidr/ ꝥ man hañ vppskera
huer

huer a holldit saer nidr/sa man af holldinu skad
semi vppskera enn huer i andanũ nidr saer/sa mũ
af andanũ vppskera eilift lif/ þreytunzt vier ei-
gi gott at giora/ þat at sinũ tima munu vier eirnen
o þrotnandi vppskera/ fyrst vier hofũ nu tidina/
þa giorum gott hueriũ mañi einna mest þm̃ sem
er truarinnar heim kyñe *

Sieer þier? Hue morg ord eg skrifadi ydr mz eig
giñe hendi/ (þred sig vilia þackneima giora epter
holldinu/ þr þuinga ydr til at vmskerazt/ einazta
vpp þ þr verdi eigi med krossi Kristz ofsockter/ þt
þr sialfuer sẽ sig lata vmskera hallda ecki log-
malit/ Helldr vilia þr þ/ at þier latid vmskera ydr
so at þr megi hrosa sier af ydru holldi/ enn fiarre
mier sie at hrosazt/ nema einazta J krossi vors Dro-
ttins Jesu Christi/ fyre huern mier er heimrinn
festr/ ꝛ eg heimenũ/) þt i Christo Jesu duger huor
ki vmskurn nie yfuer hud nockut/ Helldr ny skep-
na/ Og so marger sẽ epter þessari reglu gãga yf
uer þm̃ sie fridr ꝛ miskuñ/ ꝛ yfuer Jrael gudz/ Hi-
er epter giori mier eingeñ meire mædu/ þt eg ber
iafnan beniar Drottins a minum likama/ Nad
vors Drottins Jesu Christi sie med ydrũ anda kæ-
rir brædr Amen

¶ Til þra i Galatia sendr af Roma.

Formale yfuer S. Pals pistil
til Ephesios

I Þssm pistle keñer hiñ heilage Pall/ J
fyrstu huat Euangeliũ er/ at þ sie allei-
nazta af gudi fyrer eilift at allder fyre
hugat/ ꝛ fyrer Christũ/ forþienat ꝛ vt
geingit/ so at aller þr sẽ þ a trua verdi

hiñ rett

riett ꝼerduger/ꝼromer/liꝼandi/ hialpliger/ ⁊ aꝼ logmalinu/ſyndiñe/⁊ daudanū ꝼrialſer/ Þtta gior ir hñ nu ꝼyrer þa þria hina ꝼyrſtū capitula

Epter Þ keñer hñ at ꝼordazt þa hialæru/⁊ mañá bodord/ þau ſem med iñ ꝼærd verda/ vpp Þ/ at vier bliꝼum vid eitt hoꝼut/ orugger/ riettꝼallner/ ⁊ verdum alleina ꝼullkõner i Christo/ aꝼ huerium vier hoꝼum Þ algiorliga/ s° at vier Þ urꝼū emſkiſ vtan hñs/ Þ giorir hñ i ꝼiorde capitula

Sidan keñer hñ at idka truna/ ⁊ audſyna med godum verckum/ ⁊ ſyndir at ꝼordazt/ ⁊ med andligum vopnū at beriazt i gegn dioꝼlinū/ vpp a Þ vier gætum ꝼyre kroſſiñ ſtoduger ſtadizt i voniñe.

S. Pals piſtill til Ephesio

Fyrſte Capitule

Jacobs messu

PAll apoſtuli Jeſu Christi ꝼyre gudz vilia þiñ heilogū sē eru til Epheſo ⁊ truuodum a Christum Jesum ✠ Nad ſie med ydr ⁊ ꝼridr aꝼ gudi vorū ꝼaudr/ ⁊ Drottne Jeſu Christo

Blezadr ✠ ſie gud ⁊ ꝼader vorſ Drottinſ Jeſu Christi sa oſſ heꝼer blezat mz allz hattadri andligre blezan i hĩneſkre audlego/ ꝼyre Christum/ s° sē hñ vtvaldi oſſ ꝼyre þañ ſama/ adr eñ verolldin var grunduollut/ Þ vier ſkylldū vera heilager ⁊ o ſtraꝼꝼanliger ꝼyre hiñ/ i kærleikanū/ ⁊ heꝼer ꝼyre hugat oſſ i ſonarleiꝼdina til ſialꝼs ſins ꝼyre Jeſū Christum/ epter þocknan ſins vilia/ til loꝼſ ſiñe dyrdarligre nad/ ꝼyre hueria hñ heꝼer oſſ þacknæma giort i ſinū elſkuliga ſyne. *

J hueriū vier hoꝼū endrlauſnina/ ꝼyre hñſ blod sē er ſyndañá ꝼyrer geꝼning/ epter rikdome hñſ nadar/ sē oſſ er gnogligaña vt ſkipt i allz hattudum viſdomi ⁊ ꝼorſialeik/ ⁊ heꝼer oſſ vita latid leyndañ

dō sinſ vilia/epter ſiñe þocknan τ heꝼer þā ſama hī
er ꝼrā ꝼlutt ꝼyre hn̄ þ hn̄ ꝼrōl predikadꝛ/þa vpp
ꝼyllig timañā væri komin/vpp a þ at hn̄ vppriette
alla hluti i kꝛiſto/bædi þa sē a hīnū τ a Jordu eru
ꝼyre hn̄ ſialꝼuañ/ꝼyre huern vær erū eirnē til arꝼ
ſkiptis kōner/vier sē erū adꝛ ꝼyreꝼrā ꝼyre huga·
der/epter ꝼorſio þſſ sē alla hluti verck/epter radi
ſins vilia/vpp a þ vier ſieum hn̄s dyrd til loꝼs/
ſem adꝛ ꝼyre ꝼram̄ vonum vpp a Chriſtum

Fyrer huern þier haꝼit heyrt/sañleik ſins ord
sē er Euangeliū aꝼ ydvare ſalu hialp/ ꝼyre hvert
(eꝼ þier truit)erut inſiglader mz heilogū ꝼyre heit
zins anda/sa ſem at er pantꝛ vorꝛar arꝼleiꝼdar/
til endꝛlauſnar/ sº at vier erū vordner hn̄s ꝼaſta
eign til loꝼs hn̄s dyrdar

Hu ꝼyre eg eirnen/epter þui at eg heꝼi heyrt hia
ydꝛ vt aꝼ þre tru a Drottiñ Jeſū τ aꝼ ydꝛū kærlei
ka til allꝛa heilagra/þa læt eg eigi aꝼ þack at gio
ra ꝼyre ydꝛ τ miñunzt yd i minū bænum/þ gud
vors Drottins Jeſu Chriſti dyrdariñ ꝼader geꝼi
ydꝛ viſ dōſins τ vpp birting anda/til hn̄s eigiñar
vidꝛ keñing/τ vpp lyſe augu ydvars hugſkotz/þ
þier meigit vita/huer þat ſie von ydꝛ kallanar/
τ huer þat ſie rikdomꝛ hn̄s dyrdar ꝼullꝛ arꝼleiꝼ·
dar til ſiña heilagra/τ huer þat ſie hin yꝼuer gnæ
ꝼanliga stærd hn̄s kraptar vid oſſ/vier ſem truū/
epter verckan hn̄ſ volldugaſ styrckleikſ/ ſem hn̄ he
ꝼer verckat i Chriſto þa hn̄ vppuackti hn̄ aꝼ dau
da τ ſetti til ſiñ hægri handar a hīnū/yꝼuer allañ
hoꝼdingſkap/valldꝛ ſtiett mackt/τ herra dō/τ allt
huat neꝼnazt ma/eigi einazta i þſſari verolld hell
dꝛ ia ꝼꝛa vel i til komandi/τ alla hluti heꝼer hn̄ hn̄
vnder ꝼætꝛ lagt/τ ſett hn̄ hoꝼut yꝼuer allañ ſoꝼnu
diñ/huer at er hn̄ſ likame/ τ ꝼylling hn̄ſ ſem alla
hluti i ollū vppꝼyller

Añar Capitule

Og eirnen ydr þa þier vorut dauder/ fyre afbrot ⁊ ſynder i hueriū þier hafit for-dū daga gengit/ eptr hætti þſſar verall dar/ ⁊ epter þm̄ hofdingia sē i loftinu Drottnar/ sē er epter þ m̄ anda/ er a þſſa ri tid hefer ſina verckan i bornū vantruariñar/ me dal huerra vier hofū aller fordū hafst vort at he fi i girndum vorſ holldz/ fremiandi holldzins ⁊ hugſkotzinſ vilia/ ⁊ vorū af natturu born reidiñar lika s° sem hiner adrer

Eñ gud sa audigr er af miſkuñ/ fyrer ſina myck la elſku/ þ hñ hefer oſſ med elſkat/ þa vier vorū dauder i ſyndunū hefer hñ giort oſſ lifandi medr kriſte (þt af nadine eru þier hialpliger vordner) ⁊ vppuackt oſſ medr hm̄ ⁊ ſett oſſ medr hm̄ medal hi-neſkra i Chriſto Jeſu/ vpp af þ hñ audſyndi i epter kōandi aulld yfuergnæfanligañ rikdō ſiñ nad/ fyre ſina godgirne vidr oſſ i kriſto Jeſu/ þt af na diñe eru þier hialpliger vordner fyrer truna/ ⁊ þecki af ydr/ gudz gafa er þ/ eigi af verckunū/ s° at ein geñ/ horſe ſier/ þt vier erū hñſ/ verck/ ſkapader i chriſto Jeſu til godra vercka/ til huerra at gud hefer oſſ adr fordū fyre buit þ vier ſkylldū þar iñe ganga.

Hardr fyrer at verit þſſ miñuger/ þ þier/ sē ford-um daga vorut heidnar þioder epter holldino ⁊ yf uer hud kollat af þm sē kallader eru vmſkurn ept-er holldino sem med hendiñe ſkier/ þ þier vorut i þañ ſama tima an kriſtz framādi ⁊ fraſkilder borgar riette Jſraels/ ⁊ o kender af Teſtamento fyre heitzins/ af þui þier hofdut eckert hop/ ⁊ vorut an gudz i þſſm heime/ eñ þier sem i chriſto Jeſu erut/ ⁊ fordum vorut i fiarſka/ þa erut nu nalæger vordner fyrer blod chriſti

þt hañ

Þuíat hañ er vor fridr/ sa vt af huoru tueggiu
giorir eitt z af hefer brotid þñ tungard/ sem þar
var mille/ i þui/ þ hñ burt tok fyrer sitt hold/ þañ
o vinskap sem fyrer logmalit var i bodordunum
til settr/ so at hñ skapadi af tueimr eiñ nyiañ mañ
i sialfū sier/ z giordi so frid þ hñ forlickte huoru
tueggiu vid gud i einum likama fyrer krossiñ/ z de
yde so o vinskapiñ fyrer sig sialfuañ/ z er komiñ
z kuñgiordi ydr i euangelio þañ frid/ ydr sē vorut
fiarre z hinum sē nærri voru/ þt fyrer hañ hofū
vier huorertueggiu at gāg i einū anda til fodrsins

So eru þier nu eigi meir gester z framandi/ he
lldr samborgar meñ heilagra z gudz heima meñ/
vpp bygder yfuer grunduoll postula z spamaña
þar Jesus christus er hyrningar steiñiñ/ a huerium
aull vpp byggingin i eitt saman sett/ vegr til heila
gr musteris i Drottne/ vpp a huern þier verdit eit
ren med vpp a bygder til gudz i budar i andanū

þridie capitule

HVat fyrer eg Pall bandinge christi Je
su fyrer ydr heidingia/ at þui þier haf
it heyrt vt af embætti gudz nadar/ þre
mier er til ydar gefiñ/ þ mier er kuñr vor
diñ þssi leyndr domr fyrer opiberā (ep
ter þui eg hefi adr hid allra stytzsta (skrifat) þ þier
ef þier læsut þ kuñit at merckia miñ skilnig i lyndō
domi Christi huer ecki er fordū mañaña sonū kuñ
giordr/ so sē nu er hñ opinberadr hñs heilogū posto
lū z spamōm fyrer andañ/ þ at hiner heidnu eru
sāarfuar z sālifuader z hlut takēdr hñs fyrer heitz
i Christo fyre Euāgelion huers þienare eg em vor
diñ/ epter gafu gudz nadar/ sē mier er gefin/ epter
hñs volldugra krapti

 Mier

Mier hinũ sidzta medal allra heilagra er gefin þessi nad/ ꝥ eg kũngiorda medal heidiña þioda þñ o vt spyr anligañ rikdõ Cristi/ ꝛ vpp at birta hueriũ mañi/ huer þar sie sã eign leyndardõs sins/ sẽ af verallder vpp hafi er i gudi hulin verit sa alla hluti hefer skapat fyre Jesum Christũ/ vpp af ꝥ hñ kũngiordizt nu hofdingiũ ꝛ herradomũ a himnunũ/ fyre sofnudiñ/ þa margfallda speki gudz epter fyre hyggiuñe fra verallder vpp hafi/ sẽ hñ hefer audsynt i Christo Jesu vorũ Drottne fyre huern vier hofũ diorfung ꝛ at gãg i ollu trausti/ fyre truna a hñ ⁜ Fyre þui bid eg ꝥ þier tregizt ecki/ vegna minna hormũga sẽ eg þoli fyre ydr/ huer ydar dyrd er. Huar fyrer eg beygi min kne/ fyre fodr vors drottins Jesu christi/ sa sẽ riettr fader er yfuer allt huat fader kallazt a himnũ ꝛ a iordu/ at hñ gefi ydr krapt epter rikdõi sins dyrdar/ at styrckiazt fyre hans anda i hinũ iñra mañi/ ꝛ lata Christũ fyre truna bua i ydrũ hiortũ/ ꝛ fyre kærleikiñ innrættazt ꝛ grũduallaz/ so at þier mættud hondla mz ollũ helgũ huer þar sie vidd/ ꝛ leingd dypt/ ꝛ hæd/ ꝛ at vita einnen kærleika kristz/ sẽ fo alla vidr keñing yfuer geingr/ so at þier vppfylldizt mz allz hattadri gudz gnægd.

Eñ hm/ sẽ mattugr er alla hluti yfuer gnæfãligar at giora/ helldr eñ vier bidiũ edr skiliũ/ epter þeim krapti sẽ i oss verckar/ þeim sama sie dyrd/ i safnadinũ sa i Christo Jesu er vm allar allder allda at eilifu Amen ⁎ iiij. Ca.

xvij. sunnudag

SVo ⁜ amiñe eg ydr nu/ eg bandige i drottne at þier gangit so sẽ verdugt er yduare kallan/ þar fier erut iñe kalladir/ mz ollu litelæti ꝛ hogværi/ ꝛ mz þolin mædi/ ꝛ vmlidit huer añan i kærleika/ ꝛ verit kostgæfner at hallda eindregne i andanũ fyre band fridarins/ eiñ likame/ ꝛ eiñ andi/ so sẽ at þier erut kallader vpp a eina võ ydrar kallanar/ eiñ drottiñ/ ein trua/ ein skirn/ eiñ Gud ꝛ fader allra sa sẽ at er yfuer ydr ollũ ꝛ fyre ydr ollũ/ ꝛ i ydr ollũ ⁎

Eñ einũ sier hueriũ vorũ er gefin nad/ epter mæling

giafu͂ christi/huar fyre at hn̄ seiger/ Hn̄ er vpp farin̄/ Her
i hęrdina ꝛ hefer herleidizina at herfangi tekit/ ꝛ mōnū d n
gafꝛ gefit/ en̄ ꝥ hn̄ er vppfarin̄/ huat er ꝥ/ vtan ꝥ hn̄ er na
adꝛ nidꝛ stigin̄ i hinar yꝺztu alfꝛ iardar/ sa er nidꝛ er
stigin̄/ ꝥ er/ hn̄ er sa sami sē vpp er farin̄ yfuer alla hi er
na/ vpp a ꝥ hn̄ alla hluti vpp fylldi   Og suma he din
fer hn̄ sett til postula/ en̄ suma til spamann̄a/ suma til da
gudz spiallara/ suma til hirdara ꝛ lęrifedra/ sᵒ at hiner an̄
heilogu sie fullkōner i verck ꝥss embęttis þar sē likame sa
kristz verdꝛ vpp a bygdꝛ/ ꝥᵉ til vier komu͂ aller i eindrę itz
gne truarin̄ / ꝛ vidꝛ ken̄ing gudz son̄ / ꝛ fullgiordꝛ ma na
dꝛ verdu͂/ sa hn̄ er i męling fullkōins alldꝛs christi/ sᵒ ꝥ
at vier sieu͂ eigi leingꝛ born/ ꝛ latu͂ hręra oss ꝛ feykia af ku
allz hattadu͂ vinde lęrdōsins/ fyrer prettskap ꝛ vnder ecki
hyggiu man̄an̄a/ þar med fra stunda oss at villa   hal
Veru͂ helldꝛ san̄leiknu͂ epter fylgiandi i kęrleikanu͂/ ꝛ oss
vogru͂ i ollu a hm̄/ sē at er hofudit/ christꝛ/ a hueriu͂ allꝛ at
likamin̄ saman teingizt/ ꝛ ein̄ linir a odru͂ heingꝛ/ fyrer leid
alla lidu/ huar af huer odru͂ hialp veiter/ epter verck
huers sē eins lims i sin̄ mata/ ꝛ giorir ꝥ at likamin̄ vegr
til sin̄ar eigin̄ar betrunar ꝛ ꝥ allt i kęrleika
Sᵒ seigi eg nu ꝛ vitna i drottni/ at þier gangit eigi leingꝛ
sᵒ sē at hiner adꝛer heidigi / i hiegōleik sins hugskotz/
Huerra hugskot formyrkuat er/ ꝛ eru an̄arliger fra þui
lifue sē af gudi er/ fyre þa fauitzku sē i þm̄ er/ ꝛ blind
leik sialfs fra hiarta/ huerier von laußer eru/ ꝛ sig gafu
i lausung ꝛ frōdu allz hattadan o hreinleik med agirne
En̄ þier hafit ecki sᵒ numit kristu͂/ ef þier hafit an̄ars
af hm̄ heyrt/ ꝛ erut i hin̄ lęrdir/ huersu ꝥ san̄indin eru i
Sᵒ Maf leggit i fra ydꝛ epter forme bieytne Jesu.
hin̄ gamla man̄ / sem sig fordiarfar i girndum villu rir
domsins/ en̄ fornyit ydꝛ i anda ydvars hugskotz/ ꝛ firu
klędizt þeim nyia man̄i sem epter gudi er ska dag
padu i san̄arligu rietlęti ꝛ heilagleik / Huar fy
rer afleggit lygar ꝛ talit san̄leik huer vid sin̄ naunga/

Psal. iiij

Þat vier erū inbyrdis huer an̄ars limr/ Reidizt ꝛ syndgizt ecki/latid eigi solina vnder ganga yfuer ydvare reide/ gefit ꝛ eckert rum fiandanū/ Huer stolit hefer/sa stele nu eigi meir/ helldr erfuidi ꝛ afli med hondunum huat godz ligt er/so at hn̄ hafi at gefa þm̄ sem þurftuger eru *

Latid ongua vonda rædu fram fara af ydrū munni/ Helldr huat nytsamligt er til betrunar/ þar sem þaurf giorizt/at þ sie þacknæmiligt at heyra ꝛ hrygguit ecki heilagan anda gudz/ þu þier eru med innsiglader vpp a dag endr lausnarin̄ar/allu beiskleike ꝛ grimd/reidi/hropan ꝛ gud lastan/ si lāgt i fra ydr sāpt allri illzku/en̄ verit inbyrdis huer vid an̄an̄/vingiarnliger ꝛ astudliger ꝛ fyrer gefit huer odrum/lika so sē at gud hefer fyre gefit ydr i Christo

Fimte Capitule

✠ Þridia sunnudag a langa fosta

SVo verit nu gudz epter fylgiarar/so sem kæruztu born/ ꝛ gangit i astseminn̄e lika so sē at Kriste hefer oss elskat/ ꝛ sig sialfuan vt gefit fyre oss til fornfæringar ꝛ offers gudi i sætleiks ilm/ en̄ frillulifue ꝛ allan̄ o hreinleik edr a girne/latid eigi af ydr seigiazt/so sem at heilogū hæfer skamarlig ord ꝛ fiflsligt hial/ eda keskne/ huat ydr heyrir ecki/ Helldr mycklu framar þackar giord/ þui þ skulu þier vita þ eingen̄ frillulifuis madr/ edr o hrein̄/eda agiarn (huer at er skur goda þienare) hefer arftoku i riki Kristi ꝛ gudz /latid onguan villa ydr mz o nyttsamligū fortolū/ þui fyre þ kemr reidi gudz yfuer born vantruarin̄a/af þui verit eigi þra hlut takarar/ þat þier vorut fordū myrkr/en̄ nu eru þier lios i Drottni

Gangit so sem born liossins/ þui auogxtr liossins/ er

Bern: qd lima ferro: qd fornax auro. Hoc

ſins/ er allz hattud god girne/ riettlæti ⁊ sanleiki ✠
⁊ reynit huat þat þacknæmt ſie Drottne/ ⁊ hafit
eckert ſamlag vid o friofſamlig verck myrckuanna/
enn ſtraffit þau mycklu helldr/ þui huat heimoligt
ſkier af þeim/ er ſkammarligt at ſeigia/ enn allt ꝥ ver=
dr opinbert/ nær ꝥ verdr af lioſinu ſtraffad/ ꝥt
allt huat opinbert verdr ꝥ er lioſ/ fyrer þui ſeiger
hann vakna þu ſem ſefr/ ⁊ riſ vpp af dauda/ ⁊ Kri
ſtr man svo vpp lyſa þig

Svo ✠ Siaid nu til/ ꝥ þier gangit grandvar
ga/ eigi so sem fauiſer helldr so ſem viſer/ ⁊ ſkic=
kit ydr i þre tid/ þat ꝥ er vond tid/ fyre þui/ verdit
ecki gudlauſer/ helldr ſkiliandi huat vilie Drottins
er/ Og dreckit ydr eigi Vindrucknа/ þui þar af ke=
mr ſaurugt lifuerne/ helldr vppfyllizt i anda ⁊ ta=
lit huer vid annann af pſalmum ⁊ lofſongum/ ⁊ andli
gum kuędum/ ſyngiet ⁊ ſpilit Drottne i ydrum hiortum/ ⁊
ſeigit þacker alla tima gudi ⁊ faudr fyre alla hlu
ti i nafni vors Drottins Jeſu Chriſti/ ⁊ verit hu=
er odrum vnder gefner i gudz otta ✠

Konunnar veri ſinum bęndum vnder gefnar/ so ſem
Drottni/ þat madrinn er kuinnunnar hofut/ lika so ſem
Kriſtr er ſafnadarins hofut/ ⁊ hann er frelſare ſins
likama/ enn lika so ſem ſofnudrinn er nu Kriſte vn=
dergefinn/ so ⁊ eirnen konunnar ſinum bęndum i ollu/
þier menn elſkit ydrar huſfreyiur/ lika svo ſem Kriſtr
elſkadi ſofnudinn/ ⁊ gaf ſig ſialfuann vt fyre hann/
vpp a ꝥ hann helgadi hann/ ⁊ hreinſadi fyre ſkirnar
vatnenn i ordinu/ svo at hann til bygge ſier ſialfum dyrd
liga ſafnan/ ſem ongua fleckan nie hrucku edr ꝥſſ
konar hefdi/ helldr ꝥ hun ſie heilog ⁊ o ſtraffanlig

Svo ſkulu ⁊ mennirner elſka ſinar eigin konur
sem ſina eiginn likame/ huer ſina eigen konu elſkar/
hann

hñ elſkar ſig ſialfuan/ þui eingiñ hefer ym alldꝛ ſitt eigit holld hatad/helldꝛ nærer ꝥ ꝛ fostrar/svo ſem at Drottiñ ſofnadiñ/ ꝥt vier erū limer hñſ likama/af hñs holldi ꝛ af hñs beinū/Huerſ vegna mun madꝛiñ forlata fodꝛ ꝛ modꝛ/ ꝛ nalægiazt ſina eigin kona/ ꝛ þau two munu eitt holld vera leyndꝛ domꝛiñ er ſtor/eñ eg ſeigi af Christi ꝛ ſafnadinū/ þa elſki þier þo huer sem eiñ/ſina eigin konu ſem ſialfuañ ſig/eñ konañ ottizt mañiñ

Hiermein hñ lika s° hioniñ ha ꝛ alla hluti eiginliga/ ... ſie ꝛ lika edꝛ kriſte ꝛ ...ſſ ſafnan

Siette Capitule

ÞIer born verit hlydug ydrū forelldrū i drottne/ ꝥat ꝥ er riettuiſligt/ heidra þu faudꝛ þiñ ꝛ modꝛ ꝥ er hid fyrſta bodord ſem fyre heit hefer/ s° at þier vegne vel/ ꝛ ſiert langær a Jordu/ Og þier fedꝛ ſkulut eigi egna ydꝛ born til reide helldꝛ alit þau vpp i ſidſemd ꝛ amiñingu til Drottins

þier þionuſtu meñ verit hlyduger ydrū likamligum drottnum med otta ꝛ ſkialfta/i eiñ falldleik yduars hiarta/ svo ſem Christi/eigi alleinazta med/ þionuſtu fyre augum/ s° sem moñum til þocknunar / helldꝛ s° sem þionar Christi ꝥ þier giorit þeñañ gudz vilia af hiarta mz godū huga/latid ydꝛ þikia s° sē þier þionit Drotini ꝛ eigi mōm/ ꝛ vitid /at huat ſem huer eiñ giorir gott ꝥ mun hñ af drottne medtaka/huort hñ er þræll edꝛ frelſinge/og þier Drottnañer giorit eirnen ꝥtta hid ſama vid þa/ ꝛ epter latid ogniñar/vitandi eirnen ꝥ yduar Drottiñ er a himnū/ ꝛ ꝥ hia honum er eckert mañ greinar a lit

þri ſiñu dag

Huat ✠ at auk er miner brædꝛ/ſtyrckizt i Drottne ꝛ i mætti hans kraptar/i klædit ydꝛ gudz herſkruda/s° at þier getid ſtadit i giegn vmſatū Diofulſins

ulsins/ Þat vier hofum eigi vid holld ⁊ blod at ber⸗
iazt/ helldr vid hofdingia ⁊ vollduga/ sem er vid
drottna verralldarinnar/ þr ed i myrckrum þessarar
verralldar drottna/ vidr illzku andana vnder him⸗
nenum/ Huar fyrer þa hondlit gudz herneskiu/ so
at þier getid i moti stadit a hinum vonda deige/ ⁊
verit i ollum ydrum verckum ful'giorder

So standit nu/ vmgyrdit ydrar lendar mz sann⸗
leiknum ⁊ i skrydder mz brynu riettlætisins/ ⁊ vm
fætrna skofatader medr Euangelio fridarins vpp
a þ þier sieut fyre buner/ enn vm fram alla hluti
þa hondlit skiolld truarinnar/ mz hueriu þier kunnit
vt at slockua oll elldlig skeyti hins prett visa/ ⁊ gri⸗
pit hialm hialprædisins/ ⁊ suerd andans/ huert at
er gudz ord ✻ ⁊ bidiet iduliga i allre naud þurft /
med bænu ⁊ beidne i andanu/ ⁊ þar til vakit med
ollu stadfesti ⁊ akalli fyre ollum heilogum ⁊ fyre
mier vpp a þat mier gefizt þ ord med driskugre op⸗
nan muns munz/ so at eg mæta kunngiora leyndann⸗
dom Euangelions/ huers sendi bodi og em i festinne
so at eg meigi diarfliga þar inne hondla/ ⁊ so at
tala sem til heyriligt er

Enn þ at þier vitid einnin/ huersu hattad er vm
mig/ ⁊ huat eg giori/ þ kann Tychieoz minn kæri bro⸗
der ⁊ trur þienare i Drottne kunngiora ydr allt sa⸗
man/ þt eg hefi sent hann til ydar vegna þess at þier
vissut huernen oss/ vegnadi/ ⁊ at hann hugsualadi ydr⸗
rum hiortum/ fridr sie brædrunum/ ⁊ kærleiki med
trunne af gudi fodr/ ⁊ Drottne Jesu Christo Nad
sie med ollum þeim sem elska vorn Drottinn Jesum
Christum hreinferduglliga AMEN

Skrifadr af Rom til þra i Epheso
medr Tychicon

Formale yfuer S. Pals pistil til Philippenses

Þ Þſſm piſtle lofar ꝛ amiñer hiñ heilagi Pall þa Philippẽſes þ þr ſkulu blifa ꝛ a framit fara i truñe / ꝛ aukazt / i kærlei kanũ / eñ mz þui hiner folſku Poſtular ꝛ verckaña lærendr / fa giora truñe go- tid ſkadſemi / varar hñ þa vid þm inu ſomũ ꝛ ti- ar fyre þm marghattada predikara / ſuma goda ſuma vonda / eitnen ſialfuañ ſig / ꝛ ſina lærisueina Timotheũ ꝛ Epaphroditon þtta ſtarfuar hñ nu i hinũ fyrſta ꝛ odrum Capitula

J hinum þridia burt ſkufar hñ þ ſomalauſt. maña riettlæti / sẽ fyre hiña folſku poſtula kent ꝛ halldit verdr / ſetiandi ſig ſialfuañ til epter dæmiſ / sa ſem i ſliku riettlæti vegſamliga hefdi lifat / ꝛ halldi þar nu þo eckert af / fyre Chriſtz riettlætis ſaker / þt þr hiner giora magañ at gudi / ꝛ eru o vi ner kroſſinſ Chriſti

J fiorda amiñer hñ þa til fridar ꝛ til eins godz augſyneligs ſid ferdis / huer vid añañ / ꝛ þac kar þm fyre þra gafr / er þr hofdu ſent hm̃.

S. Pals piſtil til Philppenſes

Fyrſti Capitule.

P All ꝛ Timotheus þionuſtu meñ Jeſu Chriſti

Ollm̃ heilogum i Chri- ſto Jeſu til Philippenſes / ſamt byſcupum ꝛ þienurũ.

Nad ſie med ydr ꝛ fri- dr af gudi vorum faudr / ꝛ Drottne Jeſu Chriſto

Eg

Eg þacka gudi minū/ſo opt ſē eg hugſa ydꝛ huat eg giori alla tima i minū bænū fyre ollm̄ ydꝛ ꝛ þa bæn giori eg mꝫ fognudi (yfuer ydru ſamlagi i Euangelio/i fra hinū fyrſta deigi/allt til ꝥſa Og eg ℞ em ꝥſſ hinſ ſama i godu trauſti / at ſa ſē i ydꝛ hefer vpp byriat hid goda verkit/ hn̄ muni ꝥ ꝛ eirnen fullkōna allt aꝥn̄ dag Jeſu Chriſti/ſo ſē at mier er vel heyriligt/ ꝥ eg halldi af ydꝛ ollm̄ i þm̄ mata/ ꝥt eg hefi ydꝛ i minu hiarta i ꝥſſum minū fiotrū huat iñe eg forſuara ꝛ vernda ꝥtta Euangeliū/huar af at þier erut aller nadariñar hlut takarar medꝛ mier

℞ xxij ſun dag

Ꝥt gud er miñ vottr/ huerſu ꝥ mig forleinger af hiartanſ gruñe i Chriſto Jeſu epter ydꝛ ollum ꝛ ꝥſſ ſama bid eg ꝥ ydar kærleike audgizt æ meir ꝛ meir i allri vidꝛ keñing ꝛ allri raun/ ſo at þier meigit reyna huat bezt er/vpp a ꝥ þier ſieut ſkirer ꝛ o hindꝛunarliger allt vpp a ꝥn̄ dag Chriſti / vpp fyllter auegrti riettlætiſins ſē er fyre Jeſum Chriſtū i ydꝛ ſkied til dyrdar ꝛ lofs gudi✱

En ꝥ læt eg ydꝛ vita kærir brædꝛ/huat mig er yfuer komit/at ꝥ er til meire algiordar ſkied Euangelio/ſo at min fiotr i Chriſto eru opinſkar vordin i ollu ꝥing huſinu/ ꝛ hia þm̄ ollum odrum/ ꝛ marger brædꝛ i Drottni feingu hugar ſtyrck af minū fiotrū/ ꝥſſ diarfligar ꝥ ord at tala vtan hrædꝫlu ſeñeliga ſumer þa predika Kriſtū fyre hatr ꝛ þrætu ſaker/eñ ſumer vt af godꝛi meining/ ꝥr hiner kuñgiora Chriſtū af hatre ꝛ eigi hreinliga/ ꝥt þr meina/ ꝥ þr geti minum fiotrum nockra hormung til lagt/ eñ ꝥſſir vt af kærleika/ ꝥt þr vita ꝥ eg ligg hier til forſuars Euangelij

Eñ huernen ſkal ꝥ þa fara/ ꝥt kriſtr verdi mꝫ

allz hattudu moti kungiordz/huort ꝥ skier i rielttan mata/eda fyre til fellis saker þa gled eg mig þo ꝥ ꝥme/ ꝛ vil mig eirnen gledia/ ꝥt eg veit at þat sama mun mier falla til hialpredis/ fyre ydra bæn/ ꝛ fyre til styrcking Jesu christi anda/sem eg olldungis væntti/ ꝛ vona ꝥ eg verdi i ongri grein skammadur/ helldr ꝥ kristr med allri diorfung s° sē allt hingat til/lika ꝛ eirnen nu mycklads verdi a minū likama/ sie ꝥ fyrer lifit eda fyre daudañ/ ꝥt kristr er mitt lif ꝛ daudiñ er min auinning

Eñ mz þui/ ꝥ i holldino at lifa þienar meir til a uagxtar at afla þa veit eg eigi huort eg skal kiosa/ ꝥt huorutueggia starlar mig hardliga/eg hef girnd a fra at skiliazt/ ꝛ hia christ at vera/huat eirnen mycklū betra væri/eñ ꝥ er mycklu naudsynligra i holldinu at blifa fyre ydar saker/ ꝥss treystandi/ꝥ eg muni blifa hia ydr/ ꝛ vera ydr ollū til framkuæmdar ꝛ til truariñar gledi/vpp a ꝥ þier meigit miog hrosa ydr i christo Jesu a mier/fyrer mina til komu aptr til ydar

Gangit sem verdugt er Euangelio Christi/vpp a ꝥ/huort helldr eg kem at sia ydr/eda em eg fiarlægr/at eg meigi ꝥ af ydr heyra/at þier standit i einū anda/ ꝛ einne Salu/ ꝛ med oss beriezt i tru ꝥss Euangelij/ ꝛ latid aunguaneiñ blygda ydr af motstondurunū/huert at þm er fullsauk fyre dæmingariñar/eñ ydr heilsugiafariñar/ ꝛ ꝥ sama af gudi/ þat ydr er ꝥ gefit/ fyre Kristus saker/ eigi allein ætta ꝥ at giora/at þier a hñ truit/ helldr eirnen hñs vegna lidit/ ꝛ hafit þa somu barattu sem þier hafit a mier sied/ ꝛ nu fra mier heyrit

Añar Capitule

DVi fyrst hia ydr er nu hugsualan i Christo/ fyrst þar er huggan kærleik sins/ fyrst þar er sameign andans/ fyrst þar er hiartt groin ast semi ꝛ mis kunsemi/ svo vppfyllit minn fognud/ ꝥ þier sieut einnrar lundar/ hafandi hinn sama kær leika/ verandi samhugader ꝛ eins sinnader/ eckert giorandi fyrer ofund edr hiegoma dyrd/ helldr fyre litelæti. Halldit huer sem einn/ annann ædra/ enn sig sialfuann/ ꝛ huer einn lite eigi vpp a ꝥ huat hans er/ helldr vpp a ꝥ huat hins annars er

℟ Palma sunu dag

Huer ℟ einn sie so sinnadr/ sem Jesus Christus var/ huer þo ed var gudz i mynd/ hiellt hann ꝥ þo ecki fyre neitt ran/ Gudi likr at vera/ helldr mincka di hann sig sialfuann/ ꝛ tok a sig mynd eins þions/ vard likr odrum mönnum/ ꝛ at hegdan fundinn sem madr litelætti sig sialfuann ꝛ vard hlydugr allt til dau da/ Ja allt til krossins dauda/ fyrer þui hefer gud vpp hafit hann/ ꝛ gaf honum nafn/ ꝥ yfuer ollum nofn um er so at i nafni Jesu skulu sig beygia oll kne sem a himnum ꝛ a iordu ꝛ vnder iordunne eru/ ꝛ allar tun gr skulu vidrkenna/ ꝥ Jesus Christus sie Drottinn til dyrdar gudz fadrs *

Lika svo/ miner kærustu/ sem þier hafit al la tima hlyduger verit/ eigi alleinazta i minne nær ueru/ Helldr nu mycklu meir i minne fraueru/ ver cket sialfuer ydvart hialpræde mz vgg ꝛ otta/ þe gud er hann sem i ydr verckar bædi viliann ꝛ giornin ginn epter sinne þocknan

Giorit alla hluti an moglunar/ ꝛ an aur nætingar/ vpp a ꝥ þier sieut skullda lauser/ ꝛ ski rir/ ꝛ o straffanlig gudz born/ mitt i mille þrar

vondrar ⁊ vm ſnuiñar kynſlodar/medal huerra þier ſkinit svo sem lioſ i heimenum/ þar med/ ef þier blifuit vid lioſſins ord/mier til hroſunar a deige Chriſtz/s° at eg hafi ecki til o nytz hlaupit/nie for gefins erfuiduat/ ⁊ ef svo er ꝥ eg verd fornf ær-dr yfuer offre ⁊ gudz þionuſtu ydrar truar/gled eg mig med ydr ollū/ þſſ ſkulu þier eirnen gledia ydr/ ⁊ ſkulut gledia ydr medr mier

Eñ eg vona i Drottni Jeſu / ꝥ eg muni iñañ ſkamzt ſenda Timotheū til ydar/svo at eg glod-dunzt i huga/ þa eg fengi at vita huerſu ydr fer at/ ꝥt eg hefi aunguan ſem s° algiorliga ſie mins ſiñis/er s° af hiarta fyrer ydr ſyrgier/ ꝥt hiner aller leita þſſ huat þra er/eigi huat Jeſu Chriſti er/eñ vitid ꝥ hñ er reyndr/ ꝥt lika svo sem barnit fodr nū) þa hefer hñ medr mier þionat i Euāgelio/ þñ ſama vona eg/ ꝥ eg muniſkiotliga þangat ſenda/ þa at eg ſie huat mier lidr eñ eg treyſtunzt i Drot-ne ꝥ eg muni eirnen ſialfr iñañ ſkamzt koma

Mier leizt naudſynligt ꝥ eg ſenda til ydar þñ brodr Epaphroditon/sa mīn hialpare ⁊ med ſtridare ⁊ ydar Apoſtuli/ ⁊ naud þurftar þienare er/ af þui at þier hofdut heyrt ꝥ hñ hefdi ſiukr verit ⁊ hñ var at ſoñu daud ſiukr/eñ gud veitti hm̄ miſ-kuñ/eigi einazta hm̄/helldr iafn vel mier svo at eg hefda eigi ſorg a ſorg ofan

Eñ eg hefi ſent hñ þſſ ſkiotara hingat/svo at þier ſæut hñ/ ⁊ yrdut glader aptr/ ⁊ ꝥ eg hefda þſſ miñe ſorg/svo medtakit hñ nu i Drottne/af allri gledi/ ⁊ hafit þſſ konar meñ i heidri/ ꝥt fyre ſaker verckz Chriſti er hñ daudanū s° nær komiñ ꝥ hñ ſitt lif feygit acktadi/vpp a ꝥ hñ þionadi mi-er i yduarn ſtad

Þridie Capitule

fram

Framar (kærir brædr) þa glediet ydr i Drottni/ þui ꝥ eg skrifa ydr iafnan hid sama/ tregr mig ecki/ ⁊ giori ydr þess oruggare/ gefit gætr at hundunū/ gefit gætr at illm̄ erfuidorū/ gefit ⁊ gætr at til sniidinguñe/ þt vær erum vmsniding/ vier sem gudi þionū i andanum/ ⁊ hrosum oss af Christo Jesu/ ⁊ forlatū oss ecki vpp a holldit þo at eg hafi/ ꝥ eg meigi mier af holldinu hrosa/ fyrst einn añar lætr sier þickia/ hñ meigi sier holldzins hrosa/ eñ þa mycklu framar eg sem a hinū atta deigi em vm skoriñ/ eiñ vt af Jsraels folki/ af ætt Beniamins/ ebresktr af ebreskū/ ⁊ epter logmalinu Phariseus/ epter vandlætinu ofsoknare safnadarins/ epter riettlætinu i laugmalinu verit o strafſanligr

Eñ huat min a viñing var ꝥ hefi eg Christus vegna fyre skada reiknat/ þat eg helld alla hluti skada vera/ i hia þre yfuer gnæfanligre vidrkeñingu Christi Jesu vors Drottins/ fyre huers saker eg hefi alla hluti fyrer skada reiknat/ ⁊ helld þa fyre þreck/ so at eg a viñe Christū/ ⁊ i hm̄ fundiñ verdi/ ꝥ eg hafi ecki mitt riettlæti vt af logmalino Helldr ꝥ sem fyrer truna a Kristū keṁr/ sem er ꝥ riettlæti/ er af gudi i truñe til reiknad verdr/ hñ at keña/ ⁊ kraft hñs vpprisu/ ⁊ sam eign hñs harm kuæla) ꝥ eg verdi ⁊ hñs dauda likr/ svo at eg mætta hm̄ i moti reña i vpprisu framlidiña.

Ecki ꝥ eg hafi ꝥ þegar hondlat/ edr sie þegar fullkomiñ/ eg skunda hm̄ epter/ huort at eg geta eirnen hondlat/ epter þui at eg em af Christo Jesu hondladr/ miner brædr eg helld mig eigi sialfuañ fyrer þñ/ at eg hafi ꝥ hondlat/ eñ eitt vil eg seigia/ ꝥ eg gleymi þui/ huat til baka er/ ⁊ dreg

mig at þui sem i ꝼyrer er/ eg skunda at þui vppset tu takmarcki epter þui hnosse huert ꝼram helldr þre himneskre kallan gudz i christo Jesu/ svo marger se̅ aꝼ oss eru nu ꝼullkomner/ þa veru̅ svo sin̄ader/ ⁊ eꝼ þier skulut nockut an̄at hallda/ þa lat tid gud ydr ꝥ opinbera/ þo s° ꝼramt ꝥ vier ꝼram ko̅ner/ ⁊ veru̅ lika gongu̅ epter reglun̄e er vier eru̅ ink*o̅*ner/ ⁊ veru̅ lika sin̄ader

Fylgit ☘ mier epter kærir brædr/ ⁊ gætid at þeim sem s° ganga/ lika se̅ at þier haꝼit oss til ꝼyremyndar/ þt marger ganga s° (aꝼ hueriu̅ eg heꝼi optsin̄is sagt ydr/ en̄ nu seigi eg ydr gratandi) þ r o vinner krossins christi/ Huerra æꝼi lok er ꝼyredæming in/ Huerra gud Magin̄ er/ ⁊ þ ra vegsemd se̅ iardliga sin̄ader eru verdr til skam̄ar/ en̄ vor starꝼuan er a himnu̅/ huadan vier væntu̅ ꝼrelsarans Drottins Jesu christi sa vorn ꝼaꝼeingan̄ likama mun ꝼorklara/ ꝥ han̄ liki verdi hn̄s ꝼorklarudu̅ likama/ epter þri verckan þar hn̄ kan̄ sier alla hluti mz vnder geꝼna at g iora

Fiordi capitule

HJka s° miner kærir ⁊ æskiliger brædr/ min̄ ꝼognudr/ ⁊ min korona/ standit s° i drottne elskáliger. Hin̄ Euodian̄ a min̄e eg/ hin̄ Syntichen a min̄e eg/ ꝥ þr sie samlynder i drottne/ eg bid þig eirnen min̄ trur lagsmadr/ veit þeim hia stod/ se̅ med mier stritt haꝼa yꝼuer Eua̅gelio/ mz Clemese ⁊ hinu̅ odru̅ minu̅ hialpar mo̅m huerra noꝼn at eru a liꝼs bokin̄e ✱. Glediet ☘ ydr i drottne alla tima/ ⁊ en̄ apt seigi eg glediet ydr/ ydra vnigeingne latid kun̄a vera ollu̅ mo̅m/ drottin̄ er nalægr. Syrgit ecki/ helldr latid ydrar bæner i ollu̅ hlutu̅ i bæua halldi ⁊ a kalle mz packar giord ꝼyre gudi kun̄ar verda/ ⁊ ꝼridur gudz

xxiij sunnu dag

☘ ꝼiorda dag

ar gudz ſa hęrri er ollū ſkilninge vardueite ydar hiortu ⁊ hugſkot i chriſto Jeſu *

Framar bręder brędr/ huat ſañarligt er/huat heidrſamligt er/huat riettligt er huat hreinferdugt er/huat aſtſamligt er/huat vel ſamer/er þar dygd nockr/ er þar lof nockut/ hugrit þat epter/ huert þier eirnen lęrt ⁊ medtekit/heyrt ⁊ ſied hafit a mier ꝥ giorit/þa mun drottiñ fridarins mz ydr vera / eg em nęrſta miog gladr vordiñ i drottne/ꝥ þier endrblomguduzt/fyre mier at ſyrgia/ ſē þier hafit þo allt iafnt fyre mier ſorgat/ eñ tidin hefer ꝥ eigi viliat lida/eigi ſcigi eg ꝥ naudþurftariñar vegna/ꝥt eg hefi lęrt hia þm̄ at eg em/mier at nęgia lata/eg kañ lągr ⁊ hęrr at vera/eg em i ollū hlutū ⁊ hia ollū ſkapfelligr/ bęđi ſaddr at vera ⁊ hungradr/bęđi gnog at hafa ⁊ veſolld lida/ieg forma alla hluti fyre þñ ſē mig mattugañ giorir (Kriſtr) þo hafi þier vel giort ꝥ þier hafit mina hormung a ydr tekit

Eñ þier Philippenſeſ vitid ꝥ/at af vpp hafi Euangeliū/þñ tid eg burt for af Macedonia/ꝥ eingiñ ſofnudr hefer mier ſamlagat i reikningſkapnū/vti at lata ⁊ iñ at taka/vtan þier einer ſaman ꝥt til Teſſaloniſen ſendu þier nockut til miñar naudþurftar/eitt ſiñ ⁊ þar epter eñ einu ſiñe/ eigi ꝥ eg ſpyrie at giofiñe/helldr ſpyr eg at auegtinū/ ꝥ hñ ſie gnogligr i ydrū reikningſkap ꝥt eg hefi alla hluti ⁊ hefi gnogligaña/eg fylltunzt þñ tid eg mz tok fyre Epaphroditon/ꝥ fra ydr kom/ſętan ilm/ þęgiligt offr/gudi þacknęmt/eñ miñ gud vpp fylli alla ydar naudþurft/epter ſinum dyrdarinar rikdomi i Kriſto Jeſu

Eñ gudi ⁊ vorum fandr ſie dyrd vm alldr ⁊ ępi

at ellipu amen/Heilſit ollm̄ heilogū i Chriſto Jeſu Ydꝛ heilſa þꝛ bꝛædꝛ ſem eru hia mier/ Ydꝛ heilſa aller bꝛædꝛ/ſierdeilis þꝛ aꝼ Keiſarans huſi/Nad vors Drottins Jeſu Chꝛiſti sie med ydꝛ ollū amen

¶ Skriꝼadꝛ aꝼ Rom med Ephaphroditon.

Formale yfuer S. Pals piſtill til Colloſſia

LJka so ſem at sa piſtill til þꝛa i Galata tierar ſier/ ⁊ hegdan heꝼuer epter þm̄ piſtle til Romueria/ ⁊ ꝥ ſama i ſtuttu mali iñe lykꝛ huat sa til Romueria vi dar ⁊ rikaligar vt breider/so tierar ſier ⁊ ꝥſſi piſtill til Colloſenſes epter þiñ til Epheſios ⁊ iñe helldꝛ ꝥ ſama i ſkomu mali.

J hinū ꝼyrſta/Loꝼar poſtuliñ þa ⁊ ǽſkir þm̄ i Colloſſia ꝥ þꝛ bliꝼui i truñe/ ⁊ a auki ſig/ ⁊ vt breider huat Euangeliū ⁊ truan ſie/einkum þa vitꝛ ku/ ſem vidꝛkeñer Chꝛiſtū eiñ Drottiñ ⁊ gud ꝼyre oſſ kroſſꝼeſtañ ſem aꝼ veralldar vpp haꝼi var huliñ/ ⁊ nu ſie hñ ꝼyre ſitt embætti auglyſtꝛ/ ꝥ er hiñ ꝼyrſti Capitule.

J odꝛū capitula varar hñ þa vid mañа lær⸗domi/ſem ætid er truñe mot ſtadligꝛ/ ⁊ vpp kaſtar þa ſomu so riettligañа/ ꝥ þꝛ eru i ſkriptine huergi so vpp malader ſtraꝼꝼandi þa meiſtarligañа

J hinū þridia amiñer hñ þa ꝥ þꝛ sie auagrtar ſamer i ſkærꝛi tru med allꝛ hattudū godum ver⸗ckum huer vid añañ/ ⁊ ſkriꝼar allꝛ hattadri ſtiett/ hñ ær eiginligt verck

J hinum ꝼiorda biꝼalar hñ ſig i þꝛa bæna⸗hallд Heilſar þm ⁊ ſtyrckir þa

S. Pals pistill til Collosia

Fyrsti Capitule

PAll postuli Jesu Christi fyrer gudz vilia/ ⁊ Timothe' broder
Þm̃ heilogum til Collossia
⁊ þm̃ truudũ brædrũ i Christo
Nad sie med ydr ⁊ fridr af
gudi vorum faudr/ ⁊ Drottni
Jesu Christo

Vier þockum gudi ⁊ faudr
vors Drottins Jesu Christi/ ⁊ bidiũ alla tima fy-
re ydr/ af þui vier hofũ heyrt af ydvare tru a Je-
sum Christũ/ ⁊ a[illegible] ærleiknũ til allra heilagra/ fy-
re þrar vonar saker sem ydr er til laugd a hĩnũ/ af
huerri þier hafit til forna heyrt/ fyrer sañleiksins
ordit i Euangelio/ þ til ydar er komit/ svo sem þ er
vm allañ heimiñ/ grær/ ⁊ friofgazt s° ⁊ eirnen li
ka medal ydar/ allt i fra þm̃ deigi er þier haufdut
þ heyrt/ ⁊ vidr kent gudz nad i sañleika/ s° sẽ þier
lært hafit af Epaphra vorũ kæra med þienara/
Huer at er trur þion Christi fyre ydr/ sa oss eirnin
kuñgiordi ydvarn kærleika i andanum

Huar fyrer ✠ vier eirnen/ allt i fra þm̃ deigi/
þa vier hofdũ þ heyrt/ gefu vier eigi vpp/ fyrer
ydr at beida ⁊ bidia þ þier vppfyllizt medr vidrken
ing hñs vilia/ i allz hattudũ/ visdomi ⁊ skilningi/
s° at þier gangit Drottni verdugligaña/ til allrar
þocknun / ⁊ verit auagtar samer i ollm̃ godũ ver
ckũ/ ⁊ at vaxa i gudz iatningu/ ⁊ styrckiazt i ollũ
krapti epter hñs dyrdligre mackt/ i allre þolin mæ
di/ ⁊ langlundargedi/ medr fognudi/ ⁊ þacker gio-
ra faudrnũ sem oss hefer skapfelliga giort til
erfskiptis heilagra i liosinu.
Sa at oss hefer frelsat af yfuer valldi myrc-

✠ xxiiij dag

krafta/ ꝛ hefer oſſ sett vm i riki ſins elſkuliga/ a hueriū vier hofū endꝛlauſnina/ fyre hſſ blod/ ſem er ſyndanā fyre gefning ✱ Sa ſem at er i mynd o ſyneligs gudz/ hiñ frumgetni fyre allar ſkepnꝛ þat fyrer hñ eru aller hluter ſkapader/ ꝥ a himnū ꝛ a iordu er/ hid ſyneliga ꝛ hid o ſyneliga/ bædi ypuer korar ꝛ drottnaner/ hofdingiadomar ꝛ vallꝺzſkietter/ allt ſamā er ꝥ fyre hñ ꝛ i hm̄ ſkapad ꝛ hñ er fyre ollum/ ꝛ aller hluter ſtandazt i hm̄

Hñ er hofut likamans/ sem er ſofnudriñ/ huer at er vpphafit ꝛ hiñ frumgetne/ fra daudū vpp a ꝥ hñ hafi i olluñ hlutum fyre gang/ þat ꝥ er so þacknæmt verit/ at i hm̄ ſkylldi oll fylling byggia ꝛ aller hluter yrdi fyre hañ forlickter/ til hñs ſialfs/ ꝥ ſie a iordu edꝛ a himnū/ þar mz/ at hñ fridiñ giordi/ fyre blodit a ſinum kroſſi/ fyre ſialfuan ſig

Og ydꝛ/ þier ſem fordū daga vorut framandi ꝛ o viner fyre hugſkotid i vondū verckū/ eñ nu hefer hañ forlickt ydꝛ medꝛ likama ſins holldz/ fyrir daudañ/ vpp a ꝥ hñ vpp rietti ydꝛ heilaga ꝛ o ſtraffanliga ꝛ ſakalauſa i ſinu auglite/ ef þier blifit aſtars i truñe grūduallader ſtadfaſter ꝛ o hræranliger af voniñe þſſa Euangeliū/ sē þier hafit heyrt huert predikat er medal allra ſkepna sē vnder himenū er/ þſſ þienare eg Pall em vordiñ

Eg gled mig nu i minū harmkuælingū/ þær eg lid fyre ydꝛ/ ꝛ vppfylli a minu holldi huat at vantar a þær harmkuælingar i Chriſto fyre hñs likama/ huer at er ſofnudriñ/ þſſ þiernare eg em vordiñ/ epter gudligu predikunar embætti/ sem mier er gefit medal ydar/ at eg ꝥ gudz ord rikuliga predika ſkal/ sem er leyndꝛ domsiñ/ huer huliñ

er ve

er verit/ fra veralldar vpp hafi ꝛ vm aldir/ en nu
opinberadr er hn̄s heilogũ/ hueriũ gud hefer vilit
at kuñgiora/ huer at sie/ sa dyrdligr rikdomr þessa
leyndardoms medal Heidiña þioda (huer at er
Kristr) sem er vonin dyrdariñar/ Huern vier bodũ
aminñandi alla meñ/ ꝛ lærandi alla meñ i allz hattar
spekí/ vpp a þ vier vpp riettudũ huern mañ
algiordan i Christo Jesu/ þar eg iñe erfuida/ ꝛ stunda
epter verckan þess sẽ i mier kroftugliga verckar

Añar Capitule

Eg vil ydr vita lata/ Hueria a hyggiu eg hefi fyrer ydr/ ꝛ fyre þm̃ i Laodicea ꝛ ollm̃ þm̃ sem mitt auglit hafa ei sied i holldinu/ so at fra hiortu hugsuo huggazt/ ꝛ sam̃tengdir yrdi i kærleikanũ ꝛ i allri audgan fullkomins skilnings at vidrkeña leyndardõ gudz fadurs ꝛ Christi/ i hueriũ hulder liggia aller siodar vitzkuñar ꝛ vidrkeñingariñar.

Eñ eg seigi þat af/ þ einginn tæli ydr med skynsamligre rædu/ þt þo eg sie þar ecki epter holldinu þa em eg þo i andanũ hia ydr/ fagnãdi/ þ eg sie ydra skickan ꝛ ydra stadfasta tru a Christũ/ Lika svo sẽ þier hafit nu medtekit Drottiñ Christũ Jesum/ svo lika gangit i hm̃/ ꝛ verit iñrætter ꝛ vpp bygder i hm̃/ verit ꝛ stadfaster i truñe/ sem þier erut lærder til ꝛ yfuer gnæfit i hm̃ med þackargiord

Siaed til/ þ eingeñ herleide ydr fyre Philosophia ꝛ hiegõligar tælingar epter maña settninge ꝛ veralldariñar settnĩge/ eñ eigi epter Kristo Jesu/ þt i hm̃ bygger oll gnægd guddomsins likamliga/ ꝛ þier erut fullkomner i hm̃/ hañ sem er hofut allz hofdingia doms/ valldz stiettar i huerium þier erut vm skorner med vmskyrn an handa

fyre aflogu ſyndſamligs lakama/ fyrer vmſkure ning Christi/ i þui/ þar þier erut med hm̃ grefttra der/ fyrer ſkirnena i huerre þier erut vpp aptr riſe ner fyrer truna/ ſē gud verckar/ Huer ed hñ vpp vackti af dauda.

Og hefer ydr eirnen/ mz hm̃ lifandi giort/ þañ tid þier vorut dauder i ſyndum ⁊ i yfuer hud ydv arſ holldz/ ⁊ hefer oſſ fyre gefit allar vorar ſynder ⁊ af ſkafit þa handzkript ſem moti oſſ var/ huer fyre ſettningana ſañadizt ⁊ oſſ gagn ſtadlig var/ ⁊ hefer hana mitt a burt fra oſſ tekit ⁊ a kroſſiñ neglt/ ⁊ hefer af flett hofdingia doma ⁊ vollldu ga ⁊ til ſyniſ fram leitt opinberliga/ ⁊ ſigre hroſat yfuer þm/ fyre ſig ſialfan.

Af þui latid onguan giora ydr ſamuitzku neina/ i mat edr dryck elligar mz ſierdeiliſ helgi hollo/ eda tungl komr/ edr þuott daga huert at er ſkuggi af þui ſem til komandi var/ eñ ſialfr kroppriñ er i Christo/ latid onguan ſuipta ydr malteikninu/ af þm̃ ſē epter eigin þotta ganga i eydmyckt ⁊ andlig leik einglañа/ hueria hñ ſa alldri/ ⁊ er til onytz vpp hrokadr i ſinu kiotligu ſiñe/ ⁊ helldr ſig ecki vid hof udit ſem er Christr/ a huerium allr likamiñ fyre limu ⁊ lidaña ſamteinging andlazt ſtyrcking ⁊ ſa manhallo/ ⁊ vegr s° til gudligrar ſtærdar

Fyrſt þier erut nu dauder med Christi fra verallдariñar ſettningum/ huernen lati þier þa vei da ydr mz ſettningũ/ lika s° ſē at lifdu þier eñ nu i verolldiñe/ hiner ſē ſeigia eigi ſkalltu a þui taka/ ei gi ſkalltu þui bergia eigi ſkalltu þ a hræra/ huert þo allt ſlitnar/ edr matz ef þ er mz hondũ hafr ⁊ eru maña bodord ⁊ keñingar/ hueriar ed hafa yf uer lit vitzkuñar fyre sialfualdan hugarinſ and ligleik ⁊ eydmycki/ ⁊ fyre þ þr þryma eigi likama

num/ ꝛ giora eigi holldinu ſina ✠ ſǽmd til ſiña v
naud þurftar   Pridie Cap.

ERu ꝥ þier nu vpp aftr riſner mꝫ Kriſ
ti/ þa leitid ꝥſſ huat þar vppi er/ þar
ed Chriſtr ſitr til gudz hægri handar/
koſt gæfit epter þui ſem þᵃ vppi er ꝛ el
epter þui sẽ a iordu er/ ꝥt þier erut dau
der ꝛ ydart lif er folgit mꝫ Kriſto i gudi/ eñ nær
Kriſtr ydvart lif man ſig opinbera/ þa munu þier
eirnen medr hm̃ opinberader verda i dyrdiñe ✱ s°
deydit nu ydra limu ſem/ a iordu erut/ hordoma/
fulañ lifnad/ loſtaſemi/ vondar girnder/ ſaurlife
ꝛ agirne(sẽ er ſkurgoda dyrckan) fyrer huat at
kemr gudz reidi yfuer born vantruariñar/ i hue-
riũ þier hafit ꝛ fordũ daga geingit þa þier lifdut i
Eñ afleggit nu allt i fra ydr/ reidi/ (þ ni.
grimd/ illzku/ hadũng/ ſkemilig ord af ydrũ mu-
ñe/ liugit ecki iñbyrdis/ af klædizt hinũ gamla ma
ñi/ med ſinũ verckũ/ ꝛ i klædizt hinũ nyia/ sa ſem
endr nyiaz til vidrkeñingar/ epter ꝥſſ i mynd ſem
hñ hefer ſkapat þar eingen/ girſkr/ gydingr/ vm
ſkoriñ/ yfuerhud/ vtlendr/ Sytha/ þrell ꝛ frelſinge
at er/ helldr aller hlutir ꝛ i ollum Christr
S° ✠ i klædizt nu/ s° sẽ gudz vtvalder heilager
ꝛ elſkanliger/ hiartfolgiñe miſkuñſemi/ goduilia/
Hogværi/ þolin mædi/ ꝛ vmlidit huer añañ/ ꝛ ef
at nockr hefer klogumal moti odrũ/ þa fyrer ge-
fit ꝥ huer odrũ iñbyrdis/ lika s° ſem kriſtr hefer
fyrer gefit ydr/ s° ſkulu þier eirnen/ eñ fram yf
uer allt ꝥtta/ þa i klædizt kærleikanum/ huer at er
band algerfuileikſins/ ꝛ fridr gudz regere i ydr-
rum hiortum til huerſ at þier erut eirnen kalla-
der i einum likama/ verit ꝛ þacklater

Cotta

Latid Christi ord gnogliga byggia medal ydar i allri vizku/ lærit og aminnit ydr med Psalmū og lof songū/ og andligū liufligū kuædū/ og syngit drottne i ydrū hiortū og allt huat þier giorit m3 ord edr verck/ ꝥ giorit allt i nafne drottins Jesu/ og þackit gudi faudr fyre hañ

Þier kuiñur verit ydar bændū vnder gefnar i drottne/ so sē at byriar. Þier meñ elskit ydrar eigē konr/ og verit ecki harduduger vidr þær. Þier born verit hlydug forelldrunū i ollū hlutū/ þt ꝥ er drottne þacknæmiligt/ Þier fedur reitid ecki ydar born til vanuirdu/ so at þau verdi ei of korg. Þier þienarar verit hlyduger i ollū hlutum ydrum likamligū herrū/ eigi medr þionustu fyrer augū/ so sē mōm til þocknunar/ helldr m3 einfalleik hiartans og medr gudz otta/ allt huat þier giorit/ þat giorit af hiarta so sē drottne og eigi mōm/ og vitid ꝥ þier munut audlazt af drottne verdlaun arftokuñar/ þt þier þionit drottne christo/ eñ huer o riett giorir sa mun ꝥ medtaka huat hñ hefer o riett giort/ og eckert mañgreinar a lit er hia gudi. Þier drottnar huat riett og heyriligt er ꝥ audsynit þienurunū/ og vitid ꝥ þier hafit eirnen drottiñ a himne

Fiordi capitule

Verit stoduger i bæna akallinu/ og vakit i þui hinu sama med þackar giord/ bidiet og eirnen med fyrer oss/ so at gud vppluki oss ordzins dyr til at tala leyndañ dom Christi/ fyre huat eg em bundiñ/ vpp a ꝥ/ at eg opinbera ꝥ sama/ sem mier byriar at tala/ Gangit visliga i bland þm̄ sem at eru þar fyre vtan/ og skickit ydr i tidina/ ydar ræda sie æ tid liuflig og m3 sallti kryddut/ ꝥ þier vitid huer

neu þier

ken þier skulit huerium sem einu̅ andsuara.

Huernen vm̃ mig er hattad/ þ mun ydꝛ allt saman kunngiora Tichicos/kær broder ⁊ truꝛ þienare/⁊ med þion i drottni þn̄ eg hefi þat fyrer til ydar sent/ þ eg vissa huernen ydꝛ færi at/ ⁊ þ han̄ hugsualadi ydar hiortum/samt Onesimo þin̄ trua ⁊ kæra brodꝛ/hueri fra ydꝛ er/⁊ allt huernen hier fer at munu þr kunngiora ydꝛ

Ydꝛ heilsar Aristarchus min̄ sambandinge/⁊ Marcus systrungr Barnabe/af huerium þier hafit nockra bifalning med tekit/ef s° er þ hn̄ kemr til ydar þa med takit hn̄/Og Jesus sa kallazt Just huerier vt af vmskurnine eru/ þessir eru alleinazta miner hialpendꝛ a gudz riki þr mier eru huggan vordner/Ydꝛ heilsar Epaphras hueri fra ydꝛ er/ ein̄ þion Christi/⁊ iafnan fyre ydꝛ a hyggiu berr andi i bænum vpp af þ þier standit fullkomner/⁊ vppfyllter i ollum gudz vilia/eg ber hm̄ þat vitne at han̄ hefer stora astud til ydar ⁊ til þra i Laodicea ⁊ Hierapoli

Ydur heilsar Lucas lækner elskuligr/⁊ Demas/ Heilsit brædrunum til Laodicea/⁊ Nymphan og sofnudinum sem at er i hans husi/⁊ nær pistillin̄ er lesin̄ hia ydꝛ þa vtuegit þat han̄ verdi einnen ⁊ lesin̄ i samkundunne til Laodicea ⁊ þ þier lesit þn̄ sē til þra i Laodicea er ritadꝛ/⁊ seigit Archippo þat/ sia vpp a embættid þ er þu medtekit hefur i drottni at þu fullkomner þ. Heilsan af minne hendi Pals/ Verit minnuger minna fiotra, Nadin sie med ydur

AMEN

Skrifadꝛ af Rom medꝛ
Tichicon ⁊ Onesimon

Formal

Formale yfuer S. Pals pistil til Tessalonia

DEnnañ pistil skrifar S. Pall vt af sier ligri astsemi ꝛ postuligre vmhyggiu/ þat hñ lofar þa fyre two hina fyrstu capitula/ ꝥ þr hafi Euageliũ af hm̃ m3 slikri aluoru medtekit/ at þr eirnen fyrer harmkuꝍli ꝛ offsockn standa þar iñe/ ꝛ eru allz stadar vordner ollm̃ sofnudũ eitt agætt ep/ ter dæmi i trunñe/ Lika sem at Christr ꝛ hñs postulñ hafa af gydingũ fra nafrændũ offsokn lidit/ so sem hñ sialfr hafdi ꝛ eirnen hia þm̃ lidit/ þm̃ til epter dæmis/ færandi hia þm̃ eitt heilagt lifuerne fyre huat hñ þackar gudi/ ꝥ hñs Euangeliõ hefer slikan auogxt hia þm̃ afrekat

J hinum fridia audsyner hñ sina kostgæfni ꝛ vmhyggiu/ ꝥ slickt hñs erfuidi ꝛ fra lofsamlig vpp bytian verdi ecki i eydi laugd fyrer diofulinñ ꝛ hans apostula med maña lærdomũ/ fyre þui ha fi hñ adr fyre fram Timotheũ til fra sent slickt at profua/ ꝛ þackar gudi ꝥ hñ hefer eñ allahlutt riett liga hia þm fundit/ ꝛ æsker þm vidr aukningar

J hinũ fiorda amiñer hañ þa/ ꝥ þr vackti sig vid syndum/ ꝛ giori huat gott er iñbyrdis/ þar til andsuar^u hñ þm vpp a eitt spursmal sem þr hofdu fyrer Timotheum latid til hñs bera/ af vpprisu framlidiña/ Huort þr munu aller vnder eins/ eda huer epter odrum vpprisa

J hinum fimta skrifar hñ þm̃ af domia deigi/ huersu snaugt ꝛ skyndiliga hñ skuli koma/ ꝛ gefr þar med nockrar skickaner hinum odrum at stior na/ ꝛ huernen þr skulu hallda sig i giegu lifuerne ꝛ lærdome hiña añarra.

Hinn fyrre S. Pals pistill til Tes-salonia

Fyrsti Capitule

PAll ⁊ Siluanus ⁊ Timotheus Þm safnadi til Tessalonia i gudi faudr ⁊ Drottni Jesu Christo Nad sie mz ydr/ ⁊ fridr af gudi vorum faudr ⁊ Drottne Jesu Christo

Vier þockũ gudi alla tima fyre ydr alla ⁊ þeckium ydaro aflatanliga i vorũ bænũ/ hugleidandi ydar verck i truñe ⁊ ydvart erfuide i kærleikanũ ⁊ ydra þolinmædi i vonine/ huer at er vor drottiñ Jesus Kristur/ fyre gudi vorũ faudr/ þui/ kærir brædr af gudi elskader vier vitum þ þier erut vt valder/ þt vort Euangeliũ er hia ydr verit/ eigi alleinazta i ordinu helldr huorutueggia i krafti ⁊ helgũ anda/ ⁊ i nægrsta myc klum algiorfuigleik/ so sem at þier vitid/ huliker vier vorum medal ydar fyre ydar skulld

Og þier erut vorer epter fylgiarar vordner ⁊ drottins/ ⁊ hafit ordit medtekit i mycklum motgange/ medr fognudi i helgum anda/ so at þier erut fyre mynd vordner allra truadra i Macedonia ⁊ Achaia/ þt af ydr er ord Drottins vidfrægt vordit/ eigi alleinazta i Macedonia ⁊ Achaia/ helldr i allar alfur er ydur tru til gudz vt dreifd/ so at eigi er þaurf ydr nockut at seigia/ þt þr sialfuer kunngiora af ydr/ huat vier hofum fyre iñgang haft til ydar/ ⁊ huernen þier erut vmsnuner til gudz fra skurgudum til at þiona lifanda ⁊ sañarligũ gudi/ ⁊ epter at bida hñs sonar af hinum/ huern hñ vppvackti af dauda Jesum/ sa oss hefer frelsat af til komandi reidi

Af þui þier vitid kæruir brædr/ vorn inn⸗gāg til ydar/ þ hn̄ er eigi onyttr verit/helldr s° sē vier hofdū adr til forna mart lidit ⁊ hadung þolat til Philippēses (sem at þier vitid) þo vorū vier sanit⸗adr all diarfuer i vorū gudi hia ydr at tala Euangeliō gudz i storre barattu/ at vor amiñing hefer eigi verit til villudōs/nie til o hreinleiks/me mz vielum helldr epter þui vier erū af gudi reynder þ oss er tiltruat/at predika euāgeliō/s° tolu vier/eigi sē villdum vier mōm þocknazt helldr gudi sē vor hiortu reyner

Þt vier hofū allori neitt siñ mz smiadrunar ordū vmgeingit/sē at þier vitid/⁊ eigi mz nockru agirndar tilefne/(gud er þss vottr)⁊ eigi helldr leitad ner ver sæmdar af mōm/huorki af ydr nie af odrū hellder þo vier eigi matt giora ydr þyngsl sē adrer apostular/helldr vorū vier astud liger hia ydr/ lika sē oñr fostra þa elr born sin/s° hofdu vier goduilld af hiarta til ydar/⁊ vorū fuser til at hlutskipta vid ydr/eigi alleinazta gudz Euangeliō helldr iafn vel voru lifue/ fyre þui at vier hofū ydr ast folgna.

Þier miñizt vel kæruir brædr/vors erfuidis ⁊ vors mædu/ þt dag ⁊ nott erfuidudū vier/s° at vier veittū ongū nein þyngsl medal ydar/⁊ predikudū hia ydr Euangeliū gudz/ þss eru þier vottar ⁊ gud (þier sē truader eru)huersu heilagliga/riettferdugliga ⁊ o straffaliga vier vorū hia ydr/s° sē at þier vitid/huernen at vier hofū huern sē eirn af ydr s° sē faderiñ sin born/amint ⁊ huggat/⁊ þ vottad at þier skylldut verdugliga ganga fyre gudi/þeim ydr hefer kallat til sins rikis ⁊ siñar dyrdar

Fyrir þ þockū vier eirnen gudi o aflatanliga þ þier/þañ tid þier mz tokut af oss þ ord gudligrar predikunar/medtoku þier þ eigi s° sē mañana ord

hellðr (epter þui þ sañarliga er) sē gudz ord/ þ eir-
ken verckar i ydr/ þier sem truit/ Þt þier erut epter
fylgiarar vordner/ kærir brædr/ gudz sofnudū i
Judea i Kristo Jesu/ s° þ þier hafit þ sama lidit
af ydrū nafrændū/ sē hiner af Gydingum/ huerier
eirnen/ drottiñ Jesū hafa liflatid/ ⁊ þra eigen spa-
meñ/ ⁊ hafa oss of sockt/ ⁊ þocknazt ecki gudi/ ⁊
eru ollm mōm gagnstadliger/ talma oss at seigia/
heidingium þat þr m[e]gi af hialpazt/ s° at þr vpp
fylle sinar synder [al]stadar/ þuiat reidin er o en-
dalig/ yfuer þa komin

En vier kæ[rer] brædr/ nu þui at oss er skiad ve-
rit i fra yd[r] vm stūdar saker epter yfuer lite/ ⁊ þo
eige epter hiartanu/ þa hofū vier þess framar flytt
oss ydart anglit at sia af storre freyian/ fyrer þat
hofū vier viliat til ydar koma/ eg Pall tvysar siñū
⁊ Satanas hefer hindrat oss/ þui huer er vor vō
eda fognudr edr korona hrosunariñar/ eru þier þ
eigi fyre vorū drottne Jesu christo i hñs til komu/
þier erut vor vegsemd ⁊ fognudr

Þridie Ca

FYrer þui hofū vier ecki leingr þ viliat
vm lida/ ⁊ lietū oss þocknazt/ þ vier ve-
rū einer samā latner til Athenis ⁊ hofū
vt sent Timotheū vorn brodur ⁊ gudz
þienara/ ⁊ vorn hialpar mañ i Euang-
elio christi til at styrckia ⁊ a at miña ydr i ydvare tr-
u s° at engiñ ydar skelfdizt i þessū hormūgū/ þt þier
vitid at vier erū þar til setter ⁊ þa er vier vorū hia y-
dr sogdu vier ydr þ fyrir þ vier hlytū motgang at
hafa s° sē at skied er/ ⁊ þier vitid þar fyre at eg
gat þ eigi leigr lidit/ þa vt sēda eg/ s° at eg mætte
reyna ydra tru vpp a þ at eigi mætti skie þ freist-
ariñ freistadi ydar ⁊ yrdi vort erfuidi s° til o nytz
Eñ nu þ Tiōthe° er i f[ra] ydr til vor kōiñ ⁊ hef? ks

giortt oss ydra tru ⁊ kærleika/ ⁊ ꝥ þier hugsit til vor alltid til hins besta/ ⁊ ꝥ ydr forleinger epter at sia oss/ so sē oss eirnē lika epter ydr/ þa vrdu vier kærir brædr huggader a ydr i allre vorre hormung ⁊ naud fyre ydra tru/ ꝥt nu eru vier lifandi medan þier standit i drottni þui hueria þackar giord getu vier gudi endrgolldit fyre ydr/ fyrer allan þañ fognnut/ sē vier hofū ydv vegna fyre vorū gudi/ vier bidiū dag ⁊ nott allhardliga/ ꝥ vier mættū sia ydart auglit ⁊ vppfylla so ꝥ huat a brestr ydra tru

Eñ gud vor fader ⁊ Drottiñ Jesus Christus greidi vorn veg til ydar/ eñ drottiñ margfalldi ydr ⁊ lati kærleikiñ yfuer gnæfa iñbyrdis hia ydr/ ⁊ vid huern mañ (so sem at vier erū eirnen vid ydr) so at ydart hiarta sie styrckt ⁊ o strafsanligt i heilagleik fyre gudi vorū faudr i til komu vors drottins Jesu Christi med ollum hñs heilogum

Fiordi Capitule

FRamvv kærir brædr/ bidiū vier ydr/ ⁊ aminñū i drottni Jesu/ at þui þier hafit af oss medtekit/ huernē þier skulut gāga ⁊ gudi þocknazt/ so at þier æ meir ⁊ meir fullkōnare verdit i truñe/ ꝥt þier vitid huat fyre bodord vier hofū gefit ydr fyre Drottiñ Jesū/ ꝥt ꝥ er vilie gudz/ ydvarar helgunv at þier halldit ydr i fra frillulifue/ ⁊ huer ydar sē eiñ kuñe at eignazt sitt ker i helgan ⁊ heidre/ ⁊ ecki i girndar bruna sem Heidingiar/ ꝥr af gudi eckert vita/ ⁊ ꝥ eingen nidr þrycki/ nie suiki siñ brodr i nockre hōdlan/ ꝥt drottiñ er hñ/ sē hefner allz ꝥssa/ sē at vier hofū adr fyrre sagt ⁊ ydr vottad/ ꝥt gud hefer ecki kallat oss til o hreinleiks/ Helldr til helgunar* þui huer hñ forsmv nu/ hñ forsmar ann

gua

huan̄ man̄/helldr gud/ſa ſin̄ heilaga anda hefer i ydur gefit

En̄ af brodrligū kærleika er ecki þaurf ydur at ſkrifa/ þt þier erut ſialfuer af gudi lærdir/ydr in̄ byrdis at elſka/⁊ þ giore þier eirnen vid alla brædur/ſem i ollu Macedonia eru/en̄ vier beidū ydr kærir brædr þ þier verdit en̄ algiordare/ ⁊ koſtgæfit ſpakferduger at vera ⁊ yduart eigit at ſtunda ⁊ erfuidit med ydar eigen hondū/ſᵒ ſem at vier hof fū bodit ydr/ vpp a þ þier mætud ærliga ganga hia þm ſē þᵘ fyre vtan eru/⁊ einſkis þra vid þurf

En̄ vier viliū(kærir brædr) eigi dylia (fyrer ydr/af þm̄ ſem ſofa vpp a þ þier ſieut eigi hrygguer/ſē þr adrer er ongua vō hafa/þui fyrſt vier vitū þ Jeſus er dain̄/⁊ vpp aptr riſin̄/ſᵒ mun gud ⁊ eirnē þa ſē ſofnader eru fyre Jeſum/ mz hm̄ framleida þui ſeigiū vier ydr ſᵒ ſem ord drottins/ þ vier/huerier vier lifū ⁊ yfuer blifū i til komu Drottins/ þ vier munū eigi fyre þm̄ koma ſem ſofa/þat Drottin̄ ſialfr mun med herop ⁊ hofūd eingelſins rauſt/⁊ gudz ludri ofan koma af hinū/⁊ hiner daudu i Chriſto munu fyrſt vpp aptr riſa/epter a vier/ þr vier lifū ⁊ yfuer blifum verdū til lika vpp numner med þm ſoniū i ſkyin til motz vid drottin̄ i loptid/ ⁊ munū svo hia drottne vera alla tima/ſᵒ huggit nu huer an̄an in̄ byrdis med þeſſum ordum

Fimte capitale

En̄ af timanum ⁊ ſtunduñe kærir brædr er ecki þaurf ydr at ſkrifa/ þt þier vitid ſialfuer gloggliga/ þ dagr Drottins mun koma ſem þiofr vmnott/ af þui nær þr munu ſeigia/ þat er fridr/ ⁊ allt er

 vtan

vtan hættu þa mun fiordiorfunin snaugg yfuer þa koma/ lika so sem kueinan Jodsiukrar konu/ ⁊ eigi skulu þr vm fluit geta/ en þier kærir brædr verit ecki i myrckrinu/ so at sa dagr gripi ydr ecki sem þiof þier erut allersaman liossins born ⁊ dagsins born vier erum eigi af nottinne/ nie myrckrunum.

Fyrer þui latum oss eigi sofa so sem hina adra/ þat þr sem sofa þr sofa a nottinne/ ⁊ þr sem drucknir eru/ þr drecka a nottinne/ en vier þr vier erum dagsins skulum sparlifuer vera i klædder bryniu truarinnar ⁊ kærleiksins ⁊ mz hialme vonarinnar til hialpradisins) þat gud hefer eigi sett oss til reidi/ hellldr ꝥ vier skylldum hialpræde ꝺit audlazt fyre vorn drottinn Jesum Christum/ sa fyrer oss hefer dait/ so huort at vier vokum edr sofum/ skulum til samans med hinn lifa/ fyrer þui aminne huer ydar annan innbyrdis/ ⁊ leidriettid huer annan so sem at þier ⁊ giorit

En vier bidium ydr kærir brædr/ ꝥ þier þeckit þa sem erfuida medal ydar ⁊ forstodu veita i drottni ⁊ aminna ydr/ at hafa þa þess kærare fyre þra verckssaker/ ⁊ verit fridsamer vid þa. ✠ En vier bidium ydr kærir brædr/ at þier aminnit o raduanda/ huggit vesala/ vmlidit breyskua/ verit þolin moder vid alla/ siaet til at þar einginn gialldi nockrum illt fyrer illt hellldr epter fylgit alla tima hinu goda bædi innbyrdis ⁊ vid alla/ verit iafnan glader bidiet o aflatanliga/ verit þacklater i ollum hlutum/ þt ꝥ er gudz vilie i Christo Jesu til ydar

Andan þa kefiet ecki/ spadomana forsmait ecki reynit alla hluti/ ⁊ beihalldit þui huat gott er/ fordizt alla vonda prydi/ en sialfr gud fridarins/ helgi ydr allt i giegnum/ ⁊ ydar andi samt salunne ⁊ likamanum meigi algiorliga verdueittr vera o strapp-

ligr

ꝼgr i til komu vors Drottins Jeſu Chriſti✱ Truꝛ er hn̄ ſem ydꝛ kalladi/ hn̄ mun ꝥ ꝛ eirnen giora ꝼꝛær er brꝛdꝛ bidiet ꝼyrer oſſ/ Heilſit ollū brꝛdꝛum mꝫ hellogū koſſi/ Nad vors drottins Jeſu Chriſti ſie med ydꝛ Amen.

¶ Til ꝼra Teſſalonicenſes hin̄ ꝼyrſti ſkriꝼa dꝛ ꝼra Athene.

Formale yfuer annan S Pals piſtil til Teſſalonia

THinū ꝼyrra piſtle haꝼdi S. Pall þm̄ i Teſſalonia vpp leyſt eina ſpurning aꝼ domſdeigi ꝥ hn̄ mundi koma ſē þioꝼr a nattarþeli/ ꝛ lika s° ſem nu plag° at koma/ þat ein ſpurnīg elꝛ ꝼrid adꝛa vt at ꝼalſligū ſkilnīge/ s° vnderſtodu þꝛ i Teſſalonia ꝥ doma dagꝛ mundi þeg° ꝼyrer hondum vera/ ꝼyre ꝥ ſkriꝼar hn̄ þn̄a piſtil/ ꝛ ꝼorklarar ſig ſialꝼuan

J hinū ꝼyrſta capitula hugg° hn̄ þa med eiliꝼu verdkaupi ꝼra tru° ꝼolin mꝛdu i allꝫ hattadꝛi hormung/ ꝛ med ſtraꝼꝼan ꝼra oꝼſoknara

J hinū odꝛū lꝛrir hn̄ ꝥ/ at ꝼyrer doma dag hlioti adꝛ ꝼyrre hid Rôuerſka rikit vnder at ganga/ ꝛ ꝥ antichriſtꝛ vpphefie ſig ꝼyre ein̄ gud i kriſtindominum ꝛ mꝫ ꝼolſkū lꝛrdomi ꝛ iardteiknū ville hn̄ hina vantruudu verolld þar til at kriſtꝛ kemꝛ/ ꝛ niðꝛ briotꝛ hn̄ ꝼyrer ſina dyrdarliga tilkomu ꝛ deyder hn̄ adꝛ ꝼyre ꝼram med eīne andligre predikan

J hinū þridia giorir hn̄ nockr° aminning° ꝛ ſiet deiliſ ꝥ þꝛ ſtraꝼꝼi þa ſē idin lauſer ganga/ ꝛ ſier vilia eigi biarga med eiginligu handaꝼli/ ꝛ eꝼ þꝛ bꝛtra ſig eigi/ þa ſkulu þꝛ ꝼyrrazt þa/ Huat nꝛrſta hardliga hliodar i giegn andligre ſtiett a þſſm̄ timū.

Annar S Pals pistill

Fyrsti Capitule

Pall ꝛ Siluan⁹/ ꝛ Timotheus
Þeim soꝼnudi til Tessalonia i gudi
vorũ ꝼaudr/ ꝛ Drottni Jesu Christa
Nad sie mz ydr/ ꝛ ꝼridr aꝼ gudi
vorum ꝼodr/ ꝛ Drottni Jesu Kristo
Vier skulum alltiaꝼnt giora gu-
di þacker ꝼyrer ydr/ kærir brædr/ sẽ at verdugt er/
þat ydar trua vegr at nærsta/ ꝛ kærleikrinñ sier hu
ers medal ydar allra yꝼuer gnæꝼuer iñbyrdis huer
vid añan/ s⁹ ꝥ vier hrosum oss i gudz soꝼnudi/ yd
ar þolin mædi/ ꝛ truar i ollũ ydar oꝼsoknum/ ꝛ
hormungũ hueriar þier þolit/ til vtuisingar ꝥ gud
manirietteꝼ verdugliga dæma/ ꝛ ꝥ þier verduger ver
dit til gudz rikiss/ ꝼyre huert þier ꝛ lidit/ at þui er ꝥ
riett hia gudi at endrgiallda þeim hormung/ sẽ ydr
hormung veita/ eñ ydr/ þier sẽ hormung lidit huild
medr oss þa er drottiñ Jesus mun opinberazt aꝼ hi
mne medr einglum sins kraptar ꝛ med elldzins lo-
ga/ heꝼnd at geꝼa yꝼuer þa sem ecki keña gud/ ꝛ y-
ꝼuer þa sẽ ecki eru hlyduger Euangelio vors drot
tins Jesu kristi/ huerier pisler munu lida/ æꝼinliga
ꝼordiorꝼun aꝼ auglite drottins ꝛ aꝼ hñs dyrdar-
ligre mackt/ þa hñ mũ koma ꝛ vegsamligr birtazt
medr sinũ heilogum/ ꝛ dasamligr mz olluñ truudũ
þuiat vorum vitnesburdi til ydar/ aꝼ þeim sama de
ige/ haꝼi þier truat/ ꝛ saker þess bidium vier eirn-
en alla tima ꝼyrer ydr/ ꝥ vor gud giori ydr verd
uga siñe kallan ꝛ vpp ꝼylle alla goduilld nadariss
ar/ ꝛ truarinñar verck i kraptinũ/ s⁹ at a ydr verdi
prisat naꝼn vors drottĩs Jesu christi/ ꝛ þier a hm̃
epter þre nad vors gudz ꝛ drottins Jesu christi

Añar capitule

Mn vegna frar til komu vors drottins Jeſu chriſti ⁊ vorrar ſaman ſofnunar til hans/bidium vier ydr kærir brædr ꝥ þier latid ecki ſkiottliga hræra ydur af ydru ſiñe/nie ſkelfa/hüorki fyrer anda/eda fyre ord/nie bref/s° sẽ af oſſ ſend/ ꝥ at dagr chriſti ſie þegar fyre hondum/latid onguañ villa ydr med neinu moti/ ꝥt hñ kemr ecki nema at ſie/ ꝥ adr fyrre komi ꝥ fra fall/ ⁊ opinſkar verdi madr ſyndariñar ⁊ glatan^s ſonr/sa sẽ at er motſto andare/ ⁊ ſig for hefr vpp yfuer allt/ huat gud/ edr gudz dyrckan heiter/ s° ꝥ hañ ſetur ſig i gudz muſtieri s° sem gud ⁊ ꝥ vtuiſandi at hñ ſie gud

Miñizt þier ecki a ꝥ eg ſagda ydr ꝥtta/ þñ tid eg var i hia ydr ⁊ huat ꝥ nu iñe helldr vite þier/ ꝥ hñ mune opinberazt a ſinum tima ꝥt su vondzſka hreyfer ſier allareidu heimogliga/ vtã ꝥ alleinaz ta/sa sẽ þui nu iñe helldr/hlytr burt tekiñ at verda/ ⁊ s° mun þa hiñ vondi opinſkar verda/ hueriun Drottiñ mun ſteypa/ mz anda ſinſ munz/ ⁊ hm̃ enda lok giora fyrer ſiñar vppbirtingar til komu huerſ til koma at ſkier epter verckan andſkotanſ mz allz hattudũ lygiligum krafti/ tacknũ ⁊ ſtormerckiũ/ ⁊ mz allz hattudu flærædi til rang lætiſ/ medal ꝥra sẽ tapader verda/ fyrer ꝥ/ ꝥr hafa eigi medtekit kærleikañ ſañleikſinſ/ s° ꝥr hialpuduzt/ þui mun gud ſenda þm̃ megnañ villu dom ꝥ ꝥr true lygiñe/ vpp a ꝥ ꝥr verdi aller dæmdir sẽ ſañleiknũ eigi trua ⁊ helldr ſãþyckiazt ranglætinu

Eñ vier ſkulum þacka gudi allatima fyre ydr elſkanliger brædr/ af Drottni/ ꝥ gud hefer vtualit ydr allt fra vpp hafi til hialpradiſinſ i helgun andanſ ⁊ i tru ſañleikſinſ/ þar hñ hefer ydr i

kalls

kallat/ fyrer Euangelion til vegsamligs eigen dóms vors Drottins Jesu Christi

So standit nu/ kærir brædr/ ⁊ halldit þa settningar sem þier erut til lærdir/ sie ꝥ fyrir vor ord edr bref/ eñ sialfr vor drottiñ Jesus Kristr/ ⁊ gud vor fader/ sa oss hefer elskat/ ⁊ gefit eilifa hugg|gan/ ⁊ goda von fyre nadina hñ huggi ydar hior|tu/ ⁊ stadfesti ydr i ollm̃ lærdomi ⁊ godũ verckum.

Þridie Capitule

FRamar/ kærir brædr/ bidiet fyrer oss/ svo at ord drottins hlaupi ⁊ vegsamat verdi/ lika so sem hia ydr/ ⁊ ꝥ vier ver|dũ frelsader i fra o raduondũ ⁊ illgior|nũ mõm/ ꝥt truen er ecki huersm̃ anz/ eñ sa drottiñ er trur sem ydr mun styrckia ⁊ vard|ueita fra illu/ eñ vier væntũ til ydar i drottne ꝥ þier giorit ⁊ giora munit/ huat vier biodũ ydr/ Og drot|tiñ greidi ydar hiortu/ til gudz kærleika ⁊ til þolin|mædi Christi

Eñ vier biodum ydr kærir brædr i nafne vors Drottins Jesu Christi/ ꝥ þier burt takit ydr i fra sier hueriũ þm̃ brodr sem o rad uandliga geingr/ ⁊ ei epter þm̃ settninge sem hñ hefer medtekit af oss/ Þat þier vitid huernen þier skulut oss epter fylgia þui vier vorũ ecki o tieruger a medal ydar/ ho|fum eirnen ecki braudit fyrir eckert vt af nockrum tekit Helldr med erfuidi ⁊ mædu dag ⁊ nott þa hofum vier verckat/ svo at vier veittum aungũ ydar neinn þyngsl/ eigi fyre ꝥ/ svo sem at vier hefdum þar aungua mackt til/ Helldr ꝥ vier gefum oss sialfa ydr til fyre myndar/ oss epter at fylgia/ ⁊ þa

vier vorum hia ydr/bodudum vier ydr þ/at ef no
ckr vill eigi erfuida/sa skal z ecki helldr eta

Þat vier heyrum/þ nockrer medal ydar gan
ga o radunādliga/z erfuida eckert/drygiandi helldr
flenskap/en þss hattar bodum vier z aminnū þa fyre
vorn Drottinn Jesum Christum/þ þr erfuidi med
spaklæti/z eti sitt eigit braud/en þier kærir brædr/
þreytizt ecki nockut gott at giora/en ef nockr er ei
gi hlydinn voru ordi/þn teiknit vpp fyre bref/z ha
fit eckert med hinn at giora/svo at hn verdi blyg
dadr/ halldit hn þo ecki sem o vin/ helldr aminnit
hn sem brodr

En sialfr Drottinn fridarins/ gefe ydur æ tid
frid/z i ollm stodum Drottinn sie med ydr ollum/
Heilsan med minne hendi Pals huert at er/þ mercki
i ollm þm brefum sem skrifa eg/Nad vors Drot
tins Jesu christi sie med ydr ollm AMEN.

Skrifadr fra Athenu

Formale yfuer fyrra S. Pals pistill til Timotheo

Þenan pistil skrifar S. Pall til fyre mynd
ar ollū byscupum huat þr eiga at kenna/
z huernen þr skulu kristninne stiorna i a
llz hattudum stiettum/vpp a þat at ein
gin naudsyn sie þat vt af eigenligum
manzins þotta sie kristninne stiornat

I fyrsta capitula/ byðr hn̄ ꝥ biscup sie stað-
helldiñ/ ꝛ blife vid riettañ trunad ꝛ kærleika/ ꝛ stā
di i mot þm̄ folsku logmalsins predikurū/ huerier
lafnframt Christe ꝛ Euangelio/ eirnen vilia fram
drifua verckin logmalsins/ ꝛ iñe lykr sᵒ i stuttri
Sumā allañ christiligañ lærdō/ ꝛ huar til at log
malit þien/ ꝛ huat gudz Euangeliō er/ ꝛ setr sig
sialfuañ til eins huggun samligs epter dæmis/ ollū
syndurū ꝛ harm þrungnū sāuitzkum I odrū bifa-
lar hn̄ at bidia fyrer allz hattudū stiettum ꝛ byðr
ꝥ kōun predike ecki/ beri eirnen aunguañ dyrmā
tan bunad/ helldr at þær sie sinū bændū hlydug.
I hinum þridia skrif hn̄ huat byscupar edr pres
tar ꝛ þra eigin konr fyre personr vera skulu/ Itē
huat Diacknar ꝛ þra kuiñr ꝛ lof ꝥ ef nockr gir-
nizt/ byscup at vera epter slikum hætti
I hinum fiorda kuñgiorir hañ þañ falf biscup ꝛ
andliga stiett sē hinum fyrr sogdum er mostadli
gr/ ꝛ ꝥ at þær personr munu þ ecki iñe vera/ Hell
dr sem fyre bioda hiuskap ꝛ matar nautn/ ꝛ svo
munu drifa allt ꝥ mot kast medr maña lærdo-
mum i þa mynd sem hn̄ fyrr skrifat hefer
I fimta bifalar hn̄ huernen eckium ꝛ vngū konū
skuli vmsion veitazt ꝛ hueriar eckiur vær skulum
frā fædi veita vt af safnadarins hialp ꝛ samlagi
ꝛ huernen vier skulum froma byscupa eda presta i
heidre hallda/ ꝛ þa straffa sem strof funar eru
verder
I hinum sietta a miñer hn̄ byscupana at þr a hein
ge i skæru gudz Euangelio/ ꝥ h id sama mz pre-
dikan ꝛ lifnetne at reka/ ꝛ firra sig onytum slen-
sligum spurningum/ þær til verallðligrar hrosun
ꝛ rikdoms at leita vpp byriadar verda

Pal

Hinn fyrre S. Pals piſtill til Timo theo

Fyrſti Capitule

PAll poſtuli Jeſu Chriſti/ep
ter bodan gudz vors frelſa
ra ⁊ Drottins Jeſu Chriſti/
ſa vor von er.

Timotheo minū eſtud
ligum ſyne i truñe

Nad/ miſkuñ fridr af
gudi vorū faudr/ ⁊ vorum
Drottne Jeſu Chriſto/

So sem at eg beidda þig ꝥ þu blifuer til Ephe
ſo. medan eg fœra i Macedoniam/ ⁊ bodader ꝥ
sumū/ ꝥ þr eckert añat kendu/ ⁊ gæfir aunguan
gaum at þm̄ æfintyrum/ ⁊ ættar tolu ſogum ſem
aunguan enda taka/ þær meir afla ſpurninga/ eñ
betrunar/ til gudz i truñe/ þt vpp fylling bodordz
ins er kærleikriñ af hreinu hiarta/ ⁊ af godri ſãui
zku ⁊ af o meingadri tru/ i fra huerre sūer hafa
villtz ⁊ eru vmſnuner til onytrar þuættunar vilia
vera ritnings meiſtarar/ ſkilia þo ecki huat þr ſe
gia eda huat þr ſetia.

Eñ vier vitū ꝥ logmalit er gott/ fyrſt nockr tid
kar ꝥ riettliga vitandi ꝥ/ at hinū riettlata er eckert
logmal ſett/ helldr ranglatū/ ⁊ o hlydugū/ omill
dum/ ⁊ ſyndurum ill hrifsingū/ ⁊ illzku fullū/ fau
dr drapurū ⁊ modr bonū/ mañſlogurū fridlu lif
nis mōm/ þm̄ ſem ſkom̄ dryger med karllmañi/ ⁊
þm̄ mōm i burt ſtelr/ ⁊ liugurum/ meinſærismōm
⁊ so þat huat heilſuſmaligum lærdomi motſtad
ligt er/ epter dyrdligo Euangelion hins sæla gudz
ꝥ mier til truat er

Og eg þacka vorum Drottne Chriſto Jeſu/ sē
mig

mig ſtyrckuan̄ giorir/ ꝛ mig trulyndan̄ ꝍctad hep er/ſetiandi i þetta embꝍtti/sem eg var þo pyꝛ meiz porſmanare/opſoknare/ ꝛhadungar madꝛ/en̄ mier er miſkunſemi ẏpuer komin̄ ꝥ ꝥ giorda eg ap vitz ku leyſi i vantru/en̄ Nad vors drottins er ꝥſſ gnꝍ panligre verit pyrer truna/ ꝛ þan̄ kꝍrleika sem at er i chriſto Jeſu

Þuiat ꝥ er viſſelig ſan̄inde ꝛ dyrmꝍtt verdugt ord/ ꝥ chriſtus Jeſus er komin̄ i þenan̄ heim/ſynd uga hialpliga at giora medal huerra eg em hin̄ pr emſti/en̄ mier er þui miſkun̄ſemi ẏpuer komin/vpp a ꝥ chriſtus Jeſus audſyndi a mier pyrſtum alla þolinmꝍdi/ ꝥm til epterdꝍmis sem a han̄ ſkylldu trua til eilips lips/ en̄ gudi eiliᵽligum konungi o daudligum/ ꝛ alleina viſum sie lop ꝛ dyrd at eili pu AMEN

Þetta bodord bipala eg þier ſon min̄ Timo thee/epter hinum pyrru ſpadomum ẏpuer þier/at þu premier i ꝥm̄ godan̄ riddara ſkap hapandi truna ꝛ goda ſamvitzku/ huerre sumer hapa pra sier ſkupat/ ꝛ a trun̄e ſkipbrot lidit medal huerra er hymeneꝰ ꝛ Alexander/hueria eg hepi and ſkota num opꝛſellt/ svo at ꝥm̄ yrdi kent/at gud laſta ei gi meir

Annat Capitule

SVo a min̄e eg nu/ ꝥ vier vm pram alla hluti giorum i pyrſtu boner/bꝍner/ py re beidzlur / þackar giorder pyre ollm̄ mōm/ pyrer konungm̄/ ꝛ pyrer ollm̄ y puer bodurum/ vpp a ꝥ vier mꝍttum hapa ſpakt ꝛ roſamt lipuerne/ i allre millde ꝛ sid ſemd/ þuiat ſlickt er gott/ þat til eitnen þacknꝍmt pyre gudi vorum hialpara/ sa sem vill ꝥ aller

men̄

menn hialpizt/ ꝛ til vidur kēningar sannleiksins koo
mezt) Þat þar er einn gud/ ꝛ einn medal gangare mil
le gudz ꝛ mannanna/ sem er sa madr Christus Je
sus/ huer sialfan sig hefer vt gefit fyrer alla til
endr lausnar/ þ þetta yrdi predikat i hans tid/ þar
eg em predikare ꝛ postuli til settr (eg seigi sannleik i
Christo ꝛ lyg ecki) lærari Heidinna i trunne ꝛ i sann
leiknum

Svo vil eg nu þ/ at mennirner bidie i ollum sto
dum ꝛ vpphefie heilagar hendr/ an reide/ ꝛ aurvil
nunar/ slickt hid sama konunnar at þær prydi sig i
somasamligum bunadi/ med blygd ꝛ hreinferdi/
eigi medr har flecktan eda gulli/ edr perlum/ eda
dyrmætum klædnadi/ Helldr svo sem þ konunum
hæfer/ audsynandi millde fyre god verck/ Kuinn
unnar læri i kaugn med allri vndergefne/ enn þtil
stedia vier ecki kuinnunne þ hun kenne/ ecki eirnen þ hun
sie manzins Herra/ Helldr þ hun sie þaugul/ þuiat
Adam er fyrre skapadr/ epter þ Heua/ ꝛ Adam
vard eigi suikinn/ enn konan vard suiken/ ꝛ hefer yfi
uer trodzlunna inn leitt/ Enn hun mun hialpazt fyre
barn burd/ ef hun blifr i trunne ꝛ i kærleikanum/
ꝛ i helgunnne med hreinferde

Þridie Cappitule

Þat er vissilig sannindi / ef at nockr girn
nezt byscups embættri/ sa girner [illegible] gott
verck/ enn byscupi byrir at vera [illegible]
fanligum/ einnrar kuinnu eiginn manni/
sparneytnum/ Hoglatum/ sid somum/
gestr

geſtriſinũ/ keñinga ſaumũ/eingin vin ſuelgiare/
eigi barattu ſomũ/einſkes liotligs a viñings giru-
gũ/helldr vin giarnligũ/ eigi þrattunar ſomũ/eigi
a giornũ/ sa goda fyreſion veiter ſinu huſi/huer
hlydug born hefer med allri virding (s° at ef no-
ckr kañ ecki ſinu huſi forſtodu at ſyna/ huernen
ma hñ þa gudz ſoфnudi vm ſion veita) eigi nyngi
mum/ s° at hñ vpp hrokizt ecki/ꝛ hrapi s° i for-
ſmanarans viſkurd/hñ hlytr ꝛ eirnen at hafa go-
dan vitniſburd/ af þm̃ ſem þar vtan eru/vpp a
þ hñ hrapi ecki i ſuiuirding ꝛ ſnoru ſpierarans

Lika eirnen ſkulu diaknarner vera hetdarſam-
liger/eigi tuitungader/aunguer vinſuelger/einſkis
ſkemiligs a viñings giruger/þr ed hafa heimog-
leik truariñ i hreiñre ſamuitzku/ þa hina ſomu lat
adr reyna/epter þ lat þa þiona/nęr þr eru oſtraf-

S° ꝛ lika ſkulu þra eigiñ kuiñr ve ſeanliger-
ra hoglatar/eigi ſpieſamar/hreinferdug ꝛ trulyn-
dar i ollm̃ hlutũ/Diacknana huern ſem eiñ lat ve-
ra eiñrar kuiñu eigin mañ/ sa vel forſtendr ſin
born ꝛ ſin eigin huſ/eñ þr ed vel þiona/verdſkull
da ſier ſialfũ godan ſtig ꝛ myckla fram kuęmd i
truñe i Christo Jesu

Þtta ſkrifa eg þier/ꝛ vona ſem fyrſt til þin at
koma/eñ ef mier ſeinckar/at þu viter/ huernen þu
ſkallt ganga i gudz huſi/huert at er ſofnudr gudz
lifanda/ſtolpi ꝛ grunduallan ſañleikſins/ꝛ o mot-
męlanliga myckil er milldi heimogleikſins/ sa
ſem at opinberadr er i holldinu/riettlętir i anda-
num/auglyſtr Einglunum/predikadr Heidingiun-
um/trudr er af heimenum/medtekiñ i vegſemd

Fiordi Capitule

Nu andinn seiger skyr/merckiliga/ ꝥ a sid-
uztum timũ munu nockrer af falla fra
trunne/ ⁊ gæta gef a at suiksamligum on-
dum/ ⁊ diofla lærdomum/ fyrer þa/ sẽ
i smiadran lyge mælendr eru/ ⁊ forbre
ndar samuitzkr hafa/ fyrer biodandi at giptazt/ ⁊
at bindazt fra fædu/ sẽ gud hefer skapat til med
toku truudum/ medr þackar giord/ ⁊ þeim sẽ sannleik
inn vidrkenna/ þat aull gudz skepna er god/ ⁊ eckert
burt kastanligt/ ꝥ med þackar giord medtekit ver-
dur þuiat ꝥ helgazt fyrir gudz ord ⁊ bænina/ Nær þu
ert þetta brædrunũ fyrirleggiãdi/ muntu vera godr
þienare Jesu christi sẽ vpp alinn ert i ordum truar
innar ⁊ godũ lærdomũ huerium þu hefer hier til epter
fylgt/ Enn alldradra kuenna skrauk sogr fordazt þu

En sialfuann þig helldr vekra til milldinnar/ þat
likamlig vekran er til litils nyttsamlig/ enn milldinn er
til allra hluta nyttsom hafandi þessa lifs sins fyrer
heit/ ⁊ so hins epter komanda/ þetta er vissilig sann-
inde/ ⁊ dyrmætt verdugt ord/ ꝥt til þess sama erfu-
idum vier eirnen/ ⁊ verdum formæliter/ vm ꝥ vier
hofum vonat vppa lifanda gud/ sa sem at er fre
lsare allra manna/ enn sierdeilis truadra/ þetta boda ⁊
kenn/ einginn forsmae þina æsku/ helldur vert fyremy-
nd truadra i ordinu/ i breytninne/ i kærleikanũ/ i an-
danum/ i trunne/ i hreinlifinu

Vert þrifinn med lesningũ/ med aminningum/ mz
kenningũ/ þangat til ꝥ eg kem/ gleym ecki þre gafu
sẽ þier er gefin fyrer spadoma/ mz handa vppleg
ging olldungsins/ Jdka þetta ⁊ vmgack/ svo at þinn
frame sie opinber huerium manne/ haf gæti a sialfu-
þier/ ⁊ a lærdominũ/ ⁊ blif i þessũ greinum/ þui ef
þu giorir þetta muntu sialfuann þig hialpligann gio-
ra ⁊ þa sem þier heyra

Fimte Capitule

GAmlan̄ laſta ecki/ helldr a min̄ hn̄ sem faudr/ vnga sē brædr/ alldradar kon sem mædr/ vngar sem ſyſtur med ollu hreinlifue/ eckiurnar heidra/ þær sē riettar eckiur eru/ en̄ ef eckia hefer born edr barna born/ þa lat hana fyrſt læra ſitt eigit huſ gudliga at ſtiorna/ ⁊ forelldrunum lickt aftr at gialldra/ þuiat ꝥ er vel giort/ ⁊ þacknæmt fyre gudi En̄ ꝥ er ſan̄arlig eckia sem einſaman er/ ⁊ ſina von ſetr vppa gud/ ⁊ ſtadnæmizt i bænum ⁊ akalle dag ⁊ nott/ en̄ hun sē i girndū lifuer/ er lifandi daud/ ⁊ biod ꝥtta/ vpp a ꝥ þær ſie o ſtraffanligar/ en̄ ef ein̄ huer rækir ecki ſitt/ ſierdeiliſ ſin hinsa hefer afneitad truñe ⁊ er vantruudum verri

Lat anngua eckiu vt gefazt sem sextige ara er/ ⁊ verit hefer eins mans eigin kuon/ ⁊ hefer vitnan godra vercka/ ꝥ hun hafi ſin born vel vppalit/ ꝥ hun hafi geſt riſin verit/ ꝥ hun hafi heilagra fætr þueigit/ þat hun hafi harm þrungnum lifſ næring veitt ꝥ hun hafi til allra godra vercka koſtgæfin verit/ en̄ vngar eckiur varazt þu/ þui nær þær taka loſta ſamar at giorazt i giegn Chriſto þa vilia þær giptazt/ hafandi ſin̄ dom ꝥ þær hafi hina fyrſtu tru brotid/ en̄ iafn framt ꝥſſu eru þær gagn lauſar ⁊ læra vm hus at hlaupa/ en̄ þær eru eigi alleinazta gagn lauſar/ helldr eirnen ordugar/ ⁊ a vitunar ſamar/ ⁊ tala ꝥ sem ecki hæfir

Þui vil eg ꝥ vngar eckiur giptizt/ ale born/ heimilinu forſtodu veite/ ⁊ gefi motſtandaran̄ eckert til efne/ ꝥ hn̄ meigi formælingar ſauk med

hafa/ þuiat þar eru þegar nockrar fra horfnar andſkotanū epter fylgiande/ eñ ef einhuer truadr madr/ eda truvd kuiña hefer eckiur/ veite hū þm ſomum fram fǫrſlu ꝛ lati ſofnudiñ ecki þyng dan verda/ ſvo at þǫr ſem ſañar eckiur eru/ mǫt tu nǫgd hafa

Þr olldungar ſem vel forſtanda/ halldizt tue falldligs heidꝛs verduger/ ſierdeilis þꝛ ſem erf uida i ordinu ꝛ i lǫrdominū/ þuiat ritningin ſeiger eigi ſkalltu til binda mulañ a erianda nauti/ e verckmadꝛiñ er ſins kaups verdugꝛ/ i moti olldun ge atakſt eckert klogu mal/ nema tueggia edꝛ þrig gia vitneſburdi/ þa ſem ſyndgazt/ ſtraffa fyre ollum/ vpp a þat hiner adrer hafi otta af

Eg votta fyre gudi/ ꝛ drottne Jeſu chriſto/ ꝛ vt uolldum einglum ꝥ þu vardueiter þetta/ an eiginligſ hugbodſ/ eckert giorandi epter vorkuñ mǫlū/ Legg eigi bradliga hendur yfuer nockurn/ ſamlaga þig ecki añarligum ſyndum/ geym þig ſialfuañ hrein ferdugañ/ Hier epter dreck ecki vatn helldur idka litils vins fyre þins maga ſaker/ ꝛ þat þu optſiñ is ert ſiukur

Sumra maña ſynder eru opinberar/ ſvo at vi er kuñum þǫr fyre fram at dǫma/ eñ ſumra ver da hier epter a opinberar/ Lika eirnen ſumra god verck eru fyre fram opinber ꝛ hiña añarra blifa ecki nidre byrgd

Siette Capitule

DJer þionuſtu meñ ſem vnder okinu eru ſkulu hallda ſina drottna i ollum hei dre vppa þat/ at gudz nafn/ ꝛ lǫrdo mꝛiñ verdi ecki laſtadꝛ/ eñ þꝛ ſem trvada Drottna hafa ſkulu ecki for ſmaþa hinu ſomu/ fyrer ꝥ. þꝛ eru brǫdꝛ/ helldꝛ

skulu þr þui þienagre vera/ med þui þ hiner eru tru
ader/ ꝛ elskanliger/ ꝛ velgiordningsins hlut takar
Þtta ken̄ ꝛ a min̄/ ef at nockr kenner odru vis/ ꝛ bl
ifr ecki vid heilsusamlig ord vors drottins Jesu ch
risti/ ꝛ vid þn̄ milldeleiksins lærdom/ sa er vpp bel
gdr/ ꝛ veit eckert/ helldr er sottlera i spurningū ꝛ or
da deil um/ af huerium vpp sprettr/ ofund/ þrætur
guddastaner/ illar o veniur/ misgreiningar/ þra ma
na sem fordiorfut hugskot hafa/ þr ed san̄leiknū
suipter eru/ huerier þ meina at milldeleikurin̄ mune
fiar/ afli vera/ forda þig þm sem þsskonar eru/ en̄
þ er myckell afle/ huer milldiligr er/ ꝛ lætr sier sina
lucku nægir/ þt vier hofum eckert in̄ flutt i þen̄an̄
heim/ af þui er þat opinbert/ at vier munū eckert i
burt hafa
Eñ nær vier hofum fædi ꝛ klædnad/ so latum
oss nægia þuiat þr sem riker vilia verda/ falla i fr
eistne ꝛ snoru/ ꝛ i margar fauisligar ꝛ skadsamlig
ar girnder/ þ ær ed man̄inum dreckia i fordiarf ꝛ
fyredæming/ þt agirnd er rot allz illz/ þ rar sum
er girn̄tuzt/ ꝛ eru trun̄e fra villter/ ꝛ giora sier so
sialfum margar meisemder/ en̄ þu gudz madr fly
þtta/ ꝛ epter fylg riettlætino/ milldin̄e/ trun̄e/ kærlei
kanum/ þolin̄mædin̄e/ hogværdin̄e/ berst godre ba
rattu truarin̄ar/ hondla so eilift lif/ þar þu eirnen
ert til kalladr/ ꝛ iatad hefer goda iatning fyrer mor
gum vottum
Eg byd þier fyre gudi/ sem alla hluti lifgar/ ꝛ
fyre Christo Jesu/ sa vnder pontuerskum Pilato
vottad hefer goda iatning/ þ þu vardueiter þtta
bodord an fleckunar/ o straffanligr/ allt til augly
singar vors drottins Jesu Christi/ hueria sa hin̄ sæ
li ꝛ allemaztа volldugr/ man auglysa o sinū timū/
Köngr

kõügr kõügaña drottiñ drottnaña/hñ sẽ einsamall o
daudleikiñ hefer/sa sẽ bygger i liosinu/þ eingeñ
kañ til at kõazt/ huern eingeñ madr hefer sied nie
sia kañ/ huerlũ at sie heidr ⁊ æfinligt vellldi Amẽ
Rikum þessarar veralldar biod þu/ þ þr sie ecki
mickil later/⁊ leggi aungua võ vpp a þña fallvall
tañ rikedõ/ helldr vpp a lifanda gud/sẽ oss gnogli
ga gefr allz hattad til notnun/⁊ þ þr giori nockut
gott/ þ þr audgizt i godũ verckũ/ sie gia f millder/
vinsæler safnandi sier sialfũ i siod/ goda grũdual
lan/vpp a hid til kõanda/s° at þr hondle eilift lif
O Thimothee vardueit þ þier er til truat/⁊ va
razt fafeingiligt hiegoma hial/⁊ kapp deilr fals
frægdadrar listar/huerre at nockrer frami halldi/
⁊ eru truñe fra villter/Nadin sie med þier Amen

Skrifadr fra laodicea sem at er ein hofut
borg landzins Phrigia ⁊ Pacatiane

Formale yfuer annan S. Pals pistil til Timotheo

Þessi pistill er eitt burt far miñes bref
þar S. Pall a miñer iñe Timotheum/
þ hñ samt a framt halldi/svo sem hañ
hefer vpp byriat/ Euangelions eyrin
di at reka/ þ eirnen vel nyttsamligt er/
af þui þr eru marger sem af falla/þar til vpphe
fia sig eirnen fals andar/⁊ lærindir i ollũ atium/
fyrir þui heyrir einum biscupi til iduliga at vaka/
⁊ erfuida i gudz euangelio
Eñ sierdeilis þa kungiorir hñ i hinum þridia og
fiorda capitula/ þa hasKamligu tid i enda veralld
ariñar/ þat hid falsKa andliga lifuerne/huat alla

verolldina mū villa/mz augsyneligre fegran/hu[n]
allz hattud illzka ⁊ o dygd/sina breytne vnder byr
gier/s° sem at sia mæ i þna tid a vorum andligū/
þnan S. Pals spadom næsta gnogliga vppfyll
dan verda

Hinn annar S/Pals pistill
til Timotheo.

Fyrsti Capitule

PAll postuli Jesu Christi fyrer
gudz vilia/at predika fyre hei
tid lifsins i Christo Jesu

Minū elskuliga syne Timo
theo

Nad/miskun/fridr af gudi
fandr/⁊ Christo Jesu vorum
Drottne

Eg þacka gudi/þim̄ eg þiona i fra langfed
gum minum i hreinre samuitzku/ þ eg o aflatanli
ga minnunzt þin i minū bænum dag ⁊ nott/⁊ þ mig
forleinger epter þig at sia (nær eg hugleidi þin tar
faull) vpp a þ eg vppfylldizt faugnudi/i hugan
di þa flecklausa tru sem i þier er/ ⁊ adr fyrre byg
di med þiñe aumu Loide/ ⁊ med þiñe modr Euni
ke/eg em þss fullviss þ eirnen med þier

Huar fyre eg a miñe þig þ þu vpp vekier þa gu
dz giof sem i þier er fyrer vpp legging miña han
da/þt gud hefir ecki gefit oss hrædzlunar anda hell
dr saññleiksins/ ⁊ kærleiksins/ ⁊ bindindis/fyrer þui
skamazt þin ecki vors drottins vitnesburdar/nie mi
ns hans bandingia/helldr med þolugr vert Euan
gelio/s° sem at eg/epter gudz krapti þeim oss hef
er hialpliga giort/⁊ kallat med heilagre kallan/ecki

epter vorum verckum/helldr eptersinne fyrre hyggiu
og nad/huer oss er gefin i Christo Jesu/fyrre verall
darinnar upp haf/ enn nu opinberud fyrer augs
lysing vors lausnara Jesu Christi/sa sem daudann
hefer af skafit/enn lifit og o daudleikinn i lios leitt fy
rer Euangelium/i huert eg em settr predikare/pos
tuli/ lærare Heidinna þioda huers vegna/er eg lid
þetta/enn eg skommunzt min þess ecki/ þuiat eg veit a
huern eg true/ og em fulluiss/ þ hann kann þat vardueis
ta huat mier er til truat allt til hins sama dags/

Hegda þier epter fyre mynd fra heilsusamligra
orda/sem þu hefer heyrt af mier/ vt af trunne og
kærleiknum i Christo Jesu/ þat hid goda sem þier
er til truat/ þat vardueit fyrer heilagann anda sem
i oss bygger/ þuiat þu veitzt þ þer hafa aller fra
snuizt mier sem i Asia eru/ Medal huerra er Phy
gellus og Hermogenes/ Drottinn gefi miskunn heim
kynne Onesiphori/ þuiat hann hefer optsinnis mig en
dr nært/og af minne iarn vidiu hefer hann ecki sier fei
lat/Helldr þa hann var i Rom/ leitadi hann min sem
inneligazt/og fann mig/ Herrann gefi honum þat hann fi
nne miskunn hia Drottni a þeim deigi/ og i huersu mor
gu hann hefer mier þionustu veitt til Epheso/ þat
veizt þu allra bezt

Annar Capitule

SVo styrck þig nu/Son minn/ i nadinne/
sem er fyrre Christum Jesum/ og i þui sem þu
hefer af mier heyrt fyre marga vitnis
burda/bifala þ truudum monnum/ þeim sem
þui til hæfi

til hæfi liger eru/ at læra adra/ eñ þu vert herkiñ sẽ godr kappi Jesu Kristi/ eingiñ stridz maña samblandar sig neinũ næringar afla. vpp a ꝥ hñ þocknizt þeim hinũ sama sem medtok hñ/ og þott nockr beriezt/ verdr hñ ecki iafn snart koronadr/ nema hñ beriezt riett liga eñ sa akr kalliñ sẽ akriñ eriar/ skal fyrstr neyta af auegxtinũ/ Merck huat eg seige/ eñ drottiñ mun gefa þier skilning i ollũ hlutum

Haf i miñe Jesum Christum/ huer vpp aftr er risiñ i fra daudũ/ vt af sædi Dauidz/ epter mi nu Euangelio ẏfuer hueriu eg kueliunzt allt til bandaña sem til virki/ eñ gudz ord eru ecki bundin fyrer þui allt huat eg þole ꝥ er saker vtualdra/ vpp a ꝥ ꝥr audlizt eirnen hialpræðit i Christo Jesu/ mz eilifre dyrd

Þetta er sañarliga satt/ þui ef vier deyinm med þa munu vier med lifa/ þolu vier/ sᵒ munu vier mz rikia. ef vier afneitũ/ þa mun/ hñ eirnen af neita oss/ trua vier ecki/ þa blifr hñ þo trufastr/ þui hñ kañ ecki sier sialfũ at af neita/ þetta amiñ þu ⁊ vitna fyre drottni/ ꝥ ꝥr hafi eckert ord gialfr/ huert ongu neytt er/ nema til fra huerfingar þeim sem til heyra

Kost gæf/ at audsyna þig gudi/ riettligañ ⁊ ostraff anligañ verckmañ/ sa er riett i sundr klyfr ordit sañleiksins/ fa fein giligt hiegoma hial fly þu þetta styrcker mẏckit til o gudligs at hæfis/ ⁊ þra ord þa eta vm sig/ lika sem añar krabbi/ medal huerra er Hymeneus ⁊ Philetus/ huerier sañleiknum hafa fra villtz seigiandi vpp risuna skiedna vera/ ⁊ hafa sᵒ sumra tru vmsnuit

Eñ styrck gudz grunduallan stendr stodug hafandi þetta mercki/ ꝥ drottiñ keñi þa sem at hñs eru

⁊ at huer sa fra skiliezt ranglętino sem a kall-
ar nafn christi. Enn i storu husi eru ecke alleinazta
kerin af gulli ⁊ silfre/helldr eirnen af tre ⁊ leire/sum
til heidrs/sum til vanvęru/ ⁊ ef at nockur hreinsar
sig i fra þuilikum/sa man vera heilagt ker/husherr
anum til heidrs hantieranda/⁊ til allz godz verckſ
reidubuit

Fly þu girnder ęskunnar/enn epter fylg riettlę-
tino/truñe/kęrleiknum/fridinum/mz þeim ollum/
sem a kalla drottiñ af hreinu hiarta/en fauislig-
ar ⁊ vanuirdeligar spurningar fly þu/þui þu veizt
at þęr ala þrattaner/en þionustu mañi drottins
til heyrer ecki at þratta/helldr vingiarnligum at ve-
ra vid alla/⁊ keñingasomum/sa er vonda umlidit
getur med hoguęri/⁊ straffa þa sem þralater e-
ru/ef at gud gęfi þeim eitt huat siñ yfuerbot sanñle-
ikinn at vidr keña/⁊ endr vitkader verda vr dioful-
sins snoru//af þeim er herleidder eru til hans vilia

Þridie capitule

Enn þat skalltu vita/ þa a sidustum dogum
munu til standa haskasamligar tider/ þuiat þe-
ir meñ munu verda sem eru sier goder/ag-
iarner/myckelater/dramblater/hadgia-
rner/forelldrunum o hlyduger/o þackla-
ter/o gudliger/o hyrliger/o fridsamer/spielner/los-
tasamer/mañdygdarlauser/suikaler/illudliger/hro-
kafuller/ þeir ed meir elska munadlifue eñ gud/hue-
rier ed hafa yfuer lit gudligz at hęfis/eñ þess kra-
pti afneita þeir/fordazt þu slika/af þessum eru ⁊ þe-
ir sem lędazt hier ⁊ huar i husin/⁊ at herfange lei-
da kuenndis kornin hladnar af syndum/⁊ mz mar-
guisligar girnder fiatrad ar eru/lęrandi iafnligast
eñ geta þo alldreige til sañleiksins vidr keñingar komizt

Eins a lika ſem þr Jañes/ ⁊ Jambres/ mot ſto du Moyſes/ ſvo mot ſtanda þſſer eirnen ſañleiknū/ eru meñ fordiarfuadz hugſkotz/ toruellder til tru arinñar/ og komazt eigi framar a leidis/ þuiat þra fifłſka mun auglioſ verda hueriū mañi/ lika ſem eirnen ꝥ hiña var/ eñ þu hefer reynt miñ lærdom/ miñ vana/ mina fyrætlan/ mina tru/ mitt lang lundarged/ miñ kærleika/ mina þolin mædi/ minar opſokner/ minar hrakningar/ þær ed mier til fiellu i Antiochia i Jconia/ i lſtran/ hueria opſokn eg leid þar/ ⁊ vt af ollum hefer drottiñ mig frelſat/ Og aller þr ſem gudliga vilia lifa i Christo Jeſu/ þr hliota opſokn at lida* eñ hiner vondu meñ ⁊ ſuikarar/ fram leidazt ꝗ til hins verra/ þuiat þr villa ⁊ verda villter

Eñ þu ſtadnæmzt i þui ſem þu hefer lært ⁊ þier er til truat/ af þui þu veizt af hueriū þu hefer lært/ med þui þier er kuñug heilog ritning allt i fra barndomi gett þu ſig lfur leidriett fyre þier til hialpræðiſins fyre truna/ a Jeſum Christum/ þuiat aull ritning gudomliga iñ blaſen er/ nytſamlig til lærdoms/ til vm vandanar/ til betrunar/ til leidriettingar i riettlætino/ ſvo at gudz madr ſie algior/ til allz godz verckz hæfilig*

Fiordi Capitule

SVo vitna eg nu fyre gudi/ ⁊ Drottni Jeſu Christo/ ſa ſem at koma ſkal til at dæma lifuendr ⁊ dauda/ mz ſiñe auglyſing ⁊ ſinu rike/ Predika þu ordit/ hallt at/ huort þat ſkier i hagligañ tima eda o hagligañ/ ſtraffa/ ogna/ amiñ med allu þolinmædi/ ⁊ keñingu/ þuiat ſa time mun koma/ þar

þr

þꝛ munu ecki vmlida heilſu ſamligan lærdom/ helldꝛ munu þr epter ſinum eigenligum fyſnum/ ſaman hruga ſier ſialfum lærendꝛ/ epter þui þin eyrun klæia/ ꝛ munu eyrununi i fra ſañleiknū ven da/ ꝛ ſier ſnua til lẏge/ eñ þu vert ſkirlifꝛ ꝛ herkin i harkningunum/ gior verck gudzſpialligs predika ra/ ꝛ vt lyckta þitt embætti virduliga

Þui at eg verd ſnart fornfærdꝛ/ ꝛ time miñar burt farar til ſtendꝛ/ eg hefi goda hillde haid/ eg hefi hlaupit fullkomnat/ eg hefi truna geymt/ ꝛ nu hiedan i fra er mier til laugd korona riettlætiſins/ ſem at Drottiñ hiñ riettlate domare/ mun mier a þiñ deigi gefa/ eñ eigi a leinazta mier/ helldꝛ iafn vel ollm̄ þm̄ ſem hn̄s til komu elſka/ Legg kapp a at koma til/ min ſem ſkiotazt

Þuiat Demas hefer mig yfuer gefit/ elſkandi þñañ heim/ ꝛ er burt fariñ til Teſſalonia͞/ Creſ cens i Galatia͞/ Titus i Dalmatia͞/ Lucas er eiñ ſamañ hia mier/ Marcus tak til þin/ ꝛ haf med þier/ þuiat hñ er mier nyttſamligꝛ til þionuſtu/ Tichycon hefi eg til Epheſo ſent/ þañ mottul ſem eg liet epter til Troada hia Carpo haf med/ nær þu kemur/ ꝛ svo bækꝛnar/ eñ einkum þat bok felli Alexander iarnſmidꝛ hefer audſynt mier margt vont/ Drottiñ aumbune hm̄ epter ſinum verckū/ fyre hueriū vackta þu þig eirnen/ þuiat hñ hefer miog i moti ſtadit vorū oꝛdum

J minu fyrſta forſuare ſtod eingeñ hia mier/ helldꝛ yfuer gafu þꝛ mig aller/ eñ eigi ſie þm̄ þat til Atolu/ þui Drottiñ ſtod hia mier/ ꝛ ſtẏrckti mig vpp a þat ſu predikan fyre mig ſtadfeſtud ẏrdi/

Annar S. Pals piſtill

sᵒ at allir Heidingiar heyrdu / ⁊ eg em frelſadr af gine leonſins / enn drottinn mun frelſa mig af ollu illu ⁊ hialpa til ſins himneſka rikes / huerium at ſie dyrd vm alldr ⁊ æfi Amen

Heilſa þu Priſcan ⁊ Aquilam / ⁊ heimkynne Oneſiphori / Eraſtꝰ bleif til Corinthiu / Enn Trophinon liet eg epter til Mileto siukann / haf kapp a þ þu komer til min fyre vetrinn / þier Heilſa Eubulꝰ ⁊ Pudenſ / ⁊ Linꝰ / ⁊ Claudia / ⁊ aller brædr / drottinn Jeſus Chriſtꝰ ſie mz þinu anda / Nadin ſie mz þier Amen

¶ Hinn annar piſtill til Timotheo ſkrifadr i fra Rom þa er S. Pall var i annat ſinn hafdr fyrer Keiſaran Nero

Formale yfuer S Pals pſtill til Tito

DEtta er einn ſtuttr piſtill / enn er þo ein ſumma Chriſtiligs lærdoms / huar ed allz hattad inne luckt verdr / ⁊ folgit er huat einum riett Chriſtnum þarfligt er at vita ⁊ kenner hann huat byſcup / eda ſoknar prestr / ſkal fyrer mann vera / einckum sa ſem valin kunnr er / ⁊ lærdr vel Euangelion til at predika / ⁊ motſtodu veita folſkum lærdomi verckanna ⁊ manna ſettningum / ſem alla tima ſtrida i gegn trunne / ⁊ ſamuizkunnar villa i fra Chriſtiligu frelſe i her fiotran mannligra ſettninga / sᵒ ſem ſkylldi þr mōm biorg veita til ſalu hialpar / huerier þo eckert ſtoda til eilifrar ſalu

J fyrſta

J odrum capitula lærer hann allz hattadar ſtietter vnga ⁊ gamla / meyiar ⁊ manna konr / karlmenn / Herra / ⁊ vnder menn / huernen þr ſkulu ſier hegda / sᵒ

ſem

Formale

ſem þr er Chriſtr heꝼer ꝼẏrer ſiñ dauda aꝼ lat ſier ſialꝼum til eigen doms

J hinū þꝛidia lærer hñ i Heidre at haꝼa ver⸗alldar valldz ſtiettar meñ/ ⁊ þm̄ epter later ⁊ hlẏ⸗duger at vera/ ⁊ a hræðir eñ aptr i añat ſiñ þa nad ſem Kriſtr heꝼer oſſ aꝼrekat/ vpp a þ eingeñ giore ſier i hugar lund at þ nægie til ſalu hialpar/ valldz ſtiettiñe hlẏdugr at vera/ aꝼ þui at allt vort riett⸗læti er einkis vert ꝼẏre gudi/ ⁊ biꝼalar hm̄ ſidan at ꝼordazt hina hardſuirudu ⁊ ꝼordædu meñ.

S. Pals piſtill til Titum

Fẏrſti Capitule

PAll þion Gudz/ eñ poſtuli Je⸗ſu Chriſti/ til at predika truna gudz vt valdra/ ⁊ vidrkeñing ſañleikſinſ/ ſē til millde leikſinſ leider/ vpp a von eiliꝼs/ liꝼs hueria til ſagt heꝼer ſa eckert lẏgr/ Gud/ ꝼẏrer æꝼuinligar allder/ eñ opinberad heꝼr/ i ſiñe tid/ ſin ord/ ꝼẏre þa predikan ſem mier er til tru⸗ud/ epter biꝼalan gudz vors lauſnara

Tito minum riettteligum Sẏne
epter beggia vorra tru

Nad miſkuñ/ ꝼridr aꝼ gudi ꝼaudr/ ⁊ Drottne Je⸗ſu Chriſto vorum ꝼrelſara

Vegna þſſ liet eg þig epter i Chrit þ þu ſkẏll⸗der bæta vm þ huat breſt haꝼdi/ ⁊ olldungana ni⸗dr ſetia vm borgernar/ ſo ſem eg biꝼalada þier/ ſo þ/ eꝼ nockr er o ſtraꝼꝼanligr/ eiñrar kuiñu eigin ma⸗dr/ huer ed trulẏnd born heꝼuer/ eigi ordræmder/ þ þr ſie oꝼ eẏdzlu meñ/ edr o hlẏduger/ þat bẏſcu

þe byriar at vera o ſtrappanligum/s° sem gudz til ſionar mañe/eigi einſiñadur/eigi reidiñ/ eingiñ vinsuelgur/eige barattu ſamr/eigi neinſ ſkemeligſ a viñings girugur/Helldr geſtriſiñ/godlyndr/ſkir lipr/riettferdugr/gudrækiñ/hreinlipr/sa sem paſt helldiñ er þſſordz ſem ſañarligr lærdomr er ⁊ sa adra kañ læra/svo at hañ ſie mattugur til a at mi ña pyre heilſuſamligañ lærdom/ ⁊ at ſtrappa þa sem a moti mæla

Þuiat þar eru marger karger hiegoma þuætt-arar/ ⁊ villu meñ/eirna meſt vt ap vmſkurniñe/a huerium vier hliotum muñiñ til at byrgia/huer-ier naligr ollum huſum vmuellta/ ⁊ keña þat sem ecki hæper pyrer ſkemeligſ auiñiñgſ saker. Nockur vt ap þeim ſialpra þeirra ſpamadur ſagdi/Chri tar meñ eru iapnliga lyge giarner/illkuikende/ ⁊ le tiſamer magar/þeſſi vttneſburdr er ſañur, Huers vegna þu ſtrappa þa ſnarpliga/ vpp a þat þeir ſie heilbrigder i truñe ⁊ gep aunguar gætur at þe im gydinſligum æpintyrum ⁊ maña bodordum/ sem i burt snua pra sañleiknum. Hreinum eru al ler hluter hreiner/eñ ſaurugum ⁊ van truudum er eckert hreint/helldur eru ſaurug þeirra hugſkot ⁊ ſamuitzka/ þeir ſeigiazt þeckia gud/eñ med ver ckunum apneita þeir þui/at þui þeir eru boluan-liger/ ⁊ vantruader/ ⁊ til allra godra vercka o tier-uger

Añar capitule

EN þu tala/svo sem þat hæper heilſ uſamlignm lærdōi. Olldrudum þat þr ſie ſkirlipuer/heidarliger/hæpilater/heil brigdir i truñe/i kærleikanum/i þolin-mædiñe. Lika eirnen roſknum konum at þær hegdi ſier sem gudrækñu hæper/ecki laſta-

nar ſam

verſami[a] /ecki vinſuelgiur/godar læri mædr at þær læri vngar konr hæpilatar at vera/ ⁊ ꝥ at þær hafi kæra ſina bændr ⁊ elſki ſin born/ſie ſkirlifuar/ hreinferdugar/vmſionaſamar/godlyndar/ ſinū bændum vnder gefnar/vpp a ꝥ gudz ord verde ecki laſtad Slickt lika a min̄ vngmen̄in þat þeir ſie ſkirlifuer

Eñ alla vega set þig ſialfuan̄ til fyremyndar godra vercka/med o meingudū lærdomi/med ſtoduglyndi/med heilſuſamligu/ ⁊ o ſtraffanligu ordi/vpp a ꝥ motſtandarin̄ o virdizt/ ⁊ eckert hafe/ þat han̄ kuñe vont fra oſſ at ſeigia. Þionuſtu mońnumū þat þeir ſie ſinum drottnū vnder gefner/ ⁊ i ollu viliuger/veri eigi ſuoruger/eigi o truer/helldur ſyne allan̄ godan̄ trunad/ svo at þeir pryde lærdom gudz vors lauſnara i ollū greinū

Þuiat ✠ heilſuſamlig nad gudz er auglyſt ollu mońnū/ ⁊ lærir oſſ/ þat vier ſkulū afneita o gudligu athæfi/ ⁊ veralldligum girndum ⁊ lifa ſparliga/ riettferdugliga/ ⁊ gudliga i ꝥſſm heime/ ⁊ vackta vpp a þa sælu von/ ⁊ dyrdarin̄ar auglyſing hins myckla gudz/ ⁊ vors lauſnara Jeſu Chriſti/ſem ſialfuan̄ ſig hefer gefit vt fyrer oſſ vpp a þat hn̄ endrleyſti oſſ i fra ollu o riettlæti ⁊ hreinſadi ſier ſialfum folk til eignar/ þat koſtgæfit væri til godra vercka ꝥtta tala þu ⁊ amin̄ ✠ ⁊ ſtraffa med allri aluoru/Lat aunguan̄ megi forſma þig

✠ Jola notttina i natt meſſuñe

Þridie Capitule

Amin̄ þa ꝥ þr ſie hofdingiunū ⁊ valldz ſtiettunum vnder gefner ⁊ hlyduger/ til allra godra vercka reidubuner/ aunguan̄ laſtandi/eigi dellugiarna/Helldr veri hæfuerſker / audſynandi

alla

al'a hoguæri/vid huerñ mañ/ þt vier vorũ fordũ
daga/galauser o hlyduger/ o fyrelatsamer/ þion
andi girndũ ⁊ marguisligũ lostasemdũ/geingũ i illz
ku ⁊ ofundskap ⁊ hotudum huer añañ iñbyrdis

J lysing nessuñe

Eñ þa ✱ er birtizt godgirnd ⁊ mañ liufligle-
ke gudz vors lausnara/eigi fyre riettlætis verckaña
saker sẽ vier hofdũ giort/helldr epter sine miskuñ
semi frelsadi hñ oss fyrer þñ endr fædingar vatz
bat ⁊ nyung heilagr anda/huoriũ hñ hefer yfuer-
gnæfanliga vthellt yfuer oss fyrer Jesum Kristũ
vorn lausnara/svo at vier riettlætter fyrer sialfs
hñs nad/værũ erfuingiar ei'ifs lifs/ epter voni-
ne ✱ þessi ræda er soñ ⁊ truanlig

Þetta vil eg þu keñer/so sem þ stadfast sie/so
at þr sem truader eru vordner/kostgæfizt i godũ
verckũ fordilldarliger at vera/ þetta er gott ⁊ mõm
nytsamligt/eñ fauisligar spurningar/⁊ ættar tolr
þrættaner ⁊ lagaña deilr fordazt þu/þat þær eru
o þarfuar ⁊ fafeingar/ fordædu mañ/epter eina
⁊ adra aminning fly þu/ ⁊ vit/ þ sa er vm snuiñ sẽ
þss konar er/⁊ synd dryger/so sem at sa sig sialf-
uañ fordæmer.

Nær eg sendi Arteman/elligar Tichicon til þin/
þa skunda þu sem skiotazt at koma til min til Ni-
capolim/þat þar hefi eg a sett i vetr at vera/ Ze-
nam lauguitring ⁊ Apollon af stad sent med at
hygle/so at þa bresti eckert/lat þa eirnen læra i go
dum verckum fordilldarliger at vera/ þar þaurf
giorizt/so at þr sie ecki auagtranar lauser/Þier heil
sa aller þr med mier eru/ Heilsa þu ollm þm oss el
ska i truñe/Nadin sie med ydr ollm Amen.

¶ Skrifadr fra Nicopoli i Macedonia

Formale

Formale yfuer S. Pasl pistil
til Philemonem

ÞEssi pistill audsyner oss eitt meistarligt liufligt epter dæmi kristiligs kærleika / þat þar sian vier / huersu S Pall i forsuar tekr / hinn farada Onesimon / ꝛ for tider fyre hann vidr hans herra allt huat hann getr / ꝛ skickar sier eigi odru vijs / enn so sem sie hann sialfur Onesimos / huer er brotligr hafdi vordit / þo giorer hann þat ecki mz of rike edr kugan / sem hann hefdi vel riett til hapt / helldr yfuer gefr hann sinn riett / huar med hann nadu frokar þat Philemon hlioti eirnen at hafa sins riettar fordrag / lika amynt sem þat Christr hefer giort fyre gudi faudr / so giorer eirnen S. Pall vid Onesimō fyre Philemōni / þat Christr hefer sinn riett yfuer gefit / ꝛ medr liufleik ꝛ litelætti faudrinn sig rad þat hann hefer sinn riett ꝛ reide hlotid nidr at leggia ꝛ oss til nadar at taka fyrer Christus saker / sa oss so aluarliga fortiddar / ꝛ so af ollu hiarta at sier tekr þat vier erū aller hans Onesimi / ef vier truum þat

S. Pals pistill til Philemonem

PAll bandingie Jesu christi / og Timotheus broder

Philemoni astsamligū ꝛ vorū med hialpara / ꝛ astudligre Appea ꝛ Archippo vorū samheriara / ꝛ sofnudinū i þinu huse Nad sie med ydur / ꝛ fridr af gudi vorum faudr / ꝛ drottne Jesu christo

Eg þacka minum gudi / ꝛ hugleidande þig iafnliga i minum bænum at þui eg heyre vt af þeim þat kærleika ꝛ tru / sem þu hefer vid drottinn Jesum, ꝛ vid

m alla

alla heilaga/ ꝥ at þin trua/ huoria vier sameigenliga
hofum/ verdi kroftug i þier fyre vidrkeñing allz
hins goda/ sem þier hafit i christo Jesu/ eñ eg he
fi fognud mickeñ z huggan i þinū kærleika ꝥt hi
ner heilogu eru af hiarta næsta vel endr nærder
fyre þig kæri broder

Fyrer þui/ þott eg hafi stort valld til þier at
bioda i Christo/ huat þier sæmer/ þa vil eg þo fy
re kærleiksins saker/ einazta amiña þig/ eg sē ꝥſſli
gr er/ einkanliga hiñ gamle Pall/ eñ nu eirnen ban
dinge Jesu Christi þa beidi eg fyre son miñ One
simō/ þñ eg alid hefi i minū bondū/ huer þier var
fordū o þarfr/ eñ nu þier z mier næsta þarfsam
ligr/ huern eg sendi þier nu aptr/ eñ þu villder hñ
medtaka sē mitt hiarta ꝥat eg villda hafa hall
dit hm̄ hia mier/ at hñ þionadi mier i stadin þin i
bondū gudz spiallzins/ eñ vtan þiñ vilia/ villda eg
eckert giora/ sᵒ at þiñ godi væri ecki neyddr/ helldr
sialfs radr

Þui/ vera ma/ ꝥ hñ sie/ þar fyrer vm stundar
saker fra þier farin/ ꝥ þu hñ aptr feinger eilifliga
nu eigi leingr sē þion/ helldr framar eñ þion/ eiñ
kæran brodr/ einkanliga miñ/ eñ huersu micklu meir
þa þiñ bædi epter holldinu/ z epter drottne/ ef þu
helldr mig nu fyrer þiñ lagsmañ/ þa muntu vilia
medtaka hñ sᵒ sē sialfuañ mig/ eñ hafi. hñ giort
þier nockut tion/ eda sie þier nockut skylldugr ꝥ reik
na mier til/ eg Pall skrifadi ꝥtta mz miñe hendi/
eg vil bitala/ eg þeigi/ ꝥ þu siert mier sialfuañ
þig skylldugr/ miñ kæri broder/ vñ mier ꝥſſ/ ꝥ eg
endr næri mig a þier i drottne/ endr nær þu mitt
hiarta i drottni

Eg hefi þier vt af godum truskap til skrifad

Þt eg veit ꝥ þu muner framar giora/ en̄ eg seigi/ en̄ iafnt framt þessu reidubu þu mier herbergi þe eg vona/ ꝥ eg verdi ydr fyrer ydra bon veittr. Þier heilsar Epaphras min̄ sambandinge i Christo Jesu/ Marc⁹/ Aristarc⁹/ Demas. Lucas/ miner hialpendr/ Nad vors Drottins Jesu Kristi sie med ydrum anda AMEN

Skrifadr fra Rom med Onesimo

Formale yfuer pistillinn til Ebreos

Sumer Doctores vilia seigia/ ꝥ þessi pistill til Ebreskra man̄a/ sie hnorki S. Pals/ nie nockrs an̄ars postula/ ꝛ bivisa ꝥ mz þre grein/ sē hier epter stendr i odru̅ capitula s⁰ seigiandi ꝥ þessi lærdomr sie/ fyrer þa sē ꝥ sialfuer heyrdu af drettni/ fyuer sig kominn ꝛ stadnæmdr/ huar mz þeim synizt augliost/ ꝥ hn̄ tale vm postulana s⁰ sem sie hn̄ fra lærisueinn/ a huern slikr lærdomr fra postulanum sie komenn/ ma vera longu seirna/ af þui at S Pall/ Galatas i/ vottr meckugliga/ ꝥ hn̄ hafi sitt Euangelion af ongum man̄e/ nie fyrer man̄enn/ helldr af gudi sialfum

En̄ yfuer ꝥ fram hefer hn̄ eirn hardan hnut/ þar hn̄ i hinum vi. ꝛ x. capitula/ þuerliga neitar ꝛ afseiger þeim yfuer botar sem syndgazt epter skirnena/ ꝛ i hinum xij. seiger hn̄/ þ Esau hafi yfuer botar leitad/ ꝛ þo ecki fundit/ huert at litz epter þui ꝥ/ hliodar/ at vera i giegn ollum Euangeliar/ S. Pals pistlum/ ꝛ þo þar mætti eina gloseran yfuer giora/ þa hlioda ordin̄ sialf s⁰ klarligal (seiger meistarinn) ꝥ eg veit ecki huort þ mune nægia

en mier þicker ſe ꝥ ſie eiñ piſtill af morgũ greinũ ſamañ ſettr/ ꝛ ecki einhattanarlig ſkickanlig hondlan

ꝥ ſie nu huat ed vill/ þa er ꝥ þo eiñ mecktugr oiupſettr/ agætr/ piſtill/ ſa ſem keñ manzdō Kriſti/ meiſtarliga/ ꝛ grundualliga vt ſkyrer vr ritninguñe/ þar til ꝥ hid gamla teſtamentũ agætligañ ꝛ gnogligañ vtleggr/ ſᵒ at ꝥ er lioſligt/ at hñ er af einũ fra bærliga lærdũ mañe ſamſettr/ huer at lærisueiñ poſtulaña hafi verit/ ꝛ margt numit af þm̃/ ꝛ oruggliga i truñe for ſocktr ꝛ i ritninguñe idkadr/ ꝛ þott hñ leggi ecki grunduoll truarinñar ſᵒ ſe ſialfr hñ vottar (vi capi) huat þo er poſtuligt embætti/ þa bygger hñ þo fordilldarliga þar vpp a/ gull/ ſilfr/ gimſteina/ ſᵒ ſem at/ S Pall (i Corinthi iij) ſeiger/ þar fyre/ ſkal oſſ ecki neina hindran giora þott at þar verdi (ma vera nockut tri ahark/ halmr/ ꝛ hey mz iñ blandat/ helldr ſkulu vær þñan hñſ lærdō mz alltri vegſemd medtaka/ vtan ꝥ vier megũ ecki iafna hm̃ i ollm̃ hlutũ/ vidr poſtulga piſtla En þoat nockrer vilie tilgeta ꝥ. S Pall ſkuli ſkrifat hafa þña piſtil til fra Ebreſkra maña ſem kriſtnazt hofdu/ ꝛ þui eigi ſkrifat ſiñ poſtuligañ titul/ edr heitr/ af þui at Gydingum miſþocknadi/ ꝥ hñ kalladi ſig poſtula ꝛ lærifandr heidiña þioda/ ꝛ hafi ſent hñ mz ſinũ lærisueine Timotheo/ huat mier o vitanligt er/ ꝛ huer hñ hefer ſkrifat er o vitanligt/ vill ꝛ eitwen fyrſt vm ſtunder o vitanligt blifua/ þar liggr ꝛ eingen mackt vpp a oſſ ſkal nægia ſa lærdomr/ ſem hñ ſᵒ ſtadfaſtliga grunduallar i ꝛ vt af ritninguñe/ ꝛ iafn framt eina rietta/ agæta/ venia/ tak/ ꝛ mata lærir/ ꝛ a viſar at leſa ꝛ ſtunda ritningina

Med

Fyrsti Capitule.

MED þui ¶ at gud hefer fordũ morgu sinne ⁊ marghattadliga talat til fedrañа fyre spameñina/ hefer hñ allra sidazt a þessim dogũ til oss talat fyrir soniñ þañ hñ setti til erfuingia yfuer alla hluti/ fyrer huern hañ hefer eirnen verolldina skapad/ huer hellzt (med þui hñ er/ liome hñs dyrdar ⁊ i mynd hñs stadfestu) at ber alla lõptum m̃ ordi sins kraptar/ ⁊ giorir hreinsan vorra syndã fyre sig sialfuañ/ sett sig til hægri handar tigniñe a hædunũ/ so mycklu ædri giordr Einglunũ/ sem hñ hefer mycklu framar þm̃ erft eitt hærra nafn

¶ Iola ...
gin i ha...

Pt til huers Eingels þa hefer hñ nockrt siñe þat sagt/ Þu ert miñ sonr i dag ol eg þig/ ⁊ eñ añat siñ/ eg man hñs fader vera/ ⁊ hñ man miñ sonr vera ⁊ eñ aptr sem hñ iñleider þñ frum getna i heimen seiger hñ/ Og hñ skulu aller gudz Einglar til bidia/ af Einglunũ seiger hañ at soñu/ sina Eingla giorir hñ anda/ ⁊ sina þienara elldz loga eñ af syninũ/ Gud þitt sæti er æ ⁊ at eilifu stiornar vondr þins rickis/ er riettlætis vondr/ þu hefer elskat riett lætid/ eñ hatad ranglætid/ fyre þui hefer gud/ þiñ gud/ smurt þig medr vidsmiorue fagnadarins/ fram yfuer þina hlut skiptara

Psal. ii
Psal. lxx
Psal. xci
Psal. ci
Psal. xli

Og þu drottin̄ hefer af vpp hafi iordina *Psal. cxi* grunduallat ꝛ himnarner eru þin handa verck / þ(eir) somu munu forganga / en̄ þu munt blifa / ꝛ aller munu þ(eir) elldazt sē an̄at fat / ꝛ s(uo) sem klædi munt þu þeim̄ vm huerfa / ꝛ þ(eir) munu vm huerfazt / en̄ þu ert sialfr hin̄ same / ꝛ þin ar munu ecki þrottna *Psal cix* ✱ En̄ til huers eingels hefer hn̄ nockurn tima sagt set þig til min̄ar hægri handar þar til / ꝥ eg þina o vine legg til skarar þin̄a fota? eru þ(eir) ecki aller saman þionusta samliger andar / vt sender til þionustu vegna þra sem erfa skulu salu hialpina.

An̄ar Capitule

DAr fyrer / byriar oss at gefa þess framar gaum at þui / ꝥ vier heyrum / s(uo) at vier forðiorfunzt ecki / þui ef ꝥ ord er *Exo xx* stodugt vordit sem fyre einglana er talat / ꝛ huer yfuer trodning ꝛ o hlydne hefer medtekit sin riett ferdug laun / huernen̄ villu vier þa vmfly / ef vier gætum ecki slikrar heilsugiafar huer hellzt at hafdi sitt predikanar vpphaf fyrir Drottin̄ / en̄ hun er komin til vor af þeim̄ sem ꝥ heyrdu gudi vitnanda med taknum ꝛ dasemdum ꝛ krafta verckum / ꝛ med vt skiptinga heilags anda / epter sin̄e villd

Þi(ui) hn̄ hefer ecki eingulunum vnder gefit þa epter komandi verolld / ꝥᷣ vier af seigium / ꝥ vott *Psal viij̄* ar en̄ nockur i einhuerium stad / s(uo) seigiandi / huat er madurin̄ / at þu min̄ezt hans / ꝛ manzins son at þu vitier hans / Litla stund hefer þu han̄ einglanna þacuazt latid / med dyrd ꝛ heidre koronader / þu han̄ / ꝛ setter han̄ yfuer verck þin̄a handa og alla hlute hefer þu vnder lagt hans fotum / i þui þat han̄ vnder lagdi hon̄ alla hluti hefer hn̄ eck-

ert fra skilit þat honum sie eige vnder gefit enn nu fyrst at siñe siau vier ecki/ þat honū sie aller hluter vnder gefner/eñ þañ sem vm stundar sak er hefer einglañа þarnazt/siaum vier at þ er Je-sus/fyre pislan daudans koronadur/med dyrd ⁊ heidre vpp a þat/at hañ af gudz nad fyrer alla daudañ smackadi

Þuiat þ sæmdi þm̃ huers vegna aller eru/ og fyre þñ aller hluter eru/sa morg born hefer til dy-rdariñar ladat/ þat hañ hofdingiañ fra salu hia-lpar fyre pislina fullkomiñ giordi/med þui þr ko-ma aller vt af einum/bædi sa sem helgar ⁊ þr sē helgader verda/fyrer þui blygizt hañ ecki eirnen þa brædur at kalla/ ⁊ seiger/kuñgiora man eg na-fn þitt minum brædrum/og mitt i sofnudinum þier lof syngia/Og eñ aptur Vpp a hañ mun eg miñ a trunad setia/Og eñ añat siñ. Sia þar/eg ⁊ þau born/sem gud hefer mier gefit

Psal

Psal

Esa.

Nu med þui at bornin hafa til samans holld ⁊ blod/er hañ lika eirnen þess sama mata hlutta-kare vordiñ/vpp a þat/hañ macktina tæki fyre daudañ/ þeim/sem daudans mackt hafdi/þat er dioflinum ⁊ endurleyste þa sem fyrer ogn dau-dans/hlutu vm alla æfi i þrælkan at vera/ þuiat eigi neinstadar añazt hañ einglana/helldur añazt hañ þat sædi Abrahams/huadan af hañ hlaut fyre alla hlute sinum brædrum likur at verda/ vpp a þat hañ miskuñsamur yrdi ⁊ trulyndr bysc-cup fyre gudi til at forlika folksins synder/þui at þar sem hañ hefer sialfur iñe lidit ⁊ freistad ur er/þar kañ hañ þeim iñe at hialpa sem frei-stader verda.

Þridie capitule

Piſtillinn

HVar af þier heilager ʒbrædr/ huerier hlut takarar erut þrar himneſkrar kal-lanar/gefit gætr at þim̄ ſendi boda ⁊ biſcupe/þñ vier vidr kennū Chriſtū Jeſū/ sa trulyndr er/ huern hañ hefer fyre ſettañ (Lika ſē Moyſen) i ollu ſinu huſi/eñ þſſi er meire dyrdar verdr eñ Moyſeſ/af þui at sa hefer meire heidran af huſino sē ꝥ ſmidadi/eñ huſit ſialft/þat sier huert huſ verdr af ein huerium/eñ sa alla hluti ſmidar ꝥ er gud / Moyſes var at ſoñu trulyndr i ollu hñs huſi s° sem þionuſtu madr til vitnis burdar þeſſ sē ſagt ſkylldi verda/Eñ Kris-tr s° sem ſonur yfuer sinu huſi/huerſ hus at eru vier/ef vier añarſ a trunadinum ⁊ hroſan vonarin̄ar(allt til enda) faſtliga holldum

Huar fyrer/s° ſem ſeiger heilagr andi i dag ef verdr þier heyrit hñſ raudd/þa forherdit ecki ydar hiortu/s° sē i beiſkuniñe a freiſtingar deigi i eydi mork/huar at freiſtudu mig ydrer fedr/ þr reyndu ⁊ ſau min verck i/fiorutiger ara fyrer ꝥ vard eg reidr þſſari kynſlod/⁊ ſagdi/iafn liga eru þr viller i hiarta/ ⁊ eigi þecktu þr mina vegu/huieriū eg eirnen suor i miñe reidi/at eigi ſkylldu þr koma til miñar huildar/siaet til kærir brædr/ ꝥ ei nockr medal ydar hafi vondt vantruad hiarta/ ꝥ fra gangandi er gudi lifanda/Helldr añiñit ydr sialfua alla daga/s° leinge ſem ꝥ i dag kallazt/at þar eingeñ medal ydar for herdizt af ſuikrædi ſyndariñar

ſal.xciiij

Þui vier erum Kriſtz hlut takarar vordner ef vier añarſ vpp byriadre tru(allt til enda) faſtliga holldū/s° leinge sē ſagt verdr/i dag ef verdr þier hyrit hñſ raudd/ þa forherdit ecki ydar hiortu/ s° sē i þrre beiſkuniñe/ þt ſumer sē hña heyrdu for

beiſkudu hana(þo eigi aller) þr ed vt geingu af Egiptalandi fyrer Moyſen/ eñ hueriũ reiddizt hñ i xl. ara/ er eigi ſo / þ iñ ſẽ ſyndgudu᷎t/ huerra hrꝍ at nidr hrundi a eydimorku/ Eñ hueriũ ſuor hñ/ þ þr ſkylldu eigi koma til hñs huildar/ nema þm ſẽ vantruader voru/ ꝛ vier ſiaũ þ þr hafa eigi kuñ‑ at iñ at gang ꝛ/ vantruariñar vegna

Fiordi capitule

Þ Vi latum oſſ hrꝍdazt/ þ vier forſomã ecki/ þ fyre heit/ iñ at koma til hñſ huildar/ ꝛ eingeñ vorra epter verdi/ þui at þ er oſſ eirnen kuñgiort ſo ſẽ hinum/ eñ ordit predikunariñar hialpadi hinum eckert/ nꝍr þr trudu ecki ſẽ þ heyrdu/ þuiat vier hu erier truũ iñgongũ i huildina/ ſo ſem at hñ ſeiger Eg ſuor i miñe reide/ þat eigi ſkylldu þr til miñar huildar koma

Og at ſo iu/ þa þau vercken i vpphafi verallđ ariñ ꝛr giorduzt ſagdi hñ i nockrũ ſtad af hinum ſiounda deige lika ſo. Og gud huildizt a ſiounda deigi af olliũ ſinũ verckũ/ ꝛ hier i þſſm ſtad eñ a ptr/ at þr ſkulu eigi koma til miñar huildar Geñ. ij

Med þui at þ er eñ fyre hondũ/ at nockrer ſku‑ lu til þrar ſomu koma/ ꝛ þr hueriũ þ i fyrſtu kuñ giort er/ eru þar ecki til kõner/ fyrer þra vantruar saker/ þa a ſetr hñ eñ aptr nockn dag epter ſlikañ langañ tima/ ꝛ ſeiger fyre Dauid J dag/ ſo ſem at ſagt er/ J dag ef at þier heyrit hanſ raudd / þa forherdit ecki ydar hiortu/ þuiat ef Joſue hefdi þa til huildar leitt/ hefdi hñ alldreigi eptr þ af nockrum odrũ deige ſagt/ fyrer þui er þar eñ huilld fyre hondũ folki gudz/ þt huer til hñs huildar er komiñ/ hñ huilizt eirnen af ſinũ verckũ/ ſo ſẽ gud af ſinum

So latū oss nu kapp a leggia iñ at komazt til þess=
sar huildar/ vpp a þ/ at einginñ falle i þ sama epter
dæmi vantruarinñ / þt gudz ord er lifandi ꝛ kropt=
ugt/ ꝛ huerin tui eggiudu suerdi huassara/ ꝛ giegnū
smygr/ allt þar til þ i sundr skilr salina/ ꝛ anda/ eirnen
briosk ꝛ bein/ ꝛ er domare hugreñinganña ꝛ hiartans
hugar lundar/ ꝛ þar er eingen skepna fyre hm̄ o syne
lig/ eñ aller hluter eru nauckter/ ꝛ o hulder fyre hñs
augū/ til huerra vier tolum Fimte Cap.

MEd þui vier hofū mattkan biscup Jesū
son gudz/ huer til himens er farinñ/ so
latū oss hallda fast þre vidrkeñing/ þat
vier hofū eigi þañ biscup sē ecki kan sam
pining hafa med vorū breyskleika/ hell
dr sa sē freistadr er a allañ hatt/ lika so sē at vier
þo an synda/ fyrer þui latū oss þar at ganga med
hugar hreysti til þess nadariñar velldis stols/ svo at
vier audlūzt miskuñsemi/ ꝛ nad finnū/ a þm tima/
nær vier þurfum fulltings vid

Þat huer biscup af mōnū til kioriñ/ sa verdr fy
rer meñina settr/ i þm hlutū sē at eru fyre gudi/ vp
pa þ hñ forn færi gafr ꝛ helgi offr fyrir synder
nar/ sa sē sam harma kan þm sē fauiser eru ꝛ vil
ler fara/ ꝛ mz þui hñ er sialfr vm gefiñ mz breysk
leika/ fyrer þ hlyt hñ iafnt/ lika sē fyrer folkit/ eir
nen fyrer sig sialfuan at offra fyrer syndernar/ ꝛ
eingeñ tekr sier sialfum heidr til helldr hñ sem kalla
dr verdr af gudi/ svo sem Aaron

So hefer kristr ecki eirnen sig sialfuan iñ sett i hei
driñ/ þ hñ yrdi biscup/ helldr sa sē til hñs hefer sagt
þu ert miñ sonr i dag ol eg þig/ sem hñ eirnen eñ i
odrum stad seiger/ þu ert eilifliga keñe madr epter
skickan Melchisedechs/ ꝛ hñ hefer a deigi sins holl
dz bæner ꝛ beidne mz offlogu kalle ꝛ tarfollū af=

Psal ij.
ꝛ cix

frat til hñſ sẽ af daudanũ biarga kuñe/ ⁊ er eirnen heyr-
dꝛ fyrer þ at hñ vegſamadr gud/ ⁊ þott hñ vęri gudz ſon/
hefer hñ þo i þui hñ leid/ hlydne lęrt/ ⁊ þa hñ fullkõna-
dꝛ er/ er hñ vordiñ ollm̃/ huerier hm̃ hlyduger eru/ til ef-
ne eilifrar ſalu hialpar/ af gudi biſcup kalladꝛ/ epter ſkic-
kan Melchiſedechs.

Þar vt af hofdu vier margt at ſeigia/ eñ þ er þun-
gt a medan þier svo ſkilnings litler eryt/ ⁊ þier sem
fyrir laungu ſkylldut meiſtarar vera/ þurfuit nu vid af-
tꝛ/ þ vier lęrũ ydꝛ þñ fyrſta bokſtaf gudligs ordz/ ⁊ þ-
vier gefũ ydꝛ miolk ⁊ aunguan ordiñ mat/ þt hueriũ vi
er hliotũ miolk at gefa/ sa er o reyndꝛ i ordi riettlętiſinſ/
þt hñ er vngberne/ eñ hinũ fullkõnũ heyrir megn matr/
sem af ſiduana hafa idkut ſiñe til fragreiningar godz
⁊ illz.

Sietti capitule

Fyrer þui viliu vier þañ lęrdõ af vpp hafi
Christiligs lifuernis/ nu fara lata/ ⁊ til algi-
orfulleikſins at gripa (eigi aptꝛ at nyu grũd-
uoll leggiande idranariñar, daudra vercka/ ⁊
truariñar a gud/ ſkirnariñar/ lęrdomſis/ han-
da vppleggingunñar/ vppriſuñar framlidiña/ eilifligſ do-
mſ/) ⁊ þtta viliu vier giora ef gud vill añars til ſtedia.

Þt þ er o moguligt/ at hinu somu ſẽ eitt ſiñ vppbirter
eru ⁊ ſmackat hafa hineſka gafu ⁊ hlut takarar eru vord-
ner heilagr Anda/ ⁊ ſmackai hafa hid goda gudz ord/ ⁊
krapt epter komandi veralldar ⁊ ef þꝛ af falla aptꝛ at
nyu ⁊ kroſſfeſta a ſialfũ ſier ſon gudz/ ⁊ fyrer ſkip hall-
da/ þ þr ſkylldu aptꝛ endꝛ nyader verda til yfir botar.

Þt iordin sẽ regnit dreckꝛ/ þ opt ſiñis a hana kemꝛ/ ⁊
hagi kuęmiligt graſ ber þm̃ sẽ hana yrckia/ medtekꝛ blez-
an af gudi/ eñ su sẽ þiſtla ⁊ þyrna ber/ hũ duger ecki ⁊ er
boluñ iñe nęrſt/ huer at ſidurſtu vppbrend verdꝛ/ eñ vier
treyſtũ elſkuliger/ nockru betꝛ til ydar/ þ þier ſalu hialpiñe
nanare

nanare sie fo at vier tolũ sᵒ / ꝥ gud er ecki rangla
ꝥ hñ gleymi ydu ars giornings ꝛ kærleikans erfuid
is/sem þier audsyndut vid hans nafn/ þa þier
þionudut heilogum og eñ þionit/eñ vier bigerum
þat huer eiñ yduara audsyne þat sama kostgæfi i
voniñe fast at hallda allt til enda/ at þier letiezt ei
gi/ Helldr epter fylgiarar þra/sem fyrer truna ꝛ
þolinmædi fyreheitid erfua.

Þuiat lika sem gud fyre hiet Abraham/þa hñ
vid aunguañ ædra hafdi at sueria / suor hañ vid
sialfuañ sig/ ꝛ sagdi sañliga skal eg blezа ꝛ mar
gfallda þig/ ꝛ nu þui hñ bar þolinmodliga bidlũd
audladizt hñ fyre heitid. Meñirner sueria vid añ
añ ædra/eñ þr eru/ ꝛ sa eidr giorir enda allrar sun
drþyckiu/sᵒ at trutt blifr/mille þra/eñ þa gud vill
de yfuer gnæfanliga audsyna erfuingiũ fyre heit
zins/at sitt rad er o vmskiptiligt/ hefer hañ þat til
eid a lagt/vpp a ꝥ/vier hefdũ fyrer tuær greiner
þær o vmskptiligᵃ eru (þui ꝥ er o moguligt at gud
liuge) orugt traust/vier sem til flotta hofũ/ ꝛ fast
liga holldũ þre fyresettre von/hueria vier hofũ sẽ
Geñ.xiiij añat fast ꝛ orugt ackeri salariñar/su eirnen iñgein
gr i hid iñra fortialldzins/ þar ed fyre reñariñ er
fyre oss iñ geingiñ/ Jesus/at eilifu byscup vordiñ
epter skickan Mechisedech

Sinude Capitule

Eñ þssi Melchisedech var kõungr til Sa
lem/keñi madr gudz hins hædzta/huer
Abraham i moti gieck þañ tid hañ kom
fra orustu konungaña ꝛ blezadi hñ/hu
eriũ Abraham gaf tiũd af ollu gotzi J
fyrstu vtlegzt hñ konũgr riettlætisins/epter ꝥ er hñ
eirnen konũgr Salim/ ꝥ er konũgr fridarins/vtan
faudr vtan modr/an slecktis/hafandi huorki vpp

heꝼ dagāna nie enda lok liꝼ ſins/hn̄ er ⁊ ſamiaꝼnadr ſyne gudz/ ⁊ bliꝼr keñe madr at eilíꝼu

Eñ gætid at huerſu mickell at hn̄ er/huerin̄ Abraham ſa Patriarche gaꝼ tiund aꝼ herꝼangenu/ ⁊ at ſoña ſyner leui þn̄ tid þr medtaka keñimanzſkapin̄/hapa þr bodord til tiundina in̄ at taka aꝼ ꝼolkino (ꝥ er aꝼ þra brædrū) epter laugmalinu/ þo at þr eru eirnen ſialꝼuer aꝼ Abrahams lendū koñer/ Eñ hn̄ huerſ kynꝼerdi eigi neꝼnt verdr medal þra/ ſa tok tiund aꝼ Abrahā ⁊ blezadi þañ ſem ꝼyrehei tid haꝼdi/ eñ an allz motmælis er ꝥ ſᵒ / at ſa hin̄ miñe/ verdr aꝼ hinū ædra blezadr.

Og hier taka tiund daudliger meñ/eñ þᵒʳ burtu vottar hn̄/ ꝥ hañ liꝼue/ ⁊ ꝥ eg ſeige ſᵒ / ꝥ Leui ſa tiundina in̄tekr/er eirnen tiundadr/ꝼyre Abraham þa þegar hañ var i lendum ꝼaudrſins/ þañ tid Melchiſedech gieck hm̄ a moti

Þui eꝼ at ꝼullkōnan væri vordin ꝼyrer Leuitiſkañ keñimanzſkap (þt vnder þm̄ hinū ſama heꝼer lydrin̄ logmalit medtekit) huat væri þa þaurꝼ ꝼramar meir at ſeigia/at þᵒʳ añar keñi madr ſkylldi koma/epter ſkickan Melchiſedech/ ⁊ eigi epter ſkickan Aarons/ þui huar keñi manzſkaprin̄ vmſkiptizt/ þar hlytr eirnen laugmalit vm at ſkiptazt/ þui þar ſlickt er aꝼ ſagt/ſa er aꝼ odru ſleckti/vt aꝼ þui ſem einginn̄ nockrn tima alltarino þionat heꝼer/ þui ꝥ er þo opinbert/at vor Drottin̄ er komin̄ ꝼra Juda til huerſ ſlecktis Moyſes heꝼer eckert talat aꝼ keñimanzſkapnum

Pſal. xci

Og ſᵒ er ꝥ eñ lioſligar/eꝼ añar keñi madr vpp kemr/epter liking Melchiſedech/ſa ecki er giordr epter laugmali likamligz bodordz/helldr epter kraꝼt oendeligs liꝼs/ þui at hn̄ vitnar/ þu ert keñimadr

at eilifu/ epter skickan Melchisedech/ Þui þar fyrre
eftekzt hid fyrra laugmals bodord (mz þui þ var
veyckt ⁊ o gagnsꜳt/ þui laugmalit kuñe eckert full
komit at giora) ⁊ iñleiddizt oñr betre von/ fyrer
hueria vier nalægiunzt gudi

Og þ hid myckla er ecki an eids/ þt hiner eru
an eids keñimeñ vordner/ eñ þssi medr eide/ fyrer
þañ sem til hñs sagdi Drottiñ suor ⁊ þ mun eigi
Jdra hñ/ þu ert keñimadr at eilifu, epter skickan
Melchisedech/ so nærsta myckels betra Testamen
tes tilsagnare er Jesus vordiñ

Psal cix

Og hiner eru marger sem keñimeñ vrdu/ fyrer
þ at daudiñ leyfdi þm eigi at blifua/ eñ þssi fyrer
þui hñ eilifliga blifr/ hefer hñ o forgeingiligañ
keñimanzskap/ þat fyrer kañ hñ ⁊ eirnñ at hialpa
eilifliga/ þm sem fyre hñ koma til gudz/ ⁊ lifuer
æfuinliga/ ⁊ bidr fyre þm

Þt slikañ biscup sæmdi oss at hafa/ sa sem væ
ri heilagr saklaus/ oflecckadr/ syndugũ fra skiliñ/
⁊ hærra eñ at himneñ er/ hueriũ dagliga eigi þar
arf giorizt/ so sẽ at hinũ odrũ biscupũ/ i fyrstu fy
rer sinar eigenlig^r synder at fornfæra/ epter þ fy-
rer folksins synder/ þui þ giordi hñ eitt siñe þa hñ
sialfuañ sig fornfærdi þui þa meñ sem laugmalit
setr til presta hafa breyskleik/ Eñ þtta eidsins ord
þ epter logmalit er sagt/ setr soñm eilifañ ⁊ full-
komiñ

Atte Capitule

DAt er nu vpp hædin þss/ þar vier af
seigiũ/ þ vier hofũ þañ biscup/ sem at
sitr til hægre handar i tignar stolinum
a himnũ/ ⁊ heilagra audæfa ⁊ sañarligr
tiallbudar handuercks madr/ Hueria
Gud hefer vppbygt/ ⁊ eigi madriñ/ Þat huer bis-
cup

[illegible]p verdr til settr at offra giafuer ⁊ fornet fyrer þui hlytr þssi eirnen nockut at hafa þ hn̄ offre/ ⁊ ef være hn̄ nu a iordu/ þa være hn̄ eigi prestr/ a medan at þar eru þr nockrer sem epter laugmalino giafuer offra/ huerier at þiona þre fyre mynd/ ⁊ skugga hiñeskra audæfa/ so sē þ gudliga andsuar til Moysen sagdi/ þa hn̄ tiallo budina fullkomna skylldi/ Sia til (sagdi hn̄) at þu alla hluti giorir ef ter þre fyre mynd/ sem þier er a fiallino synd

Exo xv

Exo. xxv

Eñ nu hefer hn̄ añat ædra embætti audlazt so sem hn̄ añars mÿcklu ædra Testamentes medal reñare er/ huer eirnen a ædra fyreheit stendr/ þui ef hitt fyrra hafdi o straffanligt verit þa hefdi eckert rum leitad verit hinu odru/ þat hn̄ straffar þa svo seigiandi/ Siaer! þr dagar mu nu koma (seiger Drottiñ) þ eg man yfuer hus Israels ⁊ yfuer hus Juda setia nytt testamet eigi ef ter þui Testamēto er eg giorda vid fedr þra a þm deigi/ þa eg greip þra hōd i þn̄ tid eg vtleidda þa af egipta lādi/ ⁊ mz þui þr blifu ecki i minu testamēto þa hefi eg þa vr miñe lida latid seiger drottiñ

Jere xxxi

Þuiat þtta er þ Testament/ þ eg nu mun setia husi Israels epter þssa daga (seiger Drottiñ) min laug mū eg gefa i þra hugskot/ ⁊ i þra hiortu mun eg þau skrifa/ ⁊ eg mun þra gud vera/ ⁊ þr skulu mitt folk vera/ ⁊ eigi skal nockr þurfa siñ naung at læra/ nie siñ brodr/ ⁊ seigia vidrkeñ þu drottiñ/ þat þr skulu mig aller keña/ i fra hinū minzta til hins stærsta/ þat eg mun likn samr vera þra af giordū/ ⁊ synder þra ⁊ ranglæti vil eg eigi i miñe leg gia/ J þui sem hn̄ sagdi hid nya/ giordi hn̄ þ fyrra gamallt/ eñ huat gamallt ⁊ alldrat er/ þ er næri sinum æfi lokum.

Niundi Capitule

Hid fyrra hafdi at sõnu sinar riettlætin gar/dyrckaner/ ꝛ verallðligañ heilag leik/ Þui at hiñ fremre hlutr tialldbudarinnar var vpp giordr/i hueriũ at var kerta stikan /bordit/ ꝛ fornar braudin/ ꝛ Þessi kalladizt hiñ heilage/ eñ a bak odru fortialldinu var tialld budin/su sem kalladizt hin allra heilagazta/huer ed hafdi reykilses gullkerit/ ꝛ Testamentz orkina alla vega med gulli rodna i huerre var gull fatan sem himna braudit hafdi / ꝛ vondiñ Aarons sem blõgadizt/ ꝛ Testamentes spiolldin/huar vpp yfuer voru Cherubini dyrdariñar yfuer skyggiandi liknar sætid/af hueriu nu er ecki neitt sierligt at scigia

Leui. xvi

Pa Þetta var nu so til buit/geingu kenimeñirner iduliga i hid fremra tialldbudarhusit/ ꝛ afluku Þar forna embættina/eñ i hitt añat iñ gieck einu siñe a arinu alleinazta biscupiñ /eigi an blodz/hueriu hañ offradi fyrer sinar eigenligar ꝛ folcksins synder/ Þar hiñ heilagi andi mz mercktizt/at vegriñ til hei lagleikssins væri Þa eñ eigi opinberadr/a medan hid fremra tialldbudarhusit stædi/ huert at hlaut i Þañ sama tima fyrer liking at vera/ i hueriu giafuer ꝛ fornfæringar offradar vrdu/huat Þo eigi kuñe fullkomit at giora epter samuitzkuñe/Þañ sem gudz Þionustuna framdi/alleinazta med mat ꝛ dryck/ ꝛ marguisligar skiringar/ ꝛ holldzins riettlætingar sem allt til tima betrunariñar voru vpp a lagdar.

R Passio nũ sunu dac

Eñ R Christr er komiñ/ Þ hañ sie biscup epter ko mãdi andæfa/fyrer stærri ꝛ algiordari tialldbud Þa sem ecki er med hondũ giord/ Þ er Þa sem ecki er Þrar skopunar/ecki eirnen fyrer hafra blod nie kalfua/helldr er hañ fyrer sitt eigit blod eitt siñ iñ

geing

geingiñ i hid heilaga/ ꝛ fañ eilifna endꝛ lauſn
Þui ef vxaña ꝛ hafraña blod ꝛ aſkan kuigunar
a dreifd helgar hina saurugu til holldsins hrein-
sunar/ huerſu myckłu framar mun þa blodit Chri-
ſti/ sē ſialfuañ ſig hefer/ an fleckun̄ fyre heilag-
añ anda gudi offrat/ at hñ hreinſadi vor̄ ſamuitz
kur af daudum verckum/ til at þiona gudi lifanda
Og þar fyre er hñ eirnen medalgongu madꝛ
hins nya Teſtamentes svo at fyre þñ dauda ſem
ſkiedꝛ er til frelſunar/ vt af þm̄ yfuer trodningū
(þ ær ſem vnder hinu fyrra Teſtamentinu voru)
so at þr medteki eilifa arfleifd fyre heitzins ✱
Þui huar ed Teſtamentid er/ þa hlyti þar þſſ
daudi at ſkie ſem Teſtamentid giorir/ þt Teſtamē-
tid verdꝛ ſtadfeſt fyre daudañ/ elligar duger þ eckı
medan hñ nu lifuer ſem þ hefer giort/ huar fyrer
hid fyrra var eigi an blodz til ſticktad/ Þui þañ tid
Moyſes vt talat hafdi af ollm̄ bodordū laugmal
ſins fyre ollu folkinu tok hñ kalfua ꝛ hafra blod
med vatne ꝛ purpura vllu ꝛ Iſopo/ ꝛ ſtauckti a bo-
kina/ ꝛ allt folkit/ ſeigiandi/ þtta blod er þſſ teſta-
mentes/ huert gud hefer bodit ydꝛ/ Og lika eirnen
tialldbudina ꝛ aull gaugn gudz dyrckunar ſtauckti
hñ med blodinu/ ꝛ aller hluter verda ſem helldꝛ
mz blodi hreinſader/ epter laugmalinu/ ꝛ an blodz
vthellingar ſkier eingen fyre gefning
Sᵒ hlaut nu fyre liking himneſkra hluta mz
ſliku hreinſut at verda/ eñ hiner hīneſku ſialfuer
hliota betre forner at hafa/ eñ ed hinar vorn/ Þat
Chriſtꝛ er eigi iñ geingeñ i þ hid heilaga sē med hō-
dū er giort (huert at er ſāliking hins riettferduga)
helldꝛ i himeniñ ſialfuañ/ svo hañ auglyſizt nu
fyrir gudz auglite fyre oſſ/ ecki þ hñ forne lika ſi-

opt sem hiner adrer biſcupar þt a hueriu ære inngein gu i hid heilaga mz añarligu blodi (añars hefdi hañ optar hlotid at lida i fra veralldar vpphafi) eñ nu i enda lok veralldariñar birtizt hañ eitt ſiñ fyre ſina eigen forn fœrīg/til burt toku ſyndariñar

Lika s° sem þ moñunū er til ſkickat einu ſiñe at deyia/ ⁊ epter þ er domriñ/ s° er kriſtr einu ſiñe offradr/ til i burt at taka margra ſynder / eñ i añat ſiñ mun hñ birtazt vtan ſynd/ollū þm ſē hñs vœnta til ſalu hialpar

Tiunde capitule

Þviat logmalit hefer ſkuggañ eptet komandi audœfa/ecki likneſkiuna ſialfra audœfaña/ þui huert ær hlaut at offrazt/hinar ſomu offraner/ ⁊ kuñe þo eigi þa sem offrudu fullkomna at giora (añars hefdi offrit af lagzt) þui þr hofdu aungua samuitzku meir ſyndariñar sem gudz dyrckunar meñ voru/eitt ſiñ hreinſader. Helldr ſkier fyre þ ſama hugleiding ſyndaña huert ær/ þui at þat er o moguligt at fyre vxa og hafra blod ſynder i burtu at taka

Fyrir þui sem hañ kemur i verolldina ſeiger hañ/offran og forner villder þu eigi/eñ likamañ til reidder þu mier/breñe forner ⁊ ſyndoffur þockna zt þier ecki/ þa ſagda eg/ Sia: at eg kem/ fyrſt i bokiñe er ſkrifat af mier/ þat eg ſkuli giora gud þiñ vilia/eñ þar fyrre sem hañ ſagdi/ offraner fornan/breñe forner/ ⁊ synd offur/villder þu eigi/ þœr þocknuduzt þier eirnen ecki / hueriar epter laugmalinu offradar verda/ þa ſagdi hañ . Sia þat eg kem at giora gud þiñ vilia/ þar af tekr hañ hid fyrra/svo at hañ iñ ſetie hitt añat/ J hueriū vilia þat vier erum helgader einu ſiñe ſkiedrū fyr

ſal.xxix

er offran likamans Jesu christi

Og huer eiñ keñe madur er til settr þat hañ alla
daga gudz dyrckan ræki/og optliga samhattadar
offraner giore/hueriar eige kuña syndirnar af at
taka eñ þessi fornadi eina forn færing fyrer synd
ernar þa æfinliga duger/Sitr nu til hægre hãdar — Psal. cix.
gudz/og epter bidur hiedan i fra / þar til hans o
viner verda lagder til skarar hans fota/ þuiat mz
eirne offran hefer hañ at eilifu fullkomna giort
þa sem helgader verda

Eñ þat vitnar oss eirnen hiñ heilage ande/ ep-
ter þui hañ adur fyrre sagdi/ þetta er þat Testam
ent sem eg man þeim setia epter þa daga seiger — Jere. xxxi
Drottiñ Min laug mun eg gefa i þeirra hiortu/ ꝛ
i þeirra hugskotum mun eg þau skrifa / og þra
synder ꝛ ranglætingar vil eg ecki meir i miñe legg
ia/huar hin sama fyrer gefning er/ þar er eingin
offran meir fyre syndernar

Fyrst vier hofum nu kærir brædr/ þañ trygg-
leik til iñ gongu i hid heilaga/fyrer blodit Jesu/ i
hueriu hañ til reidde oss nyiañ og lifande veg fyr
ir for tiall dit þat er fyrer sitt holld/hafandi s°
matkan keñe mañ yfuer gudz huse/ þui latum oss
þar at ganga med sañarligu hiarta i algiorfu vig-
leik truariñar dreif dum i vorum hiortum/vid skil
der vondre samuitzku/ ꝛ þueigins likama med hrei
nu vatne/og latum oss fastliga hallda vidurkeñ-
ing truariñar/og auruægnta eigi/ þuiat hañ er tryg
gur sa heñe hefer fyre heitid/og þat vier stund
um oss sialfua iñbyrdis med tidkan kærleiksins ꝛ
ecki forlata vora sãsafnan s° sẽ suña er sidr hell
dr at a miña huer añañ/ ꝛ þui mycklu framar/ s°
mycklu sẽ þier sieet daguñ taka at nalægiazt

Þui ef vier nidt þroanliga synder drygiū epter
þ vier hofū medtekit kyñing sañleiksins/ þa hofu
vier ongua offran þadan i fra fyrer syndernar/
helldr hrædiligt epter bid dōsins/ ꝛ elldzins aga sē
Deut.xvij motstandarana suelgia mun/ þui huer hñ brytur
Moyses laugmal sa hlytr at deyia/ vtan nockra
miskuñsēd/ fyre tweggia edr þriggia vitnan/ hu-
ersu myckla meire pisler meine þier sa muni verd
skullda/ sem son gudz/ mz fotū tredr/ ꝛ testamen
tis blodit saurugt reiknar/ fyrer huert at hñ er
helgadr/ ꝛ sui virder sᵒ nadariñar anda/ þuiat
vier vitū þñ sem seiger/ min er hefndin/ eg man
aptr giallda seiger Drottiñ/ Og eñ añat siñ/ Drot-
tiñ mun dæma folk sitt/ hryggeligt er at falla i
hendr lifanda Gudz

Leggit i miñe þa hinu fyrre daga/ a huerium
þier vpp birtuzt/ þolandi eirnen nockurn deilld si-
alfuer myckit a hlaup pislaña/ fyrer suiuirdan ꝛ
Deut.xxxij hrakning ꝛ at bysnū giorder/ ꝛ i sumre deilld lags
meñ verit þra sem sᵒ hefer geingit/ þat þier ha
fit sam pinzt minū bondū/ ꝛ ræning ydvarra aud
æfa med fagnadi vm lidit/ vitandi ydr at hafa
med sialfū ydr adra betre ꝛ blifanligre fasta eign
a hinū/ latid ecki ydvart traust i burt sleppa/ huert
at myckit verdkaup hefer/ eñ þolin mædi er ydr
naudsynlig/ sᵒ at þier giori gudz vilia/ ꝛ medtakit
fyre heitid/ þat iñan skamzt tima mun koma sa
ed koma skal/ ꝛ mun eigi seincka/ eñ riettlatr mun
af truñe lifua/ eñ sa sig i hle dregr/ a þm mun sala
Abac ij min hafa aungua þocknan/ eñ vier erum ecki af
þm sem sig i hle draga ꝛ fyre dæmder verda/ he-
lldr þr sem trua ꝛ saluñe biarga

Ellefte capitule

Eñ tru

Eñ truan er orugg ſtadfeſta fra hluta aꝥ vier vonū/ ⁊ efum eigi huat vier ſiaum eckí/ fyrer hana feingu hiner gomlu vitniſ burdiñ/ fyrer truna vnderſtondū vi er heimeñ giordañ vera med guds ordi ⁊ ꝥ huat ſyneligt er/ vt af hinu oſyneligu vordit Geñ. i

Fyrer truna hefer Abel gudi meire offran gi⸗ort eñ Caiñ/ fyre hueria hñ hefer vitniſ burdiñ fe ingit/ ꝥ hñ riettlatr ſie/ þa gud gaf vitnan af hñs giofū/ ⁊ vm þa ſomu talar hñ eñ/ þott hiñ ſie latiñ Geñ. iiij

Fyrer truna vard Enoch burt numiñ/ at hñ sæi eigi daudañ/ ⁊ vard eigi fundiñ af þui ꝥ gud tok hñ a burt/ þui adr fyrre/ eñ hñ var i burt numiñ/ hefer hañ vitniſ burdi.. haft ꝥ hañ þocknadizt gudi/ af þui at an truariñar er o moguligt gudi at þocknazt/ þui huer hñ vill koma til gudz/ ſa hlytr at trua ꝥ/ at hñ ſie/ ⁊ ꝥ hñ mune endr launare verda fra ſem hans leita Gñ. v

Fyrer truna hefer Noe vegſamat gud/ ⁊ aurcki na fyre buit til hialpræđis ſinu huſi/ þa hñ med⸗tok gudligañ bifalning vm ꝥ huat eigi var eñ ſied fyrer huert hñ verolldina fordæmdi/ ⁊ er erfuige vordiñ þſſ riettlætis ſem fyrer truna kemr Geñ. vi

Fyrer trūna vard Abrahā hlydiñ/ þa hñ kalladr vard vt at ganga/ a þa Jord ſem hñ erfa ſkyllldi ⁊ hñ gieck vt ⁊ viſſi eigi huert vt hñ mundi koma. Geñ, xij

Fyrer truna/ er hñ framandi veriñ a fyreheitz Jorduñe/ ſo ſem a añarligre/ ⁊ buit i tiallldum med Jſaac ⁊ Jacob med erfuingiū ſama fyre heitzins/ ꝥt at hñ vonadi vpp a þa borgina ſem grunduol⸗liñ hafdi/ huerrar vpp byggingar ſmidr ⁊ ſkapare Geñ xij

Fyrer truna/ medtok hin Obyria Sara (er gud kraft ꝥ hun vard friofſaum/ ⁊ fæddi/ fram yf⸗ Gñ. xxi

uer tima heñars alldurs/ þuiat hun hiellt hañ tru-
faſtañ ſem heñe hafdi ꝥ til ſagt

Geñ. xv Fyrer huat/ at marger eru vpp ruñer af einum (þott at dains likama væri) lika sẽ ſtiornr himens ⁊ ſo sẽ ſãdr vid ſiafuar ſtrõd huat o teliãligt er

Þeſſer aller eru i truñe vnder lok lidner ⁊ hafa ecki fyre heitid med tekit/ helldr ꝥ af fiarſka til ſi-
ed/ ⁊ hafa þar a treyſt ⁊ ſier nægia latid/ ⁊ vidur-
kent ꝥ þr væri a iordu geſter ⁊ framandi/ þat þr ſem ꝥtta ſegia/ þr gefa til at ſkilia/ ꝥ þr añarrar faudr leifdar leite/ ⁊ at ſoñu ef þeir hefdu meint hana/ af huerre þr voru vt farner/ hefdi þeir no-
Exo. iij gañ tima til aptr vm at ſnua/ eñ nu girntuzt þr ad-
ra betre/ þat er himneſka/ fyrir þui o virdizt ecki gud at kalla ſig þeirra gud þuiat hañ hefer þeim borg fyre buit

Fyrer truna forn færdi Abraham Yſaac/ þa hañ vard freiſtadr ⁊ fram gaf hiñ eingetna/ þñ
Geñ. xxij ſem hañ hafdi þo i fyre heitino med teket / vt af huerium at ſagt var J Yſaac ſkal fier hans ſæde kallat verda i hugandi ꝥ gud kyñe af dauda vpp at vekia fyrer huat hañ eirnen aptur fieck hañ til fyre likingar

Fyrer truna blezadi Yſaac af þui huat epter
Geñ. xxvij komanda var Jacob ⁊ Eſau/ Fÿrer truna blezadi Jacob/ þa hñ deydi/ bada ſonu Joſeps/ ⁊ giordi
Geñ. xlviij lotning hnyfle hñs ſprota

Fyrer truna taladi Joſep af vt gongu Jraels
Geñ. l ſona/ þa hñ deydi ⁊ bifalning giordi vm ſin bein.

Fyrer truna vard Moyſes þa hñ var fæddr i
Exo. ij þria manudi falin af ſinũ forelldrũ/ fyrer þui þau ſau/ ꝥ hñ var agættligt barn ⁊ hræddunzt ec-
ki kongſins bod

Fyrer truna af neitadi Moyses/ þa hn̄ giordizt stor/ sig at vera son/ dottr Pharaonis/ ⁊ kiore myklu helldr medr folki guds o mak at þola/ en̄ at hafa stundligt epter læti syndarin̄ar/ ⁊ hiellt van virding Christi fyrer stærra rikidom/ en̄ fie siodu egiptzkra/ þat hn̄ leit a verdlaunin

Fyrer truna forliet hn̄ egipta land/ ⁊ ottadizt ecki kōgsins grimd/ þt hn̄ hiellt sig at þm̄/ huern hn̄ sa ecki/ lika svo sem at hn̄ sæi hn̄

Fyrer truna hiellt hn̄ Paschana ⁊ blods vt hellinguna/ vpp a þ at eigi snyrti þa/ sa sem frumburdina drap — Exo. xii

Fyrer truna geingu þr i gegnū hafit rauda/ so sem vm þurrlendi/ huers eirnen hiner egiptzku freistudu/ ⁊ drecktuzt — Exo. xiiii

Fyrer truna nidr hrundu mur vegger Hiericho þa er þr hofdu i sio daga vm kring hana geingit — Iesu. v

Fyrer truna vard Rahab su horkona ei fortaupat medr vātruudum/ þa hun medtok þa Niosnar men̄ vinsamliga — Iosu. ii

Og huat skal eg meir seigia/ timin̄ verdr mier offstuttr/ nær eg skyllda fram þylia/ af Gedeon Barac/ Samson/ Iepthahe/ Dauid ⁊ Samuel/ ⁊ spamon̄unum ☙ Huerier ed hafa fyrer truna konga rikin yfuer vun̄it/ riettlætid verckat/ fyrer heitid audlazt/ Leona mun̄ana til byrgt/ elldzins magn vtslauckt/ suerdzins eggiū vmflyd/ kroftuger vordner vr breyskleikanum/ oflger giorzt i stridinu/ an̄arligra herbudum vm vellt/ kuin̄urnar hafa sina daudingia af vpp risun̄e aptr feingit

angua frelsan med feckzt/ so at þr audludust hina
betre vpp risuna/ sumer hafa hadung z hudstrokꝛ
lidit/ þar ofan a bond z fiortraner/ z steinū gryt-
ter/ skam̄ hoggner/ i giegnū stungner fyrer suerdi
vegner. Þ[..]ed vm hafa farit i sauda felldū z geit
skin̄um/ med eymdū/ med harmkuælū/ med o maki
hu[..]eria heimrin̄ var eigi verdugr/ hafa z viller gei-
ngit a eydimorkū/ a fiollū/ vm fylsne z hella iarda

Þesser aller feingu vitnis burdin̄ fyre (riñar.
truna/ z hafa ecki me[d]tekid fyre heitid/ fyrer þui
þ gud hefer eitt huat betra adr til forna vm oss fy-
re hugat/ so at þr fyre vtan oss yrdi ecki fullkom-
ner giorder *

Tolfti Capitule

FYrer þui/ a medan vier hofū eirnen sli-
kan̄ skya klasa vottaña vm kring oss/
þa latū oss af leggia syndirnar þ[..]er oss
iafnan vid loda z fyngia/ z hlaupū fy-
re þolin mædi i þre oruistu sem oss er til
skickud/ z alitū Jesū þn̄ hertuga/ z fullkōnara tru-
arinnar/ huer ed/ þn̄ tid hn̄ hefdi vel matt hafa fo-
gnut/ þoldi hn̄ krossin̄/ z virte forsmanina einskis/
z sett sig til hægri hlidar vpp a gudz stoli/ Min̄izt a
þan̄ sem þuilick motmæli i gegn sier af syndurunū
Pro. xij þoldi so at þier letiezt ecki nie veilizt i hugskotunū
þuiat þier hafit en̄ ecki allt til blodzins vidstad[..] i
stridino mot syndinne/ z hafit þegar gleymt þss hug-
gunar sem til ydar seiger so sem til barnaña/ Son
min̄ virt eigi litils tyftan Drottins/ z auruilazt ecki
þott þu verder af hm̄ straffadr/ þat huern ed dro-
tten̄ elskar þn̄ agar hn̄/ en̄ huern þan̄ son sem hn̄ at
sier tekr þa stryker hn̄

Ef þier tyftunina þolit/ þa mun gud tia sig ydr
sem sonū/ þui/ huer son er sa/ þn̄ er fadirin̄ tyftar

eigi/ en ef at þier erut an tyftanar/ huerrar hiner al
ler eru hlutakarar vordner/ þa eru þier hiaborn en
ecki syner/ nu med þui eirnen vier hofū haft vora
likamliga fedr til tyftunar manna ⁊ þa hrædzt/ skyll
dū vier þa ecki mycklu meir vndergefner vera hi
nū andliga faudr/ so at vier lifdū/ ⁊ hiner hafa se
fieliga fa eina daga oss agat/ epter sinū ged þotta/ en
þissi til nytsemdar/ so at vier audludunzt hns helgā
a/ aull tyftan/ nær hun a liggr/ þa þicker oss hun
eingen gledi/ helldr hrygd vera/ en epter a mun hun
gefa fridsamligazt an auogxt riettlætisins/ þm sem
þar fyrer idkader eru

Fyrer þui vpp hefiet aptr tregar hendr ⁊ hin Deut. xx
þreyttu knee/ ⁊ giorit riettan gang med ydrū fotū/
so at einginn af vega skeiki lika sē þann er halltrar/
helldr mycklu framar veri sem heilbrigdr/ epter fyl
git fridinū vid huern mann/ ⁊ helguninne/ an huerr
þ eingenn man drottinn sia/ siaet ⁊ so til þ eingen for
somе gudz nad/ so at þar eingen beiski rot i stadinn
vpp spretti/ ⁊ hindran giore/ ⁊ þ marger fyrer þa
hinn somo sauruger verdi/ ⁊ at þar sie einginn fril
lu lifuis madr/ edr o gud rækin sem Esau/ sa sē at
fyrer matar saker selldi sinn frūburd/ fyrer þui/ þa
vitid at hnn þar epter a/ þa hnn blezunina erfua vill
di/ er hnn vt skufadr/ þt hnn fann eckert rum idrana
rinnar/ þott hnn hnnar med gratandi tarum leitadi

Hat þier erut eigi geingner til þss fiallz sē a þrei Exo. x
fanligt er ⁊ mz elldi brennr/ nie til þoku eda myrkrs/
til hregguidris/ til ludrar þytz/ ⁊ til raddar ordanna
er þr huerier hana heyrdu vndan toldunzt/ þ eigi yr
di til þra ordit talat/ þt þr kunnu eigi þ at standazt
huat þar var sagt/ ⁊ ef skog dyr snyrti fiallit/ þa
skylldi þ steinum grytazt/ eda mz skeyti i helskotid

verda/ ⁊ s° ogurlig var ſu ſyn/ ꝥ Moyſes ſagdi/ eg em otta ſleiginn ⁊ felins fullr

Helldr eru þier geingner til fiallzins Zion/ ⁊ til borgar gudz lifanda/ til himneſkrar Jeruſalē/ ⁊ til margra þuſunder Eingla flocka / ⁊ til ſamkundu hins frū getna/ huer a himinū vppſkrifud er/ ⁊ til gudz allra domara/ ⁊ til andanna algiorfulliga riettlatra/ ⁊ til medal gangarans hins nya teſtamenti Jeſu/ ⁊ til blodzins yfuer dreifingar/ ꝥ meir hefer at ſeigia enn Abels

Gen. xxiiij

Siaet til/ at þier vndan teliezt ecki þm̄ ſem vid ydr talar/ þui ef hiner eru eigi vmflyder/ ſem hm̄ vndan toldust þa hn̄ a iordu taladi/ mycklu midr þa vier/ ef vier vndan teliunzt þm̄ ſem af himnū talar/ huers raudd/ þann tima iordina bifadi/ enn nu heiter hn̄ fyrer ⁊ ſeiger/ Enn eitt ſinn mun eg hræra eigi alleinaſta iordina/ helldr eirnen himnana/ enn ꝥ hn̄ ſeiger eitt ſinn/ merck/ at ꝥ hid hræranliga ſkal vmſkiptiligt verda/ lika ſem annat ſmidi/ s° at ꝥ huat o hræranligt er ſtodugt blifue/ Huar fyrer a medan vier medtokū o hræranligt riki/ þa hofū vier nadina/ fyrer hueria vier ſkulū gudi þiona/ hm̄ til þocknunar/ mz hrædzlu ⁊ ſidſemi/ þuiat vor gud er mygiandi elldr

Haggei ij

Þrettandi Cap.

Gen. xviij ⁊ xix

VErit ſtadfaſter i brodrligū kærleika/ ⁊ geſtriſne forgleymit ecki/ þt fyrer hana hafa marger/ þm̄ o vitandi einglunū herbergi veitt/ hugleidit bandingiana/ lika ſem adrer ſambandingiar/ ⁊ fra ſem motgongu lida/ s° ſē at þier ſieut eirnen limer þſſ ſama likama/ Hiuſkapriñ ſkal heidarligr halldinn vera hia ollm̄ ⁊ hionabandz ſængin o flecfut/ þt frillulifis ⁊ hornnar menn mun gud dæma/

lifuernet sie an agirne/ ⁊ latid ÿdr ꝥ nægia sem i
nand er/ þat hn̄ hefer sagt/ Eg vil eigi yfuer ge
fa þig nie hia fara lata/ so at vier megū traustli-
ga seigia/ Drottin̄ er min̄ hialpare/ eg man eigi ot-
tazt huat madrin̄ mun mier giora Þeinckit a ydra
lærifedr/ þr ed gudz ord hafa sagt ydr/ huerra/ æ-
fi lokum þa athyggit ⁊ epter fylgit þra tru

Psal. cx ⁊ v

Jes9 Kristr/ gær ⁊ i dag/ ⁊ eirnen sialfr hin̄ same
at eilifu/ latid þui eigi afleida ydr mz marguisligū
⁊ framandi lærdomū/ þt ꝥ er agætligt/ at hiartad
sie stadfast/ huat hellzt at skier fyrer nadina/ eigi
fyrer fædzluna/ huar vt af ongua nytsemd hafa
þr sē þr mz vilia gudi þiona/ vier hofū ꝥ alltari
huar þr sē tialldbudina rækia hafa eckert valld til
af at eta/ þt huerra dyra blod sē iñborit verdr af
biscupinū i hid heilaga fyre syndernar/ þra somu
hræ verda vppbrend vtan herbudañа/ fyrer þui
hefer eirnen Jesus (vpp a ꝥ hn̄ helgadi ꝥ folk fyr
er sitt eigit blod) vtan borgr hlidz lidit/ þui latū oss
vt ganga til hn̄s af herbudunum/ ⁊ bera hn̄s van
virding/ þat hier hofu vier aunguañ blifuanli-
gañ stad/ helldr leitu vier hins tilkomanda

Þui latū oss nu offra fyre hn̄ lofsins offr gu
di alla tima/ ꝥ er auoxt Varaña sē vidrkeña hn̄s
nafn/ gott at giora ⁊ med at skipta þa forgleymit
ecki/ þat slickt offr þocknazt gudi vel/ hlydit ydrū
lærorū ⁊ fylgit þm̄ þt þr vaka yfuer ydrū salum
lika sem at þr ed reikningskap þr fyrer gefa skulu
so at þr giori ꝥ mz gledi ⁊ eigi med anduarpan/ þt
ꝥ er ÿdr o gagnsamligt/ bidiet fyrer oss

Vort traust er ꝥ at vier hofū goda samuitzku/
⁊ kostgæfum oss til/ vel vm at syslazt hia ollum/
en̄ eg meir en̄ beidi ydr/ þat til þuilickt at giora/
vppa

vppa ꝥ eg kæmunzt hid allra ƿyrſta aptr til ydar

Eñ gud ƿridarins/ sa sem vt heƿer leitt i ƿra daudũ/ hiñ myckla hirder saudaña/ ƿyrer blodit hins nyia Teſtamenti/ vorn drottiñ Jeſum/ hñ giore ydr ſkickanliga i ollu godu vercki til at giora hñſ vilia/ ⁊ eƿle ꝥ med ydr/ huat ƿyrer hm̃ þacknæmt er ƿyre Jeſum chriſtum/ hueriũ at ſie dyrd vm alldr ⁊ at eiliƿu AMEN

Eg beidi ydr kærir brædr halldit mier ꝥ a miſingar ord til goda/ þuiat eg heƿi ƿæatt eitt ſkriƿat ydr. Vitid ꝥ broder vor Timotheus er laus aptur/ med hueriũ eƿ hñ ſkiottliga kemr/ man eg ſia ydr Heilſit ollũ ydar lærorũ ⁊ ollum heilogũ/ ydr heilſa brædrner aƿ val landi. Nadin ſie med ydr ollũ AMEN

¶ Skriƿadr vr Val landi med Timoheo

Formale yfuer S/ Jacobs piſtil

ÞEssañ piſtil hins heilaga Jacobi/ þott at hñ ſie aƿ hinũ gomlu ƿyrer odal lagdr/ þa loƿa eg hñ þo ⁊ helld godañ vera/ hellzt þar ƿyrer ꝥ hñ aungua mañа ſettninga iñ ſetr/ ⁊ guds langmal allhardliga rekr/ eñ ꝥ eg ſeigi mina meining þar vm/ Eñ aungum þo til villu nie hia truar neiñrar/ þa þycki mier ſem hñ ſie eigi nockrs poſtula ritning/ ⁊ er ƿtta mitt til eƿne

J ƿyrſtu ꝥ hñ s° ſtreingiliga i giegn/ S. Pals ⁊ allre añare ritning/ riettlætid verckunũ til eignar/ ⁊ ſeiger ꝥ Abraham ſie aƿ ſinũ verckũ riettlatr vordiñ/ þañ tid hñ ſon ſiñ oƿƿradi/ ſem at S. Pall (Ro.iiij) þar i gegn lærir/ ⁊ ſeiger ꝥ Abrahã ſie an

vercka riettlatr vordiñ/alleinazta ꝼyre tru ſina/ ⁊ vtuiſar ꝥ medr Moyſen (Gene xv) laungu adr eñ hñ ſyne ſinum oꝼꝼradi. Nu þott ꝥſſum piſtle ẏrdi vid hialpat/ ⁊ ein gloſeran ꝼyndizt yꝼuer ſlickt riett lęti verckañа/ þa kañ hñ þo ecki þar iñe at ꝼorſuar azt sem hñ þa malſgrein Moyſi (Gene xv) (Huer ed alleinazta vm Abrahams tru ⁊ ecki vm hñſ ver-ck talar/epter þui sẽ S Pall Roma iiij vt ſkyrer) verckunum til eignar/ ꝼyrer þui vrſkurdar ꝥ þiſſe breſtur/ ꝥ hñ varla meigi vera nockrs poſtula

J añare grein/ ꝥ hñ vill kriſtnũ lyd keña/ ⁊ ge-tur ecki eitt ſiñ i s° langre ordręđu/pinuñar ⁊ chri ſtz vpp riſu nie hñſ nadariñar anda/hñ neꝼner þo chriſtũ i suinũ ſtaudũ/eñ keñer ecki grandit aꝼ hm̃ vtan ſeiger aꝼ almeñeligre tru a gud/ ꝥt embętti eins riettelıgſ poſtula þa er/ ꝥ hñ aꝼ piſl ⁊ vpp riſu chriſti ⁊ hñſ embętti predike/ ⁊ leggia þeſſ ſama grunduoll/s° sem at ſialꝼr hñ ſeiger Joh xv/ þier munut vitniſburd aꝼ mier geꝼa/ J þui verda all-ar þęr sem riettiliga heilagar bękr eru iñe ſamhlio dandi/at þęr allar ſaman predika chriſtũ/ ⁊ eẏrin di reka/s° er ꝥ ⁊ eirnen riett proꝼ til allar bękr at ſtraꝼꝼa/ nęr vier ſiaũ huort þęr reka chriſtz eẏ-rinde edr ecki/epter þui at aull ritningin tiaer ⁊ lęr-ir eigi añat eñ chriſtũ lika sem hiñ heilage Pall Ro iiij vill eigi aꝼ odru vita vtan alleinazta chriſto/sẽ hñ ſeiger i Corinth ij huat chriſtum ecki lęrir þat er ei poſtuligſ embęttis/ þott ꝥ eirnen ſialꝼuer ho-ꝼut ſpekingarner kendu/eñ þar i mot huat hellzt chriſtum predikar/ ꝥ ſie poſtuligt þott þat ſidztur maña segdi

Eñ þeſſi Jacobus giorir eigi meir/vtan hñ dri-ꝼur til laugmalſins ⁊ þeſſ vercka/ ⁊ ꝼleẏger s° o

ſticka

skickanlga einu i añat/svo at mier þicker/sem hañ
muni verit hafa/eiñ godr dugandi mañ/sa er stau
ku greiner vt af lęrisueinũ postulaña hafi hond-
lat ⁊ hafi svo vppa bokfelli ritad/elligar kañ at
skie/ at ꝥ sie vt af predikan hins heilaga Jacobi
vppskrifat/af einum odrum til/hñ kallar ⁊ laug-
malit eitt laugmal frelsisins/huert at S. Pall kal
lar þo eitt laugmal ꝥ relkunariñar/ ⁊ reidiñar syn-
dariñar ⁊ daudans

Fram yfuer ꝥ þa idkar hñ malsgreiner hins hei
laga Petri/ ꝥ at kęrleikriñ hylie synda fioldañ/Itē
litelętid ydr vnder gudz hond/Item malsgrein S.
Pals(Galatas v) ꝥ andañ lyste i gegn holldinu.
so þo at hiñ heilagi Jacobus var langri ęfi af He-
rodis til Jerusalē (fyrr eñ S. Petr) liflatiñ/Huat
at þo synizt/ ꝥ hañ hafi longu seirne verit/ eñ þr
Petr ⁊ Pall

Sumãn er/ ꝥ þssi hefer viliat veria þm̃/sem sig
vpp a truna an verckaña forlietu/ ⁊ hefer til þr-
ar malsuarnar nęrsta biugr verit/ ⁊ viliandi þui
med logmals rekstri til vegar at koma/sem at pos-
tularner med huatning til kęrleisins vt vega/fy-
rer þui kañ eg hñ (seiger doctoriñ)ecki at telia me-
dal riettra hofut boka/ viliandi þo aungum þar
med hamla/ ꝥ hñ telie hañ settie ⁊ vpphefie
svo hatt sem hm̃ sialfuin vel likar/ ꝥt
þar eru margar agętar ⁊ godar
greiner iñe skrifadar

S. Jacobs piſtill

Fyꝛſte Capitule

IAcob þion gudz voꝛſ Drottins Jeſu Chꝛiſti/ þm̄ tolf kynkuiſ lū ſem ſundꝛ dꝛeifdar eru/ sei giꝛt kærlig heilſan/ bꝛædꝛ mi ner reiknet ꝥ fyrer allan̄ faug nud/ nær þier i marguiſligar freiſtaner/ i hratid/ ⁊ vitid ꝥ at reynſlan̄ ydvarar truar ver ckar þolin mædi/ en̄ þolinmædin hefer fullkomit verck/ svo at þier ſieut fullkōner ⁊ algioꝛder/ ⁊ i aun gu bꝛeſt hafandi

Og ef einn̄huerꝛ ydᵛ þarf vid viſdōs hn̄ bidie af gudi/ sa er nogliga gefꝛ huerium̄ mañe/ ⁊ vt dꝛepꝛ ꝥ aungū sᵒ ⁊ eirnen mun hm̄ ꝥ gefazt/ en̄ hn̄ bidie i truñe/ ⁊ efi ecki/ ꝥt sa sē efablandiñ er/ hn̄ er lika sē ſiafuᵛ bylgia/ su er af vindi verdꝛ dꝛifin ⁊ vpp vægd/ þuilikꝛ madꝛ þeincke ecki/ ꝥ hn̄ muni af gu di nockut audlazt/ þui efablandiñ madꝛ er o ſto dugꝛ i olliū ſinum vegum

Eñ ſa bꝛoder ſem ſig lækkar/ hn̄ hroſazt i ſiñe vpphafning/ ⁊ hn̄ sē rikꝛ er hn̄ hroſazt i ſiñe lite lætting/ ꝥt lika sᵒ sem blomſtꝛ graſſins mū hn̄ foꝛ ganga/ sē ꝥ Solin vpp geingꝛ med hita/ þa ſkꝛæ lizt graſit ⁊ blomſtrid af fellꝛ/ ⁊ ꝥſſ fagra alit foꝛ diarfuazt/ lika sᵒ man audigꝛ i rikdæmi ſina vpp

Sæll er sa madꝛ sē freiſtingina þolin (þoꝛna. modliga lidꝛ/ þui þar mz hn̄ verdꝛ reyndꝛ/ mun hn̄ audlazt lifſins koꝛonu/ Huerꝛe gud hefer fyꝛe hei tid þm̄ sē hn̄ elſka/ einginn̄ ſeigi/ nær hn̄ freiſtazt ꝥ hn̄ af gudi freiſtadꝛ verdi/ ꝥt gud er einginn̄ frei ſtare hins vōda/ ⁊ einſkes freiſtᵛ hn̄/ helldꝛ freiſta zt huer eirn/ nær hn̄ til teygizt af ſiñe eigen̄ girnd ⁊

lockadꝛ

lockadꝛ verdꝛ ꝛ ſidan ꝥ girndin hefer getid/ fæder
hun ſyndina/ eñ nær ſyndin er fullkõnut fæder
hun daudañ

℞ fiorda ſuñu dag epter paſka

Villizt ℞ eigi kærir brædꝛ/ aull god giof ꝛ aull
fullkomin giof kemꝛ at ofan/ fra faudꝛnũ lioſſins
i hia hueriũ er eingin vm ſkipting nie byting lioſ-
ſins ꝛ myrckꝛſins þui hñ hefir oſſ getid epter ſiñe
villd fyrer ſañleikſins ord vpp a ꝥ vier værũ frum
burder hñſ ſkepna

Fyrer þui kærir brædꝛ/ ſie huer madꝛ fliotꝛ at
heyra/ eñ tregꝛ at tala/ ꝛ til reide tregꝛ/ ꝥt manzins
reidi/ gioꝛir ꝥ eigi/ huat fyri gudi riettferdugt er.

Þar fyrer afleggit allañ o hreinleik ꝛ illzku/ ꝛ
vid takit ordit med hogværi/ þat i ydꝛ er rotſett/
huat er kañ ydꝛar ſaler hialpligar giora * Verit
℞ ꝛ eirnen gioꝛendꝛ ordzins/ eñ eigi alleinazta til

℞ fimta ſuñu dag

heyrendꝛ/ huar þier ſialfua ydꝛ med a talar dragit
þui ef eiñ huer er ordzins til heyrare ꝛ eingiñ gio-
rara/ ſa er likꝛ þm̃ mañi/ ſem ſina likamliga a ſia-
nu i ſpeigle ſkodᵃʳ/ þui epter ꝥ hñ hefer ſkodat ſig
ꝛ iafnſkiott ſem hañ geingꝛ burt þadan þa gley-
mer hñ huernen hñs yfuerlit var/ eñ huer i gegnum
ſkodar hid algiorda laugmal frelſiſins ꝛ ſtadnæ-
mizt þar iñe/ ꝛ er eingiñ forgleymanligꝛ heyrare/
helldꝛ giorningſins giorare/ ſa ſami mun hialp-
ligꝛ vera i ſinu vercki

Eñ ef einhueriũ a medal ydar lætꝛ ſier þickia/
ꝥ hñ þione gudi/ ꝛ teymer eigi ſina tungu/ helldꝛ
forailler ſitt hiarta/ ꝥſſ gudrækni er hiegomi/ Eñ
skær ꝛ oflecklut gud rækne hia gudi faudꝛ/ er hun/
ſem vitior eckna ꝛ faudꝛ lauſꝛa/ i þra hormungũ/
ꝛ ſig oflecklaðañ af heiminum vardeiter *

Añar Capitule

Pistill

BRædr miner þier skulut eigi meina/ ꝥ
truan a Jesum Christū vorn drottiñ
dyrdariñar/ hafi mañgreinar alit/ þui
þo at iñgangi i ydra samkund madr
berandi gull baug ꝛ i kostuligū klædū
eñ þar kæmi eirnen fatækr i liotū kle
dnadi/ ꝛ þier saud a þañ sē dyrligañ klædnat bæri/
segdut til hañs/ sit þu hier i godū sesse/ ꝛ til hins fa
tæka segdut/ statt þu þarna/ eda set þig hier a
skaur fota miña/ ꝥ vrskurdit þier ecki riett mz sial
fū ydr/ helldr verdit þier domarar vōdra hugreñin
Heyrit til brædr miner elskuliger/ hefer gud (ga.
ecki vt valit fatæka þessarar veralldar / þa i truñe ri
ker eru/ ꝛ erfuingiar rikisins/ hueriu hañ hefer fyre
heitid þeim sem hañ elska/ eñ þier hafit van heidrat
hina fatæku/ eru hiner riku eigi þr sem med yfuer
gangi nidr þryckia ydr/ ꝛ þr ed frā draga ydr fyre
domstola/ hæda þr ecki ꝥ hid goda nafn sem þier
erut af kallader
Og ef þier fullkōnit ꝥ konungliga laugmal/ epter ritninguñū/ ꝥ elska skulir þu naunga þiñ so sem
sialfuañ þig/ þa giore þier vel/ eñ ef þier hafit
mañ greinar alit/ þa dryge þier synd/ ꝛ verdit aui
tader af logmalinu/ so sē yfuer trodzlu meñ/ þui
þott at eiñhuer hielldi allt logmalit/ ꝛ brotligr ver
dr i einu/ þa er sa þegar allz þess sekr/ ꝥt hañ sem sagt
hefer/ ꝥ eigi skulir þu hor drygia/ sa hefer eirnen
sagt ꝥ eigi skulir þu i helsla/ þott at þu dryger nu
eigi hor/ eñ i helslær þa ert þu yfuer trodzlu madr
hins laugmalsins/ lika so talit/ ꝛ so giorit/ sem at
þr ed skulu fyrer laugmal frelsisins dæmder ver
da/ eñ þar mun o miskunsamr domr yfuer þā gan
ga sem ongua miskuñsemi hefer giorda/ ꝛ misk uñ

Leui. xix

iñ hun

og hun hrosar sier i moti dominum

Huat stodar ꝥ kærir brædr/ þott eiñ huer seige hñ hafi truna ⁊ hefer eige verckin/ getr truan giort hñ hialpligañ/ eñ ef nockr broder eda syster være naken/ ⁊ þaurf hefdi dagligrar næringar ⁊ þo eiñ huer ydar seige til þra/ farit i fridi/ giorit ydur heitt/ ⁊ mettid ydr/ eñ gefi þm ecki huat likamans naud þurft er huat hialpadi þ m ꝥ/ so ⁊ lika truan nær ed hū hefer eingẽ verckin/ þa er hū daud i sial

Eñ þat mætti eiñ huer seigia þu hefer (fre sier truna/ ⁊ eg hefi verckin/ syn þu mier tru þina vt af verckū þinū/ ⁊ man eg syna þier mina tru af minū verckum/ þu truer at eiñ sie gud/ ꝥ giorir þu vel/ diofl arner trua eirnen ⁊ eru þo ottaslegner

Eñ villtu vita/ þu hiegoma madr/ ꝥ truan an verckaña sie daud/ er eigi Abraham fader vor af verckunum riettlatur vordiñ/ þa hañ offradi syne Gen. xxij sinum Ysaac yfuer alltarit/ þar/ sier þu/ þat truañ hefer samuerckat hans giordum/ ⁊ vt af verckunum er truan fullkõlig vordin/ ⁊ ritningin er vppfylld Gen. xv sem at seiger/ Abraham trudi gudi ⁊ þat er hm̃ talit til riettlætis/ ⁊ er gudz vin kalladr/ so siae þier nu þat maduriñ verdr af verckunū riettlatr/ ⁊ eigi alleinazta vt af truñe/ so ⁊ eirnẽ portkonan Rahab/ er hun ecki af verckunum riettlat vordin Josu. ij þa hun medtok sendi bodana/ og liet þa vm añañ veg i burt fara/ þuiat lika sem likamiñ er an andans daudr/ so er ⁊ eirnen truan an verckaña daud

Þridie capitule

Jrdit eigi bræðr miner/ fleire lærimeistarar at vera/ ⁊ vitid þat vier munum þess meira dom fáa/ þat aller vier briotum margfalldliga/ eñ huer hañ verdr eigi brotligur i neinu ordi/ sa er al-

giordꝛ madꝛ/ ⁊ kañ ollũ likamanũ i taumi at hall
da/ siaet þ vier beislũ hestana s° at þr hlydi oss ⁊
snuũ vm ollũ fra likam/ siaet skipin þo at þau sie
stor/ ⁊ verda af megnũ vinde rekiñ/ þa verdꝛ þim
þo võt af litlu styre/ huert vt sem sa vill er styrer
s° er eirnen tungan litill limꝛ ⁊ vppbyriaꝛ þo stora
hlute

Siaet huernen s° litill elldꝛ/ huersu mickiñ skog
kañ hañ vpp at tendra tũgã er eirnẽ elldurꝛ/ verolld
full rãglætis/ s° er tũgan medal vorra lima/ ⁊ fl
eckar allañ likamañ/ ⁊ vpp tueiker alla vora syslã
nær hun af heluitzkum vpp tendrat er

Þt allar natturꝛ/ dyra/ fugla/ ⁊ orma/ ⁊ siofkrist
aña verda tãdar ⁊ eru tãdar af mañligre natturu/
eñ tũguna getꝛ eigiñ maña tamit/ hid o spaklata illt
fullt daudligs eitꝛs/ medꝛ hñe dyrckũ vier gud fau
dꝛ ⁊ mz hñe formælu vier naũganũ epter gudz my
nd giordũ/ af hinũ sama muñe frãgeigꝛ bletzan ⁊
bolnan/ þ skal eigi s° vera kærir brædꝛ/ vtueller
nockur bruñrñ af sãre vpp rãs sætu ⁊ beiskũ vat
ne getꝛ nockut brædꝛ miner fikiu tre vidsmior/ eda
viniudꝛ fikiur borit lika s° kañ ecki hiñ same bruñ
ur sallt vatn ⁊ sætt at gefa

Huer hñ er vitꝛ ⁊ forsocktꝛ a medal ydar hñ aud
syne af godri vm syslan sin verck/ i hoguærd ⁊ hy
ggiinde/ eñ ef hafi þier beiska ofund ⁊ hatꝛ i ydrũ
hiortũ/ s° hrosit ydꝛ ecki/ ⁊ liugit ecki i giegn sañleik
anum/ þt þ er ecki su vitzka sem af ofan kemꝛ/
helldurꝛ Jardlig/ likamlig/ ⁊ diofullig/ þui huaro
fund ⁊ haturꝛ er/ þar er o stadfeste ⁊ aller hluter
iller/ eñ su vitzka sem af ofan kemurꝛ/ er fyrst
hreinlig þar næst fridsom/ hoglat/ walhlydin

 god

godu samlyndut/ full miskunsemda ⁊ godz auagx-
tar/ o agreiningar saum/ an smiadrs/ en̄ riettlætisins
auogtr verdr þm̄ i fridi sadr sem fridin̄ hallda.

Fiordi Capitule

HVadan koma strid ⁊ baratta a medal y-
dar/ koma þær eigi af ydar girndū sem
strida i ydrū limū/ þier erut lostagiarner
⁊ audlizt þat med eckert/ þier hatid ⁊ o-
fundit ⁊ vin̄it þ[ar] mz eckid/ þier slaizt ⁊ beriezt ⁊ ha-
fit ecki/ þui þier bidiet ecki/ þier bidiet ⁊ audlizt ecki
af/ þui þier bidiet vondzliga/ s° at þier soit þui
i ydrū losta girndū/ þier hórunar men̄ ⁊ hórdōs ko-
nur/ viti þier ecki ꝥ veralldarin̄[ar] vin feinge er gudz
o vinskapr/ huer veralldar vinr vill vera/ sa man
gudz o vin vera/ eda meine þier ꝥ ritningin seige
til o nytz/ ꝥ at þn̄ anda sem i ydr/ bygger ꝥ hn̄ lyste
i gegn ofundin̄e/ ⁊ gefr nadina meire

Gal. i v

Huar fyrer seiger hn̄/ gud motstendr dram bla-
tū/ en̄ litelatū gefr/ han̄ nad/ þui verit gudi vnder-
gefner/ standit i mot dioflinū/ s° flyr hn̄ fra ydr/
nalægit ydr at gudi/ s° nalæger hn̄ sig til yd[ar]/ hrein-
sit yd[ar] hendr/ þier synduger/ ⁊ hreinferdug giori
ydar hiortu þier efun[ar] samer/ verit vesaliger/ s ytid
⁊ harmit/ þui ydar hlatr skal vm snuazt i grat/ ⁊
ydvar gledi i hrygd/ Lækit ydr fyre gudi/ þa mun
hn̄ vpp hefia ydr/ bakbitid ecki huer an̄an kæru

i. Pet. v

brædr/ þui huer hn̄ bakmæler brodr sinū/ ⁊ hiala
vm hn̄/ sa bakmæler laugmalino/ ⁊ dæmer vm lo-
malit/ en̄ dæmer þu vm laugmalit/ þa ert þu ecki g-
ornings madr laugmalsins helldr domare/ þui ei-
er sa laugmals giafare ⁊ domare/ sē at frelsa ka-
⁊ fordæma/ en̄ huer ert þu sem vm naunga þin̄ d-

Siaet nu til þier sem seigit i dag elligar (mei-

a mo

a morgun munū vier ganga i þſſa edr þa borg/ ꝛ vilium þar arit vm dueliazt ꝛ kaupſkap fremiꝛ/ ꝛ auiñiñg giora/ þier ſem þo eigi vitid huat a morgin ſkie mun

Þui huat er ydart lif/ ryk er ꝥ/ ſem litla ſtund varer/ eñ ſidan hiadnar ꝥ þar fyre ſkulu þier ſegia/ ef at vier lifū/ ꝛ ef gud vill/ þa viliū vier ꝥtta edr ꝥ giora/ eñ nu metne þier ydr i yduare dramb ſemi/ aull suoddan metnan er vond/ ꝥt hñ ſem kañ nockut gott giora/ ꝛ giorer ꝥ ecki/ þm̄ er ꝥ ſynd

Fimte Capitule

HVvel? þier audiger ylit ꝛ ǽpit/ yfuer ꝥ dar veſolldū/ þm̄ yfuer ydr ſkulu koma yduar rikidǽmi eru vllnud/ ꝛ klǽdi ydar eru maul ietin/ gull yduart ꝛ ſilfr er for rydgat/ ꝛ ꝥra ryd mun ydr til vitniſ bur dar vera/ ꝛ man tǽra ydru holldi ſem elldr/ þier hafit ydr reidi ſiodū ſafnat a ſidurtū daugū/ siaet at launin verckmañaña/ ꝥra ſem ydar akr lond ha fa vpp yrckt/ ꝛ huat þier hafit þa vm ſuikit/ ꝥ hropar/ ꝛ ꝥ ꝥra hrop er komit til eyrna Drottins Zabaotz/ þier hafit krǽſiliga lifat a iordu/ ꝛ ydrar loſta ſemder drygt/ ꝛ kapp alit ydar hiortu/ sᵒ ſem til ſlatrun̄ dags/ hiñ riettlata hafi þier fordǽmit ꝛ i helſleigit/ ꝛ hñ hefer eigi motſtadit ydr

Fyrer þui verit þolin moder kǽrir brǽdr/ allt vpp a til komu Drottins/ ſiaet ꝥ akr kalliñ vǽnter agǽtligs auagrtar iardariñ̄ / ꝥ þolin modliga vm lidandi/ þar til hñ fǽr morgun regn ꝛ kuelld ſkura vere þier eirnen þolin moder/ ꝛ ſtyrckit ydar hiortu ꝥt til koma drottins er i nand/ motblaſit ecki huer añan kǽrir brǽdr/ sᵒ at þier fordǽmizt eigi/ Siaet? at domariñ er fyre dyrum/ Takit miner kǽrir

brædꝛ til epter dæmis motgonguñ ⁊ þolin mædiñ
spámeñina/ þer til yðar hafa talat i nafne drottins/
Siaet vier prisum þa sē lidit hafa/ þolan Jobs
hafi þier heyrt/ ⁊ ending Drottins hafi þier sied/
ꝧat drottiñ er miskuñsamr/ ⁊ miskuñare

Eñ fram vm alla hluti brædꝛ miner þa sueriet
Mat. v hvorki vid himin nie vid iord/ nie nockꝛn añañ eid/
eñ yðart ord sie Ja ꝧ Ja er/ ⁊ nei ꝧ nei er/ so at þier
fallit ecki i skropasemd/ hryggizt nockꝛ medal yðar
sa bidie/ eñ huer i godu gedi er sa syngie psalma/ eñ
huer siukur er/ sa kalli til sin olldungana safnad
arins/ ⁊ lati þa bidia yfuer sier/ ⁊ sig vidsmore
smyria i nafne drottins/ ⁊ bænin truarinnar mun frel
sa hiñ siuka/ ⁊ drottiñ mun vidrietta hñ ⁊ þo hñ ha
fi synder giort munu þær hm̄ fyrer gefazt

Luce iiij Jate huer odrū sinar synder ⁊ bidiet huer fyre odrū
iij Reg uij ꝧ þier heilbrigdir verdit/ þr idulig riettferdugs bæn
mꝗ micket/ Elias var madr lika so sem vier/ ⁊ hñ
bad bænar at ꝧ skylldi eigi rigna ⁊ ꝧ rigndi ecki yf
uer iordina i þriu ar ⁊ sex manadi/ i añat siñ bad
hñ aptr ⁊ himiniñ gaf regn/ ⁊ iordin bar siñ auogt

Kærir brædꝛ/ ef at nockꝛ medal ydar villizt fra
sañleikanū/ ⁊ vm snyr hm̄ eiñhuer/ sa skal vita ꝧ/
huer ed syndarañ vmsnyr i fra villu hñs vegar/
hefer frelsat ond fra dauda/ ⁊ mun nidurbyrgia
fiolldañ syndaña

Formale yfuer fyrra S/ Peturs pistill

ÞEñañ pistil hefer/ S. Petur skrifat til
fra heidiña maña sem snuizt hofdu til
riettrar truar/ ⁊ amiñer þa stodugt
at vera i truñe/ ⁊ margfalldazt fyrer
allz hattada liding ⁊ god verck

Formale

J fyrsta capitula styrcker hn̄ fra trū mꝫ gudli gu fyrheite ⁊ krapti þrar til komandi farsęlu/ ⁊ biuisar þ at hū sie eigi af oss fortienut/helldr adr fyre fram̄ af spamōnunum til bodud/ ⁊ fyre þui skulu þr nu i nyu dag fari/ heilagliga lifa/ ⁊ þess hins gamla forgleyma/ sᵒ sem þr ed ny fędder eru/ fyrer eilifligt lifanda gudꝫ ord

J odrū lęrir hn̄ hofudit ⁊ hyrningar steinin̄ christū at kēna/ ⁊ þ þr offre sialfua sig (sᵒ sem riettilliger prestar) gudi/lika sē þ christr hefer sig offrat/ ⁊ til tekr sidan allꝫ hattadar stietter at leid rietta/ J fyrstu lęrir hān yfuer allt verallldligre vallꝫ stiorn vnder gefnū at vera/ eñ sidan/ sierdeilis þ þionustu meñirñer/skuli fra eiginligū lanar drottnū vnder vorpner vera/ ⁊ þ o riettet af þ iñ lida fyrer Christ⁹ saker/sa at eirnen hefer fyrer oss o riett

J hinū þridia lęrir hn̄/ þ konuñar sie hlyd(liditdugᵃ/eirnē lika þm̄ mōnū sē vantruader eru/ ⁊ pryddi sig heilagligaña/ Jtē þ meñirner sie þolinmoder ⁊ þyder vid sinar konr/ ⁊ sidan þᵛ epter a til allra þ þr in byrdis veri huer vid aña liufer litelater/ ⁊ þolin moder/ lika sᵒ sē þ kristr hefer fyrer vorar synder verit. J hinū fiorda lęrir hn̄/ holldit at þuinga/ mꝫ spar neytne/vokum/bindindi/bęnahalldi/ ⁊ medr piningu christi at huggazt ⁊ styrckiazt/ ⁊ vnderuisan a giorir huat andligt valld/ ⁊ huernen þ skuli alleinazta rekazt med gudꝫ ordi/ ⁊ verckum medal christiña maña/ ⁊ huer eiñ veri odrum þionustu samr mꝫ siñe gafu/eigi vndranarsamer vera/helldr gladuęrir/ þott at vier hliotū at lida fyrer kristꝫ nafns saker. J hinum fimta aminñer hn̄ biscupana/ ⁊ prestana/huernen þr skulu lifua ⁊ folkino fostran veita/ ⁊ tekr oss vara fyre diofliñ þ hn̄ i sifellu veite oss epter gongu alla vegaña.

Pistill hinn fyrre S. Peturs

Fyrsti capitule

Petur Apostuli Jesu christi
Þeim vtvoldum aurlen dingium ꝛ i sundr tuistru/ dum i Ponto/ Galacia Capadocia/ Asia/ Byt-hinia/ epter gudz ꝼodurs ꝼyre hyggiu ꝼyre helg-um andans/ til hlydne/ ꝛ til a dreiꝼningar blod zins Jesu christi

Nad ꝛ ꝼridur margꝼalloizt ydur

Blezadur sie gud/ ꝛ ꝼader vors drottins Jesu christi sa oss epter sinne myckelle miskunsemd heꝼer endr getid til liꝼandi vonar/ ꝼyre vpp risu Jesu christi ꝼra daudum/ til o ꝼallualltrar/ o ꝼleckadrar/ og o vmskiptiligrar arꝼleiꝼdar/ sem vardueitizt a himnum ydr/ þier sem aꝼ gudz mackt ꝼyre truna vardueitter verdit til salu hialpar ꝼrat sem til reidd er ꝥ hun opinberizt a sidurstum timum/ i huerre þier munut glediazt/ þier sem nu litla stund (huat at byriar) hrygguer erut i marguisligum ꝼreistingum/ vpp a ꝥ at ydvart tru riettreligre ꝛ dyrdmætare ꝼundin yrdi (en ꝥ hid ꝼor geingeliga gull sem i elldi reynt verdr) til loꝼs/ dyrdar/ ꝛ heidrs/ nær ed nu Jesus christus man opinberazt ✱ þann þier saut ecki/ og þo elskit ꝛ tru a hann trait/ þo at þier siaet hann eigi/ s° munu þier ꝛ eirnen glediazt/ med o vm rædanligre ꝛ dyrdarsamligre gledi/ ꝛ endalok ydvarar tru ar þat aꝼ berandi/ sem er hialpræði ydvara salna

Epter hueriu hialpræði haꝼa sockt ꝛ grenzlazt spamennirner/ sem vpp a ydr aꝼ ꝥre til komandi nad

haꝼa

hafa fyre ſpad/ ⁊ rañſakat a huerium edr huilikũ
ti᷑ma/sem at andi chriſtz sa med þm var til teickn
adi/ ⁊ adr fyre fram hefer kũgiort/ þ ꝗ᷑ piſlaner
sẽ at i chriſto eru/ ⁊ epter komandi dyrder / hueriũ
þ opinberat er/ þuiat eigi hafa þr ſialfũ ſier/hell⸗
dr oſſ/ þar iñe þionat huat ydr er nu kũgiort/ fyre
þa sem ydr hafa gudzſpiollin bodat fyre heilag⸗
añ anda af himnũ ſendañ/ a huern eirnen eingiar⸗
ner fyſazt at horfa

Þar fyrir gyrdit ydrar hugſkotz lendar/ verit
ſpꝛrneytner ⁊ ſetied algiorliga ydra von vpp a þa
nad sem ydr er bodut fyrer opinberan Jeſu chri⸗
ſti/ s° sem hlydugũ bornum/ ⁊ hagit ydr ecki/ lika
sem adr fyrre/ þa þier i heimſku ydvare epter gir
ndunnũ lifdut helldr epter þm sem ydr hefer kallat
⁊ heilagr er s° veri þier ⁊ eirnen heilager i ollu yd
ar dagfari/ þuiat ſkrifat er Vera ſkulu þier hei⸗
lager/ þui eg em heilagr

Leui. xi

Og med þui þier a kallit þañ fodriñ/ sẽ an mañ
greinar a litz dǫmer/ epter huers sem eins verck⸗
greinar a litz dǫmer/ epter huers sem eins verck⸗
nadi/ þui hagit ydru dagfari s° leinge sẽ þier hi⸗
er gangit med ottablendne/ ⁊ vitid at þier erut ei⸗
gi med forgeingeligu gulle edr ſilfre endr leyſter i
fra ydru hiegoma at hǫfi/ epter fedrañ vppſett
ninge. Helldr med dyrdmǫtu blodi chriſti/ s° sem
hins oflecкada ⁊ ſaklauſa lambſ huer fyrehugadr
er/ fyrer veralldariñar grũduallan/ eñ opinberadr
a ſidurztũ timum/ ydar vegna/ þier sem fyrer hñ
truid a gud/ huer ed hñ vpp vackti i fra daudũ/
⁊ honum dyrdina gefit vpp a þat at ydvar tru ⁊
von vǫri a gũdi

Og giorit ydrar ſaler hreinferdugar i hlydne
ſañleikſins fyre andañ/ til brodrligſ kǫrleika af all

leri ſmiadran aňarliganñ/ ⁊ ydꝛ iñbyrdis gloandi elſkit af hreinu hiarta s° ſem þꝛ/huerier endꝛbor‑ ner eru/eigi af forgeingiligu/helldꝛ vt af o fort‑ geingeligu ſædi/ſem er vt af ordi gudz lifanda/ þ Eſa.xl æfinliganña blifꝛ/ þt allt holld er ſem gras/⁊ aull dyrd manzins s° ſem blomſtꝛ graſſins/ Graſit er vpp þornat ⁊ þſſ blomſtꝛ er af fallit/Eñ ord dro ttins blifꝛ at eilifu/eñ þtta er þ ord/huert a medal ydar kuñgiort er

Aňar Capitule

Þ Vi leggit nu af/alla illzku/⁊ allt ſuik‑ rædi/⁊ ſmiadꝛ/ ofund/⁊ alla bakmæl gi/⁊ girnizt þrar ſkynſamligrar ⁊ vie‑ lalauſrar miolkꝛ/s° ſē at ny fæod born vpp a þ at þier grerut fyre þa ſomu/ Ef þier hafit aňars ſmack at þ drottiñ er liufꝛ/ Til huerſ hellzt þier erut kõner/ svo ſem til lifan‑ da ſteins/ huer af mõm er burt kaſtadꝛ /eñ hia gudi vt valiñ/⁊ dyrmætꝛ er/svo ⁊ þier eirnen vpp byggit ydꝛ lika ſem lifandi ſteina/ til andligs huſ ⁊ til heilags preſtdæmis/at offra andligar offra ner/ þær gudi þacknæm͛ eru fyrer Jeſum Chriſtũ

Eſa.xxviij. Huar fyrer þ ritningin s° iñe helldꝛ/ Sia eg at eg leggi i Zion/vt valdañ dyrdmætañ hyrningar Pſalm.cxviij. ſtein/⁊ huer a hñ truer/sa ſkal ecki at hneyckſlan verda/ydꝛ þier ſem truit/er hñ dyrdmætꝛ/ eñ hinũ vantruudum/er hñ sa ſteiñ/ ſem vpp byggendꝛ i Eſa.viij. burt fleygdu/⁊ giordꝛ er at haufdi hyrningar/ ⁊ at a ſteytingar ſteine vordiñ/ ⁊ hneyckſlunar hellu/ þm ſem reka ſig a ordit/ og þar eigi a trua huar

þꝛ

þr eru vppa setter/En þier erut þ vtualda slecktj/ ꝫ konungligr keñi manzskapur/hin heilaga þiod/ folk eigindomsins/ svo at þier skulut kuñgiora dygder hans sem ydr hefer kallat af myrckru- nuni til sins/ vndranarsamliga liosſ/þier sem for- dum daga eckert folk vorut/eñ nu erut gudz folk/ ꝫ huerier fordum ecki i nadiñe vorut eñ nu i na- diñe erut

Exo
Osee

Kerir bredr/eg beidi ydr lika sem framan- di ꝫ vegfarendr/at halldit ydr af holldligum girn- dum/hueriar i gegn saluñe strida/ ꝫ hafit goda vmgeingne medal heidiña þioda/ svo at þr sem vm ydr a bak tala/svo sem af illgiordurum/siae ydar god verck/dyrcki gud a vitiunar deigi

bri
suñu d

Verit vnder gefner allre mañligre til skickan/ fyrer Herrans saker/ sie þ konunginum so sem hinum ypparsta/ ꝫ landzstiornuranum/so sem af hm̃ skickudum til hefndar yfuer illuirkiana/ ꝫ go- dum til lofs/ þuiat þ er vilie gudz/at þier med vel giorningi/ nidr þaggit ouitrleik heimskra maña svo sem frelsingiar/ ꝫ ecki svo sem hefdi þier frel- sit illzkuñe til yfuer hylmingar/ helldr svo sem gudz þionustu meñ Giorit virding huerium mañi bredrna elskit/ottizt gud/ konungiñ heidrit

þier þionustu meñ verit herrunum vnder gefner med allri ottasemi/eigi alleinazta godum ꝫ spakferdugū/ Helldr eirnen hreckuisum/þui þ er nad ef nockr/fyre samuitzkuñar saker til gudz þoler hid illa ꝫ vmlidr þ o rietta/þui huer hrosan er þat/ef þier fyrer misgiorninga saker slaug idit

eñ

eñ nær þier vmlidit ꝛ þolit fyrer velgiorda saker/ þ er nad hia gudi *

Þt * þar til eru þier kallader/ mȝ þui at kriſtr hefer eirnen ſialfr þolat/ ꝛ oſſ til epter dæmis la/ tid/ at þier ſkylldut ſᵒ epter fylgia hñs fotſporū/ ſē ongua ſynd giordi/ eigi helldr nein flærd er fun din i hñs muñi/ ſa ecki formællti i gegn/ þa hm̄ vard formællt eigi ognandi þa hñ leid/ eñ hñ ofr gaf þ hm̄/ ſem riett dæmer/ ſa er ſialfr hefer vo- rar ſynder offrat a ſinū likama vpp a trenu/ ſᵒ at vier i fra ſyndunū deydder/ lifdū riettlætino/ fyrer huerſ beniar vier erū heilbrigder vordner/ þt þier vorut ſᵒ ſem viller rafandi ſauder/ eñ nu eru þier vm vender til hirders ꝛ biſcups ydvara ſalna *

...ſnan i dag | ſa. liii

Þridie Capitule

LIka eirnen ſkulu konuñar vera vnder gefnar ſinū mōm/ ſᵒ at eirnen þr ſem ecki trua a ordit/ verdi fyrer konuñar ꝛm geingne/ vtan ord yfuer vñer/ nær þr ſia ydart hreinlift ſidferdi i otta-/ mi/ huer ſkartſemi eigi ſkal vera hin ytre medr har flettan/ ꝛ gulli vm heingianda/ edr klæda burde/ helldr þañ hulda mañ hiartans o ſpialladañ/ mȝ hoguærū ꝛ kyrrlatū anda/ huer at er dyrdmætr i gudz augliti/ þt ſᵒ hafa fordū heilagar konr prytt ſig/ þær ſem a gud vonudu/ ꝛ vnder gefnar voru ſinū eigin mōm/ Lika ſem at/ Sara var Abrahā hlydug/ ꝛ kalladi hñ herra/ Hueriar dætr þier erut vordnar/ ef þier vel giorit/ ꝛ erut eigi ſᵒ ſtadlitilar.

Gen. xviii

Lika eirnen/ þier meñirner buit vid þ ær medr ſkynſemi/ ꝛ gefit þui kueñligu breyſkuara kerkor- ne ſina heidran/ ſᵒ ſē eirnen/ ſam erfuingiū nadar iñar lifſins/ ſᵒ at ydart bæna halld verdi eigi hin

Eñ

drat

Pistill

Eñ at ☙ a lycktan þa verit aller ein hugader/ sã
foluger brodrliger/ miskuñsamer/ liufer/ litelater/
endr giallldit ecki/ illt m3 illu/ eingen skamar ord fy
rer skamar yrdi/ helldr þar i gegn blezit/ ⁊ vitid at
fier erut þar til kallader/ ꝥ fier blezunina at erfd
eignizt/ þui huer hñ vill lifa/ ⁊ at sia goda daga/
saſtille sina tungu af vondu/ ⁊ sinar varir at þær
eigi flærd tale/ hñ hneigi sig i fra illu ⁊ giori hid go
da/ leite fridarins/ ⁊ hm̃ epter fylgi/ ꝥt augu Drot
tins eru yfuer riettlatũ/ ⁊ hñs eyru til fra bæna/
Eñ auglit drottins er yfuer þm̃ sem illa giora.

Huer er sa ydr geti grandat/ ef þier epter fylgit
hinu goda/ ⁊ þott at fier lidit fyrer riettlætisins sa
ker/ þa eru fier þo sæler/ ⁊ hrædizt eigi fra ognan
⁊ skelfizt ecki/ eñ he'git gud drottiñ i ydar hiortũ/
✻ verit iafnliga reidu buner andsuar at veita hue
riũ mañi/ þm̃ sem skials krefia af þre von sem i
ydr er/ ⁊ ꝥ þo med hogværi ⁊ otta blendne/ hafan
di goda sãuitzku/ so at þr huerier af ydr a baktala
so sem af illgiordurũ/ til skamar verdi/ ꝥ þr hafa
darat ydra goda vmgeingne i Christo

Þt ꝥ er betra/ fyrst ꝥ er gudz vilie/ at þier hell
dr fyrer velgiorda eñ illgiorda saker lidit/ af þui at
Kristr hefer ⁊ eitt siñ fyrer vorar synder lidit/ hiñ
riettlati fyrer ranglata/ vpp a ꝥ hñ forn færdi oss
gudi/ ⁊ deyddr er epter holldino/ eñ lifandi giordr
epter andanum

I þui hinu sama er hñ eirnen i burt geingiñ
⁊ hefer þm̃ ondunũ predikat sem i herfiotrũ voru
huerier fordũ daga eigi trudu/ þañ tid gud eitt siñ
epter beid ⁊ þolin mædi hafdi a dogum Noa/ nær
aurkin smidadizt/ i huerre faer ꝥ er atta saler hial
pudizt fyre vatnit/ huert at nu eirnen oss hialpliga

giorir

giorist i skirnine/ huat fyrer hitt er til myndat/ eckj ꝥ holldzins saurleike aflegazt/ helldr samuigr go drar samuitzku hia gudi fyrer vpp risu Jesu chri sti/ sa sem at er i heim enn vpp farinn/ til gudz hœg ri handar/ & einglarner & hiner volldugu & kraptar ner eru hm vnder gefner

Fiordi capitule

OEd þui ꝥ christr hefer nu fyrer oss lidit i holldinu/ þa brynid ydr einnen medr þui sama hugskoti/ þui huer a holldi no lidr/ sa fittizt fra syndunum/ so at hn þadan i fra/ huat epter farander er fi er i holldino/ lifue eigi girndum manzins/ helldr vilia gudz/ þuiat ꝥ gnœgir/ at vier hofum þan vm lidna tima lifdaganna/ vpp suarplat epter heidinglig vilia þa vier geingum i lavsung/ losta sindum. dryckiuskap i ofathi & of dryckium/ & i herfiligum skurgoda dyrckanum

Huad ed þa vndrar/ ꝥ þier eigi medr þm hlaupit/ i þre samre saurlifnadar hneisu/ & gudlastid/ huer ier reickningskap skulu giallda hm sem reidubuinn er at dœma lifuendr & dauda þuiat fyrer ꝥ er einn en hinum daudum Euangelio kunngiort vpp a ꝥ þe dœmder verdi epter monnunu a holldinu/ enn i anda nu lifue gudi/ þr ender allra hluta tekr at nalgazt

Fyrer þui ✠ verit sparneytner & aruakrer til bœ

nanna/ enn vm framm alla hluti hafit innbyrdis gloan da karleik/ þuiat karleikurinn hylur fiold syndanna verit gestrisner innbyrdis an moglunar & þione hu er odrum huer einn med þre giof sem hann hefer audlazt so sem goder forstiornar menn margfalld ligrar gudz nadar/ ef nockr talar hn tali ꝥ so sem gudz ord/ & ef þionar nockr/ hn þione epter þre orku

Fietta ud ag

sem

ſem grd gefr/ svo at i ollum hlutum verdi gud dyrckadur/ fyrer Jeſum Chriſtum/ hueꝛium ſie dyrd ⁊ valld/ vm allder ⁊ at eilifu *

Hiner kęruztu/ eigi ſkulu þier lata ydr þꝫ ✠ bruna ſialldſynan̄ vera huer ydr hender/ nęr þier freiſtader verdit/ svo ſē at henti ydr nockut ſialld ſynligt/ helldr gledier ydr þat þier med Chriſte/ lidit/ vpp a þ þier eirnen a opinberingar tima hn̄s dyrdar/ męttud glediazt ⁊ fagna/ sęler eru þier/ ef þier vanuirdter verdit ẏfuer nafni chri‑ſti/ þuiat andin̄ sa ſem at er andi gudz ⁊ dyrdar‑in̄ar/ huilizt yfuer ydr/ hia hinum verdr hn̄ laſta‑dr en̄ i hia ydr vegſamadr

En̄ eingin̄ ydu lide s° ſē man̄drapare/ þiofr eda illuirki eda þr ſem gripdeilld ⁊ ſamer eru an̄‑rli gra hlata/ en̄ at lide hn̄ svo ſem an̄ar chriſtin̄/ þa ſkam̄izt hn̄ ſin eigi/ en̄ dyrcki gud i ſlikre deilld/ af þui at time er þat domrin̄ til taki a gudz huſi/ en̄ ef fyrſt a oſſ/ huer mun þa endir verda þra ſem gudz Euangelio ecki trua/ ⁊ ef hin̄ riettlati frel‑ſazt varla/ huar mun þa hin̄ o milldi ⁊ ſynduge birtazt/ þar fyrer ſkulu þr ſem lida (epter gudz vilia) hm̄ ſinar ſaler a hendi fela/ svo ſem trulyu dum ſkapara i godum verckum

(bru… / þ er c… / su oſſ… / ſē gu…

Jere. / Ezech. / Pro.

Fimte Capitule

C Aldungana ſem a medal ydar eru/ ſamin̄e eg ſam olldungr/ ⁊ vottr piſla‑n̄a ſem eru i Chriſti / ⁊ hlut takare dyrdarin̄ar ſem opinberut ſkal ver‑da/ alit þa hiord Chriſtz ſem hia ydr er/ ⁊ gętid hen̄ar/ Eigi nauduger/ helldr ſialf‑uiliuger / eigi fyrer ſleimeligs a vin̄ings ſaker helldr

✠ (til c… / Cleros / zt hlot… / til deill… / ū ſier … / fyre h… / til deil… / kallar … / tr⁹ kiti…

Helldr af godũ vilia/eigi s° ſem þr er yfuer ✝ ſiñe
til deilld drottna/Helldr verdit fyremynd hiardar
iñar/s° munu þier (nær hiñ ædzti hirder mun bir
tazt)o fallualltaa korunu dyrdariñar med taka

Lika eirnen þier/hueriar vnger erut/verit olldũ
gunũ vnder gefner/ aller ſaman þa verit iñbyrdiſ
vnder gefner/ hafit litelætid faſtliga iñuafit/ þt
gud mot ſtendr dramblatũ/eñ litelatũ gefr hñ nad

✠ Fyrer þui litelætid ydr vnder vollduga gudz
hond/svo at hñ vpphefie ydr a vitiunar tima/allre
ydr a hyggiu varpit a hñ/ þat hñ ber vmhyggiu
fyre ydr.

Verit ſparneyttner ꝛ vakit/ þuiat ydr motſtan
dari dioflulliñ/geingr vm kring ſem greniandi Le
on/epter leitandi/ þm hñ ſuelgi/hueriũ þier oragg
liga i motſtandit i truñe/ꝛ vitid þ ydrer brædr/ þr
ſem i heimenũ eru hafa þa ſomu anaud/

Eñ sa gud allrar nadar/ ſem ydr hefer kallat
til ſiñar eilifrar dyrdar i Christo Jeſu/ hañ ſamt
mun ydr/ þier ſem vm litla ſtund lidit fullnægia/
til reida/ſtyrckia/efla/ꝛ ſtadfeſta/ þm hinũ ſama
ſie dyrd ꝛ velldi vm alldr ꝛ at eilifu Amen *

Fyrer Siluanum ydu-arn truañ brodr (at þui
eg meina)hefi eg fatt eiña ſkrifat ydr til amiñin
gar/ꝛ til vottunar/ at þtta er hin ſaña gudz nad/
þar þier iñe ſtandit/ydr heilſa þr/ ſem ſamt ydr
vt valder eru i Babilonia/ ꝛ miñ ſonr Marcus/
Heilſit ydr iñbyrdis med heilogum kærleiks
koſſi/ Fridr ſie med ollum ydr ſem at
eru i Christo Jeſu AMEN

Formale yfuer hinn annan S/
Peturs pistil

DEssi pistill er mot þm̄ skrifadr/sem ꝥ
meina/at christlig trua meige an godra
vercka vera/ fyrer þui aminner hn̄ þa/
ꝥ þr reyni sig fyrer goduerck/ ⁊ verdi
s° fullgiorder i trune/lika s° sem ꝥ vt af auegrti-
nū þeckizt treid/Og vpp bytiar s° sidan þar epter
a Euangeliū at prisa i gegn mana lærdomū/ ⁊ ꝥ vi
er skulū alleinazta ꝥ heidra/en aungua mana lær
doma/med þui hn̄ seiger at þar sie eigi nockrn tima
neirn spadomr skiedr af manzins vilia

Fyrer þui varar hn̄ vid i odrū capitula fyre
þm̄ faulskū epter komandi lærorū/er med verckin
vmganga/ ⁊ þᵘ fyrer christe af neita/ ⁊ straf þar
þa hinu somu hardliga mz ognunarligū epter dæ
mū/ ⁊ þa s° riettiliga af malat ⁊ til myndat/medr
fra agirndū/drābsemi/hædni/ frillulifnadi hræs
ne/s° at þreifa ma/at hn̄ meinar hina andligu
stiett a þssm timū/sē alla verolld hefer med sine a
girnd solgit/ ⁊ eitt sialfratt holldligt/ veralldligt
lifuerne hadaliga framit

J hinū þridia lærir hn̄/ ⁊ gefr at skilia/ꝥ hin
efsti dagr muni bradliga koma/ ⁊ þo at ꝥ þicke fy
rer mōm þusund ær vera/ þa er ꝥ þo fyrer gudi
s° sem eirn dagr/ ⁊ skrifar huernē ꝥ mune til gan
ga a doma deigi/ ꝥ at aller hluter skulu med elldi
verda fortærdir/ Hn̄ spar ⁊ vtnenn fyrer ꝥ folkit
muni a þre somu tid næsta hadgiarnt vera ⁊ vt
af trune eckit hallda/lika sem at hiner Epicurei

En allz/ þa vtvisar hin fyrste capitule/huer-
nen christnin skuli standa a timū hins skæra gudz
Euangelij/ Hin anar capitule vt visar huernē hun
a til reika at vera a timū pafuana ⁊ manana vpp

p setnin

ſetninga/ Hiñ þridie capitule a viſar huernen hiedan i fra mune folkit bœdi Euangeliũ forſmá ⁊ alla adra lærdoma/ ⁊ ecki neinu trua munu/ ⁊ nu geingr þ i fullre ſueifing ⁊ allre mackt/ þangat til þ chriſtr kemr

Hinn Annar S/ Peturs piſtill

Fyrſti Capitule

SImon Petrus þion ⁊ poſtule Jeſu Chriſti

Þm̃ ſem medr oſſ ſamlika tru hafa hlotnad i riettlætino þui ſem at gud gefr/ ⁊ lauſnar iñ Jeſus Chriſtus

Nad ⁊ fridr a aukizt ydr/ fyrir kyñing gudz ⁊ Jeſu Chriſti vors Drottins

Af þui oſſ eru allz hattader hñs gudliger kraptar veitter (huerier til lifſins ⁊ gudligs lifuernis henta/ fyrer vidrkeñing þſſ ſem oſſ hefer kallat/ fyrer ſina dyrd ⁊ dygd/ fyrer hueria hid dyrd mæta ⁊ hid allra ſtærſta fyre heit er oſſ veitt/ ſ° at þier fyre þ ſama hlut takarar ydut gudligrar natturu ef þier flyit forgeingeligar girnder veralldariñar

Þui hafit þar alla ydar kapſmune a/ ⁊ audſynit i yduare tru dygdina/ ⁊ i dygdiñe vizninunena/ ⁊ i vizmununũ hofſemina/ ⁊ i hofſemiñe þolin mædina/ ⁊ i þolin mædiñe gudrækinina/ ⁊ i gudrækniñe/ brodrligañ kærleika/ ⁊ i brodrligũ kærleika/ almeñiliga aſtud/ þui ef þtta er gnogligt hia ydr/ þa mun þ ecki/ ydr idiulauſa nie o auagtar ſama vera lata i vidr keñingu vors Drottins

Jeſu

Jesu Christi/en hn̄ sem þtta hefer ecki/sa er blin-
dr/ ⁊ forgleymir hreinsun siña fyrri synda

Fyrer þui/kærir brædr/leggit þſſ meire kapſ-
mune a/ydra kallan ⁊ vt valning stodugre at giora
þui ef þier giorit þ/munu þier eigi misfalla/ ⁊ mū
ydr s° iñgangrin̄ gnogligaña gefin̄ verda i æfin-
ligt riki vors Drottins/ ⁊ lausnarans Jesu Christi

Fyrer þui/vil eg eigi aflata at amiña ydr iafn
liga vm þtta/þo at þier vitid þ/ ⁊ erut styrckuer i
nærueraligū sañleika/ þt eg helld þ riettiligazt/s°
leinge sē at eg em i þſſu hreyſe at vpp vekia ⁊ a at
miña ydr/ þui eg veit/ þ eg hlyt snarliga mitt hrey
se af at leggia/ at þui ed Jesus Christus hefer mi
er opinberat/en̄ eg vil kaps vm kosta/ þ þier alla
vega (epter mina vt farir) hefdut slickt til miñis at
hallda

Þt eigi hofū vier þm̄ dæma frodū fra saugū ef-
ter fylgt/ þa vier giordū ydr kuñan̄ krapt ⁊ hingat
komu vors Drottins Jesu Christi/helldr hofū vier
sialfuer sied hn̄s dyrd/þan̄ tid/ hn̄ af gudi faudr
medtok dyrd ⁊ heidran/fyrer raustina sem til hn̄s
skiedi i myckille dyrd/ kſſ hattar/þessi er min̄ elſ
kuligr sonr a hueriū eg hefi þocknan/ ⁊ þſſa raust
heyrdu vier af himnum verda/ þa er vier vorum
med hm̄ vppa fiallino helga

Vier hofū oflugt spadōs ord/ ⁊ þier giorit vel þi
er hafit þar gat a/s° sē at þui liose þar lyser i myr
ckū stad / þar til dagrin̄ birtir ⁊ morgun stiarnan
vpp reñr i ydrum hiortū/ ⁊ þ skulu þier fyrst vita/
at eingin̄ spadomr i ritningiñe skier af eiginligre vt
leggīgu/ þt þar er eigi nockrn tima neirn spadomr
epter manzins vilia fraflutr verit/helldr af heilo
gū anda til knuder hafa þr gudz heilager men̄ talat

Annar Capitule

En þar voru falſ ſpameñ medal/ folkſins ſo munu ⁊ eirnen medal ydar verda lygiſamer lærindr/ ſem iafn framt iñleida munu haſka ſamligar tuidrægner/ ⁊ afneita drottni/ þm̄ ſem þa hefer endr keypt/ ⁊ munu yfuer ſialfua ſig leida ſnoggua glatan/ ⁊ marger munu epter fylgia þra munadlifue fyrer hueria ſañleiks vegriñ mun laſtadr verda/ ⁊ fyrer agirnd vpp logiña orda munu þr a ydr græda/ huerra doms afelli þegar fyre longu mun eigi frotna/ ⁊ þra fyrer dæming ſæfr eigi

Þuiat ef gud hefer eigi þyrmt einglunū þm̄ ſē ſyndgudutzt/ helldr hefer ſteypt þm̄ medr hleckiū myrckrañā til heluitis/ ⁊ offr gefit/ þ þr til dōſins var dueittuzt / ⁊ hefer eigi þyrmt hiñe fornu verolld Helldr vardueitte Noha þañ riettlætis predikara ſialfuañ attanda/ ⁊ iñleiddi ſo flodit yfuer verolld hiña o milldra/ ⁊ hefer borgernar Sodome ⁊ Gomorre at auſku giort/ vm turnat/ ⁊ fordæmt/ ſetiandi þ mz / þm̄ o milldū epter dæmi/ ſē ſeirna meir koma munu/ ⁊ frelſadi hiñ riettlata Lotth/ huerium ſr ſkamſamligr lydr alla meinbægne giordi/ medr þra ſaurliotu lifuerne/ mz þui hñ var riettlatr/ ⁊ bygdi a medal þra ſo at hañ hlaut at ſia þ ⁊ heyra/ þa kuoldu þr dagligaña riettlata ſalu/ medr þra ranglatū verckū/ Drottiñ kañ millda vr freiſtiñe at frelſa/ eñ hina ranglatu at vardueita til kualaña a dag domſins

Eñ eirna meſt þa ſem holldinu epter fylgia/ ⁊ ſaurugū girndū/ ⁊ herra domē forſma eru driſtuger/ ſier goder/ eigi ægiandi tignar velldit at laſta/ ſem þo Einglarner þr ed meira matt ⁊ kraft hafa eigi

Jere. xij

eigi borit geta þn̄ lostunar dom i gegn sier aꝼ drott
ni/ en̄ þr eru lika sem skynlauſ kuikendi huer aꝼ na
tturu eru þar til alin/ ꝥ þau veidd ꝛ slatrud verdi
þr lasta ꝥ huat þr eckert aꝼ vita/ ꝛ munu so. ꝼyre
ꝼarazt i þra ꝼortopun/ ꝛ ranglætisins verdlaun
þar aꝼ hliota

Þr hallda ꝼyrer sællgæti dagligar krasingar/ þr
eru o þeckt ꝛ ꝼleckaner/ bramla aꝼ ydar/ þurꝼua
gioꝼum i sinū aꝼuegū ꝛ russiera vt aꝼ ydru/ haꝼa
augun ꝼull hordoma/ ꝛ at syndgazt kuña þr ecki at
liña/ ꝛ giña at sier stad littlar saler/ haꝼa gegnum
smogit hiarta aꝼ agirne/ boluanar syner/ yꝼuer ge
ꝼandi riettañ veg ꝛ ꝼara viller/ ꝛ epter ꝼylgia vei
ge Balaam son Bosor/ huer at elskadi verdlaun
ranglætisins/ en̄ hn̄ haꝼdi straꝼꝼan siñar yꝼuer
trodningar/ sem var/ at ꝥ hid mal lausa klyꝼ bæri
liga dyr taladi mañligre raust/ ꝛ aptradi svo spa
manzins ꝼauitzku

Þr eru bruñar a vatz/ ꝛ sky aꝼ vindi driꝼin hue
riū at varduei tizt myrckuaña þoka at eiliꝼu/ þat
þr tala drābsaun̄ ord hiegiluñar/ ꝛ teygia ꝼyrer
munadseme til holldligra girnda/ þa hina sem riet
tiliga vmꝼlyder voru/ ꝛ nu vegar viller ganga/ ꝛ
heita þm̄ ꝼrelse/ sem þr eru þo sialꝼer ꝼortopunar
iñar þrælar/ þui huar aꝼ sem nockr er yꝼuer vñin
þss þion er hn̄ vordiñ/ þui ꝼyrst þr eru vm ꝼlyder
saurendum veralldariñar/ ꝼyrer vidrkeñing Drott
ins/ ꝛ lausnarans Jesu Kristi/ en̄ verda sidan aptr i
hid sama vaꝼder ꝛ yꝼuer vñer þa er hia þm̄ sida
ra vordit verra hinu ꝼyrra/ þt betra væri þm̄ ꝥ þr
heꝼdu ecki þeckt riettlætisins gotu/ en̄ ꝥ þr þeckt ha
na/ ꝛ vm venda sier i ꝼra þui heilaga bodordi
sem þm̄ er geꝼit/ sañliga hēder þa ꝥ/ huat i sokum

Nume. x

Prou. xxvi

ordz kuidi plagar at ſeigiazt/at hundꝛiñ er aptr hoꝛ
fiñ til ſiñar ſpyiu/ ⁊ þueigit ſuin vellter ſier aptur
i ſaumum ſaur.

Þridie capitule

ÞEſſi er ſa añar piſtill ſem eg ſkrifa ydꝛ
hiner kæruztu/i hueꝛium eg vpp huet ⁊
a miñe ydꝛart ſkært hugſkot/s° at þi-
er hugleidit þau ord ſem ydꝛ adꝛ fyꝛre
fram eru ſaugd af heilogū ſpamonum
⁊ af vorū bod burdi/vier ſem erū poſtular drott-
ins ⁊ lauſnarans

Og i fyrſtu þa vitid/ ꝥ a ſidurſtū daugū mu-
nu koma ſpottarar huerier epter ſra eiginligū girn
dū munu ganga/ ⁊ ſeigia/huar er fyꝛre heit hn̄s til
komu/ þui þadan i fra fedꝛner ſofnudu/blifa al
ler hluter s° ſē af vpp hafi ſkopunariñar verit er
þui viliande latazt ſr eigi vita ꝥ/at himnarner eir
nen voru fordum tid/ þat med/ ꝥ iordin af vat
ninu ⁊ i vatninu ſtodz fyꝛe gudz ord/ ſo vard ſō
adꝛ verolldin i þn̄ tid fyꝛer þau ſaumu med vatz-
flodinu fordiorfut/s° ⁊ eirnen ſa himiñ ⁊ iord ſē
nu er/verda fyꝛe hans ord ſpaurut/s° ꝥ þau elldi
num vardueitt verdi a domſins dag/ ⁊ til fyꝛredæ
mingar o milldra maña

Eñ eitt ſie o hulit fyꝛe ydꝛ/hiner kæruztu/ ꝥ eiñ
dagꝛ fyꝛer drottni/er ſem þuſund ara/ ⁊ þuſund
ar s° ſem eirn dagꝛ/ Drottiñ ſeinckar eigi þui hañ
fyꝛe hiet/ſvo ſem þat ſumer hallda/helldur hef-
er hañ þolinmædi vid oſſ/ ⁊ vill eigi þat nockꝛ foꝛ
tapizt/helldur þat huer madur ſnue ſier til yfuer
botar. Eñ dagur drottins man koma ſem þiofur
vm nott/a hueꝛium himnarner munu for ganga
medꝛ ſtor breſtū /eñ himen tunglin af hita bradna
⁊ iord

⁊ iordin/ ⁊ þau verck sem þar eru inne munu vpp brenna

Med þui at allt þetta skal nu forganga/ huilik-um byriar ydr/ þa at vera med heilogu athæfi/ ⁊ millde verckum/ þier sem epter bidit ⁊ skundit at þre til komu þess drottins dagsins/ a hueriu himin inn af ellde forgeingr/ ⁊ himin tunglin af hita brad-na/ enn vier væntum nyts himins/ ⁊ nyrrar iardar epter hans fyre heite i hueriu at riettlætid bygger

Fyrer þui miner kæruztu/ medan þier skulut þess vænta/ þa kostgæfit þat þier fyre honum o flecka-der ⁊ o straffanliger i fridinum fundner verdit/ ⁊ þolinmædi vors drottins halldit fyrer ydra sa-lu hialp/ sem ydr eirnen vor elskuligr broder Pall epter þre speke ed honum er gefin/ skrifat hefer/ svo sem at hann i ollum brefum þar vm ræder i hueriium at eru sumer hluter þunger at/ skilia/ hu-eria hiner o frodu ⁊ stadlausu lyta/ svo sem eirn-en adrar ritningar til þers eigiligrar fyredæmigar

Enn þier miner elskuliger/ a medan þier fyre-fram vitid/ þa vacktid ydur/ þat þier ecki fyre vil-lu dadlausra manna fraleidder verdit ⁊ af fallit i fra ydrum eigenligum stadleik/ enn vaxit i nadinne ⁊ vidur kenningu vors drottins/ ⁊ lausnarans Jesu christi/ þeim sama sie dyrd nu og vm eilifliga daga AMEN

Formale yfuer þm̃ þrimur S Johannis Pistlum

Þessi hinn fyrsti Pistell Sancti Johannis er rietteliga einn postuligur pistill/ ⁊ sky-llde med riettu straxt hans Gudzspioll-um epter fylgia/ þuiat lika svo sem hann vt i Gudz spiollunum trona

Formale

fram knyer lika sᵒ mæter hñ hier i þessũ pistle/ þm̃ sem sier hrosa truarĩnar an verckañ/ ⁊ lærir mat gfallo liga/ ꝥ verckin eigi epter blifue/ huar ed tru an er/ eñ ef verckin verda eigi/ þa er su trua ecki rie ttilig/ helldr lygi ⁊ myrckr/ eñ þetta sama giorir hañ eigi/ med rekstri vpp a laugm[illegible]lit lika sem Jacobs pistill giorer helldr mz til lockan/ ꝥ vier eirnen sku lũ elska/ lika sᵒ sẽ gud hefer oss elskat

Hañ skrifar hier ⁊ eirnen iñe hart i giegn þm Cherinter/ ⁊ i giegn anda hins antichristz/ sem þa þegar i ꝥ siñe vpp hof christũ at af neita/ ꝥ hañ hefdi holdgan a sig tekit/ huat nu allra fyrst riett i sueifing geingr/ þui þott vær nu vm stunder ecki opinskarliga af neitum mz muñinũ ꝥ christr hafi holldgan a sig tekit/ þa afneita þr þo ꝥ med hiar tanu med lærdominũ ⁊ med lifnadinũ/ þat huer ed fyrer sin verck ⁊ giorder vill fromr ⁊ hialpligr verda/ hañ giorir iafnt lika svo mickit/ sem sa er christum afneitar af þui at christr hefer þat fyrꝛe hollogan a sig tekit/ ꝥ hañ oss an vorra vercka/ alleinazta fyrer sitt blod/ froma ⁊ hialpliga giordi

Svo strider nu þessi pistill i giegn badum por tum/ sem er i giegn þm/ er algiorliga an verckaña vilia i truñe vera/ ⁊ i giegn þm̃ sem med sinũ verck um vilia fromer verda/ ⁊ helldr oss svo vpp a þre riettre midgotu/ ꝥ vier fyrer truna verdum fro mer ⁊ synda lauser/ ⁊ þar epter a[illegible] nær vier erum fromer þa idkũ sialf kraft kærleikañ ⁊ god verck/ fyrer gudz saker an alla epter leiting vors a bata

Hiner adrer tweir pistlarner eru onguer lærd oms pistlar/ helldr epter dæmi kærleiksins ⁊ truar iñar ⁊ hafa eirnen eiñ riettañ postuligañ anda

þat er

Fyrsti Capitule

Þat er var af vpp hafi
huat vier heyrdū/ huat
vier saum vorū augū/
a huat vier horfdum/
⁊ vorar hendr a toku/
af ordi lifsins/ ⁊ lifit
auñbirtizt/ ⁊ vier saū/
⁊ vottū/ ⁊ bodum ydr
lifit ꝥ æfiligt er/ ꝥ vert
ed var hia faudrinum
⁊ birtizt oss/ huat vier
saum ⁊ heyrdū/ ꝥ bodum vier ydr/ so at þier hef
dut samfielag medr oss/ ⁊ vort samfielag sie medr
faudrnū ⁊ medr hñs syne Jesu Christo/ ⁊ þetta skri
fū vier ydr/ vpp a ꝥ ydr faugnudr sie fullkomligr.

Og þesse er bodskapriñ huern vier heyrdū af hm̄
⁊ bodū ydr/ ꝥ gud er lios/ ⁊ eingin myrckr eru i hm̄
ef at vier seigiū/ ꝥ vier hofū samfielag med hm̄/
⁊ gaungū i myrckrinu/ þa liugu vier ⁊ giorum ecki
sannleik/ eñ ef vier gongum i liosino/ lika sem hñ sia
lfr i liosinu er/ þa hofū vier samfielag iñbyrdis/
⁊ blodit Jesu Christi hñs sonar hreinsar oss af
allri synd.

Ef at vier seigiū/ vier hofum aungua synd/ vil
lu vier sialfa oss/ ⁊ sannleikriñ er ecki i oss/ eñ ef vier
vidrkeñum vorar synder þa er hñ trur ⁊ riettlatr/
svo at hñ fyrer gefr oss vorar synder/ ⁊ hreinsar
oss af ollu ranglæti/ ef vier seigium/ at eigi synd
gudum vier/ þa gioru vier hñ at liugara/ ⁊ hñs ord
eru þa ecki i oss

Añar Capitule

MJin ſona korn/ ꝥta ſkrifa eg ydꝛ/ ſo at þierſyndgit eigi/ ⁊ ef einhuer miſgiorer/ þa hofum vier arnadar man̄ hia faudꝛnū Jeſū Chriſtū ſa riettuiſ er/ ⁊ hn̄ ſami er forlikun fyrer vorar ſynder/ en̄ eigi einaſta fyre vorū/ helldꝛ eirnē fyrer allꝛar ver alldariñar/ ⁊ þat af vitū vier/ ꝥ vier ken̄ū hn̄/ ef at vier varduettum hn̄s bodord/ Huer ed ſeiger ſig ken̄a hn̄/ ⁊ helldꝛ ecki hn̄s bodord/ ſa er lꝛugare/ ⁊ i þuilikū er ecki ſan̄leikꝛin̄/ en̄ huer hn̄ſ ord varduei-ter/ i þm̄ er ſan̄arliga gudz kꝰrleike fullkōligꝛ/ þar af þeckium vier/ ꝥ vier i hm̄ eru/ huer hn̄ ſeiger ſig i hm̄ vera/ ſa ſkal ⁊ ganga/ lika ſē hn̄ hefer geingit

Kꝰrir brꝰdꝛ eg ſkrifa ydꝛ ecki nytt bodord/ helldꝛ gamallt bodord/ þat þier hafit fra vpp hafi hapt/ ⁊ en̄ aptꝛ ſkrifa eg ydꝛ nytt bodord/ ꝥ ſan̄arligt er hia hm̄ ⁊ hia ydꝛ/ ꝥt myrckꝛin eru for-geingin/ ⁊ hid ſan̄a lioſit ſkin nu/ huer hn̄ ſeiger ſig i lioſinu vera ⁊ hatar ſin̄ brodꝛ/ ſa er en̄ allt hier til i myrckꝛunū/ huer ſin̄ brodꝛ elſkar hn̄ blifꝛ i lioſino ⁊ i hia hm̄ er eingē hneyckſlan/ en̄ huer ſin̄ brodꝛ hatar/ ſa er i myrckꝛino ⁊ rafˀ i myrckꝛino/ ⁊ veit eigi huert hn̄ geingꝛ/ þat myrckꝛin hafa hn̄ſ augu for

Sona korn min eg ſkrifa ydꝛ ꝥ/ at ydꝛ (blīdat verda ſyndernˀ fyꝛe gefnˀ/ fyꝛe hn̄s nafn/ eg ſkrifa ydꝛ fedrunū/ ꝥt þier ken̄it þn̄ ſem af vpp hafi er/ Eg ſkrifa ydꝛ ꝰſku mōni/ ꝥt þier hafit illzku fianda yfuer vn̄it/ Eg ſkrifa ydꝛ ſmabornunū ꝥt þier ken̄it faudꝛin̄/ Eg ſkrifadi ydꝛ fedꝛunū ꝥ þier þecktud þan̄ ſem af vpphafi er/ Eg ſkrifadi ydꝛ ꝰſku mōni/ at þier ſtyrckuer erut ⁊ ꝥ gudz ord blifꝛ hia ydꝛ/ ⁊ illzku fiandan̄ hafit yfuer vn̄it

Eigi ſkulu þier heimin̄ elſka nie neitt ꝥ i hm̄ er.

ef nockr elskar heiminn/ i hm er ecki kærleike fodr fysn h
sins/ þui allt þ i heimenū er/ sem at er fysn holldz ns er f
ins/ ⁊ girnd augnañа/ ⁊ drambsamt lifuerne/ þ ue giri
ecki er af fodrnū/ helldr af heimenū ⁊ heimrin for gnaña
geingr/ ⁊ hñs girnd/ eñ huer at gudz vilia giorir sa irne ⁊
blifr at eilifu

Sona korn/ þ er hin sidarsta stund/ ⁊ sem þier eñ drāl
hafit heyrt þ anta christr kemr/ ⁊ nu eru marger lifuerí
antachristar vordner/ huar af vier vitū at þ er hin fgirne
sidarsta stund/ þr eru af oss vt geingner/ Eñ þr ⁊ nieto
voru ecki af oss þui ef vęri þr vt af oss/ þa hef vilia n
di þr hia oss blifit/ eñ vpp a þ þr auglioser verdi metiñ
þ þr eru eigi aller af oss

Og þier hafit smurningina af þm sē heilagr er
⁊ keñit allt/ eg skrifade ydr eigi/ so sē þ visse þier ei
ge sañleikiñ/ helldr vitid þier hñ/ ⁊ vitid þ eingin ly
gi vt af sañleikanū kemr/ huer er liugareñ/ vtan sa
sē neitar þ at Jesus sie Christr/ þ er sa antachristr
sem fodriñ ⁊ soniñ neitar ⁊ huer synenū af neitar/
hñ hefer ⁊ ecki fodriñ/ Huat þier hafit nu heyrt
af vpp hafi þ blifue hia ydr/ ef þ blifr hia ydr
huat þier af vpp hafi/ hafit heyrt þa munu þier
hia synenū ⁊ hia fodrnum blifa/ ⁊ þetta er fyre hei
tid huert hñ hefer oss veitt sem er eilift lif.

Þetta hefi eg skrifat ydr af þm huerier ydr af ve
ga leida/ ⁊ smurnigin sē þier af hm hafit medtekit
blifr hia ydr/ ⁊ þurfit ecki þ neiñ lęri ydr/ helldr so
sē su smurning lęrir ydr alla hluti/ þa er þ sañinde
⁊ eingin lygn/ ⁊ sē hū hefer ydr lęrt/ þa blifit hia
þre saumu/ ⁊ nu sona korn blifit hia hm/ vpp a þ
nęr hñ mā opiberazt/ at vier hofū orugt traust/ ⁊
verdū eigi fyre hm at hneycksla i hñs tilkomu/ fyrst
þier vitid hñ er riettuis/ þa vitid eirnen þ huer riett
uisina giorir/ sa er af hm fęddr.

þridie Capitule

SJaet/ huilikañ kærleika ꝥ fadrin̄ heƒer oſſ audſynt/at vier ſkulū gudz born kallazt/ƒyrer þui þecker ydr heimrin̄ ecki/ ꝥt hn̄ keñer hn̄ eigi/ miner kærusttu vier erum nu gudz born/ ꝛ ꝥ er eñ eigi birſtz ꝥ/at vier ꝥ erū/en vier vitū/ þa birtazt man/ ꝥ vier munū hm̄ liker vera/ þui vier munū hn̄ ſia ſo ſem at hn̄ er/ ꝛ huer eiñ er þuilika von heƒr til hn̄s sa hreinſar ſig/lika ſem at hn̄ er hreiñ/ Huer ſynd giorir sa giorir rangt/ ꝛ ſyndin er hid ranga/ ꝛ þier vitid ꝥ hn̄ birtizt/ vpp a ꝥ hn̄ vorar ſynder/ burt tæki/ ꝛ eingin ſynd er i hm̄/Huer i hm̄ bliƒr sa ſyndgar ecki/Huer hn̄ ſyndgazt/ſa heƒer eigi hn̄ ſied nie þeckt

Sonakorn/latid onguañ villa ydr/huer riettuiſina giorir/sa er riettuiſ/lika ſē hn̄ er riettuiſ/ huer ſyndina giorir sa er aƒ dioƒlinū ꝥt dioƒulin̄ ſyndgadizt aƒ vpphaƒi/ þar ƒyrer birtizt gudz ſon/ ꝥ hn̄ vpp leyſti dioƒulſins verck/huer aƒ gudi er ƒæddr/ ſa giorir eigi ſynd/ꝥt hn̄ſ ſad bliƒr hia hm̄/ ꝛ hn̄ getr eigi ſyndgazt/ꝥt hn̄ er aƒ gudi ƒæddr þar aƒ eru auglioſ gudz born ꝛ dioƒulſins born/huer hn̄ er eigi riettuiſ/ sa er ecki aƒ gudi/ ꝛ huer eigi elſkar ſiñ (brodr

Þt ꝥ er sa bodſkapr ſē þier haƒit heyrt ƒra vpphaƒi ꝥ vier ſkulū elſka oſſ iñbyrdis/ecki ſē Cain ſa aƒ hinū vonda var/ ꝛ i helſlo ſiñ brodr/ ꝛ ƒyrer ꝥ i helſlo hn̄ hm̄ ꝥ hn̄s verck voru vond/ ꝛ hn̄s brodrs riettƒerdug/ ✠ vndrizt ecki brædr minner/ þott heimrin̄ hati ydr/vier vitū ꝥ vier vr daudanū erū kōner til liƒſins/ ꝥt vier elſkum brædrna/ huer hn̄ elſkar eigi brædrna/ſa bliƒr i daudanum huer ſiñ brodr hatar sa er mañdrapare/ ꝛ þier vitid

Galliꝗ.
ſuñan ſu in dag

ꝥ

ꝥ manndrapare hefer eigi eilift lif i sier blifande

A þui þeckiū vier hn̄s kærleika/ at hn̄ hefir sett sitt lif vt f yrer oss/ ꝛ vier skulum eirnen setia lifit vt fyre brædꝛna/ En̄ nær at eiñ huer hefer þssar verallðar audæfi ꝛ sier siñ brodꝛ naud lida/ ꝛ lyke sitt hiarta til fyre hm̄/ huernin blifꝛ gudz kærleike hia hm̄/ Min sona korn elskum eigi mz ordi ꝛ tungu/ helldꝛ med vercki ꝛ sañleika *

Þar af þeckiū vier/ ꝥ vier erum af sañleikanū/ ꝛ kuñū at hafa vorū hiortū fyre hn̄s auglite/ sᵒ/ þo at vort hiarta fordæmi oss/ at gud er meire voru hiarta/ ꝛ þecker alla hluti/ Þier astsamliger/ ef vort hiarta fordæmer oss eigi þa hofū vier traust leik til gudz/ ꝛ huat vier bidiū ꝥ munu vier af hm̄ audlazt/ þt vier geymum hn̄s bodord/ ꝛ giorum huat fyre hm̄ þægiligt er

Og ꝥ er hn̄s boord/ ꝥ vier truum a nafn hn̄s sonar Jesu Christi ꝛ elskū huer añan/ sᵒ sem ꝥ hn̄ gaf oss bodordit/ ꝛ huer hn̄ varduelter hn̄s bodord/ sa blifꝛ i hm̄/ ꝛ þar af vitu vier ꝥ hn̄ blifꝛ i oss vt af þm anda huern hn̄ hefer gefit oss

Fiordi Capitule

DJer astsamliger/ truit eigi huerium sē einum anda/ helldꝛ reynit andana huort þr eru af gudi/ þt þar eru marger falsspameñ i verolldina vt geingner/ þar af skulu þier gudz anda keña/ at huer andi sē vidꝛkenner ꝥ Jes⁹ krist⁹ sie i holldgan kominñ sa er af gudi ꝛ huer andi sem eigi vidꝛ keñer ꝥ Jesus Christ⁹ sie i holldgan kominñ/ sa er ecki af gudi/ ꝛ ꝥ er sa andi þss antachristz/ af huerium þier hafit heyrt ꝥ hn̄ mundi koma/ ꝛ er nu þegar i heimenum

Sona korn þier erut af gudi/ ꝛ hafit hina yfer

þer vñit þuiat sa i ydr er hñ er hinū meire/ sem i heimenū er/ þr eru af heimenum fyrer þui tala þr vt af heimenū/ ⁊ heimrinñ heyrir þm/ vier erū af gudi/ huer hañ vidrkeñer gud/ sa heyrir oſſ/ huer hañ er eigi af gudi/ sa heyrir oſſ ecki/ ⁊ þar af keñ um vier andañ sañleikſins/ ⁊ andañ villudōſins

Þier aſtſamliger/ elſkum oſſ iñbyrdis / þuiat kęrleikrinñ er af gudi/ ⁊ huer hñ elſkar sa er af gu di fęddr/ ⁊ keñer gud /huer hañ elſkar ecki/ sa keñ er eigi gud/ þuiat. ✠ Gud er kęrleikrinñ/ J þui aud birtizt kęrleike gudz vidr oſſ/ þat gud sendi ſiñ ein getiñ ſon i heiminñ/ at vier ſkylldum fyrer hañ lifa þar iñe er kęrleikrinñ/ eigi þat vier elſkudum gud helldr þat hañ elſkadi oſſ/ ⁊ sent ſiñ ſon til endur-lauſnar fyrer vorar ſynder

Fyrſta ſuñu dag epter Trinitatis

Þier aſtſamliger/ fyrſt þat gud hefer oſſ ſo el-ſkat/ þa ſkulu vier eirnen elſka oſſ iñ byrdis/ einge-iñ hefer gud neinu ſiñe ſienan/ ef at vier elſkum oſſ iñ byrdis/ þa blifr gud i oſſ ⁊ hans kęrleike er fullkomligur i oſſ/ þar af keñu vier þat vier bli fum i honum ⁊ hañ i oſſ/ þuiat hñ hefer gefit oſſ af ſinum anda/ ⁊ vier saam/ ⁊ vitum þ faderinñ hefer sent soninñ til heimſins lauſnara / huer nu vidr keñer/ þat Jeſus er gudz ſonr/ i þm blifr gud/ ⁊ hañ i gudi/ ⁊ vier hofum þeckt/ ⁊ truat þm kęr leika/ sem gud hefer til vor ✱

Gud er kęrleike/ ⁊ huer i kęrleikanum blifur/ sa blifr i gudi/ ⁊ gud i hm̄/ J þui er kęrleikrinñ full komligr hia oſſ/ at vier hofum trauſtleik a deige domſins/ þuiat lika sem hañ er/ ſo eru vier eirnen i þſſm heime/ Oggur er eigi kęrleike/ helldr vt dri fur fullkomligr kęrleike hrędzluna/ þuiat hrędz lan hefer kuol/ eñ huer hañ hrędizt/ sa er ecki full kōligr i kęrleikanū.

Kat

Piſtill

Latũ oſſ hñ elſka/ ꝥt hñ hefer elſkat oſſ fyrre/ ef einhuer ſeiger/ eg elſka gud/ ⁊ hat̃ ſiñ brodr/ ſa er liugari/ þui huer hñ elſkar ecki ſiñ brodr/ huern hñ ſier/ huernen getr ſa gud elſkat ꝥañ er hñ ſier eigi/ ⁊ ꝥtta bodord hofũ vier af gudi/ ꝥ huer hñ elſkar gud/ hñ elſki ⁊ eirniñ ſiñ brodr* Fimte ca

Huer hñ truer ꝥ Jeſus ſie chriſtr/ ſa er af gudi fæddr ⁊ huer ed elſkar þñ ſem hñ hefer getid/ ſa elſkar ⁊ eirnen ꝥñ ſem af hm̃ er fæddr/ þar af þeckiũ vier ꝥ vier gudz born elſkũ/ nær vier elſkũ gud/ ⁊ holldũ hñs bodord/ ꝥt ꝥ er kærleike til gudz/ ꝥ vier vardueitũ hñs bodord/ ⁊ hñs bodord eru eigi þung þui * allt huat af gudi er fætt ꝥ yfuer vim̃r heimeñ/ ⁊ vor trua er yfuervinñ gin/ huer verollдina hefer yfuer vñit/ eñ huer er hñ ſẽ verollдina yfuer vim̃r/ vtan alleinazta ſa er truer ꝥ Jeſ⁹ er gudz ſonr

Þſſi er hñ ſa ſẽ kemr mz vatni ⁊ blodi Jeſus Chriſtus/ eigi mz vatni alleinazta/ helldr mz vatni ⁊ blodi/ ⁊ andiñ er ſa ſem vitnar ꝥ andiñ er ſañleike/ ꝥt þrir eru ſem vitniſburдiñ gefa a himne/ fadriñ/ ſonriñ/ ⁊ heilagr andi/ ⁊ ꝥ þrir eru eitt/ ⁊ þrir eru ſem vitniſburдiñ gefa a iordu/ andiñ/ vatnit ⁊ blodit/ ⁊ þau ꝥrir eru eitt/ ef vier medtokũ mañaña vitniſburд/ þa er þo gudz vitniſburдr meire/ ꝥt gudz vitniſburдr er ſa/ ꝥ hñ hefer vitnat af ſinum ſyne/ Huer hñ truer a gudz ſon/ ſa hefer þeñañ vitniſ burд i ſier* huer hñ truer ecki gudi/ ſa giorir hñ at liugara/ þat hñ truer ecki vitniſburдinum/ þm̃ gud vitnar af ſinum ſyne/ ⁊ ꝥtta er vitniſburдriñ þat gud hefer gefit oſſ eilift lif/ Og þetta lif er i hans ſyne/ huer gudz ſon hefer/ ſa hefer lifit/ Huer hañ hefer eigi

gudz

*Fyrſta ſuñu dag epter paſk

gudꝫ ſon/ſa heꝼer ⁊ eigi liꝼit

Þettꝛ ſkriꝼadi eg ydꝛ/ þier ſē truit a naꝼn gu dꝫ ſonar/ſ° at þier vitid ꝥ þier haꝼit eiliꝼt liꝼ/⁊ ꝥ þier truit a naꝼn gudꝫ ſonar/ ꝥt ꝥ er ſa trauſtlei ke ſē vier hoꝼū til hans/ſa eꝼ vier bidiū nockꝛs/ at epter ſinū vilia heyrer hn̄ oſſ/ ⁊ ꝼyrſt vier vitū ꝥ hn̄ heyrer oſſ/huat vier bidium þa vitu vier ꝥ vier þær bæner hoꝼū/hueriar vier hoꝼū bedit aꝼ hm̄

Eꝼ nockꝛ ſier ſiñ brodꝛ ſyndgazt einhuerri ſynd eigi til dauda/ſa ma bidia/ ⁊ man hn̄ geꝼa þim̄ liꝼ it ſē ſyndgadi ecki til dauda/ þar er ✠ ſynd til da uda/eg ſeigi ecki at nockꝛ þar ꝼyrer bidie/allt rang lætti er ſynd/ ⁊ þar er ſynd ecki til dauda

[margin, partly cut off: …(synd til) er synd a …oti helgum …nda huar …Matthe⁹ …krifar xij ca]

Vier vitum ꝥ huer aꝼ gude er ꝼæddꝛ/ſa ſyndgar ecki/helldꝛ ſa aꝼ gudi er ꝼæddꝛ hn̄ varduerter ſig/ ⁊ hiñ vondi man eigi snerta hn̄/vier vitum ꝥ vier erum aꝼ gudi/ ⁊ ꝥ allꝛ heimriñ er ſkickadꝛ i von du/eñ vier vitum ꝥ gudꝫ ſonꝛ er komiñ ⁊ heꝼer ge ꝼit oſſ ꝥ ſiñe/at vier keñum þn̄ ſē ſañarligꝛ er/ ⁊ er um i hinum ſañarliga hans ſyne Jeſu chriſto/þeſſ er ſañꝛ gud ⁊ eiliꝼt liꝼ/Sona korn/vardueitid ydꝛ ꝼra ſkurgudum AMEN

Annar S/ Johannis piſtill

Hiñe elldre vtualdre ꝼrv/ ⁊ hen ar bornum/huer eg elſka i ſañ leika/ ⁊ eigi einazta eg/helldꝛ et tnen aller ꝥr ſē/vidꝛ kent haꝼa ſañleikiñ/ꝼyre ſañleikans saker sem i oſſ bliꝼꝛ ⁊ i hia oſſ mun vera at eiliꝼu

Nad/miſkuñ/pridꝛ aꝼ gudi ꝼaudꝛ/ ⁊ aꝼ drottne Jeſu chriſto ſyne ꝼaudurſins

i ſañle

i sanleik ꝛ kærleika/sie ydr med

Næsta gladr em eg/þat eg hefi fundit medal þinna barna þa i sannleiknum ganga/so sem ꝥ vier hofum bodordit af faudrnum med tekit/ ꝛ nu bid eg þig frwa/eigi sem skrifi eg þier nytt bodord/helldr þat huat vier hofum hafpt fra vpphafi/at vier elskum oss inn byrdis/ ꝛ ꝥ er kærleikrinn at vier gon gum epter hans bodordi

Þetta er ꝥ bodord sem þier hafit heyrt af vpp hafi vpp a ꝥ þier gangit þar inne/þuiat marger sui karar eru vt farner i heimenn/sem ecki vidrkenna Je sum christum i holldgan kominn vera. Þessi suik are/er sa Antachristr/Siaed ydr fyrer at þier gla tid ecki þui huat þier hafit verckat/helldr so at þier medtakit full verdlaun/huer hann skrikar ꝛ blifur ecki i lærdomi christz sa hefer onguann gud/ huer ed blifr i lærdominum/sa hefer bædi fodrinn ꝛ sonin

Ef einn huer kemr til ydar ꝛ med flytr eigi þenn ann lærdom hann medtakit ecki i husit/ꝛ heilsit hm eir nen ecki/ þui huer hm heilsar/sa giorir sig hluttaka ra hans vondra vercka. Eg hefdi margt at skrifa ydr/enn eg vil eigi med bokfelli ꝛ bleke/helldr vona eg at koma til ydar/ ꝛ ꝥ munnr vid munn mæli/vpp a þat vor faugnudr fullkomligr sie. Þier heilsa bo rn systur þinnar hinnar vtuoldu AMEN

Hinn þridie pistill S/ Johannis

SEim elldra Gaio hinum elsku liga/huern eg elska i sannleika m inn kærazte/eg æske i ollum grei num ꝥ at þier vel vegne ꝛ heilbri gdr siert/so sem ꝥ nær þinne salu vel vegnar/eg gladdizt næsta þa brædurner komu /ꝛ gafu

vitnisburd af þinū sanleika/s° sem þu þa geingr i sanleika/eg hefi eigi nockrn fagnut meire en þn þ eg heyre þ min born ganga i sanleikanum

Miñ astsamlige/þu giorer truliga huat þu giorer vid brædrna/⁊ gestina/huerier af þinū kærleika hafa vitnisburd gefit/ fyre sofnudinū/⁊ þ hefer þu velgiort/at þu hefer þin fyre gudi verdugliga til vegar komit/þui fyre hns nafns saker eru þr vt farner/⁊ hafa af Heidingiū eckert tekit/ þui skulu vier þss hattar medteka/ vpp a þ vier sieum samuerckendr sanleiksins

Eg skrifadi safnadinū/Eñ Diotrephes/sa medal þra vill mickels metiñ vera/medtekr oss eigi/fyrer þui nær eg kem/vil eg amiña hn siña vercka/er hn giorer/⁊ þuætter med vondū ordū i gegn oss/⁊ lætr sier eigi nægia þ hn medtekr eigi sialfr brædrna/⁊ fyrebydr þm sem þ vilia giora/⁊ vtrekr þa af sofnudinum

Miñ kærazti/epter fylg eigi hinu vonda/helldr þui hinu goda/huer illa giorer/sa sier eigi gud/Demetrius hn hefer vitnisburd af huerium mañi/⁊ af sanleiknū sialfū/⁊ vier berū eirnen vitne/⁊ þier vitid þ vor vitnisburdur er sañr/ Eg hefda vel margt at skrifa/eñ eg villda eigi med bleki ⁊ peña til þin skrifa/eñ eg vænti þ eg muni snarliga sia þig ⁊ mun þa muñr vid muñ mæla/fridr sie þier/ þier heilsa vinerner/Heilsa þu vinunum med nafni

Pistill hins h. Jude

IVdas þion Jesu christi / eñ broder Jacobi

Hm kolludū/sē helgader eru i gude fodr/ ⁊ vardueitter i Jesu Christo/ miskuñseme/fridr/⁊ kærleike margfalldizt ydr

Hiner kęruztu/ mz þui eg hafda allan settning
a ydr at skrifa/ vt af almen̄eligu voru hialprędi
virtizt mier naudsynligt mz skrife at a min̄a þþi-
er yfuer þre tru stridit sē hinū heilogu er eitt sin̄ of
ur feingin/ þt þar eru nockrer m̄ þr iafn framt in̄
hafa lędzt/ vt af hueriū fordum tid skrifat er/ til
þssa dōs a fellis/ þr eru o millder/ ꝛ vm vēda nad
gudz vors i mūadlifue/ ꝛ af neita gud ꝛ vorn dro
ttin̄ Jesū christū/ þan̄ einckunar drottnara

En̄ eg vil vnderuisa ydr/ at þier eitt sin̄ vitid/ þat
drottin̄ þan̄ tid hn̄ frelsadi folkit af egipta landi/
at i an̄at sin̄ glatadi hn̄ þim̄ sē eigi trudu/ Lika eir
nen einglana/ huerier ecki geymdu þra hofdigia dō
helldr forlictu sitt heimele/ hefer hn̄ vardueitt i dō
þss hins myckla dags vnder ęfinligū baūdū myrck
ursins s° sē eirnen Sodoma ꝛ Gomorra/ ꝛ vm li
ggiande borger er mz sama hętte ꝛ þęr vt horazt
hofdu/ ꝛ epter audru holldi geingner eru/ ꝛ giord-
er eru at epter dęmi/ ꝛ þola kuol ęfinligs elldz/ sli
ckt hid sama eru eirnen þsser draumi fifl / huerier
holldit saurga en̄ herra stiettina for sma ꝛ tignina
hęda   En̄ Michael sa hofut eingill/ þa han̄
vid diofulin̄ bardizt ꝛ vid hn̄ þrattadi vm likama
Moysi/ dirfdizt hn̄ ecki doms atkuędi hadūgarin̄
a at fella/ helldr sagdi hn̄ Drottin̄ straffi þig En̄
þsser lasta þat þr eckert af vita/ en̄ huat þr af natt
uru s° sem on̄r skynlaus dyr vita/ þa spilla þr si-
er þar in̄e/ Swei þm̄/ þt þr gāga veg Cains ꝛ falla
i villu dō Balaams fyrer verd kaups saker/ ꝛ fy-
re farazt i mot moglan Chore   þr eru o þeck
ter brālādi medal sin af ydar astgiofū /an/otta/
gędādi sig sialfua/ þr eru vatz lausskẏ sē af vidi
vm v°da drifi þr eru haust vidr visin̄ o friosan̄ tre

Pistill hins h. Jude

twysar dauder/ ⁊ vpp rætter/ grimmar siafuar bylg
iur/ vt laudrande sinar eigenligar vansemder/ vill
ar stiornr/ hueriũ at vardueitt er þokan myrckrañ
at eilifu

Eñ Enoch hiñ siouñdi fra Adam hefer etrnen
af þessum spad ⁊ sagt Siaet þ drottiñ kemr mz morg
þusund heilagra dom at giora yfuer ollũ/ ⁊ at str
affa alla þa sem o millder eru/ af ollũ giordũ sẽ
þr o milldiliga drygdu/ ⁊ af ollu hordu sem o mi
llder syndarar hafa i moti hm̃ talat

Þr eru moglẽdr/ ⁊ a tolunarsamer/ epter sinum
girndũ gangãdi ⁊ þra muñr talar hrok yrdi/ ⁊ da
dzt at mañgreinar a litinu/ fyrer gagnsemdar sak
er/ eñ þier elskuliger verit miñuger þra orda sem hi
er adr fyrre saugd hafa verit af postulum drott-
ins vors Jesu christi þ þr saugdu ydr/ at a sidur
stũ timũ mũdu spottarar koma huerier epter sinũ
girndũ gãga munu i o milldiligu lifuerne/ þr eru
huerier tvidrægne giora/ huerier likamliger eru/
þr aunguañ anda hafa

Eñ þier astsamliger/ vppbyggit ydr yfuer ydra
allra heiloguztu tru fyrer heilagañ anda/ ⁊ bidiet/
⁊ vardueitid ydr i gudz kærleika ⁊ væntid þrar mi
skuñar drottins vors Jesu christi til eilifs lifs/ og
halldit þeñañ orskurd þ þier sãbarmit ydur þessũ/
eñ þa adra fyre hrædzlu hialpliga giorit/ ⁊ ryckit
þm vr balinu/ ⁊ at hatri hafit þñ fleckada holldz
ins kyrtil

Eñ þm sem ydr kañ vardueita vtan vanza/ og
athegda fyre auglite siñar dyrdar o fleckada med
ur faugnudi/ þm gudi sem alleina er vitur/ vorũ
lausnara/ sie dyrd/ ⁊ mycklan/ ⁊ valld/ ⁊ mackt / nu
⁊ vm allar allder at eilifu AMEN

miner

Formale

MJner herrar/Kristiliger brædr/ þennan formala sem doctores hafa saman sett yfuer þessari bok Apocalipsis þ er opinberaner Johannis/hefi eg eigi þorat hier fyre at setia lata (þt eg villda ongū ydar sturlan giora i neinu) af þui mier þicker hū nær sta hardlgia hlioda/vpp a þann ed þr kalla veralldligann Pafuadō/ ꝛ fulan fiedratt er biscupar ꝛ þra hof prestar/hafa nu vm stunder hafft huerier mz riettu ættu at vera Jesu Christi ꝛ hnns gudzspialla eyrind rekar/enn onguer plægendr sleimeligs fie dráttar (huat er S. Pall kallar/skurgoda dyrckan eg dirfunzt varla at seigia antachristz riki ꝛc.

Enn þ hū kallar hier Eingla þ skulu þier vnder standa med biscupa ꝛ predikara i christninne/ þat Angelus/ þ vier kollū Eingil/ þ þydizt a norrænu sendi bodi/ Sumer vt af þm goder s° sem voru helger fedr ꝛ Doctores/ þr ed gudz ord riettiliga predikudu/lika sem at voru þr Athanasi⁹ ꝛ Augustinus ꝛ adrer þm liker

Enn med þa hinu vondu Eingla merckiazt villu menn/ ꝛ þr biscupar sem ecki fram fylgia sinu embætti/huat at er gudzspiallig predikan/enn elska nier stundligann aud þssarar fall vollti veralldar/mz s° o christiligū fie drætti vnder sig ꝛ sinar (þær þr kalla) christiligar kirkiur/vm huat hier giorizt eingin þaurf at ræda/ þt mier o nytū ynglinge ber eigi þsskonar at straffa at s° konu/enn gud drottinn dyrdarinnar gefi ydr brædr miner sina riettferduga sendi boda þa er ydr læra riett ann veg gudzspialligs sanleika Amen

Opinberaner

Opinberan Jeſu chriſti hueria gud gaf hm̃ til at kūngiora ſinū þion huer ſkie ſkal snarliga ꝛ til teicknat ꝛ ſent hefer fyrer ſiñ eingel til ſins þienara Johañis/ huer vitnad hefer gudz ord/ ꝛ vitneſ burdiñ af Jeſu chriſto / huat hellzt hñ hefer/ sęll er hñ sem les/ ꝛ sa ſem heyrir ordit ſpadõſins/ ꝛ vard veiter huat i hm̃ ſkrifat er þuiat timiñ er nalęgr

Johañis þm vij samkūdū sem i Aſia eru Nad ſie med ydr ꝛ fridr af þm sem er/ ꝛ þm sem var/ ꝛ þm̃ sem koma mū/ ꝛ af þm̃ vij aundū sē eru fyre hñs ſtoli/ ꝛ af Jeſu chriſto/ sa sem er trvr vottr ꝛ frū getningr framlidiña ꝛ hofdinge iardariñar konūga/ huer oſſ hefer elſkat ꝛ þueigit af ſyndunū i ſinu blodi/ ꝛ hefer giort oſſ til konūga ꝛ keñeniaña fyre gudi ꝛ ſinū fodr þm̃ hinū sama ſie dyrd ꝛ valld vm allder allda at eilifu Amen/ Siaet hñ kemur mz ſkyinu/ ꝛ oll augu munu hñ ſia ꝛ þr ed hñ ſtūgit hafa ꝛ allar kynkuiſler iardar munu kueina s° ſie Amen/ Eg em A ꝛ O vpphaf ꝛ endi seiger drottiñ sa sē er ꝛ sa ed var/ ꝛ sa sē kõa mū hiñ almattuge

Eg Johañis ydar broder ꝛ hlutakare i hormūgiñe ꝛ a rikino ꝛ þolin mędi Jeſu chriſti/ var i eyñe Pathmos fyre gudz ordz saker ꝛ vitneſburdar Jeſu chriſti/ eg var i anda a suñu deigi/ ꝛ eg heyrda a bak mier aptr rauſt myckla sē ludrſ/ s° ſeigiãdi/ Eg em A ꝛ O fyrſtr ꝛ ſidarſtr ꝛ huat þu ſier ꝥ ſkrifa i bok ꝛ ſent ꝥ til sãkūdaña i Aſia/ til Epheſo ꝛ til Smyrnē/ til Pergamõ/ ꝛ til Thyatiras/ til Sarden

ꝛ til Philadelphian ꝛ til Laodiceam
Og eg snera mier vid ꝥ eg lita þa raust sē vid mig
taladi ꝛ sē eg snera mier vid sa eg vīj liosa stikr gu
lligar/ ꝛ mille gulligra stiakaña þñ likr var mñz ins
syne/ sa var klæddr sidre slyppu ꝛ spētr vm bringu
na gulligū lida/ eñ hñs hofut ꝛ hær voru huit/ sem
huit vll ꝛ lika sē sniar ꝛ hñs augu sē elldzis loge/
ꝛ hñs fætr sē ꝥ latū er gloar i afle/ ꝛ hñs raudd
sē nydr myckilla vatna ꝛ hafdi vīj stiornr i siñe hæ
gri hēdi ꝛ vt af hñs muñe gieck huast twieggiad su
erd ꝛ hñs andlit lyste sem skin anda sol

Og sē eg sa hñ fiell eg til hñs fota s° sē daudr
ꝛ hñ lagdi sina hægri hōd yfuer mig ꝛ sagdi til m
in/ hrædzt þu ecki/ eg em fyrstr ꝛ sidarstr/ ꝛ lifēdi/
eg var daudr/ ꝛ Sia² at eg em lifandi vm allder at
eilifu/ ꝛ hefi lyckla heluitaña ꝛ daudās/ skrifa hu
at þu sied hefer ꝛ huat þar er ꝛ huat þar epter a skie
skal Leyndañ dō fra vīj stiarna sē þu hefer sied i
miñe hēdi/ ꝛ ꝥ gr vīj gulligar stikr/ ꝥ ssar vīj stior-
nr/ eru einglar vīj samkūdna/ ꝛ þær vīj liosa stikr
þu hefer sied eru vīj samkūdr

Añar capitule

OG einglinū samkūdu ñar til Epheso skri
fa þu/ þetta seiger sa sē helldr vīj stior
nū i siñe hægre hēdi/ sa sē geingr mitt a
mille vīj gulligra stickna| Eg veit þin ve
rck/ ꝛ þitt erfuide/ ꝛ þina þolinmædi/ ꝛ
ꝥ þu kant ecki hina vōdu at vmlida ꝛ freistader þa
sē sig seigia postula vera ꝛ eru þo eigi/ ꝛ þu fant þa
lingara ꝛ leidzt ꝥ ꝛ þolinmædi hefer ꝛ þu þolder
fyrer mins nafns saker ꝛ þreyttizt ecki/ eñ ꝥ hef eg
a moti þier/ ꝥ þu hiñ fyrsta kærleik forliezt/ minzt a
hnar þu ert af fallin ꝛ gior idran/ ꝛ gior hin fyrru

 verckin

verckin/eñ ef ecki man eg þier snarliga koma ⁊ þe
na liosa stiku i burtu hrinda vr sinum stad/ vtan
þu giorir idran. Eñ þ hefer þu at þu hatar verck
fra Nicolaitarum/huer eg ⁊ eirnen hata/huer ey-
ru hefer at heyra hñ heyre/huat andiñ seiger sãkũ
dunum/huer hñ yfuer viñr þm mun eg gefa at e-
ta af lijfs trenu/ þ i gudz paradis er

Og þm̃ eingle samkunduñar til Smyrnen skri
fa þu þetta seiger hiñ fyrsti ⁊ sidarsti / sa daudur
var/ ⁊ lifuer. Eg veit þin verck/ ⁊ þina hormung ⁊
fatæckt/eñ þu ert audigr/ ⁊ lastan fra sem seigia
sig gydinga vera ⁊ eru ecki/helldr eru þr Satans
sofnudr/Hrædzt þu eckert fra /huat þu lida munt
sia/diofulliñ mũ nockra af ydr i dyflitzu fleygia
vpp af þier freistader verdit/ ⁊ þier munut hor-
mũg hafa i tiv daga/ vert trur allt til daudans/
so mã eg gefa þier Coronu lifsis/huer eyru hefer
sa heyre huat ãdiñ seiger sãkũdunũ/huer hellzt yf
uer viñr/ þm skal eckert mein skie af þm̃ odru dau

Og þm̃ eingle samkũndũnar til Pergamon (da.
skrifa þu/ þetta seiger sa sẽ hefer hid huassa twi
eggiada suerd/eg veit huat þu giorir/ ⁊ huar þu byr
huar hellzt at er andskotans sæte/ ⁊ þu helldr mitt
nafn ⁊ afneitader eigi mina tru/Og a minũ dog
um er Antipas miñ trur vottr hia ydr i helsleigiñ
Huar ed satan bygger/eñ eg hefe fatt eina a mo-
ti þier/ þ þu þar sialfr hefer þa sem lærdom Ba
laam/hallda sa sẽ lærdi fyre Balac at senda hne
yckslan fyre sonũ Israelis/til at eta af þui sẽ skur
godũ offradizt/ ⁊ horaner at drygia/Lika so eir
nen hefer þu þa sẽ hallda keñingar Nicolaitarum/
huat er eg hata/gior yfuer bot. Eñ ef ecki þa mũ
eg þier snarliga koma/ ⁊ strida vidr þa medr suer

dinns

di mins mũz .huer eyru hefer sa heyre huat and-
iñ ſeiger ſãkũdunũ/huer hñ yfuer viñꝛ þm̃ man eg
gefa at eta af þui folginu Manna/⁊ eg mun ge-
fa hm̃ godañ vitniſburd ⁊ mz vitneſburdinũ nytt
nafn ſkrifat ꝥ eingiñ keñer vtan saꝥ medtekꝛ

Og þm̃ eingle samkũduñar til Thyatira ſkri-
fa þu Þetta ſeiger sonꝛ gudz/sa augu hefer sem
elldz loga/⁊ hñs fætꝛ sẽ gloanda latun/eg veit þin
verck ⁊ þiñ kærleika/ ⁊ tru ⁊ þina þolin mædi/ ⁊
ꝥ hin ſidare verckin muuu hinũ fyrrũ fleire/eñ
fatt nockut hefi eg a moti þier/ ꝥ þu leyfer þre
kuiñu Jezabel ſẽ ſeiger ſig ſpakonu vera/at læra
⁊ villa mina þiona/horaner at drygia/⁊ ſkurguda
forner at eta/ ⁊ eg hefi heñe tima gefit/ ꝥ hun
ſkylldi idꝛan giora fyrer heñar horaner ⁊ hun gio
rer aungua idꝛan/ Siaꝛ eg fleygi hñe i reckiu/ ⁊
huerier med hñe hoꝛdõ drygt hafa/i hinar meſtu
hoꝛmũgꝛ /nema hũ gioꝛi yfuer bot fyrer ſin verck
⁊ hñar boꝛn mun eg dauda deyda/ ⁊ allar ſam-
kundꝛ ſkulu vidꝛ keña ꝥ eg em nyrnaña ⁊ hiarta-
na ranſakare/⁊ eg mun gefa hueriũ ydar ſem ei-
num/epter ſinum verckum

Eñ ydꝛ ſeige eg/ ⁊ hinũ odꝛũ ſem eru til Thy-
atira/ ꝥꝛ þñañ lærdõ eigi hafa/⁊ huerier ecki vidꝛ
kent hafa dypt andſkotans (ſem at ꝥꝛ ſeigia) ⁊
aunguañ añañ þunga man eg a ydꝛ ſẽda/þo huat
þier hafit ꝥhalldit þar til at eg kem ⁊ huer yfuer
viñꝛ ⁊ varduetter min verck/allt til enda/þm̃ mun
eg valld gefa yfuer hina heidnu/⁊ hañ ſkal ſtioꝛ
na þiñ medꝛ iarn vendi/⁊ ſo sẽ leirgioꝛarans ker
ſkal hñ þa i ſundꝛ mola lika sẽ eg af minũ faud
ur medtekit hefi/⁊ moꝛgun ſtioꝛnuna mũ eg gefa
hm̃/huer eyꝛu hefer sa heyꝛe huat andiñ ſeiger sã
kundunnm

og þm

Þridie Capitule

OG þm̄ Eingle ſafnudunar til Sardeñ ſkrifa þu/ þtta ſeiger ſa ſē hefer vij anda gudz ⁊ ſtiornuñar vij/ Eg veit þin verck/ þt þu hefer þ nafn at þu lifuer ⁊ ert daudr/ vert vakandi/ ⁊ ſtyrck hid añat huat deyia vill/ þin verck hefe eg ecki fullkō liz fundin fyre gudi/ þui legg i miñe/ huat þu hefer medtekit ⁊ heyrt ⁊ vardueit þ/ ⁊ gior idran/ þui ef þu mant eigi vaka þa mun eg yfuer þig koma ſem þiofr/ ⁊ eigi munt þu vita a huerri ſtundu er eg mū koma yfuer þig/ þu hefer fa ein nofn til Sardeñ/ er eigi hafa ſaurgat ſin klędi/ ⁊ þr munu medr mier ganga i huitū klędū/ þui at þr eru þſſ verder/ Huer yfuer viñr/ ſa ſkal medr huitū klędū klęddr verda/ ⁊ eigi mun eg hñs nafn vt plana af lifs bokiñe/ ⁊ eg mun Jata hñs nafn fyre minum faudr ⁊ fyre hñs Einglum/ Huer eyru hefer/ ſa he fre huat andiñ ſeiger ſamkundunum

Og þm̄ Eingle ſafnudun til Philadelphia ſkrifa þu) þtta ſeiger hiñ heilage ⁊ ſañarlige/ ſa ſē hefer lykiliñ Davidz/ huer ed vpp lętr/ ⁊ aunguañ iñe byrger/ ſa er iñe byrger ⁊ aunguañ vpplętr/ eg veit þin verck/ Sia þ eg liet fyre þier opnar dyr/ ⁊ eingiñ fęr þęr aptr latid/ þt þu hefer nockra litiñ krapt/ ⁊ hefer vardueitt min ord/ ⁊ hefer ecki mitt nafn afneitad/ Sia þ eg mun gefa vt af Satans ſafnadi/ þa ſem ſeigia ſig gydinga vera ⁊ eru ecki/ helldr liuga/ Sia þ eg man þm̄ giora/ þ þr ſkulu koma/ ⁊ tilbidia fyre þinum fotum/ ⁊ vidrkeña þ eg hefi þig elſkat

Med þui þu hefer vardueitt ord miñar þolinmędi/ man eg eirnen vardueita þig fra freiſtingar tima/ ſē kōa mū yfuer alla heimſins kringlu/ til at frei

,ka fra sē a iordu byggia/ Siaꝛ eg kē snarliga/ hallt hu-
at þu hefer/ so ꝥ eingiñ take þina Coronu/ huer yfuer
viñr þā mun eg giora at stolpa i mustieri gudz mins/ ⁊
hā skal eigi meir vti ganga/ ⁊ yfuer hm̄ mun eg skrifa
nafn gudz mins/ ⁊ nafn hiñar nyu Jerusalē sē er borg
mins gudz/ su af himnū ofan kemr fra minū gudi/ ⁊
mitt hid nya nafn/ huer eyru hefer at heyra huat andiñ
seiger samkundunū   Og þm̄ eingle sākunduñ til Lao
dicea skrifa þu/ ꝥta seiger/ Amen/ trwr ⁊ sañarligr vot-
tr/ huer at vpphaf er skepnuñar gudz/ eg veit þin verck
ꝥ þu ert huorcki kalldr nie heitr/ eg kiora ꝥ þu værir an-
nat huort kalldr eda heitr\ eñ mz þui þu ert volgr/ ⁊ huor
ki kalldr nie heitr/ mū eg vt skyrpa þier af minū muñi/
ꝥt þu seiger/ eg em rikr/ ⁊ audigr nog/ ⁊ þarf einskis/ ⁊
veizt ecki ꝥ þu ert/ vesall/ aumr ⁊ voladr/ blindr ⁊ far
laus/ Eg ræd þier/ at þu kauper gull af mier ꝥ i elldi er
reynt/ so þu audigr verder/ ⁊ þu i klædizt huitū klædū/
so at ecki vppbirtizt vanuirding þiñar farleyse/ ⁊ smyr
þin augu medr augna smyrslum/ so at þu siaer.

Hueria eg elska þa straffa eg ⁊ tyfta/ þui vert kost-
gæfiñ/ ⁊ gior idran/ Siaꝛ eg stend fyre dyrū ⁊ klappar
vpp a/ ef nockr heyrir mina raudd/ ⁊ vpplykr dyrunū/ til
hās mun eg iñganga/ ⁊ kuelld verd mz hm̄ snæda ⁊ hā
medr mier/ huer yfuer viñr hm̄ mun eg gefa medr mier
at sitia a minū stoli/ lika sem eg yfuer vañ hefi/ ⁊ settiz
mz minum faudr a hās stoli huer eyru hefer sa heyre
huat andiñ seiger samkundunum

Fiordi Cap

EPter ꝥ sa eg/ ⁊ Siaꝛ at dyr vpp lukuzt a hīne/ ⁊
hin fyrsta rauddin hueria eg hafdi heyrt vid
mig tala sē añars ludrs/ hun sagdi/ far þu vpp
hingat ⁊ mū eg syna þier/ huat hier epter skal skie/ ⁊ iafn
snart vͬ eg i anda/ ⁊ Siaꝛ at stoll vͬ settr a hīnū/ ⁊ a stol
nū sat nockr/ ⁊ sa sē sat hā var lika alitz sē steiñiñ Jaspis
⁊ Sardis/ ⁊ regnbogi var kring vm stoliñ/ lika alitz sem

Smaragdus/ ⁊ vmhuerfis stolin voru (xxiiij) stolar ⁊ a þm̄ stolū satu (xx uīj) olldungar/ skrydder huitū skruda/ ⁊ baru a sinū hofdū gulligar korunur.

Og af stolinū vt geingu/ elldingar/ reidar þrumr/ ⁊ radder/ (vij) elldz lampar brūnu fyre stolnū huerier at eru (vij) andar gudz/ ⁊ fyre stolnū var gler sior/ lika sem Cristallus ⁊ mitt i stolnū ⁊ kringum stolin fiogr dyr full augna a bak ⁊ i fyrir/ ⁊ hid fyrsta dyrit var lickt Leoni/ ⁊ hid an̄at lickt kalfue ⁊ hid þridia dyrit hafdi a sian sem madr/ ⁊ hid fiorda var lickt fliuganda erne/ ⁊ huert þra fiogra dyran̄a/ hafdi sex vengi/ ⁊ vtan vm kring ⁊ in̄an full augna/ ⁊ hofdu eigi huild/ dag ⁊ nott seigiandi/ Heilagr/ heilagr/ heilagr/ er gud drottin̄/ almattugr/ sa sem var/ ⁊ sa sem er/ ⁊ sa sem koma mun

Og þa dyrin gafu/ dyrd ⁊ heidran/ ⁊ blezan þin̄ er a stolnū sat/ sa er lifuer vm allder at eilifu/ fiellu fram (xxiiij) olldungar fyre þū sem a stolnū sat/ ⁊ til badu þn̄ sem lifuer vm allder ⁊ at eilifu/ ⁊ snorudu sinū koronū fram̄ fyre stolin̄ ⁊ sogdu/ þu Drottin̄ ert verdugr at medtaka dyrd ⁊ heidran ⁊ krapt/ þt þu hefer alla hluti skapat/ ⁊ fyrer þin̄ vilia vrdu þr/ ⁊ eru skapader

Fimti capitule

OG eg sa i hægri hendi þss sem a stolnū sat bok skrifada in̄an/ ⁊ vtan insiglada med (vij) insiglū/ ⁊ eg sa sterckan̄ Eingil predika mickille raust/ Huer er verdugr þssare bok vpp at luka/ ⁊ hn̄ar insiglin vpp at briota/ ⁊ eingen̄ huorki a hīnū nie a iordu/ nie vnder iordu kun̄e þre bok vpp at luka nie þar i at sia/ ⁊ eg grpta ogrliga/ at eingin̄ fanzt þar verdugr þre bok vpp at luka/ ⁊ at lesa/ nie þar i at sia

Og

Og eiñ af olldungunũ seiger til min/grat eck-/
Sia: ꝥ Leonit sẽ er af slekti Juda/Rot/Davidz
hefer yfuer vũnit/at ꝥ opne bokina/ꝛ vppbrioti hen
nar (vij) insigle/ꝛ eg gadi at/ ꝛ sia/i midit stolsins
ꝛ þra fiogra dyra/ ꝛ mitt a mille olldungañ/stan
da lamb/lika sem væri ꝥ drepit/ ꝛ hafdi(vij)horn
ꝛ(vij) augu/huer at eru andar gudz/vt sender vm
oll lond/ꝛ ꝥ kom ꝛ tok bokina vr hægri hendi þess
sem a stolnum sat

Og þa er ꝥ tok bokina/þa fiellu fram þau fio
r dyrin/ꝛ fiorer ꝛ tuttugu olldungarner fyre lam
binu/ꝛ huer eiñ hafdi horpu ꝛ gull ker full reykilsiſ
huer at eru bæner heilagra/ꝛ sungu nyañ lofsong/
ꝛ sogdu/Þu ert verdugr at medtaka bokina/ꝛ vpp
at briota hñar insiglin/ ꝥ t þu ert slatradr/ꝛ endr
leystir oſſ med þinu blodi/vt af allz hattudũ kyn
kuislũ ꝛ tungũ/folki ꝛ þiodũ/ꝛ hefer oſſ giort gudi
til konunga ꝛ keñi maña/ ꝛ vier munũ rikia a iordu

Og eg sa/ꝛ heyrdi raudd margra Eingla vm
huerfis stoliñ/ꝛ vm dyrin/ꝛ vm kring olldunga-
na/ꝛ þr voru at tolu/ þusund þusũda/ꝛ sogdu harri
raust/verdugt er lambit/ ꝥ slatrad er at medtaka
kraft/ꝛ rikidom/ꝛ vizku/ꝛ styrck/dyrd ꝛ heidr/ꝛ
allar skepnr þær a himnum eru ꝛ a iordu/ꝛ vnder
iordu ꝛ i sionum/ ꝛ allt huat i þm̃ er/Heyrda eg seg
gia til hñs sẽ a stolinũ sat/ꝛ til lambsins/Lof/hei-
dr ꝛ dyrd/ ꝛ valld vm allder ꝛ at eilifu/ꝛ þau fiog
r dyrin saugdu Amen/Og þr fiorer ꝛ tuttugu oll
dungar fiellu fram ꝛ til badu þañ sem lifuer vm
allder allda at eilifu

Siette Capitule

Og eg

OG eg sa þ at lambit opnadi eitt aꝼ insi
glunũ/ ꝛ eg heyrdi eitt aꝼ þm̃ ꝼioꝛũ dy-
ꝛunũ ſeigia lika sẽ mz reid- þrumu ſkr
yd kõ ꝛ ſkoda/ ꝛ eg gætta at/ ꝛ Sia? at
huitꝛ heſtꝛ/ ꝛ sa þar vppa ſat haꝼdi boga/ ꝛ hm̃
vard geꝼin koꝛona/ ꝛ hañ ꝼor vt at yꝼuer viña ꝛ
þ hñ yꝼuer vyñe

Og þa þ opnadi hid añat insiglit/heyrda eg hid
añat dyrit ſeigia/kom ꝛ gæt at/ ꝛ þar gieck vt añar
heſtꝛ sa var raudꝛ/ ꝛ þm̃ ſem þar ſat a vard geꝼit
ꝼridiñ i burt at taka aꝼ ioꝛdu/ſo at þꝛ dræpizt ni
dꝛ iñbyrdis/ ꝛ hm̃ vard geꝼit ſtoꝛt ſuerd

Og er þ opnadi hid þridia insiglid/heyrda eg
hid þridia dyrit ſeigia/kom ꝛ ſkoda/ ꝛ eg gætta at
ꝛ Sia? at bruñ heſtꝛ/ ꝛ sa þ ſat a haꝼdi met i ſi-
ñe hendi/ ꝛ eg heyrda medal þra ꝼiogꝛa dyra rau-
ddina/ſeigia/ Mæler hueitis vm eiñ pening/ ꝛ þrir
mæler bygs vm eiñ pening/ ꝛ vine ꝛ vidſmioꝛe gior
aunguañ ſkada

Og þa þ opnadi hid ꝼioꝛda insiglid/ heyrda eg
raudd hins ꝼioꝛda dyrsins/ſeigiandi/kom ſkoda/ ꝛ
Sia? at bleikꝛ heſtꝛ/ ꝛ sa þar a ſat/ þs naꝼn hiet
Daudi/ ꝛ heluite hm̃ eꝼter ꝼylgdi/ ꝛ hm̃ vard mackt
geꝼin til at deyda i ꝼioꝛũ attum iardar/medꝛ ſuer-
di/ ꝛ hungri/ ꝛ medꝛ drapi aꝼ dyrum iardar

Og þa þ opnadi hid ꝼimta insiglid/leit eg vn-
der alltarino ſaler þra ſẽ liꝼlatner voꝛu ꝼyrer gudz
oꝛdz ſaker/ ꝛ ꝼyrir vitniſburdarins ſaker ſem þꝛ
hoꝼdu/ ꝛ þær kolludu harri rauddu ꝛ ſaugdu/dro
ttiñ/ þu hiñ heilage/ ꝛ sañarlige/ huerſu leinge þa
dæmer þu ꝛ heꝼner eckt vors blodz a þm̃ ſem a ioꝛ
du bwa/ ꝛ þm̃ ſier huerium einum vard geꝼit huitt
klædi/ ꝛ til þra vard ſagt/at þꝛ huilldizt/eñ vm noc

kra

fra ſtund/ þangat til þ vpp fylldizt at fra ſam þio nar ꝛ brædꝛ kæmi þar ꝛ til/ huerier eirnen liflatner ſkylldu verda lika ſem þꝛ

Og eg ſa/ at þ opnadi hid ſietta inſiglid/ þa giordizt myckill iardar ſkialfti/ ꝛ ſolin̄ vard ſuort ſē hæru ſeckꝛ/ ꝛ tunglit ſem blod/ ꝛ ſtiornꝛ himins hrū du a iordina/ lika ſem an̄at fikiu tre/ nær þ hriſtizt af vindi mycklū/ af fleyger ſinū fikiū ꝛ himinin̄ vndan liet/ ſem ſu bok/ er ſaman verdꝛ vafin/ ꝛ aull fioll/ ꝛ eyiar hræꝛduzt vꝛ ſinū ſtodū/ ꝛ iardar in̄ar köungar ꝛ hofdingiar/ rikiſmen̄/ ꝛ foꝛingiar/ ꝛ macktar men̄i/ ꝛ aller þrælar ꝛ frelſingiar ſkyldu ſier i holū ꝛ hellū fiallan̄a/ ꝛ ſogdu til hellnan̄a ꝛ fi allan̄e/ fallit yfuer oſſ ꝛ hyliet oſſ/ fyre aüglite þeſſ ſem a ſtolinum ſitꝛ/ ꝛ fyre reide lambſins/ þt hin̄ mycke dagꝛ hn̄s reide er komin̄/ huer fær ſtadit

Siounde Capitule

OG epter þ ſa eg fiora Eingla ſtanda a fiorū hornū iardarin̄ar/ ꝛ þꝛ hielldu in̄e fiorum vindū iardarin̄ar/ ſᵒ at eingin̄ vindꝛ blieſ a iordina/ nie a ſioin̄/ nie a nockꝛt ℟ Og eg ſa an̄an̄ Eingil vpp ſtiga vt af vpp gongu ſolarin̄ar/ ſa hafdi teickn li fanda gudz/ ꝛ kalladi harri rauddu til hin̄a fiogra Einglan̄a/ huerium gefit er/ at granda iordun̄e ꝛ ſio= num ꝛ ſagdi/ grandit ecki iordin̄e/ eigi ſionum/ nie trianum/ ſvo leingi þ vier teicknum þiona vors gudz/ i fra en̄um

Allra heilagra mᵒ

Og eg heyrda tolu þra ſem teicknader vrdu/ ſem teick= nader voru af ollum kynkuiſlum Jraels ſona/ af hundrat fioꝛar ꝛ fioꝛutiger þuſunder/ Af kyne kyne Juda tolf þuſunder teicknader /

Rúben tolꝼ þusunder teicknader/aꝼ kyne Gad xij. þusunder teicknader/aꝼ kyne Aser xij þusunder tei cknader/aꝼ kyne Neptalin xij þusunder teicknader aꝼ kyne Manasse/xij þusunder teicknader/aꝼ kyne Simeon xij þusunder teicknader/aꝼ kyne Leui xij þusunder teicknader/ aꝼ kyne Jsaschar xij þusũder teicknader/aꝼ kyne Zabulõ xij þusunder teicknader aꝼ kyne Joseph xij þusunder teicknader/aꝼ kyne BenJamin xij þusunder teicknader

Og epter ꝥ leit eg/ ꝛ sia ꝛat skare myckell/huern eingiñ gat talit/aꝼ ollũ ꝼiodũ ꝛ ꝼolki ꝛ tungu malũ standa ꝼram̃ ꝼyre stolnũ ꝛ ꝼram̃e ꝼyre la[m]binu/ ꝛ vm skrydder huitum skruda ꝛ palma vidr i þra hõdum/ ꝛ kolludu harri rauddu/ ꝛ sogdu/ Heilsa sie þm̃ sem a stolinũ sitr/gudi/ ꝛ lambinu/ ꝛ aller Einglar stodu vm huerꝼuis stoliñ/ ꝛ kringũ olldungana/ ꝛ vm kring þau ꝼiogr dyrin/ ꝛ ꝼiellu ꝼyre stolnũ ꝼram̃ a þra asianu/ ꝛ til badu gud ꝛ sogdu Amen/ Loꝼ ꝛ dyrd ꝛ speki/ ꝛ þacker/ ꝛ heidr/ ꝛ kraptr ꝛ sterckleike sie vorum gudi vm allder ꝛ at eiliꝼu Amen ✻

Og eiñ aꝼ olldungunũ andsuaradt ꝛ sagdi til min/huerier eru þsser sem vm skrydder eru huitũ skruda/ ꝛ huadan eru þr at kõner/ ꝛ eg sagda til hñs/Herra þu veitz ꝥ/ ꝛ hñ sagdi til min/ þsser eru þr sem kõner eru vr mycklu harmkugli/ ꝛ siñ skruda þueigit haꝼa ꝛ huit ꝼagat i blodi lambsins aꝼ þui eru þr ꝼram̃ ꝼyre stole gudz/ ꝛ sa vpp a stolnũ sitr mun bua yꝼuer þm̃/eigi man þa hier epter hungra nie þyrsta/ ꝛ eigi man yꝼuer þa ꝼalla sola riñar nie nockrs konar hite/ ꝥt lambit mitt a stolnũ mun stiorna þm̃/ ꝛ leida til liꝼandi vatz bruña/ ꝛ Gud mun aꝼ þwo allañ grat aꝼ þra augum

viij Capitule

OG þa þ opnadi hid siounda ĩſiglid/ gio-
rdizt kyrrleike myckell a himnũ nær vm
halfa ſtund/ ⁊ eg sa vij eingla þr gein-
gu fyre gud/ ⁊ þm̃ vrdu vij basuner ge-
fnar/ ⁊ añar eingell kom ⁊ ſtod vid allta-
rit/ ⁊ hafdi gulligt reykilſis ker ⁊ hm̃ vard myckit
reykelſe gefit/ þ hañ gæfi til bæna allra heilagra
vpp a alltarit fyre ſtolnũ/ ⁊ reykr reykilſiſins/ gieck
vpp af hendi eingilſins fyre gud/ og eingilliñ tok
reykilſis kerit/ ⁊ fyllti þ med ellde af alltarino/ ⁊
hellti þui a iordina/ ⁊ þa vrdu radder/ ⁊ reidarþr-
umr ⁊ elldingar ⁊ iardſkialftar

Og þr vij einglar sem hofdu þær vij baſſuner/
til biuggu ſig at basuna/ ⁊ hiñ fyrſti basunadi/ ⁊
þa giordizt hagl ⁊ elldr mz blodi blandadr/ ⁊ fiell
a iordina/ ⁊ þridiungr triaña brañ/ ⁊ allt græna
graſit brañ

Og hiñ añar eingill basunadi/ ⁊ þa for lika sē
biarg myckit elldi breñanda i ſioiñ/ ⁊ þridiungr ſiaf-
narins giordizt blod ⁊ þridiungr lifandi ſkepna
dou/ ⁊ þridiungr ſkipaña fyre forſt

Og hiñ þridie eingill basunadi/ ⁊ þar fiell ſtor
ſtiarna af himne/ ⁊ hun logadi sem kueikr/ ⁊ fiell
yfuer þridiũg vatnaña ⁊ yfuer vatz bruñana/ og
nafn ſtiornuñar hiet remña/ þat þridungr ſnerizt i
remñu/ ⁊ marger meñ dou af votnunũ/ af þui þau
voru svo rauñ vordin

Og hiñ fiordi Eingill basunadi/ ⁊ þridungr ſo-
lariñar vard ſleiginn ⁊ þridungr tunglſins/ ⁊ þri-
dungr ſtiarnaña/ so þ þridungr fra vard myrck-
uadr/ ⁊ þridungr dagſins lyſti ecki/ lika eirniñ nat-
tariñar/ ⁊ eg sa eiñ Eingil fliuga mitt i gegnũ hi-
miniñ/ ⁊ ſeigia med harri rauſt (Wei/ wei/ wei þm̃

F ſem

a iordu bua fram yfuer hinar adrar radder basũ
ſins/ þra þriggia eingla sẽ eñ ſkyllu basuna

Niunde capitule

OG hiñ fimti eingell baſunadi ⁊ eg sa ſt
iornu eina falla af himne a iordina/ ⁊
hm̃ vard gefiñ lyckill til pytz vnder diu
pſins ⁊ hñ lauk vpp pytte vnder diupſ
ins/ ⁊ þar gieck vpp reykr s° sem myck
ils o fns/ ⁊ſolin vard myrck ⁊ vedrit af reyknũ py
ttzins ⁊ vt af þm reyk komu einge ſprettr a iordina
⁊ þm̃ vard mackt gefin/lika sẽ þ flugormar ma
ckt hafa a iordu/ ⁊ þar vard til þra ſagt/ þ þær ſky
lldu eigi granda graſe iardar/ nie nockrſhattar kor
ne/ edr nockrſkonar vidi/ vtan einazta þm̃ mõm sẽ
eigi hafa teicknit i ſinũ eñum/ ⁊ þm vard þ gefit/
at þær af lifudu þa eigi/ helldr þ/ at þær kueldu þa
i fim̃ manudu/ ⁊ þra kuol var s° sem flug orma
kuol nær þr ſla mañiñ/ ⁊ a þiñ ſaumũ dogũ munu
meñirner daudans leita ⁊ eigi fiña/ þr munu girn
azt at deyia ⁊ daudiñ mun fra þm flyia

Og þær eingeſprettr eru likar þm̃ heſtũ/sẽ til ba
rdaga eru buner ⁊ a þra hofdũ sẽ Coronr gulle lik
ar/ ⁊ þra andlit sẽ manz andlit ⁊ hofdu locka sẽ ko
nu haar/ ⁊ teñr þra voru sẽ Leona/ ⁊ hofdu bryni
ur s° sẽ iarn bryniur ⁊ þytr þra vængia/ s° sẽ byll
dran vagna/ þra margra heſta sem i bardogũ hla
upa ⁊ hofdu hala lika ſem flug ormar/ ⁊ þar voru
agnuar a þra holũ/ ⁊ þra mackt var at granda mo
ñum i fim̃ manude/ ⁊ hofdu yfuer ſier konũg ein
gilin̄ vnder diupſins/ huers nafn a ebreſku Abba
don/ eñ a girſku Appollyon/ Eitt wei er vm lidit/
sia? þar koma eñ nu two wei epter þetta

Og hiñ sietti eingill basũadi/ ⁊ eg heyrda eina ra
udd vt af fiorũ hornũ gylline allcariſis fyre gudi

hun ſagdi til hins ſietta eingilſins/ſē baſunit haꝼ
di/leyſ þu vpp þa ꝼiora eingla sē bundner eru vid
hid myckla vatnit Euphrates ⁊ þr ꝼiorir einglar ve
du lauſer/huerier reidubuner voru a ſtundu/a dei
ge/⁊ a manudi/⁊ a ære/at þr i helſlægi þridiūg ma
ñaña/⁊ tala þſſ ridanda heis var tiv ſiſum þuſūd
þuſūda/⁊ eg heyrda þra tolu/⁊ ſem eg sa heſtana
i syn/⁊ þa ſem þar vpp a ſatu/ ꝥ þr hoꝼdu gloāndi
⁊ gular ⁊ breñeſteinſligar bryniur ⁊ hoꝼudin heſt
aña s° sem Leona hoꝼut/⁊ vt aꝼ þra muñe giecꝁ
elldr/reykr/⁊ breñeſteiñ/aꝼ þſſu þreñu þa er i helſlei
giñ þridiungr mañaña aꝼ elldinum/⁊ reyknū/⁊ bre
ñeſteinenū/er vt aꝼ þra muñe giecꝁ/ þt þra macꝁt
var i þra muñe ⁊ þra halar voru hoggormū liker/⁊
hoꝼdu hoꝼudin/⁊ medr þm somū giordu þr ſkadā

Og þar voru eñ m̄ aꝼ gāgs þr sem eigi vrdu i
helſlegner aꝼ þſſm plagū huerier ecki yꝼuer bot gio
rdu aꝼ verckū ſiña handa/s° at þr eigi til bædu djo
ꝼuliñ ⁊ gullz ⁊ ſilꝼrs ⁊ eirs/⁊ ſteina/⁊ tries aꝼgudi
ſem huorki ſia nie heyra/nie ganga kuña/ huerier
eirnen ongua yꝼuer bot giordu aꝼ ſinū mañ drapū
ꝼiolkynge/ꝼrillulifnadi/⁊ ſtuldi

Tiunde cap

O eg sa añañ ſterckañ eingil aꝼ hinū
opnā kōa hñ var ſkye vm klæddr/⁊ reg
nboge a hñſ hoꝼdi/⁊ hñs andlit var sē
sol ⁊ hñſ ꝼætr lika ſem elldz ſtolpar/⁊
hñ haꝼdi i ſiñe hendi litla bok opna/⁊
hñ ſetti ſiñ hægra ꝼot a ſioiñ ⁊ hiñ vinſtra a iordi
na/⁊ hñ kalladi harti raudd/lika ſem ꝥ Leon gre
niar ⁊ þa hñ kalladi toludu vñ reidar þrumr ſinar
rauſter ⁊ þa þær vñ reidar þrumr hoꝼdu talat ſin
ar rauſter villda eg haꝼa ſkriꝼat þær/ þa heyrda
eg raudd aꝼ hīne ſeigia til min/merck þu huat þær
vñ reidar þrumr haꝼa talat/ ⁊ ſkriꝼa þær eigi

Og Eingilliñ huern eg sa standa a sionũ ⁊ a ior
duñe/hof vpp sina hõd til himins/ ⁊ swor vid hiñ
lifanda vm allder at eilifu huer himiniñ hefer
skapad/ ⁊ huat þar iñe er/ ⁊ iordina ⁊ huat þar iñe
er/ ⁊ sioiñ ⁊ huat þar iñe er/ þ hiedan i fra eingin
tid meir vera skal/helldr a dogũ raddar þss siõda
eingels nær hñ man basuna/ þa skal full komnadr
verda/leyndr domr gudz/so sem hñ kuñgiordi sin-
um þionum ⁊ spamõm

Og eg heyrda raudd af himne eñ aptr vid mig
tala/ ⁊ seigia gack hedan/tak þañ opna bækling af
hendi eingilsins sem a sionum ⁊ a iordũñe stendr
⁊ eg gieck burt til eingilsins/ ⁊ sagda/gef mier bæk
lingiñ/ ⁊ hñ sagdi til min/ tak/hñ i burt/ ⁊ suelg
hñ/ ⁊ mun hñ remã þiñ kuid/eñ i þinũ muñe mun
hñ sætr vera/ sem hunang/ ⁊ eg tok bæklingiñ af
hendi Eingilsins ⁊ suelgdi hñ/ ⁊ hñ var sætr i mi
nũ muñe sẽ hunang/ ⁊ þa eg hafda suelgt hñ bet
skuadizt kuidr miñ/ ⁊ hañ sagdi til min þu hlytr eñ
at spa heidnum þiodunum/ folki ⁊ tungu nialum/
⁊ morgum konungum

Og mier vard gefiñ reyr leggr lika sem hrisla
⁊ sagdi/statt vpp ⁊ mæl mustiere gudz ⁊ alltarit/
⁊ þa sem þar iñe til bidia/ eñ þañ hiñ insta Chor
mustierisins kasta þu vt ⁊ mæl hñ eigi/ þat hñ er
Heidingium gefiñ ⁊ hina heilogu borg munu þr fo
tum troda/two ⁊ fioru tige manude.

Ellifte Capitule

OG eg mun gefa mina two votta/ ⁊ þ
skulu spa þusund two hundrut ⁊ sextie
ge daga/klædder seckiũ/ þsser eru two
vid smiors tre/ ⁊ tweir liosa stiakar
stãdandi fyre auglite gudz iardariñar

Og eg

Og ef nockr vill þim granda/ þa geingr elldr vt af þra muñe ⁊ suelger o vine þra/ ⁊ ef nockr vill þim granda/ sa hlytr s° lifllatiñ at verda/ þsser hafa mackt himiniñ aptr at luka/ at þ rigne ecki a dogũ þra spa sagna/ ⁊ þr hafa mackt yfuer vatninu til at vm snua i blod/ ⁊ at sla iordina med allz hat tadri plagu/ svo opt sem þr vilia

Og nær þr hafa siñ vitnisburd endat/ þa man dyrit ꝥ vt af vnder diupinu vppstigr/ hallda strid vid þa/ ⁊ mun yfuer viña þa ⁊ i helsla/ ⁊ þra likamer munu liggia a stretum hiñar myklu borgar/ huer ed andliga kallazt Sodoma ⁊ Egiptũ/ þar vor drottiñ er krossfestr/ ⁊ þra likame munu nockrer af þiodunũ ⁊ kynslodunũ ⁊ tungumalunũ sia i þria daga ⁊ eiñ halfuañ/ ⁊ munu ecki þra likame leggia lata i leidi framlidiña/ ⁊ þr er a iordu bua munu gledia sig yfuer þm ⁊ kater verda/ ⁊ giofũ sendazt iñbyrdis/ þat þesser tweir spameñ kuoldu þa sem a iordu bua

Og epter þria daga ⁊ eiñ halfuañ for i þa lifsins andi af gudi/ ⁊ þr stodu a sina fætr/ ⁊ myckill otti fiell yfuer þa/ sẽ þa sau/ ⁊ þr heyrdu raudd myckla af himne seigia til þra/ stigit vpp hingat/ ⁊ þr stigu vpp i himiniñ i skyinu/ ⁊ þra o viner sau þa/ ⁊ a þre samre stũdu vard myckell iardskialfti ⁊ þridungr borgariñ̃ hrapadi/ ⁊ þar vrdu i iardskialftanũ i helslegner vij þusund maña nofn/ ⁊ hiner adrer hræddust ⁊ gafu dyrd gudi himinsins

Þat añat wei er vm lidit/ Siaiđ hid þridia wei kemur snart

Tolfti Capitule

 Og hiñ

OG hiñ ſioundi Eingill baſunadi/ ꝛ þar giorduzt myckla radder/ a himne/ þær ſogdu/ Rikin þſſarar veralldar eru vor din vors Drottins ꝛ hñs Chriſtz/ ꝛ hñ mun rikia vm allder at eiliꝼu/ ꝛ þr ꝼio rer ꝛ tuttugu olldungar ſem ſitia ꝼyre gudz auglite a ſinũ ſtolũ/ ꝼiellu ꝼram̃ a ſinar a ſionꝛ/ tilbadu gud ꝛ ſogdu/ vier þockũ þier Drottiñ gud almattugꝛ/ þt ſa þu ert/ ꝛ ſa þu vart/ ꝛ ſa þu til komandi ert/ þu heꝼer medtekit þiñ myckla krapt ꝛ riker/ ꝛ hinar heidnu þioder eru reidar vordnar/ ꝛ þin reidi er ko mẽ/ ꝛ time ꝼramlidiña þ þr dœmizt/ ꝛ l ꝛun at geꝼa þinũ þionũ ſpamõnꝛ ꝛ heilogũ/ ꝛ þm̃ er þitt naꝼn ot taꝛt/ ſmaũ ꝛ ſtorũ/ ꝛ at glata þm̃ ſẽ iordiñe glatad (haꝼa

Og muſtiere gudz vard vpp lokit a him ne/ ꝛ hñſ teſtamentz aurck ſatz i hñſ muſtieri/ ꝛ þar vrdu elldingar/ ꝛ radder/ ꝛ reidar þrumꝛ ꝛ iardſki alꝼtar ꝛ hagl mickit

Og þar birtizt teikn mickit a himne/ kona Solu ſie vm ſkrydd ꝛ tunglit vnder hñar ꝼotũ/ a hñar hoꝼdi Corona aꝼ tolꝼ ſtiornũ ꝛ hun var þungud ꝛ var Jod ſiuk/ ꝛ haꝼdi myckla ꝼœdin kalladi/ gar hrider

Og þar birtizt eñ añat teickn a himne/ ꝛ Sia at myckill dreki raudꝛ/ ſa haꝼdi vij. hoꝼut ꝛ tiv horn/ ꝛ a hñs hoꝼdũ vij. Coronꝛ/ ꝛ hñs hale dro þridung ſtiarnaña/ ꝛ ꝼleygdi þm̃ a iord

Og drekiñ ſtie ꝼram̃ ꝼyre kõuna þa ſẽ ꝼœda ſkyll de/ ſ° at nær hun heꝼdi ꝼœtt/ at hñ æti heñar barn/ ꝛ hun ꝼœddi ſon eitt piltkorn/ ſa er ſtiorna ſkyllde ollũ þiodũ medꝛ Jarn vendi/ ꝛ hñar barne vard kipt til gudz aꝼ hñs ſtole/ ꝛ konan ꝼlyde a eydimork/ huar hun haꝼdi ꝼyre bueñ ſtad aꝼ gudi/ at hun

ꝼœd

fæddizt þar þusund/two hundrut ſextige daga.

Og þar ✠ giordizt ſtrid myckit a himne þ Micha-
el ⁊ hn̄s einglar borduzt vid drekan̄/ drekin̄ bardizt
⁊ hn̄s einglar/ ⁊ yfuer vn̄u ecki/ þra ſtadr vard eir-
nen eigi meir fundin̄ a himne/ ⁊ sa myckle dreki ⁊
hin gamle hoggormr/ſa ſē at heiter diofull ⁊ and-
ſkoti verdr vt ſnaradr a iordina/ huer ed alla verall-
dar kringluna viller/ ⁊ hn̄ vard vt ſnaradr a iordi-
na/ ⁊ hn̄s einglar vrdu ⁊ eirnen vt ſnarader

Michaels m

Og eg heyrda raudd myckla a himne seigiandi
Nu er heilſa ⁊ kraptr/ ⁊ riki ⁊ mattr vors gudz/ vor-
din̄ hn̄s chriſtz/ med þui hn̄ er vt ſnaradr ſem þa
aſakadi dag ⁊ nott fyre gudi/ ⁊ þr hafa hn̄ ÿfuer-
vn̄it fyrer lambſins blod/ ⁊ fyrir ordit þra vitniſ-
burdar/ ⁊ þr hafa eigi elſkat ſitt lif alli til daudanſ
þar fyre gledizt þier hīnar/ ⁊ þier ſē þar in̄e byg-
git ✳ Wei þm̄ ſem a iordu bua ⁊ a ſionum/ þt dio-
fullin̄ ſtigr ofan til ydar/ hafandi reidi myckla/ ⁊
veit þ hn̄ hefer ſtuttan̄ tima

Og ſem drekin̄ ſa þ hn̄ var vt ſnaradr a iordina
ofſockti hn̄ þa konu ſem sueinin̄ hafdi fętt/ ⁊ ko-
nun̄e vrdu tweir væinger gefner/ lika ſem mickillar
arnar/ ſo þ hun flygi aeydi mork i ſin̄ ſtad þar hū
nęrdizt vm ſtund/ ⁊ vm tima ⁊ vm halfuan̄ tima
fra augſyn hoggormſins. ⁊ hoggormrin̄ guſadi ep-
ter konun̄e vr ſinū mun̄e vatne/ lika ſem vatz flodi/
ſo at hun drecktizt i flodinu/ en̄ iordin̄ hialpadi ko-
nun̄e ⁊ vpp lauk ſin̄ mun̄a ⁊ suelgdi flodit þui er
drekin̄ guſadi vr ſinum mun̄e/ ⁊ drekin̄ reiddizt ko-
nun̄e/ ⁊ gieck burt at beriazt vid þa ſem yfuer voru
af hn̄ar ſędi/ þr gudz bodord varduelta/ ⁊ hafa
vitniſ burd Jeſu Chriſti

Þrettandi Capitule

x iij

Og eg

OG eg ſtod a ſiafuar ſandi/ ꝛ eg ſa Dyr
vpp ſtiga vr ſianū/ ꝥ hafdi vij hofut
ꝛ tiv horn/ ꝛ a ſinū hornum vij Coro-
iur/ ꝛ a þeſſ hofdū nofn hadungariñar
ꝛ ꝥ dyr ſem eg ſa var lickt Pardelo/ ꝛ
þeſſ fætr ſem biorna fætr/ ꝛ þeſſ kraptur ſē Leo
na kraptr/ ꝛ drekiñ gaf þui ſiñ krapt ꝛ ſiñ ſtol og
myckla mackt/ ꝛ eg ſa eitt af þeſſū hofdū/ ſo ſem
væri ꝥ ſært til dauda/ ꝛ þeſſ hin ban væna vnd va
rd heil/ ꝛ oll veralldar kringlan vndradizt ꝥ dyr-
it/ ꝛ til badu drekañ/ þā ſē dyrino gaf macktina/
ꝛ til badu ꝥ dyr ꝛ ſogdu/ huer er dyrino likur ꝛ hu
er kañ at ſtrida vid ꝥ

Og þui vard gefiñ muñr til at tala myckla hlu
ti ꝛ hadungar ꝛ þui vard mattr gefiñ til at hōdla
i two ꝛ fiorutige manadi/ ꝛ ꝥ vpp lauk ſinū muñe
til at hæda i moti gudi/ ꝛ at laſta hans nafn/ ꝛ ha
ns tialldbud/ ꝛ þa a himnum byggia/ ꝛ þui vard
gefit at ſtrida vid heilaga/ ꝛ yfuer viña þa/ ꝛ þui
vard gefiñ mackt yfuer allar kynkuiſler iardar/ ꝛ
tungu mal/ ꝛ þioder/ ꝛ aller ſē a iordu byggia til
badu ꝥ/ huerra nofn eigi eru ſkripud a lifs bok-
iñe lambſins/ ꝥ liflatid er af vpp hafi veralldar
hefer nockr eyru ſa heyre/ ef eiñ huer i herleiding
leider/ ſa man i herleidingu ganga/ ef nockr i hel-
ſlær med ſuerdi/ ſa hlytr med ſuerdi i helſleigiñ
at verda. Hier er þolinmædi ꝛ tru heilagra

Og eg ſa añat dyr vpp ſtiga af iorduñe ꝛ haf
di two horn lika ſem lamb/ ꝛ taladi ſo ſē drekiñ/
ꝛ ꝥ giorir alla mackt hins fyrra dyrſins i þeſſ aug
lite/ ꝛ ꝥ giordi at iordin/ ꝛ þr ſē þar a bua/ til ba-
du ꝥ fyrra dyrit huers daudlig vnd heil var vord
in ꝛ ꝥ giorir ſtor tackn/ ſo at þat giorir eirnen elld
af him

af himne at falla i mañ augſyn/ ⁊ viller þa sem
a iordu bua fyrer saker þra teickna sẽ þui eru gef
in til at giora i auglite dyrſins/ seigiandi þm̃ a ior
du byggia at þr giore mynd dyrino/ þui sẽ vndina
af/ suerdino hafdi/ ⁊ lifnadi

Og þui vard gefit/ at ꝥ gæfi myndiñe dyrſins
anda/ soᵒ ꝥ myndin dyrſins talade/ ⁊ þat giordi at
huer ſem hellzt eigi til bædi mynd dyrſins/ at sa yꝛ
di i helſleigiñ/ ⁊ ꝥ giorir alla ſma ⁊ ſtora/ rika ⁊ fa
tæka/ frelſingia ⁊ þræla/ at medtaka ꝥ audkeñing-
ar teickn i ſina hægre hond/ elligar i ſin eñe/ soᵒ ꝥ ein
giñ fær at ſelia edꝛ at kaupa/ vtan hñ hafi ꝥ aud-
keñingar mercki edꝛ nafn dyrſins eda tolu þſſ naf
ns Hier er ſpeki/ huer vnderſtodu hefer/ sa saman
reikne tolu dyrſins/ þuiat ꝥ er manzins tala/ ⁊ þeſſ
tala er sex hundrut sex ⁊ sextige

Fiortandi capitule

Barna dagiñ i Jolũ

OG ek sa ⁊ lamb ſtanda a fiallino Zion
⁊ mz þui hundrat ⁊ fiorar ⁊ fiorutige
þuſũder/ ⁊ þr hofdu nofn fodꝛ þſſ ſkr
ifut i ſinũ eñũ/ ⁊ eg heyrda raudd af
himne/ soᵒ sẽ myckels vatz fallz/ ⁊ svo
sẽ raudd myckellar reidar þrumu/ ⁊ rauddin sem
eg heyrda var sem horpu ſlagarar þr ed ſla ſinar
horpꝛ/ ⁊ sũgu soᵒ sẽ nya lofſongua fyre ſtolnum
⁊ fyre þm fiorum dyrunũ/ ⁊ fyre olldungunũ/ og
eingiñ gat þañ lof ſong numit/ vtan einazta þr hũd
rat ⁊ fiorer ⁊ fiorutige þuſunder sem keypter eru
af iorduñe Þeſſer eru ⁊ ꝥ huerier eigi fleckader eru
medꝛ konum/ þt þr eru meyiar ⁊ fylgia lambino
epter/ huert ꝥ gengꝛ þſſer eru ⁊ keypter vt af moñ
um gudi til frumburda ⁊ lambinu/ ⁊ i þra muñe
er eingin lyge fundin/ þuiat þeir eru vtan fleckan
frañe fyrer ſtole gudz

Og eg sa añan eingil fliuga vm midiañ himin iñ/sa hafdi æfinligt Euangeliō til at kūgiora þm sē a iordu sitia ꝛ byggia/ ꝛ allri þiod ꝛ kynferdi ꝛ tungu male ꝛ folki ꝛ sagdi med harri raudd Ottizt gud ꝛ gefit hm̄ dyrdina þt komiñ er time hñs dōs ꝛ til bidiet þñ sem giort hefer himin ꝛ iord ꝛ sioiñ ꝛ vatz bruñana/ ꝛ añar eingill epter fylgdi/ sa sagdi fallin er hun/ fallin er hun/ Babilon hin mycla borg/ þt hun hefer med vine sins frillu lifnadar dryckiat allar þioder

Og hiñ þridie eingill fylgdi þssm epter / ꝛ sagdi mz harri raust/ef nockr til bidr dyrit ꝛ þss mynd/ꝛ medtekr þ audkeñingar mercki i sitt eñe /edur a sina hōd sa man drecka af vine reidiñar gudz/sem iñ byrlat ꝛ skært er i bikar hñs brædi/ ꝛ mun kualdr verda mz elldi ꝛ breñesteine i augsyn heilagra eing la/ ꝛ fyre auglite lambsins ꝛ reykur þra pisla man vpp stiga vm allder at eilifu/ ꝛ þr hafa eigi neina huild dag ꝛ nott sem dyrit hafa til bedit ꝛ þss mynd ꝛ ef nockr hefer þss audkeñingar mercki medtekit/ Hier er polinmædi heilagra/hier eru þr sem vardue ita bodordin ꝛ truna a Jesum

Og eg heyrda raudd af hīne til min seigia skri fa Sæler eru þr dauder sē i drottne deyia i fra þes ssu/ Ja andiñ seiger þr huilazt af sinu erfuide þat þra verck fylgia þm epter

Og eg leit/ ꝛ Sia at huitt sky /ꝛ a skyinu sitia þñ likr var mãzins syne/sa hafdi gull koronu a si nu hofdi ꝛ i siñe hendi huassan sigd/ ꝛ añar eingill gieck vt af mustierino/sa kalladi med harri raust til þss sem a skyino sat/sla til mz sigde þinū ꝛ sker vpp þt kornskeru timiñ er komiñ af þui at haustyrckian iardariñar er fornut/ ꝛ sa er a skyino sat hio til mz

sinum

ſinum ſigde a iordina/ ꝛ iordin vard hauſt vnnin

Og añar eingill gieck vt aꝼ muſtierino aꝼ hine ſa haꝼ-
di eirnē huaſſau ſigd/ ꝛ añar eingill gieck vt aꝼ alltarino
ſa haꝼdi mackt yꝼuer elldinū/ ꝛ hropadi mꝫ mycklu kalle
til hn̄s ſē huaſſan ſigdin̄ haꝼdi ꝛ ſagdi hogg til mꝫ þinū
huaſſa ſigd/ ꝛ ſnid aꝼ vinvid kuiſtu iardarin þt þra vin
ber eru ꝼulluagrin/ ꝛ eingillin̄ hio til med ſinū huaſſa ſigd
a iordina/ ꝛ ſneid aꝼ vinkuiſtu iardarin̄ar ꝛ ſnaradi þm i
hina mycklu vin þrugu gudz reidi/ ꝛ vin þrugañ vard
vtā borg ꝼergd/ ꝛ blodit gieck vt aꝼ þrugūñe allt til beiſl
tañа heſtañ ꝛ vm þuſūd ſex hūdrut reñeſkeida.

xv Ca.

Og eg ſa añat teickn a hīne ꝥ var mycket ꝛ vn-
darligt vij einglar hoꝼdu vij hinar ſiduztu pla-
gur/ þt medr þm somū er ꝼullkōnut reidi gudz/
ꝛ eg sa ſo ſē gler ſiō elldi meingadañ ꝛ þa ſē
ſigrat hoꝼdu dyrit ꝛ þſſ mynd ꝛ tola þſſ naꝼns/
ꝥ þr ſtodu a gler ſionū ꝛ hoꝼdu horpr gudz ꝛ ſūgu loꝼ-
ſaūg Moyſi gudz þienuſtu mā̄z/ ꝛ loꝼſōg lābſins Seigi-
andi Myckel ꝛ vndarlig eru þin verck Drottin̄ gud alma-
ttugr/ riettuiſer ꝛ ſañarliger eru þiner veiger þu konungur
heilagra huer ſkyllde þig eigi hrædazt Drottin̄ ꝛ myckla
þitt naꝼn/ þt þu ein̄ ert heilagr/ aꝼ þui munu allar þio-
der koma ꝛ til bidia ꝼyrer þier/ þui þiner domar eru op-
inberer vordner

Og epter ꝥ ſa eg/ ꝛ Sia at vpp lokit vard muſtieri/ vit-
niſ burdarins tialldburdar a himne/ ꝛ vt aꝼ muſtierino
geingu þr ſio Einglar ſem plaguna hoꝼdu/ klædder hrei-
no ſkinanda lierepti/ ꝛ gyrter vmbrioſtid med gull lindū/
ꝛ eitt aꝼ ꝼiorū dyrunum/ gaꝼ þm ſio Einglunum/ ſio gull-
ſkaler ꝼullar gudz reidi þſſ er liꝼuer vm allder at eili-
ꝼu/ muſtierit vard ꝼullt med reyk aꝼ vegſemd gudz/
ꝛ hn̄s krapti/ ꝛ eingin̄ kuñe in̄ at ganga i muſtierit/ þar
til ꝥ þær vij plagur ꝼra vij Eingla ꝼullkōnadar verda/

Og eg

Sextandi Capitule

OG eg heyrda raudd myckla yfuer mu stierino seigia til þra vij Einglanna/ fa rit burt ⁊ vt hellit þim skalū gudz reidi a Jordina.

Og hiñ fyrsti gieck burt/ ⁊ hellti vt siñe skal a ior dina ⁊ þar vrdu ill kaun ⁊ skadsom a mōm/ þim er audkeñingar mercki dyrsins hofdu ⁊ þr sem þess mynd til badu

Og sa añar hellti vt siñe skalu i sioiñ ⁊ þ vard blod lika sem añars deydingia/ ⁊ oll lifandi sal deyd di i sionum

Og hiñ þridie Eingill hellti vt siñe skalu i votnin ⁊ i vatz bruñuna ⁊ þ vard blod/ ⁊ eg heyrda þañ Eingil seigia/ Þu drottiñ/ sa sem ert/ ⁊ sa sē vart/ þu ert riettlatr ⁊ heilagr/ þ þu dømder þtta/ þat þr vt helltu blodi heilagra ⁊ spamañaña/ ⁊ blod hefer þu gefit þim at drecka/ þui þss eru þr verdu ger/ ⁊ eg heyrda añañ Eingil af alltarino seigia/ Ja Drottiñ gud almattugr/ Sañer ⁊ riettuiser eru þiner domar

Og hiñ fiordi eingell hellti vt siñe skalu i solina ⁊ hīni vard gefit af hita at kuelia meñina mz elldi ⁊ moñunū vard heitt af mycklū ofr hita/ ⁊ laustu du nafn gudz sa er mackt hefer yfuer þessar pla gur/ ⁊ giordu aungua yfuer bot/ hīm dyrd at gefa

Og hiñ fimte eingell hellti vt siñe skalu yfuer sæti dyrsins/ ⁊ þess rike vard formyrckuat/ ⁊ af so rg i sundrbitu þr sinar tūgr ⁊ lostudu gud a himne af sinum sorgū/ ⁊ af sinum kaunū/ ⁊ giordu ongu a yfuer bot fyre sin verck

Og hiñ siette eingill hellti vt siñe skalu i þ myck la/ vatnit Euphrates/ ⁊ vatnit þurckadizt svo at

til rei

til reiddr ꝼrdi vegr kounganna vt af vpp gongu so
larinnar/ ⁊ eg sa vt af munne drekans ⁊ vt af munne
dyrsins/ ⁊ vt af munne þess falska spamanz/ganga
þria o hreina anda/lika paaddum/ ⁊ þ eru andar dio
fulsins/ þr giora ⁊ teickn/ ⁊ ganga vt til konunga
iardarinnar ⁊ vm alla heimskringlu/ at saman/
safna þeim til orustu vppa þann myckla dag gudz al
mattugs/ Siatu eg kem sem þiofr sæll er sa sem
vaker/ ⁊ varduetter sin klæde/ þ hann gangi eigi na
kenn/ so at eigi siaezt hans o somi/ ⁊ hann saman saf
nadi þeim i þann stad/ sem kallazt a ebresku Harma
nadi þeim i þann stad/sem kallazt a ebresku Harma (gedon.

Og sa sioundi Eingill hellti vt sinne
skalu i vedrit/ ⁊ þar gieck vt raudd af himne vr
stolnum/sem sagdi/ þ er skied/ ⁊ þar vrdu radder ⁊
reidar þrumur/ ⁊ elldingar/ ⁊ þar vard myckell Jar
skialfti/ huilikr at alldri vard/ vpp fra þui at menn
hafa a iordu verit/ þuilikr Jardskialfti so myckell
⁊ vt af þre hinne myckla borg/ vrdu þriar deillder
⁊ borger Heidinna þioda hrofudu/ ⁊ hin myckla
Babilon vard hugleigd fyre gudi/ henne at gefa ka
lek vinsins sinnar grimdar reide/ ⁊ allar eyiar flydu
⁊ eingin fioll vrdu fundin ⁊ hagl stort sem pund
fiell af himne a folkit/ ⁊ menninirner lostudu gud/
fyrer sakir plagu haglsins/ þt þessi plaga vard næ
sta myckel

Seytiandi Capitule

Dar kom ⁊ einn af sio Einglunum/ sem hof
du sio skalernar taladi vid mig ⁊ sagdi
til min/ kom/ eg man syna þier dom hinn
myckla horkonu/ sem a morgum votnum
sitr medr huerri horaner drygt hafa
konungar iardarinnar/ ⁊ þr sem a iordu bua/ eru
drucknir vordner af hennar horanar vine/ ⁊ hann flut
ti mig i anda a eydimorck/ ⁊ eg sa þa konu sitia
a forga

a ꝼogꝛ raudu dÿre/ꝼullt aꝼ noꝼnū hadungariñ
haꝼandi vij hoꝼut ꝛ tiu horn/ ꝛ konan var klędd
purpura ꝛ pelle raudu/ ꝛ vm prydd gulli ꝛ gimſteī
nū/ ꝛ perlū/ ꝛ haꝼdi i hēdiñe gull ker/ ꝼullt ſuiuir
dinga ꝛ o hreininda ſiñar horanar/ ꝛ i heñar eñe
naꝼn ſkriꝼat/ leyndꝛ domꝛ / hin myckla Babilon
moder ꝼrillu liꝼnadaña ꝛ allꝛar suiuirdu a iordu/
Og eg sa þa konu druckna aꝼ blodi heilagra ꝛ
aꝼ blodꝛ piſlar votta Jeſu/ ꝛ eg vndꝛadizt miog/
þa eg sa hana

Og Eingilliñ ſagdi til min huar ꝼyrer vndꝛazt
þu/ eg man ſeigia þier leyndañ dō konuñar ꝛ dyr/
ſins ꝥſſ sē hana ber/ ꝛ heꝼer vij hoꝼut/ ꝛ tiu horn
ꝥ dyr ſem þu heꝼer ſied ꝥ var/ ꝛ er eigi/ ꝛ mun
vpp aptꝛ koma aꝼ vnder diupino/ ꝛ man s° ꝼar
ra i ꝼyredęmingina/ ꝛ þꝛ ſem a iordu bua/ huerra
noꝼn eigi eru ſkriꝼut a liꝼs bokiñe i ꝼra vpp haꝼi
verallдar/ munu vndꝛazt nęr þꝛ ſia dyrit/ ꝥ er var
ꝛ eigi er/ Huert at þo er/ ꝛ hier er ꝥ hugſkot huert
ſpeki heꝼer

Þau vij hoꝼudin/ eru vij ꝼioll a hueriū ꝥ ko
nan ſitꝛ/ ꝛ ꝥ eru vij kōungaꝛ/ ꝼim̄ eru ꝼallner/ ꝛ eiñ
er eñ/ ꝛ sa añar er eñ eigi komiñ/ ꝛ nęr hñ kemꝛ/ hly
tꝛ hñ ſtuttañ tima at bliꝼua/ ꝛ ꝥ dyrit ſem var/ ꝛ er
eigi/ ꝥ er sa hiñ attandi/ ꝛ er vt aꝼ þm̄ vij ꝛ ꝼer
i ꝼor dęmingina/ og þau tiu horn þu heꝼer ſied/ ꝥ
eru tiu kōūg^a / þꝛ ed rikit eñ eigi medtoku/ eñ munu
vm ſtutta ſtund lika ſem konungar medtaka mackt
med dyrino/ ꝥſſer haꝼa ꝥ eitt rad/ at þꝛ munu geꝼa
ſiñ krapt ꝛ mackt dyrino/ þꝛ munu ꝛ ſtrida vid lam
bit/ ꝛ lambit mun þa yꝼuer viña/ þt ꝥ er Drottiñ
drottnaña/ ꝛ kōungꝛ kōungaña/ ꝛ med þui þꝛ ſem
kallader ꝛ vtualder/ ꝛ truader eru

oghñ

Og hn̄ sagdi til min/ votnin þau þu hefer sied
þar ed horkonan sitr a/ eru folk ꝛ lyder/ ꝛ heidnar
þioder ꝛ tungu mal/ ꝛ þau tiu hornin sē þu hefer
sied a dyrtno/ þau munu hata horkonuna/ ꝛ munu
hana sneyda ꝛ nauckta giora/ ꝛ munu hn̄ar holld
eta/ ꝛ hana m; elldi brenā/ þt gud gaf þ i þ ra hior
tu/ at giora huat hm̄ þocknazt/ at þr giore eitt vilia
so at þr gæfi dyrino sitt rike/ þangar til at fullkō
nat yrdi guds ord/ ꝛ konan sem þu hefer sied er
hin myckla borg/ huer sitt riki hefer vt yfuer kōun
gū Jardarinnar

Atiandi Capitule

O G epter þ sa eg annan Eingill ofan fa
ra af himne/ sa hafdi myckla mackt/ ꝛ
iordin var vpp lyst af hn̄s birtu/ ꝛ kall
adi af valldi med harri raudd ꝛ sagdi/
Hun er fallin/ hun er fallin Babilon
hin myckla/ ꝛ er dioflanna heimkynne vordin/ ꝛ hirdz
la allz o hreins anda/ ꝛ hirdzla allz o hreins ꝛ o
þacknæmiligs fugls/ þt af reidinnar vine hn̄ar ho
ranar hafa allar þioder druckit/ ꝛ kōungar iarda
rinnar hafa med henne horaner drygt ꝛ hn̄ar kaup
menn eru audiger vordner af hn̄ar mycklum mu
nadsemdum

Og eg heyrda adra raudd af himne seigia/ ut
gangit af henne mitt folk/ svo at þier verdit eigi
hlut takarar hn̄ar synda vpp a þ þier medtakit eigi
sūt af hn̄ar plagū/ þt hn̄ar synder na allt til him
ins/ ꝛ Drottinn hugleider hn̄ar ranglæting/ gialldit
hn̄e so sem hun hefer golldit ydr/ ꝛ twefalldit hn̄e
þat twefallt aptr/ epter hn̄ar verckum/ ꝛ med hue
riū bikar þ hun byrladi ydr/ byrlit henne þar i twe
fallt aptr/ Hue mickit sem hun dyrckadi sig/ ꝛ i
sinu munad lifue var/ svo micket innbyrlet hn̄e
kualer ꝛ ecka/ þuiat hun seiger i sinu hiarta/

Eg sit ꝛ em drottning/ ꝛ eigi man eg eckia verda ꝛ
onguan trega mun eg lita/ þar fyrer munu heñar
plagꝛ a einū deige koma/daudi/harmꝛ/ ꝛ hungꝛ/ ꝛ
med elldi mū hun brend verda/ ꝥt oflugꝛ er drott
iñ gud/sa er haña mun dœma

Og konungar iardariñar ꝥr sē medꝛ heñe hafa
horaner drygt/ ꝛ i munadsemd lifat/ munu grata
hana ꝛ kueina siek yfuer heñe/ nær ꝥr sia reyk af
heñar bruna/ ꝥr i fiarlœgd standa fyrer hrœdzlu
saker/hñar kualꝛ/ ꝛ seigia/wei wei Babilō hin my
ckla borg su hin stercka borg/ ꝥ a eiñe stūdu er kōiñ
heñar domꝛ/ ꝛ kaupmeñ iardar munu grata ꝛ har
ma yfuer heñe/ þui at ꝥ eirra kaupeyre man eingiñ
kaupa meir/kaup eyre gullz ꝛ silfꝛs ꝛ gimsteina/ ꝛ
perlꝛ ꝛ silke ꝛ purpura ꝛ skarlat/ ꝛ allz hattadañ
dyrindis vid/ ꝛ allz hattud ker af fila beinū ꝛ allra
handa ker af dyrmœtū vide/ ꝛ af eire ꝛ af iarne/
ꝛ marmara/ ꝛ iurtrer/ ꝛ smyꝛsl/ ꝛ vin ꝛ vidsmior/
rug ꝛ hueite/kuikfie ꝛ saudi/hesta ꝛ vagna/ ꝛ lika
me ꝛ saler mañaña

Og ꝥ alldine þar ꝥ in sala hafdi girnd a er fra
þier viket/ ꝛ allt huat feitt ꝛ frialsligt var ꝥ at er
fra þier viket/ ꝛ þu munt ꝥ eigi leingꝛ fiña/kaupm̄
þessarar vauru/huerier af heñe audiger vordner
eru/munu fiarlœgt standa af hrœdzlu hñar kua-
la/gratandi ꝛ harmanda/ ꝛ seigia wei wei hin my
ckla borg/sem mz silke/purpura ꝛ skarlate var kl-
œdd/ ꝛ med gulle var fagut/ ꝛ gimsteinū ꝛ perlū/
ꝥt a eiñe stundu er slikꝛ rikedomꝛ at ongu vordiñ

Og aller skipstiornar meñ ꝛ allꝛ sa skare sem
a skipum handtierar ꝛ skipueriar ꝥr a sionū hand
tiera stodu i fiarska ꝛ kolludu þa ꝥr sau reykiñ af
heñar bruna ꝛ sogdu Huer er lik þessari hiñe myck

lu borg

lu borg/ ꝛ þꝛ Juſu mollu yþuer hoþut ſier/ ꝛ kollu
du gratandi ꝛ harmandi/ ꝛ ſogdu/ Wei wei su hin
mickla borg i huerri audiger eru vordner aller þꝛ
ſem ſkipin hoþdu a ſionum mꝫ hñar vauru/ þt a
eiñe ſtundu er hun i eydi logd
Gled þig yþuer heñe himiñ/ ꝛ þier heilager poſtu
lar ꝛ ſpam̃/ ꝥ at gud heþer ydvarn dō a heñe dæmt
ꝛ eiñ oþlugr eingill tok vpp ſtein ſtoꝛan ſem kuarꝛ
nar ſtein/ ꝛ kaſtadi hm̃ i ſioiñ ꝛ ſagdi/ ſo man med
einū bẏl vt kaſtazit hin myckla Babilon/ ꝛ eigi me
ir þũdiñ verda ꝛ ſaung maña raudd ꝛ hoꝛpuſlatta
ra ꝛ þꝛa i pipur blaſa ꝛ i ludꝛa þeyta/ ſkal eigi meir
heyrazt i þier/ ꝛ eingiñ embættiſ madꝛ/ huers ſem
helltz embættiſ hñ er ſkal meir i þier þundiñ verda
kuernar hliod ſkal eigi meir i þier heyrt verda/ ꝛ
raudd brudgumans ꝛ bruðꝛ ſkal eigi meir i þier
heyrd verda/ þt þiner kaupmeñ voru hoþdingiar
a ioꝛdu/ ꝥ at þyrer þina þiolkyngi þoru villar allar
þioder / ꝛ blodit ſpamañaña ꝛ heilagra er i heñe
þundit ꝛ allra þꝛa ſem a ioꝛdu eru i heiſlegner

Nitiandi Capitule

Epter þtta heyrda eg mickla raudd myck
ilſ þiolda a himne/ ſeigiandi/ Halleluia/
heilſa ꝛ heidꝛ/ dyrd ꝛ kraptꝛ ſie gudi vo
rū Drottni/ þt ſañer ꝛ riett uiſer eru hñs
domar/ ꝥ hañ þordæmdi hina myckla
hoꝛkonu/ ſem ioꝛdina niedꝛ ſiñe hoꝛun þordiarþadi
/ ꝛ blods ſiña þiona aþ heñar hendi heþer hñ he
þnt/ ꝛ þꝛ ſogdu eñ aptꝛ i añat ſiñ Halleluia/ ꝛ raudd
gieck vt aþ ſtolnū ſem ſagdi/ Loþit vorn gud aller
hñs þionar/ ꝛ þꝛ hñ ottazi bædi/ ſmaer ꝛ ſtorer
Og eg heyrda raudd mickelſ þiolda/ ꝛ ſo ſem
nzd myckilla vatna/ ꝛ ſo ſem raudd megnꝛar rei

dat fremu/ ꝥr ſogdu Halleluia/ ꝥt gud almattugt
hefer rikit vnder ſig lagt/ fognũ ⁊ verũ glader ⁊ ge
fũ hm̃ dyrd/ ꝥt brudkaup lãbſins er kõit ⁊ ꝥſſ huſ
fru hefer ſig tilreitt/ ⁊ hñe vard gefit ꝥ hun ſkyll
di vmklæda ſig mz hreinu ⁊ ſkinanda ſilke (eñ ꝥ ſil
ke eru riettlætingar heilagra/ ⁊ hñ ſagdi til min/ ſæ
ler eru ꝥr ſẽ til kuelldmaltidar lambſins eru kalla
der/ ⁊ hñ ſagdi til min/ ꝥtta eru ſañarlig gudz ord/
⁊ eg fiell nidr fyre hm̃ til fota hñs/ at eg til bædi
hñ/ ⁊ hñ ſagdi til min/ Sia til/ at þu gior ꝥ ei/ Eg
em þiñ ſamþion ⁊ þiña brædra/ ⁊ ꝥra ſẽ hafa Je
ſu vitniſburd/ til bid þu gud/ Eñ vitniſburdr Jeſu
er andi ſpadomſins

Og eg sa himiniñ opiñ/ ⁊ Sia ! at huitr heſtr/
⁊ ſa ſem þar ſat a/ hiet trwr ⁊ ſañarligr/ ⁊ dæmer
⁊ ſtrider medr riettlæti ⁊ hñs augu er ſem elldz logi
⁊ a hñs hofdi margar koronr/ ⁊ hañ hafdi nafn
ſkrifat ꝥ eingiñ þeckti/ nema ſialfr hñ/ ⁊ var klæd
dr/ þui klædi ſem med blodi var dreipt/ ⁊ hñs nafn
hiet gudz ord/ ⁊ hm̃ epter fylgdi allr her sa a him
ne er/ a huitum heſtũ/ klædder i huito ⁊ hreinu ſil-
ke/ ⁊ af hñs muñe fram gieck twi eggiad ſuerd/ ꝥ
hñ ſlægi þar med heidnar þioder ⁊ hñ mun ſtior-
na þiñ medr Jarn vendi ⁊ hañ fot tredr þrugu
brædiñar vins ⁊ reidi gudz almattugs/ ⁊ hefer na-
fn ſkrifat a ſinu fate/ a ſiñe lend/ lika sᵒ /Konun-
gr konungaña/ ⁊ Drottiñ drottnaña

Og eg sa eiñ Eingil ſtanda i ſoluñe/ ⁊ hñ kal
ladi harri raudd ⁊ ſagdi/ til allra fugla ſem vnder
himne fliuga/ komit/ ⁊ ſaman ſafnit ydr til kuelld
verdar hins myckla gudz/ at þier etid holld konun
gaña/ ⁊ landz ſtiornaraña/ ⁊ holld oflugra/ ⁊ heſ
taña ⁊ ꝥra ſem þar vpp a ſatu/ ⁊ holld allra frel-
ſingia

ſingla/ ⁊ þionuſtu mañа bædi ſmarra ⁊ ſtorra/ og eg sa dyrit ⁊ konunga iardariñar/ ⁊ þra lid ſaman ſafnad/ til at hallda ſtrid vid þañ ſem a heſtinum ſat ⁊ vid hñs her.

Og dyrit vard hondlat/ ⁊ med þui ſa falſki ſpamadr ſem teicknin giordi fyre þui/ af huerium hñ villti þa ſem audkeñingar mercki dyrſins med toku/ ⁊ þa er mynd dyrſins til badu/ þſſer bader tweir vrdu lifandi fleygder i elldzins diki/ ꝥ med breñuſteine logar/ ⁊ þr adrer vrdu i helſlegner/ med ſuerdi þſſ ſem a heſtinum ſat/ ꝥ vt af hñs muñe gieck ⁊ aller fuglar vrdu ſadder af þra holldi

xx Capitule

OG eg sa Eingil ofanſtiga af himne/ sa hafdi lykil vnder diupſins/ ⁊ myckla iarn hlecki i ſiñe hendi/ ⁊ hañ hondladi drekañ hiñ gamla hoggorm/ huer at er diofulliñ ⁊ audſkotiñ/ ⁊ batt hñ vm þuſund ar/ ⁊ fleygdi hm̄ i vnder diupit ⁊ iñe luckti hñ ⁊ inſigladi þar ofan yfuer/ at hñ ſkylldi eigi meir villa heidnar þioder/ þangat til at vt endut yrdi þuſund ar/ ⁊ epter þhlyte hñ laus at verda vm ſtutta ſtund

Og eg sa ſtola/ ⁊ þr ſatu a þm̄/ ⁊ þm̄ vard domur gefiñ/ ⁊ þra ſaler ſem af hofdader vo ru vegna vitniſburdarins Jeſu ⁊ fyrer gudz ordz ſaker/ ⁊ þr ſem ecki hofdu til bedit dyrit/ nie þeſſ mynd/ ⁊ þr eigi medtekit hofdu audkenningar mercki i ſin eñe/ edr a ſinar hendur/ þeſſer lifdu ⁊ rickta med Christe þuſund ara/

eñ hiner adꝛer daudu endꝛlifnudu ecki/ þar til at
þuſund ar fullkõnuduzt/ þtta er hin fyrſta vpp ri
ſa/ ſæll er ſa ꝛ heilagꝛ ſem hlut deilld hefer a hiñe
fyrſtu vppriſu/ yfuer þuilikū hefer ſa añar dau/
di aungua mackt/ helldꝛ verda þr keñi meñ gudz
ꝛ Chꝛiſti/ ꝛ rikia med hm̄ þuſund ara

Og nær þau þuſund ar eru fullkõnut/ þa man
ſa andſkoti laus verda af ſinu fiotri/ ꝛ mun vt
ganga at villa hina heidnu/ ſem at eru i fiorū attū
Jardariñar Gog ꝛ Magog/ at ſaman ſafna þm̄
til barattu huerra tala er ſē ſiafar ſandꝛ/ ꝛ huerier
vpp ſtiga yfuer vidd iardar/ ꝛ vm kringia herbu
der heilagra ꝛ hina elſkuligu boꝛg/ ꝛ elldꝛ kom at
ofan fra gude af himnenū ꝛ ſuelgdi þa/ ꝛ dioful
liñ ſa þa villti vard kaſtadꝛ i elldzins diki ꝛ breñe
ſtein/ þar ed dyrit ꝛ ſa falſki ſpamadꝛ var/ ꝛ verda
kualder dag ꝛ nott vm alldꝛ ꝛ æfi at eilifu

Og eg ſa myckiñ ſtol ſkinanda/ ꝛ þñ ſem þar vp
pa ſat/ fyre huerſ auglite at flyꝛ himiñ ꝛ iord/ ꝛ
þm̄ var eingiñ ſtadꝛ fundiñ/ ꝛ eg ſa hina daudu/
bædi ſtora ꝛ ſma ſtanda fyre gudz auglite/ ꝛ bækꝛ
nar vrdu vpplatnar/ ꝛ oñꝛ bok vard opnud/ huer at
er lifſins/ ꝛ hiner daudu vrdu dæmder/ epter þui
ſem ſkrifat er a bokū/ epter þra verckū/ ꝛ ſioriñ gaf
fram̄ þa daudu ſem i hm̄ voru/ ꝛ daudi ꝛ heluite
gaf vpp þa daudu ſem i þm̄ voru/ ꝛ þr vrdu dæm
der huer eiñ epter ſinū verckum/ ꝛ daudi ꝛ ꝛ heluite
vrdu kauſtud i elldzins diki/ þ er ſa añar daudi/ ꝛ
ef nockꝛ finzt eigi ſkrifadꝛ a lifs bokiñe/ ſa verdꝛ
kaſtadꝛ i elldzins diki

xxi Capitule

og eg

OG eg sa nyan himiñ ꝛ nya iord/ þt hiñ fyrsti himiñ ꝛ fyrsta Jord forgieck/ ꝛ sioriñ er eigi meir/ ꝛ eg Johañis sa hina heilogu borg þa nyu Jerusalē ofan fara af himne fra gude til reidda/ so sem prydd brudr sinū mañe/ ꝛ eg heyrdi raudd mycla af stolinū seigia/ Sia þar/ tiallid buid guds hia mōm/ ꝛ hñ man hia þm byggia/ ꝛ þr munu hñs folk vera/ ꝛ gud sialfr medr þm mun fra gud vera/ ꝛ gud mun þerra aull tar af fra augū/ daudi man eigi meir vera/ eigi harmr nie kueinan eda hrygd mun meir vera/ þt hid fyrsta er vm lidit/ ꝛ sa vpp a stolnum/ sagdi/ Sia eg giori þ allt saman nytt/ ꝛ hñ sagdi til min skrifa þu/ þt þessi ord eru sauñ ꝛ truanlig

Og hñ sagdi til min/ þ er giort/ Eg em A ꝛ O vpp haf ꝛ nidrlag/ Eg man þyrstū gefa af bruñe lifanda vatz fyrerecki/ huer ed yfuer viñr sa mun eignazt allt þ/ ꝛ eg man hñs gud vera/ ꝛ hañ mun miñ sonr vera/ eñ þm otta fullū ꝛ vantruudū ꝛ suiuirdiligum/ ꝛ mandraporum/ ꝛ frillu lifnadar mōm ꝛ taufrurū/ ꝛ skurguda dyrckurū/ ꝛ ollm lungrū/ þra hlutdeilld mun vera i dikino sem mz elldi ꝛ breñi steine logar/ huert at er sa añar daudi.

Og eiñ af þm vij Einglunū/ sem hafdi þær vij skaler fullar med þær vij sidurstu plagr/ kom at mier ꝛ taladi vid mig ꝛ sagdi/ kom/ eg man syna þier husfruna/ brudr lambsins/ ꝛ hñ tok mig burt i anda/ vpp a hatt ꝛ myckit fiall ꝛ syndi mier hina mycklu borg þa heilogu Jerusalem/ ofan fara af hiñe fra gudi/ hafandi biartleik Drottins/ ꝛ hñar lios var lickt hinum dyrmætazta steine/ so sem skær Jaspis/ ꝛ hafdi mycla ꝛ hafua murueggie/ ꝛ haf

di tolf hlid ⁊ i þm̃ hliðunũ tolf eingla/ ⁊ nofn skref
fut/ huer at eru tolf kynkuisler Jsraels sona/ Af au
stre þriu hlid/ af nordri þriu hlid/ af sudri þriu hl
id/ af vestre þriu hlid/ ⁊ murvegger borgariñar ho
fðu tolf grunduelli/ ⁊ i þm̃ somum nafn þra
tolf postula lambsins

Og sa sem vid mig taladi hafdi gulligañ reyr kua
rda/ þat hñ skyllde mæla borgina/ ⁊ heñar hlid/ ⁊
murueggie/ ⁊ borgin er sett ferkauntud/ ⁊ leingd hñ
ar er s° myckil sem breiddin ⁊ hañ mællte borgina
med gull reyrnum/ vpp a tolf þusund reñe skeida
leingdin ⁊ breiddin/ ⁊ hædin heñar er lika iafnt ⁊
hañ mællte heñar murueggie hundrad fiorar ⁊ fio
rutigi alner epter þessmanz mæling sem eingil hef
er/ ⁊ smidi heñar mur veggia var af Jaspis/ ⁊
borgin af skiru gulle/ lik skæru glere/ ⁊ grunduelli
erner ⁊ murvegger borgariñar voru prydder med
allzhattada gimsteina/ hiñ fyrsti grunduollr var
Jaspis/ sa añar Saphir/ þridie Calcedoniꝰ/ fiordi
Smaragdꝰ/ fimte Sardonichꝰ/ siette Sardis siou
di Chrisolitꝰ/ attandi Berillus/ Niunde Topazius
tiũdi Chrisopras/ ellifte Hyacinthꝰ/ tolfti Amethyst

Og þau tolf hlidin voru tolf perlur/ ⁊ sier hu
ert hlidit var af sier huerre perluñe/ ⁊ strætin bor
gariñar voru skira gull s° sem gegnum skinanda
gler/ ⁊ eg sa þar eckert mustiere iñe/ þuiat drottiñ
gud almattugur er heñar mustiere ⁊ lambit/ ⁊ bor
gin þarf eigi solar nie tungls þ þau lyse i heñe/ þui
at gudz biartleike vpp lyser hana / ⁊ lios heñar er
lambit/ ⁊ þær þioder sem hialpazt ganga i þui sa
ma liose/ ⁊ konũgar a iordu niunu iñ flytia sina dy
rd i þa hina somu/ ⁊ heñar hlid verda ecki vm da
giñ aptr luckt/ þuiat þar man eingin nott vera/ ⁊ eck

ert saurugt ⁊ suiuirdiligt ⁊ lygn man þar in̄ ganga
vtan þr sem skrifader eru a lifs bokin̄e lambsins

Two ⁊ Tuttugazte capitule

OG han̄ syndi mier hreint vatz fall/ svo
skært sē Christallus/ fram̄ fliotandi af
af stoli gudz ⁊ lambsins / mitt a hen̄ar
stræti/ ⁊ badu meigin vatzins stodu lifs
ins tre/ ⁊ þ bar tolf hattadan̄ auogxt/ og
færdi sin̄ auogxt a sier hueriu̅ manadi/ ⁊ lauf bla
ud tresins dugdu til heilsu botar heidin̄ar þiodar/ ⁊
þar man eckert boluanligt meir vera/ ⁊ stoll gudz
⁊ lambsins mun þar in̄e vera/ ⁊ hans þionar munu
hm̄ þiona/ ⁊ hn̄s andlit sia/ ⁊ hn̄s nafn man i þra
en̄um vera/ ⁊ eigi mun þar nott vera/ ⁊ eigi vid þu
rfa nockurrar lysingar edr liose solar þat gud dro
ttin̄ mun sialfr lysa þeim/ ⁊ þeir munu rikia vm all
der at eilifu

Og hn̄ sagdi til min/ þssi ord eru traust ⁊ saun̄
⁊ Drottin̄ gud heilagra spaman̄a / hefer sent sin̄
eingil til at kungiora sinu̅ þionu̅/ huat snarliga hly
tur at skie/ Sia et̄ eg kem snart. Sæll er sa sē vard
ueiter ordin spadomsins i þssari bok/ ⁊ eg em Joha
n̄is sē þtta sied ⁊ heyrt hefer/ ⁊ þa eg hafdaþ hey
rt ⁊ sied/ fiell eg fram̄ at til bidia fyre fætr eing
ilsins þ s mier syndi þetta/ ⁊ hn̄ sagdi til min Gæt
at/ þu gior eigi þtta/ þuiat eg em þin̄ sam þion / og
þin̄a brædra spaman̄ana/ ⁊ þra sem varduetta ord
þessarar bokar/ Til bid þu gud

Og hn̄ seiger til min/ vppteickna ecki ord spado̅s
ins i þssari bok/ þt timin̄ er i nand/ huer skadsamur
er/ sa sie skadsamr/ huer o hrein̄ er/ sa sie o hrein̄/
en̄ huer riettuis er/ sa verdi en̄ riett visare og huer
heilagur er sa verdi en̄ heilagre / og Siadu

s un eg kem

Eg kem snarliga/ ꝛ min verdlaun medr mier/ at eg gialldi huerium sem einum/ so sem hn̄s verck verda/ Eg em A og O vpphaf ꝛ endir/ fyrstr ꝛ sidꝰ=man/ Eg em A og O vpphaf ꝛ endir/ fyrstr ꝛ sid=
str/ Sæler eru þr sem hn̄s bodord vardueita/ vpp a þ/ at þra mackt sie a lifs trenu/ ꝛ vm hlidin in̄ ganga i borgina/ Þt þar fyre vtan eru hundar/ ner/ fiolkyngis men̄ ꝛ saurlifnadar ꝛ man̄drapa/ rar/ ꝛ skurguda dyrckendr/ ꝛ aller þr sem elska ꝛ giora lygina

Eg Jesus vt sendi min̄ Eingil/ at han̄ vitnadi ydr þtta i samkundunum/ eg em af rot ꝛ kyne Da uidz/ skær morgun stiarna/ og andin̄ ꝛ brudrin seg du kom/ ꝛ huer ed heyrer sa seigi/ kom/ ꝛ huer hn̄ þyrster sa komi/ ꝛ huer at vill sa medtake ordit lifsins fyre ecki

En̄ eg vitna ollm̄ þm̄ sem heyra ord spadom/ sins þssarar bokar/ at ef ein̄huer sетr þar nockut til þa mun gud til setia yfuer han̄ allar plagr sem skrifadar eru i þssari bok/ ꝛ ef ein̄huer tekr þar no ckut i fra/ vt af ordum bokarin̄ar þssarar spa sogu/ þa mun gud afma hn̄s deilld af lifs bokin̄e/ ꝛ fra hin̄e heilogu borg/ ꝛ af þui sem i þssari bok skrifat er/ þtta seiger sa sem þssu ber vit ne/ Ja eg kem snarliga

AMEN

Ja kom þu Drottin̄ Jesus/ Nad vors Drottiins Jesu Christi sie med ydr ollum AMEN

Registrū huernen finnazt ſkulu piſt-
lar ⁊ Gudzſpioll/ þau sem leſiñ verda i heilagre/
Kirkiu/ a Suñu daugū eda odrum hatidū / kring
vm tolf manudu/ þui huar ꝥtta mercki ※ ſtendr
i textanū/ ꝥ til teicknar at þar ſie vpp haf þeſſ Gudz
ſpiallz edr Piſtilſ sem a ꝥm deigi verdr leſiñ/ er þar
vt a ſpaciuñe er hia teicknadr/ eñ endazt þar huar
þetta mercki ſtendr * Eñ þat añat sem vt a ſpaci
unū teicknat ſtendr/ er vt þyding fra orda sem i tex
tanū ſtanda/ eñ ecki textiñ/ ſialfr

Þañ fyrſta suñu dag i Jola fᵒ Piſtilliñ Roma
xiiij capit Gudzſpiallit Matth xxi capitula
Añañ suñu dag a Jola fᵒ Piſtill Rom xv capi
Gudzſpiallit Luc xxi cap
Þañ þridia suñu dag a Jola fᵒ Piſtilliñ i hi
nū fyrre piſtl til Corin iiij cap Gudzſp Mat xi cap
Þñ fiorda suñu dag a Jola fᵒ Piſt til philipp
iiij cap Gudzſpiallit Joh fyrſta cap
J natt meſſuñe a iola nottina Piſt til Tito ij cap
Gudzſpiallit Luc odrū capitū
J lyſingar meſſuñe Piſtilliñ til Tito iij capitula
Gudzſpiallit Luc odrū cap
J ha meſſuñe a iola dagiñ Piſt til Ebre x cap
Gudzſpiallit Joh fyrſta cap
Stephanus dag i iolū Piſt vti poſtula giornin-
gū vi cap Gudzſpia Matth xxiij cap
Jons dag i iolū Piſt Eccleſi fimtanda capitula
Gudzſpiallit Joh xxi cap
Barna dagiñ Piſt vti Opinberingu Johañ xiiij
cap Gudzſpiallit Matth ij cap
Þañ suñu dag sē næſt epter Jola dagiñ Piſt
Gala iiij cap Gudzſp Luc ij cap
Hiñ atta dag iola Piſt Gala iij cap Gudzſpiall
Luc ij cap

Registur

Hiñ þrettanda dag iola Pistilliñ Isaie xl capitul
Gudzspiallit Matth odrũ capit
Þañ fyrsta suñu dag epter xiij Pist Rom tolf
ta cap Gudzspiallit Luc ij capi
Añañ suñu dag epter xiij Pist Rom tolfta capi
Gudzspiallit Joh odrum capit
Þridia suñu dag epter þrettanda Pist Rom tolf
ta cap Gudzspiall Matth viij cap
Hiñ fiorda suñu dag epter xiij Pist Rom xiij
cap Gudz spiall Matth viij cap
Hiñ fimta suñu dag epter xiij Pist Colloss þrid
ia cap Gudzsp Matth þrettanda cap
Suñu dagiñ Septuagesime/ þ er fyrstañ i ix vi
kna fo i Corinth ix cap Gudzsp Matt xx cap
Suñu dagiñ Sexagesime Pist i odrũ pistle til
Corinthi cap Gudzsp Luc viij capit
Suñu dagiñ i fo iñgang Pist i hinũ fyrra pist
til Corinth xiij cap Gudzsp Luc xviij capitu
Þañ fyrsta suñu dag i langa fo Inuocauit Pis
tilliñ ij Corinth vi cap Gudzsp Matt iiij cap
Þañ añañ suñu dag Reminiscere Pist til Tessa
fyrra pist iiij cap Gudzsp Matth xv cap
Þañ þridia S dag i langa fo Oculi Pist Eph
v cap Gudzspiallit Luc ellefta cap
Mid fo suñu dag Letare Pist Galat iiij capit
Gudzspiallit Johañis vi cap
Þañ v suñu dag i fo Judica Pist til Hebreos
niũda cap Gudzsp Joh viij cap
Palm a suñu dag/ Domine/ Pist til philipp i od
rũ cap Gudzspiall Matth xxi cap
Pasca dagiñ Pist i fyrra pist til Corinth v cap
Gudzsp Marc xvi capi
Añañ dag pasca Pist i postula giorningũ x cap

Regiſtur

ſ vi þaſſ

Registur

Þn þridia suñu dag pistill i þm̃ fyrra S Petrs pist v cap Gudzspiallit Luc xv cap

Þañ fiorda suñu dag pist Rom viij capitula Gudzspiallit Luc sietta capitul

Hiñ fimta suñu dag pist i þm fyrra S Petrs pistle iij cap Gudzspia Luc v cap

Sietta suñu dag pistilliñ Roma vi capi Gudzsp· Matth fimta cap

Siounda suñu dag pistilliñ Rom sietta capitu Gudzspiallit Marc viij capitul

Attande suñu dag pistilliñ Rom viij capitula Gudzsp Matth vij capit

Niunda suñu dag pist til Corinth i fyrra pistle x cap Gudzspiallit Luc xvi cap

Tiunda suñu dag pist i þm̃ fyrra pistle tij Cor xij cap Gudzspiall Luc xix cap

Ellefta suñu dag pist til Corin i fyrra pist xv cap Gudzspiallit Luc xviii cap

Tolfta suñu dag pist i odrũ pist til Corin þridia cap Gudzspiallit Marc vii cap

Þrettanda suñu dag pistilliñ til Gala þridia cap Gudzspiallit Luc tiunda capit

Þañ fiortanda suñu dag pist Galat v capitula Gudzspiallit Luc xvii cap

Þañ fimtanda suñu dag pist Gala sietta capit Gudzspiallit Matth sietta cap

Sextanda suñu dag pist til Ephe þridia cap Gudzspiallit Luc siounda cap

Seytianda suñu dag pist til Ephe fiorda capi Gudzsp Luc fiortanda cap

Atianda suñu dag pist i fyrra pistle til Corint fyrsta cap Gudzsp Matth xxij cap

Nitia

Registur

Nitianda suñu dag Pist: til Ephesi iiij capitula
Gudzspi: Matth ix capitula
Tuttugazta suñu dag Pistilliñ til Ephesi fimta
capitula: Gudzspiallit Matth xxij capitula
Þañ eiñ z tuttugazta suñu dag Pist til Ephesio
vi capi Gudzspiall: Johañ fiorda capitula
Þañ xxij suñu dag Pistilliñ til Philipp? fyrsta
capitula Gudzspiallit Matth xviij capitula
Þañ xxiij suñu dag Pistilliñ til Philipp? fridia
capitu Gudzspiall Matth xxij capit
Þañ xxiiij suñu dag Pistilliñ til Collossen fyrst
capitu Gudzspiallit Matth niunda capitul
Þañ xxv suñu dag Pistilliñ i fm fyrra pistle til
Tessaloui: iiij cap Gudzspiall Matth xxiiij ca

Hier epter fylger nu pistlar og gudz
spioll sē lesiñ verda a odrūhatidū z helge holldum

Andres messo Pistill til Roman i Tiunda capit
Gudzspiallit Matth fiorda capitula
Nicolaus m° Pist Ecclesiastici xliiij capitula
Gudzspiallit Luce Nitianda capitula
Tumas messu fyre Jol Pistill til Ephe fyrsta
capitu Gudzspiallit Johañ xx capitul
Pals messo Pistilliñ i Postula giorningū ix capit
Gudzspiallit Matth xix capitu
Kyndil m° /Purificationis/Pistilliñ Malachie
iij capi Gudzspiallit Lue odrū capitu
S Matthias dag Pistilliñ i postula giorningū
fyrsta capil Gudzspiallit Matth xi cap
Mariu m° a langa f° Anūciationis/pistil Isa
vij cap Gudzspiallit Luce fyrsta cap
Tweggia postula m° Philippi z Jacobi Pist
til Ephe ij cap Gudzsp Joh xiiij cap Jons

Registe

Jons messubaptiste Pistillin̄ Jsaie xl kapitula Gudzspiallit Luce odrum capi

Petrs messu ⁊ Pals Pistillin̄ i postula giorningũ tolfta cap Gudzspia Matth xvi cap

Visitatio mariePistill til Rom tolfta capitu Gudzspiallit Luc fyrsta capit

Jacobs messu Pistillin̄ til Rom attanda capi Gudzspia Matth xx capitu

Olafs messu fyrre Gudzspiallit Matth xvi capitu þa sagdi Jesus til siña lęri

Laurentius messu Pist til Corinth i þm̃ odrũ Pist ix cap Gudzspi Johañ tolfta cap

Maria messu fyrre Gudzspiallit Luce tiun da capitula

Bartalameus messu Pistillin̄ i þm̃ odrum Pistl til Corinth iiij cap Gudzspia Luce xxij capi

Mattheus messu Pist til Corinth i hinũ fyrra Pist xij capi Gudzsp Matth ix capi

Michaels messu Pistillin̄ i Opinberingu Johañ xij cap Gudzsp Matth xviij capit

Symonis ⁊ Jude Pistill i hinũ fyrra S Petrs Pistl fyrsta cap Gudzsp Joh xv cap

Allra heilagra m° Pist i Opinberan S Johñ vij cap Gudzspiall Matth v cap

Martinus messu Pistillin̄ Ecclesiastici/xxiiij cap Gudzspiallit Luc xij cap

Kirkiu dagin̄ Pistillin̄ i Opinber S Joh xxi cap Gudzspiallit Luce xix capit

torlaks messu · pist: ecclesiasti j xliiij · cta
Gudzspiallit luce j xij · cta

het sama gudzspiall martinus messu ⁊ torlaks messu

ALlum Gudz vinoldum/ ydur
Islandz inn byggiorum/ auagtiz t
Gudz Nad/ fridr med fagna-
di/ i sanre vidrkenningu vors lau
snara Drottins Jesu christi

Þier goder menn/ miner herr-
ar/ kristiliger brædr/ Hier hafi
þier nu Gudz hreinu ord / hins
dyrmætu Euãgelia/ vtlogd a norrænu/ huat eg giar
nan villda/ kærir brædr/ at þat væri (þo mitt sie o
miuckt ordfæri) fyrst almattugũ gudi/ vorũ allra
faudr (fyrer Christũ) til lofligrar dyrdar/ enn ydr
(elskuliger) til sannrar vnderstodu riettferdugrar
truar/ þrar sem er a Christũ Jesum/ þui þ er gudz
faudrs vilie/ at vier skulũ trua a þann sem faderinn
sendi/ þ er a Jesum Christum/ sa sem at er lifuit/
sannleikrin z vegrinn til eilifs lifs ꝛc.

Enn þessi gudz eingetne sonr/ vor endrlausnare Je
sus Christus gaf oss i sidaztre sinne likamligre hier
vist þessi sin blezudu/ dyrmætu Euangelia i Testa-
ment til æfinligrar salu hialpar/ at i þessum hins gudz
spiallz ordũ/ vpplyckzt ydr sem þess beidazt af gudi
vorum skapara (vt af allri hiartans alud) vitzku
brunnrinn/ andligrar speki (sem er kristr) huer ydr lei
der til eilifrar sælu/ þui gudz ord eru andi z lif/ sem
Johannis seiger/ eirnnen gudzeigenligr krapti sa alldri
duinar þat fyre þau gefzt heilagr andi/ sa sem at oss
gefr fyre christz verdzskulldan/ gudz spialliga riett
lætis tru/ huer at vorre syndugre samuitzku af lar
fridar med fagnadi vidr gud i giegn allre laugma
lsins a sakan/ sem Pistillinn at Rom: gnogliga vtuisar

Enn so þ hier mættud (brædr miner) þessi gior vn
derstanda/ huat/ edr huilik/ þessi gudzspiallig riett-
lætis trua er/ sem hier verdr vm talat i þessari bok/
vil e

vil eg(þo mitt ſie fáfrodligt tungu taki) fordꝛ giare nan vnderuiſan/ a giora/ þ fremſta ſẽ gud hefer ſnier efne a gefit/ſᵒ at þꝛ ſẽ hiedan i fra af vilia leggia allan fulañ rangſnuiñ hia trunad hiegõligs ſiduana/eñ epter fylgia þre gudzſpiallſins riettlætis tru/ſem er a Jeſum̃ Chꝛiſtũ /huer at er þſſi/ þ vier truũ at þar ſie eiñ æfinligꝛ ſañarligꝛ gud/almatugꝛ fader/ſkapare himens ⁊ iardar

Og þ þtta ord (ſem er gudz ſonꝛ) hafi medtekit fyre heilagr anda verckan/mañdõ/i blezudũ/kuidi Mariu meyiar ſᵒ at þar eru twær natturur/guddõſins ⁊ mañdomſins/ J einingu perſonuñar o at ſkilianliga ſaman teingdar/ eiñ Chꝛiſtꝛ/ſañarliga gud/⁊ ſañarliga madꝛ/ ſa at fæddꝛ er af hreiñre o ſpialladare meyiu/Huer ed mz ſinũ blezada dyrmætũ hingat burdꝛ/hreinſad hefer/⁊ heilgad vorn ſyndſamligan kiotligan burd af Adam til

Hñ ſie ⁊ at ſoñu pindꝛ kroſſfeſtꝛ/deyddꝛ/ ⁊ Jardadꝛ/vpp a þ hñ forlickti oſſ/ſᵒ vid ſiñ himneſka faudꝛ/medꝛ ſinũ beiſkũ bitꝛligũ ſaklauſũ dauda/verãdi forn ſu æfinlig er eigi einazta fyre vpprũa ſyndina/hellꝛ lagn vel fyre allᵉ giorãligar ſynder mañaña Hñ ſie ⁊ nidꝛ ſtigiñ til heluita/hafi ſᵒ diofuliñ ⁊ alla hñs a truendꝛ/ mz ollu hñs valldi/vielũ ⁊ illzku fiotrad ⁊ nidꝛ þryckt

Og a þridia deigi ſie hñ vpp aptꝛ riſiñ fra daudũ/oſſ ollũ þm̃ a hñ trua til at gefa riettlætis lifuerne/ ⁊ hafi oſſ ſvo medꝛ ſier vpp vackt i nad ⁊ anda/hiedã i fra eigi meir ſynder at drygia/hellꝛ hm̃ einũ at þiona i allz hattadri Nad ⁊ mañdygdũ

Hñ ſie ⁊ vppſtigiñ til himna/ ⁊ hafꝛ af fodꝛnũ medteckit/dyrd/valld/vt yfuer alla eingla ⁊ ſkepnꝛ ſitie nu til gudz fodꝛs hægri handar/ þ er hñ hefer lagna mackt ⁊ faderiñ/verandi ein valldz kõu

gꝛ

gr ⁊ herra yfuer ollm̃ gudz audæfum/ a himnū/
Jordu ⁊ heluite

Og hn̄ mune koma a efsta deigi/ til at dæma
lifuendr/ ꝥ er/ þa sem þn̄ tima verda lifandi fun
dner/ ⁊ dauda/ ꝥ er þa sem fra lidner eru/ þui ꝥ a
hliota aller einglar/ Men̄/ sem dioflar/ fyre hn̄s dō
stole saman at safnazt/ hn̄ þar likamliga at sia/ ⁊
þa muni hn̄ gefa ollm̃ sinū vtuoldū medr heilog[u]
einglū eilifa sælu/ en̄ vantruudum medr dioflunū
o endaligan̄ heluitzkan̄ dauda

Vier skulū ⁊ trua/ ꝥ heilagr andi/ sie eirnen lika/
eirn san̄arligr volldugr gud/ af faudr ⁊ syne fram
farandi/ ⁊ ꝥ hn̄ fyre gudz sonar lif/ dauda/ vpp
risu/ vppstignīg/ ⁊ fyre allt huat af Jesu Christo
skrifat ⁊ sagt er/ oss til fodrsins ladi\ Medr hueriū
anda/ at fader ⁊ sonr/ alla truada/ a hræria/ ⁊ fyre
þn̄an/ ⁊ i þssm hinū sama kriste/ heilaga ⁊ andliga
giortr/ ⁊ ollm̃ vtuoldū i allri verolld huersu marg
hattud lannd edr tungu mal at eru/ þa saman saf
ne hn̄ i einingu christeligrar truar/ huer samsafnā
at er sameigenleike/ Heilagrar kristiligrar kirkiu/ hu
er at er samkund heilagra/ i þre sem gudz Euange
hi verdr predikat/ i huerre at oss fyre gefazt allar
vorar synder/ ⁊ ꝥ allar bæner/ god verck/ ⁊ huat
hellzt ꝥ heilager hafa/ sie eirnen lika vort sem þra

Þui skulu vier ⁊ trua/ ꝥ fyre heilagan̄ anda/
munu aller men̄ vonder ⁊ goder med ond ⁊ likama/
vpprisa/ ⁊ vpp vackter verda/ ⁊ s° muni þa sakleyse
vors Drottins Jesu Christi/ ⁊ hn̄s bitr daudi/ þn̄ sē
hn̄ hefer viliugliga lidit/ fyrer oss synduga/ ꝥm̃ til
reiknadr verda/ sem hm̃ ⁊ hn̄s ordū/ hafa truat/ ⁊
munu vier s° þa medr hm̃/ ⁊ ollm̃ hn̄s heilogum
[..]lazt eilifa sælu/ ꝥ vnē oss gud Amen

þssari kristiligre tru til teikns ⁊ stadfestingar
þa

þa eru gefin þessi two sacramenta/ sē er vatz skirn
ꝛ heilo ꝛ hollo tekia Drottins/ þau sem styrckia ꝛ
stadfesta þessa gudzspialliga riettlætis tru i ydar hi
ortū/ hueria gud fyre sina o vm rædiliga milldi/ tel
kiar þeī sem skirder eru i gudz sonar dauda/ til
riettlætis fyre sier/ þui huer þ vidrkeñer/ at hñ gete
eigi vt af sinū eiginligū mætti/ verckū/ edr verskull
dan/ riettlatr vordit fyrer gudi/ helldr þ hñ verdi/
fyre eckert/ vtan alla sina verskulldan/ Jesu Chri
sti vegna/ riettlatr/ vt af þre tru er hñ truer sig fy
rer þañ sama Jesum Christū (huern gydingar
kolludu Naduerskan) til nadariñar medtekiñ vera
ꝛ syndaña fyrer gefning audlazt hafa/ sa sē med
sinum dauda fyrer vorar synder hefer fullnægiu
giort/ þui huer hñ truer þat Jesus Christr sie sañr
Messias/ þ er christr Drottins/ sa sem af gudi fo
dr/ i gamla logmale/ var fyre heitiñ/ þ hñ skylldi
frelsa allt mañkyn/ ꝛ medal gongu madr vera mil
le gudz ꝛ vor/ þar mz sañan liknara ꝛ tienadr mañ
huer ed oss er gefiñ/ þeī sem hm̄ ꝛ hñs ordū trua/
til endr lausnar/ helgunar riettlætis ꝛ lifgunar/ þe
aller þr sem gudz ord heyra/ ꝛ varduelta þau sier
hiarta þr eru med gudi ꝛ gud medr þeī/ so sem Jo
hañis vottar

Þar fyrer er ꝛ tilskickat (so at vier audluzt þessa rie
ttlætis tru) gudz orda predikunar ēbætti/ ꝛ heilog sa
cramēta/ þt fyrer gudz orda predikā ꝛ fyrer hei[illegible]
sacramenta/ so sē fyre ofn̄ verckfæri/ veitizt he[illegible]
gr andi (huers mustieri þier erut/ sē gudz ordū [illegible]
tt) huer ed þessa tru efler huar/ ꝛ huenar at gudi [illegible]
nizt/ i þeī sem gudz Euangeliū heyra so at gud/ ei
gi fyrer vorra verdleika saker/ helldr fyre siñ son
Jesum Christū riettlæti oss sem sig trua fyre [illegible]
stum J nadina medtekna

Ei vt af þessari gudzspialligre [illegible] (bi[illegible] m[illegible]
) fram fliota nu af sonarligre ast vid gud/og
brodrligū kærleika til naungans/ þau riettu misk
r verckin/sem af gudi eru bodin at giora/fyre
oz vilia saker/en þo eigi s° z ꝥ vier skulū oss ttu a
oz vilia ... at audlazt/edr verd
e þau verck riettlætingina at audlazt/edr verd
lldat gera fyre gudi/þuiat syndana fyre gefnig
ettlætingin hondlazt fyrefa tru sem er a Jesū
stū/fyrer þui skeika þr at nærsta/huerier mz ver
kū trua sig nadina verdskulldat geta/ꝥ frelitan
s° christi nad z verdskulldan/med þui þr leita
nanligū mætti (an christz) at veiginum til gu
/med þui þo ꝥ sialfr Lausnarin̄ seiger þat eingin̄
ne til fodrsins nema fyre sig/ z hn̄ sie veguriñ/
ileikrin̄/ z lifit/en̄ Drottin̄ vor Jesus christr sa sē
er þssi sanleiks vegriñ/leide ydur a riettan veg/
n̄ er liggr til eilifs lifs
Af þui er ꝥ nu min Iñelig bon til ydar(kristilig
ædr) huerier gudz ord elska/ (ef skie kan̄) ꝥ
e finazt nockrar þær greiner iñe sem þier þickizt
i fullan̄ skilning a bera/Hueriu vallda ma mitt
rt tungu tæki/elligar ꝥ prentarin̄ kuñe hafa mis
o sig/ꝥt hm̄ er tūgu malit nærsta o skilianligt /ꝥ
er leggit hier eigi neina gloseran yfuer epter ydru
otta þa er hneiger til ins verra/ þui ef hier er no
at iñe forsied þa veldr þui meir gleymska min z
lkuñatta en̄ vilia leyse/ þui gud sie min̄ þss vottr/
hvern eg true/ ꝥ oguan̄ ydvarn villdā eg villa hell
giorit s° brædr astsamliger/sē gudz elskuligū ve
lldū astuinū hæfer/ ꝥ er at snua ollu til betrunar/
e litelatligana þess bidiet (af allri hiartans eyd
t) gud ydvarn hīneskan̄ fodur Jesu kristi fins
a son napne/ ꝥ hn̄ gefi ydr fyre heilagr an
op birting/riettā skilnig sīna [illegible] adra orda/
þau

þau sem allr andliga vitzku i ydr margfall[illegible]
Drottin sa sem er rot z uppsprettu brunn a[illegible]
goda/hn helli i ollu greinu/ydr i hiortu(fyr[illegible]
christi verdskulldan) af sine bletzadre anda g[illegible]
allre gud domsins gudzspialligre speki/svo at [illegible]
sieut hm þægiliger i ollu. Hueriu gudi at sie lof[illegible]
allder at eilifu Nad vors Drottins sie me[illegible]
anda kærir brædr A M E[illegible]

Þryckt vti Konungligum stad Ro[illegible]
chylld af mier Hans Barth
xii dag Aprilis/ Anno
domini/ M. D xl

Die Cinis. Matth. vi. fer. 5. Matth. viij. f. 6. Matth. [illegible]
Feria 2. post invocavit. Matth. xxv. fer. 3. Matth. xxi. fer[illegible]
Matth. xij. fer. 5. ioh. viij. fer. 6. iohs. v. Salbto iohs [illegible]
Fer. 2. iohs viij. fer. 3. Matth. xxiij. fer. 4. Matth. xx. fer[illegible]
iohs. v. fer. 6. Matth. xxvi. Salbo. luc. xv. // — Salbto [illegible]
fer. 2. luc. 4. fer. 3. Matth. xviij. fer. 4. Matth. xv. fer. 5. ioh[illegible]
fer. 6. ioh. iiij. Salbto. iohs. viij. // Danielis xiij. de susanna[illegible]
fer. 2. ioh. ij. fer. 3. ioh. vij. fer. 4. ioh. ix. fer. 5. iohs. v.
fer. 6. ioh. xi. fer. Salbto. ioh. viij. Esaie xlix.
fer. 2. ioh. vij. fer. 3. ioh. vij. fer. 4. ioh. x. fer. 5. ioh[illegible]
fer. 6. ioh. xi. Salbto. ioh. vi. Hieremie xviij.
fer. 2. ioh. xij. fer. 3. passio Mar. xiiij. fer. 4. pass[illegible]
fer. 5. ioh. xiij. [illegible] passio ioh. xviij. [illegible] die pasce [illegible]
Salbto. Matth. xxviij. // 2 (Sab. i. pet. 2. ioh[illegible]
[illegible]

Nád fridur og [illegible] [illegible]

og vere med ydur nu og alla tyma Ehrugiæddi [illegible]

og brodir j drottne Sigurdur [illegible] Jonsson Jeg [illegible]

alla göda vid kiñing sem [illegible] so sem [illegible]

Drotten [illegible] ydur [illegible] mig Best [illegible] en eg villde [illegible]

alls goodmiñug vera j þui mier mögu legt vera og ydur [illegible]

kiñe [illegible] þad visse lát ydur nu vita ad mier og mynu[m]

meinlyted [illegible] nád guds huar fyrer [illegible] log [illegible]

ydur vita ad ecke er til myn komed neitt [illegible]

du sent mig med taka [illegible] so eg hafe þad [illegible]

[illegible] mig til med [illegible] bæded En nu er [illegible]

[illegible] [illegible] ad Bina [illegible]

~~hugt er pad for~~
~~bel seggia~~
~~yfadu Som~~ ~~gud bel meant for petta midier a~~

Pegnor nefndu pan gud bel pad var peirra
bel vort er soddan villa pel ad randa lytid go
pial ꝛꝛ leid so fram vm longa stund lon
ugur vitt ~~vm~~ a grund lyfde vid pad lossa
gadu godan faggiar mund ꝛb obalmar
m heim vndu vid pan losse heim bigdu god
dum heim biortum sland og vnor eim ꝛꝛ
so villor vond heim velltust men af sone
m godunum fardu gradis eim ~~og~~ gefnis bal

Mÿnum Elskulegum kiæringia Og til kiösan
kin Jone forleifs sine, mÿn ästkiær elskudar Hei
bestu og blydustu fars elldar öskum J og
Elskulegr kin og felunaur hier nest er eg ydar
facandr öll Hugar lät leg atlot og Elsku sem
au Audsynda, Huar J mot eg villdr giarnan
buru finast effter veikum mætte, ydur til facta
med latandr ydar bita, ad eg girnest nu eg effter
tÿundar madur var Jon Jönsson Mattr nu ad
nun Hyrgad Ju til mÿn flitiast ädur en á
til ad uppstina far Hysingar er Hiä oss ö gollde
vidan fornu Hysingum, sem og Citum ad Ha
vidan ... Hiä mÿnum näbulis monnum
... Konur ... Hiä ...
... tal Konum ... tyundr ...
... monnum fregar á ... lydur,
... og gissur allt meira madsom